

Digitized by the Internet Archive
in 2023 with funding from
Kahle/Austin Foundation

ԲԱՌԱԳԻՐՔ ՀԱՅՆԻՆ-ԼԱՏԻՆԵՐԻՆ

LEXICON ARMENO-LATINUM

ԱՌՁԵՌՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

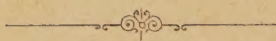
ՀԱՅԵՐԷՆ-ԼԱՏԻՆԵՐԷՆ

Ի ՊԵՏԱ ԴՊՐՈՅԵՅ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՅ

Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Վ. ՄԻՍԵՔԵԱՆ

*Ռատոցիչ Խաչերէն լեզուի յՊարլամենտ Դպրոցի
եւ ի Հռովմեական Կոնքանոցի*

Ի ՀՌՈՎՄ

Ի ԲԱԶՄԱԼԵԶՈՒԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆԻ

Ս. ԺՈՂՈՎՈՅ ՏԱՐԱԾՄԱՆ ՀԱՒԵՏՈՅ

1887 - ՌՅԼԷ

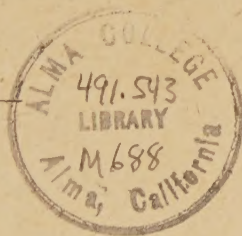
MANUALE LEXICON ARMENO-LATINUM

AD USUM SCHOLARUM

SCRIPSIT

D. IOANNES MISKGIAN

Professor linguae Armenae in Pontificio Collegio Urbano
ac in Pontificio Seminario Romano

ROMAE
EX TYPOGRAPHIA POLYGLOTTA

S. C. DE PROPAGANDA FIDE

MDCCCLXXXVII.

30212

PK

8893

M5

1887

DEDICATIO

Եւագամեծար Եռն

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՍԻՄԷՈՆԻ

Ս. Հ. Ե. ԵՐԻՅՈՒ ԿԵՐԳԻՆԵԼԻ

Ս. Ժողովոյ Տարածման Կաթողիկեայ Հաւատոյ

Գահերիցու

Որ 'ի Պաշպանութիւն Օգտի Կրօնից

Նախանձայոյզ Փութով Խնամ Տանի

Ուսմանց Երեւելեան Լեզուաց

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ Ս. ՄԻՍԷՃԵՆՆ

Ուսուցիչ Հայկական Լեզուի

ՅՈՐԲԱՆԵԱՆ ԴԱՐՈՅԻ և 'ի Հռովմէական Կղերանոցի

Ջայս Իւր Երկասիրութիւն

Ի Նպաստ և Յառաջադիմութիւն Ուսանողաց

Հայ և Լատին Բարբառոյ

Զօնէ Նուիրէ

Մեծաշուք Իշխանի

Ի Նշանակ և 'ի Հաւաստիս

Մեծարանաց և Հպատակութեան

VIRO . EMINENTISSIMO

IOHANNI . SIMEONI . S. R. E. PRESBYTERO . CARDINALI

SACRI . CONSILII . CATHOLICO . NOMINI . PROPAGANDO

PRAEFECTO

QVI . RELIGIONIS . VTILITATIBVS . TVENDIS

LINGVARVM . ORIENTALIVM . STDIA

VIGILI . CVRA . COMPLECTITVR

IOHANNES . MISKGIAN

DOCTOR . DECVRIALIS . IN . COLLEGIO . VRBANIANO

ET . SEMINARIO . ROMANO

ARMENIAE . LINGVAE . TRADENDAE

HOC . OPVS . A . SE . SVSCEPTVM

AD . CVLTORES . ARMENII . ET . LATINI . IDIOMATIS

IVVANDOS

EORVMQVE . PROGRESSVS . IN . VTROQVE . PROVEHENDOS

OFFERT . DEDICATQVE

PRINCIPI . AMPLISSIMO

IN . OBSERVANTIAE . ET . OBSECVII . SVI

TESTIMONIVM . ET . PIGNVS

Litterae Ven. Patriarchae Ciliciae Armenorum
STEPHANI PETRI X AZARIAN.

---

*Dilecto Filio in Christo, D. Ioanni Miskgian,
Salutem et Paternam Benedictionem.*

Libenti excepimus animo exemplar operis a te conscripti, cui titulus: *Manuale Lexicon Armeno-Latinum*; tibi que toto corde gratulamur de ista tam opportuna tua elaboratione, ex qua iuvenes armeni uberiores sane fructus percipient. In hoc enim tuo Lexico non modo copiam perspeximus selectorum nominum locutionumque nostri idiomatis, praesertim a classicis aurei saeculi scriptoribus excerptorum, verum etiam multa vocabula ab auctoribus medii aevi usurpata, cum propriis genuinisque eorum omnium significationibus. Ideoque nihil in illo opere censura dignum reputamus: quinimo magnae utilitatis futurum arbitramur Clero nostro ad perdiscendam linguam latinam, quae quidem non minoris momenti est sacris Ecclesiae ministris in hisce regionibus Orientis. Spem autem fovemus fore ut, Deo favente, in lucem dare coneris alterum etiam huius Lexici volumen, nempe *latino-armenum*.

Interea in peculiare testimonium Dilectionis Nostrae, tibi, Dilecte Fili, omnia bona a D. O. M. adprecamur.

*Datum Constantinopoli, ex Aedibus Patriarchatus Nostri,
die 1 Augusti 1887.*

L. ❀ S.

STEPHANUS PETRUS X AZARIAN
Patriarcha Ciliciae Armenorum

Թողոթ Արևի. Գիր. Յովսէփայ Վ. Ֆերահեան.

Վիճակաւոր Եպիսկոպոսի Տիգրանակերտի.

Ընդ քննութեամբ արկեալ զնորոգ յօրինեալ Բառագիրքն ձեր Հայ - Լատին, և 'ի միտ առեալ զապագայ արդեանցն զՀասկանութիւն, 'ի դէպ Համարեցայ առաջիկայ գրովսյայտնել ձեզ զզգաժմունս սրտիս առ այն վաստակ:

Նախ՝ այդպիսի Բառարան այդքան ճոխութեամբ բառից և ընտրութեամբ ասացուածոց չէ ցարդ 'ի լոյս ընծայեալ:

Երկրորդ՝ մեծ սատար ընծայէ աշակերտաց, որք զլատին բարբառ ուսանիցին, զի այնուհետեւ դիւրութեամբ զառ 'ի վարժապետէն աւանդեալն՝ 'ի Լատին լեզու թարգմանիցեն: Աւր թողումք և զայլ պէսպէս օգուտս, զորս մարթ է քաղել անտի, այս է զիւեւամտութիւն բառից Լատին բարբառոյն և զնոր հմտութիւն յայնմիկ:

Սաան որոյ խնդակից լեալ ընդ ձերդ արդիւնաշատ վաստակ՝ մաղթեմ ձեզ 'ի Տեառնէ զփոխարէնն առատ պարգեւօքն իւրովք: Այնպէս յորդոր տամ հայ մանկտւոյն թեւակոխել յուսումն այնր լեզուի, որ թէ և մեզ օտար իցէ՝ այլ զմեծա-մեծ բարեաց գանձս յինքեան պարուրէ և՛ 'ի հոգեւորականին և՛ 'ի մտաւորին 'ի շահ հասարակաց:

Ի Տեղբանակերտ, 4 յուլիս 1887:

✠ *Յովսէփ Վ. Ֆերահեան*

Եպիսկոպոս Տեղբանակերտի

PRAEFATIO

Duplex nobis fuit propositum in conscriptione huius *Manualis Lexici Armeno-Latini*: primum, ut Armenii utiliter excolere valeant linguam latinam tantopere necessariam ad sacrarum scientiarum disciplinam: et alterum, ut philologi armenistae prae manibus habeant librum ad rectam idiomatis nostri intelligentiam accommodatum.

Quapropter conati sumus sedulo colligere in hoc volumine non modo vocabula locutionesque a classicis nostris aurei aevi auctoribus decerpta, verum etiam quae apud scriptores aevi medii in commune usurpantur; item proprias accuratasque significationes uniuscuiusque nominis, nec non varia synonyma latina suis locis addidimus.

Peculiarem vero diligentiam adhibuimus in definendis nominum declinationibus verborumque coniugationibus; pro nominibus, adnotare satis duximus genitivum casum tum singularem tum pluralem, unde facilius inveniri poterit ad quamnam declinationem pertineat aliquod vocabulum; quando autem duplicem habet formam declinationis nomen quoddam, tunc parenthesi inclusimus alteram illam declinationem. — Pariter pro coniugatione verborum, praeter indicativi modi praesens tempus, praeteritum perfectum etiam indicavimus: ab illis enim omnia alia verborum tempora, sive regularia, sive irregularia, originem ducunt. Ceterum benignus lector consulat *Elementa linguae Armeniacae* hic apposita.

Quum in transcriptione extraneorum vocabulorum genuina linguae armenae orthographia haec sit, ut diphthongus *au* semper permutetur in *ua* et *o* in *n* vel *ny*, ideo ante oculos habere oportet regulam hanc in inquirendis huiusmodi nominibus; sic nomina *Աղոսառու*, *Պաղոսուհան*, *Որթի*, *Մեարապոլիտ*, *Պոսիւռահ* in aliis Lexicis perperam inveniuntur transcripta *Օղոսառու*, *Պոլոսուհան*, *Օրթի*, *Մեարապոլիտ*, *Պոսիւռահ*:

Demum in compositione huius libri, consuluimus varia selecta Lexica tum armena tum latina: sufficiat eorum hic referre nomina; *Ամեն Քառասրան Հայկազնեան Ղեզուի* a PP. Mechitaristis denuo typis mandatum Venetiis anno 1865 — *Նոր Քառասրան համառոտ Հայերեն-Տառերեն* opus R. P. Ephrem Ciakigian Mechitaristicae Congregationis, Vindobonae anno 1850 editum — *Նոր Քառգիրք Հայկազնեան Ղեզուի*, duobus constans ingentibus tomis, aureum opus trium Patrum Mechitaristarum, anno 1836 — 1837 Venetiis typis excusum — *Dictionnaire nouveau français-latin*, auctore Carolo Pajot S. I. Lugduni 1665 — Demum, *Vocabolario latino-italiano et italiano-latino* opus Ant. Sandrone, anno 1884 Augustae Taurinorum editum.

Firmam igitur spem et fiduciam habemus, quod exiguus hic labor proderit non minus studiosis iuvenibus gentis nostrae, quam viris occidentalibus; atque ideo armeniaca lingua, soror latinae et graecae, pari honore ac quaestu excoletur: quod toto pectore exoptamus.

*Die 25 Iunii 1887, in festo inventionis Reliquiarum
S. Gregorii Illuminatoris Nostri.*

Elementa Linguae Armeniacae

1. Lingua armena, secundum originem philologicam, ad ordinem seu familiam indo-europaearum linguarum, earumque ad eranianum pertinet ramum. Multiplicem igitur cum lingua latina atque graeca affinitatem habet. Usque ad V saeculum proprio carebat alphabeto, quod tunc temporis excogitatum fuit a Patriarcha S. Isaaco et Doctore Mesrobio.

2. Quaedam breviter hic dicamus oportet sive de nominum declinationibus sive etiam de coniugationibus verborum.

3. Septem sunt declinationum casus proprie dicti: nominativus seu rectus, genitivus seu patrius, dativus, accusativus, ablativus, instrumentalis et locativus. Duplex distinguitur dativus casus: alter primarius, qui idem est ac genitivus, et alter secundarius qui per praefixam particulam *ի* vel *յ* efformatur. Item duplex datur accusativus, definitus et indefinitus: ille prae se fert particulam *չ* nomini coniunctam, iste caret particula.

4. Declinationes regulares linguae armeniacae septem numerantur; quinque priores in *ա*, *ե*, *ի*, *ո* et *ու*, simplices seu aequales nominantur, eo quod eandem finalem inflexionem vocalis in casu genitivo retinent in singulari ac in plurali; duae vero posteriores declinationes in *ի-ա* et *ո-եա* mixtae seu inaequales dicuntur, diversam enim in plurali habent inflexionem finalem, quam in singulari. Quae omnia methodica ratione illustrantur in subsequenti tabula.

DECLINATIONES REGULARES LINGUAE ARMENAE

I. Declinatio simplex in *ա*.

FORMA PRIMA		FORMA SECUNDA	
	(sing.)		(sing.)
Nom.	<i>ա</i>	<i>ի, իւն</i>	<i>անք, իւնք</i>
Gen. et } Dat. prim. }	<i>այ</i>	<i>ան, եան</i>	<i>անց, եանց</i>
Dat. sec.	<i>ի ո</i>	<i>ի ն, ի իւն</i>	<i>ի անս, ի իւնս</i>
Acc. def. } et indef. }	<i>չ ո</i>	<i>չ ն, չ իւն</i>	<i>չ անս, չ իւնս</i>
	<i>ո</i>	<i>ն, իւն</i>	<i>անս, իւնս</i>
Abl.	<i>ի այ</i>	<i>ի անէ, ի ենէ</i>	<i>ի անց, ի եանց</i>
Instr.	<i>աւ</i>	<i>ամբ, եամբ</i>	<i>ամբք, եամբք</i>
Loc.	<i>ի ո</i>	<i>ի ան, ի եան</i>	<i>ի անս, ի իւնս</i>

II. Declinatio simplex in *k*. III. Declinatio simplex in *l*.

	(sing.)	(plur.)	(sing.)	(plur.)
Nom.	<i>l' ɹ</i>	<i>kɹp, kɹp</i>	<i>n</i>	<i>p</i>
Gen. et	<i>kɹ, kɹ</i>	<i>kɹg, kɹg</i>	<i>l</i>	<i>lg</i>
Dat. prim.				
Dat. sec.	<i>'l ɹ, 'l ɹ</i>	<i>'l kɹu, 'l kɹu</i>	<i>'l n</i>	<i>'l u</i>
Acc. def.	<i>ɹ ɹ, ɹ ɹ</i>	<i>ɹ kɹu, ɹ kɹu</i>	<i>ɹ n</i>	<i>ɹ u</i>
et indef.				
	<i>ɹ, ɹ</i>	<i>kɹu, kɹu</i>	<i>n</i>	<i>u</i>
Abl.	<i>'l kɹt, 'l kɹt</i>	<i>'l kɹg, 'l kɹg</i>	<i>'l t</i>	<i>'l lg</i>
Instr.	<i>kɹp, kɹp</i>	<i>kɹp, kɹp</i>	<i>l</i>	<i>lp</i>
Loc.	<i>'l kɹ, 'l kɹ</i>	<i>'l kɹu, 'l kɹu</i>	<i>'l l</i>	<i>'l u</i>

IV. Declinatio simplex in *n*. V. Declinatio simplex in *nl*.

FORMA PRIMA

	(sing.)	(plur.)	(sing.)	(plur.)
Nom.	<i>n</i>	<i>p</i>	<i>n</i>	<i>p</i>
Gen. et	<i>ng</i>	<i>ng</i>	<i>nl</i>	<i>ng</i>
Dat. prim.				
Dat. sec.	<i>'l n</i>	<i>'l u</i>	<i>'l n</i>	<i>'l u</i>
Acc. def.	<i>ɹ n</i>	<i>ɹ u</i>	<i>ɹ n</i>	<i>ɹ u</i>
et indef.				
	<i>n</i>	<i>u</i>	<i>n</i>	<i>u</i>
Abl.	<i>'l ng</i>	<i>'l ng</i>	<i>'l t, 'l nt</i>	<i>'l ng</i>
Instr.	<i>ng</i>	<i>ngp, op</i>	<i>nl</i>	<i>nlp</i>
Loc.	<i>'l n</i>	<i>'l u</i>	<i>'l nl</i>	<i>'l u</i>

V. Declinatio simplex in *nl*. VI. Declinatio mixta in *l-n*.

FORMA SECUNDA

FORMA PRIMA

	(sing.)	(plur.)	(sing.)	(plur.)
Nom.	<i>l</i>	<i>nlp</i>	<i>n</i>	<i>p</i>
Gen. et	<i>nl</i>	<i>nlg</i>	<i>l</i>	<i>lg</i>
Dat. prim.				
Dat. sec.	<i>'l l</i>	<i>'l nlu</i>	<i>'l n</i>	<i>'l u</i>
Acc. def.	<i>ɹ l</i>	<i>ɹ nlu</i>	<i>ɹ n</i>	<i>ɹ u</i>
et indef.				
	<i>l</i>	<i>nlu</i>	<i>n</i>	<i>u</i>
Abl.	<i>'l nt</i>	<i>'l nlg</i>	<i>'l t</i>	<i>'l ng</i>
Instr.	<i>nlp, nl</i>	<i>nlp, nlp</i>	<i>nl</i>	<i>op</i>
Loc.	<i>'l nl</i>	<i>'l nlu</i>	<i>'l l</i>	<i>'l u</i>

VI. Declinatio mixta in *ի-ւ*. VII. Declinatio mixta in *ո-ւ*.

FORMA SECUNDA

	(sing.)	(plur.)	(sing.)	(plur.)
Nom.	ն	ինք	ի	իք
Gen. et Dat. prim. }	ին	անց	ւոյ	եաց
Dat. sec.	ի ն	ի ինս	ի ի	ի իս
Acc. def. }	զ ն	զ ինս	զ ի	զ իս
et indef. }	ն	ինս	ի	իս
Abl.	ի անէ, ի նէ	ի անց	ի ւոյ	ի եաց
Instr.	ամբ	ամբք	եաւ	եօք
Loc.	ի ին	ի ինս	ի ւոջ	ի իս

5. Quaedam addendae sunt adnotationes de regularibus istis declinationibus; et a) secunda forma I. Declinationis non raro inflectitur etiam in plurali *ունք*, *ունս* pro *անք*, *անս*: b) item pluralis II. Declinationis fit quandoque *երաց* vel *եղաց*, *երօք* vel *եղօք*, loco *իրց* vel *եղց*, *իրքք* vel *եղքք*: c) pariter secunda forma VI. Declinationis habet aliquando terminationem in plurali *ունք*, *ունս* pro *անք*, *անս*: d) in Declinationibus mixtis, instrumentalis singularis retinet semper inflexionem finalem genitivi pluralis: e) in prima forma I. Declinationis sicut etiam in IV, locativus casus in singulari idem est ac dativus secundarius, secus enim non distingueretur in Declinationibus illis locativus ab ablativo: f) sunt vocabula in lingua armena, quae iuxta diversas declinationes recte inflecti possunt: sic *գորս* - *տի* - *տից*, vel - *տոյ* - *տոց*, vel - *տու* - *տուց*.

6. Irregulares Declinationes sunt septem numero, et generatim sunt nomina ad sexum pertinentia: ita *այր*, *հայր*, *մայր*, *կին*, *քոյր*. Quamvis autem pauca sint vocabula ista irregularia, tamen non desunt nomina composita, ab illis derivata, quae inflectuntur ad normam illorum; sic *քեռայր*, *նախահայր*, *առնակին*, *տիկին*, *հօրաքոյր*, *քաղաքազիւղ*, *կէսօր* etc. - Vide appositum harum Declinationum elenchum.

DECLINATIONES IRREGULARES LINGUAE ARMENAE

I. Declinatio.

	(sing.)	(plur.)
Nom.	այր	արք
Gen. et } Dat. prim. }	ան	արանց
Dat. sec.	յայր	յարս
Acc. def. } et indef. }	զայր	զարս
	այր	արս
Abl.	յառնէ	յարանց
Instr.	արամբ	արամբք
Loc.	յառն	յարս

II. Declinatio.

	(sing.)	(plur.)
Nom.	հայր	հարք
Gen. et } Dat. prim. }	հօր	հարց (- րանց)
Dat. sec.	ի հայր	ի հարս
Acc. def. } et indef. }	զհայր	զհարս
	հայր	հարս
Abl.	ի հօրէ	ի հարց (- րանց)
Instr.	հարբ	հարբք
Loc.	ի հօր	ի հարս

III. Declinatio.

	(sing.)	(plur.)
Nom.	կին	կանայք
Gen. et } Dat. prim. }	կնոջ	կանանց
Dat. sec.	ի կին	ի կանայս
Acc. def. } et indef. }	զկին	զկանայս
	կին	կանայս
Abl.	ի կնոջէ	ի կանանց
Instr.	կանամբ, կնաւ	կանամբք
Loc.	ի կնոջ	ի կանայս

IV. Declinatio.

	(sing.)	(plur.)
Nom.	բայր	բորք
Gen. et } Dat. prim. }	բեռ	բերց
Dat. sec.	ի բայր	ի բորս
Acc. def. } et indef. }	զբայր	զբորս
	բայր	բորս
Abl.	ի բեռէ	ի բերց
Instr.	բերբ	բերբք
Loc.	ի բեռ	ի բորս

V. Declinatio.

	(sing.)	(plur.)
Nom.	գիւղ	գիւղք
Gen. et } Dat. prim. }	գեղջ	գիւղից
Dat. sec.	ի գիւղ	ի գիւղս
Acc. def. } et indef. }	զգիւղ	զգիւղս
	գիւղ	գիւղս
Abl.	ի գեղջէ	ի գիւղից
Instr.	գիւղիւ	գիւղիւք
Loc.	ի գեղջ	ի գիւղս

VI. Declinatio.

	(sing.)	(plur.)
Nom.	օր	աւուրք
Gen. et } Dat. prim. }	աւուր	աւուրց
Dat. sec.	յօր	յաւուրս
Acc. def. } et indef. }	զօր	զաւուրս
	օր	աւուրս
Abl.	յօրէ	յաւուրց
Instr.	աւուրբ	աւուրբք
Loc.	յաւուր	յաւուրս

VII. Declinatio.

	(sing.)	(plur.)
Nom.	տիւ	տիւք
Gen. et	տուրնկեան	caret
Dat. prim.		
Dat. sec.	ի տիւ	ի տիւս
Acc. def.	դտիւ	դտիւս
et indef.		
Abl.	ի տուրնկեանէ	caret
Instr.	տուրնկեամբ	caret
Loc.	ի տուրնկեան, ի տուէ	ի տիւս

7. Addamus hic oportet quasdam adnotationes circa irregulares istas Declinationes: *a*) in casibus inflexis nominis տյր, quoties *p* antecedit genuinam consonantem literam ն, semper mutatur in ո; idem dicendum de aliis eiusdem generis nominibus: *b*) compositum nomen տէր (ex տի et տյր) inflectitur ad normam I. Declinationis: *c*) iuxta II. Declinationem flectuntur nomina մայր, եղբայր eorumque composita: *d*) vocabulum զիւղ recte scribitur etiam զեօղ, զեօղք - զեց; non raro autem invenitur scriptum զեղ, et declinatur զեղի - զեց iuxta III. Declinationem regularem: *e*) in declinatione nominis տիւ, alter locativus ի տուէ adverbialiter potius adhibetur.

8. Nunc pauca remanent dicenda de verbis. Secundum significationem, verba linguae armenae dividuntur *a*) in activa et passiva: *b*) in neutra formae activae vel passivae: *c*) in communia, quae in forma passiva, tum activum tum passivum habent significatum.

9. Iuxta eorum formam vero, alia sunt simplicia et alia composita; illa verba simplicia vocantur, quae radicibus suis addunt simpliciter unam e quatuor terminationibus verborum աւ, եմ, իմ, ում: sic գործ - եմ, հեղ - ում etc. Composita autem suffixam habent radicibus unam e particulis istis ն, ան, են, նչ, չ, quibus adiungitur verborum terminatio: ita գող - ան - աւ, թռ - չ - իմ etc.

10. Quinque annumerantur verborum modi, scilicet indicativus, imperativus, coniunctivus seu subiunctivus, indefinitus sive infinitus et participium.

11. Tempora vero modorum dividuntur in regularia seu primaria, et irregularia seu secundaria: regularia sunt praesens et praeteritum imperfectum indicativi, prohibitivum imperativi, coniunctivus, infinitus et futurum participii; irregularia autem sunt praeteritum perfectum et futurum indicativi, affirmativum imperativi et praeteritum participii.

12. Verba composita in irregularibus temporibus semper amittunt addititiam particulam radicemque tantum retinent. — Vide duas priores tabulas regularium coniugationum verborum sive simplicium, sive compositorum.

13. Quaedam tamen praenotanda sunt: a) signum hoc * indicat ipsam verbi radicem: quando monosyllaba est radix illa initialemque literam consonantem habet, tunc praeponitur generatim vocalis *ե*: sic *եբաց*, *եհաս*, *եհան* etc.; si vero initialis littera vocalis sit, loco *ե* praemittitur *է*: ita *էած*, *էառ*, *էօծ* etc.; b) verba simplicia *ասեմ*, *գիտեմ*, *կարեմ*, *մարթեմ* II. Coniugationis, in irregularibus temporibus vocalem *ե* finalem permutant in *ա*: sic *ասացի*, *գիտաց*, *կարացաք*, *մարթացից* etc.; c) item verba simplicia *ածեմ*, *բերեմ*, *հանեմ*, *հեղուսեմ* eiusdem Coniugationis, in irregularibus temporibus ad normam verborum compositorum inflectuntur; d) verba composita in *ուզանեմ* habent tertiam personam praeteriti perfecti in *ոյց* et imperativum affirmativum singulare in *ո՛*: in aliis temporibus iuxta verba composita in *անեմ* regulariter coniugantur; e) quum in quibusdam temporibus forma passiva I. et IV. Coniugationis una eademque sit ac activa, ad vitandam ambiguitatem hoc particulari modo forma passiva efformatur, scilicet superaddendo praeterito participii verbum *լինիմ*, *լինեի*: sic *մերկացեալ լինիմ*, *յեռեալ լինեի* etc.; f) quum coniunctivus modus careat imperfecto, loco eius communiter in usu est praeteritum imperfectum indicativi.

14. Nunc quaedam dicamus de irregularibus verbis: illa verba irregularia vocantur, quae in secundariis seu irregularibus temporibus extra regulam inflectuntur: et undecim sunt, quorum sex priora anomala nuncupantur, eo quod aliqua ratione a recta norma regularium Coniugationum aberrant, et quinque posteriora defectiva dicuntur, quia iis modi nonnulli aut tempora deficiunt, quae per aliud verbum supplentur. Confer duas postremas tabulas.

15. Verbum $\underline{p}^n q n n / m$, quod derivatur ab $n n n / m$ cum praepositione $\underline{p}^n q$, ad normam $n n n / m$ coniugatur, sed in irregularibus temporibus pro euphonia amittit litteram q : sic $\underline{p}^n k a l a j$.

16. Passiva irregularium verborum efformantur iuxta generales regulas mutationis inflexionis activorum.

CONIUGATIONES REGULA

A. VE

I. Coniugatio in ամ

II. Coniugatio in

FORMA ACTIVA		FORMA PASSIVA		FORMA ACTIVA	
ex. Կարդ - ամ		ex. Կարդ - ամ		ex. Կարդ - եմ	
Indicat. praes.	» ամ	» ամ		» եմ	
	» աս	» աս		» ես	
	» այ	» այ		» է	
	» ամք	» ամք		» եմք	
	» այք	» այք		» էք	
	» ան	» ան		» են	
Praet. imperfect.	» այի	» այի		» էի	
	» այիր	» այիր		» էիր	
	» այր	» այր		» էր	
	» այաք	» այաք		» էաք	
	» այիք	» այիք		» էիք	
	» ային	» ային		» էին	
Praet. perfect.	» ացի	» ացայ		» եցի	
	» ացեր	» ացար		» եցեր	
	» աց	» ացաւ		» եաց	
	» ացաք	» ացաք		» եցաք	
	» ացէք (» ցիք)	» ացայք		» եցէք (» ցէք)	
	» ացին	» ացան		» եցին	
Futurum	» ացից	» ացայց		» եցից	
	» ասցես	» ասցիս		» եսցես	
	» ասցէ	» ասցի		» եսցէ	
	» ասցուք	» ասցուք		» եսցուք	
	» ասջիք	» ասջիք		» եսջիք	
	» ասցին	» ասցին		» եսցին	
Imperat.	» ա' (» ասջիր)	» ացիր (» ասջիր)		» եա' (» ես)	
	մի' » ար	մի' » ար		մի' » եր	
	» ացէք	» ացարուք (» ասջիք)		» եցէք	
	մի' » այք	մի' » այք		մի' » էք	
Coniunct. praes.	» այցեմ	» այցիմ		» իցեմ	
	» այցես	» այցիս		» իցես	
	» այցէ	» այցի		» իցէ	
	» այցեմք	» այցիմք		» իցեմք	
	» այցէք	» այցիք		» իցէք	
	» այցեն	» այցին		» իցեն	
Infinit.	» ալ	» ալ		» ել	
Part. praet.	» ացեալ	» ացեալ		» եալ (» ե)	
» futur.	» ալոց	» ալոց (» լի)		» ելոց	

ERBORUM LINGUAЕ ARMENAE

MPPLICIA

II. Coniugatio in իմ

FORMA PASSIVA

ex. Իմ - իմ

- » իմ
- » իս
- » ի
- » իմք
- » իք
- » ին
- » էի
- » էիր
- » էր
- » էաք
- » էիք
- » էին
- » եցայ
- » եցար
- » եցաւ
- » եցաք
- » եցայք
- » եցան
- » եցայց
- » եցիս
- » եցի
- » եցուք
- » եջէք
- » եցին
- » եաց (» եսջիր)
- մի՛ » իր
- » եցարուք (» իջիք)
- մի՛ » իք
- » իցիմ
- » իցիս
- » իցի
- » իցիմք
- » իցիք
- » իցին
- » ել (» իլ)
- » եցեալ (» եալ)
- » ելոց (» լի)

IV. Coniugatio in ում

FORMA ACTIVA

ex. յեւ - ում

- » ում
- » ուս
- » ու
- » ումք
- » ուք
- » ուն
- » ուի
- » ուիր
- » ոյր
- » ուաք
- » ուիք
- » ուին
- » ի
- » եր
- *
- » աք
- » էք (» իք)
- » ին
- » ից
- » ցես
- » ցէ
- » ցուք
- » ջէք
- » ցին
- * (» ջիր)
- մի՛ » ուր
- » էք
- մի՛ » ուք
- » ուցում
- » ուցուս
- » ուցու
- » ուցումք
- » ուցուք
- » ուցուն
- » ուլ
- » եալ
- » լոց

FORMA PASSIVA

ex. յեւ - ում

- » ում
- » ուս
- » ու
- » ումք
- » ուք
- » ուն
- » ուի
- » ուիր
- » ոյր
- » ուաք
- » ուիք
- » ուին
- » ալ
- » ար
- » աւ
- » աք
- » ալք
- » ան
- » ալց
- » ցիս
- » ցի
- » ցուք
- » ջէք
- » ցին
- » իր (» ջիր)
- մի՛ » ուր
- » արուք
- մի՛ » ուք
- » ուցում
- » ուցուս
- » ուցու
- » ուցումք
- » ուցուք
- » ուցուն
- » ուլ
- » եալ
- » լոց (» լի)

CONIUGATIONES REGULAR

B. VEL

I. Coniugatio in անամ

II. Coniugatio in անեմ

FORMA ACTIVA		FORMA PASSIVA		FORMA ACTIVA	
ex.	Դերի - անամ	ex.	Դերի - անամ	ex.	Հայտ - անեմ
Indicat. praes.	» անամ	» անամ	» անեմ	Indicat. praes.	» անեմ
	» անաս	» անաս	» անես		» անես
	» անայ	» անայ	» անէ		» անէ
	» անամք	» անամք	» անեմք		» անեմք
	» անայք	» անայք	» անէք		» անէք
Praet. imperfect.	» անան	» անան	» անեն	Praet. imperfect.	» անեն
	» անայի	» անայի	» անէի		» անէի
	» անայիր	» անայիր	» անէիր		» անէիր
	» անայր	» անայր	» անէր		» անէր
	» անայաք	» անայաք	» անէաք		» անէաք
Praet. perfect.	» անայիք	» անայիք	» անէիք	Praet. perfect.	» անէիք
	» անային	» անային	» անէին		» անէին
	» ացի	» ացայ	» ի		» ի
	» ացեր	» ացար	» եր		» եր
	*	» ացաւ	*		*
Futurum	» ացաք	» ացաք	» աք	Futurum	» աք
	» ացէք (» ցիք)	» ացայք	» էք (» իք)		» էք (» իք)
	» ացին	» ացան	» ին		» ին
	» ացից	» ացայց	» ից		» ից
	» ասցես	» ասցիս	» ցես		» ցես
Imperat.	» ասցէ	» ասցի	» ցէ	Imperat.	» ցէ
	» ասցուք	» ասցուք	» ցուք		» ցուք
	» ասջիք	» ասջիք	» ջիք		» ջիք
	» ասցին	» ասցին	» ցին		» ցին
	» ա' (» ասջիր)	» ացիր (» ասջիր)	» * (» ջիր)		» * (» ջիր)
Coniunct. praes.	մի' » անար	մի' » անար	մի' » անեմ	Coniunct. praes.	մի' » անեմ
	» ացէք	» ացարուք	» էք		» էք
	մի' » անայք	մի' » անայք	մի' » անեմ		մի' » անեմ
	» անայցեմ	» անայցիմ	» անիցեմ		» անիցեմ
	» անայցես	» անայցիս	» անիցես		» անիցես
Infinit.	» անայցէ	» անայցի	» անիցէ	Infinit.	» անիցէ
	» անայցեմք	» անայցիմք	» անիցեմք		» անիցեմք
	» անայցէք	» անայցիք	» անիցէք		» անիցէք
	» անայցեն	» անայցին	» անիցեն		» անիցեն
	» անալ	» անալ	» անեմ		» անեմ
Part. praet.	» ացեալ	» ացեալ	» եալ	Part. praet.	» եալ
» futur.	» անալոց	» անալոց (» լի)	» անեմոց	» futur.	» անեմոց

ARBORUM LINGUAE ARMENAE

IMPOSITA

I. Coniugatio in անիմ vel չիմ

FORMA PASSIVA	
հասց - անիմ	ex. Դու - չիմ
անիմ	» չիմ
անիս	» չիս
անի	» չի
անիմք	» չիմք
անիք	» չիք
անին	» չին
անեի	» չեի
անեիր	» չեիր
աներ	» չեր
անեաք	» չեաք
անեիք	» չեիք
անեին	» չեին
այ	» եայ
ար	» եար
աւ	» եաւ
աք	» եաք
այք	» եայք
ան	» եան
այց	» եայց
ցիս	» իցիս
ցի	» իցի
ցուք	» իցուք
ջեք	» իջեք
ցին	» իցին
իւր (» ջիւր)	» իւր (» իջիւր)
մի' » անիւր	մի' » չիւր
արուք	» երուք
մի' » անիւք	մի' » չիւք
անիցիմ	» չիցիմ
անիցիս	» չիցիս
անիցի	» չիցի
անիցիմք	» չիցիմք
անիցիք	» չիցիք
անիցին	» չիցին
անեւ (» նիւ)	» չեւ (» չիւ)
եաւ	» ուցեաւ
անեւոց (» լի)	» չեւոց (» լի)

IV. Coniugatio in նում

FORMA ACTIVA	FORMA PASSIVA
ex. ար - նոմ	ex. ար - նոմ
» նում	» նում
» նուս	» նուս
» նու	» նու
» նումք	» նումք
» նուք	» նուք
» նուն	» նուն
» նուի	» նուի
» նուիր	» նուիր
» նոյր	» նոյր
» նուաք	» նուաք
» նուիք	» նուիք
» նուին	» նուին
» ի	» այ
» եր	» ար
*	» աւ
» աք	» աք
» էք (» իք)	» այք
» ին	» ան
» ից	» այց
» ցիս	» ցիս
» ցի	» ցի
» ցուք	» ցուք
» ջեք	» ջեք
» ցին	» ցին
* (» ջիւր)	» իւր (» ջիւր)
մի' » նուր	մի' » նուր
» էք	» արուք
մի' » նուք	մի' » նուք
» նուցում	» նուցում
» նուցուս	» նուցուս
» նուցու	» նուցու
» նուցումք	» նուցումք
» նուցուք	» նուցուք
» նուցուն	» նուցուն
» նոււ	» նոււ
» եաւ	» եաւ
» նւոց	» նւոց (» նլի)

CONIUGATIONES IRREGULAE

A. VE

I. Coniugationis in *ամ*

II. Coniugationis in *եմ*

	Indicat. praes.	տամ	առնեմ	դնեմ
		տաս	առնես	դնես
		տայ	առնէ	դնէ
		տամք	առնեմք	դնեմք
		տայք	առնէք	դնէք
		տան	առնեն	դնեն
	Praet. imperfect.	տայի	առնէի	դնէի
		տայիր	առնէիր	դնէիր
		տայր	առնէր	դնէր
		տայաք	առնէաք	դնէաք
		տայիք	առնէիք	դնէիք
		տային	առնէին	դնէին
	Praet. perfect.	ետու	արարի	եղի
		ետուր	արարեր	եղիր (- դեր)
		ես	արար	եղ
		տուաք	արարաք	եղաք
		ետուք	արարէք (- ըիք)	եղիք
		ետուն	արարին	եղին
	Futurum	տաց	արարից	եղից
		տացես	արասցես	դիցես
		տացէ	արասցէ	դիցէ
		տացուք	արասցուք	դիցուք
		տաջիք	արասջիք	դիջիք
		տացեն	արասցեն	դիցեն
	Imperat.	տուր (տաջիր)	արա՛ (- րասջիր)	դիր (- իջիր)
		մի՛ տար	մի՛ առներ	մի՛ դներ
		տուք	արարէք	դիք
		մի՛ տայք	մի՛ առնէք	մի՛ դնէք
		տայցեմ	առնիցեմ	դնիցեմ
		տայցես	առնիցես	դնիցես
	Coniunct. praes.	տայցէ	առնիցէ	դնիցէ
		տայցեմք	առնիցեմք	դնիցեմք
		տայցէք	առնիցէք	դնիցէք
		տայցեն	առնիցեն	դնիցեն
		տալ	առնել	դնել
		տուեալ	արարեալ	եղեալ
Part. praet.	n futur.	տալոց	առնելոց	դնելոց

BORUM LINGVAE ARMENAE

MALA

II. Coniugationis in եմ

լսեմ	ճանաչեմ	յառնեմ
լսես	ճանաչես	յառնես
լսէ	ճանաչէ	յառնէ
լսեմք	ճանաչեմք	յառնեմք
լսէք	ճանաչէք	յառնէք
լսեն	ճանաչեն	յառնեն
լսի	ճանաչի	յառնի
լսիր	ճանաչիր	յառնիր
լսիր	ճանաչիր	յառնիւր
լսեաք	ճանաչեաք	յառնեաք
լսիք	ճանաչիք	յառնիք
լսին	ճանաչին	յառնին
լուայ	ճանեայ	յարեայ
լուար	ճանեար	յարեար
լուաւ	ճանեաւ	յարեաւ
լուաք	ճանեաք	յարեաք
լուայք	ճանեայք	յարեայք (-երուք)
լուան	ճանեան	յարեան
լուայց	ճանեայց	յարեայց
լուիցես	ճանիցես	յարիցես
լուիցէ	ճանիցէ	յարիցէ
լուիցուք	ճանիցուք	յարիցուք
լուիջիք	ճանիջիք	յարիջիք
լուիցեն	ճանիցեն	յարիցեն
լուր (- ւիջիւր)	ճանիւր (- իջիւր)	արի (յարիջիւր)
մի' ւսեր	մի' ճանաչեր	մի' յառներ
լուարուք	ճաներուք	արիք
մի' ւսէք	մի' ճանաչէք	մի' յառնէք
լսիցեմ	ճանաչիցեմ	յառնիցեմ
լսիցես	ճանաչիցես	յառնիցես
լսիցէ	ճանաչիցէ	յառնիցէ
լսիցեմք	ճանաչիցեմք	յառնիցեմք
լսիցէք	ճանաչիցէք	յառնիցէք
լսիցեն	ճանաչիցեն	յառնիցեն
լսել	ճանաչել	յառնել
լուեալ	ճանուցեալ	յարուցեալ
լսելոց	ճանաչելոց	յառնելոց

Indicat. praes.	զամ զաս զայ զամք զայք զան	երթամ երթաս երթայ երթամք երթայք երթան	ըմպեմ ըմպես ըմպե ըմպեմք ըմպեք ըմպեն
Praet. imperfect.	զայի զայիր զայր զայաք զայիք զային	երթայի երթայիր երթայր երթայաք երթայիք երթային	ըմպեի ըմպեիր ըմպեր ըմպեաք ըմպեիք ըմպեին
Praet. perfect.	եկի եկիր եկն եկաք եկիք եկին	չոգայ չոգար չոգաւ չոգաք չոգայք չոգան	արբի արբեր արբ (էարբ) արբաք արբեք (- բի) արբին
Futurum	եկից եկեսցես եկեսցէ եկեսցուք եկեսջիք եկեսցեն	երթայց երթիցես երթիցէ երթիցուք երթիջիք երթիցեն	արբից արբցես արբցէ արբցուք արբջիք արբցեն
Imperat.	եկ (- կեսջիր) մի՛ գար եկայք մի՛ գայք	երթ (չոգ) մի՛ երթար երթայք մի՛ երթայք	արբ (- բջիր) մի՛ ըմպեր արբեք մի՛ ըմպեք
Coniunct. praes.	զայցեմ զայցես զայցէ զայցեմք զայցեք զայցեն	երթայցեմ երթայցես երթայցէ երթայցեմք երթայցեք երթայցեն	ըմպիցեմ ըմպիցես ըմպիցէ ըմպիցեմք ըմպիցեք ըմպիցեն
Infinit.	գալ	երթալ	ըմպել
Part. praet.	եկեալ	երթեալ	արբեալ
» futur.	գալոց	երթալոց	ըմպելոց

BORUM LINGVAE ARMENAE

ECTIVA

Coniugationis in եմ

III. Coniugationis in իմ

եմ
 ես
 է
 ք
 ք
 ն
 ի
 իր
 իր
 ք
 ք
 ին
 այ
 ար
 աւ (եկեր)
 արք
 արք
 ան
 այց
 ցես
 ցէ
 ք
 քն
 ի (- ընկեր)
 ի՛ ուտեր
 ք (- ըք)
 ի՛ ուտէք
 իցեմ
 իցես
 իցէ
 իցեմք
 իցէք
 իցեն
 ել
 ելալ
 ելոց

ունիմ
 ունիս
 ունի
 ունիմք
 ունիք
 ունին
 ունէի
 ունէիր
 ունէր
 ունէաք
 ունէիք
 ունէին
 կալայ
 կալար
 կալաւ
 կալաք
 կալարք
 կալան
 կալայց
 կալցես
 կալցէ
 կալցեմք
 կալցէք
 կալցեն
 կալ (- ընկեր, կալ)
 մի՛ ունիր
 կալարո՞ւք
 մի՛ ունիք
 ունիցիմ
 ունիցիս
 ունիցի
 ունիցիմք
 ունիցիք
 ունիցին
 ունեւ (- նիւ)
 կալեալ
 ունեւոց

Notae Compendiariae — Համառոտութիւնք.

<i>Adv.</i>	Adverbium, Մակբայ
<i>Coni.</i>	Coniunctio, Շաղկապ
<i>Graec.</i>	Graece, Յունարէն
<i>Hebr.</i>	Hebraice, Եբրայեցերէն
<i>Inter.</i>	Interiectio, Միջարկութիւն
<i>Lat.</i>	Latine, Լատիներէն
<i>Plur.</i>	Pluralis, Յոգնակի
<i>Praep.</i>	Praepositio, Նախադրութիւն
<i>Pron.</i>	Pronomen, Դերանուն
<i>Sing.</i>	Singularis, Եզակի
<i>Vid.</i>	Vide, Տես

* Vocabulum recens, Բառ նորոց մատենագրաց

ՀԱՅԵՐԷՆ-ԼԱՏԻՆԵՐԷՆ

MANUALE LEXICON ARMENO-LATINUM

Ա

Ազա

Ա ա' (*inter.*). hei mihi!
 Աբաս - սու - սուց } (*hebr.*). ab-
 Աբբայ - յի - յից } bas - archimandrita - pater.
 Աբեղայ - յի - յից. monachus
 - religiosus.
 Աբեղայութիւն - թեան. vita
 monastica - ordo religiosus.
 Աբրահամեան - եանց. Abrah-
 amicus.
 Ազահ - հի - հաց. avarus - avi-
 dus - parcus - tenax.
 Ազահանամ - հացայ } circum-
 Ազահեմ - հեցի } venio - aveo - parco - avare
 ago.
 Ազահութիւն - թեան. avaritia
 - aviditas - tenacitas.
 Ազաղաղ - ղի - ղաց Vid. Աբա-
 ղաղ :
 Ազանիմ - գայ. induor - moror
 - maneo in aliquo loco - rema-
 neo - diversor - pernocto.
 Ագարակ - կի - կաց. ager - villa.

Ազա

Ազի - զւոյ - զեաց. cauda.
 Ազոյց - ուցի - ուցից. vectis.
 Ազուռ. pugillus - manipulus.
 Ազուցանեմ - ուցի. induo - ve-
 stio - recipio aliquem hospicio
 - circumpono - calceo - in-
 duco.
 Ազուաւ - լու - լուց. corvus.
 Ազցան - նի - նաց Vid. Աբ-
 ցան :
 Ազամական } Adamicus.
 Ազամեան }
 Ազամանդ - ղի - ղից (*graec.*).
 - adamas.
 Ազամանդեայ - ղեի - ղեայց.
 adamantinus.
 Ազազանամ - զացայ. aresco -
 macresco.
 Ազազուն. tenuis - minutus
 - aridus - siccus.
 Ազաա - աի - աաց. liber - libe-
 ratus - nobilis - generosus.
 Ազաաաբար (*adv.*). libere - in-
 genue - nobiliter.

Ազատաբարոյ - յի - յից. gene-
rosus - nobilis.

Ազատակ - կի - կաց. nobilissi-
mus.

Ազատական - նի - նաց. liber.

Ազատանամ - տացայ. liberor
- liber fio.

Ազատանի - նույ. nobiles - pro-
ceres.

Ազատատոհմ - մի. patricius
- praenobilis.

Ազատեմ - տեցի vel
Ազատեցուցանեմ - ցուցի } li-
bero - servo - eripio.

Ազատիչ - աչի - աչաց. libera-
tor - servator - assertor.

Ազատութիւն - թեան. liber-
tas.

Ազն - բին - բամբ. licium - li-
cia.

Ազգ - գի - գաց. genus - species.
- gens - generatio - proge-
nies - natio - tribus - co-
gnatio - familia.

» ազգ ազգ vel ազգի ազգի. dif-
ferens - varius - diversus.

Ազգաբանեմ - նեցի. genus re-
censeo.

Ազգաբանութիւն - թեան. ge-
nealogia.

Ազգական - նի - նաց. cognatus
- contribulis.

Ազգականութիւն - թեան. co-
gnatio.

Ազգակից - կցի - կցաց. cognatus
- coniunctus.

Ազգակցութիւն - թեան. cognatio
- coniunctio.

Ազգահամար - բի. recensio ge-
neris.

Ազգապետ - տի - տաց. praepo-
situs gentis - princeps.

Ազգապետութիւն - թեան. gen-
tilis principatus - praefectura
gentis.

Ազգատոհմ - մի - մից (- մաց).
cognati - cognatio - generatio
- tribus.

Ազգաւորութիւն - թեան. co-
gnatio.

Ազգ. sensus - sensio - instin-
ctus - monitum.

» ազգ առնեմ, արարի. renun-
tio - denuntio - indico - si-
gnifico.

» ազգ լինիմ, եղէ. significor
- perferor - nuntior.

Ազգական - նի - նաց. efficax.

Ազգեմ - եցի. valeo - prosum
- denuncio - moneo - operor
efficaciter.

Ազդեցութիւն - թեան. opera-
tio - virtus - efficacitas - si-
gnificatio.

Ազոյ. tempestivus - oppor-
tunus.

Ազուփն - դման - դմունք -
դմանց. operatio - actus - in-
stinctus.

Ազր - զեր - զերք - զերաց. fe-
mur - crus - ilium.

Ան - զին - զինք - զանց. genus
- gens - populus.

Անիւ - նուի - նուից (- նուաց).
bonus - eximius - generosus
- nobilis - pulcher.

Ազնուագոյն - գունի - գունից. magis bonus - nobilior - melior.

Ազնուագութ. misericors.

Ազնուագգութիւն - թեան. nobilitas generis.

Ազնուական - նի - նաց. nobilis - melior - generosus - patricius.

Ազնուականագոյն - գունի - գունից. nobilior.

Ազնուականութիւն - թեան. nobilitas - generositas.

Ազնուակերպ - պի - պից. formosus.

Ազնուացուցանեմ - ցուցի. bonum facio.

Ազնուութիւն - թեան. nobilitas.

Ազոխ - խի - խից. omphacium - uva omphacia, immatura seu acerba.

Ազոխանամ - խացայ. uvas acerbass produco.

Աթենացի - ցւոյ - ցւոց. Atheniensis.

Աթոռ - ոյ - ոոց. sedes. - thronus - cathedra - solium - sella.

Աթոռակալ - լի - լաց. successor - vicarius.

Աթոռակից - կցի - կցաց. assidens - consessor.

Աթոռակցութիւն - թեան. consessio - honor - munus.

Ալեւոյթ - ութի. senectus - senium.

Ալեւոր - րի - րաց. canus.

Ալեւորիմ - րեցայ. canesco.

Ալեւորութիւն - թեան. canities.

Ալէլուիա (hebr.). alleluia.

Ալէկոծիմ - ծեցայ. fluctuo - aestuo.

Ալէկոծութիւն - թեան. fluctuatio - tempestas.

Ալէւր - լեր - լերբ - լերց. farina.

Ալէբ - լեաց - լեբ. fluctus - unda - canities - cani capilli.

Ալոջ - ջի - ջաց (-ջոյ - ջոց). capra - capella.

Ալուց - լցի. penetrabile - intimus locus - recessus.

Ախոյան - նի - նից (-նաց) vel

Ախոյեան - ենի - ենից (-ենաց) } fortissimus - antesignanus - propugnator - trophaeum - monumentum.

Ախոնդիբ - դեաց (-դաց). thorax - stomachus.

Ախոռ - ոյ - ոոց. stabulum.

Ախորժաբար (adv.). voluntarie - ultro - libenter.

Ախորժակ - կի - կաց. appetitus - appetentia - desiderium - voluntas - inclinatio - affectus - studium.

Ախորժելի - լոյ - լեաց. iucundus - suavis - placitus.

Ախորժեմ - եցի. appeto - desidero - praeeligo - volo - probo - studeo.

Ախորժուին - ժման - ժմանց. voluptas - voluntas - optio - electio - illecebrae.

Ախտ - տի - տից. passio - affectus - vitium - infirmitas - languor - plaga - vulnus - morbus - aegritudo.

Ախտաժէտ - ժետի - ժետիւ - ժետաց. infirmus - imbecillus - aeger - aegrotus.

Ախտաժէտութիւն - թեան. infirmitas - languor - morbus - aegritudo.

Ախտանաւ - տացայ. infirmor - aegroto - languesco - languo - morbo laboro - patior.

Ախտացուցանեմ - ցուցի. aegrotum facio *vel* reddo.

Ածելի - լւոյ - լեաց. novacula - tonsorius culter.

Ածեմ - ծի. duco - adduco - conduco - induco - affero - infero - offero - porto - sumo - assumo.

Ածուխ - ծխոյ - ծխոց. carbo - fuligo.

Ահամայ - յի - յից. involuntarius - coactus.

Ահամայ *vel* յահամայ (*adv.*). invitus - coacte - involuntarie - non sponte - nolens.

Ահան. fovea - fossa - perfossio. » ահան հատանեմ - տի. effodio - perfodio.

Ահանակապ. gemmis distinctus - lapidibus stratus.

Ահանակիւ. limpidus - pellucidus - limpidissimus.

Ահանատես - տի - տից (-տաց). speculator - ocularis - testis oculatus - inspector.

» ահանատես լինիմ, եղէ. meis oculis video - speculator fio - cerno.

Ահանատեսութիւն - թեան. intuitus.

Ահանի - նւոյ - նեաց. oculis praeditus - videns.

Ահանողիք - ղեաց. oculi.

Ահանջալուր. auricularis.

» ահանջալուր լինիմ, եղէ. auribus audio.

Ահանջք - ջաց (*Vid. sing. Ուհն*). aurae - auricolae.

Ահն - կան - կանք - կանց. gemma - lapis pretiosus.

Ահն - կան - կունք - կանց. fons - origo - foramen - exitus - scaturigo.

Ահն - կան (*Vid. plur. Աւք*). oculus - lumen.

» ահն ածեմ - ծի. vereor - revereor.

» ահն առնում, առի. accipio personam - submitto - miror - in gratiam suscipio.

» ահն ունիմ, կալայ. expecto - spero.

» առ ահանէ (*adv.*). ad oculum.

» զահն արկանեմ - կի. despicio - desero.

» ընդ ահամք հայիմ - յեցայ. torve aspicio - subdole ob-servo.

» յահան թօթափել. in ictu oculi.

» յահանէ (*adv.*). nominatim.

Ահնագործ - ծի - ծաց. gemmarius - lapidarius.

Ահնաճու - ուի - ուաց. inspe-
ctor - moderator - procura-
tor.

Ահնաճութիւն - թեան. vere-
cundia - reverentia - provi-
dentia - prudentia - instinctus
- suggestio.

Ահնառու - ուի - ուաց. qui per-
sonas accipit.

Ահնառութիւն - թեան. acce-
ptio personarum - reverentia.

Ահնարկեմ - կեցի. innuo - an-
nuo - nutum significo - ni-
ctor.

Ահնարկութիւն - թեան. nutus.

Ահնկալեմ - լեցի. expecto - spe-
ro.

Ահնկալութիւն - թեան. expe-
ctatio - spes - scopus.

Ահնկորեմ - բեցի. compungor -
sileo - confundor.

Ահնյանդիման (praep.). coram
- in conspectu.

Ահոս - սի - սից (- սաց). sulcus
- lira.

Ահոսեմ - սեցի. sulco - aro.

ԱՏ - հի - հից. timor - metus
- stupor - horror - tremor
- extasis - terror.

» ահ արկանեմ - կի. terreo -
metum incutio - tremefacio
- exterreo.

» առ ահի (adv.). prae timore.

» զահի հարկանիմ, հարայ. ma-
gno timore percellor vel per-
cutior - exterreo - timeo -
metuo - conturbor - paveo -
extimesco.

» ահիւ (adv.). horribiliter - ter-
ribiliter.

Ահա, Ահաւարիկ, Ահաւա-
նիկ, Ահաւասիկ (adv.). ecce
- en - iam - modo - nunc
- mox.

Ահազին - գնի - գնից. terribi-
lis - saevus - immanis.

Ահաւոր - րի - րաց. tremendus
- terribilis - horrendus - for-
midabilis.

Ահեակ - հեկի - հեկաց. sinister
- laevus.

» յահեկէ vel ընդ ահեկէ. ad
sinistram - a sinistris.

Ահեղ - ղի - ղեց. tremendus -
terribilis - formidabilis.

Ահեմ - եցի. terreo - exterreo.

Աղ - ղի - ղեց (- ղոց). sal.

Աղադ - ղի - զաւ. modus -
ratio.

» աղազաւ (praep.). causâ - gra-
tiâ - propter - ob - de.

Աղախին - խնոյ - խնայք -
խնայց (- խնանց). ancilla -
serva - puella - famula.

Աղախնութիւն - թեան. ser-
vitus - famulatus.

Աղաղակ - կի - կաւ. tumultus
- clamor - vociferatio - sonus
- sonitus - iubilatio.

» զաղաղակ բառեամ, բարձի.
exclamo - clamo.

Աղաղկեմ - կեցի. clamo - ex-
clamo - invoco - vociferor -
vocem edo - iubilo.

Աղամ - զացի. molo - concido -
contero.

Աղանդ - դոյ - դոյց (-դի - դից).
secta - haeresis - doctrina -
religio - dogma.

Աղանդաւոր - ըի - բաց. sectae
addictus - haereticus.

Աղանդեր. merenda - mensa se-
cunda.

Աղաչանք նաց. rogatio - petitio
- oratio - exhortatio - precatio
- preces.

Աղաչեմ - չեցի. rogo - peto - oro
- obsecro - precor - deprecor.

Աղարտեմ - եցի. contemno - vi-
tupero - obiurgo - abiicio.

Աղաւաղեմ - ղեցի. corrumpo
- perdo - officio - deludo.

Աղաւաղութիւն - թեան. cor-
ruptio - perditio - exiguitas.

Աղանաբօտ. verbenaca.

Աղանեկաճառ - ոի - ռաց.
venditor columbarum.

Աղանի - նույ - նեաց. colum-
ba - columbus - pipio.

Աղբ-բոյ - բոց (-բի - բից). ster-
cus - sterquilinium - fimus -
letamen.

Աղբախուղբ. scrobs - quisqui-
liae - coenum.

Աղբանոց - ցի - ցաց. cloaca.

Աղբիւր - բեր - բերց (-բերաց).
fons.

Աղեղն - եղան - եղունք - եղանց.
arcus - sagitta - iaculum.

Աղեղնաւոր - ըի - բաց. arcite-
nens - sagittarius - iaculator.

Աղեմ - ղեցի. salio.

Աղերս - սի - սից } defensio -
Աղերսանք - նաց }

excusatio - relatio - supplica-
tio - deprecatio.

Աղերսեմ - սեցի. - defendo - ex-
cuso - supplico - rogo.

Աղեքսանդրացի - ցւոյ - ցւոց.
Alexandrinus.

Աղէ' (inter.). eia - eia age -
verumtamen - agendum - nunc
ergo.

Աղի - ղւոյ. salitus - salsus.

Աղեկամի - միք. sui iuris - liber.

Աղեկամութիւն - թեան. liber-
tas.

Աղեւս - սոյ - սոց. later.

Աղեք - ղեաց. viscera - viscus -
intestinum.

Աղի - խի - խից. multitudo -
apparatus - clausura - repa-
gulum - plicatura - sarcina.

Աղմուկութիւն - թեան. tumultus
- turba - turbatio.

Աղուէս - ուեսու - ուեսուց.
vulpes.

Աղձամղձին. caliginosus - tene-
brosus.

Աղձամուղձ - մղձի - մղձիւ
(-մղձաւ). caligo - tenebrae -
nebula.

Աղձիկ - ջկան - ջկունք - ջկանց.
puella - ancilla - virgo.

Աղա - տի - տից. salina - sal.

Աղա - սոյ - տից. sordes - ma-
cula - limus - lutum - fex.

Աղտաղախն vel } salsus.
Աղտաղաուկ }

Աղտեղադոյն - գունի - գունից.
sordidior - turpior.

Աղտեղանամ - ղացայ. sordesco

- maculor - sordeo - sordidor.
- conspurior - contaminor.

Աղակաղուցանեմ - ցուցի. inquino - polluo - sordido - maculo - spurco - contamino - violo - vitio - corrumpo - labefacio.

Աղակղի - եղևոյ - եղեաց. turpis - sordidus.

Աղակղութիւն - թեան. ruga - immunditia - sordes - impunitas - turpitude.

Աղբաւ - տի - տաց. pauper - pauperculus - egenus - inops - mendicus.

Աղբատանամ - տացայ. in egestatem incido - ad inopiam reducior - mendico - pauper sum.

Աղբատութիւն - թեան. paupertas - egestas - inopia - mendicitas.

Աղբատորէն (adv.). misere - pauperum more - per inopiam.

Աղօթական - նի - նաց. orans - supplex.

Աղօթանոց - ցի - ցաց. oratorium.

Աղօթեմ - թեցի. oro - precor - deprecor.

Աղօթք - թից. oratio - preces - deprecatio - precatio - petitio - supplicatio.

» **աղօթս առնեմ, արարի vel յաղօթս կամ, կացի.** oro - precor - deprecor - deprecationem facio.

Աղօւ - տի - տից (- տաց). nubilus - obscurus - hebes.

» **ընդ աղօւ (adv.).** per nubem - obscure - subobscure - remisse.

Աղօտանամ - տացայ. obscuror - obfuscor - obliteror - hebetor.

Աճաւ - ուի - ոաց. sapor - nervus - pigmentum - fibra.

Աճելութիւն - թեան Vid.
Աճումն :

Աճեմ - եցի vel - եցայ. augeo - augeor - cresco - incresco - supercresco - crescor - multiplico - multiplicor - grandis fio.

Աճեցուն. crescens - vegetus.

Աճեցուցանեմ - ցուցի. augeo - crescere facio - incrementum do - amplifico - cumulo.

Աճիւն - նի - նից. cinis - fuligo - favilla - pulvis.

Աճիւնանամ - նացայ. in cinerem revertor vel redigior.

Աճումն - ճման - ճմուկ - ճմանց. augmentum - incrementum - accretio.

Ամ - մի - մաց. annus.

» **ամ ըստ ամէ, vel ամ յամէ, vel ամի ամի.** per omnes annos - per singulos annos - annus ex anno - annis iugiter.

» **յամէ եւս.** post annum.

Ամամ - ացի. impleo - repleo - initio - effluo.

Ամայանամ - յացայ. desolor.

Ամայութիւն - թեան. desolatio - solitudo.

Աման-նոյ-նոյ (-նի-նաց). vas
- receptaculum - instrumen-
tum - repositorium.

Ամանակ - կի - կաց *Vid. Ժա-
մանակ* :

Ամանոր - բոյ (-բայ). initium
vel principium anni - novus
annus.

Ամաչեմ - չեցի. pudet - erube-
sco - vereor - revereor - con-
fundor - perturbor.

Ամաչեցուցանեմ - ցուցի. con-
fundo - pudefacio - pudore af-
ficio.

Ամառն - արան - արուհի }
- արանց *vel etiam* } aestas.

Ամարայնի - նոյ - նեաց }

Ամառնամուտ - մտի - մտից. sol-
stitium aestatis.

Ամառնային - յնոյ - յնոց. ae-
stivus.

Ամարանոց - նոցի - նոցաց. ae-
stiva.

Ամբառնամ - բարձի. extollo -
tollo - levo - elevo - sublevo -
ascendo - proficiscor.

Ամբաստան - նի - նաց. accusa-
tor - interpellator.

» ամբաստան լինիմ, եղէ. ac-
cuso - interpello - maledico.

Ամբաստանեմ - նեցի. accuso -
testificor adversus aliquem -
incuso.

Ամբաստանութիւն - թեան. ac-
cusatio - convicium - diffama-
tio.

Ամբարիշտ - բշտի - բշտաց. im-
pius - nefarius - scelestus.

Ամբարհաւաճ - ճի - ճից. tu-
midus - elatus - superbus - fa-
stosus - magnificus - arrogans
- insolens.

Ամբարհաւաճեմ - ճեցի. inflor
- tumeo - superbio - effero
me - iacto.

Ամբարհաւաճութիւն - թեան.
inflatio - superbia - fastus -
iactantia - elatio - ostentatio
- arrogantia - despectus.

Ամբարշտաբար (*adv.*). impie -
nefarie - sceleste.

Ամբարշտանամ - տացայ }
Ամբարշտիմ - տեցայ } impie
ago - noceo - impius sum.

Ամբարշտութիւն - թեան. im-
pietas - nefas - scelus.

Ամբարտակ - կի - կաց. turris -
agger.

Ամբարտաւան - նի - նից. super-
bus - iactabundus - inflatus
- sublimis.

Ամբարտաւանանամ - նացայ }
Ամբարտաւանիմ - նեցայ }
alta sapio - superbio - inflor
- arroganter ago.

Ամբարտաւանութիւն - թեան.
superbia - inflatio - iactatio -
fastus - elatio - tumor - arro-
gantia - insolentia - gloriatio.

Ամբիծ - բծի - բծաց. sine ma-
cula *vel* labe - immaculatus -
innocens - expers malitiae.

Ամբծանամ - ծացայ. immacu-
latus fio.

Ամբծութիւն - թեան. innocen-
tia - probitas - sanitas.

Ամբոխ - խի - խից. turba - plebs
- populus - copia - tumultus -
dissensio - seditio - perturba-
tio - calamitas.

Ամբոխեմ - եցի. turbo - contur-
bo - perturbo - confundo.

Ամբողջ - ջի - ջից. totus - com-
pletus - integer.

Ամեհի - հւոյ - հեաց. ferus -
indomitus - agrestis.

Ամենաբարի - բւոյ - բեաց. opti-
mus.

Ամենաբարձր - ձու - ձունք -
ձանց. altissimus.

Ամենազոր. omnipotens - omnia
superans.

Ամենակալ - լի - լաւ. omnipo-
tens - omnitenens.

Ամենակալութիւն - թեան. om-
nipotentia.

Ամենակարող. omnipotens.

Ամենահայեաց. omnia spectans
vel intuens - omnituens -
perspicacissimus - omniscius.

Ամենայն - նի - նից. omnis - to-
tus - universus.

Ամենաշիջոյց. quod omnia ex-
tinguit.

Ամենաշար - բի. pessimus - o-
mnino malus - plane impro-
bus - malignus - molestus.

Ամենասուրբ - սրբոյ - սրբոց. sanctissimus - sacrosanctus.

Ամենեւիմբ } (adv.). omnino -
Ամենիւրն }
prorsus - totaliter - nunquam.

Ամենեքեան vel Ամենեքին - նե-
ցունց vel նեցուն. etiam omnes.

Ամենուտ (adv.). undique.

Ամէն (hebr.). amen.

Ամենորհեալ. omnino benedi-
ctus - decantatus - celebrer.

Ամիկ - մկի (- մկան). caper -
haedulus.

Ամիճ - մճոյ - մճոց. obso-
nium.

Ամիս - մոյ - մոյց. mensis.

» ամիսյամայն vel ամայն ամայն.
per singulos menses.

Ամլութիւն - թեան. sterilitas -
infoecunditas.

Ամլան - նի. stola - toga.

Ամուլ - մլոյ - մլոց. sterilis -
infoecundus.

Ամուսին - սնի - սնաց. maritus
- uxor - coniux - coniugatus
- particeps.

Ամուսնաբար (adv.). nuptiali-
ter - consuetudine coniugii.

Ամուսնական - նի - նաց. mari-
talis - coniugalis - nuptialis.

Ամուսնանամ - սնացայ. matri-
monium in eo - nubo - acci-
pio uxorem - cohabito - affi-
nitatem in eo.

Ամուսնացուցանեմ - ցուցի.
matrimonio iungo - nuptum
do - nuptui colloco.

Ամուսնութիւն - թեան. matri-
monium - coniugium - connu-
bium - nuptiae - congressus
- concubitus.

Ամուր - մրոյ - մրոց. solidus -
firmus - fortis - munitus - tu-
tus - validus - cautus - insu-
perabilis.

Աժուր - մրի - մրաց. munitio
- munimentum - praesidium -
propugnaculum - confugium -
refugium - arx - turris.

Աժուրի - բւոյ - բեաց. non nu-
ptus - innuptus - caelebs -
muliercula.

Աժպ - պոյ - պոց. nubes.

Աժպզոյն. nubilus.

Աժպաճին. nubifer.

Աժպրոպ - պի - պաց. turbo -
procella.

Աժսական - նի - նաց. men-
struus.

Աժսազուլս - գլիոյ - գլիոց }
Աժսամուտ - մոի - մոից }
neomenia - novilunium.

Աժսօրեայ - բէի - բէից. men-
struus - unius mensis.

Աժրանամ - բացայ. munior - fir-
mor - circumsepior - circum-
vallor - perfugio - confugio -
nidifico.

Աժրութիւն - թեան. soliditas -
firmitas - fortitudo - muni-
mentum - munitio.

Աժթ - թոյ - թոց. pudor - ru-
bor - verecundia - reverentia
- turpitude - ignominia - de-
decus - confusio.

» **զամթի** հարկանիմ, հարայ. erubescio - pudet.

» **ամթ** համարիմ - բեցայ. con-
fundo - erubescio.

» **յամթ** առնեմ, արարի. con-
fundo - deturpo - erubescio -
pudefacio - pudore afficio.

» **յամթ** լինիմ, եղէ. erubescio

- confundor - vereor - pudefio
- pudore afficio.

Աժթալի - լոյ - լեաց. turpis
- deformis - inhonestus - pro-
brosus.

Աժթանք - նաց. turpitude -
pudor - ignominia - dedecus.

ԱԴ (*inter.*). ah! - heu!

ԱԴդ - դու - դուց. mane - au-
rora - oriens - diluculum.

» **ընդ այգն** (*adv.*). diluculo -
mane.

» **մինչդեռ այգն կամէր լինել**.
cum lux incipiebat fieri.

» **յայգուէ մինչեւ ցերեկոյ**. a
mane usque ad vesperam.

ԱԴգասող - տեղ. lucifer - Ve-
nus - stella matutina.

ԱԴգեգործ - ծի - ծաց. cultor
vineae - vinitor.

ԱԴգեգործութիւն - թեան. vi-
neae cultura.

ԱԴգեկութք - կթոց. vinde-
mia.

ԱԴգեսաան - նի - նաց }
ԱԴգի - դոյ - դեաց } vinea -
vinetum - vitis.

» **այգի տնկեմ** - կեցի. vineam
planto *vel* pastino.

ԱԴգուն } (*adv.*). mane.
ԱԴգուց }

ԱԴդ - դը - դմ - դոքիկ - դոցիկ
(*pron.*). iste - hic.

ԱԴդչափ (*adv.*). tanto - tam.

ԱԴդպէս (*adv.*). ita - sic.

ԱԴդպիսի - սւոյ - սեաց. talis -
istiusmodi - huiusmodi *vel*
huiuscemodi - eiusmodi.

Այդր (*adv.*). istic – istuc – hic – ibi – huc.

Այեր – բի – բաց. (*graec.*). aër – Iuno.

Այժմ *vel* Այժմիկ (*adv.*). nunc – modo – interim.

Այլ (*adv.*). at – sed – autem – amplius.

Այլ – լոյ – լոց. alius – reliquus – residuus – alienus – alter – caeter.

» այլովքն հանդերձ. et cetera.

» այլ է այլ. varius – differens – diversus.

Այլաբանութիւն – թեան. allegoria – dissonantia – permutatio.

Այլազգ (*adv.*). aliter – alio modo.

Այլազգի – զւոյ – զեաց. alienigena – immutatus – alienus – extraneus – barbarus – diversus.

Այլակերպ – պի – պաց. alter – mutatus – alienus – diversus – differens.

» յայլակերպս լինիմ, եղէ. transfiguror – transformor.

Այլակերպիմ – պեցայ. transformor – transfiguror.

Այլակերպութիւն – թեան. transfiguratio – transformatio – differentia.

Այլուր (*adv.*). alibi – alias – alio.

Այծ – ծի – ծից *vel* } haedus –
Այծի – ծւոյ – ծեաց } capra – caper.

Այծեամբ – եման – եմունք – եմանց, *vel* Այծեմիկ. dorcas – parva capra – capreolus.

Այծեայ – ծէի – ծէից. caprinus.

Այծեղջիւր – ջեր. capricornus.

Այծենի – նւոյ – նեաց. pellis caprina – caprinus.

Այն – նր – նմ – նոքիկ – նոցիկ (*pron.*). ille.

Այնուհետեւ (*coni.*). dehinc – deinceps – ultra – iam.

Այնչափ (*adv.*). tam – tanto – tantopere – ita – adeo.

Այնպէս (*adv.*). ita – sic – tam.

Այնպիսի – սւոյ – սեաց. talis – tantus.

Այո (*adv.*). nae – ita – utique – etiam – est – certe – sane.

Այսանեմ – նեցի. illudo – derideo – irrideo – subsanno.

Այսանութիւն – թեան. illusio – derisus – lusus – ludibrium.

Այսն առնեմ, արարի. illudo – derideo – rideo – irrideo.

Այս – սր – սմ – սոքիկ – սոցիկ (*pron.*). hic – is – iste.

Այս – սոյ – սոց. spiritus malus – daemon – ventus.

Այսահար – բի – բից (– բաց). daemonium habens – daemoniacus – energumenus.

Այսահարիմ – բեցայ. vexor a daemonio – spiritu malo ducor – insanio.

Այսինքն, *vel* Այսինքն է (*coni.*). hoc est – id est – nempe – scilicet – videlicet.

Այսուհետեւ (*adv.*). de caetero
posthinc - posthac - ergo - ab
hoc tempore - dehinc - dein-
ceps - in posterum.

Այսպէս (*adv.*). ita - hoc modo
- hac ratione - sic.

Այսպիսի - սւղի - սեաց. talis -
huiusmodi.

Այսր (*adv.*). hic - huc.

» այսր անգր. huc illuc.

Այսօր (*adv.*). hodie - hoc tem-
pore.

» մինչեւ ցայսօր, vel մինչեւ
ցայսօր ժամանակի. usque in
hanc diem - usque in hodie-
num diem.

Այա - աի - աից. gena - maxilla
- mala.

Այանում - տեայ - տուցեալ. in
tumorem converto - tumeo.

Այտոյց - ուցի - ուցից. tumor
- inflatus.

Այր - բի - բից. spelunca - se-
pulcrum - specus - antrum.

Այր, առն, արք, արանց. homo
- maritus - vir.

» այր զընկեր. alius alium - in-
vicem.

» այր քան զընկեր. unus adver-
sus alterum.

» առն vel արանց լինիմ, եղէ.
nubo - nuptui trado vel col-
loco - cum viro sum - ad
nuptias trador.

Այրական - նի - նաց. virilis -
humanus.

Այրեմ - եցի. comburo - suc-
cendo - igne concremo - ar-

deo - cremo - uro - exuro -
incendo - accendo.

» 'ի հուր այրեմ - եցի. igne
comburo.

Այրենամ - բեցայ. vidua sum.

Այրեւծի, առնեւծիոյ. eques -
equitatus - equites.

Այրի - բույ - բեաց. viduus, ua.

Այրումի - բման. combustio -
ustio.

Այց առնեմ, արարի } visito -

» այցելու լինիմ, եղէ } inspicio -

» յայց ելանեմ, ելի } observo.

Այցելութիւն - թեան. visitatio
- respectio - inspectio.

Անագ - զի - զաց. stannum.

Անագան - նի - նաց. serotinus
- serus.

Անագանիմ - նեցայ. tardor -
moror.

Անագորոյն. sine affectione -
affectu carens - crudelis.

Անագորոյնութիւն - թեան.
aversatio - crudelitas.

Անակնկալ. inexpectatus - im-
provisus.

Անահ. impavidus - intrepidus.

Անահիտ - հտայ. Diana.

Անայր. innupta - virgo.

Անանուխ - նխոյ - նխոց. menta.

Անաչառ. iustus - certus - duris-
simus - insimulatus - severus.

Անապակ - կի - կաց. vinum pu-
rum - merum.

Անապական - նի - նաց vel
Անապականացու - ցուի - ցուաց }
incorruptibilis - incorruptus -
integer - inviolatus.

Անապականութիւն - թեան.
incompacta - incorruptio -
incompactitas.

Անապատ - տի - տից (- տաց).
desertum - solitudo - inuius.

Անապատական - նի - նաց. so-
litarium - anachoreta - ere-
mita.

Անառակ - կի - կաց. luxurio-
sus - prodigus - insipiens.

Անառակութիւն - թեան. luxu-
ria - voluptas - comessatio -
insipientia.

Անառիկ. inexpugnabilis.

Անանութիւն - թեան. bruta-
litas - rationis privatio.

Անասուն - սնոյ - սնոց. animal
- brutum - pecus - armentum
- iumentum.

Անանական - նի - նաց. irratio-
nalis - bestiarium - animalis
- brutalis.

Անաստուած - ծի - ծից. sine
Deo - atheus.

Անաստուածութիւն - թեան -
atheismus - impietas in Deum.

Անարատ - տի - տից (- տաց). im-
maculatus - inviolatus - in-
contaminatus - indemnatus -
insons - innocens - irrepre-
hensibilis - sine macula, labe
vel crimine - non habens ma-
culam vel crimen - simplex -
sanctus - inculpatus - impol-
latus.

Անարատութիւն - թեան. inno-
centia - irreprehensibilitas.

Անարդ - զի - զից (- զաց). sine

honore - inhonoratus - igno-
bilis - vilis - ignominiosus.

Անարգաբար (adv.). ignobili-
ter - contumeliose - ignomi-
niose.

Անարգազոյն - զունի - զունից.
ignobilior - vilior.

Անարգանք - նաց vel } ignobi-
Անարգութիւն - թեան } litas - ignominia - contume-
lia - turpitude.

Անարգասաւոր - ըի - ըաց. im-
potens - infirmus - infecundus.

Անարգել - լի - լից. quod nihil
vetat - liber - impedimenti
expers - expeditus.

Անարգել - գեցի. contemno -
contumeliis afficio - reprobo -
sperno - exhonoro - inhonoro
- abiicio - ignominia afficio -
despicio - dehonesto - prae-
varicor - vilipendo - abomi-
nor - maledico.

Անարգար - ըոյ - ըոց. iniustus
- iniquus.

Անարգարութիւն - թեան. in-
iustitia - iniquitas.

Անարժան - նի - նից (- նաց).
indignus - iniustus - iniquus
- impurus - nefarius.

Անարժանութիւն - թեան. indi-
gnitas - impuritas.

Անարժատեալ - սիրի - սիրաց.
sine avaritia.

Անբաժանելի - լոյ. indivisi-
bilis - inseparabilis.

Անբան - նի - նից. irrationabilis
- ratione carens - animal.

Անբարեսէր - սիրի - սիրաց. sine
benignitate.

Անբարի - բոյ - բեաց. non bo-
nus - malus.

Անբաւ - լի - լից. infinitus - ter-
mino carens - immensus.

Անբաւական - նի - նաց. non
sufficiens - impotens.

Անբիծ, Անբծութիւն *Vid.*

Ամբիծ, Ամբծութիւն:

Անբնական - նի - նաց. quod est
contra *vel* extra naturam.

Անբովանդակելի - լոյ. infini-
tus - immensus.

Անգամ (*adv.*). vicis.

» մի անգամ (*adv.*), semel.

Անգամ (*coni.*). etiam - quoque.

Անգէտ - գիտի - գիտաց. inscius
- ignorans - nesciens - ne-
scius.

» յանգէտ (*adv.*). inscients -
inscite - in ignorantia - igno-
ranter.

Անդութիւն - թեան. crude-
litas - acerbitas.

Անդիտանամ - տացայ. ignoro -
nescio.

Անդիտութիւն - թեան. inscien-
tia - ignorantia.

Անդիր. non scriptus - oralis -
sine scripto.

Անդլ - գեղ - գեղք - գեղց. vul-
tur.

Անդոսնեմ - նեցի. derideo - con-
temno - sperno - vilipendo -
praevaricor.

Անդոսնութիւն - թեան. contu-
melia - contemptus.

Անդութ - գթի - գթից. immi-
tis - crudelis.

Անդ (*adv.*). ibi - illic - tum -
ibidem.

Անդ - դի - դից (- դոյ - դոց).
ager - villa - arvom.

Անդադար. incessabilis - con-
tinuus.

Անդադար (*adv.*). sine inter-
missione - incessanter - con-
tinue - indesinenter.

Անդամ - մոց - մոց. membrum -
artus.

Անդամաւոյծ - լուծի - լուծից
(- լուծաց). paralyticus.

Անդամալուծութիւն - թեան.
paralysis - resolutio membro-
rum.

Անդատան - նի - նաց. villa -
ager.

Անդեղայ - յի - յից. antidotum
- alexipharmacum.

Անդէն (*adv.*). ibi - statim - il-
lico.

Անդատին (*adv.*). ex origine *vel*
principio - adhuc - iam - modo
- statim - ut.

Անդր (*adv.*). illuc - illic.

Անդրանիկ - նկի - նկաց. primo-
genitus.

Անդրանկութիւն - թեան. ius
primogeniti *vel* natu maioris
- primas.

Անդրէն (*adv.*). rursus - iterum
- illico - ibi - illic.

Անդունդք - զնդոց. abyssus -
profundum - fundus - pro-
funditas.

» **Անդրին անդունդք.** Adriaticum mare.

Անդրի - բոյ - բեաց. statua - simulacrum.

Անդ - զի - զից (- զաց). non factus - increatus.

Անդճ - ծի - ծից vel
Անդճական - նի - նաց } incorruptus - incorruptibilis - immortalis.

Անդճութիւն - թեան. corruptio - corruptibilitas - immortalitas - integritas - status incorruptus.

Անդր - բոյ - բոց. socer.

Անդրեւոյթ - լուծի - լուծից. invisibilis - non apparens - invisus - infinitivus modus (verbi).

Անդրիւկան. impavidus - tranquillus.

Անդրիւղ - զի - զից (- զաց). sine timore - intrepidus - impavidus - metu carens.

Անդաւակութիւն - թեան. esse sine filiis - carentia liberorum - orbitas - sterilitas.

Անդամ - մի - մաց. insipiens - imprudens - malus - iniquus - nequam - amens - stultus - malignus - pravus - insanus.

Անդամութիւն - թեան. insipientia - imprudentia - malitia - iniquitas - nequitia - stultitia - pravitas - amentia.

Անդգճ - ջի - ջից. sine poenitentia - impenitens.

Անդէն. inermis.

Անգնին. incomprehensibilis.

Անգոյղ - ուղի - ուղից. impar - inaequalis - dissimilis.

Անգուգութիւն - թեան. inaequalitas - dissensio.

Անէճք - նիծից. maledictum - maledictio - execratio - imprecatio.

Անէութիւն - թեան. nihil - nihilum.

Անթառամ
Անթարշամ } non marcescens - immarcescibilis - immareitus.

Անթափ. nondum lavatus vel purgatus - novus - rudis.

Անթիւ - թուոյ - թուոց. innumerabilis - innumerus.

Անթլիսա - տի - տից. incircumcisis - praeputiat.

Անթլիսաութիւն - թեան. incircumcisio - praeputium.

Անծոյժ - ժուծի - ժուծից. incontinens - intemperans.

Անծուծութիւն - թեան. incontinentia - intemperantia.

Անծպիտ. tristis - tetricus.

Անիծանեմ - ծի
Անիծեմ - ծեցի } maledico - execror.

Անիմանալի - լւոյ - լեաց. incomprehensibilis mente - intelligibilis - quod intelligi non potest.

Անիմասա - տի - տից. insipiens - demens - ratione carens.

Անիմասաբար (adv.). insipienter - dementer.

Անիմասութիւն - թեան. insipientia - dementia.

Անիշխանութիւն - թեան. anarchia.

Անիրաւ - լի - լաց. iniustus - iniquus.

» յանիրաւի (adv.). iniuste - inique.

Անիրաւիմ - լեցայ. laedor - iniuste ago.

Անիրաւութիւն - թեան. inistitia - iniquitas - iniuria.

Անիւ - նւոյ - նւոց. rota.

Անլոյծ - ուծի - ուծից. ineffugibilis - indissolubilis - insolubilis.

Անլուայ - յի - յից }
Անլուաց - ցի - ցից } non lotus - illotus - immundus.

Անխայեմ - յեցի. parco.

Անխայութիւն - թեան. parci-tas - parsimonia.

Անխաւն - նի - նից. immundus - incontinens - immixtus.

Անխաւնութիւն - թեան. im-munditia - incontinentia - puritas - solitudo.

Անխաղախ - խի - խաց. sine dolo vel fraude - doli expers - sincerus - non adulteratus - ingenuus.

Անխափան (adv.). sine prohibi-tione vel impedimento - non im-peditus.

Անխիղճ - խղճի. sine offendicu-lo - non fictus vel simulatus - sincerus - inoffensus.

Անխմոր - րի - րից. sine fermento - non fermentatus - infer-mentatus - azymus.

Անխայ. sine parsimonia - du-rus - severus.

» յանխայ (adv.). duriter - se-vere - non parcendo.

Անխաիր (adv.). indifferenter - libere.

Անխաւրութիւն - թեան. indif-ferentia - libertas.

Անխաւտ - տի - տից. sine disci-plina - indisciplinatus - rudis - ineruditus.

Անխօս - սի - սից vel }
Անխօսուն - սնոյ - սնոց } irratio-nabilis - sine loquela - mutus - insensatus.

Անծանօթ - թի - թից. ignotus - ignorans.

» յանծանօթս լինիմ, եղէ. igno-tus fio - exterius me simulo.

Անծանօթութիւն - թեան. i-gnorantia - ignoratio.

Անկ է. convenit - decet - per-tinet.

Անկաճ - ծի - ծից. casus - ia-ctatus - ignobilis.

Անկայուն. instabilis - incon-stans - caducus.

Անկանիմ - կայ - կիր. cado - excido - incido - procido - iactor - decido.

» անկեալ կամ, կացի. iaceo - in lecto decumbo.

» յերկիր անկանիմ. cado super terram - decido in terram.

Անկանոն - նի - նից. abnormis - irregularis.

Անկատար - րի - րից. imperfe-ctus - infectus.

Անկատարութիւն - թեան. im-
perfectio - vitium.

Անկար - ըի - ըից. impossibilis -
impotens - non consutus *vel*
insutus.

Անկարգ - զի - զից. inordinatus
- luxuriosus - nefandus.

Անկարգութիւն - թեան. incon-
stantia - luxuria - perturbatio.

Անկարծ. insperatus - inopina-
tus - inexpectabilis.

Անկեղծ - ծի - ծից *vel* } non
Անկեղծաւոր - ըի - ըաց }
simulatus - non fictus - sin-
cerus - ingenuus.

Անկեղծութիւն - թեան. sin-
ceritas - ingenuitas.

Անկերպարան. informis - forma
vel specie carens.

Անկին - կնոջ. sine uxore - vi-
duus - caelebs.

Անկիչ - կչի կչաց. textor.

Անկիւն - կեան - կեանց. an-
gulus.

» զէմ անկեան. lapis angularis.

Անխիւ - խի - խից. incultus -
difficilis - invius - non tri-
tus.

Անկողին - զնոյ - զնոց *vel* - զնի -
զնից. cubile - torus - concubi-
tus - stratum - lectus - pulvinar.

» թօթափեմ - փեցի զանկո-
ղին. sterno cubile.

Անկու. sine lite - non liti-
giosus.

Անհաղորդական. incommuni-
cabilis - non particeps - ex-
pers.

Անհամ - մի - մից. insulsus - in-
sipidus.

Անհամար. innumerabilis - in-
numerus.

Անհամիմ - մեցայ. insulsus sum
vel fio - evanesco - infatuor.

Անհամութիւն - թեան. insi-
pientia - fatuitas - ineptia -
impudentia.

Անհայր. sine patre.

Անհանգիստ - զստի - զստից.
instabilis - irrequietus - inces-
sabilis - assiduus.

Անհանգստութիւն - թեան. in-
stabilitas - status irrequietus.

Անհաշտ. implacabilis - irre-
conciliabilis.

Անհաս - սի - սից *vel* } in-
Անհասանելի - լւոյ - լեաց }
comprehensibilis mente - in-
accessus - absconditus.

Անհասողութիւն - թեան } in-
Անհասութիւն - թեան }
comprehensibilitas - natura
incomprehensibilis.

Անհաստատ - տի - տից. incon-
stans - fluxus - invalidus -
instabilis.

Անհատ - տի - տից. indivisibilis
- individuus - indefectus.

Անհաւան - նի - նից } non cre-
Անհաւատ - տի - տից }
dens - incredulus - infidelis -
nequam - inobediens - con-
tumax - perfidus.

Անհաւանութիւն - թեան } in-
Անհաւատութիւն - թեան }
credulitas - infidelitas - dif-

fidentia - inobedientia - contumacia - perfidia.

Անհաւատալի - լայ - լեաց. incredibilis.

Անհեթեթ. incompositus - indecorus - turpis.

Անհաղանդ - դի - դից. non subditus *vel* subiectus - inobsequens - contumax.

Անհաղանդութիւն - թեան. inobsequentia - contumacia - praevaricatio.

Անհար - րի - րից. impossibilis - impotens.

» յանհարս մտանեմ, մտի. haesito - nequeo - nescio quomodo me vertam.

Անհարկիւ. impossibilis - horribilis - saevus - deterior - dirus - immanis - eximius.

» անհարկիւ (adv.). horrendo - graviter - vehementer - aegre.

Անհարութիւն - թեան. impossibilitas - inopia consilii - difficultas - haesitatio.

Անհոգ - դի - դաց. sine sollicitudine - securus - curis vacuus - otiosus - iners - negligens.

Անհոգութիւն - թեան. securitas - incuria - negligentia.

Անհուն - հնի - հնից. immensus - infinitus - vastus - invivus - termino carens.

Անհրաժեշտ. inevitabilis - inexorabilis.

Անձայն - նի - նից. sine voce - taciturnus - mutus.

Անձաւ - ւի - ւաց. spelaeum - antrum.

Անձեռագործ - ծի - ծաց. non manu factus.

Անձկալի - լայ - լեաց. desideratissimus - desiderabilis - optatus - optabilis.

Անձկամ - կացի *vel* } cupio - desidero - concupisco - appeto.

Անձկանամ - կացայ }
Անձկութիւն - թեան. angustia - coarctatio - desiderium.

Անձն - ձին - ձինք - ձանց. persona - anima - ipse - hypostasis - subsistentia.

» անձամբ անձին. per semetipsum - a semetipso.

» յանձն առնեմ, արարի. commendo - trado - consentio - appono.

» յանձն առնում, առի. spondeo - promitto - suscipio - admitto - porto - sustineo - accipio - recipio - excipio - eligo - annuo - assentior - concedo.

» յանձն է *vel* եղել ինձ. mihi creditum est - relictum est.

Անձնապահ լինիմ, եղէ. devito - evito - vito - declino.

Անձնասէր - սիրի - սիրաց. seipsum amans.

Անձնասիրութիւն - թեան. amor suiipsius *vel* proprius.

Անձնեայ - ձնէի - ձնէից } cor-

Անձնեղ - ղի - ղից } pulentus - permagnus - procerus - mole insignis.

Անձնիշխանութիւն - թեան. li-
bertas - liberum arbitrium.

Անձուկ - ձկի - ձկաց. angustus
- arctus.

Անձուկ - ձկոյ - ձկով (- ձկաւ).
desiderium - angustia.

» անձուկ ունիմ, կալայ. cupio
- cupiditatem habeo.

Անձրեւ - լի - ւաց. imber - nim-
bus - pluvia.

» անձրեւ ածեմ, ածի. pluit -
depluit - compluo - imbrem
affero.

Անձրեւաբեր - րի - րաց. imbri-
fer - nimifer - pluviosus.

Անձրեւեմ - րեւեցի. pluit - de-
pluit.

Անճաճանչ - չի - չեց. tenebro-
sus - obscurus - splendore
carens.

Անճառ - ոի - ոից vel
Անճառելի - լւոյ - լեաց } inef-
fabilis - inenarrabilis - arca-
nus - infinitus - infandus - ne-
fandus - indicibilis.

Անմահ - հի - հից vel
Անմահական - նի - նաց } im-
mortalis - incorruptus.

Անմահանամ - հացայ. immor-
talis fio - aeternam mihi glo-
riam comparo.

Անմահութիւն - թեան. immor-
talis - incorruptio.

Անմայր - մօր. sine matre - ma-
tris expers.

Անմասն - սին - սունք - սանց.
exsors - privatus - partium
expers.

Անմատոյց - ուցի - ուցից } in-
Անմատչելի - լւոյ - լեաց } in-
accessibilis - inaccessus.

Անմարթ. impossibilis - nefas.

Անմարմին - բմոյ - բմոց. in-
corporalis - incorporeus - car-
nis expers.

Անմաքուր - քրի - քրից (- քրոյ
- քրոց). immundus - impurus.

Անմաքութիւն - թեան. im-
munditia - impuritas.

Անմեկնելի - լւոյ - լեաց. non
disiunctus - inseparabilis -
immutabilis.

Անմեղ - զի - զեց (- զաց). sine
crimine, malitia, peccato vel
reprehensione - innocens - in-
demnatus - insons - simplex.

Անմեղութիւն - թեան - inno-
centia - probitas - sinceritas.

Անմիաբան - նի - նից. invicem
non consentiens - dissidens -
inconveniens - absonus - dis-
cors - dissonus.

Անմիաբանութիւն - թեան. dis-
sidentia - discordia - dissen-
sio - dissonantia.

Անմիտ - մտի - մտից (- մտաց).
sine intellectu - insipiens -
insensatus - imprudens - stul-
tus - amens - mente carens
- demens - ineruditus.

Անմունչ - ոնչոյ - ոնչոց
(- ոնչի - ոնչից). sine voce -
mutus - irrationalis.

Անմտաբար (adv.). stulte - in-
sipienter - imprudenter.

Անմտանամ - տացայ. stultus

vel insipiens fio – desipio – insipienter ago – stultesco.

Անմտութիւն – թեան. stultitia – insipientia – imprudentia – inscientia – amentia.

Անյադ – զի – զից (- դաց). avidus – insatiabilis – inexplebilis – appetens.

Անյազարար (*adv.*). avide – insatiabiliter – immodice.

Անյագութիւն – թեան. aviditas – insatiabilitas.

Անյադթիւն – լոյ – լեաց. invictus – invincibilis.

Անյայտ – տի – տից. non apparens – non notus – ignotus – occultus – obscurus.

Անյայտիմ – տեցայ. non appareo – evanesco.

Անյայտութիւն – թեան. occultatio – exhalatio – obscuritas – incertum.

Անիշատակութիւն – թեան. immemoratio – oblivio – abolitio.

Անյոյս – ուսի – ուսից (- ուսաց). sine spe – quod est contra spem – desperatus – spe destitutus.

» անյոյս լինիմ, եղէ. taedet me – despero – spem abiicio – plane haesito.

Անյուսութիւն – թեան. desperatio – abiectio spei.

Անմանի – նւոյ – նեաց. dissimilis – absimilis – dispar.

Անշան – նի – նից. ignotus – ignobilis – vilis – incertus.

Անուէր – իրի – լիրից (- բաց). sine foedere *vel* affectione – profanus – implacabilis – inexorabilis.

Անշահ – հի – հից. *vel* } inutilis
Անշահեկան – նի – նաց }
– lucru carens – vanus.

Անշահութիւն – թեան. inutilitas – inanitas.

Անշարժ – ժի – ժից. *vel* } im-
Անշարժական – նի – նաց } mobilis – indeclinabilis – firmus – immutabilis – immotus.

Անշարժութիւն – թեան. immobilitas – firmitas.

Անէն – շնի – շնաց. incultus – inhabitabilis – inhabitatus.

Անէջ – շիջի – շիջաւ. inextinguibilis – inextinctus.

Անշնորհ – հի – հից (- հաց) } in-
Անշնորհակալ – լի – լաց } gratus – insuavis – iniucundus – improbus.

Անշնորհակալութիւն – թեան. ingratitude – ingratus animus.

Անշունջ. stupens – stupefactus – sine voce – voce destitutus – mutus – tacitus – silens.

Անշունչ – շնչի – շնչից (- շնչոց). sine anima *vel* spiritu – inanimatus – inanimus – exanimis.

Անշուշտ (*adv.*). certe – indubitanter – sine mendacio.

Անշուք. dedecorus – vilis – inhonoratus.

Անշփոթ – թի – թից. inconfusus – non immixtus.

Անշքանամ-քացայ } dedecoror
 Անշքիմ-քեցայ }
 - vilis fio - inglorius sum.

Անշքութիւն - թեան, dedecus
 - abiectio animi - ignominia
 - vilitas.

Անխակալ-լի-լաց, qui nul-
 lam habet ultionem - expers
 ultionis - patiens - clemens.

Անխակալութիւն - թեան, ab-
 sentia *vel* privatio ultionis -
 patientia - clementia - tole-
 rantia malorum.

Անողորմ-մի-մից, sine mise-
 ricordia - immisericors - du-
 rus - crudelis.

Անոյշ - ուշի - ուշունք-ուշեց,
 dulcis - suavis - iucundus -
 bonus.

» Հոտ անուշեց, odor suavi-
 tatis.

Անոտն - տին - տք-տից, qui
 caret pede - sine pede.

» յանտից (*adv.*), ad pedes -
 a parte pedum.

Անորդի - դույ - դեաց, qui non
 habet filium - sine filiis *vel*
 liberis - carens prole - orbus.

Անորդութիւն - թեան, sterili-
 tas - liberorum privatio.

Անուանադրութիւն - թեան,
 nominis impositio - appellatio.

Անուանեմ-նեցի, nomino - co-
 gnomino - appello - voco - de-
 nomino - nuncupo.

Անուանի - նույ - նեաց, cele-
 bris - inclytus - famosus - no-
 minatissimus.

Անուանութիւն - թեան } nomi-
 Անուանումն - նման } natio - denominatio - nuncu-
 patio - appellatio.

Անուղղայ-յի-յից, quod non
 est rectum - inemendabilis.

Անուն - ուան - ուանք - ուանց,
 nomen - fama.

» յանուանէ (*adv.*), nominatim
 - singulatim.

Անուշակ-կի-կաց, suavis - bo-
 nus - dulcis - iucundus.

Անուշահոտ - տի - տից, bene
 olens - suaveolens - fragrans.

Անուշահոտեմ - տեցի, bono
 odore oleo - fragro.

Անուշահոտութիւն - թեան,
 suavis odor - fragrantia.

Անուշութիւն - թեան, dulce-
 do - suavitas - iucunditas -
 mollities.

Անուսումն - սման - սմանց, in-
 doctus - imperitus - ignarus
 - indocilis - litterarum rudis.

Անուր - նրոյ - նրոց, collare -
 vinculum.

Անուրջք - նրջոց (- նրջեց), so-
 mnium - visum - umbra.

Անչարչար *vel* } impassibilis -
 Անչարչարելի }
 passione carens - incolumis -
 nullo malo affectus.

Անչարչարութիւն - թեան, im-
 passibilitas - impatientia - im-
 munitas a dolore.

Անչափ - փի-փից, immensus -
 infinitus - interminatus - im-
 modicus - excellens.

» յանչափս (*adv.*). praeter modum - in immensum - sine mensura - immodice.

Անչափութիւն - թեան. immensitas - infinitas - excessus mensurae - immodicitas.

Անպակաս - սի - սից. indeficiens - continuus - sine intermissione - assiduus.

Անպակասութիւն - թեան. indeficientia - continuatio - assiduitas.

Անպատեհ - հի - հից. sine ratione - inconueniens - turpis - absurdus - non idoneus - irrationalis - ineptus.

Անպատեհութիւն - թեան. inconuenientia - turpitude - absurditas - ineptitudo.

Անպատմելի - լայ - լեաց }
Անպատում - ամի - ամից } inenarrabilis - ineffabilis - supereminens - indicibilis - inexplicabilis.

Անպատսպարան. sine refugio vel adiutorio.

Անպատրաստ - օի - օից. imparatus - informis - sine ordine - rudis - incompositus - incomparatus - incautus.

» յանպատրաստից. (*adv.*). ex abrupto - statim - repente.

Անպարսաւ - լի - լից. irreprehensibilis - irreprehensus.

Անպարտ - օի - օից. indemnatus - innocens - insons - innoxius - purus.

Անպարտելի - լայ - լեաց. in-

victus - invincibilis - insuperabilis - inexpugnabilis.

Անպարտութիւն - թեան. innocentia - integritas.

Անպիտան - նի - նից. inutilis - supervacuus - reprobus - improbat.

Անպիտանանամ - տանացոյ. inutilis vel reprobus fio - improbor.

Անպիտանութիւն - թեան. inutilitas - improbatio.

Անպողովութիւն - թեան. infoecunditas - sterilitas.

Անպտուղ - պողի - պողից (- պողոյ - պողոց). sine fructu - infructuosus - infoecundus - sterilis.

Անջատեմ - տեցի. separo - divido - segrego - disiungo - dissocio - distermينو.

Անջուր vel etiam }
Անջրդի - դայ - դեաց } sine aqua - inaquosus - aridus - siccus.

Անջրպետ - օի - օից (- տաց) }
Անջրպետութիւն - թեան } separatio - intervallum - distantia - maceria.

Անջրպետեմ - տեցի. separo - divido - discerno - distinguo - distermينو.

Անսահման - նի - նից vel }
Անսահմանական - նի - նաց } infinitus - indefinitus - termino carens - indistinctus.

Անսամ - սացի. obtempero - obe-

dio - acquiesco - consentio
- attendo - intendo - sup-
porto - suffero - patior - sus-
tineo - suadeo - audio - credo
- cedo - pareo - dimitto
- remitto - indulgeo.

Անաստ - տի - տից *vel* } ferus
Անաստեղի - լւոյ - լեաց }
- contumax - indomitus - in-
domabilis.

Անաստեմ - տեցի. imperium
detrecto - transgredior - prae-
varicor - non obtempero - ne-
gligo.

Անաստու թիւն - թեան. fero-
citas - contumacia - arrogan-
tia - inobsequentia - negli-
gentia.

Անսալ. non concidens - erro-
ris expers - infallibilis.

Անսկիզբն - կզբան - կզբունք -
կզբանց. sine initio *vel* princi-
pio - increatus - aeternus.

Անսուտ - ստոյ - ստոց (- ստի -
- ստից). non mendax - verax
- certus.

Անսուրբ - սրբոյ - սրբոց. im-
mundus - scelestus - scelera-
tus - iniustus - impius - im-
purus - spurcus.

Անսպառ - ուի - ոաւ. termino
carens - infinitus - immensus
- indeficiens.

Անստու թիւն - թեան. veracitas
- veritas.

Անսրբութիւն - թեան - immun-
ditia - scelus - impuritas.

Անլախճան - նի - նից. inter-

minatus - insolubilis - novis-
simus - perpetuus - aeternus
- sempiternus.

Անլայելուք. inconueniens - in-
decens - indecorus - ineptus.

Անլայելու թիւն - թեան. in-
conuenientia - indecentia -
confusio - dedecus - igno-
minia.

Անլկանդ. inexpugnabilis.

Անլնաս. sine laesione - illaesus
- innocens - innoxius.

Անլըկ. certus - verus - invio-
labilis - illaesus.

Անտանելի - լւոյ - լեաց. incom-
prehensibilis loco - intole-
rabilis - importabilis - mole-
stus.

Անտառ - ուի - ուից (- ոաց). ne-
mus - saltus - silva.

Անտառակ - կի - կաց. silvula -
luculus.

Անտառանամ - ոացայ. silvesco.

Անտեղեակ - ղեկի - ղեկաց. non
informatus - ignorans - impe-
ritus.

Անտեղեկութիւն - թեան. igno-
rantia - imperitia.

Անտեղի - ղւոյ - ղեաց. loco ca-
rens - praeter decentiam - in-
conueniens - absurdus.

Անտես - սի - սից *vel* } invi-
Անտեսանելի - լւոյ - լեաց } sibilis
- visum effugiens - in-
comprehensibilis.

» անտես առնեմ, արարի. de-
spicio - dissimulo - negligo.

Անտեսութիւն - թեան. caeci-

tas - negligentia - despectus
- despicientia.

Անփ (adv.). inde - exinde.

» անփ յառաջ. deinde - postea.

Անփոքացի - ցւոյ - ցւոց. Antiochenus.

Անտոհմ - մի - մից. ignobilis.

Անց - ցի - ցից. eventus - casus
- transitus - transitio - exitus
- passio - accidens.

Անցանեմ - ցի. praetereo - trans-
eo - transgredior - transfreto
- abeo - eo - pertranseo -
transmeo - traicio.

» անցանեմ զառաքբբ. procedo
in diebus multis - senesco.

Անցաւոր - րի - րաց. transiens
- transitorius - fugax - viator
- praeteriens.

Անցեալ - ցելոյ - ցելոց. praete-
ritus - exactus.

Անցումն - ցման. transitus.

Անցուցանեմ - ցուցի. transfero
- transire facio - traduco -
traicio - transfigo - immit-
to - aufero - removeo - sol-
vo - perago - perficio - con-
sumo.

Անփոյթ. negligens - incurio-
sus - socors.

» անփոյթ առնեմ, արարի. ne-
gligo - supersedeo - contemno
- despicio - non curo.

Անփոյթութիւն - թեան. negli-
gentia - incuria - despectus.

Անփորձ - ձի - ձից. non tentans
- intentator - intentatus - im-
peritus - ignorans - impro-

batus - inexpertus - invictus
- indiscretus - inconsideratus.

Անփորձութիւն - թեան. impe-
ritia - ignorantia.

Անփուտ - փաի - փաից. incor-
ruptus.

Անփոփոխ - խի - խից vel } im-
Անփոփոխելի - լւոյ - լեաց } mutabilis - immobilis - firmus.

Անփոփոխութիւն - թեան. im-
mutabilitas - immobilitas -
firmitas - constantia.

Անքննելի - լւոյ - լեաց } imper-
Անքննիլ } scrutabilis - non investigabi-

lis - inscrutabilis - indistin-
ctus - incomprehensibilis.

Անքննութիւն - թեան. incom-
prehensibilitas - quod non est
investigabile - inscrutabilitas.

Անքոյթ - քութի - քութից. tran-
quillus - sedatus - se-
curus.

Անքուն. vigilans - insomnis.

Անօգնական - նի - նից (-նաց).
sine auxilio vel subsidio.

Անօգուտ - գաի - գաից. inutilis
- infructuosus - vanus.

Անօթ - թոյ - թոց (- թի - թից).
vas - vasculum - supellex -
instrumentum.

Անօթի - թւոյ - թեաց. fameli-
cus - esuriens.

Անօրէն - րինի - րինաց. sine
lege - iniustus - iniquus - ma-
lus - nefarius - impius - ab-
surdus.

Անօրէնութիւն - թեան. iniu-

stitia - iniquitas - malitia
- insipientia.

Անօրինիմ-ըինեցոյ. inique ago
- iniquitatem facio - iniustus
fio - legem transgredior.

Աշակերտ - տի - տաց. discipu-
lus - auditor - catechizatus
- alumnus - sequax.

Աշակերտակից-կցի-կցաց. con-
discipulus - collega.

Աշակերտեմ - տեցի. doceo
- erudio - instituo.

Աշակերտութիւն - թեան. scho-
la - disciplina - institutio
- auditorium.

Աշխատ առնեմ, արարի. mo-
lestiam facio *vel* exhibeo -
molestus sum alicui - vexo -
garrio - protraho - exerceo
opere - fatigo - lasso.

Աշխատ լինիմ, եղէ. laboro - fa-
tigor - vexor - lassor.

Աշխատանք - նաց *vel* } labor
Աշխատութիւն - թեան }
- fatigatio - dolor.

Աշխատեմ - տեցի *vel etiam* } fa-
Աշխատեցունեմ - ցուցի }
tigo - defatigo - opere exer-
ceo - lasso - adhibeo.

Աշխար *vel etiam* } lamentatio
Աշխարումն - բման }
- ululatus - planctus.

Աշխարեմ - բեցի. lamentor
- ululo - plango.

Աշխարհ - հի - հաց. mundus
- orbis - terra - regio - sac-
culum - provincia - patria.

Աշխարհագիր - գրի - գրաց. de-

scriptio universi orbis - pro-
fessio.

» աշխարհագիր առնեմ, արարի.
describo orbem - profiteor.

Աշխարհագրութիւն - թեան.
geographia - cosmographia
- descriptio orbis.

Աշխարհակալ-լի-լաց. mundi
rector *vel* dominator - impe-
rator - toparcha.

Աշխարհակալութիւն - թեան.
mundi dominatio - imperium
- toparchia.

Աշխարհական - նի - նաց. mun-
danus - saecularis - laicus
- vulgaris.

Աշնանային - յնոյ - յնոց. autu-
mnalis.

Աշնանի - նւոյ } autumnus.
Աշուն - շնան }

Ատանակ - կի - կաց. candela-
brum.

Ատանակեմ - կիցի. equito
- conscendo - insilio.

Ատարակ - կի - կաց. turris
- pinna - pinnaculum.

Ատիճան - նի - նաց *Vid.* Աս-
տիճան.

Աջտանք - նաց *vel* } in alte-
Աջտութիւն - թեան }
ram partem declinatio - per-
sonarum acceptatio - pudor -
verecundia.

Աջտեմ - տեցի. personas ac-
cipio - observantiam prose-
quor - gratificor - vereor.

Ազբ - չաց - չօք (*Vid. sing.*
Ահն). oculi - aspectus - facies.

- » առ աչս. in facie - verecunde.
 » աչօք բացօք. oculis apertis.
 » առ աչօք (*adv.*). secundum imaginationem - ficta specie - opinione tantum.
 » բառ աչս դատեմ - տեցի. secundum faciem iudico.
 » յաչս. in conspectu - coram.
 » յաչաց ելանեմ, ելի. non placeo alicui - displiceo.
 Ապա (*adv.*). postea - tunc - deinde - ergo.
 Ապա, vel Ապա ուրեմն (*coni.*) itaque - ergo - sic - igitur.
 » ապա թէ ոչ (*coni.*). sin vero - sin autem - quod si non - alioquin - alias - aliter.
 Ապագայ - յի - յից (-յց). futurus - serotinus.
 Ապաժոյժ - ուժի - ուժաւ. cruor - sanguis effusus.
 Ապախա առնեմ, արարի. contemno - praevaricor - evacuo - irritum facio.
 Ապականացու - ցուի - ցուաց. corruptibilis - mortalis.
 Ապականեմ - նեցի. corrumpo - perdo - extermino - demolior - maculo - violo - noceo - polluo - inquino - foedo - interficio - occido.
 Ապականութիւն - թեան. corruptio - perditio - interitus - abolitio - excidium - inquinatio - contaminatio.
 » յապականութիւն դառնամ, դարձայ. in corruptionem revertor - corrumpo - vitior.

Ապակեղէն - զինի - զինաց. vitreus.

Ապակի - կոյ - կեաց. vitrum.

Ապաշաւանք - նաց. poenitentia - commiseratio.

Ապաշաւեմ - լեցի. poenitentiam ago - poenitet me - parco - commisereor.

Ապաշխարեմ - րեցի. poenitentiam ago *vel* habeo - poenitet me - resipisco.

Ապաշխարութիւն - թեան. poenitentia - contritio.

Ապաշնորհ - հի - հաց. ingratulus - immemor gratiarum *vel* beneficii - inutilis.

Ապաշնորհութիւն - թեան. ingratitude - ingrati animi vitium.

Ապառաժ - ժի - ժից (-ժաց). petra - rupes - petrosus - durissimus - solidus.

Ապառնի - նոյ - նեաց. futurus - pösterus.

Ապաստան - նի - նից (-նաց). confidens - confidentia - confugium - refugium.

» ապաստան լինիմ, եղէ. confido - fido - confugio - refugio - perfugio.

Ապաստանիմ - նեցայ. confugio - confido - fido.

Ապաստանութիւն - թեան. confugium - refugium - perfugium - fiducia - confidentia.

Ապարանջան - նի - նաց. armilla - brachiale.

Ապարանք - նից (-նաց). domus

— praetorium — palatium — regia — aedes.

Ապաւէն - **ւինի** - **ւինաց**. refugium — perfugium — protector — adiutor.

Ապաւինիմ - **նեցայ**. confugio.

Ապաքէն (*adv.*). certe — profecto — sane — revera — reapse — enim *vel* etenim — omnino — prorsus — utique — equidem — igitur — itaque.

» **ո՞չ ապաքէն** (*coni.*). nonne?

Ապաքինեմ - **նեցի**. sanitati restituo — sano.

Ապաքինութիւն - **թեան**. sanatio — ex morbo recreatio — valetudo.

Ապրաւստ - **տի** - **տից**. ingratus — beneficii immemor.

Ապրաւստութիւն - **թեան**. ingratitudo — ingratus animus.

Ապիկար - **րի** - **րաց**. infirmus — imbecillis — debilis.

Ապիրատ - **տի** - **տից** (-**տաց**). iniquus — malus — iniustus — absurdus — incongruus.

Ապիրաւիմ - **տեցայ**. inique ago — malus fio — iniuriam infero.

Ապիրատութիւն - **թեան**. iniquitas — malitia — absurditas — iniustitia — improbitas.

Այշեցուցանեմ - **ցուցի**. stupefacio — seduco — demento — induro — sensum adimo — a mente alieno — callum induco.

Այշիմ - **շեցայ**. obstupesco — miror — demiror — plane haesito — perplexus sum — stupefio.

Այշութիւն - **թեան**. stupor — miratio — caecitas — extasis — alienatio mentis.

Այուշ. stupefactus — stupidus — caecus — fessus — miser.

Ապստամբ - **րի** - **բից** (-**բաց**). seditiosus — non acquiescens — infidelis — incredulus — rebellis — apostata — desertor — tyrannus.

» **ապստամբ լինիմ**, **եղէ**. recedo — rebello — desero — descisco — deficio.

Ապստամբեցուցանեմ - **ցուցի**. tumultum concito — tumultuor — avertio post me — abalieno.

Ապստամբիմ - **բեցայ**. non acquiesco — infidelis *vel* incredulus fio — discedo — descisco — deficio — desero — rebello — praevaricor.

Ապստամբութիւն - **թեան**. seditio — discessio — incredulitas — defectio — rebellio — aversio — praevaricatio.

Ապտակ - **կի** - **կաց** (-**կոյ** - **կոց**). alapa — colaphus.

» **ապտակ ածեմ**, **ածի**, *vel* **հանեմ**, **հանի**. alapam do — colaphis caedo — percutio in maxillam — colaphum duco.

Ապտակիմ - **կեցի**. colaphis caedo — alapam impingo *vel* duco.

Ապրեցուցանեմ - **ցուցի**. libero — tueor — vindico — salvum facio — eripio — servo — conservo — sospito.

Ապրիլ - լի (*lat.*). aprilis (mensis).

Ապրիմ - բեցայ. salvus sum *vel* fio - liberor - vivifico - servor - vivo - effugio - evado.

Ապրուսա. victus - nutrimentum - liberatio.

Ապօրինաւոր - ըի - բաց. non legitimus - illex.

Աջ - ջու (- ջոյ) - ջուց. dexter - dextra - dextra.

» **ընդ աջմէ**. ad dexteram - a dextris - in dextra.

Աջակողմն - ման - մանք - մանց. pars dextra.

Աջող - զե - զեց (- զաց). dexter - commodus - expediens - facilis - propitius - secundus.

Առ (*praep.*). ad - prae - apud.
» **առ իմէ՞** (*adv.*). quare? - ad quid? - cur?

Առադաստ - տի - տից (- տաց). nuptiae - velum - velamen - velamentum - tegumentum - operimentum - aulaeum - thalamus - diaphragma - artemon.

Առադաստեմ - տեցի. velo - tego - operio - circumclaudio.

Առակ - կի - կաց. parabola - proverbium - similitudo - argumentum - adagium - aenigma.

» **առակ նշաւակի**. purgamentum - sordes.

» **առակ օրինակի**. exemplar - allegoria - typus - exemplum - figura.

Առակաւոր - ըի - բաց. instar parabolae *vel* aenigmatis.

Առակեմ - կեցի. parabolam propono *vel* expono - assimilo - transfiguro - comparo - significo.

Առանձինն (*adv.*). seorsum - solum *vel* solummodo - sigillatim - separatim - secreto - proprie - privatim - distincte.

Առանձնական - նի - նաց. solitarius - peculiaris - privatus - specialis - proprius.

Առանձնանամ - նացայ. solus fio - segregor - separor - alienor - abscedo - differo - substo - subsisto.

Առանձնութիւն - թեան. solitudo - differentia.

Առանց (*praep.*). sine - absque - expers.

Առանցանեմ - ցի. excedo mente - deliro - nugor - ineptio.

Առանցք - ցից. vectis - axis.

Առաջօք, vel Առաջօք ինչ. phantasma - visio.

Առապար - ըի - բաց. asper - praerupta - asperitas - rupes.

Առաջ - ջոյ - ջք. principium - caput - ramus (fluminis).

Առաջադրեմ - բեցի. propono.

Առաջադրութիւն - թեան. propositum - propositio.

Առաջակայ - յի - յից } prae-
Առաջակաց - ցի - ցից } sens - instans - subiectus - anterior - praepositus - praefectus.

Առջարկեմ - *կեցի*. propono
- antepono.

Առջարկութիւն - *թեան*. pro-
positio - argumentum - quae-
stio - obiectio - enunciatio
- proiectio - progressus.

Առջաւոր - *րի* - *բաց*. primus
- princeps - principalis - pro-
positus - primitiae.

Առջաւորութիւն - *թեան*.
propositio - primitiae - du-
catus - imperium.

Առջի (*adv.*). coram - in con-
spectu - primum.

Առջի (*praep.*). ante - coram
- in conspectu.

Առջիկայ - *յի* - *յից*. instans
- praesens - praepositus -
promptus.

Առջին - *ջնոյ* - *ջնոց*. primus
- prior - pristinus - antiquus
- maior

» **զառաջինն** (*adv.*). prius - pri-
mum - iampridem - ab ini-
tio *vel* principio - ante.

Առջնորդ - *դի* - *դաց*. pri-
mus - prior.

Առջնորդ - *դի* - *դաց*. primus
dux - princeps - praefectus -
praecessor - praepositus - au-
ctor - conductor - manu du-
cens - praeses - rector.

Առջնորդեմ - *դեցի*. antecedo
- praesto ducatum - duco
- conduco - deduco - rego
- gubernano.

Առջնորդութիւն - *թեան*. du-
ctio - conductio - principatus

- manu ductio - gubernatio
- praefectura - primatus.

Առջոյ (*adv.*). ante - antea.

Աասան - *նի* - *նից* (-*նաց*). fu-
nis - restis - filum.

Աասպել - *լի* - *լաց*. fabula
- fabella - apologus - aeni-
gma - propositio - adagium.

Աասպելաբան - *նի* - *նից*. fa-
bulator.

Աասպելաբանեմ - *նեցի* } fabu-

Աասպելարկեմ - *կեցի* } lor.

Աասպելաբանութիւն - *թեան*.
mytologia.

Աասաղ - *դի* - *դաց*. tectum.

Աաստ - *տի* - *տաց*. abundans
- dives - simplex - bonus
- uber - liberalis - largus.

Աասաբար (*adv.*). abundan-
ter - abunde - largiter - u-
bertim.

Աասաղոյն - *զունի* - *զունից*.
abundantior - melior.

Աատաճուն - *նի* - *նից*. gene-
rosus - abundans - largus.

Աատաճունութիւն - *թեան*.
generositas - abundantia
- largitas.

Աատանամ - *տացայ*. abundo
- contendo - affluo - bene-
facio - largior.

Աատապէս (*adv.*). abundan-
ter - affluenter - splendide
- copiose - ample - magni-
fice - largiter.

Աատացունեմ - *ցուցի*.
abundare facio - multiplico.

Աատութիւն - *թեան*. abun-

dantia - affluentia - benedictio - simplicitas - bonitas - copia - largitas - sinceritas - munificentia.

Առարկայ - յի - յից. obiectum - imago.

Առարկանեմ - րկի } obiiicio - pro-
Առարկեմ - կեցի } pono - proiicio.

Առարկութիւն - թեան. obiectio - difficultas - propositio.

Առաւել (adv.). magis - potius - maius - plus - super - prior - amplior - melior.

» առաւել եւս, vel եւս առաւել (adv.). magis etiam - multo magis - potius.

Առաւելագոյն - գունի - գունից. abundantior - amplior - maior - excellentior - melior.

Առաւելապէս (adv.). abunde - affluenter.

Առաւելութիւն - թեան. praestantia - praecellentia - supereminetia - excellentia - sublimitas - abundantia - magnitudo - excessus - redundantia - exsuperatio.

Առաւելում - լայ. augeo - abundo - superabundo - addo - multiplico - supero - redundo - praesto.

Առաւում - ամ - ամուց. mane - tempus matutinum.

» առաւումուց vel ընդ առաւումն (adv.). primo mane - diluculo valde - ante lucem - valde mane.

Առաւումեան ժամ. horae matutinae. (*pars Breviarii armeni*).

Առաւումեմ - տեցի. mane surgo.

Առաքեալ - քիւլոյ - քիւլոց. apostolus - missus - nuntius - legatus.

Առաքելաբար (adv.). tamquam apostolus - apostolice.

Առաքելական - նի - նաց. apostolicus.

Առաքելութիւն - թեան. apostolatus - missio.

Առաքեմ - քեցի. mitto - emitto - dimitto.

Առաքինաբար (adv.). generose - viriliter - fortiter.

Առաքինանամ - նացայ. vires sumo - virtute praeditus sum vel praecellor - mira facio.

Առաքինի - նույ - նեաց. fortis - virtute praeditus - generosus - optimus.

Առաքինութիւն - թեան. virtus - conversatio bona.

Առաքումն - քման. missio - emissio - dimissio.

Առնթեւ (praep.). contiguus - adiacens - proximus.

Առժամայն (adv.). continuo - confestim - statim.

Առիթ - ոթի - ոթաց. causa - occasio.

Առիւծ - ծոյ - ծոց (-ծու - ծուց). leo.

Առիւծաբար } (adv.). tamquam
Առիւծապէս }
leo - leonino more.

Ասկեթեմ - թեցի. expello - propello.

Ակայծեալ - ծելոյ - ծելոց. fumigans - scintillans.

Ահասարակ (adv.). communiter - vulgo.

Ահաւատչեայ - չէի - չէից. pi-gnus - arrhabo.

Աձեռն. manualis - compen-diaris - expeditus - facilis - promptus.

Անաբար } (adv.). viriliter -
Անապէս }
fortiter.

Անակին - կնոջ - կանայք - կանանց. mulier sub viro - uxor - coniux - mulier nupta vel matrimonio iuncta.

Անակնութիւն - թեան. con-ditio mulieris nuptae - ma-trimonium.

Անեղի - լոյ - լեաց. factor - fabricator - construens.

Անեմ, արարի, արարեալ. facio - creo - fabrico - ago.

Անում, առի. capio - accipio - sumo - assumo - suscipio - admitto.

Առդանեմ - զի }
Առդեմ - զեցի } irrigo - rigo.

Առդանութիւն - թեան. proso-dia - accentus vocis.

Առդումն - զման. irrigatio.

Առդ - ջի - ջից (-ջաց). sanus - valens - salvus.

Առդանամ - ջացայ. sanus sum vel fio - valeo - con-valesco - sanor.

Առդջացուցանեմ - ցուցի. sa-no - curo.

Առդջութիւն - թեան. sanitas - integritas - salus.

Առյգ - ուզի - ուզաց. iuveni-lis - florens - virescens - iu-venis - novus - recens.

Առյդանամ - զացայ. iuvenesco - vireo - reviresco - repubesco - floresco - vigeo.

Առյդութիւն - թեան. iuventus - iuventa - vigor - robur - flos aetatis.

Առւ - լի - լից (-ւոյ - լոց). amniculus - rivus - rivulus - sulcus - canalis.

Առանին (adv.). circa vel per domos - in domo - domi.

Առօրեայ - բէի - բէից. diurnus - quotidianus.

Ասեղն - սղան - սղունք - սղանց. acus - aculeolus.

Ասեմ - սացի. dico - aio - in-quo - respondeo.

Ասիապետ - աի - սաց. prin-ceps Asiae.

Ասիացի - ցւոյ - ցւոց. Asiaticus - Asianus.

Ասլանի - նւոյ - նեաց. filium - vitta - textura - amuletum.

Ասորի - բւոյ - բւոց. Syrus - Sirophoenissus - Syriacus.

Ասուի - լոյ - լեաց. laneus.

Ասլաստան - նի - նաց. equitium - stabulum vel statio equo-rum.

Ասլար - բի - բաց. scutum - clypeus - pelta.

Ասպարէզ *vel* Ասպարէս - բիսի - բիսից (- բիսաց). stadium - cubitus - cursus equorum - circus - intervallum.

Ասպետ - տի - տաց. eques - patricius - vir nobilis.

Ասպետութիւն - թեան. equestris dignitas - patriciatus.

Ասպնջական - նի - նից (- նաց). hospes - hospitio excipiens.

Ասպնջականութիւն - թեան. hospitalitas - hospitium - hospitum receptio - peregrinatio.

Աստ, Աստանօր, Աստէն, Աստի (*adv.*). hic - hoc loco - huc - istic - istine - hinc.

Աստեղաբաշի - խի - խից *vel* }
Աստեղագէտ - գիտի - գիտաց }
astronomus - astrologus.

Աստեղաբաշխութիւն - թեան }

Աստեղագիտութիւն - թեան }
astronomia - astrologia.

Աստեղատուն - տան. astrum - sidus - signum.

Աստեղեայ. stellatus - stellans - sidereus - sideratus.

Աստէն, Աստի *Vid. in* Աստ:

Աստի - տւոյ - տեաց. firmitas - robur - iuventus.

Աստիճան - նի - նաց. gradus - scalae - basis.

Աստղ - տեղ - տեղք - տեղց (- տեղաց). astrum - stella - sidus.

Աստղիկ - զկան. lucifer - dea Venus.

Աստուած - տուծոյ. Deus verus.

» աստուածք - ուածոց. dii gentium - idola.

Աստուածաբան - նի - նից. theologus.

Աստուածաբանական - նի - նաց. theologicus.

Աստուածաբանութիւն - թեան. theologia - sermo de Deo.

Աստուածաբար (*adv.*). tanquam Deus - divine.

Աստուածաբնակ - կի - կաց. ubi Deus moratur - a Deo habitatus.

Աստուածազգեաց - զգեցի - զգեցից. theophorus - Deifer.

Աստուածախօս - տի - տաց. theologus - loquens cum Deo.

Աստուածախօսութիւն - թեան. theologia - sermo de Deo.

Աստուածածին - ծնի - ծնիւ. Dei genitrix - Deipara Virgo.

Աստուածական - նի - նաց. divinus.

Աստուածակոչս կոչմն - ման. quod pertinet ad Deum - ex parte Dei.

Աստուածահայր - հօր. putativus pater Christi (*S. Ioseph*).

Աստուածամայր - մօր. Mater Dei - Maria Virgo.

Աստուածամարտ - տի - տից (- տաց). contra Deum pugnans - Dei inimicus.

Աստուածայայտանութիւն - թեան. Epiphania - theophania - divina revelatio.

Աստուծային - յնոյ - յնոց. divinus.

Աստուածանամ - ծացայ. deificor - superis adscribor.

Աստուածանգիտութիւն - թեան. ignorantia Deitatis.

Աստուածաշունչ - շնչոյ - շնչոց. divinitus *vel* a Deo inspiratus - mentem redolens divinam.

» Գիրք աստուածաշունչք. Biblia sacra - Scripturae - Sacrae paginae *vel* litterae.

Աստուծապաշտ - տի - տից (-տաց). Dei cultor - Deum colens - pius.

Աստուծապէս (*adv.*). tanquam Deus - divine.

Աստուծասէր - սիրի - սիրաց. Dei amans - Deo gratus - pius - sanctus.

Աստուծատեաց - տեցի - տեցից (-տեցաց). Deo odibilis - Deum spernens *vel* despicens.

Աստուծեղէն - զինի - զինաց. divinus - a Deo inspiratus.

Աստուծորդի - դւոյ. Filius Dei - Verbum caro factum.

Աստուծութիւն - թեան. deitas - divinitas - divinum numen - Deus.

Աստուծուսոյց. a Deo edoctus *vel* eruditus.

Աստուծապաշտութիւն - թեան. cultus Dei - pietas.

Աստուծսիրութիւն - թեան. amor Dei - caritas - sanctitas - pietas.

Աոր - րոյ - րոց (- սու - սուոց). lana - lanicium.

Ասրեայ - րէի - րէից *vel* Ասրեղէն - զինի - զինաց } lana-
ris - laneus - laniger.

Ատաղձ - ձի - ձից. materia - lignum.

Ատաղձագործ - ծի - ծաց. lignarius faber.

Ատամն - ման - մուկք - մանց. dens.

» կրճեմ - ճեցի *vel* կրճեմ - տեցի զատամուկս. strideo *vel* strido dentes.

Ատեան - ենի - ենից. tribunal - conventus forensis - iudicium - concilium - consilium - auditorium - defensio - concessio - suggestum.

Ատելի - լւոյ - լեաց. osor - invisor - invisus - odiosus - odibilis - inimicus.

Ատելութիւն - թեան. odium - invidia - inimicitia.

Ատեմ - եցի. odi - odio habeo *vel* prosequor.

Ատենական - նի - նաց. forensis.

Առաք. plenus - repletus.

Առաքանամ - քացայ. repleor.

Առաքութիւն - թեան. plenitudo - repletio.

Արաբացի - ցւոյ - ցւոց. Arabes.

Արագ (*adv.*). celeriter - velociter - propere.

» արագ արագ (*adv.*). ocyssime - cito - quam celerrime.

Արագահաս - սի - սից. celer - velox - subitaneus.

Արագեմ - եցի. accelero - propero - festino - maturo.

Արաղիւ - զլի - զլաց. ciconia
- ardea - ardeola.

Արագութիւն - թեան. celeri-
tas - velocitas - festinatio.

Արածեմ-ծեցի. pasco-depasco.

Արական - նի - նաց. virilis -
masculinus.

Արամազդ - դայ. iupiter.

Արամբի - բւոյ - բւոց (- բեաց).
mulier virum habens.

Արատ - աոյ - աոց. macula -
vitium - labes - nota.

Արատաւոր - ըի - ըաց. macu-
latus - maculosus - reprehensibilis - vitiosus.

Արատեմ - տեցի. maculo - vi-
tupero - labe afficio.

Արարած - ծոյ - ծոց. creatura
- creatio - generatio.

Արարիչ - ըլի - ըլաց vel } factor
Արարչագործ - ծի - ծաց }
- creator - conditor - fabrica-

tor - opifex.

Արարողական - նի - նաց. cre-
ans - efficiens - activus -
generans.

Արարողութիւն - թեան. actio
- ritus - caeremoniae.

Արարչապետ - տի. primus cre-
ator - causa efficiens.

Արարչութիւն - թեան. creatio
- fabricatio - opificium - stru-
ctura - deitas.

Արբանեակ - նեկի - նեկաց. ser-
vus - famulus - satellites -
rector - administrator - mi-
nister - perductor - pedise-
quus - subditus.

Արբանեակ - կեցի. servio - fa-
mulor - deservio - inservio
- ministro - subministro.

Արբանեկութիւն - թեան. ser-
vitus - famulatus - ministe-
rium - officium.

Արբեամ - եցայ. ebrius sum
vel fio - inebrior - obruo me
vino.

Արբեցութիւն - թեան. ebrie-
tas - inebriatio - vinolentia
- temulentia - compotatio.

Արբեցուցանեմ - ցուցի. ine-
brio - potare facio - ebrium
reddo.

Արբեցող - զի - զաց vel }

Արբշեռ - շոի - շոից (- շոաց) }
potator vini - temulentus -
ebriosus - ebrius - bibax -
vinolentus.

Արբշուութիւն - թեան. ebriosi-
tas - intemperantia - comes-
satio - crapula.

Արբուցանեմ - բուցի. potum vel
bibere do - sitim pello.

Արգահատեմ - եցի. misereor -
commisereor - parco.

Արգահատութիւն - թեան. in-
dulgentia - commiseratio.

Արգանակ - կի - կաց. ius - iuscu-
lum.

Արգանդ - դի (- դոյ). vulva -
uterus - venter.

Արգասաւորութիւն - թեան.
ubertas - fertilitas.

Արգել լինիմ, եղէ. prohibeo
- veto - impedio - sepio -
includo - arceo.

Արդեւական - նի - նաց. inclusus
- conclusus - detentus.

Արդեւանիմ - լայ. vetor - ex-
cludor - prohibeor.

Արդեւեմ - լեցի } prohibeo - veto
Արդեւում - լի }
- includo - detineo - conclu-
do - excludo - recuso - nego
- impedio - obstruo.

Արդեւումն - լման. prohibitio -
impedimentum.

Արդոյ. pretiosus - venerabun-
dus - efficax.

Արդ (adv. et coni.). nunc -
itaque - atqui - iam - modo.

Արդար - ըոյ - ըոյ. iustus -
aequus - verus.

Արդարանամ - բացայ. iustus
sum vel fio - iustificor.

Արդարացուցանեմ - ցուցի. iu-
stifico - insontem declaro -
culpa libero - absolvo.

Արդարեւ (adv.). in veritate -
vere - ita - omnino - certe -
revera.

Արդարութիւն - թեան. iusti-
tia - aequitas - iustificatio.

Արդեօք (adv.). fortasse, fortas-
sis, forsan, forsitan - certe
- vere - utique - equidem -
omnino - ergo.

Արդէն, vel Արդէն իսկ (adv.).
iam - nunc iam - cito - mox
- abhinc.

Արդի (adv.). modo - nuper -
recenter.

» զարդիս (adv.). nunc itaque
- modo - nuperrime.

Արդի - դոյ - դեաց. quod nunc
est - praesens - hodiernus -
recens - nuperus.

Արդիւն - դեան - դեանց. fru-
ctus - frux vel fruges - agri-
cultura - opus - factum -
ostensio - germen - manipu-
lus - demonstratio.

» արդեամբք (adv.). realiter -
reapse - in opere vel facto.

Արդն - դեան - դունք - դեանց
Vid. Պեղարդն:

Արեզակն - կան - կունք - կանց.
sol.

Արեզակնային - յնոյ - յնոյ. so-
laris.

Արեւ - առ. sol - vita.

Արեւագալ - լի (- լոյ). ortus
solis.

» ընդ արեւագալն. valde mane.

Արեւեկայ - եայց. orientalis.

Արեւեկք - լից. solis ortus -
oriens - orientis populi.

Արեւմուտք - մտից. solis occa-
sus - occidens.

Արեւմտայ - եայց. occidenta-
lis - occidentis populi.

Արէս - սի (graec.). Mars.

Արթնութիւն - թեան. vigilan-
tia - diligentia.

Արթուն - թնոյ - թնոյ. vigi-
lans - vigil - pervigil.

» արթուն կամ, կացի vel լի-
նիմ, եղէ. vigilo - vigilans
sum - pervigilio - evigilo.

Արժան - նի - նից. dignus - iu-
stus - conveniens - ad rem per-
tinens - debitum - ius.

» արժան է. *dignum vel iustum* est — meretur — convenit — decet — valet — licet — interest — ius *vel* fas est.

Արժանանամ — ժանացայ. *dignus fio vel efficior* — mereor.

Արժանապէս (*adv.*). *digne* — dignanter — rite — convenienter — merito.

Արժանաւոր — րի — րաց. *dignus* — *conveniens* — *congruus*.

Արժանաւորութիւն — թեան. *dignitas* — *dignatio* — *auctoritas* — *honor*.

Արժանի — նւոյ — նեաց. *dignus*.

» արժանի է. *convenit* — *decet* — *dignum est* — *meretur*.

» ըստ արժանւոյն (*adv.*). *pro merito* — *digne*.

Արժանիք — նեաց. *meritum*.

Արժեւ — ժէ. *dignus sum* — *valeo* — *pretium exaequo*.

Արի — րւոյ — րեաց. *virilis* — *fortis* — *optimus* — *egregius* — *strenuus* — *generosus*.

Արիաբար (*adv.*). *viriliter* — *fortiter* — *strenue*.

Արիական — նի — նաց. *virilis* — *strenuus* — *fortis* — *generosus*.

Արիանամ — իացայ. *valesco* — *roboror* — *vires sumo*.

Արիութիւն — թեան. *virilitas* — *strenuitas* — *fortitudo* — *generositas*.

Արիւն — րեան — րեանց. *sanguis* — *crur* — *strages*.

» արեամբ չափ. *usque ad sanguinis effusionem*.

Արիւնհեղութիւն — թեան. *sanguinis effusio* — *homicidium*.

Արիւնոտ. *sanguinolentus* — *cruentatus* — *sanguineus*.

Արծաթ — թոյ — թոց. *argentum* — *pecunia* — *denarius*.

Արծաթադործ — ծի — ծաց *vel*
Արծաթաձոյլ — ձուլի — ձուլից }
argentarius — *flator vel fusor* *argenti*.

Արծաթասէր — սիրի — սիրաց. *amans pecuniae* — *avarus* — *cupidus*.

Արծաթեղէն — ղինի — ղինաց }
Արծաթի — թւոյ — թեաց } *ar-*
genteus.

Արծաթսիրութիւն — թեան. *amor pecuniae* — *avaritia* — *cupiditas*.

Արծարծեմ — ծեցի. *accendo* — *flagro* — *excito* — *sufflo* — *spiro*.

Արծիւ — ծուի *vel etiam* }
Արծուի — ծուոյ — ծուեաց } *a-*
quila.

Արկած — ծի — ծից. *casus* — *eventus* — *iactus* — *ictus* — *plaga*.

Արկանէլի — լւոյ — լեաց. *stola* — *tunica* — *amictus* — *pallium* — *indumentum*.

Արկանեմ — կի. *iacio* — *iacto* — *iniicio* — *proiicio* — *coniicio* — *pono* — *appono* — *impono* — *propono* — *mitto* — *immitto* — *committo* — *induo*.

» ձեռն արկանեմ — կի *Vid. in*
Ձեռն :

Արկղ — կեղ — կեղք — կեղաց. *loculus* — *arca* — *arcula* — *capsa*.

Արհամարհանք - նայ *vel* }
 Արհամարհու թիւն - թեան }

contemptus - despectus - reprobatio - abiectio - irrisio - derisus.

Արհամարհեմ - հեցի. contemno - despicio - sperno - reprobo - irritum *vel* nihili facio - illudo - irrideo - derideo - ignominia afficio.

Արհամարհող - զի - զայ. contemptor - despiciens - illusor - derisor.

Արհաւիրք - ւրայ. terror - timor - horror - formido - alienatio mentis.

Արհեստ *Vid.* Արուեստ :

Արձադանդք - դանայ. echo - vocis *vel* soni repercussio.

Արձակ - կի - կայ. liber - solutus - absolutus - dimissus - mollis.

Արձակեմ - կեցի. solvo - mitto - dimitto - emitto - abigo - absolvo - immitto - produco - educo - gigno - levo - elevo - extollo.

Արձակութիւն - թեան }
 Արձակումն - կման }

absolutio - libellus repudii - latitudo - emissio - dimissio - remissio - libertas.

Արձան - նի - նայ. statua - simulacrum - cippus - columna - idolum.

Արձանագիր - գրի - գրայ }
 Արձանագրութիւն - թեան } *in-*
 scriptio commemorabilis - co-

lumna - cippus - titulus - monumentum.

Արմ - մի *vel* } radix -
 Արմատ - աղ - աղ } stirps.

Արմատախիլ առեմ, արարի }
 Արմատախլեմ - խլեցի }
 eradico - radicitus evello - extirpo.

Արմատանամ - տացայ. radior - fundor.

Արմատաքի (*adv.*). radicitus - ex radicibus ipsis.

» արմատաքի խլեմ - լեցի. radicitus evello - eradico - extirpo.

Արմաւ - ւոյ - ւոյ (-ւու - ւուց). dactylus - fructus palmae.

Արմաւենի - նւոյ - նեայ. palma - palmula.

Արմուկն - մկան - մկուէք - մկանց. flexus brachii - cubitus.

Արմոիք - տեայ. fructus - fruges - reditus - opus.

Արշալուշ - Լուշք }
 Արշալուրշ - Լուրշք } aurora -
 diluculum.

Արշաւան - նի - նայ. cursus - incursio - impetus.

Արշաւեմ - եցի. curro - invado - persequor - impetum facio - infesto.

Արու - ուի - ուայ. mas - masculus.

Արուադէտ - գիտի - գիտայ. masculorum concubitor.

Արուադիտութիւն - թեան. masculorum concubitus - ob-scoenus puerorum amor.

Արուարձան - նի - նաց. suburbium - confinium.

Արուեստ - արի - արից (- տաց).
ars - portentum - prodigium
- monstrum - miraculum.

Արուեստադէտ - դիտի - դիտաց.
artifex - opifex.

Արուեստական - նի - նաց. arti-
fex - opifex - musicus - arti-
ficiosus - artificialis.

Արուեստգիտութիւն - թեան.
artificium - opificium.

Արութիւն - թեան. virtus - ro-
bur - strenuitas - virilitas -
fortitudo.

Արուսեակ - եկի - եկաւ. lucifer
- phosphorus - sol.

Արջ - ջոյ - ջոց (- ջու - ջուց).
ursus - helice - cynosura.

Արջառ - ոյ - ոոց. bos - iu-
mentum - iuvenus - taurus
- vacca - vitulus.

Արտ - տոյ - տոց. praedium -
ager - campus.

Արտախուրակ - կի - կաց. tiara
- operimentum.

Արտասանեմ - նեցի. profero -
effero - pronuntio - enuntio -
loquor - dissero.

Արտասանութիւն - թեան. pro-
latio - pronuntiatio - descri-
ptio - dissertatio.

Արտասուալիւր } lacrymabundus
Արտասուալից }
- lacrymosus - flebilis.

Արտասուեմ - ուեցի. lacrymo -
plango - lacrymas effundo *vel*
profundo - fleo.

Արտասուք - սուաց (*Vid. sing.*
Արտասուք). lacrymae.

Արտաքին - քնոյ - քնոց. exte-
rior - exterus - extrinsecus -
externus - extimus.

Արտաքոյ } (*praep. et adv.*).
Արտաքուստ } foras - foris - a
Արտաքս } foris - deforis -
extra - extrinsecus - exte-
rius.

» արտաքս ելանեմ, ելի. egre-
dior foras - exeo - prodeo.

Արտաքսեմ - սեցի. expello - de-
pello - extraho - extrudo -
eiicio - adimo.

Արտեան - նի. summitas - fa-
stigium - cacumen - vertex.

Արտեանունք-անանց (-անաց).
supercilium - cilium - palpe-
brae.

Արտոյտ - սուտի. alauda - ga-
lerita.

Արտորայ - յի - յից. loca sata -
regio messis - seges.

Արտուղութիւն - թեան. di-
gressio.

Արտասուք (*Vid. plur. Արտասուք*).
lacryma.

Արտասուալիւր - լից *Vid. Արտա-
սուալիւր - լից* :

Արփային - յնոյ - յնոց. aethe-
reus - coelestis.

Արփի - փոյ - փեաց. aether -
coelum - luminare - lumen
- lux.

Արքայ - յի - յից. rex - regnator.

Արքայական - նի - նաց. rega-
lis - regius.

Արքայարան - նի - նաց. regia
- palatium - metropolis.

Արքայորդի - դւոյ - զեաց. fi-
lius regis.

Արքայութիւն - թեան. re-
gnum - imperium.

Արքեպիսկոպոս - տի - սաց vel

Արքեպիսկոպոսապետ - տի -
սաց (*graec.*). archiepisco-
pus - metropolita.

Արքեպիսկոպոսութիւն-թեան.
archiepiscopatus.

Արքունական - նի - նաց } regius

Արքունի - նւոյ - նեաց }
- regalis.

Արքունիք - նեաց. domus vel
sedes regia - palatium - fiscus
- aerarium.

Արքունուս vel յարքունուս
(*adv.*). a regia - a thesauro
regum.

Արօտ - տի - տից. pascuum -
pabulum.

Արօտական - նի - նաց. pascens
grex - pascualis pecus - pa-
stor.

Արօտակից լինիմ, եղէ. simul
pascor - compasco.

Արօր - րոյ (- րի). aratrum.

Արօրադիր. arator - colonus.

» արօրադիր առնեմ, արարի.
aro - exaro.

Արօրադրեմ - րեցի } exaro.

Արօրեմ - րեցի }

Աւագ - զի - զաց. magnus -
maior - magnates.

Աւագանի - նւոյ - նեաց. pro-
ceres - principes.

Աւագերէց - րիցու. archipre-
sbyter.

Աւագութիւն - թեան. digni-
tas - principatus - primatus.

Աւագիկ, Աւանիկ, Աւասիկ
(*adv.*). ecce - en.

» նա աւանիկ (*coni.*). quinimo.

Աւազ - զոյ - զոց. arena - sa-
bulum.

Աւազակ - կի - կաց. grassator -
latro - praedo - praedator -
direptor.

Աւազակութիւն - թեան. gras-
satio - latrocinium - direptio.

Աւազան - նի - նաց. piscina -
lavacrum - natatilis - bapti-
sterium - cisterna - receptacu-
lum - lacus - olla - aqua-
rium - concha.

Աւաղէն } arenosus - areneus -
Աւաղուս }
sabulosus.

Աւաղ (*inter.*). heu! hei mihi.

Աւաղեմ - զեցի. defleo - lugeo
- condolesco - eiulo - deploro
- misereor.

Աւան - նի - նաց. pagus - vicus
- viculus - villa.

Աւանդ - զի - զից (- զոց). de-
positum - traditio.

Աւանդապահ - հի - հաց. custos
depositi - depositarius.

Աւանդեմ - զեցի. depono - tra-
do - commendo - constituo -
repono - committo.

Աւանդութիւն - թեան. tradi-
tio - praeceptum - decretum
- dogma - doctrina.

Աւար - րի - րից (- բաց). praeda
- spoliū - manubiae.

» **աւար հարկանեմ, հարի.** de-
praedor - diripio - spolio -
diruo - vasto - depopulo

Աւարեմ - րեցի. depraedor -
spolio - rapio - diripio.

Աւարտ - տի - տից } finis - ter-

Աւարտումն - տման } minatio - terminus - coronis
- summitas.

Աւարտեմ - տեցի. finio - ter-
mino - absolvo - ad finem
perduco - perficio.

Ագոստոս - սի vel - տեայ (lat.).
augustus (mensis) - sextilis.

Աեւ - լի - լաց. scopae - sco-
pula - peniculum.

» **աւել ածեմ, ածի.** everro -
verro - mundo - scopis purgo.

Աեւազրու թիւն - թեան. repe-
titio - iteratio.

Աեւաճու - ծուի - ծուաց. sco-
parius - converritor.

Աեւի vel Աեւի եւ (adv.).
plus - amplius - ultra - abun-
dantius - diutius - prolixius
- redundant - nimie - prae-
stanter.

Աեւորդ - դի - դաց. superstes
- quod superest vel abundat
- superfluous - redundans -
residuum.

Աեւորդու թիւն - թեան. su-
perlatio - exsuperatio - hyper-
bole - exaggeratio.

Աետարան - նի - նաց. evange-
lium - Christi doctrina.

Աետարանագիր - գրի - գրաց.
scriptor evangelii - evange-
lista.

Աետարանական - նի - նաց. e-
vangelicus.

Աետարանեմ - նեցի. evange-
lizo - annuntio vel praedico
evangelium - laeta nuntio.

Աետարանիչ - նչի - նչաց. e-
vangelista - evangelizans.

Աետարանու թիւն - թեան. e-
vangelizatio - praedicatio e-
vangelii.

Աետաւոր - րի - բաց. nuntia-
tor - nuntius - annuntians
laeta vel fausta - promissus.

Աետաւորեմ - րեցի } annuntio

Աետեմ - տեցի } - nuncio.

Աետիք - տեաց. annuntiatio -
promissio - repromissio - pol-
licitatio - nuncium.

» **աւետիս տամ, ետու.** nuntio
- annuntio.

» **երկիր աւետեաց.** terra re-
promissionis (Palaestina).

Աետումն - տման. annuntiatio
B. M. Virginis.

Աեր - րի vel } desolatio.

Աերած - ծոյ - ծոց }
- eversio - destructio.

Աերակ - կի - կաց. desertus -
derelictio - ruina - desolatio
- excidium - vastatio.

Աերեմ - րեցի. desolo - destruo
- evert - subvert - avert -
devasto - diruo - effodio.

Ափ - փոյ. - palma manus -
vola.

» օփ 'ի բերան լինիմ, եղէ.
manum ori impono - obmu-
tesco - os obstruor - silesco
- taceo.

Ափն - փին - փունք - փանց.
ora - litus - orificium.

Ափսէ - էի - էից. phiala - pa-
tina - orbis.

Աբ - քի - քից. sura - pes -
crus.

Աբաղաղ - ղի - ղաց. gallus.

Աբացիմ - ցեցի. calcitro.

Աբացի (*adv.*). calcitrando -
extremo pede - calcibus.

Աբիս - քսի - քսից. mustela.

Աբսոր - ըի - ըից } exilium -
Աբսորանք - նաց }

exsulatio - exterminatio - eie-
ctio - deportatio.

Աբսորիմ - ըեցի. in exilium
pello *vel* ago - deporto.

Աբցան - նի - նաց. forceps.

Բ

Բաղ

Բաբախեմ - խեցի. collido -
pulso.

Բաբախումն - խման. collisio.

Բաբան - նի - նաց. ballista -
catapulta.

Բաբելական - նի - նաց. Baby-
lonicus.

Բաբելացի - ցւոյ - ցւոց. Baby-
loniensis - Babylonius.

Բաբէ (*inter.*). proh! - papae!

Բադին - դնի - դնից (- գնաց).
ara - altare - delubrum.

Բադ - դու - դուց (- զի - զից).
anas.

Բադէ - էի - էից. falco - acci-
piter.

Բազկատարած. brachiis ex-
tensis.

Բազմաբաշի. multiplex - mul-
tis partibus constans.

Բազմադուծ. valde misericors.

Բաղ

Բազմադէմ } multus - multimo-
Բազմադիմի }

us - multigenus - multifa-
rius - multiformis - multi-
plex - varius.

Բազմաթիւ. numerosus - mul-
tiplex - frequens.

Բազմաժամանակեայ - կէի -
կէից (- կեայց). veteranus -
diuturnus - longaevus.

Բազմաճնունդ. multigenus -
fecundus - ferax.

Բազմական - նի - նաց. sella -
stratum - discubitus - re-
cumbens - invitatus - con-
victor - discumbens.

Բազմակնութիւն - թեան. po-
lygamia.

Բազմակոյտ - կուտի - կուտից.
accumulatus - acervatus - cu-
mulatus - multitudo - copia.

Բազմահանճար. industrius - sapientissimus.

Բազմահմուտ. eruditissimus - doctissimus - peritissimus.

Բազմահոգ. multa curans - praeoccupatus.

Բազմամեայ } longaevus - an-
Բազմամեան } nosus - vetustus.

Բազմանամ - մացայ. multipli-
cor - abundo - cresco - re-
pleor - adimpleor.

Բազմապատիկ - տկի - տկաց.
multiplex - multiformis - lo-
cuples - abundans - multi-
farius - varius - sumptuosus
- pretiosus.

Բազմապատկեմ - կեցի. multi-
plico - augeo - itero.

Բազմապատկութիւն - թեան.
multiplicatio - cumulatio -
abundantia - sumptuositas -
lautitia.

Բազմաստուածեան. idolorum
cultor - ethnicus - qui mul-
tos deos colit - idololatries.

Բազմաստուածութիւն - թեան.
idolorum cultus - idololatria -
ethnica religio - polytheismus
- multitudo deorum.

Բազմացուցանեմ - ցուցի. mul-
tiplico - crescere facio - com-
pleo - augeo.

Բազմեցուցանեմ - ցուցի. reclino - discumbere facio - de-
pono.

Բազմիմ - մեցայ. discumbo -
accumbo - recumbo.

Բազմութիւն - թեան. multitu-
do - turba - frequentia -
copia.

Բազուկ - զկի - զկաց. brachium
- robur - ramus.

Բազում - զմի - զմաց. multus
- complures - nimius - plus
- plurimus - sufficiens - satis.

» բազում անգամ (adv.). mul-
toties - saepe - pluries.

Բաժակ - կի - կաց. calix - po-
culum - cyathus.

Բաժանակից - կցի - կցաց. par-
ticeps - divisor - socius.

Բաժանարար - րի - րաց. divisor
- distributor - partitor.

Բաժանեմ - նեցի. divido - dis-
tribuo - dispartio - partior
- separo.

Բաժանորդ - զի - զաց. socius
- particeps - consors.

Բաժանութիւն - թեան } divi-
Բաժանումն - նման } sio - distributio - separa-
tio - partitio - distinctio -
dissensio - discordia - dissonantia.

Բաժին - ժնի - ժնից (- ժնոյ -
ժնոց). pars - portio - divi-
sio - partitio - clima.

Բալ - լի - լից. cerasum - laurea
cerasa - nebula - caligo.

Բալասան - նի - նաց. balsamum
- opobalsamum.

Բախեմ - խեցի. pulso - percu-
tio - verbero - irruo - illido
- ferio - tango - reprimo -
congreddior - conflijo - sono.

Բախումն - խման. pulsatio -
percussio - verberatio.

Բախա - տի - տից. fortuna -
sors - felicitas - casus -
eventus - fatum.

Բախաւոր - բի - բաց. fortu-
natus - felix.

Բակ - կի - կից (- կաց). atrium
- ambitus - ovile.

Բահ - հի - հից. batillum -
pala - ligo.

Բաղանիք - նեաց. balneae - ther-
mae.

Բաղարջ - ջի - ջից (- ջոյ - ջոց).
azyma - panis sine fermento
vel non fermentatus.

Բաղարջակերք - բաց. dies fe-
stus azymorum.

Բաղդատական - նի - նաց. com-
parativus - distinguens.

Բաղդատեմ - տեցի. comparo -
confero - commisceo.

Բաղդատութիւն - թեան. com-
paratio - concretio - compa-
go - congregatio - coagulum.

Բաղձալի - լւոյ - լեաց. deside-
rabilis - optabilis - optan-
dus - appetens.

Բաղձամ vel Բաղձանամ -
ձացայ. desidero - cupio - opto
- appeto.

Բաղձանք - նաց. desiderium -
optatum - cupiditas - appe-
tentia.

Բաճկոն - նի - նաց. tunica -
vestis.

Բամ - աւ - այ - ամք - ան. dico
- cis - cit - cimus - cunt.

Բամբակ - կի - կաց. gossipium
- xylinium - bombyx.

Բամբասանք - նաց vel } de-
Բամբասութիւն - թեան }
tractio - obtrectatio - male-
dictum - vituperium - oblo-
cutio - convicium - delatio
- incusatio - reprehensio.

Բամբասեմ - տեցի. detraho -
obtrecto - maledico - vitu-
pero - detrecto - diffamo -
obloquor - convicior - pro-
bro afficio.

Բամբասող - զի - զաց. detractor
- obtrectator - maledicus -
vituperator.

Բամբիշ - բշի vel }
Բամբիշն - բշան } regina - im-
peratrix - regnatix.

Բայ - յի - յից. verbum (gram-
maticae) - spelaeum - scrobs
- lustrum - latibulum - cubile.

Բայց (coni.). sed - verum -
tamen - autem - nihilominus.

» Բայց արդ (adv.). nunc -
iam vero.

» Բայց եթէ (coni.). at si - si
non - nisi vel nisi quod.

Բան - նի - նից. verbum - di-
ctum - sermo - causa - oratio
- ratio - sententia.

» Բանն Աստուծ. Verbum
Dei aeternum.

» Բանս զնեմ, եղի. loquor -
sermocinor - voces mitto -
verba facio.

» 'ի բանի առնեմ, արարի. per-
suadeo - suadeo.

Բանադրանք - նաց. excommu-
nicatio - anathema.

Բանադրեմ - րեցի. excommu-
nico - anathema declaro -
anathemate plecto.

Բանալի - լւոյ - լեաց. clavis -
clavicula.

Բանախօսութիւն - թեան. al-
locutio - oratio.

Բանակ - կի - կաց. castra -
exercitus - copiae.

Բանական - նի - նաց. rationa-
lis - ratione praeditus.

Բանականութիւն - թեան. ratio
- humanitas.

Բանակիմ - կեցայ. castrametor
- castra pono - diversor.

Բանակոիւ - ոռի - ոռաց. dis-
putator - arguator.

» բանակոիւ լինիմ, եղէ. con-
tendo *vel* pugno verbis -
disputo - discepto.

Բանակուռութիւն - թեան. con-
tentio - disputatio - disce-
ptatio - contradictio - rixa
- controversia.

Բանամ, բացի. aperio - adape-
rio - nudo - revolve (librum)
- revelo - relego.

Բանաստեղծ - ծի - ծից (- ծաց).
poeta - vates - fabularum
fictor - scriptor.

Բանաստեղծութիւն - թեան.
poesis - poema - carmen.

Բանաւոր - րի - րաց. rationa-
bilis - intellectualis.

Բանաւորութիւն - թեան. ratio
- intelligentia - intellectus.

Բանդ - դի - դից *Vid.* Բանա:
Բանջար - րի - րաց (- րոյ - րոց).
olus - herba viridis - gra-
men - beta.

Բանջարեղէն - ղենի - ղենաց.
herbaceus - herbarius.

Բանսարկեմ - կեցի. criminor -
traduco - defero - calumnior.

Բանսարկու - կուի - կուաց. cri-
minator - diabolus - delator
- calumniator.

Բանսարկութիւն - թեան. cri-
minatio - calumnia - obtre-
ctatio - delatio.

Բանա - տի - տից. carcer - vin-
culum - custodia - ergastulum.

Բանտապահ - հի - հաց } custos
Բանտապան - նի - նաց } vincu-
Բանտապետ - տի - տաց } li *vel*
carceris - carceri praepositus
- ergastularius.

Բանտարգել - լի - լից. inclusus
carcere - vinctus.

» բանտարգել առնեմ, արարի.
includeo carcere - conicio in
vincula.

Բանտեմ - տեցի. detrudo in car-
cerem - includeo vinculis.

Բաշ - շի - շից. crinis - iuba.

Բաշխեմ - խեցի. divido - dis-
tribuo - tribuo - communico
- impertior - largior - sup-
pedito - subministro - dis-
penso - erogo.

Բաշխումն - խման. divisio -
distributio - erogatio - largitio.

Բառ - ոի - ոից. verbum - vo-
cabulum - dictio.

Բառագիրք - գրոց } lexicon - vo-
 Բառգիրք - գրոց } cabularium - dictionarium.

Բառնամ, բարձի. tollo - attollo -
 extollo - adimo - porto - levo
 sublevo - sustineo - baiulo
 - sumo - aufero - suffero -
 fero.

Բարակ - կի - կաց. subtilis - te-
 nuis - exiguus - canis vena-
 ticus.

Բարապան - նի - նաց. ianitor -
 ostiarius - atriensis.

Բարաւոր - ըի - բաց. limen -
 superliminare.

Բարբառ - ոյ - ոց. clamor -
 vox - sonus - sonitus - lin-
 gua - dialectus - idioma.

Բարբառիմ - ռեցայ. clamo -
 loquor - alloquor - vocem
 edo - verba facio.

Բարբարանք - նաց. praetextus
 - obtentus - haesitatio.

Բարբարիմ - ըեցայ. praetextus
 infero - praetexo - nequeo
 - non possum.

Բարբարոս - սի - սաց. barbarus
 - inhumanus - extraneus.

Բարբարոսական. barbaricus -
 barbarus.

Բարբարոսանամ - սացայ. bar-
 barus fio - barbare ago.

Բարբարոսութիւն - թեան. bar-
 baria - barbaries.

Բարգաւաճանք - նաց. splendor
 nominis - gloria - animi
 laetitia - iactatio.

Բարեաւ (adv.). bene - optime.

» բարեաւ մնա՛. vale - salve -
 salvete.

Բարեգործ - ծի - ծաց. benefa-
 ciens - benignus - bonus -
 probus - munificus.

Բարեգործութիւն - թեան. be-
 neficentia - benignitas - be-
 neficium - bona opera.

Բարեխառն - նի - նից. tempe-
 ratus - moderatus.

Բարեխառնութիւն - թեան.
 temperantia - moderamen.

Բարեխրատ - օի - օից (- տուց).
 bene docens *vel* doctus - re-
 cte institutus.

Բարեխօս - սի - սից (- սաց). adiu-
 tor - intercessor - concilia-
 tor - deprecator - advoca-
 tus - sequester - mediator -
 legatus - consolator.

» բարեխօս լինիմ, եղէ. adiuvo
 - intercedo - deprecor.

Բարեխօսիմ - սեցի. postulo -
 intercedo - advoco - depre-
 cor - supplico.

Բարեխօսութիւն - թեան. adiu-
 torium - intercessio - inter-
 cessus - deprecatio - postu-
 latio - advocatio.

Բարեկամ - մի - մաց. amicus -
 socius - sodalis - comes.

Բարեկամանամ - մացայ } iungo
 Բարեկամեմ - մեցի } *vel* facio amicitiam - aliquem
 mihi adiungo *vel* concilio.

Բարեկանութիւն - թեան. ami-
 citia - familiaritas - neces-
 situdo.

Բարեկարգ. bene instructus, institutus, ordinatus, dispositus.

Բարեկարգեմ - զեցի. instruo - instituo - ordino.

Բարեկարգութիւն - թեան. disciplina - instructio - ordo - ordinatio - dispositio.

Բարեկենդան - նի - նաց. bacchanalia - dionysia.

Բարեմարդիկ. placidus erga homines - adulator - assentator.

» բարեմարդիկ լինիմ, եղէ. placeo hominibus - honestam speciem habeo - adulator.

Բարեյոյս. bonae spei - bona spe fretus - confidens.

Բարեպաշտ - տի - տից (- տաց). religiosus - pius - metuens Deum - iustus.

Բարեպաշտութիւն - թեան. religio - pietas - cultus - obsequium - iustitia.

Բարեպաշտոն }
Բարեպարիշտ } religiosus - pius - iustus.

Բարեսէր - սիրի - սիրաց. benignus - bonum amans - bonus - humanus.

Բարեսիրութիւն - թեան. benignitas - humanitas.

Բարերար - րի - րաց. beneficus - benefaciens - munificus - benemeritus - bonus - benignus.

Բարերարեմ - րեցի. benefacio - beneficio afficio

Բարերարութիւն - թեան. be-

neficientia - benefactum - beneficium - bonitas - benignitas.

Բարի - րւոյ - րեաց. bonus - beneplacens - optimus.

Բարիք - րեաց. bonum - bona opera - opes - fortunae.

Բարկանամ - կացայ. irascor - indignor - furo - exacerbor.

Բարկացող - զի - զաց. iracundus - indignatus.

Բարկացուցանեմ - ցուցի. furio - exacerbo.

Բարկութիւն - թեան. ira - iracundia - indignatio.

Բարձ - ձի - ձից. pulvinar - cervical - gradus honoris - basis - stylobata.

Բարձակից - կցի - կցաց. simul discumbens *vel* recumbens - conviva - consessor - particeps.

Բարձերէց. primus *vel* principalis discubitus - praeses.

Բարձընտիր - տրի - տրաց. primum accubitus obtinens.

» բարձընտիր լինիմ, եղէ. eligo primos accubitus.

Բարձր - ձու - ձունք - ձանց. altus - excelsus - editus - elatus - sublimis.

» 'ի ձայն բարձր. voce magna. Բարձրագահ - հից. prima cathedra - principalis sedes - excelsum solium.

Բարձրագլուխ. exaltatus.

Բարձրագոյն - ունի - ունից. altior - excelsior - sublimior.

Բարձրաձայն (*adv.*). voce magna.

Բարձրանամ - ձրացայ. exaltor - altior fio - elebor - glorior.

Բարձրացուցանեմ - ցուցի. exalto - extollo - levo - elevo - sursum tollo - laudo.

Բարձրաւանդակ - կի - կաց. altus - sublimis - summum.

Բարձրեալ - ձրեւոյ. Altissimus - Excelsus.

Բարձրութիւն - թեան. altitudo - sublimitas - exaltatio.

Բարձք - ձից. crus - femur - femen - coxendix - coxa.

Բարոյական - նի - նաց. moralis - ethica - praecepta morum.

Բարոյք - յից. mores - indoles.

Բարութիւն - թեան. bonitas - bonum.

Բարունակ - կի - կաց. ramus - talea - germen - surculus - stolo.

Բարւոք (*adv.*). bene - optime.

» բարւոք է. bonum est.

» ոչ է բարւոք. non est bonum.

Բարւոքեմ - եցի. benefacio - beneficiis afficio.

Բարք - բուց. mores - indoles - natura - ingenium - conversatio - habitudo - consuetudo - modus - institutum - educatio - sententia - arbitrium.

» ըստ բնածին բարւոցն. iuxta suam naturam - naturaliter.

Բաց - ցաւ - ցօք. apertus - patens - revelatus.

» բացաւ գլխով. non velato vel tecto - inverecunde.

» 'ի բաց (*adv.*). foras - foris - procul.

» 'ի բաց գնամ, գնացի vel կամ, կացի. discedo - recedo - exeo - abstineo - abscedo.

» 'ի բացեայ vel 'ի բացուաւ (*adv.*). longe - a longe - eminus - e longinquo.

» 'ի բացի (*adv.*). in agro - in aperta planitie.

Բացազանչութիւն - թեան. exclamatio - echo.

Բացազոյն (*adv.*). a longe - eminus.

Բացադարձութիւն - թեան. aversio - aversatio.

Բացական - նի - նաց. absens - longinquus.

Բացայայտեմ - եցի. manifestum reddo - patefacio - explico.

*Բացառական. ablativus.

Բացօթեազ - թեզի - թեզաց

Բացօթեայ - թէի - թէից

qui diu noctuque in aperta planitie moratur - ruri vel in agris pernoctans.

Բաւ է. sufficit - satis est.

Բաւական - նի - նաց. sufficiens - satis - dignus - idoneus - habilis - contentus.

» բաւական լինիմ, եղէ. sufficio - possum.

Բաւականութիւն - թեան. sufficientia - abundantia - habilitas.

Բաւեմ - եցի. sufficio - satis vel

idoneus sum - possum -
valeo.

Բաւիղ - ւղի - ւղաց. labyrin-
thus.

Բղեաշխ - եշխի - եշխաց. con-
sul - dux - imperator.

» փոխանակ բղեշխի. procon-
sul.

Բղեշխութիւն - թեան. consu-
latus.

Բեկանեմ - կի. frango - contero
- confringo - debilito.

Բեկոր - բի. fragmentum.

Բեկութիւն - թեան } fractio -

Բեկումն - կման } contritio - confractio - exter-
minium - strages.

Բեկեմ - եցի. confringo - in
frusta concido.

Բեհեզ - զոյ - զոց (- զե - զաց).
byssus - linum exquisitissi-
mum.

Բեհեզայ } byssinus - ex bys-
Բեհեզէն } so confectus.

Բեղնաւոր - բի - բաց. fecundus
- ferax - fertilis.

Բեմ - մի - մաց (graec.). tribu-
nal - cathedra - suggestum
- sacrarium - sacellum.

Բեմասացութիւն - թեան. ser-
mo - concio - sacra oratio.

Բեռն - ին - ունք - ոանց. onus
- sarcina - gravitas - pon-
dus - merx.

Բեռնակիր - կրի - կրաց. baiulus.

Բեռնակրեմ - կրեցի. baiulo -
pondus vel onera fero.

Բեռնակրութիւն - թեան. im-
probus labor - vectio oneris.

Բեռնաւոր - բի - բաց. oneratus
- onustus.

Բեռնաւորեմ - բեցի. onero -
gravo.

Բեր - բոյ - բոց (- բի - բից). ge-
nimen - fructus - germen -
fruges - fertilitas - proventus.

Բերան - նոյ - նոց. os - bucca.

» բերան 'ի բերան. os ad os -
coram.

» 'ի մի բերան. uno ore - una-
nimiter.

Բերդ - զի - զից. arx - propu-
gnaculum - munitio.

Բերդակ. parvum propugnacu-
lum.

Բերեմ - բի. fero - affero - in-
fero - suffero - porto.

Բերկրաւի vel բերկրաւիք } iu-
Բերկրաւից vel բերկրական } cu-
cundus - laetus - aequani-
mus - hilaris.

Բերկրանք - նաց vel } aequani-
Բերկրութիւն - թեան } mitas - exsultantia - iucun-

ditas - laetitia - gaudium.

Բերկրիմ - կրեցայ. aequo animo
sum - exsulto - laetificor -
laetor - gaudeo.

Բերրի - բոյ - բաց. fertilis -
fructifer - fructuosus - ferax -
fecundus.

Բեռն - ուի - ոաց. clavus - po-
lus - axis - centrum.

Բեռնեմ - ոեցի. clavis figo vel
affigo - alligo.

Բզզամ - զացի } bombito - bom-
 Բզզեմ - զեցի } bos edo.

Բզզանք } bombus - bombitatio.
 Բզզումն }

Բժիշկ - ժշկի - ժշկաց. medi-
 cus - clinicus.

Բժշկական - նի - նաց. medici-
 nalis - salutaris.

Բժշկականութիւն - թեան. me-
 dicina - ars medica.

Բժշկեմ - կեցի. medeor - medi-
 cor - curo - sano - salvum *vel*
 sanum facio - sarcio - sedo.

Բժշկութիւն - թեան. curatio -
 sanatio - sanitas - medica ars
 - clinice.

Բիբ, բբի, բբաց. pupilla.

Բիթ, բծոյ. gramia - lippitudo
 - macula - menda.

Բիծ, բծի, բծից (բծոյ - ծոց).
 menda - morbus - macula
 - labes - iactura - vitium.

Բիբ, բբի, բբաց. fustis - clava
 - baculum - virga.

Բիւր - բու - բուց (- բոյ - բոց).
 decem millia - myrias.

» բիւրք բիւրուց. millia mil-
 lium - numerus indefinitus.

Բիւրապատիկ (*adv.*). innume-
 rabiliter - maxime.

Բիւրաւոր - բի - բաց. multa
 millia - maximus - copiosus.

Բիւրեղ - բղի - բղաց. beryllus
 - gemma - crystallum.

Բիւրեղեայ } gemmeus - crystal-

Բիւրղեայ } linus.

Բլթակ - կի - կաց. ima pars
 auris - lobus auriculæ.

Բլթ - լթի - լթաց. collyra -
 offa - libum - placenta.

Բլուր - լոյ - լոց. collis - cli-
 vus - monticulus.

Բճկան - նք. maculosus - macu-
 latus - sordidus - macula.

Բղխեմ - խեցի. procedo - pro-
 duco - mano - eructo - pro-
 fero - pullulo - germino -
 educo - distillo - fluo - effluo
 - praeterfluo - scaturio - exeo
 - ferveo - ebullio.

Բղխեցուցանեմ - ցուցի. germi-
 nare facio - emano.

Բղխումն - խման - խմունք -
 խմանց. processio - scatebra
 - fluxus - fluxio.

Բղջախոհ - հի - հից (- հաց).
 luxuriosus - insanus - lasci-
 vus - impudicus.

Բղջախոհութիւն - թեան. lu-
 xuria - libido - venus.

Բնագաւառ - ոի - ոաց. patria
 - natale solum.

Բնագիր - գրի - գրաց (- գրոց).
 exemplar - archetypum -
 autographum.

*Բնականեցական - նի - նաց. me-
 taphysicus.

*Բնականցութիւն - թեան. me-
 taphysica.

*Բնականցօրէն (*adv.*). meta-
 physice.

Բնախօս - սի - սից (- սաց). phy-
 sicus.

Բնախօսութիւն - թեան. disci-
 plina physica - physice - phy-
 siologia.

Բնածին. naturalis - natus - natalis - insitus.

Բնակ - կի - կաց. incola - habitator - indigena - natus - genuinus - proprius - habitatio - domicilium - domus - sedes.

Բնական - նի - նաց. naturalis - physicus - proprius.

Բնակարան - նի - նաց. habitaculum - habitatio - domus - domicilium - tectum.

Բնակեմ - կեցի } habito - inha-
Բնակիմ - կեցայ } bito - cohabito - maneo - permaneo - moror - commoror - incolo - diversor.

Բնակեցուցանեմ - ցուցի. habitare facio - colloco - aedifico domum.

Բնակիչ - կչի - կաց. incola - habitator - inhabitans - cohabitans.

Բնակութիւն - թեան. habitatio - domicilium - habitaculum - commoratio - usus.

Բնաւ - լի - լից. omnis - totus - universus - cunctus.

Բնաւ vel Բնաւ իսկ (adv.). plane - iugiter - perpetuo - integre - omnino - penitus - prorsus - sane - quidem.

Բնիոն - ոնի - ոնից. minutulus nummus.

Բնութիւն - թեան. natura - substantia - elementa - indoles - ingenium - mos - hypostasis - subsistentia - persona.

Բող - զի - զեց (- զաց). meretrix - scortum - lupa.

Բողոր - ըի - ըից. totus - omnis - universus - integer - cunctus - corona - circulus - orbis - polus - calyculus.

» բողորով սրտիւ. ex toto corde.

Բողորակ - կի - կաց. rotundus - orbiculatus - circulus.

Բողորեմ - բեցի. ambio - circumdo - plecto - plico - neco - contorqueo - circumcingo - contineo - perficio.

Բողորեքեան - բեցունց. omnes - universi - cuncti.

Բողորովմբ vel Բողորովն (adv.). omnino - prorsus - totaliter - plane - penitus.

Բողորումն - բման. circuitus - circulatio - integritas.

Բոկ. discalceatus - nudis pedibus - nudus.

Բոկանամ - կացայ. discalceor - exuo calceos.

Բոկացուցանեմ - ցուցի. calceos detraho - discalceo.

Բոկութիւն - թեան. nuditas pedum.

Բողբջ - ջի - ջեց (- ջաց). germen - surculus - progenies.

Բողբջեմ - եցի. germino - pullo - fruticor.

Բողի - կի - կից. raphanus - armoracea.

Բողբ - բոյ - բաց. accusatio - appellatio - clamor - vociferatio - compellatio - lamentatio - querimonia.

» բողոք բառնամ, բարձի *vel*
 ունիմ, կալայ. protestor – ap-
 pello – clamo – reclamo –
 obtestor – conqueror.

Բողոքեմ-քեցի. appello – pro-
 testor – clamo – reclamo –
 advoco – testificor – queror.

Բոմբիւն-նք. sonitus – echo –
 fragor – strepitus.

Բոյթ - ութի - ութաց. pollex.

Բոյն - ունոյ - ունոց. nidus –
 cubile – foramen.

Բոյս - ուսոյ - ուսոց. germen
 – germinatio – pullulatio –
 nativitas – ortus.

» բոյս բարուց. mores – indo-
 les – natura – ingenium.

Բով - վու - վուց. fornax – ca-
 minus – examen – disquisitio.

Բովանդակ - կի. omnis – totus
 – integer – perfectus – ple-
 nus – consummatus.

Բովանդակ (adv.). omnino –
 integre – perfecte – plene –
 totaliter – profecto – suffi-
 cienter – satis.

Բովանդակեմ - կեցի. perficio –
 instauro – capio – contineo
 – comprehendo – constituo
 – consummo – compleo – fi-
 nio – termino.

Բովանդակութիւն - թեան.
 summa – perfectio – consum-
 matio – complementum – com-
 plexio – integritas.

Բոր - բոյ. leprae – elephantia
 – elephantiasis.

Բորակ - կի - կաւ. sal nitrum.

Բորբոքեմ-քեցի *vel*
 Բորբոքեցուցանեմ-ցուցի } ac-
 cendo – inflammo – incendo
 – uro – comburo.

Բորբոքիմ-քեցայ. accendor –
 ardeo – exardesco – inflammor
 – bene oleo – fragro.

Բորբոքումն - քման. inflamma-
 tio – ardor – aestus.

Բորեան - ենի - ենից. hyaena.

Բորոտ - տի - տից (- տաց). le-
 prosus – lepris affectus.

Բորոտանամ - տացայ } lepris
 Բորոտիմ - տեցայ }
 foedor *vel* laboro.

Բորոտութիւն - թեան. leprae
 – elephantia.

Բոց - ցոյ. flamma – calor.

Բոցեղէն - ղենի - ղենաց. flam-
 meus – lucidus – angelus.

Բու -ւոյ -ւոց *vel* Բուէճ. bubo
 – noctua – ulula – corvus
 nocturnus.

Բուծեմ - եցի. sano – servo
 – eripio – adimo – aufero –
 libero – auxiliior.

Բուն. naturalis – genuinus –
 proprius – ipsemet – socius –
 familiaris – tempestivus – op-
 portunus.

» 'ի բնէ. iamdudum – iam olim
 – antiquitus – ex natura sua
 – ab ovo *vel* initio.

Բուռ, բոյ. calx – rubrica –
 gypsum.

Բուռն, բռն, բռնեք, բռանց.
 fortis – violentus – tyrannus
 – pugnus – vola – palma.

» բռնն հարկանեմ, հարի.
prehendo - apprehendo - tan-
go - teneo - suscipio - ag-
gredior - exordior.

Բուսական - նի - նայ. herbarius
- virens - vegetabilis.

Բուսանիմ - սայ. pullulo - ger-
mino - exorior - orior - cresco
- nascor.

Բուսուցանեմ - ցի. germinare
facio - produco - profero.

Բուրաստան - նի - նայ. hortus
- viridarium - paradus -
pratun - ager.

Բուրգն, բրգան, բրգունք,
բրգանց. pyramis - turris.

Բուրդ, բրդոյ, բրդոց. lana.

Բուրեմ - բեցի. bonum odorem
edo vel spargo - fragro.

Բուրուառ - ոի - աաց. thuribu-
lum - phiala - acerra.

Բուրումն - բման. bonus odor
- fragrantia.

Բուք, բքոյ. nix confestim ca-
dens - nimbus - nivea tem-
pestas - turbo.

Բուեմ - եցի. dealbo - inalbo.

Բռնաբար (adv.). violenter -
per vim - necessitate.

Բռնաբարեմ - բեցի. vim facio
vel affero - cogo - vi opprimo
- urgeo - compello.

Բռնաբարութիւն - թեան. vio-
lencia - coactus - vis.

Բռնադատեմ - տեցի. cogo - vi
compello - impello - urgeo
- opprimo - impero - vim
facio - insisto - subigo.

Բռնադատութիւն - թեան. im-
pulsus - coactus - violentia
- vis - necessitas.

Բռնազբօսեմ - եցի. vim infero
vel facio - vi adigo - cogo.

Բռնալիք (adv.). plena manu.

Բռնակալ - լե - լաց. tyrannus
- praepotens.

Բռնակալ - լինիմ, եղէ } tyrannidem facio vel exerceo - vio-

lenter dominor - imperium
teneo - dominatum habeo.

Բռնակալութիւն - թեան. ty-
rannis - potentia - tyranni-
cus dominatus - dominatio -
imperium - regnum - ditio.

Բռնանամ - ռնացայ. tyrannidem
exerceo - imperium usurpo
- praevaleo - supero - do-
minor - impero gentibus.

Բռնաւոր - րի - րաց. tyrannus
- potens - tyrannicus - domi-
nator - dominans - dominus
- imperator.

Բռնաւորեմ - բեցի. tyrannidem
exerceo - tyrannide opprimo.

Բռնաւորութիւն - թեան. ty-
rannis - dominium - domi-
natio - dominatus - vis -
violentia - imperium.

Բռնութիւն - թեան. violentia
- vis - fortitudo - coactus.

Բռնցի (adv.). pugno - manu.

Բրեմ - եցի. fodio - perfodio -
effodio - fodico - diruo.

Բրինձ - րնձոյ. oryza.

Բրիչ - րչի - րչաւ. ligo - bipa-

lium - vanga - securis - bipennis - ascia - dolabra.

Բրուա - բտի - բտից (- բտաց).
figulus.

Բրտանամ - տացայ. obduresco
- glaciior - calleo - gelasco.

Բօթ - Թի (- Թոյ). fatum -
fatale *vel* sinistrum nuntium
- rumor malus *vel* infau-
stus.

Բօթաբեր - բի - բից (- բաց).
fatalis nuntius - infaustus.

Գ

Գազ

Գազաթն - Թան - Թունք -
Թանց. cacumen - vertex -
calvaria - caput.

Գազիշ - գշի. acervus frumenti
- cumulus feni.

Գազազ - զի - զաց. cinis - pul-
vis.

Գազազանամ - զացայ. in ci-
nerem vertor.

Գազազացուցանեմ - ցուցի. in
cinerem redigo - cremo.

Գազան - նի - նաց. bestia -
- fera - bellua.

Գազանաբար (adv.). more be-
stiarum - immaniter - fero-
citer - saeve.

Գազանաբարոյ - յի - յից *vel* } fe-
Գազանաբարու - ուի - ուաց } rus - saevus - immanis - fe-
rox - belluinus.

Գազանամարտ - աի - աից. pū-
gna ad bestias - cum belluis
pugnans.

Գազանանամ - զանացայ. sae-
vio - ferocio - éfferor - a-
grestis fio - furo - bacchor.

Գահ

ԳազանուԹիւն - Թեան. feroci-
tas - feritas - saevitia - im-
manitas - ira - furor - in-
sanias - crudelitas.

Գալարեմ - րեցի *vel* } in-
Գալարեցուցանեմ - ցուցի }
volvo - convolvo - flecto -
torqueo - complico.

Գալիլեացի - ցոյ - ցոց. habi-
tator Galilaeae - Galilaeus.

Գալուստ - լտեան. adventus
- reditus.

Գահ - հու - հուց (- հի - հից).
sedes - solium - thronus -
cathedra - dignitas.

Գահ - հի - հից. praeceps *vel*
praeruptus locus - praeci-
pitiū - promontorium.

Գահազուի - իք. prima cathe-
dra - primo loco sedens -
praesidens - praeses.

Գահալէժ. praeceps - praeci-
pitatus - praeceps datus.

» Գահալէժ առնեմ, արարի.
praecipitem *vel* pessum do -
praecipito.

» զահալէթ լինիմ, եղէ. in
praeceps ruo - praecipitor -
pessum eo.

Պահալիթեմ - ժեցի. praecipito
- praecipitem do.

Պահալիթուլթիւն - թեան.
praecipitium - praecipitatio
- praecipitantia.

Պահաւանդակ - կի - կաց. prae-
cipitium - cacumen.

Պահաւորակ - կի - կաց. fercu-
lum - lectum - lectica - sella
- thronus - thalamus.

Պահերէց - բիցու - բիցունք -
բիցանց. praeses - praesul -
praesidens.

Պահերիցութիւն - թեան. prae-
fectura - ius praesidendi -
principatus - primatus.

Պահոյք - յից. thronus - lectica
- feretrum - ferculum - tha-
lamus.

Պաղատացի - ցւոյ - ցւոց. ha-
bitator Galatae - Galata -
Galaticus.

Պաղատու - սի - սաց. lapicida
- lapidarius.

Պաղափար - բի - բաց. forma -
formula - norma - exemplar
- idea

Պաղթական - նի - նաց. colonus
- peregrinus - fugitivus -
transfuga.

Պաղթականութիւն - թեան.
colonia - fuga - demigratio
- captivitas.

Պաղթեմ - եցի vel } demigro -
Պաղթիմ - թեցայ }

transferor - confugio - fugio
- discedo.

Պաղջ - ջի - ջեց. tepidus - re-
missus animo.

Պաղջանամ - ջացայ. tepidus
fio - tepesco.

Պաղջութիւն - թեան. tepor -
- animi remissio.

Պաղա vel } (adv.). occulte -

Պաղաբար } abscondite - clam

Պաղապէս } - secreto - laten-
ter - clanculum.

Պաղանի - նւոյ - նեաց. secretus
- occultus - absconditus -
obscurus - reconditus - la-
tens - arcanum - profundum.

Պամ, եկի. venio - advenio -
adsum - adeo.

» զամ զկնի. sequor - sector
- vestiigiis inhaereo.

Պամքան զզամ } (adv.). sen-

Պամու զամու } sim - pedetentim - lente -
paullatim.

Պայթակղանք - նաց. scanda-
lum - offensio - malum ex-
emplum - impedimentum -
insidiae - detrimentum.

Պայթակղեցուցանեմ - ցուցի.
scandalizo - offendo exemplo
- offendiculo sum.

Պայթակղեմ - ղեցի } scandali-

Պայթակղիմ - ղեցայ } zor - offendor - labor.

Պայթակղութիւն - թեան.
scandalum - offendiculum -
offensio - obstaculum - la-
queus - damnum.

Գայթիմ - թեցայ. offendo - labor - vacillo - excido - erro - vago.

Գայլ - լի. hamus - lupatum.

Գայլ - լոյ - լոց. lupus.

Գայլախաղ - զի - զեց. silex - lapillus.

Գայլախաղեայ. siliceus - silice stratus.

Գայլենի - նւոյ - նեաց. lupinus - pellis lupina.

Գան - նի - նից. verber - verberatio - plaga - tormentum - flagellum - pulsatio.

» գան բմպեմ, արբի. vapulo - flagellor.

» գան հարկանեմ, հարի. verbero - virgis vel fustibus caedo - flagello.

Գանալից. vapulatus - flagellatus - verberatus - flagellis caesus.

» գանալից լինիմ, եղէ. vapulo - flagellor - exterminor.

Գանեմ - եցի. percutio - verbero - caedo - pingo - exprobro - increpo.

Գանձ - ձու - ձուց (- ձի - ձից). thesaurus - gaza - divitiae.

Գանձակ - կի - կաց. venter - viscera - uterus.

Գանձանակ - կի - կաց. gazophylacium - marsupium - thesaurus - aerarium - capsula.

Գանձապահ - հի - հաց } quae-

Գանձապետ - արի - ասաց } stor - praefectus aerarii - custos thesauri.

Գանձարան - նի - նաց. cella - repositorium - aerarium - thesaurus.

Գանձեմ - ձեցի. thesaurizo - congero divitias - cumulo - sepono - pecuniam cogo.

Գառազեղ - գղի - գղաց. cavea ferrea - genus carceris pro bestiis.

Գառն - ուն - ունք - ունց. agnus - agnellus.

Գաղարս - սի - սից. cornus (arbor).

Գարեղէն - ղինի - ղինաց. hordeaceus - hordeus.

Գարի - բույ - բեաց. hordeum.

Գարնային - յնոյ. vernus - vernalis.

Գարնայինի - յնոյ. ver - vernum tempus.

Գարշապար - բի - բաց. calx - planta pedis - calcaneum - vestigium.

Գարշ - շի - շից vel } detestabilis - detestandus - exsecrandus - odibilis - miserimus - abominabilis - foedus - turpis.

Գարշալուծիւն - թեան } abominatio - detestatio - execratio - odium.

Գարշեմ - շեցի vel } abominor -

Գարշեմ - շեցայ } detestor - execror - odi - aversor.

Գարուն - ընան. ver - vernum tempus.

Գաւազան - նի - նաց. virga -
sceptrum - baculus - aucto-
ritas - dignitas - ordo.

Գաւաթ. poculum - cyathus
- crater - calix.

Գաւառ - ոի - ոաց. regio -
provincia - patria - paroecia
- dioecesis.

Գաւառական - նի - նաց } pro-
Գաւառային - յնոյ - յնոց } vincialis - patrius - domesti-
cus - familiaris - conterraneus.

Գաւառապետ - տի - տաց. pro-
curator domus - curator -
dispensator - praefectus vici
- tutor.

Գաւառապետութիւն - թեան.
procuratio - curatio - prae-
fectura - tutela.

Գաւիթ - ւթի - ւթից (-ւթաց).
atrium - ovile.

Գգուեմ - եցի. ulnis amplector
- recreo - nutrio - foveo.

Գեհեն - նի (- նոյ). gehenna
- inferi - tartarus - orcus.

Գեղ - զի - զեց. vicus - villa -
pagus - castellum - ager -
praedium - rus.

Գեղ - ղոյ - ղոց. pulchritudo -
formositas - species - forma
- decor - venustas.

Գեղապատշաճ. bene formatus
- formosus - decorosus - de-
cens.

Գեղարդն - դան - դունք - դանց
(-դեան - դեանց). lancea -
lanceola - hasta - contus -
sarissa.

Գեղարդնաւոր - րի - րաց. ha-
status.

Գեղաքաղաք - քի - քաց. vicus
- pagus - oppidum.

Գեղեզանք - նաց. melodia -
melos - concentus.

Գեղեզեմ - ղեցի. modulator -
cano suaviter.

Գեղեցիկ - ցկի - ցկաց. pulcher
- formosus - speciosus - bo-
nus - amabilis - decorus -
venustus.

Գեղեցկագոյն - գունի - գունից.
pulchrior - speciosior - me-
lior - decentior.

Գեղեցկութիւն - թեան. pul-
chritudo - formositas - spe-
cies - decor - venustas.

Գեղմն - ման - մանք - մանց. la-
na - lanicium - vellus.

Գեղմնաւոր - րի - րաց. lanosus
- lanatus.

Գեղջուկ - ջկի - ջկաց. rusticus
- rusticanus - plebeius -
inurbanus - agrestis - vul-
garis.

Գեա - տոյ - տոց. flumen - flu-
vius - amnis - rivus.

Գեափն - փին - փունք - փանց }
Գեաեղր - զեր - զերք - զերաց }
ripa (fluminis).

Գեաին - անոյ - անոց. terra -
humus - solum - pavementum.

» զգեանի զարկանիմ - կայ.
cado vel procido in terram -
procumbo.

Գեանաշարժ - ժի - ժից. terrae-
motus - tremor.

Պերանառիւծ - ծու - ծուց. cha-
maelaeon - lacerta.

Պեր 'ի վերոյ (adv.). supra -
prae.

Պերադրական - նի - նաց. super-
latus - excellens - eminens
- eximius.

Պերազանց vel Պերազանցա-
կան. excellens - superemi-
nens - praestans - eximius.

Պերազանցեմ - ցեցի. excello -
superemineo - excedo - su-
pero - transcendo.

Պերազանցութիւն - թեան. ex-
cellentia - eminentia - ex-
superatio - excessus.

Պերան - նի - նից. trabs - ti-
gnum.

Պերանդազէն. falcifer - falca-
tus.

Պերանդի - դույ - դեաց. falx -
falcicula.

Պերափոխեմ - խեցի. transfero
- exalto - permuto.

Պերբնական - նի - նաց. supra
naturam - supernaturalis -
supernus - divinus - naturae
vires exsuperans.

Պերդաստան - նի - նաց. familia
- famulatus - ministerium - co-
mitatus - fundus - possessio.

Պերդաստանական - նի - նաց }
Պերդաստանիկ - նիկի - նկաց }
familiaris - famulus - servus
- ancilla - famula.

Պերեզման - նի - նաց. sepul-
crum - monumentum - tu-
mulus.

Պերեզմանական - նի - նաց. se-
pulcralis - funebris - fune-
ralis.

Պերեզմանատեղի - դույ }
Պերեզմանատուն - տան } sepul-
cretum - locus sepulturae.

Պերեկից - կցի - կցաց. conser-
vus - socius captivitatis.

Պերեմ - բեցի. capto - in ca-
ptivitatem redigo - captivum
duco.

Պերի - րույ - րեաց. captivus
- servus.

» զերի վարեմ - բեցի. capto
- in captivitatem duco - in
servitutem deporto.

Պերիչ - րչի - րչաց. captans -
captator - in captivitatem
ducens.

Պերծանեմ - ծի } rado caput -
Պերծեմ - ծեցի } calveo - ton-
Պերծում - ծի } deo - glabro
- tonsito.

Պերութիւն - թեան. captivitas
- transmigratio - demigratio
- servitus.

» 'ի զերութիւն վարեմ - բեցի.
in captivitatemduco vel redigo.

Պեղ Vid. Պեղ:

Պլաթ - թու (- թի). lana - la-
nicium - vellus.

Պլոց - ցի - ցաց. locus -
theca - corbis - cophinus.

Պէթ (coni.). saltem - mini-
mum - solummodo - dum-
taxat.

Պեր, զիշոյ - շոց (- շուց). ca-
daver - corpus - mortuus.

Գեջ, գիջոյ - ջոյ (գիջի - ջոյ).
impudicus - intemperans -
libidinosus - lascivus - humi-
dus - humens.

Գէս, գիսոյ - սոյ (գիսի - սոյ).
coma - capillus - crinis -
cirrus - caesaries.

Գէր, գիրի - րոյ. adeps - obe-
sus - pinguis - opimus.

Գթած - ծի - ծոյ. misericors
- clemens - humanus - be-
nignus.

Գթածութիւն - թեան. mise-
ricordia - clementia - beni-
gnitas.

Գթամ - թոյոյ - թոյ. misereor
- miseresco - misericordiam
praesto - misericordia moveor
- commisereor - desidero -
opto.

Գթեմ - թեցի. labor - offendo
- cado - decido.

Գթութիւն - թեան. miseratio
- misericordia - viscera - cle-
mentia - pietas.

Գժտիմ - տեցայ. dissentio -
discrepo - exacerbor - dissi-
deo - discordo.

Գժտութիւն - թեան. dissensus
- dissensio - discrepantia -
exacerbatio - concitatio - dis-
cordia - dissidium.

Գիծ, գծի - ծից (գճոյ - ճոյ).
linea - litera - character -
nota - macula.

Գին, գնոյ - նոյ (գնի - նից). pre-
tium - aestimatio - emtio -
coemptio.

» գնոց վաճառեմ - ուեցի. vendo
- nundinor.

» գնոց առնում, առի vel գնեմ,
գնեցի vel ստանամ, ստացայ.
pretio vel pecunia emo -
nundinor - redimo.

Գինդ, գնդի - դից (- դոյ). in-
auris - monile.

Գինեհարիմ - րեցայ. inebrior -
vino percutior - obruo me
vino.

Գինեհարութիւն - թեան. vi-
nolentia - ebrietas - temu-
lencia.

Գինեմը - լի - լոյ. serviens vino
- vinolentus - temulentus -
ebrius.

Գինեսէր - սիրի - սիրոյ. dedi-
tus vino - vinosus - vini a-
mans - bibax.

Գինի - նոյ - նեայ. vinum -
merum - mustum.

» գինու վարեմամբ - րեցայ. ineb-
rior - vino me obruo.

Գինձ, գնձոյ - ձոյ. coriandrum.

Գիշեր - րի - րոյ. nox.

» 'ի մէջ գիշերի. media nocte.

» 'ի գիշերի vel գգիշեր. noctu
vel nocte - per noctem.

» գիշերայն vel գիշերի (adv.).
per noctem - nocte - in nocte
- de nocte.

» գգիշերն 'ի գլուխ հանեմ,
հանի. pernocto - noctem per-
vigilo.

Գիշերական - նի - նոյ } noctur-
Գիշերային - յնոյ - նոյ } nus.

» *գիշերային ժամ*. horae nocturnae (pars Breviarii armeni).

Գիշերավար - րի. hesperugo - vesper - Venus - lucifer.

Գիջին. humidus - madidus - madefactus.

Գիջութիւն - թեան. impudicitia - luxuriosa conversatio - luxuria - libido - lascivia - humiditas - humor - mador.

Գիտակ - կի - կաց. cincinni - concinnati capilli - coma calamistrata - caesaries.

Գիսաւոր - րի - րաց. comatus - nutriens comam - crinitus.

» *գիսաւոր աստղ*. cometa - cometes.

Գիտակ - կի - կաց. sciens - conscius - cognitor - peritus - expertus - gnarus.

» *գիտակ եմ vel լինիմ, եղէ*. scio - cognosco - intelligo - nosco.

Գիտանամ - տացայ } scio - co-

Գիտեմ - տացի - տեմ } gnosco - agnosco - nosco - disco - conscius sum - arbitrator - opinor - censeo - possum - valeo - queo.

Գիտութիւն - թեան. scientia - notitia - agnitio - cognitio - prudentia - peritia - experientia.

Գիտուն - տնոյ - տնոց. sciens - doctus - prudens - intelligens - sapiens - peritus.

Գիր, գրոյ vel } scriptura - scri-

Գիրք, գրոց } ptum - liber - inscriptio -

litera - character - epistola - libellus.

Գիրանամ - րացայ. crassesco - pinguesco - crassus fio.

Գիրդ, գրկի vel } siner - lenis.

Գիրկք, գրկաց } sinus - gremium - ulna - complexus - passus - cubitus.

Գիրութիւն - թեան. crassitudo - pinguedo.

Գիւղ Vid. *Գեղ*:

Գիւտ - տի - տից. inventum - inventio - adinventio - commentum - quaestus - lucrum.

Գլեմ - լեցի. voluto - volvo - deiicio - avertio - vinco - debello - supero.

Գլխադիր - գրի. velamen capitis - vitta.

Գլխատեմ - տեցի. decollo - caput amputo *vel* abscindo - obtrunco.

Գլխատութիւն - թեան } decol-

Գլխատումն - տման } latio - capitis amputatio.

Գլխաւոր - րի - րաց vel } prin-

Գլխաւորական - նի - նաց } cipalis - primus - capitalis - princeps - nobilis - dux - supremus - excelsus - praecipuus - eximius.

Գլխաւորեմ - եցի. summatim attingo - in summam redigo - perficio - praesideo - praesum.

Գլխաւորութիւն - թեան. prin-

cipatus - primatus - summa
- conclusio.

ԳՂԽՈՒԼԻՆ (*adv.*). per se - personaliter - prorsus.

ԳՂՐԵԼԻՄ - ԲԵՂԻ ՎԵԼ
ԳՂՐԵԳՈՒԳԱՆԻՄ - ԳՈՒԳԻ } roto -
voluto - subverto - prosterno
- labefacto - praecipito -
everto - diruo - vasto - demolior.

ԳՂՐՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ } rotatio -
ԳՂՐՈՒՄԻՆ - ՐՄԱՆ }
volutatio - casus - ruina -
offendiculum - offensio - obstaculum.

ԳՂՈՒԼ - ԼԽՈՅ - ԼԽՈՅ. caput -
capitulum - capitellum - summa - vertex - cacumen -
extremum - dominus - rector.

» ԴԻ ԳՂՈՒԼ ՏԱՆԵԼԻ, ՏԱՆԻ ՎԵԼ
ՄԱՆԻՄ, ՄԱՐԱՅ. conficio -
perficio - finio - absolvo.

ԳԾԱԳՐԵԼԻՄ - ԲԵՂԻ } delineo - de-
ԳԾԵԼԻՄ - ԵՂԻ }
scribo - insculpo - inscribo
- imprimo - adumbro - fingo
- formo - figuro.

ԳԾԱԳՐՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. lineamentum - delineatio - denotatio - exemplar.

ԳՃՃՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. vilitas -
tenuitas - humilitas - frugalitas - paupertas - inopia.

ԳՄԲԵԹ - ԹԻ - ԹԱՅ. tholus -
fornix - testudo - camera -
cavum.

ԳՄԲԵԹԱՅ. fornicatus - concavus - cameratus.

ԳՏԱՄ - ԱՅԻ. eo - proficiscor
- ambulo - iter facio - vado
- abeo - gradior.

ԳՏԱՅՔ - ԳԻԳ. cursus - via -
vestigium - iter - profectio
- gressus - gradus - vita -
institutum - conversatio.

ԳՆԴԱԿ - ԿԻ - ԿԱՅ. globus - globulus -
pila - sphaera.

ԳՆԵԼԻՄ - ԵՂԻ. emo - mercor -
redimo - nundinor.

» ԳՆՈՅ ԳՆԵԼԻՄ. pretio emo - praesenti pecunia nundinor.

ԳՈՂ - ԳՈՅ - ԳՈՅ. sinus - gremium.

ԳՈՂՈՂԻ - ՇՈՅ - ՇԵԱՅ ՎԵԼ } vapor
ԳՈՂՈՐՂԻ - ՐՇՈՅ - ՐՇԵԱՅ }
- exhalatio.

ԳՈՏ. contentus - satisfactus -
gratus.

ԳՈՏԱՔԱՆԵԼԻՄ - ՆԵՂԻ } gratias ago
ԳՈՏԱՆԱՄ - ՏԱՅԱՅ }
- laudo - benedico - confiteor - glorifico.

ԳՈՏԱՔԱՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ } gra-
ԳՈՏԱԳՈՂՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ } tia-
ԳՈՏՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ } rum
actio - benedictio - laudatio
- laus - gratitudo - grati
animi significatio - eucharistia.

ԳՈՏԱՔ - ՐԻ - ՐԱՅ. gemma.

ԳՈՏԱԳՈՂ - ՂԻ - ՂԱՅ. gratus -
beneficii memor.

ԳՈՂ - ՂՈՅ - ՂՈՅ. fur - latro -
latrunculus - praedo.

ԳՈՂԱՔԱՔ (*adv.*). tanquam fur
- furaciter - furtim - furtive.

Գողակից - կցի - կցաց. socius furti vel latrocinii.

Գողանամ - ղացայ. furor - latrocinor - furtum facio - celo - surripio - fraudo.

Գողութիւն - թեան. furtum - latrocinatio - latrocinium.

Գոմ, գոս, գոյ. sum - existo.

Գոմ - մոյ - մոց. stabulum - caula - ovile.

Գոմէշ - մշոյ. bubalus.

Գոյ - յի - յից. ens - substantia - res - victus - opes - possessio.

» գոյիւ - չափ (adv.). omnino - prorsus.

Գոյական - նի - նաց. substantivus.

Գոյացութիւն - թեան. substantia - subsistentia - essentia - existentia - hypostasis - constitutio - natura.

Գոյացուցանեմ - ցուցի. creo - condo - existere facio - constituo - compono - substituo.

Գոյաւոր - րի - րաց. existens - subsistens - personalis.

Գոյաւորութիւն - թեան. existentia - subsistentia - substantia.

Գոյժ, գուժի - ժից. fatale vel molestum nuntium - infustus rumor - vociferatio - lamentatio - planctus.

Գոյն - ունոյ - ունոց (-ուների - ունից). color - tinctura.

Գոյնագոյն. coloratus - multicolor - versicolor - varius.

Գոյութիւն - թեան. existentia - subsistentia - essentia - substantia - entitas.

Գոնեայ vel Գոնէ (coni.). saltem - tamen - alioquin - vel - quidem - ad minus.

Գոչեմ - չեցի. clamo - rugio - exclamo - vociferor - sono - eiulo.

Գոչիւն vel Գոչումն - չման. clamor - rugitas - sonitus - vox - vociferatio.

Գոռամ - ացի (-ացայ). contendere - altercor - tono.

Գոռող - զի - զեց (-զաց). tyrannus - superbus.

Գոռողութիւն - թեան. tyrannia - fastus - elatio - tumor - temeritas - superbia.

Գովեմ - վեցի. laudo - collaudo - laudibus effero.

Գով - վի - վեց vel Գովասանութիւն - թեան } laus
Գովեստ - տի - տից }
Գովութիւն - թեան }

- laudatio - benedictio - gloriatio - gloriae largitio - praeconium - commendatio.

Գորգ - գոյ. tapetum - tapes - tapete.

Գործ - ծոյ - ծոց. opus - artificium - factum - actus - operatio - actio - negotium - officium - res - vivendiratio.

» 'ի գործ արկանեմ, արկի. utor - efficio - usurpo.

Գործակալ - լի - լաց. admini-

strator - curator - praefectus
- praeses - dux.

Պորձակալութիւն - թեան. ad-
ministratio - procuratio -
praefectura - munus.

Պորձակից - կցի - կցաց. coo-
perator - adiutor - socius.

» զորձակից լինիմ, եղէ. coope-
ror - adiutor sum - adiuvo
- suppetitor - auxilior.

Պորձակցութիւն - թեան. coo-
peratio - adiutorium - auxi-
lium - communis operae col-
locatio.

Պորձարան - նի - նաց. officina
- taberna - laniena - instru-
mentum.

Պորձաւոր - րի - րաց. operarius
- artifex - officialis - agri-
cola.

Պործելի - լւոյ - լեաց. operator
- faciens - operans.

Պործեմ - ծեցի. operor - facio
- ago - laboro - colo - ef-
ficio.

Պործի - ծւոյ - ծեաց. instru-
mentum - armamenta.

Պործիական - նի - նաց. instru-
mentalialis - organicus - practi-
cus - activus - efficax - ef-
fectivus.

Պորշ - շի - շեց. fuscus - sub-
niger - cinereus.

Պորշապահանդ - դի - դաց. in-
auris.

Պորտ - տոյ - տոց vel տի - տից
(- տու - տուց). rana - ranun-
culus.

Պուբ, գբոյ (-բի), գբոց. fovea -
fossa - puteus - cisterna.

Պութ, գթոյ, գթոց. commise-
ratio - misericordia - mise-
ratio - viscera.

Պութաբեր - րի - րաց. fatalis
nuntius - ululans.

Պութամ - ժացի } clamo - fleo
Պութեմ - ժեցի }

fatale nuntium affero - exclamo -
vociferor - ululo - eiulo.

Պութկան - նի - նաց. nuncius
tristis - eiulans.

Պութարեմ - եցի. congrego -
colligo - cogo.

Պութարութիւն - թեան } con-
Պութարումն - բման }

gregatio - collectio - multi-
tudo.

Պութարտակ - կի - կաց. agmen
- exercitus - copiae.

Պուն գործեմ - ծեցի vel գնեմ,
եդի. nitor - conor - operam do
- studeo - molior.

Պունաւոր - րի - րաց. coloratus
- multicolor.

Պունդ, գնդի, գնդից (-դաց).
legio - cohors - ordo - coe-
tus - plebs.

Պունեմ - եցի. coloro - colo-
re imbuo.

Պունա, գնոյ, globus - bolis
- sphaera - orbis - circulus.

Պուշակ - կի - կաց. vates - pro-
pheta - fatidicus - vaticinator.

» զուշակ լինիմ, եղէ. praedico
- praenuntio - indico - va-
ticinor.

Պուշակեմ-եցի. praenuntio - cognosco - ostendo - vaticinor - significo - indico.

Պուշակութիւն - թեան } vaticinatio - prophetia - indicium.

Պուպար-րի-րից (-բաց) } bello - pugna - certamen - praelium - contentio.

Պուպարեմ-եցի } bello - pugna - certo - decerto - praelior - contendo.

Պուսան - նի - նաց. cantor - musicus - modulator - cantatrix.

Պուսանութիւն - թեան. cantus - musica - modulatio.

Պուցէ. (adv.). forte - forsitan - numquid.

Պուեհ - հի - հից (-հաց). via - platea - forum.

Պուեհիկ - հիկ - հիաց. plebeius - vulgaris - illiteratus - forensis.

Պուակ - կի - կաց. pileolus.

Պուանեմ-տի. invenio - reperio - comperio - assequor.

Պուիչ - աչի - աչաց. inventor - repertor.

Պրագէտ - գիտի - գիտաց. literatus - literator - eruditus.

Պրագիտութիւն - թեան. literatura - eruditio.

Պրագիբ - գրի - գրաց. amanuensis - a secretis - auctor

libri - librarius - scriptor - scriba - tabellio.

Պրագրութիւն - թեան. secretum - scribatus.

Պրագան - նի - նաց. ora vestis - fimbria - humerale.

Պրագանակ - կի - կաց. phylacterium - pera - humerale - amuletum.

Պրաստ-տու-տուց. iumentum - subiugum - asinus.

Պրաւ - լի - լից (-ւաց) } pignus - arrha - arrhabo - pactum - conventio.

Պրաւական - նի - նաց } pignus - arrha - arrhabo - pactum - conventio.

Պրաւականեմ-եցի } pignus - arrha - arrhabo - pactum - conventio.

Պրաւեմ-եցի } pignus - arrha - arrhabo - pactum - conventio.

Պրաւեմ-եցի } pignus - arrha - arrhabo - pactum - conventio.

Պրաւոր - րի - րաց. scriptus - litteralis.

Պրաւումի - աւման. arreptio - possessio.

Պրգամ-ացայ (-ացի). foveo - glocito.

Պրգանք - նաց. deliciae - oblectamentum - fatus.

Պրգիռ. incitamentum - oppositio.

Պրգութիւն - թեան. mollitudo - mollities - deliciae - fatus.

Պրգում - ուցի vel } excito - incito - concito - pro-

Պրգումեմ-եցի } excito - incito - concito - pro-

Պրգումեմ-եցի } excito - incito - concito - pro-

- incitatio - incitamentum -
concitatio - provocatio - ir-
ritatio - lis - controversia -
contentio.

Պրեան - էնոյ } libri - scripta
Պրեանք - էնոյ }
- codices - litterae.

Պրեա՛ թէ, vel Պրեթէ (coni.).
quasi - puta - paene - ita
ut - fere - ferme - prope.

Պրեմ - եցի. scribo - conscribo
- inscribo - puto.

Պրեչ - բշի - բշաց. scriptor -
calamus - scriba - stylus.

Պրիւ - բուի - բուաց. modius
- mensura - satum.

Պրկեմ - եցի. amplector - am-
plexor.

Պրկոյք }
Պրքուի } parvus liber - libellus.

Պրուան - նի - նաց. modius.

Պրութիւն - թեան. scriptum
- scriptio - inscriptio - scri-
ptura - liber.

Պօս - սի - սից. aridus - sic-
cus.

Պօսանամ - սացայ. aresco -
areo - siccor.

Պօսացուցանեմ - ցուցի. sicco -
exsicco - arefacio.

Պօսութիւն - թեան. ariditas
- siccitas.

Պօտեւոր - ըի - բաց. cinctus -
praecinctus - accinctus.

Պօտեւորեմ - բեցի }
Պօտեւորիմ - բեցայ } cingor -
praecingor - accingor.

Պօտի - տւոյ - տւոց (- տեաց).
zona - cingulum.

» զօտի ածեմ, ածի. cingo vel
praecingo me - accingo -
circumcingo.

Պ

Պադ

Պ. pronomen suffixum et ab-
breviatum secundae personae,
tanquam դա, այդ, դու :

Պա, դորա, դոքա, դոցա (pron.).
iste - is - hic.

» դա՛ աւադիկ (coni.). nunc
autem - ecce - en.

Պաբնի - նւոյ - նեաց (graec.).
laurus.

Պազաղ - զի - զաց. feretrum -
loculus - capulus.

Պադ

Պադար - բոյ vel Պադարք. re-
positorium - nidus - quies
- mansio - mora - taberna-
culum - caula - tegmen -
habitaculum - cubile.

Պադարեմ - եցի. cesso - desino
- resto - remaneo - demo-
ror - moror - sedo - quiesco
- diversor.

Պադարեցուցանեմ - ցուցի. ces-
sare facio - sedo.

Պաղարուհի - բման. requies -
cessio - finis.

Պաժան - նի - նաց. acer - au-
ster - dirus.

Պալար - ըի (-բոյ). viridis -
recens.

Պալարանամ - բացայ. reviresco
- germino - pullulo - fruti-
cor.

Պալարի - բոյ - բեաց. viride
foenum *vel* germen - viridi-
tas - gramen.

Պալնկոտ - տի - տաց. ictericus
- arquatus.

Պալուէն - լկան. morbus regius
- aurugo - fellis suffusio.

Պահանակ *vel* Մկն դահանակ.
sapphirus - smaragdus - sar-
donyx.

Պահեկան - նի - նաց. lamina
- lamella - denarius - num-
mus.

Պահիճ - հճի - հճաց. carnifex
- tortor - exactor - spicula-
tor - apparitor.

Պահլիճ - լճի - լճաց. aula -
curia - forum.

Պաղմատերէն. (*adv.*). Dalma-
tice - latine.

Պամասկացի - ցոյ - ցոց. Da-
mascenus.

Պամբան - նի - նաց. tumulus -
sepulcrum - monumentum.

Պամբանական. funereus - fu-
nebris - sepulchralis.

Պայեակ - յեկի - յեկաց. nutrix
- nutricius - altor - altrix
- educator - custos.

Պայեկեմ - կեցի. lacto - nutrico
- nutrio - foveo.

Պայեկորդի - դոյ - դոց. col-
lactaneus.

Պայեկութիւն - թեան. nutri-
cium - nutritio.

Պանակ - կի - կաց. culter - cul-
tellus.

Պանդ - դի - դաց. nummus
minutulus - dipondius - obo-
lus - as.

Պանդաղ - դի - դաց. lentus -
piger - tardus - segnis -
deses.

Պանդաղանք - դանաց. lenti-
do - pigritia - segnitie -
desidia.

Պանդաղեմ - ղեցայ. lentesco -
pigresco - piget me - cunctor
- gravor - desideo.

Պանդաղութիւն - թեան } lenti-
տudo - pigritia - tarditas -
segnitia - cunctatio - desidia.

Պանդաղութիւն - ղման } lenti-
tudo - pigritia - tarditas -
segnitia - cunctatio - desidia.

Պանդանաւանդ - դի - դից
(-դաց). frenum - habena.

Պանդաղեմ - եցի. abducor -
fluctuor - moveor - vacillo
- erro - somnio - imaginor.

Պաշխուրան - նի - նաց. pelvis
- patina - phiala.

Պաշն - շին - շինք - շանց. foe-
dus - pactum - conventio -
testamentum.

» զաշնս կռեմ, կռեցի. paci-
scor - sponsionem pono.

Պաշոյն - շուկի. acinaces - en-
sis - gladius.

Ղաշտ - տի - տաց vel } plani-
 Ղաշտավայր - բի - բաց } ties - campus - ager.

Ղաշտական - նի - նաց } cam-
 Ղաշտային - յնոյ - յնոց } pester.

Ղառն - ռին - ռինք - ռինց (- ռանց). amarus - acerbus - dirus - amarulentus.

Ղառնամ, զարձայ. revertor - convertor - redeo - transeo - recedo.

» յեառ զառնամ. retro rever- tor - retrogredior - retrocedo.

Ղառնանամ - ռնացայ. amare- seo - exacerbor - crucior - angor.

Ղառնապէս (adv.). amare - acerbe - indigne - graviter.

Ղառնացուցանեմ - ցուցի. ex- acerbo - affligo - excrucio - contristo.

Ղառնիճ - նճի - նճաց. lactuca agrestis.

Ղառնութիւն - թեան. amari- tudo - amaritas - amarities - amaror - aegritudo - acer- bitas - exacerbatio - afflic- tio.

Ղաա - սու - սուց. cumulus - acervus - convivium - lectio - chorus - coetus - cohors - ordo - gradus.

Ղաասկարդ - զի vel } vi-
 Ղաասկարդութիւն - թեան } cis - ordo - ordinatio - chorus.

Ղաասկարդեմ - եցի. ordino - coordino - dispono.

Ղաստակ - կի - կաց. iunctura manus cum brachio.

Ղաստառակ - կի - կաց. mantele - mappa - sudarium - mu- cinium.

Ղաստիարակ - կի - կաց. pae- dagogus - praeceptor - doctor - magister - custos.

Ղաստիարակեմ - կեցի. instruo - edoceo - erudio - instituo - moderor.

Ղաստիարակութիւն - թեան. disciplina - doctrina - insti- tutio - eruditio.

Ղատ - տի - տից. iudicium - sententia - ius.

» զատ առնեմ, արարի. iudi- co - iudicium fero - decerno - ius dico.

Ղատախազ - զի - զաց. accusa- tor - adversarius - crimina- tor.

Ղատախազեմ - եցի. accuso - contra litigo - criminor - ar- guo - provocho.

Ղատախազութիւն - թեան. accusatio - contra litigatio - crimen - provocatio.

Ղատակնիք - կնքի - կնքաւ. sententia - damnatio - de- cretum - suffragium - extre- mae disceptationis iudicium.

Ղատապարտ. condemnatus - iudicatus - obnoxius.

» զատապարտ առնեմ, արարի. condemno - iudico - damno.

Ղատապարտեմ - եցի. damno - condemno - iudico.

Պատապարտութիւն - թեան.
condemnatio - damnatio -
iudicium - poena - multa.

Պատաստան - նի - նաց. iudi-
cium - poena - tribunal -
forum iudiciale.

» զատաստան առնեմ, արարի.
iudicium exerceo *vel* facio -
iudico - ius dico.

Պատալձիւ - ճռի - ճռաց. sen-
tentia - iudicium decretorium
- condemnatio.

Պատարի - կի - կաց. otiosus -
vacuus - inanis - piger - va-
nus - inutilis.

Պատարկանամ - կացայ. vaco
- evacuor - otiose vivo - pi-
gresco - otior - torpeo.

Պատարկանձն - ձուռք. otiosus
- piger - desidiosus.

Պատարկապէս (*adv.*) otiose -
inaniter - desidiose - segni-
ter.

Պատարկապորտ } otiosus - pi-
գեր - desidiosus - balatro.

Պատարկութիւն - թեան. otium
- vacuitas - inanitas - de-
sidia - cessatio.

Պատաւոր - բի - բաց. iudex -
praeses - praetor - dux -
cognitor.

Պատաւորութիւն - թեան. pro-
curatio - iudicatus - procu-
ratoris officium - praetura.

Պատափեա առնեմ, արարի *vel*
Պատափեանմ - տեցի. iurgor
- rixor - iniuste crucio.

Պատեմ - եցի } iudico - diiudi-
Պատեմ - եցայ } co - iudicio contendo - con-
demno - punio - damno -
poena mulcto *vel* afficio.

Պատողական - նի - նաց. iudi-
cialis - iudiciarius.

Պատողութիւն - թեան } iudi-
Պատումն - աման } catio - iudicium - sententia
- examen - inquisitio.

Պար - բու - բուց. saeculum -
aevum - generatio - aetas.

Պար - բի - բից. praecipitium -
altitudo - rupes - promon-
torium.

Պարան - նի - նաց. insidiae -
armarium - latebra.

» զարան գործեմ, գործեցի. in-
sidias paro *vel* struo - insidior.

Պարանակալ լինիմ, եղէ. insi-
dias tendo - circumvenio -
assisto.

Պարանակալութիւն - թեան.
deceptio - insidiae - dolus.

Պարանիմ - նեցայ. insidior -
- insidias facio.

Պարապան - նի - նաց } ostia-
Պարապեա - աի - աաց } rius - ianitor - atriensis.

Պարաստան - նի - նաց. poma-
rium - viridarium - hortus
- silvula.

Պարաւանդ - դի - դաց. la-
quear - promontorium.

Պարբին - բնի - բնաց. faber
ferrarius *vel* aerarius - sera-
rius artifex.

Դարբնութիւն - թեան. ars fer-
raria *vel* aeraria.

Դարձ - ձի - ձից. conversio -
reversio - ~~re~~reditus.

» դարձ առնեմ, արարի. con-
vertor - revertor - redeo.

Դարձեալ (*adv.*). rursus - rur-
sum - iterum - denuo.

Դարձուած - ծոյ - ծոց } versu-
Դարձումն - ձման } tia - flexus - versio - con-
versio - reversio - aversio.

Դարձուցանեմ - ցի - ձն. con-
verto - avertor - praebeo -
verto - reddo.

Դարման - նի - նից (- նոյ - նոց).
cura - remedium - suppedi-
tatio - victus - alimentum.

» դարման ասնիմ, տարայ. cu-
ram habeo - medeor - me-
dicor.

Դարմանեմ - նեցի. curam ago
- foveo - suscipio - dispono
- curo - medeor - alo.

Դաւ - լոյ (- լու). dolus - in-
sidiae - maleficium.

Դաւաճան - նի - նից (- նաց).
dolosus - insidiator - insi-
diosus.

Դաւաճանեմ - նեցի. insidior -
insidias dispono *vel* struo.

Դաւաճանութիւն - թեան. in-
sidiae - dolus - coniuratio.

Դաւանեմ - նեցի } profiteor -
Դաւանիմ - նեցայ } confiteor - declaro.

Դաւանութիւն - թեան } pro-
Դաւանումն - նման }

fessio - confessio - declara-
tio.

Դաւթան } Davidicus.
Դաւթան }

Դափնի - նւոյ - նեաց. *Vid.*

Դափնի:

Դափր հասանեմ, հատի. ungu-
la fodio *vel* effodio.

Դդմենի - նւոյ - նեաց. planta
cucurbitae.

Դդում, դդմոյ (- մի). cucurbita.

Դեզերանք - նաց. commoratio
- studium - attentio.

Դեզերիմ - բեցայ. assideo -
commoror - incumbo - studeo.

Դեղ - զոյ - զոց (- զի - զից). me-
dicamentum - collyrium -
atramentum - herba - resina
- venenum - unguentum.

Դեղագործ - ծի - ծաց. medica-
mentarius - pharmacopola.

Դեղաթափ - փի - փից *Vid.*
Դեղաթափ:

Դեղասու - սուի - սուաց. me-
dicamentarius - veneficus -
confector medicamentorum -
medicus - medens - fasci-
nator.

Դեղասուութիւն - թեան. ars
medica *vel* medicamentaria -
veneficium - actio medicandi.

Դեղաթափ - փի - փից. antidotus
- alexipharmacum.

Դեղին - զնոյ (- զնի). luteus -
flavus - croceus - pallidus
- fulvus - fuscus.

Դեղձ - ձի - ձից. persicum - ma-
lum persicum.

Պեղձենի - նւոյ } persicus -
 Պեղձի - ձւոյ }
 malus persica.

Պեմեար - րի (graec.). Ceres.

Պեն - նի - նից. secta - religio
 vel fides ethnica.

Պենար - րի - րաց. (lat.). de-
 narius - pecunia - nummus.

Պենպետ - տի - տաց. caput vel
 pontifex sectae - dux reli-
 gionis ethnicae.

Պեռ vel Պեռ եւս (adv.). adhuc
 - interim - iam.

Պեսպակ - կի - կաց. feretrum
 - lectica.

Պեսպան - նի - նաց. legatus -
 nuntius - orator.

Պեսպանու թիւն - թեան. lega-
 tio - nuntiatio - nuntium.

Պերանուն - րանուն - րանու-
 անք - րանունց. pronomen.

Պերձակ - կի - կաց. sarcinator
 - sartor - sutor.

Պեւ, զիւի, զիւաց. daemon -
 daemonium - spiritus malus
 - deus factitius.

Պեզ, զիզի (զիզոյ). cumulus
 - coacervatio - acervus.

Պեմ, զիմի vel } facies - vultus
 Պեմք, զիմաց }
 visus - persona - scopus -
 finis.

» զեմ զնեմ, եզի. progredior
 - ingredior - peto - profi-
 ciscor.

» զեմ յանդիման (adv.). facie
 ad faciem.

» զզեմ ունիմ, կաւայ. occurro

- obsisto - obsto - resisto -
 repugno.

» 'ի զեմն vel 'ի զիմաց. in fa-
 cie - in persona - nomine.

» 'ի զիմի հարկանիմ, հարայ.
 aggredior - invado - resisto
 - contra aliquem sto.

Պեպ, զիպի vel } casus - even-
 Պեպք, զիպաց } tus - accidens.

» զեպ լինի, եղեւ. accidit -
 evenit - contingit.

Պեպ, զիպի. conveniens - de-
 cens - aptus - opportunus
 - idoneus.

» 'ի զեպ է, էր. convenit - de-
 cet - licet - consentaneum
 est.

» 'ի զեպ գայ, եկն vel ելանէ,
 ել. convenit - contingit -
 opportune evenit vel succedit.

Պեպուղիղ (adv.). recto cursu
 - directe - recte.

Պետ, զիտի, զիտաց. specula-
 tor - explorator - scopus -
 meta.

Պետակն ունիմ - կաւայ. specu-
 lor - contemplor - expecto
 - praestolor.

Պժգոհ. moerens - moestus -
 tristis - aeger animo.

» զժգոհ լինիմ, եղէ. afficio
 moestitia - moereo - aegresco
 - tristor - ingratus sum.

Պժգոհու թիւն - թեան. moe-
 stitia - aegritudo - tristitia.

Պժոխական - նի - նաց } infer-
 Պժոխային - յնոյ - յնոց }

nus - tartareus - difficillimus
- perarduus.

ՊԺՈՒԼՔ - խոյ, inferi - tartarus
- orcus - abyssus - limbus
- sepulcrum.

ՊԺՈՒԱՐ - ըի - բաց, difficilis -
arduus.

» զԺՈՒԱՐԱԼ (adv.), difficile -
difficiliter - difficulter - aegre
- moleste - vix.

ՊԺՈՒԱՐԱԿԻՐ - կրի - կրաց, quod difficile ferri potest -
intolerandus - intolerabilis -
gravis - molestus - vix to-
lerabilis.

ՊԺՈՒԱՐԱՆԱԺ - բացայ, diffici-
lis fio - aegresco - indigne
fero.

ՊԺՈՒԱՐԱԿԱՄԵԼԻ } quod dif-
ֆիցիլե enarrari potest - ine-
narrabilis - ininterpretabilis.

ՊԺՈՒԱՐԽԱՆԱԼԻ } difficile in-
ֆելեկտու - inintelligibilis - te-
nebrosus.

ՊԺՈՒԱՐԽՆ, difficilis - arduus
- operosus - molestus - gra-
vis - durus - saevus.

ՊԺՈՒԱՐՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ, diffi-
cultas - arduitas - incom-
modum - molestia - acerbitas.

ՊԺԱԿԱՆԿ - ԿԻ - ԿԻԳ, non ap-
tus vel idoneus - inopportu-
nus - ineptus - intempe-
stivus.

ՊԺԱԿՆԻ, insuavis - molestus
- incommodus - iniucundus.

ՊԺԱԿՆՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ, incom-
modum - molestia - fasti-
dium.

ՊԺ - ԽՈՅ - ԽՈՅ vel etiam }
ՊԺԱԿՆ - ԿԱՆ - ԿՈՒՆՔ - ԿԱՆԳ }
cadaver - corpus - mortuus.

ՊԺԵՄ - ԵԳԻ, lac sugo - lacteo
- ubera duco - fello.

ՊԺԵԳԻԿ - ԳԿԻ - ԳԿԱԳ, lactens -
lac sugens - lacte nutritus.

ՊԺԵԳՈՒԳԱՆԵՄ - ԳՈՒԳԻ, lacto -
lactito.

ՊԺԿԱՆԵՄ - ՂԵ } cumulo - coa-
ՊԺԿԵՄ - ՂԵԳԻ } cervo - congero.

ՊԺԿԱՆՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ, con-
formatio - prosopopaea.

ՊԺԿԵՄ - ԴԵԳԻ, impetu abeo -
praecipitor - impetum facio
- decurro - gradior - pro-
ficiscor - peto - irruo.

ՊԺԽ - ԱՅ } (graec.), Iupiter.
ՊԺԽՈՒ - ՍԻ }

ՊԺԱԿԻ - ԱԵԳԱԼ, accidit - con-
tingit - evenit.

ՊԺԱԿԽ - ԱԵԳԱՅ (-ԱՅԱՅ), sortior
- tango - attingo.

ՊԺԱԿՈՒԱԾ - ԾՈՅ - ԾՈՅ, eventus
- casus.

ՊԺԱԿԻ - ԿԻ - ԿԱԳ, scopus - spe-
culator.

ՊԺԱՆՈՅ - ԳԻ - ԳԱԳ, specula -
speculatorium - celsitudo.

ՊԺԱՆՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ } in-
ՊԺԱՆՈՒՄԻ - ՄԱՄԱՆ }
tentio - speculatio - contem-
platio - scopus - propositum
- intentum - attentio.

Դիտեմք-եցի. exploro - considero - observo - speculor - attendo - intendo - respicio - animadverto.

Դիւր, դրի, դրից (դրոյ, դրոց). dispositio - positura - situs - repositorium - plasma.

Դիցապաշտ - տի - տից. idoloratra - idolorum cultor *vel* adorator.

Դիցապաշտութիւն - թեան. idololatria - idolorum cultus *vel* adoratio.

Դիւաբար (adv.). diaboli more - nequiter.

Դիւական - նի - նաց. diabolicus - nequam - perversus - daemoniacus.

Դիւահար - ըի - ըաց. daemonium habens - a daemonio vexatus *vel* obsessus - cer-ritus - larvatus - lymphaticus.

Դիւահարեմք - ըեցի }
Դիւահարեմք - ըեցայ } cerritus

sum - a daemonio vexor *vel* obseideor.

Դիւահարութիւն - թեան. vexatio - *vel* obsessio a daem-onio.

Դիւային - յնոյ - յնոց. diabolicus - nequam - daemoniacus.

Դիւան - նի - նաց. aula regia - archivum - bibliotheca - tabularium - schola - collegium.

Դիւթ - թի - թից (- թաց). ma-

gus - incantator - veneficus - maleficus.

Դիւթական - նի - նաց. magicus.

Դիւթականութիւն - թեան }
Դիւթութիւն - թեան }

magia - incantatio - veneficium - maleficium - magica ars.

Դիւթեմք - թեցի. incanto - ex-canto - fascino - vaticinor.

Դիւր - ըի - ըից. expeditus - tranquillus - bonus - tranquillitas - facilitas - commoditas.

» դիւրաւ (adv.). facile - fac-
ciliter - expedite - commode.

Դիւրաբեկ. fragilis - fluxus.

Դիւրազոյն. facilior - expedi-tior - tolerabilior - remissior.

Դիւրածախ. facile corruptibilis - sumptuosus - generosus - liberalis.

Դիւրահալ. facile dissolubilis - concoctu facilis.

Դիւրահաւան - նի - նից. sua-dibilis - persuasibilis - cre-dulus - obsequens.

Դիւրահաւանութիւն - թեան. suasio - persuasio - credu-litas - obsequentia.

Դիւրաշարժ - ժի - ժից. bene mobilis - agilis - expeditus - inconstans - pronus.

Դիւրեմք - եցի. facile reddo - explano - bene dispono - complano.

Դիւրին - ընոյ - ընոց. facilis - expeditus - planus - lenis - suavis.

Պիւրութիւն - թեան. *facilitas*
- *commoditas* - *commodum*.

Պիւցազն - զին - զունք - զանց.
heros - *semideus*.

Պիւցազնաբար (*adv.*). *heroice*
- *fortiter* - *generose* - *strenue*.

Պիւցազնական. *heroicus* -
strenuus - *fortis*.

Պիւցազնութիւն - թեան. *virtus heroica* - *strenuitas* - *fortitudo*.

Պիք - ից. *daemones* - *dii ficti*
- *idola* - *simulacra*.

Պղեակ - եկի - եկաց. *oppidum*
- *castellum* - *arx*.

Պզորդեմ - զեցի *vel* }
Պզորդեցուցանեմ - ցուցի } *com-*
Պզրդեմ - զեցի *vel* }
Պզրդեցուցանեմ - ցուցի }
moveo - *quatio* - *demoveo*
- *subverto* - *concutio*.

Պզորդումն *vel* Պզրդումն -
բզման - բզմանց. *commotio* -
concussio.

Պմակ - կի - կաց. *cauda ovium*.

Պմին իրի (*coni.*) *propterea* -
ideo - *quapropter*.

Պնեմ, եդի. *pono* - *colloco* -
statuo - *constituo* - *arbitror*
- *opinor*.

» ունին դնեմ *Vid. in Ունին*:

Պշխոյ - յի - յից. *regina* - *regnatric*.

Պշխոյութիւն - թեան. *potestas*
vel imperium reginae.

Պող - զի - զից. *tremor* - *commotio* - *trepidatio*.

Պողամ - ացայ (- ացի). *tremo*
- *commoveor* - *intremisco* -
trepido.

Պողացուցանեմ - ցուցի. *terreo*
- *deterreo* - *territo* - *quatio*
- *agito* - *tremefacio*.

Պողութիւն - թեան }
Պողումն - զման } *tremor* -
reverentia - *commotio* - *trepidatio* - *metus* - *pavor*.

Պոյզն. *perpaullulus* - *exiguus*
- *minimus* - *brevis* - *tenuis*.

Պոյլ - ուլի - ուլից. *situla* - *sitella* - *cadus*.

Պոյն - որին - դբին - ոցին (*pron.*).
ille - *iste*.

Պու, քո, ձեր (*pron.*). *tu*.

Պուզնաբար (*adv.*). *sine discrimine* - *leviter*.

Պուժ - ժի - ժից. *barbarus* -
saevus - *inhumanus*.

Պուն ինչ (*adv.*). *aliquantulum* -
paullulum.

Պուն ուրեք (*adv.*). *aliquoties*
- *raro* - *rare*.

Պուռն, դրան, դրունք, դրանց
(զուրք, դրաց). *ianua* -
ostium - *porta* - *fores* - *aula*
- *regia* - *vestibulum*.

» առ դուրս *ante ianuam* -
ad ostium - *prope* - *in foribus*.

» 'ի դուրս (*adv.*). *foris* - *foras* - *extra*.

Պուսար, դստեր, դստերք -
տերք (- տերաց). *filia* - *puella*
- *nata*.

Դուրզն, դրզան. rota figuli.

Դուքս, դքսի (lat.). dux - ductor - princeps.

Դպիր - պրի - պրաց. scribe - scriptor - lector.

Դպրանոց - ցի - ցաց } collegium
Դպրոց - ցի - ցաց } schola - gymnasium.

Դպրապետ - տի - տաց. princeps vel caput scribarum - tabularius - ludimagister.

Դպրութիւն - թեան. litterae - litteratura - liber - dignitas lectoris vel doctoris.

Դանապահ - հի - հաց } ianitor
Դանապան - նի - նաց } - ostiarius - atriensis.

Դանբացէք. Apertura ianuae (caeremoniae liturgicae apud Armenos, vesperis Dominicae Palmarum).

Դասիկոն - նի - նաց. tabulatum coenaculum - tectum.

Դարովեմ - եցի. detrecto - detraho - irrideo - convicior - sperno - despicio - aspernor - contemno.

Դրախտ . տի - տից (- տաց). hortus - paradisi - beatorum sedes - coelum.

Դրամ - մոյ - մոց (- մի - մից). drachma - moneta - nummus - denarius.

Դրանդի - դւոյ - դեաց. vestibulum - limen - postis - ostium - ianua - fores.

Դրացի - ցւոյ - ցեաց. vicinus - cognatus - propinquus - conterminus.

Դրդալ - լի - լից (- լաց). cochleare - cochlear.

Դրդեմ - եցի. impello - incito - irrito.

Դրոշմ - մի - մից (- մաց). character - signum - sigillum - subscriptio - sacramentum confirmationis - chrisma.

Դրոշմեմ - մեցի. characterem imprimo - signo - administro Confirmationis sacramentum - noto - designo - sculpo - inscribo - incido - caelo.

Դրուազ - զի - զաց. fornix - laquear - cochlea - lamina - thesis - dogma.

Դրուատեմ - տեցի. laudo - colaudo - laudibus orno - commendando.

Դրուատիք - տեաց } laus -
Դրուատումն - տման } laudatio - commendatio.

Դրօշ - շու - շուց (- շի - շից). vexillum - signum - imago - simulacrum - idolum.

Դրօշակ - կի - կաց. fimbria - lacinia - limbus.

Դրօշեալ - ելոյ - ելոց. figmentum - simulacrum - sculptura - idolum.

Դրօշեմ - եցի. sculpo - figuro - scalpo - rado - incido - caelo.

Դքսութիւն - թեան. ducatus - principatus.

Ե

Եբենեայ. ex ebano - ebeninus.

Եբենոս - սի. ebenum - ebenus.

Եբրայեցերէն (*adv.*). hebraice - lingua hebraica.

Եբրայեցի - ցւոյ - ցւոց. hebraeus - hebraicus.

Եգիպտացի - ցւոյ - ցւոց. Aegyptius.

Եզական - նի - նաց vel Եզակի. singularis - unicus - eximius.

Եղն - զին - զինք - զանց. bos - bovis - vitulus - taurus.

Եզը-զեր-զերք-զերց (-զերաց). terminus - ora - littus - labium - finis.

Եթեր - ըի - բաց (*graec.*). aether - caelum.

Եթերական - նի - նաց. aethereus - caelestis.

Եթէ (*coni.*). si - an - quod - ut - sive - dum - quum - aut - quia.

» **Եթէ ոչ** (*adv.*). nisi - si non - antequam.

Եթովպացի - ցւոյ - ցւոց. Aethiops.

Ել - լի *Vid.* **Ելք - լից:**

Ելազ vel Ելակ - կի - կաց. fraga.

Ելանեմ, ելի. exeo - abeo - ascendo - procedo - egredior - proficiscor - conscendo.

» **Գլիմեամբք ելանեմ.** invicem praevenio - conor - nitor.

Ելք - լից. exitus - excessus - proventus - profectio - Liber Exodi - eventus - transitus - egressio.

» **Ելք արեւու.** ortus solis - oriens.

Եկ - կի - կաց. advena - peregrinus - proselytus - adventus.

Եկամուտ-մտի - մտից (-մուաց). proselyta - convena - catechumenus - proventus - reditus.

Եկեղեցական - նի - նաց. ecclesiasticus - clericus - sacerdos - doctor.

Եկեղեցանամ - ցացայ. congregor - in concionem convoco.

Եկեղեցի - ցւոյ - ցեաց (*graec.*). ecclesia - templum Dei - congregatio - coetus - concio.

Ելանակ - կի - կաց. modus - modulatio - ratio - anni tempus - tempestas.

Ելանակեմ - կեցի. modulator - cano - canto.

Ելանիմ, եղէ. fio - factus sum - nascor - gignor.

» **Եղիցի.** fiat - amen.

Եղբայր - բոր - բարք - բարց. frater - socius - germanus.

Եղբայրբար (*adv.*). fraterne.

Եղբայրական - նի - նաց. frater-
nus - germanus.

Եղբայրասէր - սիրի - սիրաց. fra-
ternitatis amator - benignus.

Եղբայրասիրութիւն - թեան }
Եղբայրսիրութիւն - թեան }
charitas fraterna - amor fra-
ternitatis - benignitas.

Եղբայրասպան. fratricida.

Եղբայրասպանութիւն - թեան.
fratricidium.

Եղբայրութիւն - թեան. frater-
nitas - sodalitium - religiosa
societas.

Եղբորորդի - դու - դու
(- դեաց). filius fratris - con-
sobrinus - nepos - patruel-
lis.

Եղեամբ - զեման - զեմանց. pru-
ina.

Եղեգնեայ. arundineus - can-
neus.

Եղեգնուտ - տի - տից. arundi-
nosus - arundinetum - can-
netum.

Եղեմնարկու. pruinus - pru-
nam afferens.

Եղենքնաքար - բի. sardonys -
iaspis.

Եղեն - երան - երունք. scelus
- facinus - adversitas - ma-
lignitas - nequitia - flagitium
- perversitas.

Եղենազործ - ծի - ծաց. sce-
lestis - facinorosus - scele-
ratus.

Եղեւին - լնի. abies - cedrus
- citrea malus.

Եղեւնափայտ - տի - տից. cedrus
- cupressus.

Եղեգն - զեգան - զեգունք -
զեգանց. arundo - canna -
calamus - arundinetum - sti-
pula - culmus.

Եղծական - նի - նաց }
Եղծանելի - լայ - լեաց } corru-
ptibilis - fragilis - morta-
lis.

Եղծանեմ - ծի. corrumpo - dis-
solvo - contemno - laedo -
everto - destruo.

Եղծումն - ծման. corruptio -
dissolutio - destructio.

Եղկ. tepidus - remissus animo.

Եղկելի - լայ - լեաց. miser -
deplorabilis - infelix - cala-
mitosus.

Եղկութիւն - թեան. tepor -
animi remissio.

Եղն - զին - զինք - զանց. cervus
- cerva - cervulus.

Եղնորթ - թու - թուց. cervulus
- hinnulus.

Եղուկ (inter.). heu! - vah! -
hei mihi!

Եղունգն - զնգան - զնգունք -
զնգանց. unguis - ungula -
stylus.

Եղջերաւոր - բի - բաց. cornu-
tus - corniger.

Եղջերեայ - բոյ - բեայց. corneus
- ex cornu factus.

Եղջերենի - նայ. siliqua.

Եղջերու - ուի - ուաց. cervus.

Եղջեր - ջեր - ջերք - ջերք
(- ջերաց). cornu - siliqua.

Եզրիւր - տեր. palus - stagnum
- lacusculus - pratum.

Եմ, ես, է. sum, es, est.

Եմիփորոն - նի - նաւ (graec.).
humerales Episcoporum orient-
talium, crucibus adornatum
- pallium.

Ենթադրեմ - բեցի. suppono -
puto - subiicio - substituo
- substerno.

Ենթադրութիւն - թեան. sup-
positio - hypothesis - subie-
ctio - hypostasis.

Ենթակայ - յի - յից. subiectum
- argumentum - obiectum.

Եպարքոս - սի - սաց (graec.).
praeses - praefectus - dux
- vicarius.

Եպերեմ - բեցի. reprehendo -
corripio - sperno - conte-
mno.

Եպիսկոպոս - սի - սունք - սաց
(graec.). episcopus - antistes
- pontifex.

Եպիսկոպոսական - նի - նաց.
episcopalis - pontificalis.

Եպիսկոպոսակեց - կցի - կցաց.
adiutor episcopi - chorepi-
scopus.

Եպիսկոպոսանոց - ցի - ցաց.
aedes episcopi - episcopalis
sedes vel curia.

Եպիսկոպոսապետ - տի - տաց.
archiepiscopus - metropolita
- patriarcha - summus pon-
tifex.

Եպիսկոպոսապետութիւն -
թեան. archiepiscopatus - pri-

matus - patriarchatus - pon-
tificatus.

Եպիսկոպոսութիւն - թեան.
episcopatus - munus episcopi.

Եռամ - աջի (- աջայ). ferveo -
ardeo - efferveo - ebullio -
aestuo - inflammor.

Եռանդ - դի. nudius tertius.

Եռանդն - դեան } fervor - ar-
Եռանդումն - ման } dor - succensio - aestus.

Ես, իմ, մեք, մեր (pron.). ego.

Երազ - դի - գունդ. celer - ve-
lox - acutus - citatus - levis
- acer.

Երազ (adv.). celeriter - velo-
citer - festinanter - cito -
statim - illico.

Երազեմ - գեցի. accelero - fe-
stino - propero - maturo.

Երազութաց } celer - velox -
Երազոսն } festinus.

Երազութիւն - թեան } celeritas
Երազումն - դման } - velocitas - festinatio - cur-
sus - dexteritas - agilitas.

Երազ - զոյ - զոց. somnium -
visum - visio - insomnium.

» Երազ տեսանեմ, տեսի. visum
video - somnio.

Երազեմ - զեցայ. somnio -
in somnis video.

Երաժիշտ - ժշտի - ժշտից
(- ժշտաց.) musicus - sym-
phoniacus - musice.

Երաժշտական - նի - նաց. mu-
sicus - cantator.

Երաժշտականութիւն - թեան }
 Երաժշտութիւն - թեան }
 ars musica - musice.
 Երախ - խի - խաց. os - bucca.
 Երախայ - յի - յից. catechumenus - infantulus.
 Երախայութիւն - թեան. catechumenatus - catechismus - institutio baptismalis.
 Երախայրիք - րեաց. primitiae.
 Երախան - նի - նից (-նաց). con-tubernium - convivium - compotatio - turba.
 Երախաւոր - րի - րաց. benefaciens - beneficus - beneficii memor - benemeritus.
 Երախաւորիմ - րեցայ. afficior beneficio - benefacio - beneficium assequor.
 Երախաիք - տեաց. beneficium - meritum - bonum opus - gratia.
 Երակ - կի - կաց. vena - actus.
 Երամ - մոյ - մոց vel } grex - coe-
 մի - մից (մաց) } tus - turba
 Երամակ - կի - կաց } - frequen-
 tia - agmen - turma.
 Երամանամ - մացայ. congregor - convenio.
 Երամովին }
 Երամօրէն } (adv.). gregatim -
 agminatim.
 Երանաւէտ, Երանաւոր, }
 Երանեալ } bea-
 Երանելի - լեյ - լեաց }
 tus - beans - felix - fortunatus.
 Երանեմ - նեցի. beo - beatum

dico - beatis adscribo - magnifico.
 Երանի՜ vel Երանի՛ թէ (inter.). Deus faxit - utinam.
 Երանութիւն - թեան. beatitudo - beatitas - felicitas.
 Երանուհի - հեյ - հեաց. beata - sancta.
 Երան - նի vel }
 Երանք - նաց } lumbus - ilia -
 femur - renus.
 Երաշի - խի - խից (-սեաց). pignus - arrhabo - fideiussio.
 » Երաշխի առնում, առի vel առնեմ, արարի. in sponsionem sumo - suscipio - excipio - spondeo - fideiubeo.
 Երաշխաւոր - րի - րաց. sponsor - praes - fideiussor - testis.
 Երաշխաւորեմ - եցի. spondeo - fideiubeo - satisdo - satisfacio - promitto - polliceor - testor - testificor.
 Երաշխաւորութիւն - թեան. sponsio - fideiussio - satisfactio.
 Երաշխեալ - պք. stigma - tribulatio - vibex - aerumna.
 Երաշտ - աի - աից (-տոյ - տոց). siccus - aridus - siccitas - ariditas - calor - aestus.
 Երաշտանամ - տացայ. siccor - exsiccor - aresco - areo.
 Երաշտութիւն - թեան. siccitas - siccatio - ariditas - sitis.
 Երասան - նի - նաց }
 Երասանակ } fraenum -

gubernaculum - habena -
lorum - retinaculum - temo.

Երասանակեմ - կեցի. fraeno -
guberno - domito - domo -
rego - moderor.

Երբ (adv.). quando? - ecquan-
do?

» **մինչեւ յերբ vel յերբ (adv.).**
quamdiu? - usquequo? -
quousque?

Երբեմն (adv.). aliquando -
aliquoties - iam - olim -
modo.

Երբէք (adv.). aliquando - un-
quam.

» **Երբէք երբէք (adv.).** aliquo-
ties - interdum.

» **Ոչ երբէք (adv.).** nunquam.

Երբուծ - բծոյ - բծոց. caro pe-
ctoralis - antilena.

Երգ - գոյ - գոց. cantus - can-
ticum - symphonia - canti-
lena - hymnus - psalterium
- ode.

Երգեմ - գեցի. cano - canto -
psallo - laudo - collaudo.

Երգիծանեմ - ծի vel } lacero -
Երգիծուցանեմ - ցի } dilacero -
dirumpo - scindo - discerpio -
laedo - offendo.

Երգիւն - նի - նից (-նաց). or-
ganum pneumaticum.

Երգիչ - գչի - գչաց. cantor -
cantatrix - musicus - lauda-
tor.

Երգմեմ - նեցի. iuro - iureiu-
ro - iureiurando firmo.

Երգմեցուցանեմ - ցուցի. ad-
iuro - iureiurando obstringo
- sacramento adigo.

Երգմեցուցիչ - ցչի - ցչաց.
exorcista.

Երգմատութիւն - թեան. per-
iurium.

Երդնի - լւոյ - լեաց. ille, per
quem iurat quis.

Երդնում - դուայ - դուիր -
դուեալ. iuro - periuro -
iureiuro - iureiurando firmo.

Երդում - զման - զմունք -
զմանց. sacramentum - ius-
iurandum - coniuratio - per-
iurium - execratio - ana-
thema.

Երեամ. triennium.

Երեկ vel Երեկոյ - յի. vespera
- hora vespertina.

» **Ընդ երեկս vel Ընդ երեկոյս**
(adv.). ad vesperam - ve-
spere - sero.

Երեկոյանայ - կոյացաւ - կո-
յացեալ. advesperascit.

Երեկոյեան ժամ. horae vesper-
tinae (pars Breviarii Arme-
ni).

Երեկորեայ - եայք - եայց. ve-
spertinus - occidentalis - oc-
ciduus.

» **Երեկորեայ (adv.).** sero -
vesperi - a vespera.

Երեմեան - մենի - մենից } trium
Երեմենի - նւոյ - նեաց } annorum -
tres annos natus
- trimus - triennalis - tri-
etericus.

Երես - սի vel } facies - vultus
 Երեսք - սայ }
 - conspectus - aspectus - per-
 sona - visus.

» զերեսս հաստատեմ - տեցի.
 firmo faciem - revento me -
 iter ingredior.

» ընդ երեսս երկրի. super fa-
 ciem terrae - per orbem ter-
 rarum.

» բացաւ երեսօք. revelata fa-
 cie - aperto vultu.

Երեսնամեայ vel Երեսնամեան }
 Երեսնամենի vel Երեսնամի }
 triginta annorum.

Երեսնաւոր - ըի - բաց. triginta
 pro uno - triceni.

Երեսներորդ - զի - զաց. trige-
 simus.

Երեսնիցս (adv.). tricies.

Երեսուն - սնի - սնից. triginta.

Երեսնօրեակ } triginta dierum.
 Երեսնօրեայ }

Երերիմ - բեցայ. commoveor -
 agitor - fluctuor - tremo -
 contremisco - trepido.

Երերու թիւն - թեան } commotio
 Երերումն - բման }
 - agitatio - fluctuatio - tre-
 mor - trepidatio.

Երերուն. commotus - agitatus
 - fluctuosus - tremens - tre-
 mulus - trepidus.

Երեւակ - կի - կաւ. Saturnus
 (planeta).

Երեւակայեմ - յեցի. imaginor
 - cogito - excogito - opinor
 - comminiscor.

Երեւակայու թիւն - թեան. ima-
 ginatio - phantasia - com-
 mentum.

Երեւելի - լոյ - լեաց. apparens
 - visibilis - manifestus - no-
 tus - insignis - nobilis -
 conspicuus - illustris - pre-
 tiosus.

Երեւեցուցանեմ - ցուցի. mon-
 stro - indico - manifesto -
 revelo - ostendo - designo.

Երեւիմ - լեցայ. appareo - pa-
 reo - videor - manifestor -
 ostendor - revelor - prodeor.

Երեւոյ թ - ու թի - ու թից. phan-
 tasma - visum - apparitio
 - revelatio - imaginatio.

Երեւումն - լման. apparitio -
 visio - manifestatio - super-
 ficies - productio - represen-
 tatio.

Երեք vel Երիս - ըից. tres -
 tria - ter - tertius.

Երեքամեայ } trium annorum -
 Երեքամեան } trimus.

Երեքամեան. trimestris - trium
 mensium.

Երեքանկիւն - կեան. triangu-
 lum - triangularis.

Երեքանն vel Երեքին - բեցունց.
 terni - trini.

Երեքժանեայ } tridens - fuscina.
 Երեքժանի }

Երեքկին - կնի - կնաց. triplex -
 ternus - trinus - tertius.

Երեքկնեմ - նեցի. triplico - tri-
 gemino.

Երեքհարիւր - րոյ - րոց. *tercenti - tercenteni.*

Երեքսրբեան - բենի - բենից. *ter sanctus - sanctissimus - trisagium.*

Երեքտասան - նի - նից. *tredecim - ternideni.*

Երեքասաներորդ - զի - զաց. *tredecimus - decimus tertius.*

Երեքօրեայ - րէի - րէից. *tridierum - triduus - tertianus.*

Երէ - էոյ - էոց. *fera - bellua - venatio - animal.*

Երէկ - էկի. *heri - hesternus dies.*

Երէց - րիցու - րիցունք - րիցանց. *presbyter - senior - natu maior - senex - sacerdos.*

Երթ - թի - թից. *profectio - iter - discessio.*

Երթամ, չոգայ, երթեալ. *vado - eo - abeo - proficiscor - adeo - pergo.*

Երի - րւոյ - րւով. *armus - crus.*

Երիզ - զի - (- զոյ). *fascia - fasciola.*

Երիզապինդ - պնդի - պնդաց. *involutus - obvolutus.*

Երիկամունք - մանց. *renes - secretum cordis.*

Երինջ - րնջոյ - րնջոց (- րնջու - րնջուց). *vitula - iuvenca - bos - sponsa - uxor.*

Երիվար - րի - րաց. *equus - equuleus - equus ephippio idoneus.*

Երիտասարդ - զի - զաց. *iuvenis - adolescens - adolescentulus - pubens.*

Երիտասարդական - նի - նաց. *iuvenilis.*

Երիտասարդանամ - զացայ. *iuvenesco - adolescens fio - aetatem virilem attingo.*

Երիտասարդութիւն - թեան. *iuventa - iuventus - adolescentia - pubertas.*

Երիտասարդուհի - հւոյ - հեաց. *adolescentula - puella.*

Երր. *tertius.*

Երեցագոյն - ունի - ունից (- ունաց). *senior - maior - superior.*

Երեցակից - կցի - կցաց. *consenior - conpresbyter.*

Երիցութիւն - թեան. *presbyteratus - sacerdotium - provectus gradus aetatis - primatus - principatus - episcopatus.*

Երիցս *vel* Երիցսանգամ (*adv.*). *ter - tertio - tertia vice.*

Երիւար - րի - րաց *Vid. Երիվար.*

Երկ - կոյ - կոց. *labor - elaboratio - fatigatio - opus - effectus.*

Երկաթ - թոյ - թոց (- թի - թաց). *ferrum - catena.*

Երկաթագործ - ծի - ծաց. *faber ferrarius.*

Երկաթեղէն - ղինի - ղինաց }
Երկաթի - թւոյ - թեաց }
ferreus - ferro factus.

Երկակենդան } semimarinus -
Երկակենցաղ } amphibius.

Երկայն - նի - նից. longus -
prolixus - remotus.

Երկայնազոյնս (adv.). longius
- diutius - prolixius.

Երկայնակեաց - կեցի - կեցաց.
longaevus - grandaevus.

» երկայնակեաց լինիմ, եղէ.
longae vitae sum - longae-
vam ago vitam.

Երկայնակեցութիւն - թեան.
vita longaeva - longaevitas.

Երկայնամիտ - մտի - մտաց. pa-
tiens - tolerans - lenis.

» երկայնամիտ լինիմ, եղէ. pa-
tienter fero - patientiam ha-
beo - aequo animo sum.

Երկայնամտեմ-եցի. patientiam
exerceo - patienter fero vel
ago - tolero.

Երկայնամուտութիւն - թեան }
Երկանմուտութիւն - թեան }
patientia - tolerantia - leni-
tas.

Երկայնանիստ - նստի. expan-
sus - longe extensus.

Երկայնացուցանեմ - ցուցի } di-
Երկայնեմ - նեցի }
lato - protraheo - produco -
extendo - distendo - explico
- pando.

Երկայնժամանակեայ. longae-
vus - diuturnus - grandaevus.

Երկայնութիւն - թեան. longi-
tudo - longinquitas - distan-
tia - intervallum.

Երկայնօրեայ լինիմ, եղէ. lon-
gaevus sum - produco dies
- diuturnam ago vitam.

Երկան - նի - նից (-նաց). mola
(frumentaria) - trapeum.

» երկան իշոյ. mola asinaria.

Երկանաքար vel Վէմ երկա-
նաքար. lapis molaris.

Երկասէր - սիրի - սիրաց. ope-
rosus - laboriosus - amans
laborum - sedulus - studio-
sus.

Երկասիրեմ - բեցի. operor -
elaboro - labores amo - elu-
cubror - studeo.

Երկասիրութիւն - թեան. opus
- labor - elaboratio - labo-
rum amor - studium - elu-
cubratio.

Երկար - բի - բաց. longus -
diuturnus - prolixus - pro-
ductus - prorogatus.

» ընդ երկար (adv.). diu - fuse.

Երկարեմ - բեցի. prorogo -
protraheo - protendo - exten-
do - produco.

Երկարութիւն - թեան }
Երկարումն - բման } proro-
gatio - diuturnitas - perpe-
tuitas - prolatio - procrastina-
tio.

Երկաքանչիւր - լոյ - լոյց (-բից).
ambo - uterque.

Երկբայ - յի - յից. dubius -
ambiguus - incertus - an-
ceps.

» յերկբայս լինիմ, եղէ vel կամ,
կացի. in dubio sum - dubi-

to - ambigo - haesito - haereo.

Երկբայական - նի - նաց. dubius
- incertus - ambiguus.

Երկբայանամ - յացայ } dubito -
Երկբայիմ - յեցայ }
ambigo - haesito - haereo.

Երկբայութիւն - թեան. dubi-
tatio - dubium - ambiguitas
- haesitatio.

Երկբան - նի - նից. bilinguis -
vafer - callidus - fallax -
fraudulentus - dolosus.

Երկբանութիւն - թեան. calli-
ditas - vafritia - discrepan-
tia - dissonantia - dissensio
- fallacia.

Երկբարբառ. diphthongus.

Երկբերան - նոյ }
Երկբերանեան } ex utraque
Երկբերանի - նւոյ }
parte acutus - anceps - ge-
minum os habens.

Երկդիմի. biformis - biceps -
geminus - anceps - ambi-
guus - duplex.

Երկդրամեան - մենի - մենից. didrachma (nummus duabus
drachmis par).

Երկեամ. biennis - duorum an-
norum.

» զերկեամ vel զերկեամ մի
(adv.). biennio - per bien-
nium - ad annos duos.

Երկմեան - մենի - մենից. bien-
nis - bimatus.

Երկերիւր - բոյ - բոց. duceni -
ducenti.

Երկեցուցանեմ - ցուցի. terreo
- exterreo - terrefacio.

Երկեւան - նի - նաց. suspicio
- timor - metus.

Երկին - կնի vel } caelum - bea-
Երկինք - կնից }
torum sedes.

» արքայութիւն երկնից. re-
gnum caelorum.

Երկիր (adv.). secundo - se-
cundum - iterum.

Երկիր - կրի - կրիւ (- կրաւ).
terra - regio - tellus - na-
tale solum - patria - mundus.

» ծագք երկրի. fines, summum
vel extremitas terrae.

» ընդ ամենայն երկիր vel ընդ
ամենայն երեսս երկրի. per
orbem terrarum - in universa
terra - in omnem terram -
super universam faciem ter-
rae - ubique - ubique ter-
rarum.

Երկիրապաշանեմ - զի. adoro -
veneror - colo.

Երկիցս vel Երկիցս անգամ
(adv.). bis - secundo - ite-
rum - secunda vice.

Երկիւղ - զի - զեց. timor - me-
tus - pavor - formido - ti-
miditas - reverentia.

Երկիւղած - ծի - ծից (- ծաց).
timidus - pavidus - religio-
sus - reverens - pius - pro-
bus - honestus.

Երկիւղածութիւն - թեան. ti-
mor Dei - reverentia - pie-
tas - metus - timiditas.

Երկիւղական - նի - նաց. ter-
rificus - terribilis - horribilis.

Երկծով. bimaris - dithalassus.

Երկմիտ - մտի - մտաց. haesi-
tans - inconstans - duplex
animo - discors - dubius -
incredulus.

» Երկմիտս լինիմ, եղէ. haesito
- reformido - ambigo - hae-
reo - dubito - timeo.

Երկմտեմ - եցի } haesito - du-
Երկմտիմ - եցայ } bito - diffido - ambigo -
metuo - formido.

Երկմտութիւն - թեան. haesi-
tatio - dubitatio - suspicio
- diffidentia - dissensio -
divisio - dissidium.

Երկն - կան vel } dolor partus
Երկունք - կանց }
- anxietas - aerumna - la-
bores - suspirium - gemi-
tus.

Երկնային - յնոյ - յնոց }
Երկնաւոր - ըի - ըաց } cae-
Երկնաւորական - նի - նաց }
lestis - caelicolae.

Երկնաքաղաքացի - ցւոյ -
ցեաց. incola caeli - caelicolae
- caelites - caelestem vitam
vivens.

Երկնեմ - նեցի. parturio - mo-
lior - enitor - gigno - suspi-
ro - ingemisco - efficio.

Երկնուս, Երկնուստ, 'ի Երկ-
նուս (adv.). a caelo -
caelitus - e caelis.

Երկնչիմ - կեայ - կիր - կուցեալ.

timeo - pertimesco - metuo
- vereor - revereor - paveo
- formido.

Երկնչոտ - տի - տաց. timidus -
pavidus.

Երկոտասան - նի - նից }
Երկոտասանեքեան - նեցունց }
Երկոտասանեքին - նեցուն }
duodecim - duodecimius.

Երկոտասանամեայ vel }
Երկոտասանամեան - } duode-
մենի - մենից } cim annorum - duodenarius.

Երկոտասաներորդ - դի - դաց. duodecim - decimus se-
cundus.

Երկոտասանիցս (adv.). duo-
decies.

Երկու - ուք - ուց. duo - alter
- secundus.

Երկուշաբթի - թւոյ. dies
lunae - feria secunda (heb-
domadis).

Երկուորեակ - բեկի - բեկաց } ge-
Երկուորի - բւոյ - բեաց } minus - gemellus - unigena
- par.

Երկոքեան - կոցունց } duo -
Երկոքին - կոցուն } ambo - uterque.

Երկչոտ - տի - տաց. timidus -
pavidus.

Երկչոտիմ - տեցայ. timeo - pa-
vesco.

Երկչոտութիւն - թեան. timi-
ditas - timor - pavor.

Երկպառակ - կի - կաց. dissen-
taneus - dissentiens - dissi-

dens - discors - discrepans
- dissonus.

Երկպառակութիւն - թեան.
dissensio - dissensus - dis-
sidentia - discordia - dissi-
dium - discrepantia.

Երկպատիկ - ակի - ակաց. du-
plex - duplus.

Երկսայր *vel* Երկսայրի. ex
utraque parte acutus - an-
ceps.

* Երկսայրաբանութիւն -
թեան. dilemma.

Երկրագործ - ծի - ծաց. agricola
- agricultor - arator - rusti-
cus - colonus.

Երկրագործութիւն - թեան.
agricultura - aratio - agro-
rum cultus - frux.

Երկրագրութիւն - թեան. geo-
graphia - descriptio terrae
- cosmographia.

Երկրական - նի - նաց }
Երկրային - յնոյ - յնոց } terre-
Երկրաւոր - ըի - ըաց }

nus - terrestris - mundanus
- saecularis - profanus.

Երկրաչափ - փի - փից (- փաց).
geometres - terrae *vel* agri
mentor.

Երկրաչափական - նի - նաց.
geometricus.

Երկրաչափութիւն - թեան.
geometria.

Երկրորդ - զի - զից (- զաց). se-
cundus - posterior - proxi-
mus - alter - secundarius.

» Երկրորդ անգամ (*adv.*). se-

cundo - secunda vice - ite-
rum - denuo - rursus.

Երկրորդական - նի - նաց. se-
cundarius.

Երկրորդեմ - զեցի. secundo -
repeto - itero.

Երկրպագեմ - եցի *Vid.* Եր-
կիրպագանեմ.

Երկրպագու - ուի - ուաց. ado-
rator - venerator - cultor.

Երկրպագութիւն - թեան. ado-
ratio - veneratio - cultus.

Երկօրեայ. tempus duorum die-
rum - biduum.

Երուսաղէմացի - ցւոյ - ցւոց.
Hierosolymitanus - Ierosoly-
mita.

Երջանիկ - նկի - նկաց. beatus
- felix - fortunatus.

Երջանկանամ - կացայ. beatus
fio - gaudeo - laetor - feli-
cem me puto.

Երջանկութիւն - թեան. beati-
tas - beatitudo - felicitas -
prospera fortuna.

Երրեակ - ըեկի - ըեկաց. ternus
- trinus.

Երրորդ - զի - զից (- զաց). ter-
tius.

» Երրորդ անգամ (*adv.*). tertia
vice - tertio.

Երրորդական - նի - նաց. tertia-
nus - trinus.

Երրորդութիւն - թեան. SS. Tri-
nitas.

Երփն - փնի - փնից - փուհք. co-
lor - qualitas.

» Երփն երփն. multicolor - co-

loratus - varius - versicolor.

Ե (con.). et - atque - etiam - autem.

» եւ արդ (con.). itaque - ergo - igitur - nunc.

Եւ եթ (con.). solum - tantummodo - autem.

Եւ եւս (con.). etiam atque etiam - et adhuc.

Եւ զի vel Եւ քանզի (con.). quia - etenim - enim.

Եւս (con. et adv.). etiam - adhuc - quoque - amplius - ultra.

Եւս քան զեւս (adv.). magis magisque - pluries - plurimum.

Եփեմ - եցի. coquo - coquino - concoquo.

Եփեսացի - ցւոյ - ցւոյ. Ephesius - Ephesus.

Եփուս (hebr.). amiculum humerale.

Եօթանասնամիայ } septuaginta annorum - septuagenarius.

Եօթանասնեկի vel Եօթանասնեկին. septuagies.

Եօթանասներորդ - զի - զաց. septuagesimus.

Եօթանասնիցս (adv.). septuagies.

Եօթանասուն - սնի - սնից. septuaginta.

Եօթանեքեան - նեցունց } septem ptem simul.

Եօթն - թին - թանք - թնից } septem.

» եօթն անգամ vel եօթնիցս (adv.). septies.

Եօթնարեան } septem partibus lucens - septemflua gratia Spiritus Sancti.

Եօթներորդ - զի - զաց. septimus - hebdomada.

Եօթնևտասն - սին - սունք - սանց. decem et septem - septemdecim.

Եօթնեքեան - նեցունց } septem

Եօթնեքին - նեցուն } simul.

Եօթնամեայ. septem annorum - septenarius.

Եօթնամենայ. septem mensium - septimum mensem agens.

Եօթնուտասնամեայ } septemdecim annorum.

Եօթնուտասներորդ - զի - զաց. decimus septimus.

Եօթնպատիկ. plus quam septies - septemplex.

Եօթնօրեայ. septem dierum.

Օ

Օազեր - զեր - զբաց (- զերց) }
 Օազրալի - լւոյ - լեաց }
 turpis - foedus - inquinatus
 - malus - obscoenus.

Օազրամ - բացայ }
 Օազրանամ - բացայ } turpis
 Օազրիմ - բեցայ }
 fio - foedor - inquior -
 displiceo - nauseo - stoma-
 chor.

Օազրու թիւն - թեան. turpi-
 tudo - foeditas - inquinatio
 - foetor - putredo.

Օազիազիւն. incertus - in-
 constans - lubricus - insta-
 bilis - periculosus.

Օամբիւ - բղոյ - բղոց }
 Օանբիւ - բղի - բղեց (- բղաց) }
 sporta - sportula - cista -
 cistula - fiscella - corbis -
 corbula.

Օայրազին (*adv.*). furenter -
 iracunde - dolenter.

Օայրազնեցւոցանեմ - ցուցի.
 furio - dolorem alicui affero.

Օայրազնիմ - նեցայ. furo -
 irascor - doleo - excandescor
 - indignor - stomachor -
 succenseo - bacchor.

Օայրազնու թիւն - թեան. fu-
 ror - iracundia - dolor -
 insania - vesania.

Օայրանամ - բացայ. indignor
 - irascor - commoveor - in-

citor - dissecor - ingemisco -
 fremo - infremo - doleo - furo.

Օայրացու թիւն - թեան }
 Օայրացումն - ցման } in-
 dignatio - ira - iracundia -
 fremitus - dolor.

Օայրացուցանեմ - ցուցի. ad
 iracundiam *vel* indignationem
 provocho - furio - exaspero
 - exacerbo.

Օանազան - նի - նից (- նաց).
 differens - discrepans - dispar
 - absimilis - dissimilis - di-
 versus - varius.

Օանազանեմ - նեցի. distingo
 - discerno - discrepo - se-
 grego - separo.

Օանազանու թիւն - թեան }
 Օանազանումն - նման }
 differentia - distinctio - dis-
 crimen - dissimilitudo - dis-
 crepantia - diversitas - va-
 rietas.

Օանգակ - կի - կաց. nola -
 tintinnabulum - campanum
 aes.

Օանգակատուն - տան - տանց.
 turris sacra - turris aeris
 campani.

Օանգիտանամ - տացայ }
 Օանգիտեմ - տեցի } timeo
 - vereor - terreor - metuo
 - turbor - recuso - paveo
 - formido - reformido.

Օանդիտու [թիւն - [թեան } ti-
 Օանդիտուին - աման }
 mor - reverentia - terror -
 metus - turbatio - ignavia
 - timiditas.

Օանդուած - ծոյ - ծոյ. mas-
 sa - conspersio - ferment-
 tum.

Օանկլաբար (adv.). clam -
 occulte - latenter.

Օանկուլ. clandestinus - oc-
 cultus - latens.

Օանկապան - նի - նոյ. tibiale
 - caliga - ocrea - femoralia.

Օանց առնեմ, արարի. prae-
 tereo - abeo - transeo - o-
 mitto - negligo - despicio -
 transcendo - excedo - supero
 - vinco.

Օանցանեմ - ցի. supergredior
 - superemino - transcendo
 - excedo - antecello - violo
 - rumpo.

Օաչացու - ուի - ուոյ. oculis
 orbatus - caecus - caecutiens
 - obcaecatus.

Օառածանեմ - ծի }
 Օառածիմ - ծայ } aversor -
 avertō - evertō - seduco -
 revolvor - cado.

Օառամ - մի - մոյ. senio con-
 fectus - senex - decrepitis
 - exoletus.

Օառամանամ - մոցայ. se-
 nesco - insenesco - conse-
 nesco - exolesco.

Օառամու [թիւն - [թեան. sene-
 ctus - senium - anilitas.

Օառանցանք - ցանաց } de-
 Օառանցու [թիւն - [թեան }
 ceptio - fraudatio - insania
 - deliramentum - deliratio
 - stultiloquium.

Օառանցեմ - ցեցի. provectus
 sum aetate - deliro - ineptio.

Օառանցու ցանեմ - ցուցի. de-
 cipio - fraudo - defraudo -
 fallo - excedo.

Օառաջեաւ vel Օառաջեօք
 (adv.). coram - in conspectu
 - contra - ex adverso.

Օառաջինն (adv.) Vid. in
 Առաջին:

Օառ 'ի [թափ - փի - փից } de-
 Օառ 'ի վայր - բի - բից }
 scensus - declivitas - deve-
 xitas.

Օառ 'ի վեր - բի - բք. adscen-
 sus - clivus - acclivitas.

Օառ (adv.). separatim - se-
 orsum - seiunctim.

Օատական - նի - նոյ. sepa-
 rabilis - divisus - seiunctus
 - segregatus - subtractus -
 exemptus.

Օատանեմ - աի } separo - di-
 Օատեմ - աեցի }
 vido - seiungo - disgrego -
 subtraho - distinguo - dis-
 cerno - secerno - recido -
 dissocio.

Օատիկ - աիկի ւ աիկոյ. Pascha
 - Christi resurgentis dies -
 anastasis.

Օատու [թիւն - [թեան } separa-
 Օատուին - աման }

tio - divisio - seiunctio - segregatio - distinctio - discretio - discrimen - differentia.

Օւրդանամ - դացայ. vigeo - adoleasco - perficior - proficior - cresco - augeor.

Օւրդ - դու - դուց }
 Օւրդարանք - նաց } ornatus - ornamentum - apparatus - dispositio - pompa.

Օւրդարեմ - րեցի. orno - adorno - exorno - bene compono - paro - ordino - dispono.

Օւրդարուն. ornatus - adornatus - elegans - excultus - venustus.

Օւրդիս (adv.). Vid. in Արդի:

Օւրթնում - թեայ - թուցեալ. expergiscor - exsurgo - surgo - evigilo - vigilo - ignesco - exardesco.

Օւրթումն - թման. evigilatio - excitatio.

Օւրթուցանեմ - ցի. expergefacio - excito - suscito.

Օւրկանեմ - կի. percutio - pulso.

Օւրկանիմ - կայ. allidor - pulsor - cado - incido - ruo.

Օւրկուած - ծոյ - ծոց. pulsatio - percussio - casus.

Օւրկուցանեմ - ցի. allido - discerpo - percutio - elido.

Օւրհուրանք - նաց. horror - stupor - stupefactio - pavor - terror - formido.

Օւրհուրեղի - լոյ - լեաց. terrificus - formidabilis - horribilis.

Օւրհուրեցուցանեմ - ցուցի. terreo - exterreo - terrefacio

Օւրհուրիմ - րեցայ. terreor - timeo - timore exterreor - metu percutior vel corripior - obstupesco - extimesco - horreo.

Օւրմ - մի - մից. genus - stirps - ortus - proles - semen - soboles.

Օւրմանալի - լոյ - լեաց. mirus - mirabilis - admirabilis - mirabundus - eximius - stupendus.

» զւրմանալիք - լեաց. miraculum - prodigium - pavor - mentis alienatio - admiratio - stupor.

Օւրմանամ - մացայ. miror - admiror - demiror - stupesco - obstupesco.

Օւրմանք - նաց. admiratio - stupor - miratio.

» զւրմանք ունիմ, կալայ. admiror - obstupesco - stupesco.

Օւրմացումն - ցման. excessus vel stupor mentis - admiratio.

Օւրմացուցանեմ - ցուցի. stupefacio - terreo - exterreo.

Օւրաուղի. devius - avius - abductus.

Օւաւակ - կի - կաց. proles - filius - foetus - semen - soboles.

Օբաղանք - նաց. occupatio -
evagatio mentis - impedimen-
tum.

Օբաղեմ - զեցի vel etiam }
Օբաղեցուցանեմ - ցուցի }
occupo vel distraho mentem
- dissipio - disperdo.

Օբաղեմ - զեցայ } satago -
Օբաղեում - զայ }
operam navo - exerceo me
- vaco - mente evagor - dis-
trahor - sollicitus sum.

Օբաղութիւն - [Ժեան } occu-
Օբաղումն - զման. }
patio - dissipatio mentis -
impedimentum - diligentia -
cura - sollicitudo.

Օբօսանամ - սացայ } deambulo
Օբօսանիմ - սայ } - indulgeo
genio - oblecto me - deam-
bulatum eo - divertor - ani-
mum relaxo - recreo me -
distrachor - mente evagor.

Օբօսանք - նաց. deambulatio
- solatium - recreatio - ani-
mi relaxatio - mentis evaga-
tio - hallucinatio - excessus
- aberratio.

» զբօսանք ծովու. fluctus ma-
ris - unda.

Օբօսեցուցանեմ - ցուցի. dis-
traho vel occupo mentem -
dissipio.

Օբօսնում - սայ Vid. Օբօ-
սանամ;

Օբօսումն - սման. deambula-
tio - solatium - remissio a-
nimi - recreatio.

Օգալի - լոյ - լեաց. sensibilis
- sensibilis - sentiens.

Օգածիմ - ծայ } afficior -
Օգածնում - ծայ }
circumfero - induo me -
gesto - vestior - accingor.

Օգածումն - ծման. cinctura -
gestatio.

Օգամ - աջի. sentio - experior
- audio - cognosco - intelli-
go - percipio.

Օգայաբար (adv.). sensu -
mentis cognitione - intelle-
ctu.

Օգայական - նի - նաց. sensi-
bilis - sensitivus - sensu
praeditus - intelligens.

Օգայարան - նի - նաց. organa
sensuum.

Օգայութիւն - [Ժեան } sensa-
Օգայումն - յման }
tio - sensus - cognitio -
notitia - notio.

Օգայուն - յնոյ - յնոց. sentiens
- sensibilis - sensitivus - in-
telligens.

Օգաստ - տի - տից. honestus
- sobrius - prudens - sa-
piens - cautus - continens
- modestus - integer.

» զգաստ լինիմ, եղէ. honestus
vel sobrius sum.

Օգաստանամ - տացայ. sobrius
vel prudens fio - sum sana
mente - honeste ambulo -
resipisco - vigilo.

Օգաստացուցանեմ - ցուցի.
prudentiam vel honestatem

doceo - ad sanam mentem
reduco - emendo - moderor.

Օգաստու[թիւն - թեան. ho-
nestas - sobrietas - pruden-
tia - modestia - temperantia
- castitas - emendatio - vi-
gilatio - moderatio.

Օգացուցանեմ - ցուցի. notum
vel certiore facio - informo
- expono - refero - indico
- significo - nuncio - declaro
- manifesto.

Օգեմում - գեցայ. induo me
- vestior - superinduo - su-
pervestio - fero - gero - a-
micio - accingor - circum-
cingor.

Օգեսա - տու - տուց (-տի -
տից). indumentum - vestis
- vestimentum - vestitus -
amictus - velamen - stola
- habitus.

Օգեսնեմ - նեցի. proicio in
terram - delicio in solum.

Օգեցուցանեմ - ցուցի. induo
- vestio - cooperio - amicio.

Օգեմամ - նացի. ambulo -
deambulo - incedo.

Օգոյշ - ուշի - ուշեց. cautus
- attentus - perspicax - cir-
cumspexus - sagax.

» գոյշ լինիմ, եղէ vel կամ,
կացի. caveo - attendo - a-
nimadverto - custodio me -
aures praebeo - observo.

Օգուշաբար (adv.). caute -
diligenter - accurate - at-
tente.

Օգուշալի. cavendus - cautus
- attentus - observandus -
securus - tutus.

Օգուշանամ - շացայ. caveo
- attendo - curam gero -
prospicio - circumspicio -
me abstineo - observo - mu-
nio - tutor - custodio -
animadverto - considero.

Օգուշացուցանեմ - ցուցի. ca-
vere facio - caute custodio
- moneo - memoro.

Օգուշաւոր - րի - րաց. cautus
- attentus - securus - prae-
cautus - firmus - tutus.

Օգուշեալ (adv.). caute -
attente - accurate - diligen-
ter - secure.

Օգուշու[թիւն - թեան. cautio
- attentio - diligentia - secu-
ritas - fiducia.

» գուշու[թեամբ (adv.). caute
- attente - diligenter - se-
dulo.

Օգոն - նի - նից vel } prudens
Օգոնամիտ

- sapiens - mansuetus - ci-
cur - lenis - intelligens -
mitis - innocuus.

Օգոնանամ - նացայ. prudens
sum - sapiens vel mansuetus
fio - resipisco - exerceo me.

Օգոնացուցանեմ - ցուցի. pru-
dentem efficio - cicuro -
mansuefacio - mitem reddo.

Օգոնաւորութիւն - թեան }
Օգոնութիւն - թեան }
prudentia - sapientia - man-

suetudo - lenitas - moderatio - intelligentia.

Օւան - նի. damnum - detrimentum - incommodum - iactura.

Օկուցանեմ - ցի. indico - moneo - admoneo - significo - nuncio - declaro - denuncio - expono.

Օկուցումն - ցման. indicatio - monitum - admonitio - significatio - nuncium.

Օկլի. luxuriosus - lubricus - labilis - erroneus - prodigus - profusus.

Օկլիանամ - խացայ }
Օկլիիմ - խեցայ } luxurior
- pecco - erro - libidinor - luxuriose vivo.

Օկլսութիւն - թեան. luxuria - libido - luxus - venus - prodigentia.

Օկլճանեմ - ծի }
Օկլճեմ - ծեցի } evertio - per-
turbo - decipio - furor - fallo.

Օկլճութիւն - թեան. abusio - perturbatio - deceptio - confusio.

Օկլում - զի. impleo - compleo - repleo - congero - cumulo - coacervo.

Օկլումն - զման. effusio - effluentia - coagulatio - accumulatio - perfusio - plenitudo - redundatio.

Օկլուն. supereffluens - effusus - plenus - coagulatus - accumulatus.

Օկլջ, զղջի. contritio - dolor animi - poenitentia.

Օկլի - լոյ - լեաց. victima - sacrificium - hostia.

Օկնում - նի. immolo - interficio - occido - macto - iungulo - sacrifico.

Օկնումն - նման. immolatio - hostia - interfectio - occisio - mactatio - sacrificium - oblatio.

Օկում - աացի. repto - repto - serpo.

Օկումն - ուոյ - ուոց. reptilis - repens - animal aquatile - insectum.

Օկտեմ - զեցի vel etiam }
Օկտեկեցուցանեմ - ցուցի } colloco - loco.

Օկրդ vel Օկրթ (praep.). ut - uti - sicut - tanquam - quemadmodum.

Օկրճանեմ - ծի }
Օկրճուցանեմ - ցի } libero -
eximo - eripio - retraho - subduco.

Օկփիւն - ոի - ոից }
Օկփիւնու - սի - սից } zephyrus - favonius.

Օկումն - նաց. displicentia - abominatio - detestatio - execratio - fastidium.

Օկում - եցի. displicet mihi - abominor - detestor - execror - fastidio - obiurgo - diffamo - sperno.

Օկն, զինու, զնուց. arma - lorica.

Օհընկէց առնեմ, արարի.
exarmo.

Օհ (*coni.*). quod - quia - ut
- enim - etenim - nam -
namque - quoniam.

» զի մի'. ut non - ne - ne
forte.

Օհ^բ. quid? - quomodo? -
cur? - quare?

Օհ (*interi.*). quam! - quan-
tum!

Օհաբդ (*adv.*). quomodo? -
qua ratione? - cur? - quo
pacto? - quid?

Օհաղիր - կրի - կրաց. qui ar-
ma gestat - armiger - satel-
les - stipator.

Օհանոց - ցի - ցաց. arma-
mentarium.

Օհեմ - եցի }
Օհեմ - եցայ } armo - arma
induo, capio *vel* sumo - de-
bello - expugno - stipendia
facio - milito.

Օհեուոր - րի - րաց. miles -
cataphractus.

Օհեուորական - նի - նաց. mi-
litaris - bellicus.

Օհեուորակից - կցի - կցաց.
commiles - commilito.

Օհեուորանամ - րացայ }
Օհեուորիմ - րեցայ } milito
- stipendia facio.

Օհեուորուծիւն - թեան. mi-
litia - exercitus - copiae -
res militaris.

Օհեւն (*adv.*). quid? - quo-
modo? - quare?

Օիջանեմ - ջի }
Օիջանիմ - ջայ } indulgeo -
consentio - placor - mitigor
- demittor - decresco - di-
minuor - cedo locum.

Օիջուծիւն - թեան }
Օիջումն - ջման } indul-
gentia - consensio - placatio
- mitigatio - demissio - hu-
militas.

Օիսա, զսաի - տից. femur -
lumbus - ilia.

Օիրկ *Vid.* Օուրկ:

Օիւրովն երթամ, չոգայ.
meipsum interficio *vel* occido
- mortem *vel* necem mihi
conscisco.

Օլանամ - ւացայ. recuso -
denego - diripio - derelinquo
- privo - spolio - orbo -
fraudo - defraudo - nego -
inficior.

Օլացուծիւն - թեան }
Օլացումն - ջման } recusa-
tio - direptio - derelictio -
negatio - privatio - defrau-
datio - ingratus animus.

Օկեռ. mespilus - mespilum.

Օկծանք - նաց. provocatio ad
iram - offensio - exacerbatio
- exasperatio.

Օկծեցուցանեմ - ցուցի. ad
iracundiam provoco - offendo
- exacerbo - exaspero.

Օկնի (*praep. et adv.*). post
- pone - a tergo - post ter-
gum - ex adverso.

» զկնի երթամ, չոգայ *vel* զամ,

եկի. sequor - insequor - persequor - comitor - vestigia premo - vestigiis inhaereo.

Օհեա (*praep. et adv.*). post - pone - a tergo.

» զհեա երթամ, չոգայ *Vid.* զկնի երթամ:

Օղեաք - երոյ. mespilum - mespilus.

Օղջական - նի - նայ. poenitens - poenitentiam agens - lugubris - luctuosus.

Օղջամ - ջացի *vel* }
 Օղջանամ - ջացայ } me poenitet *vel* piget - poenitentiam ago *vel* habeo - poenitentia moveor *vel* ducor - compungor corde - resipisco - doleo - defleo - lugeo - ploro - miseror.

Օղջու թիւն - թեան }
 Օղջումն - ջման } poenitentia - compunctio *vel* contritio cordis - comploratio.

Օմադ. afflictio - perturbatio - sollicitudo - angor.

Օմեկին - լնի - լնալ (*graec.*). scalpellum - cultellus - scalprum librarium.

Օմ (adv.). cur? - quare? - quam ob causam?

Օմուռ - մուռ - մուռայ. myrrha - murrha.

Օմանենի - նույ - նեայ. arbustum distillans myrrham.

Օմանի - եցի. myrrha illinio *vel* imbuo - odoribus condio.

Օմրխտայ - տէի - տեայ }
 Օմրխտի - տույ - տեայ } smaragdinus - smaragdineus.

Օմրուխտ - ըխտի (- ըխտայ) - ըխտայ. smaragdus.

Օնդամ - ացի. parco - contremisco - tremo.

Օննական - նի - նայ }
 Օննեկի - լույ - լեայ } investigabilis - sensibilis - indagabilis - tractabilis - visibilis.

Օննիմ - եցի. investigo - scrutator - perscrutor - exquiro - perquiro - disquiro - inquiro - indago - tango - contrecto - palpo.

Օննութիւն - թեան }
 Օննումն - նման } investigatio - scrutatio - disquisitio - indagatio - inquisitio.

Օոհ - հի - հից. sacrificium - hostia - victima - oblatio - immolatio - munus.

Օոհանոց - ցի - ցայ. altare - ara.

Օոհեալ - ելոյ - ելոց. esca idolis *vel* simulacris immolata - idolothyrum.

Օոհիմ - եցի. sacrifico - immolo - offero victimam.

Օողալ - լի. cornum - cornus.

Օոյդ - ուղի - ուղից (- ուղայ). par - bini - aequalis.

Օոպայ - յի - յից. hyssopum - thymum.

Օով. frigidulus - refrigeratarius - frigidus - serenus.

Օ՛ՆԼանամ - վացայ. refrigesco
- frigesco - frigeo.

Օ՛ՆԼացուծիւն - թեան } refri-
Օ՛ՆԼուծիւն - թեան } geratio - frigus - infrigida-
tio.

Օ՛ՆԼացուցանեմ - ցուցի. refri-
gero - obumbro.

Օ՛ՆԼող - զի - զաց. particeps
- socius - comes.

Օ՛ՆԼողուծիւն - թեան. socie-
tas - consortium - sodalitas.

Օ՛ՆՐ օրինակ (con.). exempli
gratia - quemadmodum - si-
cut - ut.

Օ՛ՆԼարակ - կի - կաց. taurus
- bos - vitulus - iuvenus.

Օ՛ՆԼարթ vel Օ՛ՆԼարթագին }
Օ՛ՆԼարթական vel Օ՛ՆԼար- }
թամիս

laetus - hilaris - bonus -
vigilans - pervigil.

Օ՛ՆԼարթանամ - թացայ. lae-
tor - laetificor - hilaresco -
vigilo - pervigilo - bonus
vel sobrius sum - complaceo.

Օ՛ՆԼարթառատ - արի - աաց.
qui hilariter dat - hilaris
dator - generosus.

Օ՛ՆԼարթառատութիւն -
թեան. magnanimitas - lar-
gitas.

Օ՛ՆԼարթացուցանեմ - ցուցի.
laetifico - exhalo - exsusulto -
vires addo.

Օ՛ՆԼարթուծիւն - թեան. lae-
titia - hilaritas - vigilantia
- sobrietas.

Օ՛ՆԼարթուն - թեոյ - թեոյ.
vigilans - pervigil - sobrius
- angelus.

» զուարթուն լինիմ, եղէ. vi-
gilo - pervigilo.

Օ՛ՆԼարճաբար (adv.). hilari-
ter - iucunde.

Օ՛ՆԼարճալի - լւոյ - լեաց }
Օ՛ՆԼարճալից vel }
Օ՛ՆԼարճական - նի - նաց }
laetabundus - hilaris - iu-
cundus - delectabilis.

Օ՛ՆԼարճանամ - ճացայ. laetor
- gaudeo - hilaresco - dele-
ctor - oblector - exulto -
vireo - refloresco - frutico.

Օ՛ՆԼարճանք - նաց vel }
Օ՛ՆԼարճութիւն - թեան } lae-
titia - gaudium - hilaritas -
iucunditas - delectatio - de-
liciae - exultatio.

Օ՛ՆԼարճացուցանեմ - ցուցի.
laetifico - exhilaro - recreo
- delecto - gratificor.

Օ՛ՆԼաւորեմ - եցի }
Օ՛ՆԼեմ - եցի } coniungo
- iungo - copulo - coniugo
- computo - comparo - con-
sono - aequo.

Օ՛ՆԼուծիւն - թեան. con-
iunctio - copulatio - aequa-
litas - coniugium - consortio.

Օ՛ՆԼու, զտոյ, զտոց. purus -
merus - sincerus - simplex.

Օ՛ՆԼը vel 'ի զուր (adv.). in
vanum - frustra - sine caus-
sa - inaniter - gratis - iniuste
- inique.

Օռւրի. privatus - destitutus
- expers.

Օռիամ-ացայ (-ացի). angor
- palpito - aegre fero - doleo
- lamentor - moereo - inge-
misco.

Օռբանչ - չի. socer - so-
crus.

Օչարանամ-բացայ } indigne
Օչարիմ-բեցայ }
vel aegre fero - graviter in-
sisto - vindico - indignor -
gravor - crucior - moereo.

Օսպեմ-եցի. domo - fraeno
- convolve - comprimo -
amicio - contraho - lego -
colligo.

Օտեմ-եցի. purgo - expurgo
- mundo - emundo - puri-
fico - polio.

Օտուլթիւն - թեան } purgatio
Օտուլմն - տման }
- expurgatio - munditia -
nitor.

Օրաբան - նի - նից } vanilo-
Օրախօս - սի - սաց }
quus - circulator - ostenta-
tor - nugator - blatero -
garrulus.

Օրաբանեմ-եցի. inaniter lo-
quor - nugor - garrio - bla-
tero - effutio - criminor.

Օրաբանուլթիւն - թեան } vana
Օրախօսուլթիւն - թեան }
loquela - vaniloquentia -
- ostentatio - inepta loqua-
citas - nugae - garrulitas -
accusatio.

Օրահ - չի - չից. armatura -
lorica - thorax.

Օրահապառ }
Օրահալառ } lorica-
Օրահաւոր - ըի - բաց }
tus - armatus.

Օրահեմ-եցի. lorico - armo.
Օրահեա վարիմ-բեցայ. fru-
stra insequor - incassum in-
gredior viam.

Օրիանք - նաց. iniuria - de-
trimentum - defraudatio -
laesio - privatio - iniusti-
tia.

Օրիեմ-եցի. privo - destituo
- excludo - orbo - fraudo
- defraudo - iniuriam vel
detrimentum facio - noceo -
laedo - rapio - abripio.

Օրիուլթիւն - թեան } fraudatio
Օրիուլմն - կման }
- privatio - destitutio -
exclusio - orbitas - iniustitia
- damnum.

Օրոյց - ուցի - ուցաց vel }
Օրուցաբանուլթիւն - թեան }
Օրուցատրուլթիւն - թեան }
narratio - familiaris sermo -
historia - dictio - verbum -
parabola - similitudo - pro-
verbium - commentarium -
sermocinatio.

Օրուցեմ-ցեցի. enarro - ser-
mocinor - dictito - confabu-
lor - explico - explano.

Օրպարեմ-եցի. calumniam
vel iniuriam facio - calumnior
- sycophantam ago - laedo.

Օրպարաիչ - աչի - աչաց. calumniator - sycophanta - conviciator.

Օրպարառութիւն - թեան. calumnia - iniuria - contumelia - convicium.

Օօդ - դի - դից. vinculum - ligamen - coniunctio.

Օօդեմ - եցի. vincio - coniungo - obligo - ligo - iungo - adiungo - colligo - connecto.

Օօշաքաղ - դի - դից (- ղաց). turpis lucrator - avarus - sordidus.

Օօշաքաղեմ - եցի. turpiter lucrifacio - aveo - allicio.

Օօշաքաղութիւն - թեան. turpe lacrum - avaritia - turpis questus studium - cupiditas.

Օօր - բու - բուց (- բաց). exercitus - militia - copiae.

Օօրաբար (adv.). fortiter - potenter - valide - strenue.

Օօրագլուխ - գլխի - գլխաց. dux copiarum vel exercitus - imperator - magistratus - praefectus militum - magister militiae.

Օօրագոյն - գունի - գունից. fortior - potentior - validior - strenuior.

Օօրաժողով լինեմ, եղէ. exercitum vel castra congreco - bello invado - milito - impetum facio.

Օօրական - նի - նաց. miles -

exercitus - custodia - excubiae - vigiliae.

Օօրանամ - բացայ. fortresco - fortificor - roboror - invalesco - convalesco - potens sum - vires resumo - fortiter cresco - operor - viriliter ago - valeo - praevalleo.

Օօրապետ - աի - աաց }
Օօրաժար - բի - բաց } dux
copiarum vel exercitus - praefectus militum - imperator - princeps militiae.

Օօրաժարութիւն - թեան. ducatus copiarum - manus imperatoris - praefectura exercitus.

Օօրաժիգն. auxiliator - adiutor - subsidium - defensor - vindex.

Օօրացուցանեմ - ցուցի. conforto - roboro - munio - corroboro - confirmo.

Օօրաւոր - բի - բաց. fortis - potens - validus - robustus - strenuus - possibilis.

Օօրաւորութիւն - թեան. fortitudo - potentia - robur - strenuitas - imperium.

Օօրեղ - դի - ղաց. fortis - potens - robustus - strenuus - valens.

Օօրեմ - եցի. possum - potens sum - adiuvo - suffero - valeo.

Օօրէն (praep.). tanquam - sicut - more - iuxta - modo - velut.

Օօրութիւն - թեան. virtus
- robur - fortitudo - po-
tentia - imperium - vis -
efficacia - facultas - operatio

- actio - miraculum - pro-
digium.

» օօրութիւնք - թեանց. Vir-
tutes (ordo Angelorum).

Է

Էաց

Է, էի vel Էն } ens increatum
Էան, էին }
vel perfectum - qui est - Deus.

Է, էի, էից. ens creatum - id
quod est - res creata.

Էակ - էի - էաց. ens supremum
- creator - consubstantialis
- ens creatum.

Էական - նի - նաց. increatus -
divinus - substantialis - es-
sentialis.

Էականամ - էացայ } existo -
Էանամ, էացայ }
subsisto - exsto - creor.

Էապէս (adv.). essentialiter -
re ipsa - sane - certo - plane
- vere.

Էացույսնեմ - ցույի. creo -

Էր

existere facio - do essentiam.

Էդ, էդի, էդաց. foemina - uxor.

Է' էրէէր } (adv.). ali-
Է' զի vel Է'ր զի }
quando - partim - sive quod
- tum - nunc.

Էն, էնյ, էնց (- շու - շուց).
asinus - asellus - machina
bellica.

Էութիւն - թեան. essentia -
substantia - existentia - na-
tura - divinitas - deitas.

Էջ, էջի, էջից. descensus -
descensio - pagina - pagella.

Է'ր vel Է'րում }
Է'ր աղաղալ } (adv.).
Է'ր վասն vel սակս }
quare? - cur? - quid ita?

Բ

Բժճալի - Լոյ - Լեաց } optabilis
Բժճական - նի - նաց }
- desiderabilis - cupitus -
amabilis - magicus.

Բժճականութիւն - Թեան. optatum - desiderium - cupiditas - amabilitas.

Բժճակերտ. optabilis - desiderabilis - amabilis.

Բժճամ - ձացի vel } opto - cupio - desidero - sapio - precor - vaticinor - divino - hariolor - voveo - oro.

Բժճութիւն - Թեան } optatum
Բժճումն - ձման }
- desiderium - vaticinatio - divinatio - hariolatio.

Բժեղանեմ - նեցի. os obturo vel obstruo - loquentem reprimio vel inhibeo - redarguo - domo.

Բժիշ - բշ - բշաց vel }
Բժշամարտիկ - տկի - տկաց }
athleta - luctator - certator - pugil.

Բժշամարտութիւն - Թեան. certatio athletica - luctatio - pugilatus - pugilatio.

Բժոստանամ - տացայ. resilio - desilio - insilio - subsilio - deficio ab aliquo.

Բժռնեմ - նեցի. apprehendo - deprehendo - comprehendo -

capio - teneo - detineo - obtineo - retineo - intelligo.

» բանիւք ըմբռնեմ - նեցի. verbis reprehendo vel allicio.

Բժռնողութիւն - Թեան }
Բժռնութիւն - Թեան } ap-
Բժռնումն - նման }

prehensio - deprehensio - comprehensio - detentio - retentio - captio - efficacitas.

Բժղելի - Լոյ - Լեաց. potus - potio - poculum.

Բժղեմ, արբի. bibo - potio - haurio.

Բնդ (praep.). cum - pro - per - versus - sub - ad - super - in.

» Ընդ առաջ (adv.). obviam - coram.

» Ընդ երեկս Vid. in Երեկ :
Բնդարդս. insitus - naturalis - natus.

Բնդարձակ - կի - կաց. latus - spatiosus - vastus - amplus - infrenis.

» Ենդարձակի. immunis a vinculo - in requie.

Բնդարձակագոյն. latior - remissior - amplior.

Բնդարձակապէս (adv.). late - spatiose - vaste - ample.

Բնդարձակեմ - կեցի vel }
Բնդարձակեցունեմ - ցունցի }
extendo - amplio - dilato -

patefacio - aperio - explano
- facilem reddo.

Բնդարձակութիւն - թեան. ex-
tensio - amplitudo - latitudo
- dilatatio - vastitas - laxi-
tas - spatium.

Բնդգեղձանիմ - ձայ. lamentor
- ploro - defleo.

Բնդգրկեմ - կեցի. ulnis ample-
ctor - complector.

Բնդդէմ - դիմի - դիմաց. con-
trarius - oppositus - adversus.

Բնդդէմ (*praep.*). adversus -
contra.

» Բնդդէմ դառնամ, դարձայ
vel կամ, կացի. sto contra
vel adversus - contradico -
resisto - obduresco - duresco.

Բնդդիմակայ - յի - յից vel }
Բնդդիմակայ - ցի - ցաց } qui
contra stat vel contradicit -
adversarius - contradictor.

Բնդդիմակայութիւն - թեան }
Բնդդիմակայութիւն - թեան }
renixus - contradictio.

Բնդեւ - լի - լից. consuetus -
familiaris - domesticus - ne-
cessarius - cieur.

Բնդեւանեմ vel Բնդեւանիմ -
լայ (-լիցայ). assuesco -
consuesco - abutor - deutor
- conor - nitor.

Բնդեւացուցանեմ - ցուցի. as-
suefacio - cicurem facio -
mansuefacio.

Բնդելուզանեմ - զի. texo - con-
texo - connecto - implico -
colligo.

Բնդելութիւն - թեան. assue-
tudo - consuetudo - familia-
ritas - habitudo - mansue-
tudo.

Բնդերկարեմ - եցի. produco -
protendo - extendo.

Բնդերբ - բաց. intestinum -
viscera - exta.

Բնդէ՞ր (*adv.*). cur? - quare?
- ut quid?

* Բնդլայնումն - նման. amplifi-
catio.

Բնդհանուր - նրի - նրից (-նրոյ)
- նրոց }

Բնդհանրական - նի - նաց }
universalis - generalis - ca-
tholicus.

Բնդհանրութիւն - թեան. uni-
versitas - universus orbis.

Բնդմիջեմ - ջեցի. interrumpo
- medium iter habeo - sum
in medio - intermitto - im-
pedio.

Բնդմտանեմ - մտի. penetro -
intus operor vel ago - per-
venio.

Բնդմտաւոր - րի - բաց. sen-
sibilis - sensitivus - medi-
tabundus - cogitabundus.

Բնդոճին - ծնի - ծնաց. domi-
natus - verna - domesticus
- familiaris.

Բնդոսանում - տեայ. resilio -
salio - prosilio - commoveor.

Բնդունակ - կի - կաց. capax -
aptus - idoneus - peritus -
susceptor - particeps - ac-
ceptus - gratus.

Բնդունակութիւն - թեան. ca-
pacitas - aptitudo - peritia
- participatio - perceptio.

Բնդունայն. vacuus - vanus -
inanis.

Բնդունայնութիւն - թեան. va-
cuitas - vanitas - inani-
tas.

Բնդունելի - լայ - լեաց. acce-
ptus - acceptabilis - gratus
- susceptor - adiutor.

Բնդունելութիւն - թեան. ac-
ceptio - assumptio - convi-
vium - receptio - admissio
- participatio - participium.

Բնդունիմ, ընկալայ. accipio -
excipio - recipio - suscipio
- assumo - habeo - fero -
porto - adiuvo - auxilior.

Բնդ վայր. derelictus - deser-
tus - inanis.

» Ընդ վայր հարկանեմ, հարի.
derelinquo - desero.

Բնդվայրատուն. remissus - dis-
solutus.

Բնդվզեմ - զեցայ. cervicem at-
tollo - superbio - ferocio -
rebello.

Բնթանամ - թացայ. curro -
accurro - concurro - discurro
- percurro - procurro - per-
sequor.

Բնթաց - ցի vel }
Բնթացք - ցից } cursus - cur-
satio - agendi vel vivendi
ratio.

Բնթեռնում - թերցայ. lego -
perlego.

Բնթերակայ - յի - յից } adstans
Բնթերակաց - ցի - ցաց }
- assistens - praesens - pro-
ximus.

Բնթերցանելի - լայ - լեաց }
Բնթերցիչ - ցչի - ցչաց }
Բնթերցող - ղի - ղաց }
lector - legens.

Բնթերցողութիւն - թեան }
Բնթերցումս - ծոյ - ծոց } le-
Բնթերցումն - ցման }
ctio - lectoratus.

Բնթրեմ - եցի. coeno - pran-
deo - mensae accumbo.

Բնթրիք - ըեաց. coena - con-
vivium serotinum.

» Ընթրիս զործեմ - եցի. coe-
nam facio vel paro.

Բնծայ - յի - յից. munus - do-
num - oblatio.

Բնծայեմ - յեցի vel }
Բնծայեցուցանեմ - ցուցի } mu-
nero - remunero - dono -
commendo - exhibeo - offero
- praebeo - refero - profero
- adhibeo - praesto.

Բնծայութիւն - թեան. remu-
neratio - donatio - commen-
datio - argumentum - acces-
sus - exhibitio - occursus.
» Թուղթ ընծայութեան. lit-
terae vel epistolae commen-
datitiae.

» Կոչումն ընծայութեան. cate-
chesis - institutio catechume-
norum.

Բնկենում - կեցի. abiicio - dei-
cio - eiicio - proiicio - iacto.

Բնկեր - րի - բաց. socius - proximus - comes - alter - amicus.

Բնկերաբար (adv.). socio more - simul - socialiter.

Բնկերակից - կցի - կցաց. comes - collega - socius.

Բնկերակցիմ - ցեցայ. socium me do - socior - associor.

Բնկերակցութիւն - թեան. comitatus - societas - communio - sodalitium.

Բնկերանամ - բացայ } comitor
Բնկերեմ - բեցի }
- associor - opitulator - succurro - subvenio.

Բնկերհաշտութիւն - թեան. respublica - democratia - aristocratia.

Բնկերութիւն - թեան. comitatus - societas - amicitia - sodalitas.

Բնկեցիկ. derelictus - desertus - expositus.

» Բնկեցիկ առնեմ, արարի. derelinquo - desero - expono - proicio - abiicio.

» Բնկեցիկ լննիմ, եղէ. derelictus vel expositus sum - deseror.

Բնկնում - կլայ } absorbeo -
Բնկուզանեմ - զի } demergo - submergo - mergo - deglutio - voro.

Բնկզմեմ - մեցի. submergo - immergo - demergo - mergo - perdo.

Բնկզմութիւն - թեան } sub-
Բնկզմումն - զման }

mersio - immersio - demersus - profluvium.

Բնկձեմ - եցի. subigo - supplantato - comprimo - impedio.

Բնկոյզ - կուզի - կուզեց (-զաց). nux (fructus) - iuglans.

Բնկուզի - զւոյ - զեաց. nux (arbor) - iuglans.

Բնկրկեմ - եցի. retroago - subigo.

Բնձեռեմ - եցի. trado - tento - conor.

Բնձիւզեմ - եցի. produco - pululo - profero.

Բնչաահր - սիրի - սիրաց. amator divitiarum - cupidus pecuniae - avarus.

Բնչասիրութիւն - թեան. amor divitiarum - cupiditas pecuniae - avaritia.

Բնչաւէտ - լեաի - լեաից (-լեաաց). dives - locuples - opulentus.

Բնչաւէտանամ - աացայ. ditesco - opibus abundo - locuples sum.

Բնչաւէտութիւն - թեան. divitiae - opulentia - acquisitione - opes.

Բնաանկբար (adv.). familiariter - amice - peramanter - genuine - mansuete.

Բնաանկնամ - աանկցայ. familiaritatem conflo - assuesco - familiariter utor - mansuefio.

Բնաանկցուցանեմ - ցուցի. fa-

miliarem reddo - mansuefacio - edoceo.

Բնտանի - նւոյ - նեաց. familiaris - domesticus - propinquus - cognatus - proprius - cicur - mansuetus.

Բնտանութիւն - թեան. familiaritas - consuetudo - mansuetudo.

Բնտիր - տրոյ - տրոց (- տրի - տրից)

Բնտրեալ - բեւոյ - բեւոց } electus - selectus - probatus - probus - bonus - optimus.

Բնտրեալից. coelectus - simul electus.

Բնտրեմ - բեցի. eligo - seligo - deligo - discerno - probo - statuo - iudico.

Բնտրողութիւն - թեան } electio
Բնտրութիւն - թեան }
- selectio - discretio - distinctio - comparatio.

Բս (adv.). iuxta - secundum - consequenter - ultra.

» Ըստ նմին օրինակի. pariter - simili modo.

Բստգիւտ, Բստգտանեմ, Բստգտանք Vid. Ստգիւտ, Ստգտանեմ, Ստգտանք :

Բստերիւր, Բստերիւրիմ, Բստերիւրումն Vid. Ստերիւր, Ստերիւրիմ, Ստերիւրումն :

Թ

Թագ

Թագ - գի = գից (- գաց). diadema - corona - mitra - infula.

Թագաւոր - թի - թաց. rex - regnator.

Թագաւորաբար (adv.). regaliter - regie - regifice.

Թագաւորազարմ - մի - մաց

Թագաւորազգի - գւոյ - գեաց

Թագաւորազն - զին - զինք - զանց

Թագաւորազուն - զնի - զանց } princeps regius - regis filius - regulus - aulici.

Թագաւորական - նի - նաց.

Թաթ

regalis - regius - basili-cus.

Թագաւորեմ - եցի. regno - impero - rerum potior - rego.

Թագաւորեցուցանեմ - ցուցի. regem constituo.

Թագաւորութիւն ~ թեան. regnum - imperium.

Թագուհի - հւոյ - հեաց. regina - regnatrrix.

Թաթ - թի - թից. pes - manus - talus - ungula - lanx.

Թաթահերձ. diffissam habens ungulam.

Թաթաղուն. confertus - condensus - pressus.

Թաթաւեմ- եցի. tingo - mergo - polluo - inquino - misceo - subigo.

Թալանամ- լացայ. dissolvor - emollior.

Թախանձ - ձի - ձից }
Թախանձանք - նաց } mo-
Թախանձու թիւն - թեան }
lestia - supplicatio - perturbatio - tristitia - necessitas.

Թախանձեմ- եցի vel etiam }
Թախանձեցուցանեմ - ցուցի }
vexo vel molesto supplicatio-
nibus - molestiam creo -
divexo - turbo - perturbo -
fastidium do - flecto - exoro.

Թախիծ - խծի. moeror - moestitia - dolor - angor.

Թախծիմ- ծեցայ. doleo - moere - moestus sum - contristor - affligor - compungor.

Թախծութիւն - թեան. dolor - moestitia - moeror - angor - anxietas - tristitia.

Թախարդ - դի - դից (-դաց). insidiae - fraus - laqueum - cassis - rete - cavea.

Թախոյկ - կուկի - կուկաց. hydra - vas aquarium - cyathus - poculum.

Թաղանթ - թի - թից (-թոյ - թոց). operimentum - tegmen - pinguedo - adeps - membrana.

Թաղեմ- դեցի. sepelio - humo - inhumo - tumulo - defodio.

Թաղի - դոյ - դեաւ. lana coacta - pilus.

Թաղումն - զման. sepultura - humatio.

Թամբ - բի - բաց. ephippium - stramen - phalerae.

Թան - նի - նից. iusculum - puls - pulmentum.

Թանամ; Թացի. rigo - intingo - tingo - madefacio - mergo.

Թանաք - քի - քաւ. atramentum.

Թանդուլեմ- եցի. subtraho me - abdo me.

Թանձր - ձու - ձուեք - ձուեց. crassus - incrassatus - gravis - ingens - densus.

Թանձրախա }
Թանձրախուռն } spissus - densus - umbrosus - concretus.

Թանձրամիտ - միտի - մտաց. stupidus - rudis animo.

Թանձրանամ- ձրացայ. incrassor - crassus fio - crassescor.

Թանձրացուցանեմ - ցուցի. crassum reddo - crasso.

Թանձրութիւն - թեան. crassities - crassitudo - gravitas - densitas - pinguedo.

Թանչ - չի vel }
Թանչք - չից } dysenteria -
termina - fluxus ventris.

Թաշկինակ - կի - կաց. sudarium - mucinium.

Թառամեմ - ռաւեցի vel
 Թառաւեցուցանեմ - ցուցի }
 marcescere facio - enervo -
 emollio - mollio - macero.
 Թառաւիմ - մեցայ. marceo -
 marcesco - immarcesco - ta-
 besco - contabesco - exaresco
 - flaccesco.
 Թաար - տեր - տերք - տերց
 (graec.). theatrum - specta-
 culum - ludus.
 Թարախ - խի - խաց - (-խոյ -
 խոց). sanies - tabum -
 pus.
 Թարգման - նի - նաց } in-
 Թարգմանիչ - նչի - նչաց }
 terpres - explanator - expli-
 cator - enarrator.
 Թարգմանեմ - նեցի. interpretor
 - explano - explico - expo-
 no - transfero - verto - re-
 fero.
 Թարգմանու թիւն - թեան. in-
 terpretatio - interpretamen-
 tum - explanatio - explica-
 tio - expositio - translatio -
 versio.
 Թարթափ ական. ictus oculi
 - vibramen palpebrarum -
 horae momentum - temporis
 punctum.
 Թարմաար - ըի - բաց. infir-
 mus - deterior - vilis - inu-
 tilis.
 Թարչամիմ - մեցայ. marceo -
 marcesco - immarcesco - ta-
 besco - flaccesco.
 Թաւ - լի - ւաց (-ւու - ւուց).

densus - pilosus - hirsutus
 herbidus - crassus.
 Թաւալեմ - լեցի vel etiam } ad-
 Թաւալեցուցանեմ - ցուցի }
 volvo - revolveo - volvo - eli-
 do - roto - voluto - devolv-
 vo.
 Թաւարծի. pilosus - hirsutus.
 Թափ - փու (- փոյ) - փուց. pro-
 funditas - commotio.
 » Թափ անցանեմ - ցի. penetro
 - permeo - perluceo - trans-
 luceo - pertranseo - per-
 vado.
 Թափանցանց } penetrabilis -
 Թափանցիկ }
 permeans - translucidus -
 pellucidus - pervadens.
 Թափառական - նի - նաց. va-
 gabundus - errabundus - erro
 - vagus.
 Թափառիմ - ռեցայ. vagor -
 aberro - pererro.
 Թափեմ - եցի. effundo - iacto
 - immitto - expono - evacuo
 - aufero - evello - exscindo
 - libero - eripio.
 » Թափեմ զոգի. tollo animam
 - angō.
 Թափիչ - փչի - փչաց. fullo -
 lotor - fustis.
 Թափուր. vacuus - desertus
 - inanis.
 Թափօր - ըի - բաւ. supplicatio
 - supplicationes - pompa vel
 processio religiosa.
 Թաքուսա - քսական - քսականք
 (-քսաի - քսաիւ). locus ab-

sconditus - occultatio - latetebra.

Թաքուցանեմ - ցի. abscondo - occulto - operio - tego - abdo.

Թաքչիմ - քեայ - քուցեալ. abscondor - occultor - operior.

Թեզան - նի (-նոյ) - նաց. subtegmen.

Թեզանիք - նեայ. manica.

Թեթեւ - լի - լաց (-ւոյ - լոց). levis - velox - celer - exiguus - debilis.

Թեթեւագոյն - գունի - գունից. levior - celerior - faciliior - humilior.

Թեթեւացուցանեմ - ցուցի. al-levo - levo - relevo - im-minuo - minuo.

Թեթեւութիւն - թեան. levitas - allevatio - nobilitas - inconstantia.

Թեւ - լոյ - լոց. filum - nema - stamen - capillus - textura - textus.

Թեւադրեմ - րեցի. suggero - dicto - moneo.

Թեւադրութիւն - թեան. suggestio - consilium - consultatio - suasio - monitum.

Թեկն, Թիկան Vid. Թիկունք : Թեկոշ. ilex - quercus - pinus. Թեսաղոնիկեցի - ցւոյ - ցւոց. Thessalonicensis.

Թերահատար - րի - րաց. non perfectus - imperfectus - infectus - inconsummatus.

Թերահատարութիւն - թեան.

opus imperfectum - imperfectio - defectus.

Թերահաւատ - աի - աից. incredulus - diffidens - pusillae vel modicae fidei - suspicax.

Թերահաւատեմ - եցի }
Թերահաւատիմ - եցայ } fidem

non habeo - incredulus fio - diffido - suspicor.

Թերահաւատութիւն - թեան. incredulitas - diffidentia - suspicio.

Թերափիմ (hebr.). idola - penates - lares.

Թերեւս (adv. et coni.). forsan - forsitan - fortasse - fortassis - nimirum.

Թերթ - թի - թից. frons - folium - lamina.

Թերի - րւոյ - րեաց. relictus - minor - inferior - superstes - imperfectus - mancus.

Թերութիւն - թեան. defectus - mendum - imperfectio.

Թեւ - լոյ - լոց. ala - penna - artemo - gubernaculum - subsidium - auxilium.

Թեւակոխեմ - եցի }
Թեւակոխիմ - եցայ } nitor - co-

nor - tento - gestio - exerceo me - sollicitor - propereo - studeo - operam do vel navo - alas quatio.

Թեւական - նի - նաց }
Թեւաւոր - րի - րաց } alis prae-ditus - alatus - aliger - pennatus - pennipotens.

Թեփ - փոյ - փոց. cortex - squama - lamina.

Թեքեմ - քեցի. fabrico - cudo - acuo - erudio - concino.

Թզենի - նոյ - նեաց. ficus (arbor).

Թէ. si - quod - an.

» Թէ եւ (con.). etsi - etiamsi.

Թէաարոն - նի - նից vel - նաց (lat.). theatrum - spectaculum - ludus.

Թէպէա vel } (con.). etsi - si
Թէպէտեւ }
- et quidem - etiamsi - quamvis - quamquam.

Թթենի - նոյ - նեաց. morus (arbor).

Թթու - ուոյ - ուոց. acer - acidus - acerbus.

Թթու թիւն - թեան }
Թթուու թիւն - թեան } acor -
acritas - acritudo - acrimonia - acerbitas.

Թի - իոյ - իոց }
Թիակ - կի - կաց } pala - re-
mus - palmula.

Թիզ, թզի, թզաւ. palmus - dodrans.

Թիթեղն - թղան - թղունք. lamina bractea.

Թիկնամէջ - էջք. scapulae - humerus.

Թիկունք - կանց. dorsum - tergum - humerus.

» 'ի թիկունս (adv.). retrorsum - retro.

» 'ի թիկունս հասանեմ, հասի.

in adiutorium occurro - adiuvō - subsidio venio.

» Թիկունս դարձուցանեմ - ցի. avertō me - despicio - sperno - contemno - aufugio - tergum verto.

Թին, թնոյ (թնի). acinum - acinus.

Թիւ, թուոյ, թուոց. numerus - aera - aevum.

Թիւր - ըի - ըից (- ըոյ - ըոց). perversus - subversus - obliquus - indirectus - tortuosus - flexus.

Թիւրեմ - եցի. pervertō - subvertō - flecto - revertō - declino - incurvo.

Թիւրու թիւն - թեան. perversio - subversio - tortus - plicatura - flexus.

Թլփառեմ - եցի. circumcido. Թլփառու թիւն - թեան. circumcisio.

Թխանամ - խացոյ. denigror - offuscor - nigresco - tenebror - obscuror.

Թխեմ - եցի. glocito - ovis incubo - glocio.

Թմբուկ - բկի - բկաց. cithara - tympanum.

Թմբի. tilia.

Թմբբիմ - բեցոյ. obcoecor - obstupesco - soporor - torpesco.

Թմբբու թիւն - թեան }
Թմբբումն - բման } obcoecatio - stupor - sopor - torpor.

* ԹՎՆԳԱՆՈՒԹ - ԹՊԶ - ԹՊԶ. tormentum bellicum.

ԹՎՆԳԻՆ. sonitus - strepitus - fragor - palpitatio - vibratio.

ԹՂԱՄԱՆԱՐԱՐ (adv.). contumeliose - iniuriose - hostiliter.

ԹՂԱՄԱՆԱԼԻԳ. contumeliosus - iniuriosus.

ԹՂԱՄԱՆՆԵՄ - ԵԳԻ. contumelia afficio - contumeliam facio - exprobro - convicior - reprehendo - vituperor.

ԹՂԱՄԱՆԻՔ - ՆՂԻ - ՆՂԱԳ }
ԹՂԱՄԱՆՈՂ - ՂԵ - ՂԱԳ } con-
tumeliosus - iniuriosus - violentus - exprobrator - conviciator.

ԹՂԱՄԱՆՔ - ՆԱԳ. contumelia - iniuria - exprobratio - convicium - insolentia - noxa.

ԹՂԱՄԻ - ՄՆՈՂ - ՄԵԱԳ. inimicus - hostis - adversarius - malevolus.

ԹՂԱՄՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ. inimicitia - hostilitas - simultas - odium.

ԹՂԱՄԱՆ - ՈՒ - ՈԱԳ vel }
ԹՂԱՄԱՆԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱԳ } mi-
ser - miserabilis - infelix - aerumnosus - calamitosus.

ԹՂԱՄԱՆԱՄ - ՈԱԳԱՅ. miseria afficio - infelix vel miser fio - foedor.

ԹՂԱՄԱՆԱԳՈՒԳԱՆՆԵՄ - ԳՈՒԳԻ. miserum facio.

ԹՂԱՄԱՆՆՔ - ՆԱԳ vel }
ԹՂԱՄԱՆՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ } mi-

seria - infelicitas - aerumna - calamitas - anxietas.

ԹՊԹՈՒԼԱԽՈՍ. balbus - balbutiens.

ԹՊԶ (praep. et adv.). praeter - sine - extra.

» ԹՊԶ ԹԷ (coni.). quanto magis - puta - pone.

ԹՊԶԳՈՒԳԱՆՆԵՄ - ԳՈՒԳԻ. laxo - sino - permitto - relaxo - indulgeo - concedo.

ԹՊԶՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ. remissio - dimissio - condonatio - permissio - licentia.

ԹՊԶՈՒՄ - ՂԻ. linquo - relinquo - derelinquo - remitto - dimitto - trado - sino - condono - permitto - omitto.

ԹՊԶՈՒՄԻ - ՂՄԱՆ. praetermissio - condonatio - venia.

ԹՊԶԼ, ԹՈՒԼՈՂ - ԼՈՂ (-ԼԻ - ԼԵԳ). laxus - mollis - diffusus.

» ԹՊԶԼ ՄԱՄ, ԵՄՈՒ. permitto - concedo - sino - dimitto.

ԹՊԶԼՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ. permissio - licentia - facultas - venia.

ԹՊԶԻ, ԹՈՒՆՈՂ - ՆՈՂ vel - ՆԻ - ՆԵԳ (-ՆԱԳ). venenum - toxicum.

ԹՊԶԻՐ - ՐԻ - ՐԵԳ. color.

ԹՊԶԻԿ - ԿԻ - ԿԱԳ. stipendium - merces - com meatus - viaticum - cibaria - salarium.

ԹՊԶԻԿԱԼՈՐ - ՐԻ - ՐԱԳ. stipendio conductus - stipendiarius - mercenarius.

Թոռն - ուին - ոռնք - ոանց.
nepos - neptis.

Թոռնորդի - զւոյ. filius nepo-
tis - pronepos.

Թոզիմ - եցի. incanto - fasci-
no - mussito.

Թոզլուծիւն - թեան. incan-
tamentum - cantio - fasci-
natio - veneficium.

Թուական - նի - նաց vel } ac-
Թուականութիւն - թեան } ac-
ra - epocha - aevum - arith-
metica - supputatio.

Թուեմ - եցի. numero - annu-
mero - supputo.

Թուզ, Թզոյ - զոց (Թզի - զեց).
ficus (fructus).

Թուծ, Թծոյ, Թծոց. morum
(fructus).

Թուիմ - լեցայ. videor - opi-
nor - arbitror.

» Թուի ինձ. mihi videtur -
aestimo - puto - existimo.

Թուլանամ - լացայ. mollior -
emollior - laxor - relaxor -
remitter.

Թուլացուցանեմ - ցուցի. sino
- laxo - remitto.

Թուլութիւն - թեան. mollitia
- mollitudo - laxitas - re-
missio - permissio.

Թուխ, Թխոյ, Թխոց. ater -
niger - opacus - obscurus.

Թուղծ, Թղծոյ (- թի) - թոց.
charta - papyrus - epistola
- literae.

» Թուղծ ընծայութեան Vid.
in Ընծայութիւն :

Թումք, Թմբոյ (- բի) - բոց. ag-
ger - moles - munimentum.

Թուեաւոր - բի - բաց. veneno-
sus - venenatus - virulentus.

Թուր, Թրոյ. gladius - ensis.

Թուփ, Թփոյ - փոց. arbustum
- frutex - virgultum.

Թուք, Թքոյ - քոց. sputum -
exputatio - saliva.

Թոք - քոյ - քոց. pulmo.

Թոքացաւ - լոյ (-ւի). pulmo-
narius morbus.

Թանիմ - ռեայ }

Թանում - ռեայ } volo - evolo
Թռչիմ - ռեայ }

- transvolo - volito.

Թռչուն - չոյ - չոց. avis -
volucris - volans - ales.

Թրեմ - եցի. macero - subigo
- commisceo.

Թրթուր - Թրոյ - Թրոց. eruca
- rubigo - lumbricus.

Թրջեմ - եցի. humecto - ma-
defacio - aspergo - irrigo -
perfundo.

Թքանեմ - քի } sputo - expuo
Թքեմ - եցի }
- conspuo - consputo - de-
spuo.

Թօթափեմ - եցի. excutio -
extergeo - amoveo - effluo
- defluo - excido.

» Ի բաց Թօթափեմ. abiicio
- depono - sepono.

» յական Թօթափել Vid. in
Ան :

» Թօթափեմ զանկողնս Vid.
in Անկողն :

Թօթափումն. - փման concussio
- excussio - amotio.

Թօն - նի - նից. mador - hu-
mor - imber maximus.

Թօնընկէցք. imber maximus -
pluvia.

Թօնուտ. pluviosus - pluvius
- humidus - humens.

Ժ

ժամ

ժահ - հի - հից (- հու - հուց))

ժահահոռութիւն - թեան }
foetor - putor - teter odor.

ժահահոռ - աի. foetidus - pu-
tidus.

ժամ - մու - մուց (- մաց). hora
- tempus - opportunitas -
momentum - tempestas.

» ժամ զնեմ, եղի. diem *vel*
horam constituo.

» ժամու (*adv.*). opportune -
tunc - olim.

» վրան ժամու. tabernaculum.

ժամադիրք - գրոց. liber hora-
rum - diurnale - horae di-
urnae *vel* canonicae - breviam-
rium.

ժամադիր. qui constituit ho-
ram.

» ժամադիր առնեմ, արարի *vel*
լինիմ, եղէ. constituo horam
- ordino - pango.

ժամադրութիւն - թեան. tem-
pus constitutum - ordina-
tio *vel* definitio temporis.

ժամակարգութիւն - թեան.
horae canonicae *vel* diurnae
- breviarium.

ժամ

ժամանակ - կի - կաց. tempus
- saeculum - momentum -
annus - aevum - aetas -
tempestas - opportunitas.

» առ ժամանակ մի. ad tempus
vel horam - temporalis - mo-
mentaneus.

» ժամանակաւ (*adv.*). in tem-
pore - olim - quondam.

» մինչեւ ցայսօր ժամանակի.
usque in hodiernum diem -
ad hanc horam.

» ցորչափ *vel* ցորքան ժամա-
նակս (*adv.*). quanto tempo-
re - quamdiu - usque dum.

ժամանակագիր - գրի - գրաց.
annalium scriptor - chrono-
graphus.

ժամանակագրական - նի - նաց.
chronographicus - chronicus
- historicus.

ժամանակագրութիւն - թեան.
chronologia - chronographia
- chronica - annales.

ժամանակակէտ. tempus prae-
finitum - statutus dies.

ժամանակաւոր - րի - րաց } tem-
ժամանակեայ - կէի - կէից }

poralis - temporarius - ca-
ducus - momentaneus - flu-
xus - fragilis.

Ժամանակեմ - եցի. ordino -
constituo tempus.

Ժամամուտ - մտի - մտից. in-
troitus Missae.

Ժամանեմ - եցի }
Ժամանիմ - եցայ } advenio -
pervenio - praevenio - pos-
sum - assequor - valeo.

Ժամացոյց - ցուցի - ցուցից.
horologium - horarium.

Ժայռ - աի - աից. scopulus -
rupes - saxum.

Ժանդ - գոյ. rubigo - aerugo
- venenum - virus.

Ժանգակեր }
Ժանգահար } rubiginosus - ae-
ruginosus.

» Ժանգահար լինիմ, եղէ. ru-
biginem contraho - rubigi-
nor.

Ժանդաւիմ - տեցայ. rubiginor
- aeruginem contraho - sor-
deo.

Ժանիք - նեաց. dentes molares.

Ժանս - տի - տից (-աաց). foe-
dus - turpis - malus - pe-
stilens - exitialis - improbus.

Ժանտաթղենի - նւոյ - նեաց.
sycomorus - caprificus.

Ժանտաթուղ - թղոյ. fructus
sycomori - morum.

Ժանտախտ - տի - տից }
Ժանտամահ } pestis -
lues - pestilentia - conta-
gium.

Ժանտանամ - տացայ. corrup-
por - inquinor - deturpor.

Ժապաւէն - լինի - լինաց. tae-
nia - fimbria - margo - ori-
ficiam.

Ժառանդ - դի - դաց }
Ժառանգակալ - լի - լաց } hae-
res - clericus.

Ժառանգակից - կցի - կցաց. co-
haeres.

Ժառանգաւոր - րի - րաց. hae-
res - clericus - in sortem Do-
mini vocatus.

Ժառանգեմ - եցի. haeres sum
vel fio - haereditatem capio
- haereditate possideo vel
percipio.

Ժառանգեցուցանեմ - ցուցի.
haeredem facio vel instituo
- distribuo sorte.

Ժառանգորդ - դի - դաց. haeres
- possessor - dominus.

Ժառանգութիւն - թեան hae-
reditas - possessio - sors -
clericatus - dioecesis.

Ժիր, ժրաց. virilis - robustus
- fortis - patiens.

Ժլատ - տի - տից. avarus - sordi-
dus - tenax - avidus - parcus.

Ժլատանամ - տացայ }
Ժլատիմ - տեցայ } avarus fio
- sordide vel parciter ago.

Ժլատութիւն - թեան. avari-
ties - parsimonia - parcitas -
insatiabilitas.

Ժողով - վոյ - վոց. congregatio -
collectio - multitudo - coetus
- turba - compositio - syn-

agoga - ecclesia - concursus
hominum - synodus - coeno-
bium - conventus - concilium.

» Ժողով առնեմ, արարի. col-
ligo - congrego - coniungo -
cogo.

Ժողովարան - նի - նաց. synago-
ga - collectio - diversorium -
tribunal - ecclesia - synaxis.

Ժողովեմ - եցի. congrego - col-
ligo - coacervo - coaduno -
concludo.

Ժողովեալ - տեղ. synagoga -
tribunal - ecclesia - synaxis.

Ժողովուրդ - վրդեան - վրդե-
կանց (-վրդի - վրդոց). popu-
lus - congregatio - turba -
coetus - natio - gens - syn-
agoga - plebs - synaxis - con-
cilium - tribunal.

Ժողովրդական - նի - նաց. po-
pularis - laicus.

Ժողովրդանոց - ցի - ցաց. syn-
agoga - ecclesia - synaxis.

Ժողովրդապետ - տի - տաց. ar-
chisynagogus - princeps syn-
agogae - curio - parochus -
praesul.

* Ժողովրդապետութիւն -
թեան. curia - paroecia.

Ժոյժ. tolerantia - patientia -
vis sustinendi.

» Ժոյժ ունիմ, կալայ. conti-
neo me - sustineo - subsisto
- tolero.

Ժուժամ - ացի } tolero - conti-
Ժուժեմ - եցի } neo me - susti-
neo - suffero - patienter fero.

Ժուժկալ - լի - լից (-լաց). con-
tinens - castus - pudicus -
temperans - tolerans - vali-
dus - patiens - potens.

» Ժուժկալ լինիմ, եղէ. conti-
nens sum - abstineo me.

Ժուժկալեմ - եցի. contineo me
- castus *vel* pudicus sum - su-
stineo - subsisto - invalesco -
tolero.

Ժուժկալութիւն - թեան. con-
tinentia - castitas - pudicitia
- abstinencia - temperantia -
tolerantia.

Ժպիս. risus.

Ժպիրհ - պրհի - պրհաց. audax
- audens - imprudens - teme-
rarius - tristis - teter - impu-
dicus.

Ժպիմ - տեցայ. subrideo.

Ժպրհիմ - հեցայ. audeo - mihi
arrog.

Ժպրհութիւն - թեան. audacia
- audencia - temeritas - arro-
gantia - immanitas - impudi-
citia.

Ժառնք - նաց *vel* } importuni-
Ժառութիւն - թեան } tas - improbitas - molestia -
impudentia - supplicatio.

Ժբազլութ. diligens - sedulus
- virilis - fortis - generosus.

Ժբանամ - ացայ. viriliter ago
- diligens *vel* forti animo sum
- suffero - persevero.

Ժբութիւն - թեան. diligentia -
sedulitas - robur - tolerantia -
strenuitas - studium - conatus.

Ի

Իբբ (*praep. et coni.*). tanquam
- sicut - quemadmodum -
circiter - fere - quasi.

Իբբեւ (*adv. et coni.*). quum
- quando - sicut - postquam
- quandoquidem.

» **Իբբեւ զի** (*inter.*) quam!
- quantum! - utique - certe
- profecto - hercle.

Իգաբար (*adv.*). muliebriter -
effeminate - feminino genere.

Իգական - **նի** - **նայ**. femineus -
muliebris - effeminatus - mol-
lis.

Իգանամ - **զացայ**. mollis fio -
mollior - effeminor - ener-
vor.

Իգասէր - **սիրի** - **սիրաց**. amator
mulierum - dissolutus - per-
ditus.

Իգութիւն - **թեան**. mollitudo
- usus feminae - feminea
natura - luxuria.

Իժ - **ժի** - **ժից**. vipera - aspis.

Իլ - **լոյ**. fusus.

Իլամացի - **ցւոյ** - **ցւոց**. Aela-
mita.

Իկոնացի - **ցւոյ** - **ցւոց**. Iconien-
sis.

Իլճ, **ըլճի**, **ըլճից**. desiderium
- optatum - cupiditas - vo-
tum - affectio - preces - va-
tes - hariolus - vaticina-
tor.

Իմ - **մոյ** - **մոց**. meus - propin-
quus - cognatus.

Իմանալի - **լոյ** - **լաց**. intelli-
gibilis - intellectualis - spi-
ritualis - angelus.

Իմանամ - **մացայ**. intelligo -
cognosco - nosco - scio - recor-
dor - percipio - sentio - cogito.

Իմաստ - **տի** - **տից**. sententia -
dictum - sensus - mens -
sapientia - scientia - exco-
gitatio - artificium.

Իմաստակ - **կի** - **կաց**. sophista
- cavillator.

Իմաստակութիւն - **թեան**. so-
phisma - cavillatio - fallacia.

Իմաստասէր - **սիրի** - **սիրաց**. phi-
losophus - amator sapientiae
- prudens - sagax.

Իմաստասիրաբար (*adv.*). phi-
losophice.

Իմաստասիրական - **նի** - **նայ**.
philosophicus - probus.

Իմաստասիրեմ - **րեցի**. philoso-
phor - dissero - examino -
disquiro - philosophicum in
morem vivo.

Իմաստասիրութիւն - **թեան**.
philosophia - amor *vel* stu-
dium sapientiae - virtus -
probitas.

Իմաստնազոյն - **զունի** - **զունից**.
sapientior - prudentior - cal-
lidior - astutior.

Իմաստնամ - նացայ. intelligens *vel* prudens sum - sapiens fio *vel* efficior - bene vivo - sapio - sentio - intelligo.

Իմաստութիւն - **թեան**. sapientia - prudentia - scientia - intelligentia - sensus - cogitatio - temperantia.

Իմաստուն - **անոյ** - **անոց**. sapiens - prudens - intelligens - artifex.

» **Իմաստուն առնեմ, արարի**. instruo - edoceo - erudio.

Իմացական - **նի** - **նաց**. intelligibilis - intellectualis.

Իմացութիւն - **թեան**. intellectus - intelligentia - cogitatio - mens - sensus - ingenium.

Իմացուցանեմ - **ցուցի**. certior rem facio - instruo - instituo - ostendo.

Ի միասին (*adv.*). simul - coniuncte - coniunctim.

Իմն, իրիք, իւիք. quid - aliquid - nonnullus.

Իմովսանն (*adv.*). quantum est in me - summa ope - omnibus unguis.

Ինձ, ընձու, ընձուց. panthera - tigris - pardus - leopardus - pardalis.

Ինձէն (*adv.*). a me - per me ipsum.

Ինն, ըննի, ինուներ, ինունց. novem.

Իննամեայ *vel* **Իննամեան**. no-

vem annorum - nonum agens annum.

Իննամսեայ - **սէի** } **Իննամսեան** - **սենի** } novem mensium.

Իններորդ - **դի** - **դաց**. nonus.

Իննեւտասն - **սին** - **սունք** - **սանց**. novendecim - undeviginti.

Իննեւտասներորդ - **դի** - **դաց**. nonusdecimus - undevigesimus.

Իննսնամեայ - **մէի** } **Իննսնամեան** - **մենի** } nonagenarius.

Իննսուն - **սնի** - **սնից**. nonaginta.

Ինչ. unus - ullus - aliquid - quoddam - quid.

Ինչ, ընչի *vel* } **Ինչք, ընչից** } res - bona pos-

sessa - possessio - pecunia - substantia - facultates.

Ինքն - **քեան** - **քեանք** - **քեանց**. ipse - ipsemet.

Ինքնազուլս. autocephalus - sui iuris.

Ինքնակալ - **լի** - **լաց**. imperator - dominator - sui iuris - liber.

Ինքնակալութիւն - **թեան**. imperium - imperii ditio - dominatio - dominatus - summa potestas - liberum arbitrium.

Ինքնակամ. spontaneus - ultroneus - voluntarius - liber - sui iuris.

Ինքնակամութիւն - **թեան**. voluntas - libertas - liberum arbitrium.

Ինքնակաց. qui per se stat -
sponte agens - subitaneus.

Ինքնակոչ. per se vocatus - non
invitatus.

Ինքնեակ - նեկի - նեկաց. spon-
taneus - ultroneus - fortuitus
- transfuga - perfuga - in-
opinatus.

Ինքնին (adv.). per se ipsum
- a seipso - sponte - ultro.

Ինքնիշխան - նի - նաց. sui iu-
ris *vel* arbitrii - ultroneus -
liber - spontaneus - domi-
nator.

Ինքնիշխանութիւն - թեան. li-
berum arbitrium - propria
auctoritas - libertas - sum-
mus dominatus.

Իշավայր - ըի - ըից (-ւաց) }
Իշավայրի - ըւոյ - ըեաց }
asinus silvestris - onager -
onager.

Իշխան - նի - նաց. princeps -
potens - potestatem habens
- dominator - dux - domi-
nus - regnator - praeses -
dynastes - moderator.

» **իշխան լինիմ, եղէ.** impero -
dominor - audeo.

Իշխանաբար (adv.). tanquam
dominus - imperative - po-
tenter - audaciter.

Իշխանական - նի - նաց. prin-
cipalis - praecipuus - prae-
positus - dirigens - summus
- sui iuris.

Իշխանութիւն - թեան. princi-
patus - potestas - auctoritas

- potentia - ius - dignitas
- dominium - regimen - vir-
tus - dioecesis - libertas -
liberum arbitrium.

Իշխեմ - եցի. impero - princi-
patum gero - potestatem ha-
beo - dominor - audeo - va-
leo - possum - praesumo -
queo.

Իշուկ - շկան. asellus.

Իջանեմ - ջի. descendo - de-
venio - deducor - superbiam
abiicio - me deprimō *vel* de-
mitto - cadō.

Իջաւոր - ըի - ըաց. hospes -
viator - caupo.

Իջական - նի - նաց }
Իջեւան - նի - նաց } hospitium
- diversorium - locus re-
fectionis.

Իջումն - ջման. descensus - de-
scensio.

Իջուցանեմ - ջի. deduco - de-
pono - submitto - dimitto -
defero.

Իսկ (coni.). sed - verum -
ergo - utique - autem - qui-
dem - etiam - enim.

» **իսկ արդ (coni.).** itaque - er-
go - quoniam.

» **իսկ է իսկ (adv.).** statim -
continuo - confestim - su-
bito.

Իսկական - նի - նաց. essentia-
lis - substantialis - pro-
prius.

Իսկզբանէ Vid. in Սկիզբն :
Իսկութիւն - թեան. essentia -

substantia - subsistentia -
hypostasis - veritas.

Իսպառ (adv.). usque in finem
- perpetuo - in novissimo -
omnino - prorsus - plane.

Իսրայէլական vel etiam }
Իսրայէլացի - ցւոյ - ցւոց } Is-
Իսրայէլեան }
raelita - Iudaicus.

Իտալիացի - ցւոյ - ցւոց. Italus
- Italicus.

Իլ - ըի - բաց. res - negotium
- factum - opus - causa.

» ամենայն իրօք. per omnem
modum - omnimode.

» զմին՝ նմին՝ սմին իրի (coni.).
propterea - in hoc ipsum -
idecirco.

Իրագէտ - զիտի - զիտաց. con-
scius - edoctus - peritus -
gnarus.

Իրազեկ լինիմ, եղէ. audio -
auribus percipio - inquirō -
exquiro - edoceor.

Իրական - նի - նաց. realis -
germanus - proprius.

Իրան - նի - նաց. corpus - cu-
tis - tempus - tibia.

Իրաւ - լի - ւաց. iustus - ae-
quus - rectus - iustum -
iustitia - aequitas.

» իրաւ առնեմ, արարի. dii-
dico - iudico - decerno - ius
tribuo.

» իրաւ տամ, ետու. iudicium
fero - ius reddo - iustum
eligo.

» յիրաւի (adv.). iuste - iure

- merito - vere - certe -
rite - utique - equidem.

Իրաւաբան - նի - նից. iuridicus
- iurisperitus - iurisconsultus
- causidicus iustus.

Իրաւաբանեմ - եցի. causam de-
fendo - ius dico.

Իրաւաբանութիւն - թեան. iu-
risdictio - causae defensio -
aequum iudicium.

Իրաւագէտ - զիտի - զիտաց.
conscius - iuriscónsultus.

Իրաւախոհ. accommodatus -
consentiens - aptus - bene-
volus - iustus - prudens.

» իրաւախոհ լինեմ, եղէ. ac-
comodo rem - consentiens
sum - apto vel compono li-
tem.

Իրաւական. aequus - iustus.

Իրաւարար - ըի - բաց. iudica-
tor - iudex.

Իրաւացի - ցւոյ - ցեաց. iustus
- aequus.

Իրաւացուցանեմ - ցուցի. dii-
dico - certiorē facio.

Իրաւութիւն - թեան } ius -
Իրաւունք - ւանց }
iustitia - iustificatio - iudi-
cium - aequitas - ultio -
lex - regula - mos - con-
suetudo.

» իրաւամբք (adv.). iuste - ex
iure - aeque - merito.

Իրեար - երաց - երօք. invicem
- mutuus.

Իյե՛ք թէ } (inter.). utinam.
Իյի՛ր }

Ի՞ւր *vel* Ի՛ւր Իւիք (*adv.*). quae de causa? - quomodo? - cur? - quonam? - unde?

Իւղ - ղոյ - ղոց. oleum - unguentum - butyrum.

Իւղաբեր - բի - բից. qui oleum *vel* unguentum affert.

Իւղադործ - ծի - ծաց. coactor unguenti - unguentarius.

Իւր - բոյ - բոց. suus - proprius.

Իւր - բեանք - բեանց (*pron.*). sui ipsius.

Իւրական - նի - նաց } suus -
Իւրային - յնոյ - յնոց } proprius - peculiaris.

Իւրաքանչիւր - բոյ - բոց. unusquisque - quilibet - quisque - singuli.

Իւրովի *vel* Իւրովին (*adv.*). a semetipso - per se - sponte - ultro.

Լայ

Լալազին } lacrymosus - la-
լալսառն } crymabundus - flebilis - luctifer - luctuosus.

Լալկան - նի - նաց. flens - lugens - lacrymans - plorans - lamentabilis - querulus.

Լալին *vel* } fletus -

Լալիք - լեաց } luctus -

Լալուծիւն - թեան } lacrymae

Լալումն - լման } - ploratus - planctus - lamentatio - questus.

Լակոնացի - ցւոյ - ցւոց. Laconicus.

Լամ, լացի. fleo - lugeo - lacrymor - ploro - plango - lamentor - lacrymas effundo.

Լամբ - բի - բից (-բաց). theca - ansa - anellus.

Լայն - նի - նից. latus - am-

Լապ

plus - dilatatus - spatiosus.

Լայնալիճ. bene curvatus - extensus.

Լայնանամ - յնացայ. amplificor - dilator - latesco.

Լայնացուցանեմ - ցուցի } am-

Լայնեմ - նեցի } plio - amplifico - dilato - profero - aperio - distendo - explico - pando - extendo - augeo.

Լայնուծիւն - թեան. latitudo - amplitudo - amplificatio - dilatatio - extensio.

Լանջք - ջաց. pectus.

Լաչկամաչի - կի - կաց. pellis glabrata - cutis.

Լապտեր - բի - բաց (*graec.*). lampas - laterna - lucerna - fax - taeda.

Լ աւա - աի - աից (-աաց) } ratis
Լ աւաւաիայա - աի - աից }
- arca - navis - carina.

Լ աւտեմ - եցի. instauro - fa-
brico - construo - praeparo.

Լ աօին - նի - նաց. Latinus.

Լ աբ - բի - բից (-բաց). funis
- rudens - nervus - fidicula
- filum - funiculus - insidiae
- cavea.

Լ աբեմ - եցի. tendo - struo -
apto - extendo - insidior.

Լ աց. fletus - luctus - lacry-
mae - planctus - ploratus -
lamentum.

Լ աւ - լի - ւաց. bonus - me-
lior - utilior - honoratus -
honestus - pulcher.

» Լ աւ եւ (adv.). libenter -
longe melius.

» Լ աւ է. bonum vel melius est
- expedit - praestat.

Լ աւագոյն - գունի - գունից
(-գունաց). melior - utilior
- pulchrior - optimus.

Լ աւոդիկեցի - ցւոյ - ցւոց.
Laodicensis.

Լ աւութիւն - թեան. reveren-
tia - virtus - pietas - boni-
tas - beneficium.

Լ ափեմ - եցի. voro - devoro
- lambo - lingo - absorbeo
- comedo - absumo - consu-
mo - ligurio.

Լ եառն, լերին - բինք - բանց.
mons - promontorium.

» զլեառն լեռնայն (adv.). per
montes - ad montana loca.

Լ եարդ - երդի - երդից. iecur -
hepar.

Լ եղէովն - նի - նից vel - նաց
(lat.). legio - acies - ag-
men.

Լ եղու - ուի - ուաց (-ուոյ -
ուոց). lingua - idioma -
sermo.

Լ եղուակ - կի. parva lingua.

Լ եղուային - յնոյ - յնոց } linguo-
Լ եղուանի - նոյ }
sus - linguax - loquax -
garrulus - blatero.

Լ եղում - զի. lingo - lambo.

Լ եղի - ղւոյ - ղեաց. fel - bi-
lis.

Լ եշի - կի. detritus - politus
- glaber.

Լ եշամաշի - կի - կաց Vid.

Լ աշամաշի:

Լ եռնադաշտ - աի - աաց } pla-
Լ եռնադաշտակ - կի - կաց }
nities vel vallis in monte.

Լ եռնական - նի - նաց. monta-
nus - montosus - habitator
in regione montosa.

Լ եռնակողմն - ման - մանք -
մանց. loca montana - regio
montosa.

Լ եռնային - յնոյ - յնոց. mon-
tanus - montosus.

Լ եռնոսն - աին - տամք. radix
vel pes montis.

Լ ետում - սի. tero - contero -
laevigo - dolo - runcino.

Լ ի - իոյ - իոց. plenus - im-
pletus - repletus - refertus
- copiosus.

» Լի առնեմ, արարի. repleo - impleo - compleo.

» Լիով (adv.). plene - copiose - cumulate - omnino.

Լիակատար. plenus - cumulatus.

Լիաձիգ. extensus - bene curvatus.

Լիամազիլ. ungulatus.

Լիբանոն - նի. thus.

Լիբեացի - ցւոյ - ցւոց. Lybia-censis - Libertinus.

Լիզանեմ - զի

Լիզեմ - զեցի } lingo - lambo

Լիզուեմ - զի } - voro - devoro - consumo.

Լիկայոնարէն (adv.). Lycaoni-

ce - sermone Lycaonico.

Լիկիացի - ցւոյ - ցւոց. Lycius.

Լիճ, Լճի, Լճից. lacus - stagnum - fossa - lacusculus -

piscina.

Լիմպոս - սի (lat.). limbus.

Լինգ, Լնդի, Լնդաց. gingiva - gingivula.

Լինելութիւն - թեան. creatio

- generatio - genesis - ortus

- essentia - ens - creata

res - opus.

Լինիմ, եղէ, Լեալ. fio - sum

- creor - generor - orior -

sto - accidit - evenit - con-

tingit - fit.

Լիւթիւն - թեան. plenitudo

- redundatio - saturitas -

satietas.

Լիսեռն - սռան - սռանց. tibia

- vertebrae - rotula - vertigo.

Լիւր, Լաւր, Լաւրք, Լաւրց (graec.). libra - pondus - assium.

Լիւր, Լիւր, Լիւրց. plenitudo - redundatio - summa.

» Լիւր արկանեմ, արկի. aggero - cumulo - complano foveam.

Լիւրք, Լիւրք - բից. impudens - protervus.

Լից. talus - cubus - alea.

Լիւրիկեցի - ցւոյ - ցւոց. Illyricus.

Լիկանք - նաց vel

Լիկութիւն - թեան } flagellatio

Լիկումն - կման } - dilaceratio - vexatio - per-

turbatio - molestia.

Լիկեմ - եցի. flagello - dilacero

- vexo - discerpo - perturbo

- persequor - molestiam af-

fero - molesto.

Լծակ - կի - կաց. vectis - re-

pagulum - forfex - libra -

trutina - iugum.

Լծակից - կցի - կցաց. coniux -

coniunctus - compar - socius.

» Լծակից լինիմ, եղէ. simul

iugum duco - coniungor.

Լծակցութիւն - թեան. con-

iunctio - coniugium - iugum.

Լծեմ - եցի. iugo - coniugo

- coniungo - iungo.

Լծորդ - դի - դաց. coniunctus

- coniugatus.

Լծորդեմ - եցի. coniugo - con-

iungo.

Լծորդութիւն - թեան. coniu-

gatio - coniunctio.

Լկտի - տւոյ - տեաց. dissolutus - impudicus - effrenatus - insolens - perditus - lascivus - incontinens.

Լկտիմ - տեցայ. effrenate ago - effrenus fio - luxurior - lascivio.

Լկտութիւն - թեան. impudicitia - effrenatio - licentia - insolentia - incontinentia - impudentia - lascivia - luxuria.

Լճակ - կի - կաց. lacusculus - piscina - lacuna - stagnum.

Լժեմ - եցի. premo - comprimio.

Լնում, լցի. impleo - adimpleo - repleo - suppleo - saturo.

Լոգանամ - զացայ. labor - abluor - purgor.

Լոգարան - նի - նաց. lavacrum - balneum - lavatio.

Լոգացուցանեմ - ցուցի. lavo - abluo - purgo.

Լոկ - կոյ - կոց. solus - nudus - merus - vacuus.

Լոյս, լուսոյ. lux - lumen - illuminatio - splendor - flamma - ignis.

Լոր - բի - բից *vel etiam* }
Լորամարդ - զի - զաց } co-
Լորամարդի - զւոյ - զեաց }
turnix - ortygetra.

Լորճն - ձին - ձուկը - ձանց. saliva - fuligo.

Լորտ. piger - iners.

Լու - ւոյ - ւոց. pulex.

Լու. auditio - auditus.

» Լու առնեմ, արարի. auditum facio - denuntio - significo.

» Լու 'ի Լու (adv.). audiendo - auditum praestando.

» Լու լինիմ, եղէ. audior - pervenit ad aures - auditum fuit.

Լուալիք - լեաց. lavacrum - lavatorium.

Լուանամ - ւացի (-ւացայ). lavo - abluo.

Լուացումն - ցման. lavatio - lavacrum - balneae.

Լուծ, լծոյ - ծոց. iugum - servitium - par - statera.

Լուծանեմ - ծի. solvo - dissolveo - absolvo - divertor - diversor.

» Լուծանեմ վրէժս. poenas do, luo *vel* solvo.

Լուծումն - ծման. solutio - interpretatio - dissolutio.

Լուզակ - կի - կաց. natans - aquatilis - aquaticus - piscis.

Լուզամ - զացայ } nato - enato
Լուզիմ - զեցայ }
- innato - transnato - subnato - no - inno.

Լուզորդ - զի - զաց. natator.

Լումայ - յի - յից. minutus nummus - aes minutum - nummulus - quadrans - as.

Լումայափոխ - խի - խից } num-
Լումափոխ - խի - խից } mularius - argentarius - tra-
pezita.

Լուռ, լռի - ոաց. tacens - tacitus - silens.

» Լուռ Լինիմ, եղէ vel կամ, կացի. taceo - sileo - quiesco.

Լուսաբեր - բի - բաց. lucifer - luminosus - luminare - fenestra.

Լուսազգեաց - զգեցի - զգեցից. luminosus - gloriosus.

Լուսակալ - լի - լաց. parva lampas - candelabrum.

Լուսամուկ - մաի - մաից, fenestra - fenestrella.

Լուսանայ - նայր - սացաւ. lucescit - illucescit - subluet.

Լուսանցոյց - ցուցի - ցուցաց. hiatus per quem penetrat lux - fenestra.

Լուսատու - տուի - տուաց. lumen spargens - illustrator - collustrator - illuminator.

» Լուսատու Լինիմ, եղէ. luceo - colluceo - illustro - collustro - illumino.

Լուսաւոր - բի - բաց. lucidus - lucens - clarus - fulgens - splendidus - luminare.

» Լուսաւոր առնեմ, արարի. luceo - illumino - fulgeo.

Լուսաւորաբար (adv.). lucide - lucenter - fulgenter - splendide.

Լուսաւորեմ - եցի. luceo - eluceo - illustro - illumino - fulgeo - splendesco.

Լուսաւորիչ - բի - բաց. illuminans - illustrans - Illuminator (peculiaris titulus S. Gregorii, Armeniorum Apostoli).

Լուսաւորութիւն - թիւն. il-

luminatio - illustratio - lumen - spendor.

Լուսափայլ. lucidus - fulgens - splendidus - praeclarus.

Լուսեղէն - զինի - զինաց. splendens - lucens - fulgens - splendidus.

Լուսնական - նի - նաց } lunaris
Լուսնաւոր - բի - բաց }
- mensilis.

Լուսնթագ - զի - զիւ. (-գաւ). Iupiter.

Լուսնոտ - տի - տից. (-տաց). lunaticus.

Լուսնոտիմ - տեցայ. lunaticus sum vel fio.

Լուր, լրոյ - բոց. fama - rumor - opinio - auditio - auditus.

» Լուր Լինիմ, եղէ. audior.

Լուրջ, լըջի - ջաց. glaucus - hilaris - vigilans - sobrius.

» Ի լըջէ (adv.). vigilanter - hilare - sobrie.

Լուցանեմ - ցի. accendo - succendo - uro - comburo - ardeo.

Լուցկի - կիբ - կեաց. fomentum ignigenum - fomes.

Լուկեայն } (adv.). tacite - oc-
Լուկեան }
culte - clam.

Լուիմ - եցի. taceo - sileo - quiesco - cesso - desino.

Լուեցուցանեմ - ցուցի. silentium indico - sedo - compono - coërceo.

Լուիկ (adv.). tacite - occulte - clam.

Առնթիւն - թեան } silentium -
 Առնմն - աման } quies.

Ասարան - նի - նայ. academia
 - lyceum - gymnasium - col-
 legium.

Ասելի - լւոյ - լեաց. audiens -
 audibilis - auditus - auditor.

» Ասելի առնեմ, արարի. audire
 facio - auditui do.

» Ասելի լինիմ, եղէ. audibilis
 fio - exaudior - praedico.

Ասելիք - լեաց vel } auditus
 Ասելու թիւն - թեան }
 - auditio - aures - cor.

Ասեմ, լուայ. audio - exaudio
 - accipio - percipio.

Ասող - ղի - ղաց. audiens -
 auditor.

Ասողու թիւն - թեան. auditus
 - auditio - obedientia.

Արբանք - նայ vel } impuden-
 Արբու թիւն - թեան } tia -
 - protervia - temeritas.

Արբիմ - բեցայ. impudens fio -
 impudenter ago.

Արբութիւն - թեան } plenitudo
 Արբումն - բման }

- expletio - saturitas - sa-
 tietas.

Արջամիտ vel Արջմիտ. hilaris
 - magnanimus - munificus.

Արջացուցանեմ - ցուցի. illu-
 mino - illustro - exhalo.

Արջմտութիւն - թեան. hilari-
 tas - magnanimitas - mu-
 nificentia.

Արտես - սի - սաց. explorator
 - speculator - observator -
 investigator.

Արտեսեմ - սեցի. exploro - spe-
 culor - observo - investigo.

Արտեսութիւն - թեան. explo-
 ratio - speculatio - observa-
 tio - investigatio.

Արցանեմ - ցուցի. impleo -
 repleo - saturo.

Արբանեմ - քի. deiicio - reiicio
 - linquo - derelinquo - ne-
 gligo.

Արբութիւն - թեան } deiectio -
 Արբումն - բման }

reiectio - derelictio - desti-
 tutio - neglectio.

Արբանեմ - ցի. deficere facio
 - dissolvo - emollio - enervo.

Արդիկ - դիկ - դկաց. tunica -
 superindumentum.

Առն - աի (-այ). alga - mu-
 scus.

Խ

Խաբանք - նաց. astutia - fraus
- fraudatio - fraudulentia -
dolus - deceptio.

Խաբեբայ - յի - յից. astutus -
deceptor - fallax - fraudator
- fraudulentus - veterator
- seductor - illusor - versi-
pellis - impostor - sophista.

Խաբեմ - եցի. decipio - fallo -
fraudo - seduco - illudo.

Խաբէական - նի - նաց. fallax
- dolosus.

Խաբէութիւն - թեան } deceptio
Խաբկանք - նաց }
- fallacia - dolus - astutia
- fraus - illusio - error -
ludificatio.

Խազմ - մի - մից. bellum - pu-
gna - luctatio - seditio.

Խազմարար - ըի - ըաց. bellator
- pugnator - luctator - se-
ditiosus.

Խազմուղ - զմզոյ. mustum.

Խաթարեմ - եցի. destruo - di-
ruo.

Խաժամուժ. turba tumultuosa
- plebs.

Խալամ - մի (-մոյ). caput be-
stiarum - calvaria.

Խախուտ. instabilis - incon-
stans - fragilis.

Խախեմ - եցի. everto - expu-
gno - irritum reddo *vel* facio
- labefacto - subverto.

Խաճանեմ - ծի. mordeo - com-
mordeo - morsu apprehendo
vel corripio - vellico - pungo.

Խաճանողութիւն - թեան }
Խաճանումն - նման *vel* } mor-
Խաճատանք - նաց }
sus - vellicatio.

Խաճատեմ - եցի. mordeo - vel-
lico - pungo.

Խակ - կի - կաց. immaturus -
acerbus - crudus - crude-
lis.

Խակութիւն - թեան. immatu-
ritas - acerbitas - cruditas
- imperitia - crudelitas - se-
ditio.

Խահ - հի - հից. cibus - esca
- edulia.

Խահամք - քի - քաց } coquus
Խահարար - ըի - ըաց }
- coctor.

Խաղ - զու - զուց (- զի - զից).
ludus - lusus - ludibrium -
crepundia - illusio - ludifi-
catio - palus - ripa.

» Ընդ Խաղ արկանեմ, արկի.
irrideo - derideo - iocor -
illudo.

Խաղալիկ - լկի - լկաց } ludicrum
Խաղալիք - լեաց }
- coniunctio - iunctura -
articulus.

Խաղախորդ - դի - դաց. coria-
rius - sutor cerdo.

Խաղաղ *vel* Խաղաղական - նի - նաց. pacificus - pacalis - pacatus - tranquillus - placidus - quietus.

» Խաղաղական Ժամ. horae pacificae, in Breviario Armeniorum.

Խաղաղանամ - զացայ. in pace vivo - pacificor - quiesco.

Խաղաղարար - ըի - բաց. pacificator - pacator - pacificus.

Խաղաղարարութիւն - թեան. pacificatio - reconciliatio - pax.

Խաղաղացունեմ - ցուցի }
Խաղաղեմ - ղեցի } pa-
cifico - paco - reconcilio - tranquillo - sedo.

Խաղաղութիւն - թեան. pax - tranquillitas - requies - quies.

» Խաղաղութեամբ (*adv.*). in pace - tranquille - quiete - pacifice.

Խաղամ - զացի. ludo - exulto - illudo - tripudio - insilio - proficiscor - irruo - castra moveo.

Խաղացունեմ - ցուցի. duco - abduco - transfero - provehō - aufero - traduco.

Խաղող - զոյ - զաց. uva.

Խայթ - թի - թից. stimulum - incitamentum.

Խայթեմ - եցի. stimulo - incito - mordeo - ferio - percutio.

Խայթոց - ցի - ցից (- ցաց). sti-

mulus - aculeus - cruciatus - ictus - plaga.

Խայթուած - ծոյ - ծոց *vel* }
Խայթումն - թման - թմանց }
stimulatio - incitatio - mor-
sus - ictus - plaga.

Խայտալն. vividis oculis praeditus.

Խայտամ - տացի. exulto - luxurior - in deliciis sum - salio - salto - resilio - transilio.

Խայտառակ - կի - կաց. ignominiosus - probrosus - turpis - dedecor - indecorus.

Խայտառականք - նաց. ignominia - probrum - turpitudine - dedecus - deformitas - pudor.

Խայտառակեմ - կեցի. ignominia afficio - ostentui habeo - spectaculum facio - dedecoro.

Խայտառակութիւն - թեան. ignominia - turpitudine - dedecus - pudor.

Խանդարեմ - եցի. depravo - devasto - vasto - destruo - dissolvo - perverto - vexo.

Խանդարութիւն - թեան }
Խանդարումն - բման } de-
pravatio - devastatio - va-
statio - destructio - pertur-
batio.

Խանդաղատանք - նաց. efflagitatio - rogatio - commiseratio - amor.

Խանդաղատիմ - տեցայ. effla-

gito - rogo - commiseresco
- amo.

Խանդամ - դացայ (- դացի). in-
video - aemulor - aegre fe-
ro - doleo.

Խանձ - ձի - ձից. esca - fomen-
tum ignis - fomes.

Խանձարուր - ձարրոյ - ձարրոց.
involutum - pannus *vel*
pannulus cunabulorum - fa-
scia - incunabula.

Խանձարբեմ - րբեցի. pannis in-
volvo - fasciis constringo.

Խանձեմ - եցի. uro - comburo
- exuro - incendo.

Խանձող - ղի - ղաց. titio - torris.

Խանութ - նթի - նթից. offici-
na - taberna.

Խաչն - շին - շինք - շանց. ovis
- pecus - grex.

Խաչնարած - ծի - ծից } pastor
Խաչնարօտ - տի - տից }
pecorum - pecuarius.

Խաչ - չի - չից. crux.

» 'ի խաչ ելանեմ, ելի. cruci-
figor - cruci affigor *vel* suf-
figor.

» 'ի խաչ հանեմ, հանի. cru-
cifigo - in crucem ago *vel*
tollo - cruci suffigo.

Խաչակիր - կրի - կրաց. cruci-
ger - crucifer.

Խաչակից - կցի - կցաց. simul
crucifixus *vel* cruci affixus.

Խաչակցիմ - ցեցայ. simul cru-
cifigor *vel* cruci suffigor.

Խաչափայտ - տի - տից. lignum
Sanctae Crucis - Crux.

Խաչելեալ. crucifixus.

Խաչելութիւն - թեան. cruci
affixio - crucifixio - crux.

Խաչեմ - եցի. crucifigo - cruci
affigo *vel* suffigo.

Խաչկերաց - ցի. Exaltatio San-
ctae Crucis.

Խառն (adv.). simul - una
cum.

Խառն - նի - նից. mixtus - com-
mixtus - confusus - coinqui-
natus - communis.

» Խառն 'ի խառն (adv.). inor-
dinate - permixte - confuse
- perturbate - promiscue.

Խառնակ - կի - կաց. communis
- pollutus - mixtus.

Խառնակեմ - եցի. permisceo -
confundo - perturbo - com-
misceo - misceo.

Խառնակիմ - կեցայ. commisceor
- confundor - conversor -
coinquinor.

Խառնակութիւն - թեան } com-
Խառնակումն - կման }
mixtio - permixtio - admixtio
- mixtura - confusio - tur-
batio - perturbatio.

Խառնաղանձ - ձի - ձից. turba
- vulgus - plebs.

Խառնաձայն. confusus - incer-
tus.

Խառնարան - նի - նաց. calix -
poculum - hydria - crater.

Խառնելի - լոյ - լեաց. potio
commixta - crater - cratera.

» Խառնելիք թեւոյ. iuncturae
vel vincula gubernaculorum.

խառնեմ - եջի. misceo - ad-
misceo - commisceo - per-
misceo - immisceo - tempero
- coniungo - complico - con-
necto - compono.

խառնութիւն - **թեան** } commi-
խառնումն - **նման** } xtura - mixtura - mixtio -
compositio - temperantia -
conflictus.

խարազան - **նի** - **նայ**. flagellum
- lorum.

խարազանեմ - եջի. flagello -
flagellis caedo - verbero.

խարակ - **կի** - **կայ**. petra - ru-
pes.

խարան - **նի** - **նայ**. ustio - adu-
stio - cauterium.

խարբալեմ - եջի. cribro.

խարբալումն - **լման**. cribratio.

խարդախ - **խի** - **խայ**. astutus
- veterator - nebulo - cal-
lidus - vafer - malignus -
maleficus - iniurius - faci-
norosus.

խարդախանամ - **խացայ** } fallo
խարդախեմ - **խեցի** }
- decipio - machinor - mo-
lior - malefacio.

խարդախանք - **նայ** vel }
խարդախութիւն - **թեան** } astu-
խարդախումն - **խման** }
tia - fraus - calliditas - va-
fritia - facinus - malignitas
- conflictatio - insidiae - do-
lus - versutia.

խարդաւանեմ - **նեցի**. fallo -
fraudo - defraudo - decipio.

խարդաւանութիւն - **թեան** } do-
խարդաւանք - **նայ** }
lus - fraudatio - fallacia - de-
ceptio - corruptio - stup. am.

խարեմ - եջի. uro - comburo
- inuro - ustulo - cauteria-
tum facio - effodio.

խարխի - **բսի** - **բսից** -
(**բսիաց**). anchora - basis.

խարխափեմ - եջի. manibus vel
pedibus iter praetento - con-
trecto - palpo.

խարխափումն - **փման**. praeten-
tatus itineris manibus vel pe-
dibus - contrectatio - pal-
patio.

խարոյկ - **բուկի** - **բուկաց**. ignis
- pruna - pyra.

» **խարոյկ արկանեմ**, **արկի** vel
լուցանեմ - **ջի**. ignem excito
- pyram accendo.

խարուկածին. ignigena - igneus
- splendens.

խարուկեմ - եջի. ustulo - com-
buro - uro.

խարսխեմ - եջի. anchoram ia-
cio.

խարտեաշ - **տեշի**. flavus - ru-
fus - glaucus.

խարտեմ - եջի. limo - commolo
- acuo.

խարտեշանամ - **շացայ**. flavescio
- rubesco.

խարտոց - **ջի** - **ցայ**. lima.

խաւար - **բի** - **բաւ**. tenebrae -
obscuritas - caligo.

» **ի խաւար դառնամ**, **դարձայ**.
tenebror - obscuror - caligo

- obnubilor - offuscor - infuscor.

Խաւարային - յնոյ - յնոց. tenebrosus - obscurus - caliginosus.

Խաւարեցուցանեմ - ցուցի. tenebris obduco - obscuro - caligine offundo - obnubilo - infusco - obfusco.

Խաւարիմ - բեցայ. tenebror - contenebrat - obscuror - obnubilor - caligine obtegor.

Խաւարին }
Խաւարչոււ } tenebrosus - ob-
Խաւարչաին }
scurus - caliginosus - opacus - squalidus.

Խաւարութիւն - թեան } defe-
Խաւարումն - րման } ctus (solis vel lunae) - tenebrae - caligo - obscurum - obscuratio - eclipsis.

Խափան - նի - նաց. impedimentum - obstaculum - obex - offendiculum - otium - desidia.

» Խափան լինիմ, եղէ. impedio - praepedio - offendiculum do vel pono.

Խափանեմ - եցի. praepedio - impedio - inhibeo - prohibeo - arceo - destruo - evacuo - occupo - concludo - supplanto.

Խափանուած - ծոյ vel }
Խափանութիւն - թեան } impe-
Խափանումն - նման }
ditio - praepedimentum - de-

structio - evacuatio - prohibitio - otium - desidia.

Խեղ - զի - զից (- դաց) }
Խեթ - թի - թից (- թաց) } strabo - luscus - lumine laesus.

Խեթկեմ - կեցի. cornibus peto - colluctor.

Խեղազար - ըի - ըաց. amens - demens - insanus - stultus - desipiens.

Խեղազարիմ - բեցայ. dementia - desipio - insanio - stultesco - deliro.

Խեղազարանք - նաց vel } a-
Խեղազարութիւն - թեան }
mentia - dementia - desipientia - insania - stultitia - delirium - stupiditas.

Խեղամու. intelligens - percipiens - edoctus - expertus.

» Խեղամու առնեմ, արարի. persuadeo - edoceo - certiorrem facio - instituo - instruo.

» Խեղամու լինիմ, եղէ. intelligo - percipio - capio - intellectu consequor - cognosco - conicio - disco - instituo.

Խեղամեմ - տեցի. intelligo - cognosco - instruor.

Խեղամեցուցանեմ - ցուցի. persuadeo - edoceo - certiorrem facio - instruor - affirmo.

Խեղամութիւն - թեան. intelligentia - scientia - perceptio - cognitio - experientia - intellectio.

Խեղբ - լաց. intellectus - mens
- cognitio - intelligentia -
cerebrum.

» **Խեղբ** նաւի. puppis - tran-
strum.

» **Խեղբ** (adv.). astute - dolose.

Խեղ - զի - զաց. debilis - man-
cus - mutilus - profanus -
impurus - turpis.

Խեղաթիւր. curvus - devius -
abductus - perversus - pra-
vus - depravatus - obliquus
- tortuosus.

Խեղաթիւրիմ - բեցայ. curvor
- devio - abducor - deflecto
- pervertor - depravor.

Խեղզ - զի - զից. strangulatio
- suffocatio - laqueus.

» **Խեղզ** արկանեմ, արկի. stran-
gulo - praefoco - suffoco -
in laqueum iniicio.

Խեղզեմ - եցի. strangulo - suf-
foco - praefoco - laqueo ali-
quem suspendo.

Խեղկատակ - կի - կաց. scurra
- sannio - stultiloquus - fa-
cetus.

Խեղկատակեմ - եցի. scurror -
scurram ago - turpia loquor.

Խեղկատակութիւն - թեան.
scurrilitas - sanna - turpis
sermo - facetiae.

Խեղութիւն - թեան. debilitas
- mutilatio - iactura - cor-
ruptio - vitium.

Խեչախառ - ոի - ոաց. cancer
- cammarus.

Խեռ - ոի - ոից. rebellis - se-

ditiosus - inobediens - per-
versus.

Խեռութիւն - թեան. rebellio -
seditio - defectio - contuma-
cia - incredulitas.

Խեցգետի - աւոյ - տեաց }
Խեցգետին - տեոյ - տեոց } asta-
cus - homarus - cancer.

Խեցեղէն - ղենի - ղենաց. fictilis
- cretarius - argilaceus -
testaceus.

Խեցի - ցւոյ - ցեաց. creta -
argilla - testa - vas fictile.

Խզեմ - եցի. dirumpo - rumpo
- confringo - frango - tondeo
- scindo - seco - distraho -
discerpo - caedo - succido -
amputo - rado.

Խզումն - զման. diruptio - ru-
ptio - fractura - tonsio -
amputatio.

Խէթ, **խիթի** - թից. stimulum
conscientiae - angor - aegri-
tudo - impedimentum - of-
fendiculum.

Խթան - նի - նաց. stimulum -
incitamentum.

Խթեմ - եցի. stimulo - incito
- exacuo - percutio - incu-
tio - pungo - pulso - mor-
deo - laccio.

Խժաբար (adv.). barbare - in-
humane.

Խժական - նի - նաց. barbarus
- inhumanus.

Խիզախեմ - եցի. roboror - ani-
mos sumo - audeo - prae-
sumo - aggredior.

խիթամ-ացի (-ացայ). suspi-
cor - pertimesco - metuo -
formido.

խիժ, խժի - ժաց. gummis -
gumen - resina.

խիղբ. germen - surculus - pul-
lulus - capreolus - clavicula.

խիղճ, խղճի (-ճոյ). stimulus
- disceptatio - offendiculum
- discretio - scelus.

» խիղճ մտաց. conscientia.

խիճ, խճի - ճից. calculus -
lapillus.

խիստ, խստի, խստից (-տաց).
durus - severus - austerus -
asper - difficilis - indomitus
- rigidus.

» խստիւ (adv.). duriter - se-
vere - austere - inhumaniter
- aspere.

խիտ, խտի - տից. densus - con-
densus - concretus - spissus.

խլանամ-լացայ. obsurdesco.

խլացուցանեմ-ցուցի. exsurdo
- surdum facio - hebet.

խլեմ-եցի. eradico - extirpo
- evello - eruo - extraho -
extermino.

խլութիւն - թեան. surditas.

խլութիւն - լման. eradicatio -
extirpatio - evulsio.

խլուրդ - լըդի - լըդից } talpa.

խլուրդն - լըդան - դանց }
խլըտամ-ացի vel } moveor -
խլըտանամ-տացայ }

labefio - salio - salto.

խղճամ-ացի }
խղճեմ-եցի } haesito - dubito

- discepto - discerno - de-
vito - diiudico.

խղունջն - նջնի - նջնաց. limax
- cochlea - concha - conchy-
lium - ostrea - murex.

խմբեմ-եցի. congrego - cogo
- concebro.

խմոր - բոյ - բոց. fermentum.

խմորեմ-եցի. fermento - cor-
rumpo.

խմորուն. fermentatus.

խնամ-մոյ - մոց. cura - sol-
licitudo - providentia - pru-
dentia - diligentia.

» խնամով (adv.). diligenter -
accurate - sollicite.

» խնամ ածեմ, ածի vel ունիմ,
կալայ vel տանիմ, տարայ.
curam habeo vel facio - curo
- provideo.

խնամածու - ծուի - ծուաց } cu-
խնամակալ - լի - ւաց }
rator - procurator - provisor.

խնամածութիւն - թեան } cu-
խնամակալութիւն - թեան }
ratio - sollicitudo - provisio
- comparatio - diligentia -
providentia.

խնամակալեմ-եցի }
խնամարկեմ-կեցի } curam gero
- provideo - comparo - con-
sulo - prospicio.

խնամատար - րի - բաց }
խնամարար - րի - բաց vel } cu-
խնամարկու - կուի - կուաց }

rator - procurator - provisor.
խնամարկութիւն - թեան. cu-
ratio - comparatio - sollici-

tudo - procuratio - diligencia - charitas.

Խնամեմ - մեցի. curo - medeor - provideo - prospicio - comparo.

Խնամի - մւոյ - մեաց. cognatus - affinis.

Խնամու թիւն - թեան. cognatio - affinitas.

Խնայեմ - եցի. parco - indulgeo - ignosco - tempero.

Խնայու թիւն - թեան } parcitas

Խնայումն - յման } parsimonia - indulgentia - venia.

Խնդակից լինիմ, եղէ. gratulor - congratulor.

Խնդամ - ացի. gaudeo - congaudeo - laetor - gratulor - delector - exsultor.

» Խնդալ. salve - salutem.

Խնդանք - նաց vel } gaudium
Խնդու թիւն - թեան }
- laetitia - gratulatio - delectatio - exsultatio.

Խնդբունդք. maculae (ligni).

Խնդիր - զրոյ - զրոց. quaestio - conquisitio - disquisitio - petitio - postulatio - inquisitio - examen.

» Ի Խնդիր լինիմ, եղէ. quaero - conquirō - inquirō - disquirō.

Խնդրակ - կի - կաց. insecutor - satelles - protector.

Խնդրեմ - բեցի. quaero - conquirō - disquirō - inquirō - peto - postulo - sciscitor

- opto - flagito - deprecor - obsecror - oro - rogo - interrogo - exigo.

Խնդբուած - ծոյ - ծոց (- ծաց).
pelitio - postulatio - efflagitatio - obsecratio - supplicatio - oratio - observantia.

Խնկաման - նի - նաց }
Խնկանոց - ցի - ցաց } thuribulum - acerra.

Խնկեմ - կեցի. thus incendo vel
adoleo - thura do - ungo - unguentis imbuo - suffio - adoleo.

Խնձոր - բոյ - բոց (- բի - բից).
pomum - malum - hypomelis.

Խնձորենի - նւոյ - նեաց }
Խնձորի - բւոյ - բեաց } pomus
- malus.

Խնճոյք - յից. convivium - epulum - epulae.

Խոռւմ, խցի. obturo - obstruo - ocludo - sepio - munio - constipo - claudio - contineo.

Խոզ - զի - զից (- զաց). porcus - sus - verres.

Խոզարած - ծի - ծից (- ծաց).
pastor porcorum.

Խոզեան. porci - sues.

Խոզենի - նւոյ - նեաց. porcina - suilla.

Խոժոռ. moestus - contristatus - tristis - terrificus.

Խոժոռաղէմ - զիմի - զիմաց.
moestus vel demissus vultu.

Խոժոռիմ - ռեցայ. moereo -

contristor - terrificor - incitor - indignor.

Խոժոռու թիւն - թեան. moeror - moestitudo - tristities - indignatio.

Խոկամ - ացի (- ացայ). cogito excogito - meditor - approbo.

Խոկումն - կման. cogitatio - cogitatum - excogitatio - meditatio.

Խոհական - նի - նաց. intelligens - prudens - rationalis.

Խոհականութիւն - թեան. intelligentia - prudentia - ratio - mens - sapientia - ingenium.

Խոհակեր - բի - բաց. coquus - coctor.

Խոհակերեմ - բեցի. coquo - concoquo - coquino - coquinariam exerceo.

Խոհակերոց - ցի - ցաց. coquina - culina.

Խոհակերութիւն - թեան. ars coquendi - officium coqui - coquinaria.

Խոհեմ - մի - մից (- մաց). prudens - sagax - sapiens.

Խոհեմաբար (adv.). prudenter - sagaciter - sapienter - considerate - consulte.

Խոհեմութիւն - թեան. prudentia - sagacitas - sapientia - consilium.

Խոչխոչեմ - եցի. neco - occido - interficio - iugulo.

Խոչովակ - կի - կաց. tubus - canalis - convallis.

Խոյ - յի - յից (- յոց). aries - hircus.

Խոյակ - կի - կաց. capitellum - forfex.

Խոյանամ - յացայ. irruo - adior - impetum facio - prae-rumpo.

Խոյս տամ, ետու, տուեալ. declino me - effugio - devito - vito - secedo - diverto.

Խոյր, խուրի - բից. pileum - diadema - mitra - tiara - cidaris.

Խոնարհ - հի - հից (- հաց). humilis - demissus - modestus - minor - infirmus.

» 'ի խոնարհ (adv.). deorsum - infra.

Խոնարհաբար (adv.). humiliter - demisse - modeste - benigne - humaniter.

Խոնարհագոյն - գունի - գունից. humilior - demissior - modestior - minor - inferior.

Խոնարհամիտ - մոի - մուաց. humilis - demissus animo - modestus.

Խոնարհամտութիւն - թեան. humilitas - demissio animi - modestia.

Խոնարհեցուցանեմ - ցուցի. de-primo - inclino - incurvo - flecto - demitto.

» խոնարհեցուցանեմ զանձն. me abiicio, deprimo vel demitto.

Խոնարհիմ - հեցայ. me abiicio, demitto vel deprimo - inclinor - incurvor - flector.

խոնարհութիւն - թեան } humi-
 խոնարհումն - բժման }

litas - animi demissio - mo-
 destia - coniugatio.

խոնաւ - լի - լաց (-ւու - ւուց) }

խոնաւական - նի - նաց }
 humidus - humefactus - hu-
 mens - madidus.

խոնաւանամ - ւացայ. humesco
 - madefio.

խոնաւութիւն - թեան. humor
 - mador.

խոնջ. fessus - defatigatus -
 lassus.

խոնջիմ - ջեցայ. defatigor -
 lassor - lassesco - elaboro
 - deficio.

խոնջութիւն - թեան. defatiga-
 tio - lassitudo - labor.

խոշտանդանք - նաց. verberatio
 - tormentum - quaestio - cru-
 ciatus - flagellum - punitio -
 ultio.

խոշտանդեմ - զեցի. verbero -
 tormento - crucio - castigo
 - plecto - punio - flagello -
 torqueo.

խոչ - չի - չեց (-չոց). obex -
 impedimentum - obstaculum
 - offendiculum.

խոպան - նի. terra inculta -
 solitudo - eremus - deser-
 tum.

խոպանանամ - պանացայ. de-
 solor - desertus fio - exsic-
 cor - sterilesco.

խոստանամ - տացայ. promitto
 - repromitto - polliceor -

spondeo - paciscor - denun-
 cio - praenuntio - confiteor.

խոստովան լինիմ, եղէ. confi-
 teor - fateor - profiteor.

խոստովանահայր - հօր - հարք
 - հարց. confessor - sacra-
 menti poenitentiae admini-
 ster.

խոստովանեմ - նեցի } confiteor

խոստովանիմ - նեցայ }
 - peccata sacerdoti declaro.

խոստովանող - զի - զաց. con-
 fessor - martyr.

խոստովանութիւն - թեան. con-
 fessio - exomologesis.

խոստումն - տման. promissio -
 repromissio - promissum -
 fides - sponsio - pollicitatio.

խոտ - տոյ - տոց. herba - gra-
 men - olus - foenum.

խոտակեր - բի - բաց vel } her-
 խոտաճարակ - կի - կաց }
 bilis - herba victitans.

խոտան - նի - նեց (-նաց). re-
 iectus - reprobis - malus -
 pravus.

» խոտան առնեմ, արարի. reii-
 cio - reprobo - respuo.

խոտեղէն - զինի - զինաց. her-
 baceus - herbarius - herbo-
 sus - gramineus.

խոտեմ - եցի. irritum facio -
 asperror - respuo - reiiicio
 - abiicio - reprobo - con-
 temno - vilipendo.

խոտոր. devius - avius - ab-
 ductus - obliquus - erroneus
 - perversus.

խտորեմ - բեցի vel etiam } de-
խտորեցուցանեմ - ցուցի }

clino - devito - abduco -
retro converto - avertor - di-
verto - perverto - evertor -
obliquo - seduco.

խտորեցուցիչ - ցչի - ցչաց.
abductor - aberrans - sedu-
ctor.

խտորիմ - բեցայ. devio - ab-
ducor - aberro - declinor -
devitor - avertor - pervertor
- retro convertor.

խտորութիւն - թեան } abdu-
խտորումն - բման }

ctio - aberratio - declinatio
- aversio - devitatio - per-
versio - perversitas - defectio.

խոր - ըոյ - ըոց. profundus -
altus - concavus.

» խորք - ըոց. profundum - pro-
funditas - altitudo - abyssus
- pelagus.

խորագէտ - գիտի - գիտաց. astu-
tus - prudens - callidus -
vafer - solers.

խորագիտութիւն - թեան. astu-
tia - prudentia - calliditas
- vafritia - solertia.

խորածոր - ըոյ - ըոց. vallis -
- praecipitium.

խորամանկ - կի - կաց. astutus
- dolosus - fallax - nebulo
- veterator - nequam - per-
versus - maleficus - insidia-
tor - fraudulentus - callidus.

խորամանկեմ - կեցի } fraudem
խորամանկիմ - կեցայ }

facio - fraudo - defraudo -
fallo - decipio - callide ago.

խորամանկութիւն - թեան. a-
stutia - dolus - fallacia -
fraudulentia - nequitia - cal-
liditas - malignitas - malitia
- insidiae.

խորամուխ լինիմ, եղէ. me mer-
go - immergor.

խորան - նի - նաց. tabernacu-
lum - tentorium - altare -
casa - casula - scena.

» խորան վկայութեան. taber-
naculum testimonii.

խորանակար - րի - րաց. sarcina-
tor tentoriorum - scenofactor.

խորանարդ - ղի - ղաց. cubus
- tessera.

խորդ - գոյ - գոց. cilicium - sac-
cus.

խորդ - ղոյ - ղոց (- ղու - ղուց).
grus - vipio.

խորդամ - ղացի. sterto - rhon-
cho - rhonchos duco - alto
prosto somno.

խորդեան. grues - vipiones.

խորեմ - եցի. fodio - defodio -
fraudo - defraudo - profun-
dum facio - subduco - sur-
ripio - subtraho.

խորթ - թոյ - թոց. adulterinus -
spurius - nothus - privignus.

խորին. profundus - altus.

խորիսկ - բսխոյ (- բսխի). favus
- laganum - placenta.

խորխորատ - աի - աից. fovea -
fossa - scrobs - hiatus -
barathrum.

Խորհիմ - հեցայ. cogito - ex-cogito - meditor - ratiocinor - sapio - sentio - consulo - confero.

Խորհուրդ - հրդոյ - հրդոց. cogitatio - excogitatio - meditatio - consilium - ratio - prudentia - sensus - mysterium - sacramentum - typus - symbolum - arcanum.

» **Խորհուրդ առնում, առի vel առնեմ, արարի.** consilium habeo, facio *vel* in eo - cogito.

Խորհրդաբար (*adv.*). consulte - industrie - arcane - mystice.

Խորհրդածեմ - ծեցի. perpendo - animadverto - considero - cogito.

Խորհրդածութիւն - Թեան. perpensatio - animadversio - consideratio - cogitatio - consilium.

Խորհրդական - նի - նաց } ^{con-}
Խորհրդակից - կցի - կցաց }
siliator - consiliarius - consultor - suator - senator.

Խորհրդակցիմ - ցեցայ. consilium in eo - consulo - consulto - delibero - consentio.

Խորհրդակցութիւն - Թեան. consultatio - consultum - deliberatio - consilium.

Խորհրդանոց - ցի - ցաց }
Խորհրդատուն - տան - տանց }
Խորհրդարան - նի - նաց }
aula *vel* domus consilii - sacrarium.

Խորհրդատեար. sacrorum liber - missale.

Խորհրդաւոր - ըի - ըաց. arcanus - mysticus - sacramentalis.

Խորշ - շի - շեց. fovea - fossa - foramen - sinus maris - cavitas - cavum - nidus.

Խորշակ - կի - կաց. auster - notus - euronotus - aestus - ardor.

Խորշակահար. aestu afflictus - insolatus - apricatus.

» **Խորշակահար առնեմ, արարի.** aestu affligo - insolo - aprico.

» **Խորշակահար լինիմ, եղէ.** aestu affligor - insolor - apricor.

Խորշեմ - շեցայ. abstineo *vel* subtrahō me - declinor - subterfugio - devito - vito - cedo - revereor - caveo - fugio.

Խորշմիմ - մեցայ. crispō - corrugor - rugo.

Խորովեմ - վեցի. asso - torreo.

Խորութիւն - Թեան. profunditas - profundum - altitudo.

Խորտակեմ - եցի. dirumpo - dilanio - frango - contero - conquasso - extermino - confringo.

Խորտակումն - կման. diruptio - fragor - exitium - contritio - conquassatio - confractio.

Խորտիկ - տկի - տկաց. esca - cibus - cupediae - obsonium - edulia.

Եփրօկարար - բի - բաց. coquus
- conditor cibi.

Եոյց - ցի - ցեց (- ցոյ - ցոց).
vulnus - plaga - ulcus.

Եոյցեմ - եցի } vulnero - ul-
Եոյցեմեմ - եցի } cero - saucio - ferio - trans-
figo - pungo - compungo
- configo.

Եոյցուած - ծոյ - ծոց. vulnera-
tio - ulceratio - sauciatio -
punctio - compunctio.

Ետեմ - եցի. torqueo - concu-
tio - noceo - laedo.

Ետլարկու - կուի - կուաց.
perscrutans - scrutator - in-
dagator.

Ետլեմ - եցի. investigo - in-
dago - perscrutor - scrutator
- exquiro - inquirō - tondeo
- tonsito.

Ետլումն - զման. investigatio
- indagatio - perscrutatio -
exquisitio - perquisitio - ton-
sio - tonsus.

» Ետլումն հերաց. tonsura vel
corona clericorum.

Ետլթ, Եթի - ից (- թոյ - թոց).
offendiculum - obex.

Ետլթք, Եթոց. scopuli - rupes
- saxa.

Ետլժ - ժի - ժից (- ժաց) } bar-
Ետլժական - նի - նաց } bar-
barus - ethnicus - extraneus.

Ետլժան - նի. turba - frequen-
tia - multitudo - vulgus -
plebs.

Ետլժեմ - եցի. irruo - impetum

facio - adior - aggredior
- irrumpe.

Ետլ, Ելի - լեց. surdus - sur-
daster.

Ետլ, Ելի - ղեց. casa - tu-
guriū - tuguriolum.

Ետլճապ - պի - պից } turbatio
Ետլճապանք - նաց } - perturbatio - spectrum -
phantasma - trepidatio - an-
gor - confusio.

Ետլճապեմ - պեցայ. commo-
veor - perturbor - perterreor
- patior - agitor - impellor
- expellor - obstupescio.

Ետլմբ, Եմբոյ - բոց. coetus -
conventus - caterva - turba
- cohors - copiae - multi-
tudo - agmen - coniunctio.

Ետլն ինչ vel Ետլն մի (adv.).
tantulum - tantillum - pa-
uxillum - modicum.

Ետլնի, Ենիոյ - կոց. thus - a-
roma - aromata - suffitus -
odoramentum - thymiana.

» Ետլնի արկանեմ, արկի. thus
incendo vel adoleo - thura
do vel pono - suffio.

Ետլան (adv.). catervatim -
certatim - confuse.

Ետլան, Եռան. turba - fre-
quentia - multitudo - tu-
multus - confusio.

Ետլսապանք - նաց. perfugium -
refugium - confugium - fuga.

Ետլսապեմ - եցի }
Ետլսեմ - եցի } secedo - dis-
ԵտլսԵտլսեմ - եցի }

cedo - fugio - aufugio -
effugio - perfugio - refugio
- subterfugio - declino.

խուրձն, խրձան - ձուռք - ձանց.
fasciculus - stipula.

խուց, խցի. cubiculum - zo-
theca - conclave - cella -
cellula.

խոի - փոյ - փոց. ferrum aratri
- vomer - vomis.

խաիւ - ռուոյ - ռուոց. sarmen-
tum - palmes - stipula.

խոնեմ - նեցի. congrego - cogo
- aduno - coaduno - conge-
ro - conglomero.

խոնջայլ - լի. limax - cochlea.

խռովարար - բի - բաց

խռովարկու - կուի - կուաց

խռովիչ - վչի - վչաց

turbulentus - seditiosus -
coconcitator seditionum - re-
bellis - conturbator.

խռովեմ - եցի vel etiam) turbo

խռովեցուցանեմ - ցուցի)

- conturbo - moveo - com-
moveo - terreo - exterreo -
perterreo - concito - confundo
- metum facio - tumultuor.

խռովեմ - վեցայ. turbor - con-
turbor - commoveor - exter-
reor - pertimesco - fremo -
infremo - circumferor - con-
fundor.

խռովութիւն - թեան. turbatio
- conturbatio - confusio -
tumultus - commotio - con-
citatio - seditio - rebellio -
dissensio - tempestas.

խստագոյն - զուռի - զուռից.
durior - severior - austerior
- rigidior - implacabilis.

» խստագոյնս (adv.). dure -
severe - austere - rigide.

խտանամ - տացայ. induror -
duror - duresco - obduror
- obduresco.

խտապարանոց - ցի - ցաց.
dura cervice - pervicax -
contumax - pertinax.

խտապարանոցութիւն - թեան.
qui duram habet cervicem -
pervicacia - contumacia -
pertinacia.

խտասիրա - սրտի - սրտաց. du-
rus corde vel animo - per-
vicax - crudelis.

խտասրտութիւն - թեան. ani-
mi durities - pervicacia -
crudelitas.

խտացուցանեմ - ցուցի. induro
- obduro - duro.

խտիւ. Vid. in խիստ :

խտոր - բի (-բոյ). allium.

խտութիւն - թեան. duritia -
durities - severitudo - auste-
ritas - rigor.

խտանամ - տացայ. densor -
condensor.

խտացուցանեմ - ցուցի. denso
- condenso.

խտիւր - տրոյ. differentia - dis-
tinctio - discrepantia - dis-
crimen - discretio - obser-
vatio - superstitio.

խտութիւն - թեան. densitas -
densatio - condensatio - spis-

satio - spissamentum - continuatio - frequentia.

Երարնք - նայ. vel
Երարութիւն - թեան } distinctio
- observatio - superstitio - religio.

Երբեմ - եղի. distinguo - ob-servo - interrogo - diiudico - discerno.

Երախ. laetus - gaudens.

» Երախ լինիմ, եղէ. laetor - gaudeo.

Երախամիտ. laetabundus - laetificus.

» Երախամիտ լինիմ, եղէ. laetitia afficio - laetor - ex-sultor.

Երախանամ - խացայ. laetor - gaudeo - exsulto - gestio - convivor - epulor - oblector.

Երախանք - նայ. laetitia - gaudium - exsultatio - alacritas.

Երախճանակից. conviva - particeps laetitiae - deliciis affluens.

» Երախճանակից լինիմ, եղէ. convivor - epulor - gestio - delector - oblector - exsulto - laetor.

Երախճանութիւն - թեան }
Երախճանք - նայ. vel
Երախութիւն - թեան } lae-
titia - gaudium - delectatio
- oblectamentum - exsultatio
- convivium - epulae.

Երախոյս - խուսի. hortatio - hortamentum - exhortatio -

fidentia - animus - incitatio - clamor.

» Երախոյս բանամ, բարձի. clamo - reclamo - clamores edo.

Երախուսեմ - եղի. hortor - exhortor - animum addo - incito - vociferor - clamo - reclamo - exclamo.

Երաւ - տու - տուց. consilium - sententia - admonitio - monitum - suasio - correctio - correptio - emendatio - disciplina - instructio - eruditio - doctrina - institutio - propositio - vexatio.

Երաւաբանեմ - նեղի } consilium
Երաւեմ - տեղի }
do - consilior - admoneo - moneo - suadeo - corrigo - corripio - emendo - instruo - erudio - propono - vexo - castigo - flagello.

Երաւական - նի - նայ. suaso-rius - hortativus - edocens.

Երաւիչ - տչի - տչաց } consi-
Երաւտու - ուի - ուաց }
liator - admonitor - monitor - suaser - corrector - cor-reptor - emendator - instru-ctor - eruditor - institutor - magister.

Երաւք - ցից. corrigia - lorum.
Երեմ - եղի. impingo - intrudo - propello - impello - figo.

Երթիւ. difficile intellectu - intricatus - obscurus - tenebro-sus - incomtus - abstrusus.

խրթնութիւն - թեան. diffi-
cultas intelligendi - obscu-
ritas.

խրճիթ - ճիթի - ճիթայ (- ճիթոյ-
ճիթոյ). casa - tugurium -
tuguriolum.

խրոխա - աի - աից (- աաց) }
խրոխազոյն - զուկի - զուկից }
խրոխազան - նի - նաց }
superbus - elatus - tumidus
- impavidus - audens - audax
- ferox - arrogans.

խրոխամ - աացի vel }
խրոխամամ - աացայ } superbio
- glorior - intumesco - in-
solesco - insolenter me effero
- audeo - arrogo - iactito.

խրոխանք - նաց vel }
խրոխաութիւն - թեան } super-
խրոխամմ - տման }
bia - arrogantia - tumor -
insolentia - inflatio - auden-
tia - temeritas - iactantia.

խրանում - տեայ - տուցեալ }
խրաչիմ - տեայ - տուցեալ } ef-
feror - pavesco - exsilio -
metu consternor.

խրաուցանեմ - ցի. effero - ter-
reo - exterreo - metu con-
sterno.

խցանեմ - ցի Vid. խնում:
խիանեմ - փի }
խփեմ - փեցի } plico - complico
- operio - claudio - tego -
comprimo.

խօթ - թի - թից. aegrotus -
infirmus - debilis - langui-
dus - morbidus.

խօթամիտ - մտի - մտաց. imbe-
cillis - infirmus.

խօթանամ - թացայ. aegroto -
infirmor - debilitor - lan-
guesco - langueo - laboro.

խօթութիւն - թեան. aegrota-
tio - infirmitas - debilitas -
languor - morbus - desidia.

խօլ - լի - լաց. insanus - insi-
piens - ferox - saevus - ae-
rumnosus.

խօլանամ - լացայ }
խօլիմ - լեցայ } insanio - fe-
rocio - saevio.

խօլութիւն - թեան. insania -
feritas - insipientia - saevi-
tas - iniuria.

խօսակից - կցի - կցաց. confa-
bulator - collocutor.

» խօսակից լինիմ, եղէ. confa-
bulor - colloquor - alloquor.

խօսակցիմ - ցեցայ. colloquor
- alloquor - confabulor.

խօսակցութիւն - թեան. collo-
cutio - colloquium - confa-
bulatio - allocutio.

խօսիմ - սեցայ. loquor - allo-
quor - sermocinor - verba
facio - concionor - dissero
- narro - sponso - despon-
deor.

» լեզուս, 'ի լեզուս vel լեզուօք
խօսիմ. linguis loquor.

» Հաւն խօսի. gallus cantat vel
vocem dat.

խօսնակ - կի - կաց. gallus -
nuntiator - nuntius - pa-
tronus.

խօսումն - սման. sermocinatio
- concio - oratio - sponsio
- desponsio - sponsalia.
խօսուն - սնոյ - սնոց. rationalis
- rationabilis - ratione utens.
խօսք - սից. sermo - loquela -

verbum - concio - oratio -
homilia - vox - conversatio
- declamatio - meditatio.
» **խօսս արկանեմ**, **արկի** vel
առնեմ, **արարի**. dissero -
tracto.

Ծ

Ծախ

Ծաղ - զի - զիւ - զաց. finis -
extremum - extremitas - ter-
minus - summum - summitas
- fastigium - ora.
Ծաղեմ - եցի. orior - exorior
- splendo - fulgeo - effulgeo
- refulgeo - circumfulgeo -
luceo - illuceo - reluceo -
emano - effluo.
Ծաղումն - զման. ortus - ful-
gor - splendor - emanatio
- effluxio - origo - germen.
Ծալեմ - եցի. involvo - advol-
vo - obvolvo - volvo - plico
- complico.
Ծախ - խոյ - խոց (-խու - խուց).
sumptus - impendium - im-
pensa - consumptio - muleta
- detrimentum - perditio.
Ծախեմ - եցի. impendo - e-
rogo - supererogo - consumo
- insumo - sumptus facio.
Ծախիչ. consumens - consum-
ptor.
Ծախումն - խման. consumptio
- destructio.

Ծաղ

Ծածկաբար (*adv.*). occulte -
abscondite - clam - obscure.
Ծածկեմ - եցի. occulto - abs-
condo - teco - operio - abdo
- velo - obumbro.
Ծածկոյթ - կութի - կութից.
tegumentum - operimentum
- velamen - velum - obum-
bratio.
Ծածկութիւն - թեան. occul-
tatio - tegimen - velamen-
tum - latebra - latibulum.
Ծածուկ. occultus - abscon-
ditus - opertus - abditus.
» **ի ծածուկ** (*adv.*). occulte -
abscondite - abdite - clam.
Ծակ - կու - կուց (-կի - կաց).
foramen - caverna.
Ծակեմ - եցի vel }
Ծակոսեմ - եցի } foro - per-
foro - terebro - pertundo.
Ծաղեկ - զկան - զկունք -
զկանց. flos - flosculus.
Ծաղկաբեր - բի - բից. florifer
- floriger - germinans vel
producens flores.

Ծաղկազարդ-դի-դից (-դաց).
floreus - florulentus - flori-
dus.

» Ծաղկազարդ. Dominica Pal-
marum.

Ծաղկանոց - ցի - ցաց } hortus
Ծաղկոց - ցի - ցաց }
- viridarium - viretum - po-
marium.

Ծաղկեայ } floreus - florens
Ծաղկեղէն }
- floridus.

Ծաղկեմ - կեցի } floreo - flo-
Ծաղկիմ - կեցայ }
resco - frondesco - germino
- vireo - pullulo - vigeo.

Ծաղը - զու. risus - irrisio -
derisus - illusio.

» Ծաղը առնեմ, արարի. in ri-
sum habeo - irrideo - deri-
deo - illudo - ludo.

Ծաղըալից. ridiculus - deri-
dulus - deridendus - irri-
dendus.

Ծաղըածու - ծուի - ծուաց.
derisor - irrisor - illusor -
ludificator - mimus.

Ծաղըածութիւն - թեան. de-
risio - irrisio - illusio - lu-
dibrium - ludificatio - scur-
rilitas.

Ծաղեմ - բեցի. derideo - ir-
rideo - illudo - ludos facio
- ludificor.

Ծամ - մի - մաց (-մոյ - մոց).
capillus - coma - caesaries
- crinis.

Ծամակալ - լի - լաց. capilla-

mentum - capillitium - co-
matoria acus.

Ծամէլի - լւոյ vel } tempus -
Ծամէլիք - լեաց }
mentum - maxilla - mala -
gena.

Ծամեմ - եցի. mando - com-
manduco - dentibus confi-
cio.

Ծայր - բի - բից. summitas -
extremitas - vertex - cacu-
men - fastigium.

Ծայրագոյն - գունի - գունից.
summus - supremus - excel-
sus - sublimis.

Ծայրաքաղ առնեմ, արարի.
mutilo - obtrunco - trunco.

Ծանակ - կի - կաց }
Ծանականք - նաց vel } ludi-
Ծանակութիւն - թեան }

brium - ludificatio - irrisio
- illusio - derisio - ignomi-
nia - contemptus - turpitude
- pudor.

Ծանակեմ - եցի. ludifacio -
ludifico - irrideo - illudo -
derideo - contemno.

Ծանուցանեմ - ցի. notum vel
certiorem facio - notifico -
moneo - admoneo.

Ծանուցումն - ցման. notifica-
tio - monitum - monitio -
admonitio.

Ծանր - նու - նունք - նունց.
gravis - molestus - durus -
tardus - laboriosus.

» Ծանունս (adv.). graviter -
moleste - dure - tarde.

Պանրաբեռն - ոին - ոինք -
ռանց. gravis - onustus -
oneratus - onerosus.

Պանրաբեռնեմ - նեցի. onero
- gravo - aggravo - ingravo.

Պանրագին - զնի - զնից. pre-
tiosus - magni pretii.

Պանրագոյն - զունի - զունից.
gravior - molestior - durior
- tardior.

Պանրալեզու. tardus lingua
- tardiloquus - balbus.

Պանրանամ - րացայ. gravor -
aggravor - ingravesco - oneror
- oneri sum - onerosus fio
- ponderor.

» ծանրանալ աչաց. somno o-
culos gravari.

Պանրանաւեմ - ւեցի. tarde *vel*
lente navigo.

Պանրացառումն լինիմ, եղէ.
indignor - ira accendor -
irascor.

Պանրացուցանեմ - ցուցի. gra-
vo - aggravo - ingravo.

Պանրութիւն - թեան. pondus
- onus - gravitas - molestia.

Պանութ - թի - թից. notus -
manifestus - patens - fami-
liaris - propinquus - con-
scius.

» ծանութս աամ, ետու. me pa-
tefacio - patefio - manifestor
- notesco - innotesco.

Պանութանամ - թացայ. notus
fio - pateo - innotesco - no-
tesco - agnoscor.

Պանութութիւն - թեան. ma-

nifestatio - notitia - cognitio
- notificatio - familiaritas -
indicium - argumentum.

Պառ - ոոյ - ոոց. arbor - li-
gnum.

Պառայ - յի - յից. servus -
famulus - minister - dome-
sticus - puer.

Պառայական - նի - նաց. ser-
vilis - famularis.

Պառայակից - կցի - կցաց. con-
servus.

Պառայանամ - յացայ } servio
Պառայեմ - յեցի }
- famulor - ministro - colo
- curo.

Պառայեցուցանեմ - ցուցի.
in servitutem redigo - servi-
tute subiicio.

Պառայութիւն - թեան. ser-
vitus - servitudo - famula-
tus.

» 'ի ծառայութեան կամ, կացի.
servio - inservio - famulor
- appareo alicui.

Պառատունկ - տնկոյ - տնկոց.
plantarium - silvula - lucu-
lus - arboretum - arbor.

Պարաւ - ւոյ (-ու) } sitis.
Պարաւութիւն - թեան }

Պարաւի - ւոյ - ւեաց. sitiens
- sitibundus.

Պարաւանամ - ւացայ } sitio.
Պարաւիմ - ւեցայ }

Պարաւուտ. sitibundus - si-
ticulosus.

Պարիւր - բրոյ - բրոց. stibium
- antimonium - pigmentum.

Ծաւալեմ - լեցի *vel* }
 Ծաւալեցուցանեմ-ցուցի } *pro-*
 pago - spargo - diffundo -
 dilato - amplifico - extendo.

Ծաւալումն - լման. *propagatio*
 - sparsio - porrectio - dif-
 fusio - amplificatio - extensio.

Ծափ - փոյ - փոց (- փից).
 plausus - acclamatio - cre-
 pitus.

» Ծափս հարկանեմ, հարի.
 plaudo - acclamo - complodo
 - pulso.

Ծեծեմ - ծեցի. *percutio* - ver-
 bero - virgis caedo.

Ծեր - բոյ - բոց. *senex* - senior
 - natu maior *vel* grandis -
 aetate proventus - veteranus.

Ծերակոյտ - կուտի. *senatus* -
 concilium seniorum.

Ծերանամ - բացայ. *seneo* -
 senesco - veterasco.

Ծերոյթ *vel* }
 Ծերութիւն - [Ժեան] } *senectus*
 - senecta - senium.

Ծերունի - նւոյ - նեաց. *sene-*
ctute confectus - vetustissi-
 mus - vetulus.

Ծերպ - պի - պից. *fissura* -
 proscissio - cavus - caverna
 - cavum - foramen.

Ծեփ - փոյ - փոց }
 Ծեփած - ծոյ - ծոց } *illitus* -
 tectorium - unctura - unctio
 - litura.

Ծեփեմ - փեցի. *linio* - illinio
 - perlinio - ungo - unctio
 - oblino.

Ծէս, ծիսի - սից. *ritus* - mos.
 Ծիածան - նի - նաւ. *iris* - ar-
 cus caelestis.

Ծիծաղական - նի - նաց. *ridi-*
cularius - ridiculosus.

Ծիծաղանք - նաց. *risus* - ir-
ridiculum - irrisio.

Ծիծաղեմ - ղեցայ. *irrideo* -
 rideo - derideo.

Ծիծառն - առան - առունք - }
 առանց *vel etiam*

Ծիծեռն - ծռան - ծռունք - }
 ծռանց
hirundo - luscini - philo-
 mela.

Ծին, ծնի - նից. *nativitas* -
 ortus - genitura - generatio
 - origo.

» 'ի ծնէ (*adv.*). a *nativitate*
 - ab ortu *vel* origine.

Ծիրան - նի (- նոյ). *Armenia-*
cum pomum vel malum.

Ծիրանազգեաց - զգեցի - }
 զգեցից *vel etiam*

Ծիրանազգեստ - ետի - } *pur-*
 ետից
puratus - purpureus - pur-
 pura amictus.

Ծիրանավաճառ - ռի - ոաց.
purpurarius - venditor pur-
 purae.

Ծիրանի - նւոյ - նեաց. *purpu-*
ra - purpureus color - vio-
 laceus.

Ծիւրական - նի - նաց. *tabe-*
scens - marcescens - lan-
 guens - morbosus - tabifi-
 cus.

» ծիւրական ախտ. phthisis -
tabes.

Ծիւրիմ - բեցայ. tabesco -
marceo - marcesco - langue-
sco - liquor.

Ծիւրութիւն - թեան. tabes
- marcor - languor.

Ծխեմ - եցի. fumigo - fumo
- adoleo - suffio.

» ծխեալ պղինձ. aurichalcum.

Ծխնի - նւոյ - նեաց. cardo.

Ծծեմ - եցի. sugo - sorbeo
- absorbeo - ebibo.

Ծծմբախառն } sulphureus.
Ծծմբայ }

Ծծումբ, ծծմբոյ. sulphur.

Ծիւղթ - ութոյ (- ութի). au-
ricularis digitus.

Ծղի - զւոյ vel } brachium.
Ծղիք - զեաց }

Ծնանիմ, ծնայ. nascor - gi-
gnor - orior - pario - par-
turio - genero - edo - pro-
creo.

Ծնեբեկ - կի - կաց. asparagus.

Ծնելութիւն - թեան. ortus -
procreatio - generatio - re-
generatio - paternitas.

Ծնծղայ - յի - յեց. cymbalum
- sistrum.

Ծննդաբանեմ - եցի. genealo-
giam facio - genus recenseo.

Ծննդաբանութիւն - թեան.
genealogia - genethliologia.

Ծննդական - նի - նաց. natalis
- natus - pariens - partu-
riens - generans - fecundus
- fertilis - genitalis - genitus.

Ծննդականութիւն - թեան.
nativitas - partus - genera-
tio - fecunditas.

Ծնող - զի - զաց. parens -
genitor - propinquus.

Ծնունդ, ծննդեան, ծննդոյ.
nativitas - generatio - ortus
- genimen - progenies - crea-
tura - dies natalis - natali-
tia - partus - puerperium
- foetus - germen - fru-
ctus.

» Գիրք Ծննդոյ. Liber Ge-
nesis.

Ծնրադրութիւն - թեան. ge-
num flexus vel submissio.

Ծնոտ - աի - աից. maxilla -
mala - gena - mentum -
limbus - margo.

Ծով - մոյ - մոց } ieiunium
Ծովապահք - հոց }
- inedia.

Ծոյլ - ուլի - ուլեց (- ուլաց).
piger - desidiosus - deses -
iners - socors - lentus - ti-
midus.

Ծոպ - պի - պից. fimbria -
flexus - fascia - torques -
funiculus.

Ծով - վու - վուց. mare - pe-
lagus.

Ծովալիճ - լճի - լճից } lacus
Ծովակ - կի - կաց }
- stagnum - palus.

Ծովապետ - աի - տաց. praefe-
ctus classis.

Ծովեղեբեայ - եայց. mariti-
mus - habitator iuxta mare.

Ծովեզր - զեր - զերք - զերաց.
ora maritima - litus maris.

Ծորեմ - եցի
Ծորիմ - բեցայ } effundo - pro-
fundo - fluo - defluo.

Ծործոր - բոյ - բոց (- բի - բաց).
vallis - convallis - cavitas.

Ծորումն - բման. effusio - pro-
fusio - fluxus - defluxus.

Ծոց - ցոյ - ցոց. sinus - gre-
mium.

Ծուլանամ - լացայ. pigresco
- iners fio - me desidiae do
- desideo - lentesco - cun-
ctor - negligo.

Ծուլանք - նաց vel } pigritia
Ծուլուլթիւն - թեան } inertia - desidia - socordia
- lentitudo - segnitie.

Ծուլս, ծխոյ - խոց. fumus -
vapor.

Ծուղակ - կի - կաց. laqueus -
insidiae.

Ծունկ, ծնկան - կաց vel } genu
Ծունք }
- poples - geniculum.

» Ծունք զնեմ, եզի aut կրկնեմ
- եցի vel 'ի Ծունք իջանեմ,
իջի. genu pono, flecto, sub-
mitto, inclino, curvo - geni-
bus vel ad genua provolvo -
poplites flecto.

Ծուռ, ծռոյ. tortus - distor-
tus - contortus - obliquus
- flexus - curvus.

Ծուլի, ծփի, ծուլք. fluctua-
tio - aestus - unda - tem-
pestas.

Ծպտիմ - տեցայ. transformor
- in alium habitum muto me
- transmutor.

Ծռեմ - եցի. torqueo - dis-
torqueo - contorqueo - obli-
quo - flecto - incurvo - per-
verto.

Ծռութիւն - թեան. torsio -
contorsio - obliquitas - fle-
xio - curvatio - curvitas.

Ծրար - բի - բից. fasciulus -
ruga - flexus - involucrum
alligamentum - ligatura -
conglobatio.

Ծրարեմ - բեցի. flecto - infle-
cto - convolvo - involvo -
repono - ligo - alligo - illi-
go - connecto.

Ծփանք - նաց } iactatio - a-
Ծփումն - փման } gitatio - fluctuatio - commo-
tio - aestus - unda.

Ծփիմ - փեցայ. iactor - agi-
tor - fluctuor - commoveor
- aestuo - undo - inundo -
affligor - circumferor.

Ա

Աադ - դի (-դոյ) contentio - altercatio - disceptatio - increpitus - rixa - lis - certamen - bellum.

Աադեմ - եցի }
Աադիմ - գեցայ } contendo - altercor - discepto - increpo - rixor - certo - litigo - bello.

Աազուրեմ բեցի vel
Աազուրեցուցանեմ - ցուցի } roboro - corroboro - confirmo - vires addo - munio - stabilio - fulcio.

Աազուրու թիւն - թեան }
Աազուրումն - բման } robor - confirmitas - firmitas - munimen - stabilimentum - fulcimen.

Աազմ promptus - paratus - expeditus - accinctus - compositus - ornatus - ordinatus.

Աազմաւերպեմ - պեցի }
Աազմեմ - եցի } orno -

apto - struo - paro - prae-
paro - construo - constituo
- reficio - compono - fabrico
- instruo - adorno.

Աազմուած - ծոյ - ծոց }
Աազմութիւն - թեան } constru-
ctio - structura - compositio
- constitutio.

Աաթ - թի - թից vel } gutta -
Աաթիւ - թլոյ - թլոց } stilla.

Աաթեմ - եցի instillor - infundor - roro - stillo - distillo - mano.

Աաթեցուցանեմ - ցուցի instillo - infundo - roro - manare do vel facio - distillo.

Աաթն - թին - թինք - թանց lac.

Աաթնակեր - րի - րաց particeps lactis - lactens - lac sugens.

Աաթողի vel Աաթողին amans - benevolus.

Աաթոզնիմ - նեցայ amore rapior - benevolentia feror - cupio - desidero.

Աաթողիկեայ - կէի - կէից }
Աաթողիկէ - կէի - կէից } ca-
tholicus - universalis.

Աաթողիկոս - սի - սունք - սաց Patriarcha - Pontifex.

Աաթողիկոսարան - նի - նաց aedes vel domus patriarchalis.

Աաթողիկոսութիւն - թեան Patriarchatus - dignitas patriarchalis - Pontificatus.

Աաթսայ - յի - յից ahenum - cacabus.

Աալ - լոյ - լոց area - halo.

Աալանաւոր - րի - րաց vincetus - in vincula coniectus - prehensus - captivus.

Աալանք - նաց vinctio - vin-

ctura - prehensio - captivitas
- custodia.

Աալոտի - աւոյ - տեաց. terens -
triturans.

Աալորայ - յի - յից. areae.

Աալուած - ծոյ - ծոց. possessio
- fundus - occupatio - re-
tentio - imperium - poten-
tia.

Աալում - լի. teneo - obtineo
- prehendo - coërceo - co-
hibeo.

Աախաղան - նի - նաց. suspen-
dium - affixio - crux - cru-
ciatus - patibulus - equu-
leus.

Աախարդ - դի - դաց vel } stri-
Աախարդասար - րի - րաց } gor -
veneficus - incantator
- sagus - seductor - prae-
stigiator.

Աախարդեմ - եցի. incanto - ex-
canto - fascino - divino -
seduco.

Աախաղանք - նաց vel } vene-
Աախարդու թիւն - թեան } ficium -
maleficium - incan-
tatio - incantamentum - can-
tio - fascinatio - seductio -
medicamentum - divinatio -
praestigiae.

Աախեալ կամ, կացի. suspensus
sum - suspendor - appen-
dor.

Աախեմ - եցի. pendeo - appendo
- suspendo - dependeo.

Աախումն - խման. suspensio.

Աական - նի - նաց. clamor -

ploratus - vociferatio - la-
mentatio.

Աականեմ - եցի. clamito - ploro
- fremo - vociferor.

Աակղանամ - զացայ. mollesco -
teneresco - tener fio - emol-
lior.

Աակղացուցանեմ - ցուցի } mollio
Աակղեմ - զեցի }
- emollio - flecto.

Աակղութիւն - թեան. mollitia
- mollitudo - teneritas - te-
neritudo - deliciae.

Աակուղ - կոյ (-կղ) - կոց. te-
ner - mollis - blandus.

Աահ - հի - հից (-հու - հուց).
supellex - instrumentum -
vasa.

Աահեմ - հեցի } paro - comparo
Աահեմ - հեցայ }
- apparo - praeparo - ordino
- dispono - instruo.

Աաղ - զի - զաց. claudus - clau-
dicans - claudaster.

Աաղամ - զացի vel } claudio.
Աաղանամ - զացայ }

Աաղամախ - խի - խից vel } po-
Աաղամախի - խոյ - խեաց } pulus
(arbor) - alnus.

Աաղամար - րի - րաց (graec.).
calamaria theca - atramen-
tarium.

Աաղամբ - րի - րաց. brassica -
crambe - caulis.

Աաղանդ - դի vel } (graec.). Ca-
Աաղանդք - դաց } lendae.

Աաղապար - րի - րաց. typus -
forma - exemplar.

Կաղնի - զնոյ. avellana - glans
- fagus.

Կաղնի - նւոյ - նեաց. corylus -
quercus - fagus.

Կաղութիւն - թեան. claudica-
tio.

Կաճառ - ուի - ուից (- ոաց).
solemnitas - celebritas - fre-
quentia - conventus - con-
versatio - colloquium - mul-
titude - concio - coetus -
forum.

Կամ vel Կամ թէ (coni.). aut
- sive - seu - vel.

Կամ- մի- մաւ. Vid. plur. Կամք:

Կամ, կացի. sto - adsto - ia-
ceo - maneo - permaneo -
remaneo - positus sum -
persevero - erigor - instituo
- existo.

» 'ի վերայ կամ. adsto - prae-
sum - insto - immineo -
percipio - capio - intelligo
- peritus sum.

» կամ մնամ. maneo - perma-
neo - expecto - praestolor -
sustineo.

Կամակար. voluntarius - spon-
taneus - ultroneus - liber -
ingenuus.

Կամակարեմ - եցի. sponte ago
- valeo - polleo - possum.

Կամակար միաք, մաաց }
Կամակարու թիւն - թեան } vo-

luntas - liberum arbitrium
- libertas - ingenuitas - fa-
cultas - consilium - propo-
situm - auctoritas - potestas.

Կամակից - կցի - կցաց. consen-
tiens - assentiens - concors
- complacens.

» կամակից լինիմ, եղէ. con-
sentio - assentior - concordo
- complaceo.

Կամակոր - րի - րաց. pravus -
pertinax - pervicax - per-
versus - tortuosus.

Կամակորեմ - եցի. depravo -
destruo - evertio - perverto
- distorqueo.

Կամակորու թիւն - թեան. pra-
vitas - depravatio - pertina-
cia - pervicacia - perversitas
- obliquitas.

Կամակցու թիւն - թեան. con-
sensus - assensus - concordia
- complacentia.

Կամայ - յի - յից vel
Կամայական - նի - նաց } volun-
tarius - spontaneus - ultro-
neus.

Կամար - րի - րաց. arcus - for-
nix - testudo - cingulum -
zona - balteum.

Կամարակապ. arcuatus - ca-
meratus - circumvolutus.

Կամարար - րի - րաց. volunta-
tem faciens - obediens -
obsequens - religiosus - pius
- studiosus - officiosus.

Կամաւոր - րի - րաց vel
Կամաւորական - նի - նաց } volun-
tarius - spontaneus - ultro-
neus.

Կամաւորու թիւն - թեան. vo-
luntas.

» կամաւորութեամբ (*adv.*). sua sponte - voluntarie - ultro.

Աամիմ - մեցայ. volo - cupio - desidero - complaceo - approbo - eligo - dignor.

Աամն - մին - մունք - մանց. plastrum - currus.

Աամովին (*adv.*). voluntarie - sponte - ultro - libenter - perlibenter - libenti animo.

Աամուջ - մըջի - մըջաց. pons - transitus - scala.

Աամք - մաց. voluntas - beneplacitum - consilium - propositum - electio - dispositio - affectus.

» կամէ, լինի, եղեւ, իցէ. mihi videtur vel visum est - volo - consentio - censeo - placeat.

» կամաւ (*adv.*). volens - voluntarie - sponte - ultro - libenter.

Աայ - կայք - յից. situs - statio - status - locus - quies.

Աայան - նի - նից. statio - habitatio - situs - mora.

Աայանամ - յացայ. sto - consisto - situs sum.

Աայթեմ - եցի. salto - choreas agito - applaudo - crepito.

Աայթք - թից. saltatio - choreae - crepitus - plausus.

Աայլակ - կի - կաց. gutta - stilla.

Աայլակեմ - եցի. stillo - distillo.

Աայծ - ծի - ծից. scintilla - favilla - pruna - carbunculus.

Աայծակեմ - եցի. scintillo - mico - fulmino - fulmina iacio - fulguro - corusco.

Աայծակն - կան - կունք - կանց. scintilla - favilla - fulmen - fulgur.

Աայծքար - ըի. silex.

Աայկայիմ - յեցայ. stabilior - firmor.

Աայմ - մի - մից. malus (navis) - velum.

Աայսերական - նի - նաց. imperialis - imperatorius - monarchicus - regius.

Աայսր - սեր - սերք - սերց (*lat.*). Caesar - imperator - monarcha - rex.

Աայտառ - ոի - ոաց. gratus - graciosus - elegans - venustus - animal - piscis.

Աայտառութիւն - թեան. gratia - elegantia - venustas.

Աայտեմ - եցի vel } ludo - sal-

Աայտիմ - ոեցայ } titio - affluo - exsilio - exulto.

Աանամբի - բույ - բեաց. uxorem habens - qui cum uxore est - matrimonio iunctus - nuptus.

Աանանի - նույ. mulieres - feminae.

Աանաչ - չի vel - չոյ } viridis -

Աանաչագոյն } virens - viridans - perviridis.

Աանաչանամ - չացայ } vireo -

Աանաչեմ - չեցայ } viresco - viridis fio.

Աանաչութիւն - թեան. viriditas - viror.

Վանացի - ցւոյ - ցեաց. muliebris - foemineus - effoeminatus.

Վանգնեմ - եցի. erigo - suscito - excito - levo - elevo - statuo - aedifico - figo.

Վանգնութիւն - թեան } erectio
Վանգնումն - գնման }
- aedificatio - resurrectio.

Վանգուն. rectus - erectus - stans - surgens.

Վանգուն - գնոյ - գնոց. cubitum - cubitus.

Վանդաղեալ. firmus - stabilis - positus.

Վանեի - փի - փից. cannabis - cannabus - stupa.

Վանթեղ - զե - զաց. cera - fax - candela cerea vel sebacea - lampas.

Վանխագէտ - զիտի - զիտաց. praesciens - praescius.

Վանխագիտապէս (adv.). praescienter.

Վանխագիտութիւն - թեան. praescientia - praenotio - providentia.

Վանխահաս - սի - սից. praematurus - tempestivus - praecox.

Վանխասաց - ցի - ցից. praedictus - praenuntius - vaticinans.

Վանխասացութիւն - թեան. praedictio - vaticinium.

Վանխեմ - եցի. de luce vigilo - praevenio - festino - propero - praesumo - praecedo - irruo.

Վանխութիւն - թեան. vigilantia - diligentia - festinatio - properatio.

Վանկար - ըոյ. cinara - carduus sativus.

Վաննանացի - ցւոյ - ցւոց. Cannanaeus.

Վանոն - նի - նաց (graec.). canon - regula - lex - forma.

Վանոնադրեմ - եցի. dirigo - rego - moderor.

Վանոնադրութիւն - թեան. legumlatio - regula - ordo - norma - moderamen.

Վանուխ - նխոյ - նխոց (- նխի - նխաւ). vigil - matutinus - praematurus - praecox - tempestivus.

» կանխաւ (adv.). olim - superiori tempore - supra - antea - prius - diluculo.

» կանուխ զիտութիւն Vid. Վանխագիտութիւն :

Վաշառ - ուի - ոաց. stuprum - corruptela - depravatio - pecuniâ emptio.

Վաշառառու - ուի - ոաց. acceptor munerum - pecuniâ corruptus.

Վաշառեմ - ոեցի. stupro - corrumpto - depravo - pecuniâ aliquem demereo.

Վաշեայ - շէի - շէից. pelliceus - cutaneus.

Վաշի - շւոյ - շեաց. pellis - cutis - corium.

Վաշկանդեմ - եցի. compedio - vincio - devincio.

Կապ - պոյ - պոյ (- պի - պից) }
Կապանք - պանաց }

vinculum - ligamen - catena
- rudens - compedes - pedica.

Կապադովկեցի - ցւոյ - ցւոց.
Cappadocius.

Կապակցեմ - եցի. colligo - con-
necto - coniungo - iungo -
copulo - concilio.

Կապակցու [թիւն - [թեան. colli-
gatio - connexio - nexus -
coniunctio - copula.

Կապար - ըոյ - ըոց (- ըի - ըաց).
plumbum - haematites.

Կապարեայ - ըէի - ըէից. plum-
beus.

Կապարճակիր - կրի - կրաց. ar-
miger.

Կապարճք - ճից. pharetra.

Կապեալ - ելոյ - ելոց. vinctus -
captivus.

Կապեմ - եցի. ligo - alligo -
vincio - devincio.

Կապերա - տի - տից. pannus -
pannulus - tela - vestimen-
tum.

Կապիկ - պկի - պկաց. simia -
simius.

Կապիճ - պճի - պճաց. bilibra
(mensura) - congius - sexta-
rius.

» Կապիճք աչաց. pupillae -
oculi.

Կապոյտ - պուտոյ vel }

Կապուտակ - կի - կաց } caeru-

Կապուտակագոյն }

leus - caesitius - hyacinthi-
nus - lividus - subalbus.

Կապուտ կողոպուտ. spoli-
um - praeda - manubiae.

Կապուտակիմ - կեցայ. caeru-
leus fio - livesco - liveo.

Կառապետ - տի - տաց }

Կառավար - ըի - ըաց } auriga -
essedarius - gubernator -
moderator.

Կառավարեմ - եցի }

Կառավարիմ - ըեցայ } aurigor -
guberno - rego - dirigo -
moderor - administro - ha-
benas teneo - duco.

Կառավարիչ - ըչի - ըչաց. auri-
gator - gubernator - mode-
rator - rector.

Կառավարու [թիւն - [թեան. au-
rigatio - gubernatio - regi-
men - moderatio - imperium.

Կառափեմ - փեցի vel }

Կառափնատեմ - եցի } in capite

vulnero - caput trunco, de-
trunco vel obtrunco - decollo
- amputo - abscindo - mu-
tilo.

Կառափն - փին - փունք - փանց.
caput - cranium - calvaria
- vertex.

Կառափնատու [թիւն - [թեան. in
capite vulneratio - capitis
amputatio - mutilatio.

Կառուցանեմ - ցի. constituo -
instituo - fundo - firmo -
statuo - erigo - surrigo -
colloco - instauro.

Կառուցումն - ցման. constitutio
- institutio - fundatio - ere-
ctio - instauratio.

Աստ. բ - ուց. plaustrum - cur-
rus - rheda - essedum -
sarracum - covinus.

Աստեմ - եցի }
Աստեմ - սեցայ } desino - de-
sisto - cesso - deficio.

Աստեցուցանեմ - ցուցի. impe-
dio - praepedio - prohibeo
- retundo - imminuo.

Աստիա - ալի - ալից. (graec.).
casia - cinnamomum.

Աստկած - ծոյ (- ծի) }
Աստկածանք - նաց } suspicio
- timor - pavor.

Աստկածաւոր - բի - բաց }
Աստկածելի - լոյ - լեաց } suspi-
ciosus - suspicax - pavidus.

Աստկածեմ - ծեցի. suspicor -
suspicionem habeo - perti-
mesco - paveo.

Աստկարայ - յի - յից. craticu-
lum - craticula - focus.

Աստկենի - նույ. castanea (ar-
bor).

Աստոււմ - սի. tero - trituro.

Աստակ - կի - կաց }
Աստականք - նաց } risus - de-
risus - irrisio - sanna - lu-
sus - iocus - nugae - face-
tiae - scurrilitas.

Աստակեմ - եցի. - derideo -
irrideo - illudo - iocor -
nugor - scurror.

Աստաղեցուցանեմ - ցուցի. fu-
rio - vexo - divexo - mo-
lesto.

Աստաղի - զույ - զեաց. furio-
sus - furibundus - furore

percitus - furens - vehemens
- impetuus - rabidus - in-
sanus - ferox - immanis.

Աստաղիւմ - զեցայ. furo - fu-
rore agor - bacchor - insa-
nio - efferor - saevio.

Աստաղու-թիւն - թեան }
Աստաղումն - զման } furor
- insania - vehementia -
impetus - rabies - ferocitas
- immanitas.

Աստար - բի - բաց. cacumen -
vertex - summitas.

Աստարած - ծի - ծից (- ծաց).
finis - consummatio - ter-
minus.

Աստարեալ - բելոյ - բելոց. per-
fectus - consummatus - ab-
solutus.

Աստարեալէս (adv.). perfe-
cte - absolute - abunde.

Աստարեալութիւն - թեան. per-
fectio - absolutio - consum-
matio.

Աստարեմ - եցի. perficio - con-
summo - absolvo - impleo -
adimpleo - expleo - compleo
- facio - perpetro - lustro.

Աստարիչ - բի - բաց. perfe-
ctor - consummator.

Աստարումն - բման. expletio
- plenitudo - perfectio - con-
summatio - finis.

Աստու - ուի - ուաց. feles - fe-
lis - aelurus.

Աստ - բի - բից. vis - vires -
virtus - potentia - subsi-
stentia.

» *ըստ կարի.* pro viribus - secundum virtutem.

Կար - *բոյ - բոց.* funiculus - resticula.

Կարան - *նի (-նոյ).* sutura - commissura - iunctura.

Կարապ - *պի (-պոյ).* cygnus - cyenus.

Կարապետ - *տի - տաց.* antecessor - praecedens - praeuius - ductor.

» Կարապետ. Praecursor (titulus S. Ioannis Baptistae).

Կարապետեմ - *տեցի.* antecedo - praecedo - praeeo - praecurro - duco.

Կարապետութիւն - *թեան.* antecessio - praecursio - ductio.

Կարաս - *սի (-սոյ).* dolium - urceus.

Կարասի - *սւոյ - սեաց.* vasa - instrumentum - impedimenta - supellex - sarcina - apparatus - opes - divitiae - substantia.

Կարաւան - *նի - նաց.* comitatus.

Կարգ - *գի - գաց.* ordo - ordinatio - sacer ordo - dispositio - series - successio - genus.

» *կարգաւ (adv.).* ex ordine - ordinatim - disposite - concinne.

» *ըստ կարգէ vel ըստ կարգի (adv.).* secundum ordinem - ordinate - moderate - regulariter.

Կարգադրեմ - *եցի* }
Կարգաւորեմ - *եցի* } ordinio -
coordino - compono - dispono
- rego - administro - instruo
- paro.

Կարգադրութիւն - *թեան* }
Կարգաւորութիւն - *թեան* } ordo
- ordinatio - coordinatio -
dispositio - constitutio - directio - administratio.

Կարգեմ - *եցի.* ordinio - praecordinio - dispono - constituo - statuo - pono - colloco.

Կարգամ - *գացի.* voco - invoco - clamo - vociferor - appello - deprecor - lego - recito.

Կարգացումն - *ցման.* lectio - recitatio.

Կարելի - *լւոյ - լեաց.* possibilis.
Կարեկից *լինիմ, եղէ.* misereor
- commiseresco.

Կարեկցեմ - *ցեցի* }
Կարեկցիմ - *ցեցայ* } commiserereor
- commiserescit - commiseret.

Կարեկցութիւն - *թեան.* miseratio - commiseratio - misericordia.

Կարեմ - *բացի - բացեալ.* possum - queo - valeo - polleo.

Կարեմ - *բեցի.* suo - assuo - consuo.

Կարեւոր - *լի - բաց.* necessarius - familiaris - domesticus - propinquus.

Կարեւորութիւն - *թեան.* necessitas - necessitudo - propinquitias.

Կարթ - թի - թից. hamus -
crus - tibia.

Կարի *vel* Կարի իմն (*adv.*).
fortiter - vehementer - valde
- nimis - multum - per-
quam.

Կարիճ - րճի - րճաց. scorpio -
scorpius - nepas.

Կարիք - րեաց. passio - moeror
- affectio - afflictio - vitium
- mendum - necessitudo -
propinquitas.

Կարծեմ - եցի. puto - existimo
- arbitror - opinor - censeo
- aestimo - reor - sentio -
coniicio - suspicor.

Կարծիք - ծեաց. opinio - sen-
tentia - existimatio - timor
- species - imaginatio - su-
spicio.

Կարծր - ծեր - ծուռք. durus -
rigidus - solidus - firmus.

Կարծրանամ - ծրացայ. duresco
- obduresco - rigesco - so-
lidor - firmor - invalesco.

Կարծրացուցանեմ - ցուցի. in-
duro - obduro - duro - so-
lido - firmo.

Կարծրութիւն - թեան. duritia
- durities - rigiditas - rigor
- soliditas - firmitas.

Կարկամ - մի - մից. curvus -
inclinatus - flexus - contra-
ctus - avidus.

Կարկամիմ - մեցայ. incurvor -
inclinatus sum - flector -
contrahor - aveo.

Կարկամութիւն - թեան. incur-

vatio - inclinatio - flexio -
contractio - aviditas.

Կարկանդակ - կի - կաց. pla-
centa - offa - collyra.

Կարկառ - ոի - ոաց. acervus
- cumulus - glomeratio.

Կարկառեմ - եցի. extendo -
porrigo - coacervo - cumulo
- agglomero.

Կարկատանք - նաց } sutura -
Կարկատումն - ամանն }
commissura.

Կարկատեմ - եցի. suo - con-
suo - conglutino - recludo.

Կարկատուն. consutus - fictus.

Կարկեմ - եցի *vel etiam* } ob-
Կարկեցուցանեմ - ցուցի }
mutescere facio - os obturo
vel claudio - silentium impero
- inhibeo - freno.

Կարկուտ - կտի - կտից. grando.

Կարճ - ճի (- ճոյ) - ճից. exi-
guus - brevis - curtus -
parvus.

» կարճ հասակաւ. pusillus sta-
turâ - nanus - pumilus.

» 'ի կարճոյ *vel* կարճ 'ի կար-
ճոյ (*adv.*). brevi tempore -
breviter - paucis verbis -
capitulatim - compendiose -
concise.

Կարճահասակ - կի - կաց. na-
nus - pumilio - pusillus sta-
turâ.

Կարճամիտ - մտի - մտաց. pu-
sillanimis - impatiens.

Կարճամտաբար (*adv.*). impa-
tienter - iniquo animo.

Կարճատեմ - եջի
Կարճեմ - եջի *vel etiam* } abbre-
Կարճեցուցանեմ - ցուցի }

vio - brevio - contraho -
retraho - obtrunco - mutilo
- coërcéo.

Կարճամուլթիւն - թեան. pusil-
lanimitas - impatientia.

Կարճնովին (*adv.*). radicitus.

Կարճուլթիւն - թեան. brevitatis
- exiguities.

Կարմիր - մրոյ (- մրի - բաւ) }

Կարմրագոյն - գունի - գունից }
ruber - rubicundus - rufus
- coccineus - flavus.

Կարմրանամ - մրացայ. rubeo -
rubescó - rubicundus fio -
rutesco - rufesco - flavesco.

Կարմրացուցանեմ - ցուցի. ru-
befacio - rubicundum facio
- rutilo - rufo.

Կարմրերանդ }
Կարմրերփեան } rufulus - sub-
Կարմրերփին }
rufulus - rubeus - rubescens
- rutilans - rutilus - rubi-
dus.

Կարմրուլթիւն - թեան. rubor
- flavus color.

Կարող - ղի - ղաց. potens - va-
lens - validus - fortis.

Կարողանամ - ղացայ. potens
fio - possum - valeo - ro-
boror.

Կարողացուցանեմ - ցուցի. con-
firmo - roboro - fortifico.

Կարողուլթիւն - թեան. poten-
tia - virtus - efficacia.

Կարօմ - տի - տից. indigens -
indigus - egenus - inops. -
carens - privatus - appetens
- desiderans.

» Կարօմ է. opus est - neces-
sum est - indiget.

Կարօտանամ - տացայ } egeo -
Կարօտիմ - տեցայ }

indigeo - inops *vel* egens fio
- necessitatem habeo - deest
mihi - appeto - desidero.

Կարօտանք - նաց *vel* }
Կարօտուլթիւն - թեան } egestas
- indigentia - inopia - pe-
nuria - appetitio - deside-
rium.

Կացին - ցնոյ (- ցնի - ցնաւ).
securis.

Կացուլթիւն - թեան. statio -
mansio - mora.

Կացուրդ - ցրդի - դից (- ցրդոյ
- դոյ). festum - dies festus
- nundinae.

Կացուցանեմ - ցուցի. statuo -
constituo - restituo - sisto
- exhibeo - praebeo - pono
- colloco.

Կացրդական - նի - նաց. demon-
strativus - festivus - sole-
mnis.

Կաւ -ւոյ (-ւաւ). limus - ar-
gilla - creta - lutus - coe-
num - terra.

Կաւազործ - ծի - ծաց. figulus
- fingens.

Կաւազործուլթիւն - թեան.
actio figuli - fictio - con-
structio.

Կաւեղէն - ղինի - ղինաց. argil-
laceus - cretarius - luteus
- coenosus - testaceus.

Կափարիչ - ըշի - ըչաց. cooper-
culum - palla linea.

Կափուցանեմ - ցի. claudio -
operio - comprimo - con-
stringo - obturo.

Կափուցումն - ցման. clausum
- operimentum - compressio
- obturamentum.

Կաքաւ - լու - լուց (-ւի - ւաց).
perdix.

Կաքաւանք - նաց. saltatio -
chorea - tripudium - exsul-
tantia.

Կաքաւեմ - եցի. salto - cho-
reas agito - tripudio - exsulto
- ludo - insolesco.

Կաքաւեցուցանեմ - ցուցի. cho-
ragium procuro - tripudiare
facio.

Կեամ - եցի. vivo - vitam ago
- spiritum duco - animum
sumo.

Կեանք - կնաց. vita - victus -
substantia - facultates - opes.

Կեդրոն - նի (*graec.*). cen-
trum.

Կեղ - ղոյ - ղոց. vulnus - ulcus
- plaga - ulceratio.

Կեղեւ - ւոյ - ւոց } cortex - pu-
Կեղեւանք - նաց } tamen - cutis - squama -
lamina.

Կեղեւեմ - ւեցի. decortico -
desquamo - dilamino.

Կեղեքեմ - քեցի. distraho - dis-

cerpo - crucio - torqueo -
lacero - dilanio.

Կեղեքումն - քման. distractio -
cruciatu - tormentum - la-
ceratio - dilaceratio.

Կեղծաւոր - ըի - ըաց. hypocrita
- simulator - versutus.

Կեղծաւորանամ - ըացայ }
Կեղծաւորեմ - ըեցի vel } si-
Կեղծաւորեմ - ըեցայ } mulo - fingo.

Կեղծաւորութիւն - թեան. hy-
pocrisis - simulata pietas -
simulatio - versutia - fictio.

Կեղծիք - ծեաց. simulatio - fi-
ctio - dolus - fallacia.

Կեղտ - տոյ (-տի) - տոց. ma-
cula - labes - cicatrix - ul-
cus.

Կենակից - կցի - կցաց. conviva
- cohabitans - contubernalis
- coniunctus - proximus.

» Կենակից լինիմ, եղէ. convi-
vo - cohabito - coniungor -
una simul vitam ago.

Կենակցութիւն - թեան. con-
victio - cohabitatio - contu-
bernium - coniunctio - pro-
ximitas.

Կենարար - ըի - ըաց. vivificans
- vivificus - salutaris - ser-
uator.

Կենդանագիր - գրի - գրաց. pi-
ctura - viva effigies vel ima-
go - pictor.

Կենդանական - նի - նաց. vita-
lis - vivificus - vivens - sa-
lutaris.

Աճնդանակերպ - պի - պից. coeleste signum in Zodiaco.

Աճնդանանամ - զանացայ. vivifcor - revivisco - resurgo - animum sumo.

Աճնդանատու - ուի - ուաց }
Աճնդանարար - բի - բաց } vi-
tae largitor - vivificans -
vivificus.

Աճնդանարարու թիւն - թեան.
vitae largitio - vivificatio.

Աճնդանացուցանեմ - ցուցի.
vivifico - resuscito - suscito
- animo.

Աճնդանի - նույ - նեաց. vivus
- vivens - animatus - ani-
mans - animal.

» Աճնդանի առնեմ, արարի. vi-
vivifico - animo.

» Աճնդանույն (adv.). adhuc
vivens - vivus - respirans.

Աճնդանու թիւն - թեան. vita -
vitalitas - salus.

Աճնդրոն - նի Vid. Աճնդրոն :

Աճնդաղ - զի (- զոյ) - զաց. vita
- conversatio - victus.

Աճնդաղական - նի - նաց. mun-
dans - terrestris - saecula-
ris - civilis.

Աճնդաղավարեմ - բեցի }
Աճնդաղավարեմ - բեցայ } vivo -
vitam ago vel duco - conversor.

Աճնդաղավարու թիւն - թեան.
vita - conversatio.

Աճշտ - տի - տից. secta - falsa
religio.

Աճռաս - տի vel - սոյ (lat.). ce-
rasum (fructus).

Աճռասնի - նույ } cerasus (ar-
Աճռասի - սույ } bor).

Աճսարացի - ցույ - ցուց. Cae-
sariensis.

Աճր - բոյ - բոց vel etiam }
Աճրակուր - կրոյ - կրոց } cibus
- cibaria - esca - nutrimen-
tum - nutrimentum - alimentum
- pastio - pastus - depastio
- edulia.

Աճրակրեմ - բեցի. cibo - nutrio
- alo - pascio - depasco.

Աճրակրիչ - կրչի - կրչաց. nu-
tritor - altor.

Աճրիչ - բչի - բչաց }
Աճրող - զի - զաց } manducans
- edens - edax - vorax -
devorator - mordens.

Աճրպ - պի - պից. forma - spe-
cies - genus - facies - figura.

Աճրպանամ - պացայ. formor -
figuro - fingor.

Աճրպաս - սու - սուց. carbasus
- linteum - pannus.

Աճրպասագործ - ծի - ծաց. lin-
teo - pannorum institor.

Աճրպարան - նի vel }
Աճրպարանք - նաց } forma -
species - effigies - imago -
facies - figura - similitudo
- habitus - modus.

Աճրպարանակից - կցի - կցաց.
conformis - configuratus.

» Աճրպարանակից լինեմ, եղէ.
conformo me - configuror.

Աճրպարանեմ - նեցի. formo -
conformo - figuro - configuro
- transfiguro.

Upravitel - *ulybhl*. construo -
exstruo - struo - fabrico.

Կերտութիւն - թէան. constructio - exstructio - structio - fabricatio.

Վեցուցանեմ - ցուցի. vivifico -
in vitam reduco - servo -
salutem affero - salvyum facio.

Վիշուակիչ - ցուցիչ - ցուցապ.
vivificans - vivificus - servator
- saluator.

Սեփայական } Cephæ - Petri.
Սեփայեան }

Uḡwḡ - ḡḡ - ḡwḡ, maxilla -
mala.

U^{tsu}, U^{huny} - ung (-u^hg). dimidius - medius - dimidium - medium - pars.

» *h̄tup*, *h̄lung*, quidam – non-
nulli – aliqui – alii – caeteri.

Ալէտ, կիտի - տից vel - տայ
(*graec.*). cetus - balaena.

Ահա, կհախ - ախ (- կհախ -
ախ). punctum - centrum -
propositum - scopus - bra-
beum - bravium.

Ulf-tyl. vindemio - mulgeo.

[θnun. infirmus - impotens -
solutus - fessus.

U *θng - għ - gwg.* calathus -
cistula - canister - corbula
- cophinus.

Աթուցեալ - ցեւոյ - ցեւոյ, im-
potens - dissolutus.

Արդանեմ - զե	} incendio
Արկեմ - զեցե vel	
Արկեցուցանեմ - ցուցե	
Արդում - զե	

Արդեմ - գեղե՛ տե՛

Կից զուգանեմ - զուգի - արօ -

Ադուրո -

exuro - comburo - amburo -
ustulo.

Պ/դու-մն - դման. incendium -
incensio - ustio - adustio -
exustio - combustio - con-
flagratio.

U. laticincta - *g. laticincta* } Cili-
U. laticincta - *g. laticincta* }
ciensis.

Արևելեցի - ցւոյ - ցւոց
ciensis.

$\Psi_1 \delta, \delta \eta_j$ Vid. $\Psi_{nL} \delta$:

Աին, կնոջ, կանայք, կանանց
(կանաց). mulier - foemina
- ancilla.

» կին առնեմ, արարի vel առնում, առի vel ածեմ, ածի vel ունիմ, կալայ. uxorem ducō.

» կին մարդ, կնոջ մարդոյ, mul-
lier - foemina.

ሸከልና ስብ } (*hebr.*). cinna-
momum - cinnamum.

Արհաման - նի } (hebr.). cinnamomum - cinnamum.

У/нх, 4нх/и - хуу. апер.

U^hpe. planta pedis - vestigium
- vis - robur.

Ախպրացի - ցւոյ - ցւոց. Cyprius.

Արսագունդ - գնդի - գնդից
(- գնդաց). hemisphaerium.

{ *Uhuu* } semianimis - se-
 { *Uhuu* } vel
 { *Uhuu* }
 mivivus - semimortuus.

Whanſa vel } semianimis - se-
Whanſka }

mivivus - semimortuus.

Սխառարկաւադ - գի - դաց.
subdiaconus.

Ահա ասարկաւ ադուն թիւն -
թեան. subdiaconatus.

Ухуль - ухуль - ухуль. mulus.

U/p, l/pj - p/g, calx - gypsum.

ԱԻՐ, ԿՐԻ *vel* } *passio - affectus.*
 ԱԻՐՔ, ԿՐԻԳ }
 - affectio - sensum - usus.

» Ի կիր ածեմ, ածի *vel* ար-
 կանեմ, արկի *vel* առնում,
 առի. utor - adhibeo - usurpo
 - exerceo.

ԱԻՐԱԿԱՄՈՒՄ - մօի - մօից.
vesper sabbati.

ԱԻՐԱԿԷ *vel* ԱԻՐԱԿԷ - ԿԷԻ -
 ԿԷԻԳ (*graec.*). *Dies Domini-*
cus.

ԱԻՐԱՌՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. *usus*
 - *consuetudo - mos.*

ԱԻՐԹ. *exercitatus - instructus*
 - *doctus - assuetus.*

ԱԻՐՃ, ԿՐՃԻ - ՃԻԳ (- ՃԱԳ). *collis*
 - *transitus - exitus - semita.*

ԱԻԳ. *coniunctus - iunctus -*
unitus.

ԱԻԳ - ԳՔ. *par - iugum - am-*
bo pedes animalium.

» ԿԻԿՍ արձակեմ - ԿԵԳԻ *vel*
 ընկենում - ԿԵԳԻ *vel* հանեմ
 - ԿԻ. *calcibus percutio - cal-*
citra - calces iacto.

ԱԻԼՐԵՆԱԳԻ - ԳԼՈՅ - ԳԼՈԳ. *Cyre-*
naeus - Cyrenensis.

ԱԼԱՆԵՄ - ԼԻ } *glutio - deglu-*
 ԱԼՆՈՒՄ - ԼԱՅ } *tio - absorbeo - devoro - voro.*

ԱԼԽՄԱՅ - ԵԻ - ԵԻԳ (*graec.*). *cli-*
ma - coelum - plaga.

ԱԾԱՆԵՄ - ՏԻ } *pungo - fodico -*
 ԱԾԵՄ - ՏԵԳԻ } *prurio - mordeo - vellico.*

ԱԾԾԻ - ՏՈՅ. *avarus - turpis -*
impurus.

ԱԾԾԱՆՔ - ԿԱԳ *vel* } *avaritia -*
 ԱԾԾՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ } *turpitudine - impuritas.*

ԱԾՈՒ. *acer - acerbus - acidus*
 - *acutus.*

ԱԾՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ } *acor -*
 ԱԾՈՒՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ } *acerbitas - acrimonia.*

ԱՂԷՐ - ԸՔ - ԸԻԳ *vel* } (*graec.*).
 ԱՂԷՐԱԿԱՆ - ԿԻ - ԿԱԳ } *clerus -*
 ԱՂԷՐԻԿՈՍ - ՍԻ - ՍԱԳ } *clericus - ecclesiasticus.*

ԱՂԷՐԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. *cle-*
ricatus - clericorum ordo.

ԱՂԳԵԱԿ - ԳԵԿԻ - ԳԵԿԱԳ. *parva*
insula.

ԱՂԳԵ - ԳԼՈՅ - ԳԵԱԳ. *insula.*

ԱՂԿԳԱՆՔ - ԿԱԳ. *stercus - fi-*
num - detrimentum.

ԱՂԺՆԱՐ - ՍՐՈՅ (- ՍՐԻ) - ՍՐՈԳ.
tegulum - tegula.

ԱՃԵԱՅ. *marmoreus - marmo-*
ratus - lapideus.

ԱՃՂԱԿ - ԿԻ - ԿԱԳ. *ungula - un-*
guis quadrupedum.

ԱՃՂԱԿԱՐԱՇԻ - ԽԻ - ԽԻԳ } *un-*
 ԱՃՂԱԿԱՆՈՐ - ԸԻ - ԸԱԳ } *gulam habens diffissam - un-*
gulatus.

ԱԺԱԽՔ - ԽԱԳ. *sceletus.*

ԱՆԿՐՈՒԿ - ԸԿԻ - ԸԿԱԳ. *thus.*

ԱՆԻՔ - ԿՐՈՅ - ԿՐՈԳ. *sigillum -*
signaculum - signum - ba-
ptismus - confirmatio.

» ԿՆԻՔ առնում, առի. *bapti-*
zor - confirmor.

» ԿՆԻՔ մամ, ԽՈՈՒ. *baptizo -*
confirmo.

Անճնի - նւոյ - նեաց. ulmus.
Անճիթ - ճիթի - ճիթաց. rictus -
 rictum - proboscis - rostrum.
Անճիւն - ճռան. colligatio -
 obligatio - vinculum - nodus
 -difficultas.
Անութիւն - թեան. natura vel
 conditio mulieris - uxor.
Անբահայր - հօր. patrinus -
 compater.
Անբամայր - մօր. matrina.
Անբաւոր - րի - րաց. baptizatus
 - confirmatus - clericus.
Անքեմ - եցի. sigillo - munio -
 obsigno - consigno - assigno
 - signo - baptizo - confirmo.
Աշիւ - շոյ - շոց. pondus -
 lanx - trutina - statera -
 libra - aequilibras.
 » **զնոյն կշիւն (adv.).** laequa
 lance - aequaliter - aequae
 - aequiter.
Աշեմ - եցի. pondero - libro
 - perpendo - appendo - exa-
 mino - probro - comparo -
 confiro.
Աշորդ - դի - դաց. statera -
 lanx - libra.
Աշուրիւն - թեան. libratio -
 ponderatio - pondus.
Աշամբանք - նաց vel
Աշամբուրիւն - թեան } corre-
 ptio - exprobratio - incre-
 patio - reprehensio - inter-
 rogatio - obiurgatio - cul-
 patio.
Աշամբեմ - եցի. corripio - ex-
 probro - increpo - reprehendo

do - interrogo - obiurgo -
 culpo - redarguo - arguo -
 traduco.
Աշամբիչ. correptor - expro-
 brator - increpator - repre-
 hensor - obiurgator.
Ադի - դւոյ - դեաց. butyrum.
Ադուն - դռն - դռնք -
դռնց. pullus cameli.
Աթող - դի - դաց. obeliscus -
 pyramis - basis - stylobata.
Աթողեմ - եցի. erigo - elevo
 - figo - infigo - defigo.
Աթան առնեմ, արարի. con-
 culco - proculco - calco -
 protero.
Աթան լինիմ, եղէ. conculcor -
 proculcor - calcor - proteror.
Աթեմ - եցի. calco - proculco
 - conculco - premo.
 » **առ առն կոթեմ.** pedibus con-
 culco vel protero - proculco.
Աթում - խման. conculcatio -
 pressura - proculcatio.
Ած - ծոյ. planctus - luctus -
 fletus - ploratus - lamenta.
Ածեմ - եցի. concido - caedo
 - verbero - percutio - con-
 vello.
Ածիմ - ծեցայ. plango - lugeo
 - fleo - ploro - lamentor.
Ակոն - նի - նից (-նաց). calyx
 - calyculus.
Ակորդ - դի - դաց. guttur -
 gula - iugulum - fauces.
Ակորդիւ vel Ակորդիւս - սի
- սից vel - սաց (graec.). cro-
 codilus.

Աոհակ - կի - կաց. tumor maris
- unda - fluctus.

Աող - ղի - ղեց (- ղաց). latus -
costa.

Աողկողանք - նաց. diruptio -
contritio - supplicatio.

Աողկողեմ - ղեցայ. dirumpor do-
lore - conteror - suplico.

Աողմանիմ - նեցայ. cubo - de-
cubo - decumbo - dormio.

Աողմն - ման - մանք - մանց. lo-
cus - pars - regio - angulus
- tractus - portio - costa.

» ընդ աջմէ կողմանէ. dextror-
sum - ad dextram - in de-
xtris.

» 'ի ձեր կողմն. pro vobis.

» յառաջոյ կողմանէ. a parte
anteriori - a prora.

» յարեւելից կողանէ. ex parte
orientis - ab oriente.

» յետուստ կողմանէ. a parte
posteriori - de puppi.

Աողմնակալ - լի - լաց }
Աողմնապահ - հի - հաց } prae-
Աողմնապետ - տի - տաց }

fectus vel praeses regionis -
praepositus - dux.

Աողմնակալութիւն - թեան }
Աողմնապահութիւն - թեան }
praefectura - ducatus.

Աողոպուտ - պտոյ - պտից. exu-
viae - spolium - manubiae
- praeda.

Աողոպտեմ - եցի. exspolio - spo-
lio - spolia fero - denudo -
nudo - praedor.

» զսեղանս կողոպտեմ. altaria

exspolio - sacrilegium facio
vel perpetro.

Աողոպտիչ - աչի - աչաց. spo-
liator - praedator.

Աողոսացի - ցոյ - ցոց. Colos-
sensis.

Աողով - վոյ - վոց. cista - ca-
nister - qualus - corbis.

Աոճակ - կի - կաց. globulus -
sphaerula astrictoria.

Աոճկէն - կենի - կենաց. globulis
ornata (vestis) - fibiata vel
talaris (tunica).

Աոճղ - ճեղ - ճեղք - ճեղաց.
cippus - lignum.

Աոճոպեմ - եցի. caedo - excido
- amputo - seco.

Աոճոպումն - պման. caesio -
excisio - amputatio.

Աոմն - սի - սունք (lat.). comes.

Աոմսութիւն - թեան. comita-
tus.

Աոյս, կուսի - սից. puella in-
nupta - virgo.

Աոյս, 'ի կուսէ, կուսաց. latus
- pars.

» 'ի թիկունս կոյս. retrorsum.

» 'ի մեր կոյս. pro nobis.

Աոյտ - ուտի - ուտից. cumulus
- acervus - congeries - ca-
terva - moles - frequentia.

Աոյր - ուրի - ուրից (- ուրաց).
caecus - obcaecatus.

Աոնդակ - կի - կաց (graec.).
bulla - diploma.

Աոնք - քի - քից. pelvis - pel-
luvia - catinum - malluvium
- patina.

Աոնքեռ - ոի (*graec.*). Epignatis, seu ornatus sacer pontificalis, in forma quadrangulati sacculi vel clypei, quem Episcopi ritus orientalis per cingulum a dextris suspendunt in solemnis.

Աոշկոճեմ - եցի. verbero - crucio - torqueo.

Աոշա - աի - աից. cumulus - gleba - glebula.

Աոչական - նի - նաց. vocativus (casus).

Աոչեմ - եցի. voco - advoco - evoco - invoco - provoco - invito - arcesso - nuncupo - appello - cognomino - denomino - nomino.

Աոչեցեալ - ցելոյ - ցելոց. vocatus - invitatus.

Աոչիւն. vocatio - appellatio.

Աոչնական - նի - նաց. vocatus - invitatus - conviva - discumbens.

Աոչնատէր - տեառն - տեաքք - տեարց. dominus convivii - vocator - invitator.

Աոչումն - չման. vocatio - invitamentum.

» Կոչումն ընծայութեան Vid. in Ընծայութիւն :

Աոչունք - չնոց. vocatio - invitatio - convivium - epulum nuptiale.

Աոս - սք - սկից (- սոց). palpebra - supercilium - cilium.

Աով - վու - վուց. vacca - bos lactaria.

Աովադիաց } stellio - viridis
Աովածուծ } lacerta.

Աոտոր - բոյ - բոց. fragmentum - frustum - reliquiae.

Աոտորած - ծի - ծից (- ծոյ - ծոց). caedes - strages - neces - occisio - interfectio.

Աոտորեմ - բեցի. caedo - concido - occido - interficio - contero - excindo.

Աոտորումն - բման. caedes - occisio - interfectio - neces.

Աոր. incurvatus - incurvus - curvus - inflexus - flexus - inclinatus.

Աորանամ - բացայ. incurvor - curvor - inflector - inclinor - humilis fio.

Աորացուցանեմ - ցուցի. incurvo - curvo - inflecto - inclino.

Աորբան - նի - նաց (*hebr.*). corbona - gazophylacium - sacrificium.

Աորդ. incultus - desertus - asper.

Աորեակ - բեկան (- բեկոյ). milium - seges.

Աորզեմ - եցի. extraho - traho - avello - vello - aufero - eripio - assumo.

Աորիւն - բեան - բեանց. catulus - pullus - foetus.

Աործանեմ - եցի vel etiam } sub-
Աործանեցուցանեմ - ցուցի }

verto - evertio - diruo - destruo - deiicio - decido - distraho - suffodio - vasto - demolior.

Աործանուծմն - նման. subversio
- eversio - destructio - de-
iectio - exitium - casus -
ruina - clades - vastatio -
excidium.

Աորնթացի - ցւոյ - ցւոց. Corin-
thius.

Աորնչեմ - րեայ - րուսեալ. pereo
- depereo - intereo.

Աորով - վի - վեց (- վաց) } solers
Աորովի - վւոյ - վեաց }

- perspicax - industrius -
ingeniosus - dexter - navus.

Աորովանամ - վացայ. solers fio
- perspicio - studeo - conor
- nitor - navo.

Աորովութիւն - թեան. solertia
- perspicacitas - industria
- dexteritas - navitas.

Աորուսանեմ - սի. perdo - de-
perdo - amitto - interimo
- extermino.

Աորուստ - րստեան. perditio -
amissio - exitium - excidium
- interitus - perniciēs.

Աորստական - նի - նաց. peritu-
rus - caducus - fluxus.

Առլ, կլի - զից (- զոյ - զոց).
mustela - ictis - felis.

Առթ, կթոյ vel } vindemia.
Առթք, կթոց }

Առժ, կժոյ - ժոց. hydria - ur-
na - urceum - lagena - am-
pulla - doliolum.

Առձ, կձոյ (կձի). marmor.

Առնդ, կնդի. calvus - calvaster.

Առլտ, կլտի - տից (- տաց).
latus - venter - uterus.

Առպր, կպրոյ (- պեր). bitumen
- pix.

Առռք, կռոց. idolum - simu-
lacrum.

Առսահալ - լի - լաց. praefectus
vel praeses regionis - topar-
cha.

Առսահալեմ - եցի. provinciam
administro - regionem gu-
berno.

Առսահալութիւն - թեան. prae-
fectura - toparchia.

Առսական - նի - նաց. virgineus
- virginalis.

Առսամայր - մօր. Virgo Ma-
ter, Sancta Dei Genitrix Ma-
ria.

Առսան - նի - նաց. virgo - puella
innupta.

Առսութիւն - թեան. virgini-
tas.

Առտակ - կի - կաց. cumulus -
agger - fluctus - aestus -
unda - frequentia - fornix
- camera.

Առտակեմ - եցի vel }
Առտակեցուցանեմ - ցուցի } cu-
mulo - accumulo - coacervo
- congero - aggero - tume-
facio - inflo fluctus decu-
manos.

Առտեմ - եցի. congero - coa-
cervo - cumulo - congreco
- cogo - constipo.

Առր, կրի - րաւ. navicula -
cymba - scapha - linter.

Առրաբար (adv.). inconsulto
- temere.

Առբանամ-բացայ. caecus fio
- excaecor - obcaecor - lu-
mina amitto - obtundor.

Առբացուցանեմ-ցուցի. cae-
cum reddo - excaeco - ob-
caeco - lumine *vel* oculis
privo.

Առքծք, կրծից. pectus.

Առքութիւն - թեան. caecitas
- excaecatio - obcaecatio -
luminis privatio.

Առփածոյ - յի - յից. excisus -
dolatus - politus - sectus -
rasus - tusus.

Առփեմ - եցի. excido - incido
- caedo - dolo - polio - seco
- rado - tundo.

Ապրաձէթ - ձիթի *vel* }
Ապրաձիւթ - թոյ } bitumen
mixtum cum pice.

Առաճոյ - յի - յից. ductilis -
excisus.

Առամուլ - լի - լից }
Առապաշտ - աի - աից *vel* } ido-
Առապարիշտ }
lorum cultor - idolis serviens
- idololatra - idololatres.

Առապաշտական - նի - նաց.
quod proprium est cultui ido-
lorum - idololatricus.

Առամուլութիւն - թեան }
Առապաշտութիւն - թեան } ido-
lorum cultus *vel* cultura -
simulacrorum servitus - ido-
lolatria.

Առեմ - եցի. incido - caedo -
solido - consolido - firmo -
facio.

» զաշինս կռեմ *Vid. in Պաշն:*

Առիւ - ոռոյ - ոռոց. pugna -
rixa - lis - contentio - se-
ditio - lucta - certatio.

Առնչեմ - եցի. murmuro - mu-
tio - grunnio.

Առնոս - սի *vel* - նեայ (*graec.*).
Saturnus.

Առուսէր - սիրի - սիրաց } pu-
Առուարար - բարի - բարաց } gnator - rixator - litigator
- litigiosus - luctator - con-
tendens - seditiosus - belli-
ger - certator - praeliator.

Առուիմ - ուեցայ. pugno - cer-
to - rixor - litigo - contendo
- luctor - praelior - belligero
- cohaeresco - adhaereo -
haereo.

Առունկ - ոնկան. grus - vipio.

Առուփ - ոփի - ոփաց. pugnus
- colaphus - pugilatio.

Առփահարեմ - րեցի. pugnis
caedo - colaphos impingo -
crucio - percutio.

Առփահարութիւն - թեան. co-
phis verberatio - cruciatus.

Առփանք - նաց. plaga - afflictio
- contumelia - talitrum.

Առփեմ - եցի. pugnis caedo -
percutio - pugillor.

Ասկիծ - կծի (- կծոյ) - կծից }
Ասկծանք - նաց }
punctio - vellicatio - affli-
ctio - dolor - cruciatus.

Ասկծեցուցանեմ-ցուցի. pugno
- mordeo - vellico - affligo
- crucio.

Կսկծիմ - ծեցայ. pungor - mordeor - vellicor - affligor - crucior - molestiâ afflicior.

Կտակ - կի - կաց. testamentum - foedus.

Կտակազիր - զրի - զրաց. testator - testans - testamentarius - testamentum.

Կտակարան - նի - նաց. testamentum - liber Testamenti.

» արկղ կտակարանաց. arca Testamenti.

» Հին և Նոր Կտակարան. Vetus et Novum Testamentum.

Կտաւ -ւոյ -ւոց (-ւու -ւուց). sindon - linum - linteum - linteamen - linteolum - vestimentum.

Կտաւեայ -ւէի -ւէից
Կտաւեղէն - ղինի - ղինաց
Կտաւի -ւոյ -ւեաց } li-
neus - lintearius.

Կտուց - տցի - տցաց. rostrum.

Կտանք - նաց. vexatio - flagellatio - discruciatu - afflictatio.

Կտանմ - եցի. vexo - flagello - discrucio - afflicto - stimulo.

Կտրեմ - րեցի. dissecor - seco - divido - caedo - succido - detondeo - tondeo.

Կտրիչ - րչի - րչաց. tundens - culter - cultellus.

Կտրոց - ցի - ցաց. culter - cultellus - forfex - forceps.

Կտցեմ - եցի. rostro carpo vel pulso.

Կրակ - կի - կաց. ignis - pruna. Կրակապաշտ - տի - տից. adorator ignis.

Կրակարան - նի - նաց. receptaculum vel vas ignis - focus - acerra - furnus - clibanus.

Կրակեաղ - տեղ. pruna - ignis.

Կրայ - յի - յից. testudo.

Կրաւորական - նի - նաց. gerens - gestans - portans - passivus.

Կրեմ - եցի. gero - gesto - porto - fero - circumfero - tollo - utor - experior - patior - sustineo.

» Հակառակութիւն կրեմ. contradictionem patior - repugnor.

Կրետացի - ցւոյ - ցւոց. Creten-sis.

Կրթարան - նի - նաց. locus exercitationis - gymnasium - schola.

Կրթեմ - եցի. exerceo - erudio - colo - curo.

Կրթութիւն - թեան. exercitatio - exercitium - cura - eruditio - studium.

Կրիայ - յի - յից Vid. Կրայ,
Կրծեմ - եցի }
Կրծում - ծի } rodo - arrodo - corrodo - dentibus arripio.

Կրկէս - կիսի - կիսաց (lat.). circus - ludi circenses.

Կրկին - կնոյ. duplex - duplus - geminus - secundus.

» կրկին անգամ (adv.). duplici-

ter - bis - secundo - iterum.

Արկնակի (*adv.*). secundo - iterato - bis - dupliciter.

Արկնամեռ. *vel* Արկնամեռիկ. bis mortuus.

Արկնապատիկ - տիկ - տկաց. duplex - duplus - geminus.

Արկնապատիկմ - եցի. duplico - gemitio.

Արկնապատիկութիւն - թեան. duplicatio - gemitio.

Արկնեմ - եցի. duplico - itero - repeto - replico - respondeo.

» Տունը կրկնեմ *Vid. in* Տունիկ *et* Տունը :

Արկնոց - ցի - ցաց. laena duplicata - tunica - toga - pallium - amictus - clamys.

Արկուտ - կտի (-կտոյ). senticetum - vepretum - dumetum.

Արճատ - տի - տաց. mutilatus - concisus - circumcisis.

Արճատեմ - եցի. mutilo - concido - eviro - circumcideo.

Արճատութիւն - թեան. mutilatio - concisio - circumcisio.

* Արճատումն - տման. reticentia.

Արճեմ - եցի } frendeo - frendo

Արճեմ - եցի } strideo - strido.

Արուկ, կրկան - կունք - կանց. calcaneum - calx - dorsum - tergum.

» Ընդ կրուկ դառնամ, դարձայ. revertor - convertor - regredior - recedo - redeo.

Արպակ - կի - կաց. taberna - officina - caupona.

Արտեր - ըոյ - ըոց (-բաց) }

Արտերագոյն - գունի - գունից } minor natus - minimus - iunior - adolescentior - novissimus.

Արտերու թիւն - թեան. minor aetas - iuventus - iuventus - adolescentia.

Արծնաւոր - ըի - բաց. religiosus - pius.

Արծնաւորական - նի - նաց. religione ornatus - virtute praeditus - probus.

Արծնաւորիմ - բեցայ. vitam colo *vel* exerceo religiosam - me contineo - abstineo me.

Արծնաւորութիւն - թեան. religio - vita monastica - continentia - temperantia - abstinentia.

Արծնք - նից. religio - ritus - ordo - lex - doctrina - mos - consuetudo.

Արջատեմ - եցի } calcitro - calcibus impeto *vel* percutio.

Արջեմ - եցի. necto - annecto - apto - agglutino.

Արջորդ - դի - դաց. particeps - consors - socius - conviva.

» Կրջորդ լինիմ, եղէ. particeps fio *vel* efficio - participo - communico - socius sum.

Արջորդեմ - եցի. connecto - particeps sum - participo.

Արջորդութիւն - թեան. partici-

patio - consortium - communio.

Աօշկ - շկի - շկաց. calceus - calceolus - calceamen - calceamentum - sandalium.

Աօշկազործութիւն - թեան. sutrina - sutrinum - ars sutrina.

Աօշկաբար - բի - բաց. calceolarius - sutor caligarius.

Նազ

Նազազ - զի - զաց. spiritus - respiratio - aspiratio - guttur - iugulus.

Նազնի - նւոյ - նեաց (graec.). vitex - amerina salix.

Նազ - զոյ (- զի). tussis.

Նազամ - զացի } tussio.
Նազամ - զեցի }

Նազար - բոյ. lactuca - lactucula.

Նազար - բի - բաց. mille - millia.

» Տազարք Տազարաց. millia millium - decies centena millia.

Նազարապատիկ (adv.). mil-lies.

Նազարապետ - տի - տաց. militum tribunus - chiliarchus - procurator - dispensator - tutor - princeps.

Նազարապետութիւն - թեան. tribunatus - procuratio - dispensatio - tutamen - principatus.

Նազարաւոր - բի - բաց. millia - chiliarches.

Նալ

Նալարերորդ - զի - զաց. millesimus.

Նալիւ, Նալիւ թէ vel }
Նալիւ Տալ, Նալիւ ուրեմն }
(adv.). vix - difficulter - aegre - statim ac.

Նալորան - նի - նաց. sorbum (fructus).

Նալորենի - նւոյ. sorbus (arbor).

Նալածական - նի - նաց. persecutus - expulsus - proscriptus.

» Տալածական առնեմ, արարի. persequor - expello - proscribo - exagito.

Նալածանք - նաց. persecutio - insectatio.

Նալածեմ - եցի. persequor - insequor - expulso - fugo - dispergo - insector - expello - dimitto - eicio.

Նալածիչ - ծչի - ծչաց. persecutor - persequens - insectator - exagitator.

Նալածութիւն - թեան } perse-
Նալածումն - ծման } cutio - insectatio.

Հալեմ - եցի. liquefacio - fundo
- liquo - dissolvo - conco-
quo - digero cibum.

Հալեմաշ. phtisis - tabes.

Հալոց - ցի - ցաց. caminus -
conflatorium - fornax.

Հալուէ - էի - էից. aloë.

Հակաճառեմ - եցի. contradico
- disputo - discepto - dis-
sero - altercor.

Հակաճառու թիւն - թեան. con-
tradictio - disputatio - disce-
ptatio - dissertatio - alterca-
tio.

Հակառակ - կի - կաց. contra-
rius - adversus - oppositus
- adversarius - daemon.

» Գնորին vel զսորին հակառակն
(adv.). contra - e contra -
e contrario - ex adverso.

» Հակառակ կամ, կացի. resisto
- obsisto - adversor - repu-
gno - refragor.

Հակառակամարտ - աի - աից.
adversarius - pugnator - bel-
lator - hostis.

Հակառակասէր - սիրի - սիրաց.
contendens - contentiosus -
litigans - litigator - alterca-
tor - litigiosus.

Հակառակեմ - եցի }
Հակառակիմ - կեցայ } contendo
- contradico - concerto - pu-
gno - nego - dissero - re-
sisto - obsisto - obnitor -
rixor.

Հակառակորդ - դի - դաց. ad-
versarius - contradictor - con-

certator - pugnator - ini-
micus.

Հակառակու թիւն - թեան. con-
tentio - contradictio - con-
certatio - pugna - negatio
- dissertio - controversia -
oppositio - seditio - resisten-
tia - rixa.

Հակասու թիւն - թեան. con-
tradictio - repugnantia.

Հակեմ - եցի. deprimio - pro-
pendeo - inclino - proclino
- degravio - vergo - proclivem
facio.

Հակիրճ. breviatus - brevis -
praecisus.

Հակոտնեայք - նէից. antipo-
des.

Հաղբ - բից. insidiae - dolus
- laqueus.

Հաղորդ - դի - դից. particeps
- communicans - communi-
cator - socius - concors.

» Հաղորդ լինիմ, եղէ. particeps
sum - communicor - socius
fio - praesto sum.

Հաղորդակից - կցի - կցաց. com-
particeps - consors - conso-
cius.

» Հաղորդակից լինիմ, եղէ.
comparticeps fio - consors
sum - consocior.

Հաղորդակցիմ - ցեցայ }
Հաղորդիմ - դեցայ } parti-
ceps fio - participor - socius
sum - communicor.

Հաղորդեմ - եցի. participo -
communico - impertior.

Հաղորդութիւն - թեան. participatio - communicatio - communio - SS. Eucharistia - collatio - societas.

» Հաղորդութիւն կենաց. convictus - contubernium - conversatio - commercium.

Հաճար - բոյ. secale - siligo - far.

Հաճեմ եցի vel etiam }
Հաճեցուցանեմ - ցուցի } suadeo
- persuadeo - satisfacio - flecto - pacifico.

Հաճիմ - ճեցայ. placeo - complaceo - placet - consentio - promereor - approbo.

Հաճոյ - յի - յից. placens - placitus - beneplacens - beneplacitus - aequus - gratus.

» Հաճոյ թուի, թուեցաւ. placuit - placitum fuit - visum est - censeo.

» Հաճոյ լինիմ, եղէ. placeo - consentio.

Հաճոյական - նի - նաց. gratus - iucundus - delectabilis - comis - probatus.

Հաճոյանամ - յացայ. compla-
ceo - delector.

Հաճոյք - յից vel }
Հաճութիւն - թեան } beneplacitum - iucunditas - delectatio - comitas - voluptas - voluntas - gratia - officium.

Համ - մոյ - մոց. sapor - gustus - humor - succus.

Համաբարբառ. concors - concordantia (SS. Literarum).

* Համաբարդութիւն - թեան. sorites.

Համազոյ - յի - յից }
Համազոյական vel } consub-
Համազոյակից } stantialis - connaturalis.

Համազոյակցութիւն - թեան }
Համազոյութիւն - թեան } consubstantialitas - communio essentiae.

Համազամ - մի - մաց. sapidus - iucundus - suavis - gratus - lepidus.

» Համադամք. cupediae - lepor. Համազգի - զգւոյ - զգեաց. conterraneus - cognatus.

Համալսարան - նի - նաց. universitas - academia - athenaeum.

Համակ - կի - կաց. totus - universus - cunctus.

Համակարի - իք. compatiens - miserescens - affectuosus.

Համակիմ - կեցայ. afficio - imbuor - imbibor.

Համաձայն - նի - նից. consonus - concors - consentiens - assentiens - unanimus.

Համաձայնեմ - եցի }
Համաձայնիմ - նեցայ } consono
- concordo - consentio - assentior - convenio.

Համաձայնութիւն - թեան. consonantia - concordia - consensio - assensus - unanimitas.

Համամայր - մօր - մարք - մարց. uterinus - hystericus.

Համամիտ - մտի - մտաց. una-
nimis - assentiens - concors
- consentiens.

Համամտութիւն - թեան. una-
nimitas - concordia - con-
sensus - consensus.

Համայն - նի - նից. totus - cun-
ctus - universus - omnis.

Համաշխարհական - նի - նաց.
universus - universalis - ge-
neralis.

Համաշունչ - շնչի - շնչից
(- շնչոյ - շնչոց). unanimus -
concors - consentiens.

Համառօտ - տի - տից. bre-
viatus - brevis - contractus
- compendiosus - concisus
- praecisus.

» Համառօտիւք vel Համառօտս
(adv.). breviter - paucis -
compendiose - contracte -
concise - praecise - statim.

Համառօտեմ - եցի. abbrevio -
brevis - contraho - tracto -
- concido.

» ուղիղ Համառօտեմ. explico
- explano - recte expono.

Համառօտութիւն - թեան.
contractio - contractura -
compendium - brevis - epi-
tome.

Համաստեղութիւն - թեան.
astrum - sidus - siderum
affectio - signum.

Համար - ըոյ - ըոց (- ըու -
ըուց). numerus - dinumera-
tio - calculus - ratio - sup-
putatio - recensio - reputatio.

» Համար տամ, ետու. reddo
vel refero rationem.

Համարեմ - եցի
Համարիմ - ըեցայ } numero -
dinumero - aestimo - existi-
mo - puto - computo - sup-
puto - censeo - duco.

Համարձակ. latus - spatiosus
- fidens - confidens - liber
- audax.

» Համարձակ (adv.). clare -
fidenter - libere - audacter
- palam.

Համարձակաբար (adv.). palam
- cum fiducia - audenter.

Համարձակազոյն - գունի -
գունից. fidior - confidentior
- audentior.

» Համարձակազոյնս (adv.). au-
dacius - confidentius.

Համարձակաձայն. clarâ voce
- fidenter - confidenter.

Համարձակեմ - կեցի vel etiam
Համարձակեցուցանեմ - ցուցի }
proveho - permitto - fidu-
ciam affero vel do - propello.

Համարձակիմ - կեցայ. fidenter
ago - cum fiducia loquor -
fiduciam habeo - confido -
fido - audeo.

Համարձակութիւն - թեան. fi-
ducia - confidentia - con-
stantia - audacia - libertas.

Համարողութիւն - թեան. a-
rithmetica - arithmetice.

Համարուեաւ - տի - տից. eius-
dem artis - eamdem artem
exercens.

Համբակ - կի - կաց. puer -
puellus - adolescentulus -
discipulus - auditor - infans
- iuvenis.

Համբառնամ - բարձի. levo -
elevo - extollo - assumo.

Համբառնամ - բարձայ. ascen-
do - scando.

Համբար - բոյ - բոց (- բաց) }

Համբարանոց - ցի - ցաց }
horreum - horreolum - gra-
narium - repositorium - con-
ditorium - cellarium.

Համբարեմ - եցի. accumulo -
aggero - congero - acervo -
coacervo - repono - recondo.

Համբարձումն - ձման. levatio
- elevatio - exaltatio - Ascen-
sio D. N. I. Christi.

Համբաւ -ւոյ -ւոց, vel -ւի -
ւաց, vel -ւու -ւուց. fama -
rumor - celebritas - auditus
- opinio - vox.

Համբաւաւոր - ըի - բաց. cele-
ber - clarus - famosus.

Համբաւեմ - եցի. spargo vel
divulgo famam - diffamo.

Համբերեմ - բեցի (-բի). susti-
neo - suffero - tolero - per-
duro - persevero.

Համբերող - զի - զաց. sustinens
- sufferens - tolerans - pa-
tiens - perseverans.

Համբերութիւն - թեան. susti-
nentia - sufferentia - tole-
rantia - patientia - perseve-
rantia.

Համբոյր - բուրի - բուրից

(- բուրոց). osculum - oscu-
latio - basium - suavius.

» Համբոյր տամ, ետու. oscu-
lum do - deosculor - basio.

Համբուրեմ - բեցի. osculor -
perosculor - suavior.

Համեղ vel etiam }

Համեղահամ }

Համեղաճաշակ }

sapidus -
suavis gustu - iucundus -
gratus - succulentus.

Համեղութիւն - թեան. sapor
- gustus - suavis - iucun-
ditas - dulcedo - dulcedo.

Համեմանք - նաց. condimen-
tum.

Համեմատ - տի - տից vel }

Համեմատական - նի - նաց } com-

parativus - aequalis - par
- similis - congruens - ana-
logicus.

Համեմատեմ - տեցի. comparo -
confero - assimilo - adaequo.

Համեմատութիւն - թեան.
comparatio - collatio - pro-
portio - assimilatio - simi-
litudinis - analogia.

Համեմեմ - մեցի. condio - ap-
paro.

Համեստ - տի - տից. modestus
- honestus - integer - rectus
- sagax - compositus.

Համեստագոյն - զուրի - զուրից.
honestior - integrior - rector
- sagacior - modestior.

Համեստանամ - տացայ. hone-
stus vel modestus fio - ho-
nestor - sapio.

Համեստութիւն - թեան. honestas - honestum - integritas - rectitudo - sagacitas - modestia.

Համեռ - տի - տից. clitellae - stragulum - ephippium.

Համեռնմ - տեցի. sterno (asinum, iumentum) - insterno.

Համոզմ - եցի. persuadeo - suadeo.

Համր - մեր - մերք - մերց. mutus - tacens.

Համրանամ - բացայ }
Համրիմ - բեցայ } mutesco
- obmutesco - reticeo.

Համրացուցանմ - ցուցի. mutescere facio - silentium impono *vel* impero.

Համրութիւն - թեան. loquela defectus.

Համօրէն. cunctus - totus - omnis - universus.

Հայ - յոյ - յոց. Armenius - Armenus.

» Հայք - յոց. Armenia - terra Armeniorum.

Հայաստան - նի. Armenia - regio Armeniae.

Հայաստանեայք - նեայց (նեայց). Armenii - habitatores Armeniae.

Հայելի - լւոյ - լեայց. speculum - specillum.

Հայերէն - բերի. Armeniacus.

» Հայերէն (*adv.*). armeniace - in lingua armena.

Հայեցիկ. quocumque perspicuens - fenestratus.

Հայեցուած - ծոյ - ծոց }
Հայեցութիւն - թեան } visus
Հայեցումն - ցման }

- aspectus - conspectus - respectus - intuitus - spectatio.

Հայթայթանք - նաց. provisio - remedium - cura - paratio - comparatio - consilium - molimen.

Հայթայթեմ - եցի. provideo - rursus medeor - curo - paro - comparo - consulo - praebeo - suppedito - excogito - struo.

Հայիմ - յեցայ. video - aspicio - conspicio - respicio - intueor - specto - attendo - considero - visito - animadverto - vigilo.

Հայկ - կի - կիւ (-կայ - կաւ). Orion (sidus).

Հայկազն - զին - զունք - զանց }
Հայկական - նի - նաց }
origine Armeniacâ - Armenius - Armenus.

Հայհոյանք - նաց. blasphemia - execratio - imprecatio - maledictum - convicium.

Հայհոյեմ - եցի. blasphemio - execror - mala precor - imprecor - imprecationibus persequor - convicior.

Հայհոյիչ - յչի - յչաց. blasphemus - blasphemans - execrans - maledicus - conviciator.

Հայհոյութիւն - թեան. blas-

phemia - execratio - imprecatio - maledictum - convicium.
 Հայս - սի - սից. fermentum - massa - subacta farina.
 Հայր, հօր, հարք, հարց (հարանց). pater - parens - genitor - maior - avus.
 Հայրաբար (adv.). patrie - paterno animo.
 Հայրական - նի - նաց. paternus - patrius - patritus.
 Հայրապետ - սի - տաց. antistes - episcopus - patriarcha - Pontifex maximus.
 Հայրապետական - նի - նաց. episcopalis - patriarchalis - pontificalis - pontificius.
 Հայրապետանոց - ցի - ցաց. aedes episcopalis vel patriarchalis - sedes vel domus pontificis.
 Հայրապետութիւն - թեան. episcopatus - patriarchatus - patriarchae dignitas - pontificatus.
 Հայրասպան - նի - նաց. paricida.
 Հայրասպանութիւն - թեան. parricidium.
 Հայրենական - նի - նաց. patrius - paternus - patritus - natalis.
 Հայրենասէր - սիրի - սիրաց. amator patriae.
 Հայրենատուր }
 Հայրենաւանդ } paternus - patrius - a patribus traditus.
 Հայրենի - նւոյ - նեաց. patrius - paternus - patritus.

Հայրենիք - նեաց. patria - natale solum - domus.
 Հայրութիւն - թեան. paternitas.
 Հայցական - նի - նաց. accusativus (casus).
 Հայցեմ - եցի. peto - postulo - quaero - rogo - rogito - exposco.
 Հայցումս - ծոյ - ծոց. petitio - postulatio - quaestio - quaesitum - rogatio - rogatio.
 Հան vel Հանի - նւոյ. avia.
 Հանապազ (adv.). semper - quotidie - per omne tempus - assidue.
 Հանապազաստ. semper mendax - mendacissimus - falsidicus - infidus.
 Հանապազորդ - դի - դաց }
 Հանապազորդեան } sem-piternus - quotidianus - assiduus.
 Հանապազորդեմ - եցի. persevero - persto - persisto - perduro - continuo.
 Հանապազորդութիւն - թեան. perseverantia - constantia - stabilitas - continuitas - assiduitas - studium.
 Հանապազօր (adv.). quotidie - quotidiano.
 Հանապազօրեայ. quotidianus - assiduus.
 Հանգամանք - նաց. natura - ratio - conditio - adiuncta - circumstantia - modus.
 Հանգանակ - կի - կաց. pactum

- pactio - iunctio - coniunctio - consensio - signum - consilium - sors.
- » Հանգանակ հաւատոյ. Symbolum fidei vel Apostolorum.
- Նանգանակեմ - եցի. iungo - coniungo - congreco - cogo - comparo.
- Նանգիստ - զատի (- զատեան) - զատից. requies - quies - refrigerium - remissio - dormitio.
- » Նանգատեան ժամ. horae canonicae Quietis, iuxta Breviarium armeniorum.
- Նանգիտապատիւ - տուի - տուաց. coequalis - par vel aequalis honore.
- Նանգոյն (praep. et adv.). similis - ad instar - secundum.
- Նանգոյց - գուցի - գուցից. nodus - ligamen - vinculum.
- Նանգուցանեմ - ցի. reficio - refrigero - requiem praesto - requiescere facio.
- Նանգուցեալ - ցելոյ - ցելոց. mortuus - vitâ defunctus.
- Նանգչիմ - դեայ - գուցեալ. reficior - refrigeror - requiesco - conquiesco - quiesco - habito - divortor - maneo - cubo - dormio.
- Նանգստաբար (adv.). tranquille - quiete.
- Նանգստարան - նի - նաց. repositorium - habitatio - portus - sepulcrum - tumulus.

- Նանգրիճեմ - եցի. necto - nodo - ligo - vincio - devincio - coarcto.
- Նանգրուան - նի - նաց. statio - habitatio - mansio - stabulum - praesepe - mandra - caula - villa - atrium - septum.
- Նանգարա - տի - տից. placidus - placatus - tranquillus - quietus - modestus - lenis - mitis.
- » Հանգարա լինիմ, եղէ. aequo animo sum - fero - tolero - sustineo - sto quietus.
- Նանգարտանամ - տացայ }
Նանգարտիմ - տեցայ } quies-
- tus sum - quiesco - cesso - sileo - sedor - porto - fero - perfero - tolero - sustineo.
- Նանգարտեցուցանեմ - ցուցի. sedo - lenio - mitigo.
- Նանգարտութիւն - թեան. tranquillitas - quies - modestia - clementia - silentium.
- Նանգերձ (praep.). una cum - cum - simul.
- Նանգերձ - ձի - ձից. vestis - vestitus - vestmentum - habitus - tunica - amictus - stola.
- Նանգերձանք - նաց. paratio - praeparatio - apparatus - accommodatio - concinnatio - compositio.
- Նանգերձաւորութիւն - թեան. opus - negotium.

Հանդերձեալ - ձեւոյ - ձեւոց.
futurus - venturus - reve-
landus - propositus - para-
tus - compositus - egregius.

Հանդերձեմ - ձեցի. instruo -
paro - praeparo - apparo -
iungo - orno.

Հանդէպ (praepp.). adversum
- contra - coram - ante.

Հանդէս - զիսի - զիսից. osten-
sio - demonstratio - proba-
tio - experimentum - causa -
solemnitas - celebritas - in-
terrogatio.

» Հանդէս առնեմ, արարի. de-
monstro - proba - confirmo
- suadeo - persuadeo.

Հանդիպիմ - պեցայ. occurro -
incurro - offendo - incido.

Հանդիպութիւն - թեան } occur-
սatio - occursus - conve-
nientia - congruentia - casus
- eventus.

Հանդիսադիր - զրի - զրաց.
auctor solemnitatis - munera-
rius certaminis.

Հանդիսանամ - սացայ. prodeo
- profligo - nitor - conor -
certo - studeo.

Հանդիսարան - նի - նաց. pro-
ditio - spectaculum - forum
- locus certaminis - praeto-
rium - concio - theatrum.

Հանդիսաւոր - ըի - ըաց. splen-
didus - magnificus - sole-
mnis - celebrer - publicus -
certator - athleta.

Հանդուրժեմ - եցի. conor -
audeo - patienter fero - to-
lero - sustineo.

Հանդրին անդունդք Vid. in
Ընդունդ :

Հանեմ - նի - նեալ. tollo - eveho
- evello - expello - aufero
- profero - eiicio - proii-
cio - produco - reduco -
educio - duco - traho - de-
traho - adimo.

» 'ի խաշ Հանեմ Vid. in Խաշ:

Հանճար - ըոյ - ըոց (- ըի - ըից).
ingenium - sensus - intel-
lectus - perspicacitas - sa-
pientia - prudentia - sen-
tentia - mens - scientia -
doctrina.

Հանճարաւոր - ըի - ըաց } inge-
niousus - prudens - perspicax
- sapiens - sagax - discipli-
natus - intelligens - peri-
tus.

Հանճարեղութիւն - թեան.
prudentia - sagacitas - sa-
pientia - scientia.

Հանում - նայ. innecto - necto
- contexto - intexo - texo.

Հանրական - նի - նաց. univer-
salis - universus - commu-
nis - totalis.

Հանք - քաց. metallum - fo-
dina.

Հաշիւ - շուի (- շուոյ). suppu-
tatio - collecta - sententia.

Հաշմ - մի - մից. mancus - vi-
tius - caecus.

Հառուիմ - շուեցայ. supputo -
censeo - opinor - puto -
existimo.

Հաշտ - տի - տից. reconciliatus
- placatus - pacatus - pa-
cificus - benevolus - beni-
gnus - propitius.

» Հաշտ առնեմ, արարի. recon-
cilio - placō - paco - pacifico.

Հաշտարար - ըի - բաց. recon-
ciliator - pacator - pacifica-
tor - propitians.

Հաշտարարութիւն - թեան. re-
conciliatio - placatio - paci-
ficatio.

Հաշտեմ - եցի vel etiam } recon-
Հաշտեցուցանեմ - ցուցի } concilio - concilio - placō - paco
- pacifico - exoro.

Հաշտիմ - տեցայ. reconcilior -
in gratiam redeo.

Հաշտութիւն - թեան } reconci-
Հաշտումն - տման } liatio - pax - societas.

Հաչեմ - եցի. ingemisco - inge-
mo - gemo - suspiro.

Հապա (inter.). et nunc - a-
gedum - eia.

Հաջեմ - եցի. latro - allatro
- baubor - eiulo.

Հաջեւն vel }
Հաջումն - ջման } latratus - e-
iulatio - eiulatus.

Հառաչ - չք vel }
Հառաչանք - նաց } suspirium -
suspiratio - gemitus.

Հառաչեմ - եցի. suspiro - in-
gemisco - exopto.

Հաս - տի - տից. census - pro-
ventus - donum - oblatio.

Հասակ - կի - կաց. aetas - sta-
tura - robur.

Հասակակից - կցի - կցաց. coae-
taneus - coaevus.

Հասանեմ - տի. venio - super-
venio - pervenio - convenio
- devenio - advenio - adeo
- obtineo - assequor - ma-
turesco - oportet - insto -
contigit - comperio.

» 'ի թիկունս հասանեմ Vid.
in թիկունք :

» 'ի վերայ հասանեմ. video -
comprehendo - quaero - in-
quiro - intelligo - capio -
novi.

Հասարակ - կի - կաց. commu-
nis - generalis - universalis
- aequalis - adaequatus.

» Հասարակ vel առհասարակ
(adv.). simul - communiter
- generatim - universe - u-
nanimiter.

Հասարակաբար (adv.). com-
muniter - generaliter - uni-
versim.

Հասարակած - ծի - ծաւ. circu-
lus aequinoctialis - aequino-
ctium.

Հասարակական - նի - նաց. po-
pularis - communis.

Հասարակապետութիւն -
թեան. respublica - commune.

Հասարակաց. communis - po-
pularis.

Հասարակորդ - դի - դաց. par-

ticeps - consors - par - aequalis.

Հասարակութիւն - թեան. communitas - commune - populus - municipium - civitas.

Հասարակօրէն (*adv.*). communiter - generatim - universe.

Հասկ - կի - կից (- կաց). spica - arista.

Հասողութիւն - թեան. intelligentia - perceptio - cognitio - scientia.

Հասու. intelligens - percipiens - edoctus - informatus.

» Հասու լինիմ, եղէ. comprehendo - intelligo - cognosco - agnosco - obtineo.

Հասուն - մնոյ - մնոց. maturus - maturatus - perfectus - tempestivus - potens.

Հասուցանեմ - ցի. affero - restituo - exhibeo - adduco - introduco - admoveo - red-do.

Հաստ - տի - տից. stabilis - constans - firmus.

Հաստաբազուկ. firmo brachio praeditus - robustus - validus.

Հաստահիմն. firmus - firmatus - solidatus - stabilis.

» Հաստահիմն առնեմ, սրբաբի. firmo - confirmo - solido - fundo.

Հաստատ - տի - տից. firmus - fixus - solidus - stabilis - immotus - constans.

Հաստատադոյն - դունի - դունից. firmior - solidior - stabilior - constantior.

Հաստատանամ - տացայ. firmor - solidor.

Հաստատեմ - եցի. firmo - confirmo - solido - comprobo - constituo - statuo - stabilio - pango - roboro - restituo - fundo - colloco - creo - facio - condo.

Հաստատութիւն - թեան. firmitas - firmamentum - confirmatio - stabilimentum - soliditas - constantia - immobilitas - consummatio - dispositio - substantia - subsistentia - statio - fulcimen.

» Հաստատութեամբ (*adv.*). firmiter - stabiliter - solide - constanter - secure.

Հաստատուն - մնոյ - մնոց. firmus - stabilis - solidus - constans - fortis - securus - fidelis - verus.

» Հաստատուն կամ, կացի. sto - permaneo - persisto - persto - persevero.

Հաստեմ - եցի. creo - procreo - condo.

Հաստիչ - աչի. creator - procreator - conditor.

Հաստուհի - մման. constitutio - compositio - creatio - stabilimentum.

Հատ - տոյ - տոց (- տի - տից). granum - frustulum - sectio - incisio.

Հատանեմ - տի. abscindo - am-
puto - caedo - excido - suc-
cido - separo - tollo - seco
- aufero.

Հատավաճառ - ուի - ուաց. num-
mularius - argentarius.

Հատընտիր. selectus - delectus
- electus.

» Հատընտիր լինիմ, եղէ. seligo
- deligo - eligo.

Հատիկ. parvum granum.

Հատոր - բոյ - բոց. fragmen-
tum - tomus - volumen -
segmentum - frustum - re-
liquum.

Հատու. acutus - dirus - effi-
cax - fraudulentus - fraudans
- surripieus.

Հատուած - ծոյ - ծոց (- ծի -
ծից). frustum - frustulum
- fragmentum - sectio - in-
cisio - incisum - divisio -
- distinctio.

Հատումն - տման. fractura -
ruptio - sectio - caesura -
abscissio.

Հատուցանեմ - ցի. reddo - re-
tribuo - remuneror - rependo
- ulciscor - seco - avello -
depello.

» Հատուցանեմ 'ի ստենէ. ab-
lacto - ab uberibus avello.

Հատուցումն - ցման. redditio
- retributio - remuneratio -
donum - munus - avulsio.

Հարազատ - տի - աաց. germa-
nus - verus - fidelis - ge-
nuinus.

Հարազատութիւն - թեան. ger-
manitas - veritas - fidelitas
- sinceritas - fraternitas -
affinitas.

Հարած - ծոյ. vulnus - plaga.

Հարաւ - ւոյ. auster - meri-
dies.

Հարաւակողմն - ման - մանք -
մանց vel etiam

Հարաւակոյս - կուսի
pars meridialis - plaga me-
ridiana.

Հարաւահողմ. auster - notus.

Հարաւային - յնոյ - յնոց. me-
ridialis - meridianus - austra-
lis - austrinus.

Հարաւունք. semen - ager.

* Հարբուի - բխոյ - բխոց. catar-
rhus - rheumatismus - epi-
phora - fluxio.

Հարեւանցի vel 'ի Հարեւանցի
(adv.). obiter - in transitu
vel transcurso - cursim.

Հարթ - թի - թից. planus -
aequus - aequalis.

Հարթայտաակ. complanatus -
solo aequalis.

Հարթեմ - եցի. complano -
aequo - exaequo.

Հարթութիւն - թեան. plani-
tudo - planities - planum
- complanatio - aequalitas.

Հարիւր - բոյ - բոց. centum -
centeni.

Հարիւրամեայ - մէի - մէից }
Հարիւրամեան - մենի - մենից }
centum annorum - centena-
rius.

» զհարիւրամենիւք ուրեմն եմ.
iam fere centum annorum
sum.

Հարիւրապատիկ. centuplex.

» հարիւրապատիկ (adv.). cen-
ties - centuplicato.

Հարիւրապետ - տի - տաց. cen-
turio - centenarii.

Հարիւրապետու թիւն - թեան.
gradus vel potestas centurio-
nis - centuriatus - centu-
rionatus.

Հարիւրաւոր - ըի - բաց. cen-
teni - centuplex - centurio.

Հարիւրերորդ - զի - դաց } cen-
Հարիւրորդ - զի - դաց } tesimus.

Հարկ - կի - կաց. necessitas -
servitus - officium - sollici-
tudo - tributum - vectigal
- census - ministerium -
actio - mulcta.

» առ հարկի vel 'ի հարկէ
(adv.). ex necessitate - ne-
cessario - vi - per vim - coa-
cte - invite.

» հարկ է, էր, եղև. coactus
sum - necesse est - debet -
oportet - opus est.

» հարկ 'ի վերայ կայ. necessi-
tas incumbit - subiicior.

» հարկս հարկանեմ, հարի. tri-
butum praesto vel solvo -
vectigal pendo.

Հարկադիր - դրի - դրաց. coa-
ctor - exactor.

Հարկահան - նի - նաց. exactor
- coactor - tabellarius.

Հարկահանութիւն - թեան.
exactio - coactio.

Հարկանեմ - ըի. percutio - ferio
- flagello - caedo - torqueo
- transfigo - infigo - figo -
irruo - pulso - verbero -
vulnero - aboleo - compingo.

» առ ոռն հարկանեմ. conculco
- proculco.

» զքարի հարկանեմ. ad lapi-
dem offendo.

» զփող vel փող հարկանեմ.
tubâ cano - tubam vel buc-
cinam inflo.

Հարկանող - զի - զաց. percus-
sor - flagellans.

Հարկատու - տուի - տուաց.
tributarius - vectigalis.

Հարկատուութիւն - թեան.
tributio - collatio.

Հարկաւոր - ըի - բաց. neces-
sarius - pernecessarius - ad-
ministrans - minister.

Հարկաւորութիւն - թեան. ne-
cessitas - necessitudo - ser-
vitus - servitudo - ministe-
rium.

Հարկեմ - եցի. cogo - tributum
exigo vel pendo - adigo.

Հարճ - ճի - ճից. concubina -
pallaca.

Հարճորդի - զւոյ - զւոց. filius
concubinae - nothus - spu-
rius - peregrinus.

Հարուած - ծոյ - ծոց. percus-
sio - vulnus - plaga - sau-
ciatio - ictus - morsus - fla-
gellum - caedes.

Նարուածեմ - եցի. percutio -
vulnere - saucio - ico - mor-
deo.

Նարուտ - բառի - բսաց. po-
tens - princeps - regnator
- dominator.

Նարսանեկան - նի - նաց. nu-
ptialis.

Նարսանիք - նեաց. nuptiae.

Նարսն - սին - սինք (-սունք) -
սանց. sponsa - nurus.

Նարսնանամ - սնացայ. nubo
viro - sponsa fio.

Նարսնացուցանեմ - ցուցի. u-
xorem do - desponso - nu-
ptui colloco.

Նարսնութիւն - թեան. spon-
salia - sponsa - sponsio -
connubium - nuptiae.

» ի հարսնութիւն ածեմ, ածի.
sponsam assumo - uxorem
duco.

Նարստահարեմ - եցի. vexo -
affligo - discrucio - opprimo.

Նարստահարութիւն - թեան.
vexatio - afflictatio - oppres-
sio - tyrannis.

Նարստանամ - տացայ. dominor
- dominatum habeo - impe-
rium teneo - impero.

Նարստութիւն - թեան. pote-
stas - principatus - dominatus
- dominatio - ditio - potentia
- imperium - dynastia.

Նարցական - նի - նաց. inter-
rogativus.

Նարցանեմ - ցի. interrogo -
sciscitor - percunctor.

Նարցափորձ - ձի - ձից. inqui-
sitio - indagatio - interro-
gatio.

Նարցուած - ծոյ - ծոց }
Նարցութիւն - թեան vel } in-
Նարցումն - ցման - ցմանց }
terrogatio - quaestio - quae-
situm - sciscitatio - percun-
ctatio.

Նարցուկ - ցկի - ցկաց. sagus
- veneficus - machinator ve-
neficii - maleficus - vates -
hariolus.

Նաց - ցի - ցից. panis - cibus.

Նացալից. pane abundans -
satiatus - saturatus.

Նացակից - կցի - կցաց. convi-
ctor - conviva.

Նացարար - ըի - ըաց vel }
Նացեփեաց - փեցի - փեցաց }
panifex - pistor.

Նացերէց - ըիցու - ըիցամբ.
pronuba - sponsae dux.

Նացկերոյթ - ըութի - ըութից }
(- ըութաց) vel }

Նացկերութիւն - թեան }
convivium - epulae - epu-
lum.

Նաւ - լու - լուց (-ւոյ - լաց).
gallina - gallinula - gallus
- avis - avicula - volucris
- avus - avi - maiores.

» բարբառ հաւուց. cantus a-
vium.

Նաւադէտ - դիտի - դիտաց.
auspex - augur.

Նաւադիտութիւն - թեան. au-
spicium - augurium.

Գաւառուկն - լսան. pelicanus.
 Գաւաթսօս - սի. hora cantus
 galli - primo mane - galli-
 cinium.
 Գաւանական - նի - նաց. pro-
 babilis - verisimilis - per-
 suasus - obsequens - acce-
 ptus.
 Գաւանականաբար (adv.). pro-
 babiliter - verisimiliter.
 Գաւանականութիւն - թեան.
 probabilitas - verisimilitudo
 - persuasio.
 Գաւանեմ - եցի vel etiam }
 Գաւանեցուցանեմ - ցուցի } sua-
 deo - persuadeo - ostendo
 - concito - allicio.
 Գաւանիմ - նեցայ. suadeor -
 persuadeor - assentior - con-
 sentior - credo - obedio -
 adiudico - confido.
 Գաւանութիւն - թեան. suasio
 - persuasio - assensus - con-
 sensio - consilium - bene-
 volentia - sententia.
 Գաւապատիր - տրի. corvus no-
 cturnus - noctua.
 Գաւասար - բի - բից (- բաց).
 aequalis - par - socius -
 particeps - consors - com-
 munis - proximus.
 Գաւասարակից - կցի - կցաց.
 coequalis - compar - con-
 sors - particeps.
 Գաւասարակշիռ. aequilibris -
 aequalis.
 Գաւասարապէս (adv.). aequa-
 liter - aequo - pariter.

Գաւասարեմ - բեցի vel }
 Գաւասարեցուցանեմ - ցուցի }
 coaequo - exaequo - adaequo
 - aequo - aequiparo - comparo
 - confero.
 Գաւասարութիւն - թեան. ae-
 qualitas - parilitas - compa-
 ratio - participatio - collatio
 - concordia - benevolentia
 - communicatio.
 Գաւաստեմ - եցի. manifestum
 reddo - patefacio - certiore
 facio - confirmo.
 Գաւաստի - տեց - տեաց. cer-
 tus - exploratus - indubius
 - manifestus - accuratus -
 perspicuus.
 » Հաւաստեալ (adv.). certe -
 certo - profecto - quidem
 - procul dubio - hercle.
 Գաւաստիք - տեաց vel }
 Գաւաստութիւն - թեան } certa
 cognitio - argumentum - pro-
 batio - confirmatio - accu-
 ratio - accurata diligentia -
 perspicuitas.
 Գաւատ - տոյ vel }
 Գաւառք - տոյ } fides - fi-
 delitas - fidentia - fiducia.
 Գաւատամ - տացի. fidem ha-
 beo, tribuo vel adiungo - credo
 - pro certo habeo - confido
 - fido.
 Գաւատարիմ - բմի - բմաց. fi-
 delis - fidus - creditus.
 Գաւատարմաբար }
 Գաւատարմապէս } (adv.). fide-
 liter - fide - religiose.

ՀԱԼԱՍԱՐԻՄԱԳՈՒԾԱՆՔԻՄ-ԳՈՒԾԻ.
fidem facio - confirmo.

ՀԱԼԱՍԱՐԻՄՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. fi-
delitas - fides - religio.

ՀԱԼԱՍՈՒԳԵԽԼ - ԳԵԼՈՅ - ԳԵԼՈՅ.
fidelis - credens - Christicola
- Christianus.

ՀԱԼԱՍՈՒԳՈՒԾԱՆՔԻՄ-ԳՈՒԾԻ. su-
adeo - persuadeo.

ՀԱԼԱՍՈՒԼՈՐ - ՐԻ - ՐԱՅ. san-
ctimonialis - virgo Deo di-
cata.

ՀԱԼԱՔԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ.
syllogismus - ratiocinatio.

ՀԱԼԱՔԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՅ. col-
lectivus.

ՀԱԼԱՔԻՄ-ՔԵԾԻ. colligo - lego
- cogo - congreco - coarcto
- constipo.

ՀԱԼԱՔՈՒՄԻ - ՔՄԱՆ. collectio
- coactio - syllogismus.

ՀԱԼՈՐՍ - ՍԻ - ՍԱՅ. auceps.

ՀԱԼՈՐՍՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. aucu-
pium - aucupatio.

ՀԵՐՐԱՅԵԿԵՐԷՆ Vid. ԱՐՐԱՅԵ-
ԵՐԷՆ :

ՀԵՐՐԱՅԵԿԻ Vid. ԱՐՐԱՅԵԿԻ:

ՀԵԳՆԻՄ, ՀԵԳՆՈՒԹԻՒՆ Vid.

ՀԵՆԳՆԻՄ, ՀԵՆԳՆՈՒԹԻՒՆ:

ՀԵԳ - ԳՈՅ - ԳՈՅ. mitis - man-
suetus - lenis - modestus -
clemens - tranquillus - be-
nignus - aequus.

ՀԵԳԱՐԱՐ (adv.). mite - man-
sue - leniter - modeste -
clementer - tranquille - be-
nigne.

ՀԵԳԱՆԱՄ - ԳԱԳԱՅ. mitesco -

mansuesco - lenior - tranquil-
lor.

ՀԵԳՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. mitigatio
- mansuetudo - lenitas - mo-
destia - clementia - indul-
gentia - tranquillitas.

ՀԵԹԱՆՈՍ - ՍԻ - ՍԱՅ (graec.).
gens - natio - gentilis - pa-
ganus - ethnicus - alieni-
gena.

ՀԵԹԱՆՈՍԱՐԱՐ (adv.). genti-
liter - ethnice - more gentili.

ՀԵԹԱՆՈՍԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՅ.
ethnicus - gentilis.

ՀԵԹԱՆՈՍԱՆԱՄ - ՍԱԳԱՅ. gen-
tilis vel ethnicus fio.

ՀԵԹԱՆՈՍՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. gen-
tilitas - ethnica superstitio
vel religio.

ՀԵԼԷՆ - ՆԻ - ՆԱՅ vel } helle-
ՀԵԼԷՆԱԳԻ - ԳՐՈՅ - ԳՐՈՅ } nus - graecus.

ՀԵԾԱՆ - ՆԻ - ՆԱՅ. trabs - li-
gnum - hasta.

ՀԵԾԱՆԻՄ-ԾԱՅ. sedeo - insi-
deo - inscendo - conscendo
- ascendo - equito - vehor.

ՀԵԾԱՆՈՅ - ԳԻ - ԳԱՅ. ventila-
brum - vannus - cribrum -
pala - furca.

ՀԵԾԵԱԼ - ԵԼՈՅ - ԵԼՈՅ } ascen-
ՀԵԾԵԱԳՈՐ - ՐՈՒ - ՐԱՅ } sor equi - equites - equita-
tus - equester exercitus.

ՀԵԾԵԼՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. equita-
tio - equitatus.

ՀԵԾԵԾԵԼԻ - ԼՈՅ - ԼԵԱՅ. lamen-
tabilis - deplorandus.

ԶԵԶԵԼԻ - ՏԵԶԻ } ingemisco -
 ԶԵԼԻ - ՏԵԶԻ }
 ingemo - gemo - suspiro -
 lamentor - deploro.

ԶԵԶԵՆԻԹԻՆ - ԹԵՆԻ }
 ԶԵՆԻԹԻՆ - ԹԵՆԻ } gemitus -
 ԶԵՆԻՆ - ՏԻՆ }
 suspirium - lamentatio
 - deploratio.

ԶԵՆԵԶԱՆԵԼԻ - ԶԻ. insidere vel
 ascendere facio - impono.

ԶԵԴԵ - ԶԻ - ԶԱԳ. piger - tardus
 - lentus - iners - segnis -
 deses - desidiosus - socors
 - incuriosus - negligens.

ԶԵԴԱՐԱՐ (adv.). pigre - tar-
 de - lente - segniter - ne-
 gligenter - incuriose - desi-
 diose.

ԶԵԴԱԳՈՅՆ - ԳՈՆԻԻ - ԳՈՆԻԻԳ.
 pigrior - tardior - lentior -
 inertior - segnior - negligen-
 tior.

ԶԵԴԱՐ - ԶԱԳԻ vel }
 ԶԵԴԱՆԱՐ - ԶԱԳԱՅ } segnis vel
 iners fio - pigresco - lentesco
 - negligo - moror - desideo
 - segniter ago.

ԶԵԴԱՆԵ - ՆԱԳ vel }
 ԶԵԴՈՆԻԹԻՆ - ԹԵՆԻ } pigritia
 ԶԵԴՈՆԻՆ - ԳՄԱՆ }
 - tarditas - lentitudo - iner-
 tia - segnitie - desidia -
 negligentia - incuria - so-
 cordia.

ԶԵԴԱՍԻՐԱ. piger vel tardus
 corde - socors - incuriosus
 - negligens.

ԶԵԴԵԼ - ԶԻ (- ԶՈՅ) - ԶԱԳ. inun-
 datio - eluvies - eluvio - di-
 luvium - torrens - amnis.

ԶԵԴԵԼԱՄ - ՄԻ - ՄԻԳ (- ՄԱԳ).
 amniculus - torrens - val-
 lis - vallicula.

ԶԵԴԵԼԱՍԵԼԻ - ՄԵԶԻ }
 ԶԵԼԵԼԻ - ԶԵԶԻ } inundo -
 submergo - irrumpo - influo
 - aufero.

ԶԵԼԱՆԵԼԻ - ՃԻ } suffoco - prae-
 ԶԵԼՈՒԼԻ - ՃԻ } foco.

ԶԵԼԱՆԻԼԻ - ՃԱՅ }
 ԶԵԼՆՈՒԼԻ - ՃԱՅ } suffocor -
 praefocor.

ԶԵԼՈՆԻԹԻՆ - ԹԵՆԻ }
 ԶԵԼՈՆԻՆ - ՃՄԱՆ } suffoca-
 tio - praefocatio.

ԶԵԼՈՆԵԶԱՆԵԼԻ - ԶԻ. suffoco -
 praefoco.

ԶԵԼՈՒԼ - ԶԻ. fundo - effundo
 diffundo - profundo - infundo
 - aspergo.

ԶԵԼՈՒՆԻ - ԶՄԱՆ. fusio - effu-
 sio - diffusio - profusio -
 aspersio - effluentia - efflu-
 vium.

ԶԵՆՆԵԼԻ - ԶՆԵԶԻ. irrideo - deri-
 deo - ludifico - sibilo - si-
 bilum edo.

ԶԵՆՆՈՆԻԹԻՆ - ԹԵՆԻ. irrisio
 - derisus - ludibrium - iro-
 nia.

ԶԵՆՈՒԼ - ՆԻ. texo - contexo -
 consuo - innecto.

ԶԵՄ - ՄԻ - ՄԻԳ. expeditus -
 facilis - gratus - iucundus -
 suavis - placidus.

» Հեշտեաւ *vel* Հեշտիւ (*adv.*). expedite - facile - libenter - iucunde - placide.

Հեշտաբար (*adv.*). expedite - facile - suaviter - libenter - placide - iucunde.

Հեշտալի - լւոյ - լեաց } dele-
Հեշտական - նի - նաց } ctabilis - gratus - iucundus - suavis - facilis.

Հեշտանամ - տացայ. delector - placeo - voluptate afficio - laetor - gaudeo.

Հեշտանք - նաց *vel* } delecta-
Հեշտութիւն - թեան } tio - iucunditas - comitas - voluptas - suavitas.

Հեն - ոի (-ոյ). contentio - altercatio - lis - rixa - iurgium.

* Հեռագիր - գրի - գրաց. telegraphum (novum inventum, quo res per electricum ignem de longinquo significantur).

Հեռագոյն - գունի - գունից. longius - longinquior - remotior.

* Հեռագէտ գործի *vel* }

* Հեռագէտ - գիտի - գիտաց } telescopium - conspicillum.

Հեռանամ - ոացայ. longe *vel* absens sum - amoveor - procul recedo - abeo - abscedo - discedo - secedo.

Հեռաստան - նի. terra *vel* regio longinqua.

» 'ի Հեռաստանէ (*adv.*). longe - de *vel* a longe - longinque - procul - eminus.

Հեռացուցանեմ - ցուցի. amoveo - removeo - semoveo - detraho - seiungo.

Հեռաւոր - րի - րաց. absens - longinquus - longe - semotus - seiunctus.

Հեռաւորութիւն - թեան. longinquitas - distantia - intervallum - remotio - absentia.

Հեռի - ոիք. longinquus - absens - remotus - dissitus - distans.

» Հեռի (*adv.*). longinque - longe - procul.

» Հեռի եմ, եղէ. longe sto - in absentia sum - disto.

Հեռուս *vel* 'ի Հեռուս (*adv.*). absens - a longe - in absentia - eminus.

Հեստ - տի - տից. contentiosus - altercator - litigiosus - litigans.

Հեսեմ - տեցի } contendo -
Հեստիմ - տեցայ } altercor - litigo - non pareo.

Հեստութիւն - թեան } conten-
Հեստումն - տման } tio - altercatio - litigium - irritatio - provocatio.

Հետ - տոյ *vel* } vestigium - pas-
Հետք - տոց } sus - semita - trames - via - iter - exemplum - exemplar.

Հետ (*praep.*). post - pone.
» զՀետ երթամ, չողայ *Vid. in*
Օհետ :

Հետազօտեմ - զօտեցի. indago -
investigo - pervestigo - per-
quiro - exquiro.

Հետազօտութիւն - թեան. in-
dagatio - investigatio - per-
vestigatio - perquisitio - ex-
quisitio.

Հետախաղաղ ծածկեմ - կեցի.
abscondo - abdo - occulto.

Հետամուտ լինիմ, եղէ. perse-
quor - insector.

Հետաքրքիր. curiosus - super-
vacuus - inquietus.

Հետաքրքրաբար (adv.). cu-
riose - supervacue - inquiete.

Հետեակ - կի - կաց. pedestris
- pedes - soluta oratio -
prosa - quadrupes.

Հետեակազօր - բու - բաց. pe-
destres copiae - peditatus.

Հետեւեմ - լեցի } sequor -
Հետեւիմ - լեցայ } consequor - subsequor - se-
ctor - imitor.

Հետեւողութիւն - թեան }
Հետեւութիւն - թեան } se-
Հետեւումն - լման }
quela - consequentia - imi-
tatio - similitudo - conve-
nientia - consensus.

Հետզհետէ (adv.). pedeten-
tim - paullatim - successive
- continue.

Հետէ (praep.). ab - de - ex
- exinde.

» Ետեմ vel Ետմ հետէ. ex
hoc - deinceps - postea -
posthac - deinde.

Հետ ընդ հետ (adv.). statim -
continuo - protinus.

Հետի - տւոյ - տեաց. pedester
- pedestris - pedes.

» հետի vel 'ի հետի. pedatim
- pede ambulando - pede-
stri itinere.

Հետիոտս (adv.). pedestri iti-
nere - pedibus.

Հեր - բոյ - բոց (- բաց vel -
բից). capillus - crinis - cae-
saries - coma.

Հերարձակ - կի - կաց. solutis
crinibus.

Հերետիկոսացի - այց (graec.).

Հերետիկոս - տաց } haeretici.

Հերետիկոսութիւն - թեան }
Հերետիկութիւն - թեան }

haeresis - haereseos.

Հերետիկոս - սի - սաց (graec.).
haereticus.

Հերիւն - բեան (- բան). subula.

Հերկ - կի (- կոյ). aratio -
novale.

Հերկեմ - կեցի. aro - agrum
renovo.

Հերձանեմ - ձի } scindo - divido

Հերձեմ - ձեցի } findo - seco - lacero - dis-
cerpo - frango.

Հերձի - ձւոյ - ձեաց. lentiscus
(arbor).

Հերձուած - ծոյ - ծոց. dissen-
sio - divisio - scissura -
schisma - secta - haeresis
- dissidium - discordia - fis-
sio.

Հերձուածապետ - տի - տաց.

caput schismatis - haeresiar-
cha - auctor sectae.
 • երձուածող - զի - զայ. dis-
sident - schismaticus - hae-
reticus.
 • երմէս - մէսի (- մեայ). Mer-
curius.
 • երուն հեռէ vel 'ի հերուն
հեռէ (adv.). ab anno prae-
terito vel superiori - abhinc.
 • երբեմ - քեցի. expello - pello
- propulso - eiicio - refello
- refuto - confuto.
 • երբում - քման. expulsio -
propulsatio - eiectio - refu-
tatio - confutatio.
 • երեսոս - սի (- տեայ). Vul-
canus.
 • զօր - ըի - ըայ. potens - for-
tis - validus - strenuus -
magnus - vehemens.
 • զօրագոյն - գունի - գունից.
potentior - fortior - validior
- strenuior - vehementior.
 » Հզօրագոյնս (adv.). potenter
- fortiter - valide - strenue.
 • զօրանամ - բացայ. potens vel
fortis sum - fortificor - in-
valesco - confortor - prae-
valeo.
 • զօրապէս vel
 • զօրեղապէս } (adv.). poten-
ter - fortiter - strenue - vi-
riliter - vehementer - valide.
 • զօրիչ. corroborans - munitor
- fortificans - firmator - ful-
ciens - sustinens.
 • զօրութիւն - թեան. potentia

- fortitudo - validitas - stre-
nuitas - firmitas - robur.
 • էգ, հիգի - գայ Vid. • էք
 • էն, հինի - նից. pirata - prae-
do maris - latronum agmen.
 • էք, հիքի - քայ. miser -
miserandus - miserabilis -
pauper - aerumnosus - in-
felix.
 • իանամ - ագայ. obstupesco -
stupesco - mente consternor
- haesito - ambigo - sileo.
 • իացումն - ցման. stupor -
consternatio mentis - haesi-
tatio - ambiguitas - terror
- extasis.
 • իացուցանեմ - ցուցի. stupe-
facio - obstupescio.
 • իգութիւն - թեան Vid. • ի-
քութիւն:
 • իմն - ման - մունք - մանց. fun-
damentum - firmamentum.
 » Հիմն արկանեմ, արկի vel
 զնեմ, եգի. fundamenta iacio
vel pono - fundo.
 • իմնադիր - զրի - զրայ. fun-
dator - conditor - institutor
- constitutor - auctor.
 • իմնադրեմ - եցի } fundo -
 • իմնարկեմ - եցի } fundo -
 condo - constituo - instituo.
 • իմնադրութիւն - թեան } fun-
 • իմնարկութիւն - թեան } fun-
 datio - aedificatio - exstru-
ctio.
 • իմնեմ - եցի. fundo - funda-
 menta pono - aedifico - con-
 do - exstruo.

Հին, հնոյ - նոց. vetus - ve-
tustus - antiquus - priscus
- pristinus.

Հինգ, հնգի - դից. quinque.

Հինգամեան - մենի - մենից }

Հինգեմեան - մենի - մենից }

quinque annorum - quin-
quennis - quinquennalis.

Հինգերորդ - դի - դաց. quin-
tus.

Հինգերորդեմ - դեցի. quintam
partem congreco *vel* exigo.

Հինգհարիւր - րոյ - րոց (- րի -
րից). quingenti - quingeni.

Հինգշաբաթ - [թի *vel*]

Հինգշաբաթի - [թւոյ] } dies Io-

vis - feria quinta.

Հիբիկ - րկի (*graec.*). iris - iri-
dis.

Հիւանդ - դի - դաց. aeger -
aegrotus - infirmus - male
habens - languidus - lan-
guens.

» Հիւանդ կամ, կացի. aegresco
- aegreo - aegroto - infir-
mor - langueo.

Հիւանդագին. infirmus - lan-
guidus - aeger - aegrotus.

Հիւանդամիտ - միտի - միաց.
infirmus *vel* languens mente
- segnis - tardus.

Հիւանդանամ - դացայ. morbo
laboro - male habeo *vel* pa-
tior - infirmor - aegroto -
langueo.

Հիւանդանոց - ցի - ցաց *vel* }

Հիւանդատուն - տան - տանց }

valetudinarium - nosocomium.

Հիւանդոտ - տի - տաց. aegro-
tus - infirmus - languidus.

Հիւանդութիւն - [թեան. aegri-
tudo - infirmitas - valetudo
- languor - morbus.

Հիւթ - [թոյ - [թոց (- [թի -
[թից). humor - succus - ma-
teria - elementum.

Հիւթական - նի - նաց *vel* }

Հիւթային - յնոյ - յնոց }

Հիւթեղէն - ղենի - ղենաց }

midus - succosus - succu-
lentus.

Հիւլէ - էի - էից (*graec.*). ato-
mus - materia prima - ele-
mentum.

Հիւծանիմ - ծայ }

Հիւծիմ - ծեցայ }

languedo -

deficio - liquefio - liquesco
- liquor - marcesco - ma-
cresco - tabesco.

Հիւծումն - ծման. languor -
debilitatio - liquefactio - mar-
cor.

Հիւղ - ղի - ղից. casa - casula
- tugurium.

Հիւլատ - տի - տից (- տաց) }

Հիւլատոտ - տի - տից (- տաց) }

(*graec.*). Consul.

Հիւլատոտական - նի - նաց.
consularis.

Հիւլատոտութիւն - [թեան }

Հիւլատոտութիւն - [թեան }

consulatus.

Հիւս - սի - սից (- սոց). capil-
lamentum - caesaries - co-
ma - textura - intextus -
nexus.

Հիւսեմ - եջի. *texto - contexto*
- *ordior - plico - complico*
- *necto - connecto - torqueo*
- *contorqueo - dispono.*

Հիւսիս - իսոյ (-սի) } *aquilo -*
Հիւսիսի - իսույ } *septentrio - boreas.*

Հիւսիսական - նի - նաց } *aqui-*
Հիւսիսային - յնոյ - յնոց } *lonaris - septentrionalis - bo-*
realis.

Հիւսն - սան - սունք - սանց.
faber lignarius vel tignarius
- *opifex - artifex.*

Հիւսնութիւն - թեան. *ars fa-*
brilis - fabrica - opificium
- *artificium - structura.*

Հիւսուած - ծոյ } *textura - tex-*
Հիւսումն - սման } *tus - intextus - connexus.*

Հիւր - ըոյ - ըոց (- ըի - ըից).
hospes - peregrinus.

Հիւրանամ - բացայ. *peregre*
advenio - hospes fio.

Հիւրանոց - ցի - ցաց. *hospiti-*
tium - hospitium - divers-
sorium.

Հիւրասէր - սիրի - սիրաց. *hospi-*
talis - hospitum amans -
liberalis erga hospites.

Հիւրասիրութիւն - թեան. *be-*
nevolentia erga hospites -
hospitalitas.

Հիւրընկալ - լի - լաց. *hospita-*
lis - hospitus - hospes.

Հիւրընկալեմ - լեջի. *hospitor*
- *hospitio recipio vel exci-*
pio.

Հիւրընկալութիւն - թեան.
hospitalitas - hospitium.

Հիւրութիւն - թեան. *hospiti-*
tium - peregrinitas.

Հիքութիւն - թեան. *miseria*
- *aerumna - infelicitas -*
paupertas.

Հլու - ուի - ուաց } *obediens*
Հլուական - նի - նաց } *- dicto parens vel audiens*
- *obsequens - morigerus.*

Հլուականութիւն - թեան } *obe-*
Հլութիւն - թեան } *di-*
dentia - obtemperatio - ob-
sequium.

Հծանք - նաց. *susurratio -*
murmuratio - obtrectatio -
conquestus.

Հծեմ - եջի. *susurro - mur-*
muro - obtrecto - conquere-
ror.

Հմայեմ - եջի. *hariolor - in-*
canto - vaticinor - auguro
- *divino - opinor.*

Հմայութիւն - թեան } *hariola-*
Հմայք - յից } *tio - incantamentum - vati-*
cinium - ominatio - omen
- *augurium - praestigium.*

Հմուտ - մտի - մաց. *peritus*
- *expertus - gnarus - sciens.*

Հմտանամ - աացայ. *periclitor*
- *experior - calleo - scio -*
nosco.

Հմտութիւն - թեան. *peritia -*
periculum - experientia - ex-
perimentum - gnaritas - scien-
tia.

Հնազանդ - դի - դից. obediens
- dicto parens - subiectus
- subditus - obsequens.

» Հնազանդ առնեմ, արարի. mihi subiicio - subdo - submitto.

» Հնազանդ լինիմ, եղէ. subii-
cior - obedio - pareo - sub-
ditus sum - ausculto - ob-
sequor - audio - subdor.

Հնազանդեմ - եցի vel etiam)
Հնազանդեցուցանեմ - ցուցի)
subiicio - subdo - in servi-
tutem redigo - domo.

Հնազանդիմ - դեցայ. obedio
- pareo - subditus sum -
obtempero - ausculto.

Հնազանդութիւն - թեան. obe-
dientia - obtemperatio - ob-
sequium - servitus - subie-
ctio - auscultatio.

Հնանամ, հնացայ. veterasco -
inveteror - senesco.

Հնար - րի vel)
Հնարք - րից } remedium - me-
dicamen - modus - ratio -
insidiae - argumentum - in-
dustria - ingenium - artifi-
cium - methodus - enthyme-
ma.

» Հնար ինչ է, էր. possibile
est - fieri vel esse potest -
fas est.

Հնարագէտ - գիտի - գիտաց.
opifex - artifex - excogitans
- industrius - ingeniosus.

Հնարագիտութիւն - թեան. o-
pificium - artificium - provi-

dentia - exquisitio - excogi-
tatio - industria - inven-
tum.

Հնարաւոր - որի - որաց. possi-
bilis.

» Հնարաւոր է. fas est - fieri
potest.

Հնարաւորութիւն - թեան.
possibilitas - facultas - po-
tentia.

Հնարեմ - եցի } excogito - mo-
Հնարիմ - րեցայ } lior - studeo - delibero -
instituo - circumvenio - ma-
chinor.

Հնարին. possibilis.

Հնացուցանեմ - ցուցի. invetero
- vetero.

Հնգապատիկ. quincuplex -
quinqies.

Հնդեաասան - նի - նից. quin-
decim - quindenii.

Հնդեաասանամեան - մենի -
մենից. quindecim annorum.

Հնդեաասաներորդ - դի - դաց.
decimus quintus.

Հնդից (adv.). quinqies.

Հնդիկ - դիկ - դիաց } Indus
Հնդկային - յնդ - յնոց }
- Indianus - Aethiops.

Հնդկաստան - նի. India.

Հնձան - նի - նաց. torcular -
torcularium.

» գուք Հնձան. lacus torcula-
rius.

Հնձանահար - րի - րաց. torcu-
larius - torculator.

Հնձեմ - եցի. meto - demeto -

messem facio - frumenta de-
cido *vel* succido.

Հնձող - զի - զաց. messor.

Հնոց - ցի - ցաց. clibanus -
caminus - fornax - furnus.

Հնու[թիւն - [թեան. vetustas -
antiquitas.

Հնչական - նի - նաց. sonorus
- resonus.

Հնչիմ - եցի. resono - sono -
tinnio - vocem edo - clamo
- crepo.

Հնչեցուցանեմ - ցուցի. reso-
nare facio - clango - crepito.

Հնչիւն *vel*
Հնչումն - չման } sonus - soni-
tus - strepitus - crepitus.

Հոգ - գոյ - գոց. cura - solli-
citus - diligentia - studium
- aerumna.

» Հոգ տանիմ, տարայ. curo -
curam gero - sollicitus sum.

Հոգամ - ացայ (- ացի). curo -
sollicitus *vel* moestus sum -
praecogito - cogito - taedet
- studeo - meditor.

Հոգեկան - նի - նաց *vel*
Հոգեղէն - զինի - զինաց } spiri-
talis - incorporeus - angelus.

Հոգեշունչ. divino Spiritu af-
flatus - inspiratus.

Հոգեպէս (*adv.*). spiritualiter -
mystice - pie - curate.

Հոգեվար - ըի - ըաց. animam
agens - moribundus - extre-
ma - extremus spiritus.

Հոգեւոր - ըի - ըաց *vel*
Հոգեւորական - նի - նաց } spiri-

talis - incorporeus - incor-
poralis - intelligibilis - ani-
mâ praeditus - animatus -
pius.

Հոգեւորապէս (*adv.*). spirita-
liter - pie.

Հոգեւորութիւն - [թեան. spi-
ritalitas - incorporeitas -
animatio.

Հոգի - գոյ - գոց (- գեաց).
spiritus - anima - animus
- flatus - halitus.

» Հոգի Սուրբ. Spiritus San-
ctus.

Հղանեմ - նեցի. detego - re-
velo - denudo.

Հղանի. non velatus - dete-
ctus - revelatus - denuda-
tus.

Հղով - վե - վեց } gyrus - cir-
cuity - rotatio - declinatio
(nominis) - volutatio - con-
versio - versatio.

Հղովեմ - վեցի *vel etiam*
Հղովեցուցանեմ - ցուցի } in
orbem ago - circumago -
roto - praecipito - deicio -
volvo - voluto - declino *vel*
inflecto nomina.

Հոկտեմբեր - ըի (*lat.*). october.

Հող - զոյ. terra - solum - pul-
vis - fundus - sepulcrum.

» Հող 'ի գլուխ լինիմ, եղէ. ter-
ram in caput conspergo.

Հողաբլուր - բլույ - բլուց. cu-
mulus terrae - acervus -
ruina - agger - tumulus.

Հողագործ - ծի - ծաց. arator
- agricola - agricultor - co-
lonus - rusticus.

Հողագործութիւն - թեան. a-
gricoltura - agricolatio - a-
grorum cultura.

Հողաթափ - փի - փից. caliga
- sandalium - calceus - cal-
ceamen.

Հողածին - ծնի - ծնաց }
Հողային - յնոյ - յնոց } terri-
Հողեղէն - եղինի - ղինաց }
gena - terrenus - terrestres
- terreus - pulvereus.

Հողամաղ - ղի - ղից. mergus
- colymbus.

Հողմ - մոյ - մոց. ventus - spi-
ritus - aër.

Հողմակոծիմ - ծեցայ. moveor
vel circumferor vento - flu-
ctuor - iactor - aestuo.

Հողմակոծութիւն - թեան. flu-
ctuatio - iactatus - aestuatio.

Հողմահար Vid. Հովահար:
Հոմանի - նւոյ - նեաց. amasius
- amatrix - amore captus.

Հոյակապ - պի - պից. lautus -
splendidus - magnificus -
inclytus - celebris.

Հոյակապութիւն - թեան. lau-
titia - splendor - magnifi-
centia - celebritas.

Հոյէք - ուլից (- ուլոց). fre-
quentia - multitudo - magnus
numerus - copia - congre-
gatio - turba - grex - agmen.

Հռոմ - մի - մոց. Romanus -
Quirites - latinus.

Հռոմարէն. vel Հռոմերէն
(adv.). romano sermone -
in lingua latina.

Հոսական - նի - նաց }
Հոսանուտ - տի - տից } fluidus -
liquidus.

Հոսանք - նաց. aqua profluens
- profluentia - defluxus -
fluxio - effluentia - latex -
syrtsis.

Հոսեմ - սեցի }
Հոսիմ - սեցայ } decurro - pro-
fluo - defluo - effluo - dis-
perdo - contero - comminuo
- effundo - ventilo - evacuo
- dispergo - praecipito.

Հոսիչ - սչի - սչաց. ventilans -
ventilator - dispergens.

Հոսութիւն - թեան }
Հոսումն - սման } decursus
- defluxus - fluxus - mador
- humor - fusio - effusio -
profluvium.

Հով - վոյ. frigidus - algidus
- rigor - albor.

Հովահար - ըի - ըաց. flabellum
- tabella.

Հովանամ - վացայ. frigesco -
algeo.

Հովանանամ - վանացայ. obum-
bro - protego.

Հովանաւոր - ըի - ըաց. umbro-
sus - opacus.

Հովանաւորութիւն - թեան.
adumbratio - defensio - prae-
sidium.

Հովանի - նւոյ - նեաւ. umbra
- velamentum - tegumentum

- operimentum - praesidium
- defensio.

» Հովանի լինիմ, եղէ. adum-
bro - obumbro - operio - tego
- protego - tueor.

Հովանոց - ցի - ցաց. umbella
- umbraculum - tegmen.

Հովիտ - վտի - վտաց. vallis -
convallis - concavitas - cam-
pus.

Հովիւ - վուի - վուաց. pastor
- custos ovium.

Հովուական - նի - նաց. pasto-
ralis - pastoricius - pastorius
- bucolicus.

Հովուապետ - տի - տաց. caput
vel princeps pastorum - an-
tistes.

Հովուեմ - եցի. rego - gubernare
- moderor - pascor.

Հովուութիւն - թեան. munus
vel officium pastorale - pri-
matus - principatus.

Հոտ - տոյ - տոց. odor - nidor.

» Հոտ անուշից vel անուշու-
թեան. odor suavis vel sua-
vitatatis - bonus odor - fra-
grantia.

Հոտեղ vel
Հոտեւան } odoratus - odoratus
- odorifer.

Հոտիմ - տեցայ. foeteo - puteo
- male oleo.

Հոտոտամ - աջի vel
Հոտոտեմ - եցի } odoror -
olfacio -

Հոտոտիմ - տեցայ } olfacto.

Հոտոտելիք - լեաց vel
Հոտոտելութիւն - թեան } odo-

ratus - olfactus - nares -
nasus.

Հոր - բոյ - բոց. puteus - fos-
sula.

Հորդան տամ, ետու. duco - per-
duco - abduco - ago (pecus).

Հորդեմ - դեցի. complano -
aperio - praebeo.

Հորիզոն - նի (lat.). horizon.

Հում, հմոյ - մոց. crudus -
acerbus.

Հուն, հունի (հնի). transitus
- vadum.

Հունձք, հնձոց. messis - mes-
sio - aestas.

Հուպ (praep.). prope - iuxta
- apud - ad.

Հուպ, հպի (- պոյ) - պից. vi-
cinus - propinquus - finitimus
- conterminus - proximus.

» Հուպ լինիմ, եղէ. appropin-
quo - accedo - contrecto -
tango.

» Հուպ ընդ հուպ, vel ընդ
հուպ (adv.). cito - subito
- brevi - mox - illico.

Հուսկ vel Հուսկ յետոյ (adv.).
novissime - tandem - deni-
que - demum - ultime -
summe - postremo - extremo.

Հուր, հրոյ. ignis - igniculus
- incendium - incensio.

» Հուր արկանեմ, արկի. ignem
mitto - incendo - comburo
- exuro.

Հպատակ - կի - կաց. subiectus
- subditus - obediens - in-
stans - diligens.

» Հպատակ կամ, կացի. sub-
iaceo - persevero - insto.

Նպատակեմ - եցի }
Նպատակիմ - կեցայ } subiaceo

- subiicior - subdor - colo.

Նպատակու թիւն - թեան. sub-
iectio - servitus - servitium
- assiduitas - perduratio.

Նպարա - տի - տից (- տաց).
superbus - arrogans - elatus
- tumidus - imperiosus - ia-
ctabundus.

Նպարտաբար (adv.). superbe
- arroganter - elate - tumi-
de - imperiose.

Նպարտանամ - տացայ. super-
bio - effero me superbiâ -
arrogo - tumeo - intumesco
- insolesco - glorior - inflor
- altum sapio - me extollo
- iacto me - ostentor.

Նպարտացուցանեմ - ցուցի. in-
flo - tumefacio.

Նպարտու թիւն - թեան. super-
bia - arrogantia - tumor -
inflatio - inflatus - fastus -
iactantia - ostentatio.

Նպիմ - պեցայ. accedo - con-
trecto - tango - attingo -
advenio - adsum.

Նռետոր - բի - բաց (graec.).
rhetor - orator.

Նռետորական - նի - նաց. rhe-
toricus - oratorius.

Նռետորութիւն - թեան. rhe-
thorica - ars oratoria.

Նռովմայերէն (adv.). romane
- linguâ romanâ - latine

- latino sermone vel idio-
mate.

Նռովմայեցի - ցւոյ - ցւոց. Ro-
manus - Quirites.

Նռչակ - կի - կաց. fama - ex-
istimatio - celebritas - nomen
- rumor - vox - sonitus -
clamor - laus.

» Նռչակ հարկանեմ, հարի.
diffamo - praedico - collaudo
- celebros.

Նռչակական - նի - նաց }
Նռչակաւոր - բի - բաց } cele-
ber - commendatus - lauda-
tus - clarus - inclytus - in-
signis - illustris - pervul-
gatus.

Նռչակեմ - կեցի vel etiam }
Նռչակեցուցանեմ - ցուցի } lau-
dibus celebros vel effero - col-
laudo - commendo - pervulgo
- praedico - spargo vel di-
vulgo famam.

Նսկայ - յի - յից. gigas - heros
- strenuus - fortis - valens.

Նսկայաբար (adv.). giganteo
more - heroice - strenue -
fortiter - valenter.

Նսկայական - նի - նաց }
Նսկայակերպ vel } gigan-
Նսկայաձեւ }
teus - colossalis - heroicus.

Նսկայանամ - յացայ. gigas fio
- heroice ago.

Նսկայութիւն - թեան. gigan-
tea vis - tyrannis - strenuitas.

Նսկեմ - եցի. pervigilo - evigilo
- vigilo - lucubro.

Նսկեցող - ղե - ղաց } vigilans
 Նսկող - ղե - ղաց }
 - vigil - providus - diligens
 - sedulus.

Նսկողութիւն - թեան }
 Նսկութիւն - թեան } vigi-
 Նսկումն - կման }
 lantia - vigilia - diligentia
 - sedulitas - lucubratio.

Նրաբուղիս - ղիւք. ignifluus -
 ignipotens - vulcanus.

Նրաժարեմ - եցի } excuso me
 Նրաժարիմ - բեցայ }
 - recuso - abnuo - renuo -
 renuntio - detrecto - discedo
 - recedo - nego - ab dico -
 valedico - devito - evito -
 eiuro.

Նրաժարեցուցանեմ - ցուցի.
 renuntiare vel abdicare facio
 - prohibeo - interdico - veto.

Նրաժարութիւն - թեան } re-
 Նրաժարումն - բման }
 nuntiatio - detractatio - ab-
 dicatio - eiuratio - recessio
 - interdictum - interdictio.

Նրաժեշտ - տի - տից vel } re-
 Նրաժեշտութիւն - թեան }
 pudiatio - recusatio - facul-
 tas discedendi - vale - re-
 cessus.

Նրահանգ - զի vel }
 Նրահանգութիւն - թեան } ex-
 Նրահանգք - զաց }
 ercitatatio - institutio - disci-
 plina - studium - schola -
 documentum - usus - ratio
 vivendi.

Նրահանգեմ - գեցի. exerceo -
 instituo - erudio - edoceo
 - doceo.

Նրամայական - նի - նաց. im-
 perativus - decretalis - dog-
 maticus.

Նրամայեմ - եցի. impero - iu-
 beo - praecipio - mando -
 constituo - permitto - con-
 cedo.

Նրաման - նի - նաց. imperium
 - iussum - praeceptum -
 mandatum - edictum - lex
 - dogma - decretum - ordi-
 natio - permissio - licentia
 - oraculum.

» Նրաման առնում, առի. ius-
 sum vel responsum accipio -
 admoneor - moneor.

» Նրաման տամ, ետու. impero
 - iubeo - praecipio - ordino
 - permitto - dispono.

Նրամանակարգ բան. dogma -
 fidei doctrina.

Նրամանատար - ըի - ըաց vel }
 Նրամանատու - տուի - տուաց }
 praeci piens - imperator - or-
 dinator - dominus - dux -
 praefectus - rector - dispen-
 sator - mandator.

Նրամանատարութիւն - թեան }
 Նրամանատուութիւն - թեան }
 Նրամանատրութիւն - թեան }
 praeceptio - iussio - impe-
 ratum - ordinatio - manda-
 tum.

Նրային - յնոյ - յնոց. igneus -
 ignitus.

Հրայրեաց. ardens - accensus
- inflammatus - igne exustus.

Հրայրեցութիւն - թեան. ar-
dor - incensio - inflammatio
- exustio - rogos.

Հրանամ - բացայ. ignesco -
ardeo - conflagro - incan-
desco - incendor.

Հրաշալի - լոյ - լեաց. mirus
- mirificus - mirabundus -
stupendus.

Հրաշակերտ - տի - տից (-տաց).
mirificus - admirandus - ma-
gnificus - eximius - stupen-
dus.

Հրաշէկ. incandescens - ardens
- rufulus - ignitus - igneus.

Հրաշունչ. ignifluus - ignem
exspirans.

Հրաշք - շեց. prodigium - mi-
raculum - portentum - mon-
strum.

Հրապարակ - կի - կաց. forum
- platea - atrium - praeto-
rium - tribunal - vicus -
gymnasium - bivium.

» Հրապարակաւ (adv.). publi-
ce - publicitus - palam -
aperte.

Հրապարակեմ - եցի. evulgo -
promulgo - praedico - pate-
facio - manifesto - diffamo.

Հրապոյրք vel
Հրապուրանք - նաց } sollicita-
tio - instigatio - stimulat-
io - impulsio - incitatio - in-
citamentum - persuasio - se-
ductio - eversio.

Հրապուրեմ - եցի vel etiam }
Հրապուրեցուցանեմ - ցուցի }

sollicito - instigo - stimulo
- impello - incito - seduco
- persuadeo - suggero.

Հրապուրիչ. sollicitator - in-
stigato - instinator - stimu-
lator - impulsor - incitator
- persuasor.

Հրատ - տի - տից. ignis - ae-
stus - calor - ardor - fervor
- rogos - pyra - Mars.

Հրատարակեմ - եցի. publico
- promulgo - evulgo - di-
vulgo - praedico.

Հրատարակումն - կման. publi-
catio - promulgatio - prae-
dicatio - rumor.

Հրացան - նի - նից (- նաց).
ignem spargens - igniarium
- ballista ignea - ferrea fi-
stula.

» Հրացան բարկութիւն. ful-
men - fulminatio - fulminis
ictus vel iactus.

Հրաւեր - լիրի - լիրաց. invi-
tamentum - vocatio.

Հրաւիրակ - կի - կաց. nuncius
- nuntiator - invitator.

Հրաւիրան - նի - նաց. propo-
situm - electio - praedesti-
natio.

Հրաւիրեմ - եցի. invito - voco.

» յառաջագոյն Հրաւիրեմ. pri-
us voco vel constituo - prae-
destino.

Հրաւիրումն - ւման. invitatio
- invitamentum - vocatio.

ἡ πυρὶς - ἡ - ἡ γ. incendium
- ignis - conflagratio - de-
flagratio.

ᐱᑦᕈᕋᓴᔭᖅ-ᓴᕋᕃ. incendio - igne
uro - comburo - cremo -
concremo.

Զրեղէն - ղենի - ղենաց. igneus
- urens - rufulus.

» Հըեղէնք - ղինաց. angeli -
caelicolae.

Արշտակ - զի - իայ. angelus
- caelicolae - nuncius - le-
gatus - cursor - tabellarius
- orator.

Արեշտակական - նի - նաց vel)

Արեշտակային - յնոյ - յնոց)
angelicus - caelestis.

Արշտակապետ - տի - տաց.
caput vel princeps angelorum
- Archangelus.

Հրեշտակութիւն - թեան. le-
gatio - nuncium.

Արեշապորէն (*adv.*). angelico
more.

Զրէաբար (*adv.*). Iudaice – more iudaico.

Զրէական - նի - նաց, Iudaicus.

Ἰουδαῖος - ኢዮ - ኢዮጵ, Iudaeus.

Իւդէանամ- էացայ. Iudaeus fio
- iudaizo.

Զրէաստան - նի. Iudaea.

Իւտաբէկ (*adv.*). Iudaice – iudaico more *vel* sermone.

$\frac{1}{2}p^2_2 \text{ vel}$
 $\frac{1}{2}p^2_2 p - 2hg$ } monstrum - por-
 tentum.

Հրէութիւն - թեան. Iudaismus
- iudaica religio.

Զրկեց առեւեմ, արարի } incen-
 Զրկեցեմ - գեցի } do - comburo - concremo -
 uro - aduro - exuro - in-
 flammo.

𐌆𐌹𐌱𐌴𐌹𐌸𐌰 { 𐌱𐌴𐌹𐌸𐌰 - 𐌱𐌴𐌹𐌸𐌰 } incen-
 𐌆𐌹𐌱𐌴𐌹𐌸𐌰 { 𐌱𐌴𐌹𐌸𐌰 - 𐌱𐌴𐌹𐌸𐌰 }
 dium - incensio - conflagratio
 - deflagratio - ustio - adu-
 stio - exustio - inflammatio.

Զրձիզ առնեմ, արարի. inflam-
mo - incendo - succendo -
uro - cremo - concremo.

Իրճուալի vel etiam
 Իրճուական - իի - իաջ } iucun-
 dus - laetus - hilaris - de-
 lectabilis.

Իրճուհիք - *hug.* iucunditas -
laetitia - gaudium - hilaritas
- delectatio.

Διχαλιφ - **Διχαλγυ**, laetor -
gaudeo - hilaresco - dele-
ctor.

Արդարտակ - հի - հաց. edi-
ctum - decretum - epistola
- litterae - libellus.

Հրուանդան - նի - նաց. promontorium.

dom - mī - mīg. grex - ovile
- ovis.

Հօսանդեա - տի - տայ. antistes
- primicerius - Patriarcha -
Pontifex Maximus.

Հօտապետութիւն - թեան, primatus - principatus - Patriarchatus - Pontificatus.

Σουρωραδ = δρ - δαγ, pastor
- custos ovium.

Նօրամոյն. nobili patre natus
- patricio genere.

Նօրան - նի - նաց. grex - ovile.

Նօրաբոյր - քեռ - քորք - քերք.
amita.

Նօրեղբայր - բօր. frater patris
- patruus.

Նօրեղբօրորդի - դւոյ. patruelis
- consobrinus.

Ձ

Ձաղ

Ձաղ - գու - գուց. pullus - a-
vicula - passer.

» ձագս հանեմ, հանի. nidifico
- nidulor.

Ձագախառն vel } (adv.). cum
Ձագախառնեալ }
pullis vel nido.

Ձագար - ըի - բաց. infundibu-
lum.

Ձախ - խոյ (- խու) - խմէ. si-
nister - laevus.

Ձախակողմն - ման. sinistrum
latus - laeva.

Ձախող - զի - զաց }
Ձախողակ - կի - կաց } calami-
tosus - infelix - infortunatus -
malus - scaevus - infaustus.

Ձախողանք - նաց vel } cala-
Ձախորդու թիւն - թեան }
mitas - infelicitas - infortu-
nium - malum - incommo-
dum - damnum - detrimen-
tum.

Ձաղ - զու - զուց }
Ձաղանք - նաց } illusio - de-
risus - irrisio - sanna -
triumphus.

Ձայ

Ձաղեմ - եցի. illudo - derideo
- irrideo - triumpho.

Ձաղկ - կի - կաւ. ferula - virga
- baculus - verber - fustis.

Ձաղկանք - նաց. verberatio -
verberatus - verber.

Ձաղկեմ - եցի. verbero - fla-
gello - virgis vel fustibus
caedo - fustigo.

Ձաղու թիւն - թեան }
Ձաղումն - զման } irrisio -
derisus - comoedia - tragoe-
dia - pompa - triumphus.

Ձայն - նի - նից. vox - sonus
- sonitus - tonus - echo -
modulatio - concentus - me-
los - clamor.

» ձայն արձակեմ - եցի vel բառ-
նամ, բարձի vel տամ, ետու.
vocem emitto, levo, extollo
vel do - voco - clamo - ex-
clamo - clamores edo - vo-
ciferor.

Ձայնակից - կցի - կցաց. conso-
nans - consonus - concors
- concinnus - conveniens -
consentaneus.

Չայնակցեմ - ցեցի } consono -
 Չայնակցիմ - ցեցայ } concinno - convenio - con-
 sentio - concordo.

Չայնակցութիւն - թեան. con-
 sonantia - concinnitas - con-
 centus - concentio - concor-
 dia - consensio - consensus
 - symphonia.

Չայնարկու - կուի - կուաց.
 praefica - lugens - clamator.

Չայնաւոր - րի - րաց. vocalis
 - sonorus - resonus.

Չայնեմ - եցի. voco - clamo -
 vociferor.

Չանձրալի vel Չանձրանալի.
 molestus - fastidiosus - in-
 commodus.

Չանձրանամ - րացայ. molestor
 - taedet - segnesco - ace-
 diâ afficio - deficio - fasti-
 dio - nauseo - stomachor.

Չանձրացուցանեմ - ցուցի. mo-
 lesto - taedio afficio - onero-
 sus sum - gravo - fastidium
 affero.

Չանձրոյթ vel etiam } mole-
 Չանձրութիւն - թեան } stia - taedium - acedia -
 desidia - fastidium - labor
 - satietas - nausea - stoma-
 chus.

Չգեմ - եցի. extendo - protendo
 - traho - attraho - extraho
 - abstraho - proicio - inii-
 cio - eiicio - duco - deduco
 - educo - abduco - perduco
 - haurio - arripio - percipio

- porrigo - expando - iacu-
 lor - emitto - iacio.

Չգտեմ - եցի vel etiam } con-
 Չգտեցուցանեմ - ցուցի } tendo - extendo - protendo
 - mitto - pertineo.

Չգտիմ - տեցայ. attingo - ex-
 tendor - feror - oscito - hio.

Չեզէն vel Չեզոյն (adv.). vos
 ipsi - a vobis - de vobismet-
 ipsis.

Չեզուն - ուան - ուանք - ուանց.
 tectum - tegumen - laquear
 - lacunar - concameratio
 - involucrum - integumen-
 tum.

Չեռագէտ - զիտի - զիտաց. o-
 perarius - opifex - artifex.

Չեռագիտութիւն - թեան. ope-
 ratio - opera - opificium -
 artificium.

Չեռագիր - զրի (-զրոյ) - զրաց.
 chirographum - manuscri-
 ptum - manu exaratum opus
 - subscriptio.

Չեռագործ - ծի - ծաց. manu-
 factus - artificialis - artifi-
 ciosus - manu confectus.

Չեռագործութիւն - թեան.
 opus manufactum - labor vel
 actio manuum - artificium
 - opificium.

Չեռական - նի - նաց. manualis
 - tractabilis - proprius - pe-
 culiaris.

Չեռակապ - պք - պից (-պաց).
 vinculum manuum - manica
 - catena.

Չեռակերտ - տի - տից (- տաց).
opus manu confectum *vel* ma-
nufactum - opificium.

Չեռակերտեմ - տեցի. manu
conficio opus - manibus ope-
ror.

Չեռն - ռին - ռք - ռաց. manus
- dextera.

» **ձեռն արկանեմ, արկի.** manus
iniicio *vel* infero - incipio -
inchoo - exordior - ordior.

» **ձեռն դնեմ, եղի.** tango -
manum impono - sacris ini-
tio.

» **ձեռն տամ, ետու.** manum
vel dexteram do - subsidio
venio - auxilior - opitulator
- succurro - adiuvo.

» **զձեռանէ առնում, առի *vel***
ձգեմ - եցի *vel* ունիմ, կալայ.
manum tango, teneo *vel* ap-
prehendo - duco - ad manus
traho *vel* deduco - perduco.

» **'ի ձեռն *vel* 'ի ձեռս (praepr.).**
per - per manus - ope.

» **'ի ձեռն առնում, առի.** teneo
- habeo - possideo - domi-
nor.

Չեռնադրեմ-րեցի. manum pro-
tendo *vel* impono - sacris
initio - ordino - constituo
- consecro.

Չեռնադրութիւն - թեան. ma-
nus impositio - consecratio
- constitutio.

Չեռնակապ - պի - պաց *Vid.*

Չեռակապ :

Չեռնամուխ լինիմ, եղէ. ap-

prehendo - praesumo - ag-
gredior - exordior - ordior.

Չեռնասուն. discipulus - au-
ditor - mansuetus - cicur.

Չեռնարկեմ - կեցի. manum
admoveo - tento - aggredior
- argumentor - dissero.

Չեռնարկութիւն - թեան. ar-
gumentatio - argumentum -
tractatio - apprehensio.

Չեռնարձակութիւն - թեան.
extensio manuum - arrogan-
tia - temeritas - audacia.

Չեռնկալու - լուի - լուաց. ap-
prehensor - susceptor - opi-
tulator - auxiliator.

» **ձեռնկալու լինիմ, եղէ.** su-
scipio - opitulator - auxilior
- subvenio - adiuvo.

Չեռնհաս - սի - սից. potens -
validus.

» **ձեռնհաս լինիմ, եղէ.** possum
- valeo - queo.

Չեռնունայն (adv.). inaniter
- frustra - nequicquam.

Չեռնտու - տուի - տուաց. adiu-
tor - auxiliator - opitulator
- intercessor.

» **ձեռնտու լինիմ, եղէ.** adiuvo
- auxilior - opitulator - in-
tercedo - succurro - sub-
vento.

Չեռնտուութիւն - թեան. adiu-
torium - auxilium - opitu-
latio - intercessio - subsi-
dium.

Չեռ - տոյ - տոց. cauda - pe-
nis.

Չեր - բոյ - բոց *vel* } *vester* -
Չերային - յնոյ - յնոց } *vestras*.
Չերբակալ - լի - լաց. *manu cap-*
ptus - *captivus* - *servus* -
mancipium.
 » **ձերբակալ առնեմ, արարի.**
manu capio - *arripio* - *cap-*
tivum facio.
Չերբակալեմ - լեցի. *capto* -
capio - *captivum facio*.
Չեւ - լոյ (-ւի) - լոց. *forma* -
figura - *modulus* - *habitus*
 - *exemplar*.
Չեւակերպեմ - պեցի. *formo* -
figuro - *modulor* - *tingo* -
simulo.
Չեւակերպութիւն - թեան. *for-*
matio - *figuratio* - *modulatio*.
Չեւանամ - լացայ. *formor* -
 - *figuro* - *simulor*.
Չեւեմ - լեցի. *modulor* - *effin-*
go - *formo* - *facio*.
Չիթ, **ձիթոյ**. *oleum* - *oliva*.
Չի - իոյ - իոց. *equus*.
Չիազեաի - աւոյ - աիք. *equus*
fluvialis - *hippopotamus*.
Չիան. *equi*.
Չիալար *vel* **Չիաւոր** - ըի -
բաց. *equitans* - *eques* - *vir*
nobilis - *patricius*.
Չիալարեմ - ըեցի } *equum con-*
Չիաւորեմ - ըեցայ } *scendo* - *equito*.
Չիալարութիւն - թեան } *equi-*
Չիաւորութիւն - թեան } *tatio* - *equitatus*.
Չիթապտուղ - պողոյ. *oliva* -
oleae bacca - *olea*.

Չիթաստան - նի - նաց } *olive-*
Չիթաստանեայք - եայց } *tum* - *oliveta*.
Չիթենի - նւոյ - նեաց. *olea* -
oliva.
 » **վայրենի ձիթենի.** *oleaster*.
Չիր, **ձրի**, **ձրից**. *donum* - *gra-*
tia - *munus*.
Չիւթ - թոյ. *pix* - *resina*.
Չիւն, **ձեան**. *nix*.
Չիւնաբեր - ըի - ըից. *nix con-*
fertim cadens - *nivium co-*
pia - *ningor* - *nivosus*.
Չիւնանայ - լնացի } *nive de-*
Չիւնեմ - նեցի } *albatur* - *ningit* - *ninguit*.
Չիւնեղէն. *niveus* - *nivalis* -
nivosus.
Չկնիկ. *pisciculus*.
Չկնորս - սի - սաց. *piscator*.
Չկնորսութիւն - թեան. *pisca-*
tio - *piscatus*.
Չկոեցուցանեմ - ցուցի *Vid.*
Չգոեցուցանեմ :
Չգաիմ - տեցայ *Vid.* **Չգաիմ** :
Չմեռն - երան - երունք - երանց.
hiems - *annus hibernus* -
bruma - *tempestas* - *pro-*
cella - *nimbus* - *turbo*.
Չմեռնային - յնոյ - յնոց } *hie-*
Չմերական - նի - նաց *vel* } *malis* - *hibernus* - *brumalis*
Չմերային - յնոյ - յնոց } *- procellosus* - *nimbosus* -
nimbifer.
Չմերայնի - յնւոյ } *hiems* - *bru-*
Չմերանի - նւոյ } *ma* - *tempestas* - *procella*.

» ձմեռանի (*adv.*). tempore hiemali - in hieme.

Չմեռանոց - ցի - ցաց } hibernacula - hiberna - stativa castra - stationes.

Չմերեմ - բեցի. hiemo - hierno.

Չմերուկ - բիկ. cucumis.

Չող - զոյ - զոց. calamus - ramus - malus - palus - valus - pertica.

Չոյլ - ուլոյ - ուլոց (- ուլի - ուլից). fusilis - fusus - conflatus - solidus - firmus - fusio - conflatio.

Չոր - բոյ - բոց. vallis - con-vallis - torrens.

Չորակ - կի - կաց. vallicula.

Չորձ - ձոյ - ձոց. vestis - vestimentum - pannus - tunica - toga - peplus - velamen - pallium.

» ձորձ զզլտուլ արկանեմ, արկի. velo vel tego caput.

Չորձիկ. vesticula - togula - palliolum.

Չու -ւոյ -ւոց. ovum.

Չուլած - ծոյ - ծոց. conflatio - fusio - fusura.

Չուլածոյ - յի - յից. conflatus - fusus - fusilis.

Չուլեմ - լեցի. conflo - fundo - solido - consolido - firmo.

Չուլիչ - լչի - լչաց. conflans - conflator - fusor.

Չուկն, ձկան, ձկունք, ձկանց. piscis.

» ձուկն որսամ - սացի. piscor.

Չրի (*adv.*). gratis - sine sumptu - immerito - frustra - incassum - nequissimum.

Չօնեմ - եցի. consecro - offero - dedico - dico.

Չօնի - նիք - նեաց. consecratio - oblatio - dedicatio - munus.

Ղ

Ղեկ

Ղամբար - բի - բաց (*graec.*). lampas - fax - facula.

Ղեակ vel Ղեկ - կի - կաց. gubernaculum - clavus - remus.

Ղեկավար - բի - բաց. gubernator - novarchus - rector - moderator - dux.

Ղեկավարեմ - բեցի. gubernare - rego - moderor - dirigo.

Ղեւ

Ղեկավարութիւն - թեան. gubernatio - regimen - moderatio.

Ղենջակ - կի - կաց (*graec.*). linteum - linteolum.

Ղեւտական - նի - նաց. Leviticus.

Ղեւտացի - ցւոյ - ցւոց. Levites - Levita.

Ղուղակ - կի - կաց *Vid. Նուղակ :*

Ղողանջեմ - ջեցի. clamo - clango - ululo - tinnio - vociferor - garrio - latro - balbutio.

Ղօղանջիւն *vel*
Ղօղանջումն - ջման } clamor - clangor - ululatus - tinnimentum - vociferatio - garulitas - latratus.

Ղօղեմ - եցի *vel etiam*
Ղօղեցուցանեմ - ցուցի } abscondo - abdo - occulto - occulo - celo - operio - contego - tego.

Ղօղեմ - ղեցայ. abscondor - occultor - celor - abdor - innato - nato - no.

Ղօղութիւն - թեան. occulta-tio - alluvies.

Ղ

Ղախ

Ղագար - ըի - ըաց. cuniculus.

Ղախարակ - կի - կաց. rota - canthus - tornus.

Ղախարակաձեւ *vel*
Ղախարակաւոր - ըի - ըաց } ro-
Ղախարակեայ } tatus - circumactus - rotundus - globosus - tornatus - detornatus.

Ղախճախուտ. humefactus - humidus - aquosus - paludosus - palustris.

Ղախր առնում, առի. deambulo - ambulo - circumeo - obo - oberro - circumagor - circumcurro - volo.

Ղախրանք - նաց. deambulatio - ambulatio - circuitus - circumactio - volatus.

Ղախրեմ - բեցի }
Ղախրիմ - բեցայ } circumeo -

Ղակ

pervolito - circumvolo - volito - volo - supervolo.

Ղակառ - տու - տուց (- տի - տաց). frons - acies - situs exercitus - praelium - bellum - certamen - dimicatio - visus - adspectus - species - titulus.

» Ճակառ տամ, ետու. bellum gero, suscipio *vel* infero - belligero - bello - praelior - certamen in eo.

Ղակատագիր - գրի - գրաց. fatum - sors - Parca - fortuna.

Ղակատամարտ - տի - տից. pugna - certamen - dimicatio - praelium - bellum.

Ղակատամարտիմ - տեցայ. pugno - certo - dimico - praelior - bello - belligero.

Ղակատիմ - տեցայ. occurro -

aggredior - congedior - a-
ciem *vel* bellum struo.

Ղահաւոր - րի - բաց. conve-
niens - decens - congruus -
aptus - idoneus - concinnus.

Ղահաւորեմ - եցի
Ղահեմ - եցի *vel etiam* } ac-
Ղահեցուցանեմ - ցուցի }
commodo - apto - concinno.

Ղահաւորութիւն - թեան. con-
venientia - decentia - con-
gruentia - concinnatio - op-
portunitas - accommodatio.

Ղահիճ - ճք. palus - stagnum
- lacus.

Ղաճանչ - չի - չից (-չաց). ra-
dius - splendor - fulgor - ni-
tor - lumen - iubar - claritas.

Ղաճանչադեղ, ճաճանչաւոր }
Ղաճանչադոյն, ճաճանչաւէտ }
Ղաճանչադարդ, ճաճանչեղ }
radiosus - splendens - splen-
didus - fulgidus - nitidus -
resplendens - limpidus - ra-
dians - micans - fulgens.

Ղաճանչեմ - չեցի. radio -
splendeo - fulgeo - nitesco
- mico - claresco.

Ղամբար - րի - բաց. acies -
statio exercitus - copiae.

Ղայթեցուցանեմ - ցուցի. fra-
gorem edo - strepo - tumultuor - crepito - magna lo-
quor.

Ղայթիւն *vel*
Ղայթիք - թից } fragor -
Ղայթումն - թման }
strepitus - tumultuatio - cre-

pitus - tonitrus - plausus -
echo - sonus.

Ղանաչեմ, ծանեայ, ծանու-
ցեալ. cognosco - agnosco -
scio - nosco - sentio - eligo
- seligo - deligo.

» յառաջագոյն *vel* յառաջն ճա-
նաչեմ. praescio - praevideo.

Ղանաչողութիւն - թեան }
Ղանաչումն - չման } co-
gnitio - agnitio - notio -
delectus - electus - selectio.

Ղանապարհ - հի - հաց. via -
iter - itio - profectio - trans-
itus - gressus.

» զնամ զճանապարհ. viam in-
gredior - per viam eo - in
viam me do.

» զճանապարհայն (*adv.*). in
via - per viam.

» ճանապարհ առնեմ, արարի
vel հաստանեմ, հատի. iter fa-
cio - eo - proficiscor.

» 'ի ճանապարհ անկանիմ-կայ.
iter ingredior - abeo - exce-
do - discedo.

Ղանապարհակցիմ - կցեցայ.
itineris socius sum - una iter
facio - comitor - congedior.

Ղանապարհորդ - դի - դաց.
iter faciens - viator.

Ղանապարհորդեմ - դեցի }
Ղանապարհորդիմ - դեցայ } iter
facio, habeo *vel* pergo - gra-
dior - proficiscor.

Ղանապարհորդու - թիւն -
թեան. iter - itio - peregri-
natio - profectio.

Ղանճ - ճի - ճից. musca.

Ղանճեան - ճենոյ

Ղանճեար - ճերոյ } muscarum

Ղանճիւն - ճռան

copia - muscae.

Ղանճիկ - ճկի. exigua *vel* parva musca - muscula.

Ղաշ - շոյ - շոց. prandium - coena - panis - convivium - mensa.

» Ճաշ ուտեմ, կերայ. prandeo - panem manduco.

» Ճաշոյ ժամ. horae canonicae prandii, in Breviario Armeniorum.

Ղաշակ - կի (-կոյ) - կաց. gustus - gustatus - gustatio - cibus - sapor - cyathus - catinus - patina.

» Ճաշակս ճաշակեմ - կեցի. gusto - degusto - libo - delibo - pitisso.

Ղաշակարան - նի - նաց } palat-
Ղաշակելիք - լեաց } tus - palatum - os - bucca.

Ղաշակեմ - կեցի. degusto - gusto - delibo - libo - pitisso - edo.

Ղաշակումն - կման. degustatio - gustatus - libatio.

Ղաշատուն - տան - տանց } coe-
Ղաշարան - նի - նաց } naculum - triclinium.

Ղաշեմ - շեցի. prandeo - coeno - vescor - panem manduco.

Ղառ - ոի - ոից. oratio - sermo - eloquium - verbum - caput (libri) - tractatus -

historia - dissertatio - disputatio.

Ղառազայթ - թի - թից. radius - lampas - splendor - lumen - lux - iubar.

Ղառազայթաւոր - րի - րաց. radiosus - lucens - lucidus - splendidus - fulgidus - fulgens.

Ղառազայթեմ - թեցի. radio - luceo - illumino - splendo - fulgeo.

Ղառեմ - եցի. eloquor - loquor - dissero - disputo - peroro - ago - dico - narro.

Ղարակ - կի - կաց. pascuum - pabulum - esca.

» Ճարակ գտանեմ, գտի. serpo - diffundor - pascor - fo-
veor - latesco.

Ղարակեմ - եցի } pascor -
Ղարակեմ - կեցայ } depascor - profundor - dif-
fundor - divulgor - vescor
- dilator - proferor.

Ղարմանդ - դի - դից (- դաց). ansa - ansula.

Ղարպ - պոյ (- պի). arvina - adeps.

Ղարտասան - նի - նից. eloquens - rhetor - advocatus - magniloquus - orator - facundus.

Ղարտասանական - նի - նաց. oratorius - rhetoricus.

Ղարտասանութիւն - թեան. eloquentia - rhetorica - facundia - ars oratoria.

Նարտար - բի - բաց. artifex - opifex - operans - poëta.

Նարտարաբան - նի - նից } elo-

Նարտարախօս - սի - սից } quens - facundus - disertus - rhetor - orator - concionator.

Նարտարախօսութիւն - թեան. eloquentia - facundia - rhetorica - oratoria ars.

Նարտարամտեմ - մտեցի Vid. Նարտարմտեմ:

Նարտարանամ - բացայ. studeo - conor - nitor - laboro - elaboro - invenio - excogito.

Նարտարապետ - տի - տաց. architectus - artifex - fabricator - structor.

Նարտարապետեմ - տեցի. architector - fabricor - operor - struo - exstruo.

Նարտարապետութիւն - թեան. architectura - architectonice - fabricatio - exstructio - artificium.

Նարտարապէս (adv.). ingeniose - industrie - solerte - subtiliter - acute.

Նարտարեմ - եցի. excogito - conficio artificiose.

Նարտարմտեմ - եցի. ingenium vel industriam adhibeo - dialectice loquor.

Նարտարմտութիւն - թեան. sophisma - fallacia - philosophia - dialectica.

Նարտարութիւն - թեան. peritia - industria - sapientia

- facunditas - inventio - ars - sophisma - artificium.

Նգնաւոր - բի - բաց. monachus - anachoreta - eremita - eremi cultor - martyr.

Նգնաւորական - նի - նաց. solitarius - solus - laboriosus.

Նգնաւորութիւն - թեան. eremus - solitudo.

Նգնեմ - նեցի vel etiam } per-

Նգնեցուցանեմ - ցուցի } clitor - defatigo - torqueo - exerceo - crucio - in angustiam conicio - certo - studeo - exercito.

Նգնութիւն - թեան } cruciatus

Նգնումն - նման } - angor - certamen - conatus - tolerantia - patientia - sollicitudo - cura - periculum - exercitatio.

Նեղ - զի - զեց. recalvus - calvus.

Նեղութիւն - թեան. calvities - calvitium.

Նեղեմ - քեցի } discerpo - dilanio - dilacero - lacero - distraho - discindo - disseo - diffindo - findo - scindo.

Նեմ - մի - մից. deambulatio - ambulatio.

» ճեմ առնում, առի. ambulationem conficio - deambulo - ambulo.

Նեմական - նի - նաց. academicus - scholasticus - gymnasticus.

Ռեմարան - նի - նայ. academia
- collegium - gymnasium -
schola.

Ռեմեմ - մեցի } ambulo - de-
Ռեմիմ - մեցայ } ambulo - incedo - transeo
- salio - ambulationem con-
ficio.

Ռեմեցուցանեմ - ցուցի. osten-
to - iacto - triumpho - de-
duco.

Ռենձեր - ըի - ըայ. nidor -
exhalatio - fumus cibi.

Ռեպ - պի (- պոյ) - պից. festi-
natio - properatio - studium
- cura - occasio - celeriti-
tudo.

» Ջեպով (*adv.*). festinanter -
properanter - properatim -
properato - propere - celeriti-
ter.

Ռեպեմ - պեցի } festino - pro-
Ռեպիմ - պեցայ } pero - accelero - curro -
cogo - compello - exacuo.

Ռես - տի - տից. mas - stirps
- progenies - prosapia - ge-
nus - proles.

Ռիգն, Ջգան *Vid.* Ռգուկ :

Ռիդ, Ջիդ - ղից (- ղայ) *Vid.*

Ռիւ :

Ռիւզ, Ջիւի. accuratus - dili-
gens - sedulus - exploratus
- certus - exactus.

» Ջիւիւ *vel* Ջիւով (*adv.*). ac-
curate - diligenter - sedulo
- certe - profecto - parciter
- parce - exacte.

Ռիւ, Ջի (- ղոյ). clamor - vo-
ciferatio - strepitus - luctus
- gemitus.

Ռիւ, Ջուի, Ջուից (- ոայ). bo-
trus - botryon - racemus -
acinum.

Ռիւան - նի - նուկ - նանց
(- նայ). unguis - falcula.

Ռիւանաւոր - ըի - ըայ. ungu-
latus.

Ռիւաղ - ղի - ղայ. monstrum
- portentum - prodigium.

Ռիւաղական - նի - նայ. mon-
struosus - portentosus - pro-
digiosus - mirus.

Ռիւաղութիւն - թեան. mon-
strum - portentum.

Ռիւղ - ղոյ - ղոց. ramus - ta-
lea - taleola - cornu (flu-
minis) - ramulus.

Ռճի - ճոյ - ճեայ. insectum
- bestiola - vermis - anima-
lis - serpens.

Ռճուկ - կցի. garrio - pipio.

Ռճիւկ - լեցի *vel etiam* } affligo
Ռճեցուցանեմ - ցուցի }

- excrucio - crucio - expri-
mo - comprimo - opprimo
- premo - strangulo - con-
stringo.

Ռճիւկ - ղի - ղայ (- ղան
- ղանց). passer - passercu-
lus.

Ռիւշեմ - շեցի *vel etiam* } casti-
գո - opprimo - punio - ve-
xo - contero - sollicito -
urgeo - insto.

ՏՆԶՈԼԹԻՆ - ԹԵԱՆ } castigatio
 ՏՆԶՈԼՖՆ - ՇՄԱՆ }

- oppressio - punitio - vexatio - compressio - pressio.

ՏՆԳՐԻՄ - ԲՈԻ. accuratus - diligens - exactus - certus - eximius - sedulus.

» ՏՆԳՐՈՒԼ (adv.). accurately - diligenter - sedulo - exacte - certo - eximie.

ՏՆԳՐՈՒՄ - ԵԳԻ. examino - disquiro - confirmo - perscrutor - investigo - affirmo - certiore facio.

ՏՆԳՐՈՒՄԵԼԵԳԱՆՈՒՄ - ԳՈԼԵԳԻ. assimilo - comparo - exprimo.

ՏՆԳՐՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ. diligentia - cura - studium - accuratio - certa cognitio.

ՏՆԳՐ - ՐԻ. ulmus.

ՏՆԳՈՒՄ - ԵԳԻ. investigo - indago - perscrutor - scrutator - parco - parsimoniâ ago - contineo - retineo.

ՏՆԳԻՒ. Vid. in ՏՆԻԶ :

ՏՆԳՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ. inquisitio - indagatio - certa cognitio - parcitas - parsimonia - avaritia - sordes.

ՏՆԴԱՐԻՄ - ԲՈԻ - ԲՈԻԵԳ (-ԲՈՒԵԳ). verus - certus - verax.

» ՏՆԴԱՐՈՒԼ (adv.). vere - certe - certissime - caute - reapse - accurate - exacte.

ՏՆԴԱՐՈՒԱԳՈՅՆ - ԳՈՒՆԻ - ԳՈՒՆԻԵԳ. verior - certior - certissimus.

» ՏՆԴԱՐՈՒԱԳՈՅՆԱ (adv.). cer-

tius - certissime - diligentius.

ՏՆԴԱՐՈՒԱԽՈՍ - ՍԻ - ՍՈՒԵԳ. veridicus - verax.

ՏՆԴԱՐՈՒԱԽՈՍՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ. veridicentia - veritas.

ՏՆԴԱՐՈՒԱԿԷՍ (adv.). in veritate - vere - certe - quidem - profecto.

ՏՆԴԱՐՈՒԱՍԻՐՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ. amor veritatis.

ՏՆԴԱՐՈՒՄ - ԵԳԻ vel etiam }

ՏՆԴԱՐՈՒՄԵԼԵԳԱՆՈՒՄ - ԳՈԼԵԳԻ } veritatem exploro vel facio - comprobo - confirmo - affirmo - certiore facio - veridicus sum.

ՏՆԴԱՐՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ. veritas - verum - certa cognitio - iustitia - aequitas.

» ՏՆԴԱՐՈՒԹԵԱՄԲ (adv.). in veritate - vere - certe - recte - diligenter.

ՏՈԽ - ԽԻ - ԽԻԵԳ (-ԽՈՒԵԳ). abundans - copiosus - dives - locuples - opulentus - magnificus - splendidus - liberalis - potens - auctor - princeps - opimates.

ՏՈԽԱՐԱՆ. eloquens - facundus - magniloquus - disertus.

» ՏՈԽԱՐԱՆ ԼԻՆԻՄ, ԵԳԷ. eloquor - facunde loquor.

ՏՈԽԱՐԱՆՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ. eloquentia - facunditas - magniloquentia.

ՏՈԽԱՐԱՐ (adv.). magnifice -

splendide — imperative — liberaliter.

Ղոխանամ — խացայ. ditesco — augeor — glorior — me iacto — superbio — intumesco — insurgo.

Ղոխութիւն — թեան. abundantia — copia — divitiae — opes — magnificentia — splendor — liberalitas — potentia — dignitas — auctoritas.

Ղոպան — նի — նաց. funis — restis — fidiculae — tormentum.

Ղոռում. abundans — refertus — copiosus — facundus — disertus.

Ղոռմաբան. magniloquus — multiloquax — loquax — garulus — blatero — blato.

Ղոռմաբանութիւն — թեան. loquacitas — garrulitas — blateratus — magniloquentia — multiloquium.

Ղոռմաբանեմ — նեցի }
 Ղոռմանամ — մացայ } plura
 et prolixè loquor — blatero — effutio — garrio.

Ղչեմ — եցի. clamo — clamores edo — vociferor — gemo — eiulo — ululo.

Ղչիւն vel
 Ղչումն — չման } clamor — vociferatio — gemitus — eiulatio — ululatus.

Ղպիռն vel Ղպուռն — պռան — պուռնք — պռանց. gryllus — cicada.

Ղռուեմ — եցի }
 Ղռուողեմ — եցի } garrio — pipio.

Ղռուողումն. garritus — garulitas — pipatus.

Ղրազ — դի — դաց. lucerna — candela cerea vel sebacea — lychnus — lumen.

Ղրազաւոյց — լուցի. Candellarum illuminatio, iuxta ritum Armenum, in vigiliis Nativitatis, Epiphaniae et Paschatis — dies luminum vel lucernarum.

Ղրազարան — նի — նաց. candelabrum.

Ղօճանակ — կի — կաց. flabellum — flabellulum — perpendiculum — pendulum pondus.

Ղօճեմ — եցի vel etiam }
 Ղօճեցունեմ — ցուցի } agito
 — iacto — commoveo — vibro — quatio.

Մ

Մազաղաթ - թի - թից. pergamena membrana - charta pergamena - volumen - liber.

Մազաղաթեայ. membranaceus - membranaceus - chartâ pergamenâ confectus - chartaceus.

» մազաղաթեայ գիրք. volumen - liber membranaceus.

Մագիւլ - գլի - գլաց. unguis - falcula.

Մագլաւոր - ըի - ըաց. ungulatus.

Մագլեմ - լեցի }
Մագլցեմ - ցեցի } infestis unguibus abripio - ungue vellico.

Մագնիս - սի - սաց }
Մագնիտ - տի - տաց } (*graec.*).
magnes.

Մազ - գոյ - զոց (- զի - զեց). capillus - coma - caesaries - pilus - villus.

Մազեղին - զան - զունք - զանց (- զաց). ad religionem Persarum pertinens - magus.

Մազեղ - զի - զաց. pilosus - hirsutus - villosus - comatus - capillatus - comans.

Մազեղէն - զինի - զինաց. capillaceus - capillaris - cilicina vestis - cilicium.

Մալեմ - եցի. comprimo - pre-

mo - contundo - tundo - tero - obtero - pinso.

Մալի vel Մալուկ - լիոյ. rudens - funis - restis - camelus.

Մախաղ - զի - զեց. pera - mantica - bisacium - sacculus - sportula.

Մախամ - խացայ (- խացի). invideo - aemulor - liveo - livesco.

Մախանք - նաց. invidia - aemulatio - livor.

Մաճանեմ - ծի vel }
Մաճուցանեմ - ցի } coagulo -
condenso - denso - agglutino
- adiungo - figo.

Մաճանիմ - ծայ }
Մաճուում - ծեայ } coagulator -
condensor - supervenio - agglutinator - adhaereo - concresco.

Մակազանչու թիւն - թեան. epiphonema.

Մակաճու թիւն - թեան. inductio.

Մակաղատեղ - զի - զեց. ovillum septum - praesepe - mandra - cubile - vivarium.

Մակաղեմ - եցի vel etiam }
Մակաղեցուցանեմ - ցուցի } pe-
cora vel oves congrego - gregem cogo vel in ovile septum introduco.

Մակաղիմ - ղեցայ. cubo -
quiesco - refocillor.

Մական - նի - նաց. baculus -
fustis - scipio - sceptrum -
fulcrum.

Մականուանեմ - եցի. cognomino - appello.

Մականուն - նուան - նուանք }
- նուանց vel etiam

Մականունութիւն - թեան }
cognomen - agnomen - cognomentum - agnomentum - cognominatio - appellatio.

Մակբայ - յի - յից. adverbium.

Մակդիր. adiectivus.

Մակեդոնացի - ցւոյ - ցւոց. vir Macedo - Macedones.

Մակերեւոյթ - ւութի vel }
Մակերեւութիւն - թեան } su-
perficies - terga (aquae).

Մակընթացութիւն - թեան. maris aestus - marinus aestus.

Մակոյկ - ուկի - ուկաց. scapha - navicula - navigiolum - linter.

Մահ - հու - հուց (- հուան - հունք - հուանց). mors - lethum - pestilentia - pestis - exitium - strages.

« մահու չափ. usque ad mortem.

Մահաբեր - րի - րից (- րաց). mortifer - mortiferus - lethifer - lethalis - exitialis - exitiosus.

Մահադեղ - դոյ (- դի). venenum - toxicum.

Մահակ - կի - կաց. virga - lignum - fustis - baculum.

Մահակից լինիմ, եղէ. commorior.

Մահապարտ - տի - տաց. reus mortis - debitus vel destinatus morti - homicida.

Մահապարտիմ - տեցայ. capite damnor - in culpa vel in noxia sum - reus fio.

Մահապարտութիւն - թեան. culpa - crimen - noxa.

Մահարձան - նի - նաց. statua mortuaria - simulacrum - turris - turricula - propugnaculum.

Մահացու - ցուի - ցուաց. mortifer - mortiferus - lethifer - lethalis - mortificus - mortalis - nocivus.

Մահացուցանեմ - ցուցի. mortem infero - letho - interficio - exanimo - neco - morte afficio - occido.

Մահիկ - հկի - հկաց. luna crescens vel cornuta - luna curvata in cornua.

Մահիճք - հճաց. lectus - lectulus - grabatus - cubile.

Մահանացու - ցուի - ցուաց. mortalis - moriens - mortifer - mortificus.

Մահանացութիւն - թեան. mortalitas - conditio generis humani.

Մահու չափ. usque ad mortem - lethalis - mortifer - mortificus - mortalis.

Մահարաթամ - մի - մից. pe-
stis - pestilentia - lues.

Մաղ - զի - զից *vel* - զոյ - զոց
(- զու - զուց). cribrum - in-
cuniculum - vannus - cili-
cium - corbis - nassa - qua-
lus - fiscella.

Մաղիմ - եցի. cribro - excerno -
incerno - cerno - cilicio colo
vel percolo - spargo - ventilo.

Մաղզմայ - յի - յից *vel* }
Մաղզմի - մւոյ - մեաց } pate-
na - patina - patella - ca-
tinum.

Մաղթ - թք - թից } invocatio -
Մաղթանք - նաց } deprecatio - precatio - ro-
gatio - supplicatio - inter-
cessio - imploratio.

Մաղթեմ - թեցի. invoco - de-
precor - precor - exoro -
oro - rogo - supplico - ad-
voco - imploro.

Մաղձ - ձոյ (- ձի). bilis - fel.

Մաղձայոյզ - յուզի. incitatio
bilis - cholera.

Մաճ - ճոյ (- ճի). aratrum -
vomer - vomis - stiva.

Մաճակալ - լի - լաց. arator.

Մամոնայ - յի - յից (*hebr.*).
mammona - pecunia male
parta.

Մամուլ - մւոյ - մւոց. torcular
- praelum - cochlea.

Մամուռ - մւոյ - մւոց. muscus
- fucus - alga - helxine.

Մայիս - սի (*lat.*). Maius (men-
sis).

Մայր - ըի - ըից. cedrus - ci-
trum - citrea malus - pinus
- abies.

Մայր, մօր, մարք, մարց. ma-
ter - genitrix.

» մայր արեւու. occasus solis
- occidens.

» մայր եկեղեցի. Basilica - pri-
marium *vel* maius templum.

Մայրաբար (*adv.*). materno
ritu *vel* animo - tanquam
mater - maternum in mo-
dum.

Մայրական - նի - նաց. mater-
nus.

Մայրաւոր - ըի - ըաց. silva -
nemus - saltus.

Մայրաքաղաք - քի - քաց. me-
tropolis - urbs regni caput.

Մայրենի - նւոյ - նեաց. mater-
nus.

Մայրի - ըւոյ - ըեաց (- ըաց).
citretum - citrina silva - ne-
mus - saltus - spelunca -
latibulum.

Մայրութիւն - թեան. materna
dignitas - maternitas.

Ման - նի *vel* }
Մանանայ - յի - յից } manna.

Մանանիս - խի }
Մանանիս - նխոյ } sinapis - si-
napi.

Մանաւանդ *sive etiam* (*adv. et*
Մանաւանդ զի *vel* թէ) (*coni.*).
praesertim - magis - maxi-
me - immo - et quidem -
potius.

Մանգալ - զի (- զոյ) - զաց. falx.

Մանգաղակ - կի - կաց. falcula
- falcicula.

Մանդղին - նի - նից. machina
bellica - aries.

Մանեակ - եկի - եկաց. torquis
- monile - collarium - col-
lare.

Մանեմ - եցի. texo - contexto
- intexo - ordior - necto -
neo - plico - complico - com-
pono - contorqueo.

Մանիշակ - կի - կաց. viola.

Մանիշակազոյն. violaceus.

Մանկ - կի - կաւ. astutia - cal-
liditas - insidiae.

Մանկաբար (adv.). pueriliter
- puerorum more - fortiter.

Մանկաբարձ - ձի - ձաց }
Մանկակալ - լի - լաց } obste-
trix - nutrix - alrix - alu-
mna.

Մանկազոյն - գունի - գունից
(- գունաց). iunior - iuveni-
lior - iuvenis.

Մանկական - նի - նաց. puerilis
- puellatorius - infantilis -
iuvenilis.

Մանկամարդ - դի (-դոյ) - դաց.
adolescentula - iuvencula -
adolescentior *vel* iunior pu-
ella.

Մանկանամ - կացայ. pueriliter
ludo *vel* facio - nascor - o-
rior - gignor - iuvenesco -
adolesco.

Մանկիկ. puellus - puerulus
- infantulus - iuvenculus -
adolescentulus.

Մանկութիւն - թեան. pueri-
tia - puerilitas - puerilis
aetas - infantia - adolescen-
tia - iuventus.

Մանկտեակ. puelli - parvuli -
infantuli - pueruli - iuven-
culi.

Մանկտի - տւոյ - տեաւ. pueri
- infantes - pusilli - adole-
scentuli.

Մանուած - ծոյ - ծոց. con-
textus - intextus - textura
- textile - nexus - plicatura
- volutatio - involutio.

Մանուածոյ - յի - յից. plicatus
- tortilis - textilis.

Մանուկ - նկան - նկունք -
նկանց. iuvenis - iunior - ado-
lescentulus - infans - par-
vulus - puer - puella - pu-
sio - filius - filiolus.

Մանուշակ - կի - կաց. viola.

Մանր - նու - նունք - նունց. ex-
iguus - minutus - gracilis
- tenuis - tener.

Մանրազոյն - գունի - գունից.
exiguior - minor - gracilior
- minutor - tenuior - tene-
rior.

*Մանրադէտ - դիտի - դիտաց.
microscopium.

Մանրամանր. parvulus - per-
parvulus - pusillus - minu-
sculus - minutulus.

Մանրաման - սին - սունք -
սանց (- սնից). particula -
rei adiuncta - lapillus.

Մանրամանաբար (adv.). sin-

gillatim - singulatim - minute - minutatim - subtiliter - tenuiter.

Մանրեմ-եցի. frango - confringo - infringo - extenuo - comminuo - contero - tenuo.

Մանրերկրորդ - զի - զաց. sexagesima pars momenti - punctum temporis.

Մանրիկ - րկան - րկունք - րկանց. perparvulus - pusillus - tenuiculus.

Մանրութիւն - թեան. exiguitas - minutia - parvitas - gracilitas - tenuitas - subtilitas.

Մաշ - շոյ (-շի). pisum.

Մաշեմ-եցի. consumo - insumo - destruo - evertio - invetero - impendo - edo - liquefacio - antiquo - contero.

» Հրով մաշեմ. uro - comburo - exuro - incendo.

Մաշկ - կի - կից (-կաց). pellis - cutis - corium - scortum - cuticula.

Մաշկեակ - եկի - եկաց. pellicea vestis - endromis - sagum - lacerna.

Մաշկեայ - կէի - կէից vel Մաշկեղէն - զինի - զինաց } corio
vel pelle confectus - pelliceus - scorteus - cutaneus.

Մաշտիմ - տեցայ. depilis fio - pilis careo.

Մաշտոց. Ritualis liber.

Մառախլամած
Մառախլամութ
Մառախլային
Մառախլապատ } caliginosus

- nebulosus - tenebrosus - obscurus - opacus - fuscus.

Մառախուշ - խղոյ - խղոց (-խղաց). caligo - nebula - tenebrae.

Մառան - նի - նաց. cellarium - cella promptuaria vel vinaria - armarium promptuarium.

Մասն - սին - սունք - սանց. pars - portio - distributio - gradus.

» 'ի մասնէ. ex parte - distincte.

» մասամբ (adv.). partim - in parte.

Մասնական - նի - նաց. peculiaris - singularis - particularis - privatus.

Մասնակից - կցի - կցաց. particeps - consors.

Մասնակցեմ-եցի
Մասնակցիմ-ցեցայ } participo
- particeps sum vel fio.

Մասնակցութիւն - թեան. consortium - consortio - communio - communicatio.

Մասնաւոր - րի - րաց. specialis - peculiaris - singularis - particularis - privatus.

Մասնաւորաբար
Մասնաւորապէս } (adv.). specialiter - speciatim - singulatim - praecipue - praesertim - particulariter - ex parte.

Մասնաւորիմ - բեցայ } partici-
 Մանիմ - նեցայ } po - particeps fio - commu-
 nicor.

Մասնաւորութիւն - թեան.
 communicatio - rei adiun-
 cta.

Մանիկ - նկան - նկունք - նկանց.
 particula - frustulum.

Մատակ - կի - կաց. foemina
 (animalium).

Մատակարար - րի - րաց. ad-
 ministrator - ministrator -
 oeconomus - dispensator -
 procurator domus.

» մատակարար լինիմ, եղէ. ad-
 ministro - ministro - di-
 spenso.

Մատակարարաբար } (adv.). ad-
 Մատակարարապէս } ministratoris more - modo
 oeconomico.

Մատակարարեմ - եցի. admi-
 nistro - ministro - dispenso
 - sumptus praebeo.

Մատակարարութիւն - թեան }
 Մատակարարումն - րման }
 administratio - ministratio -
 oeconomia - dispensatio -
 procuratio.

Մատաղ - ղոյ - ղոց vel }
 Մատաղական - նի - նաց } tener
 - tenellus - parvulus - te-
 nuis - mollis - delicatus -
 puer - puerulus.

Մատաղանամ - ղացայ. tenuor
 - attenuor - imminuor - re-
 pubesco - iuvenesco.

Մատաղատունկ - տնկոյ -
 տնկոց. arbuscula - parva
 planta - taleola - virgultum -
 neophytus.

Մատաղութիւն - թեան. tene-
 ritas - teneritudo - tenuitas
 - puerilis aetas - pueritia -
 puerilitas.

Մատանի - նւոյ - նեաց. anu-
 lus - annellus - sigillum -
 signum - signaculum - di-
 gitale.

Մատեան - ենի - ենից. mem-
 brana - codex manuscriptus
 vel manu exaratus - scriptum
 - liber - volumen - syngra-
 pha - conscriptio - scriptura
 - capitulum.

» մատենից դարան. bibliotheca
 - libraria taberna.

Մատենագիր - գրի - գրաց. scri-
 ptor - conscriptor - auctor
 - historicus - compositor.

Մատենագրեմ - գրեցի. librum
 conscribo - compono - ex-
 aro.

Մատենագրութիւն - թեան.
 scriptum - scriptio - littera-
 tura - litterae - opus - hi-
 storia - commentarium - com-
 mentatio.

Մատենադարան - նի - նաց. bi-
 bliotheca - taberna libra-
 ria.

Մատգեմ - ղեցայ. agglutinor
 - adhaereo - cohaeresco.

Մատն - տին - տունք - տանց.
 digitus.

» մատն առնեմ, արարի. prodo
- exprobro - ludos facio -
irrideo - derideo.

» մատն լինիմ, եղէ. prodor -
proditus sum - captor.

Մատնեմ - նեցի. prodo - in-
dico - defero - denuntio -
traduco.

» 'ի պարտութիւն մատնեմ.
vinco - supero - debello -
in fugam verto.

Մատնիկ. digitus minimus *vel*
auricularis - digitulus.

Մատնիչ - նչի - նչաց. proditor
- traditor - delator - index.

Մատնոց - ցի - ցաց. digitale.

Մատնութիւն - թեան } prodi-
տիո - delatio - praevaricatio
- denuntiatio.

Մատնառ. proditor - traditor
- delator.

Մատոյց - ուցի. ascensio - a-
scensus - clivus.

Մատուռն - տրան - տրունք -
տրանց (*graec.*). sacellum -
aedicula - oratorium - tem-
plum in honorem marty-
rum.

Մատուցանեմ - ցի. offero - af-
fero - adduco - porrigo -
praebeo - praesto - retribuo
- devoveo - sacrifico.

» աղօթս մատուցանեմ. exoro
- oro - precor - rogo - de-
precor.

Մատուցարան - նի - նաց. ara-
mensa - altare.

Մատուցիչ - ցչի - ցչաց } offe-
rens - oblator.

Մատչեմ - տեայ - տուցեալ.
tango - accedo - appropin-
quo - adeo - venio - offero
me.

Մատուռակ - կի - կաց. vinum
vel potionem ministrans - po-
cillator - pincerna - propi-
nator.

Մատուռակեմ - եցի. vinum *vel*
potum ministro - propino -
inebrio - ebrio.

Մատուռակութիւն - թեան.
munus pocillatoris - officium
pincernae - propinatio.

Մար - ըի - բաց. Medus (popu-
lus antiquus).

Մար - բու - բուց. cadus -
metreta - amphora - uter
- lagena.

Մարախ - խոյ - խոց. locusta.

Մարաստան - նի. Media - terra
Medorum.

Մարդ - գի - գաց *vel* } pratum
Մարգագետին - տնոյ }
- pratulum - loca aquosa *vel*
irrigata - ager uliginosus -
palus.

Մարգարէ - էի - էից. propheta
- prophetes - vates - vati-
cinans - vaticinator - fati-
dicus.

» սուտ մարգարէ. pseudopro-
pheta.

Մարգարէաբար (*adv.*). vatium
in morem - propheticæ.

Մարգարէական - նի - նաց.
propheticus - vaticinus - fatidiloquus - faticinus.

Մարգարէանամ - էացայ. vaticinor - praenuntio - praedico - propheto - prophetizo - oraculum edo.

Մարգարէապետ - աի - տաց.
princeps *vel* caput prophetarum - summus propheta.

Մարգարէութիւն - թեան.
prophetia - vaticinatio - vaticinium.

Մարգարէութիւն - հւոյ - հեաց.
prophetis - fatidica.

Մարգարէօրէն (*adv.*). prophetic - vatum in morem.

Մարգարիտ - բաի (- բոոյ) - բտաց. margarita - margaritum - unio - bacca - gema.

Մարգարտեայ }
Մարգրտեայ } ex margaritis
confectus - baccatus - gemitus.

Մարդ - զոյ - զոց. homo - vir - mulier - foemina - mortales - humana *vel* hominis natura.

» կին մարդ *Vid. in* Կին :

Մարդասողակող }
Մարդաստոշ } homicida - sicarius.

Մարդակ - կի - կաց. traves - trabs - tignum - tignus - columna.

Մարդակեր - րի - բաց. anthropophagus - hominum vorator.

Մարդակերպ - պի - պից. formam habens humanam - similis homini.

Մարդահաճ *vel etiam* }
Մարդահաճոյ - յի - յից } ad
oculum serviens - hypocrita - hominibus placens - adulator - assentator.

Մարդահաճոյութիւն - թեան }
Մարդահաճութիւն - թեան }
ad oculum servitus - hypocrisis - benevolentia - adulatio - assentatio.

Մարդանամ - զացայ. homo fio - carnem sumo - carne induor - humanum corpus assumo.

Մարդաշատ. frequens - frequentatus - populosus.

Մարդաշատութիւն - թեան.
frequentia - frequentatio - oblectatio.

Մարդապէս (*adv.*). humanitus - humane.

Մարդասէր - սիրի - սիրից (- սիրաց). humanus - humane tractans - benignus - comis - misericors.

Մարդասիրապէս (*adv.*). humaniter - humane - benigne - comiter - misericorditer.

Մարդասիրեմ - եցի. humane tracto - benigne ago - miseror - commiseresco.

Մարդասիրութիւն - թեան.
humanitas - benignitas - comitas - miseratio - misericordia.

Մարդասպան - նի - նից (- նաց).
homicida - sicarius.

Մարդասպանութիւն - թեան.
homicidium - sanguinis effusio.

Մարդեւորդ - լուզի - լուզաց.
plagiarius - palpator - assentator - adulator.

Մարդեւորութիւն - թեան.
plagium - assentatio - adulationo.

Մարդեղութիւն - թեան. incarnatio (D. N. I. Christi) - carnis assumptio - ortus hominis - genealogia.

Մարդիկ - դեան. homines - mortales.

Մարդկաբար (*adv.*). humanitus - humane - humano more *vel* modo.

Մարդկական - նի - նաց }
Մարդկային - յնոյ - յնոց *vel* }
Մարդկեղէն - ղենի - ղենաց }
humanus - ad humanam naturam pertinens.

Մարդկութիւն - թեան. humana *vel* hominis natura - humanitas.

» ըստ մարդկութեան. secundum hominem - humanitus.

Մարդկօրէն (*adv.*). more humano - humane - humanitus.

Մարդ - ղի - ղից. regio - terra - provincia.

Մարդեմ - եցի. exerceo - edoceo - doceo - instituo - erudio.

Մարդպան - նի - նաց. prae-

ctus regionis - praeses provinciae - princeps - dux.

Մարդպանութիւն - թեան.
paraefectura - principatus - ducatus.

Մարթ - թի. remedium - ratio - modus - via - possibilis - contingens.

» մարթ է *vel* մարթ ինչ է.
fieri potest - possibile *vel* fas est - licet.

Մարթանք - նաց. remedium - facultas - possibilitas - potentia - peritia - ars - astutia.

Մարթանամ - թացայ *vel* }

Մարթեմ - թացի - թացեալ }
possum - valeo - queo - polleo.

Մարթի - թիցի. fieri potest - fas *vel* possibile est.

Մարի - բւոյ - բեաց. foemina (avium) - gallina.

Մարմանդ - ղի - ղք. pratum - pratulum - planities - planum.

Մարմաջեմ - ջեցի. prurio - vellicor - irritor.

Մարմաջեցուցանեմ - ցուցի.
vellico - irritor - laceror - fodico - pungo.

Մարմաջիւն - ջիւնք *vel* }

Մարմաջումն - ջման - ջմունք }

pruritus - prurigo - vellicatio - cupiditas - irritamentum - incitatio.

Մարմարաշէն } marmoreus -

Մարմարեայ } marmoratus -

Մարմարեղէն } marmorosus.

Մարմարիոն - նի - նաց, mar-
mor.

Մարմին - մնոյ - մնոց, corpus
- caro - homo - cadaver.

Մարմնակալ - լի, corporale.

Մարմնական - նի - նաց, cor-
poreus - corporalis - carna-
rius - libidinosus - voluptua-
rius.

Մարմնակից - կցի - կցաց, con-
corporalis - consanguineus -
cognatus.

Մարմնանամ - մնացայ, carnem
sumo - carne induor - cor-
pus humanum assumo.

Մարմնապէս (adv.), corpora-
liter - secundum carnem.

Մարմնաւոր - րի - րաց vel }
Մարմնաւորական - նի - նաց }
corporalis - corporeus - car-
narius - materialis.

Մարմնաւորութիւն - թեան,
carnis assumptio - incarna-
tio.

Մարմնեղէն - ղենի - ղենաց,
corporeus - corporalis - car-
narius - carnosus.

Մարսեմ - եցի, concoquo - di-
gero (cibum).

Մարտ - տի - տից, pugna -
bellum - certamen - dimica-
tio - praelium - Martius (men-
sis).

» մարտ ղենեմ, եղի, bellum gero
- praelior - pugno - certo -
dimicor - belligero - bello.

Մարտական - նի - նաց, belli-
cus - praeliator - pugnator.

Մարտակից - կցի - կցաց, pu-
gnator - praeliator - adver-
sarius - inimicus - commi-
les - opitulator.

Մարտիկ - տկի - տկաց, certa-
tor - bellator - belligerans
- pugnax - athleta.

Մարտիրոս - սի - սաց (graec.),
martyr - testis - testans -
testator.

Մարտիրոսական - նի - նաց,
quod proprium est martyri -
testificans.

Մարտիրոսանամ - սացայ, mar-
tyrio afficio - exerceor -
discrucior.

Մարտիրոսութիւն - թեան,
martyrium - testimonium -
testificatio.

Մարտկոց - ցի - ցաց, castellum
- propugnaculum - muni-
mentum - munitio.

Մարտնչիմ - տեայ - տուցեալ,
litigo - certo - decerto -
pugno - belligero - bello -
dimicor - praelior - conten-
do - luctor.

Մացառք - ոաց, spinetum -
silva - nemus - lucus - sal-
tus.

Մաքառ - ոի vel etiam }
Մաքառութիւն - թեան } lis -
Մաքառումն - ոման }

controversia - disputatio -
disceptatio - contentio - al-
tercatio - lucta - pugna.

Մաքառիմ - ոեցայ, litigo -
disputo - discepto - contendo

- altercor - luctor - pugno
- belligero - certo.

Մաքի - քոյ - քեաց. ovis -
ovicula - agna.

Մաքուր - քոյ - քոյ (-քի -
քից). mundus - mundatus
- purus - sanctus - politus
- immaculatus - castus.

Մաքս - սի - սից. vectigal -
portorium - tributum.

Մաքսանոց - ցի - ցաց vel }
Մաքսատուն - տան - տանց }
portorium - telonium.

Մաքսապետ - աի - տաց. prin-
ceps publicanorum - caput
portitorum.

Մաքսաւոր - րի - րաց. publi-
canus - portitor - vectiga-
lium exactor - telonarius.

Մաքսաւորութիւն - թեան.
teloneum - telonium - vecti-
galium exactio.

Մաքսեմ - եցի. vectigalia exigo,
colligo vel exerceo.

Մաքրաբար } (adv.). munde -
Մաքրապէս }
munditer - pure - sancte -
caste - nitide - sincere.

Մաքրագոյն - գունի - գունից.
mundior - purior - sanctior
- politior.

Մաքրական - նի - նաց. mun-
dus - mundatus - purus -
politus - sanctus - nitidus -
candidus.

Մաքրեմ - եցի. mundo - puri-
fico - purgo - polio - abs-
tergo - extergeo - verro.

Մաքրողութիւն - թեան }
Մաքրութիւն - թեան } mun-
Մաքրումն - րման }

ditia - mundities - puritas
- purificatio - purgatio - po-
litio - sanctitas - sanctitudo
- sanctimonia - castitas.

Մեղացի - ցոյ - ցոց. Medus
(populus antiquus).

Մեղէն vel Մեղոյն (adv.).
nos ipsi - a nobismetipsis.

Մեղան - նի - նաւ (graec.). a-
tramentum.

Մեխակ - կի - կաց. caryophil-
lon - caryophyllus hortensis
vel coronarius.

Մեծ - ծի - ծաց. magnus -
maior - maximus - ingens
- grandis - dives - locuples
- opulentus.

» մեծ առնեմ, արարի. magni-
fico - extollo - exalto.

Մեծաբան - նի - նից. magnilo-
quus - grandiloquus - audens
- audax - eloquens.

Մեծաբանեմ - նեցի }
Մեծաբանիմ - նեցայ } plura et
prolixo loquor - audeo - ia-
cto me - eloquor.

Մեծաբանութիւն - թեան. ma-
gniloquentia - audentia -
audacia - iactantia - iacta-
tio - facundia.

Մեծաբարբառ. (adv.). magna
voce - clamose.

Մեծազանձ. praedives - ditis-
simus - opulentissimus - lo-
cupletissimus.

Մեծազին - զինի (- զինոյ) } pre-
 Մեծազին - զնւոյ } pretiosus - magni pretii - carus.

» մեծազնի (*adv.*). magno -
 care - pretiose.

Մեծազնութիւն - թեան. ma-
 gnum pretium - valor - pre-
 tiositas.

Մեծազոյն - զունի - զունից.
 maior - ditior - locupletior
 - opulentior.

Մեծազործ - ծի - ծայ. magni-
 ficus - splendidus - liberalis.

Մեծազոր - ըի. praepotens -
 potentissimus - omnipotens -
 praevalens - fortissimus.

Մեծածով. oceanus - pelagus
 - altum - altum mare.

Մեծահանդէս. magnificus -
 splendidus - fulgidus - so-
 lemnis - insignis.

Մեծահանճար - ըի - ըից. ma-
 gno ingenio praestans - valde
 sapiens - perdoctus - erudi-
 tus - peritissimus.

Մեծաձայն (*adv.*). voce magna
 vel elata - clamose.

Մեծաձայնեմ - նեցի. clamo -
 clamores edo - clamito - con-
 clamo - vociferor.

Մեծաձայնութիւն - թեան. cla-
 mor-vociferatio-conclamatio.

Մեծամեծ - ծք - ծայ. magnus
 - maior - permagnus - ma-
 ximus - magnates - poten-
 tes - optimates - proceres
 - divites.

» մեծամեծս բարբառիմ. ma-

gna exalto - plura et pro-
 lixe loquor.

Մեծամեծար. honorabilis - ho-
 norandus - splendidus - lau-
 tus - magnificus.

Մեծամիտ - մտի - մտաց. ela-
 tus corde - magnanimus -
 alta sapiens.

Մեծամեմ - տեցի } superbio
 Մեծամեմ - տեցայ }
 - intumesco - glorior - iacto
 me - alta sapio - efferor -
 inflor - tumeo - turgesco.

Մեծամտութիւն - թեան. su-
 perbia - tumor - gloriatio
 - ostentatio - arrogantia -
 fastus - iactantia - inflatio.

Մեծանամ - ծայցայ. dives sum
 - ditiesco - locuples fio - locu-
 pletor - magnificor - ingran-
 desco.

Մեծանձն - ձին - ձունք - ձանց.
 magnanimus - generosus -
 liberalis - carnulentus - cor-
 pulentus.

Մեծանձնութիւն - թեան. ma-
 gnanimitas - animi magnitu-
 do - generositas - liberali-
 tas - largitas - crassities.

Մեծանուն. celebrer - laudatus
 - illustris - praeclarus - in-
 clytus - insignis - eximius.

Մեծաշահ - հի - հից. lucro-
 sus - lucrativus - quaestuo-
 sus - utilissimus.

Մեծաշէն. magnificus - splen-
 didus - lautus - praeclarus.

Մեծաշուք. gloriosus - hono-

rabilis - honorus - clarus - illustris.

Մեծապայծառ. splendidus - magnificus - fulgidus - illustris - praeclarus.

Մեծապայծառութիւն-թեան. splendor - magnificentia - pompa - apparatus.

Մեծապատիւ. honoratus - honore dignus - honorabilis - venerandus - reverendus - colendus - gloriosus.

Մեծապատուեմ-ւելցի. honoro - veneror - revereor - colo - observo - gloriâ afficio.

Մեծապատուութիւն - թեան. honor - veneratio - reverentia - observantia - dignatio.

Մեծապարզեւ. generosus - liberalis - magnificus - munificus.

» մեծապարզեւ մեծաբեմ-ւելցի vel առնեմ, արարի. honoro - veneror - observo - colo - remuneror.

Մեծապէս (adv.). magnopere - maxime - vehementer - valde - multum - magnifice.

Մեծաքանչ. admirabilis - mirificus - mirandus - mirus - prodigiosus.

Մեծափայլեւ. magnificus - splendidus - egregius - elegans - dignus - gravis.

Մեծաարած. vastus - amplus - latus - expansus.

Մեծատուն - ասն - ասնց. dives - locuples - opulentus.

Մեծաքանք - նաց. reverentia - observantia - honor - magnificentia - dignitas.

Մեծաբղի } honoratus - reve-

Մեծաբղոյ } rendus - venerandus - venerabilis - magnificus - pretiosus - aestimabilis.

Մեծաբեմ - լեցի. honoro - aestimo - observo - veneror - colo - laudo - commendo - magnifico - gloriâ afficio.

Մեծաբղութիւն - թեան. reverentia - observantia - veneratio - honor - magnificentia - aestimatio.

Մեծաբոյ vel Մեծաբու. honorandus - venerabilis - pretiosus - splendidus.

Մեծացուցանեմ - ցուցի. magnifico - honestum facio - honesto - locupletor - dito - praedico - celebro - laudo.

Մեծացուցիչ - ցչի - ցչաց. magnificator - praedicator - celebrator - laudator.

Մեծափառ - ուի - ուից (- ոաց). gloriosus - laudatus - praeclarus - illustris - celebrer - insignis - eximius.

Մեծափառութիւն - թեան. gloria - laus - splendor - celebritas - praestantia - excellentia - honestas.

Մեծութիւն - թեան. magnitudo - magnificentia - maiestas - opulentia - divitiae - opes - substantia.

Մեծ վայելչական. magnificus
- splendidus - dignus - gra-
vis - gloriosus.

Մեծ վայելչութիւն - թեան.
magnificentia - splendor -
pompa - maiestas - dignitas.

Մեկին vel } unus - solus -
Մեկնակ - զին } seiunctus - segregatus - sim-
plex - manifestus - eximius
- differens - apertus - pla-
nus - clarus.

Մեկնեմ - նեցի. disiungo - se-
grego - separo - interpretor
- explico - explano - expono
- edissero - dissero - enu-
cleo - declaro - doceo - pro-
duco - protendo.

» **զիր vel թուղթ մեկնելոյ.**
libellus repudii.

Մեկնիմ - նեցայ. abduco me -
secedo - recedo - discedo
- egredior - exeo - avellor
- abstrahor - averlor - di-
stendo - extendo.

Մեկնիչ - նչի - նչաց. interpres
- explanator - explicator -
enarrator.

Մեկնողական - նի - նաց. inter-
pretans - explanans - expli-
cans - exponens - declarativus.

Մեկնողութիւն - թեան } inter-
Մեկնութիւն - թեան } pre-
tatio - explanatio - expli-
catio - expositio - declara-
tio - discessio - discessus -
abscessus - separatio - se-
cretio - discretio.

Մեկնոց - ցի - ցաց. amictus -
pallium - lacerna - penula.

Մեկոն vel Մեկոնիոն - նի -
նաց (graec.). papaver - pa-
paverculum.

Մեկուսանամ - սացայ. recedo
- secedo - segregor - disto
- abscedo - discedo - discre-
po - abeo - peregrinor - pro-
ficiscor.

Մեկուսացուցանեմ - ցուցի } se-
Մեկուսեմ - սեցի } se-

paro - segrego - dissocio -
disiungo - dirimo - removeo.

Մեկուսի - սւոյ - սեաց. absens
- longe - seorsum - distans
- procul - differens - dispar.

Մեկուսութիւն - թեան. sepa-
ratio - secretio - remotio -
abscessus - distantia - ab-
sentia - discrepantia - inter-
stitio - spatium.

Մեհեան - հեհի - հեհից (-նաց).
aedes - ethnicorum templum
- idolum - simulacrum -
delubrum - fanum - ara.

Մեհեազարդ. idolorum tem-
pli sacerdos - curator templi
- ornator fani.

Մեհեական - նի - նաց. hye-
roglicum - sacrae vel arca-
nae literae apud ethnicos.

Մեհեապաշտ. sacrilegus.

Մեհեանդ - դի - դից (-դաց).
monile - muliebris mundus
- torques - ornatio - cultus.

Մեղ vel } peccatum - culpa
Մեղք - զաց }

- noxa - iniustitia - iniquitas - iniuria - delictum - damnum - detrimentum - iactura.

» *մեղ զնեմ, եղի.* criminor - culpo - accuso - incuso - crimini do - insimulo.

» *վասն մեղացն.* holocaustum vel sacrificium pro peccato.

Մեղադիր լինիմ, եղէ. causor - accuso - incuso - culpo - criminor - increpo - insimulo - crimini do.

Մեղադրանք - նաց vel
Մեղադրութիւն - թեան } accu-

satio - incusatio - criminatio - crimen - culpato - querela - querimonia - reprehensio - insimulatio - increpatio - obiurgatio.

Մեղադրեմ - բեցի. culpo - criminor - accuso - causor - incuso - insimulo.

Մեղանամ Vid. Մեղանչեմ:

Մեղանչական - նի - նաց. iniquus - noxius - nocens - nocivus - reus - peccans - delinquens - damnosus - perniciosus - malus - vitiosus - mendosus - exitiosus - exitialis.

Մեղանչականութիւն - թեան }

Մեղանչանք - նաց vel }

Մեղանչումն - չման }

Մեղանք - նաց }

culpa - noxa - peccatum - erratum - iniuria - improbitas - perversitas - nequitia.

Մեղանչեմ - զայ - զուցեալ. pecco - delinquo - culpam committo - noxam in me admitto - noceo - laedo - iniuriam facio - inique ago - obsum - fallor - erro.

Մեղապարտ - արի - արից (- աաց). reus - sons - nocens - noxius - criminosus.

Մեղապարտեմ - արեցի. accuso - incuso - criminor - insimulo.

Մեղապարտութիւն - թեան. culpa - noxa - criminatio - insimulatio.

Մեղաւոր - րի - րաց. peccator - iniustus - noxius - reus - scelestus - iniquus.

Մեղեղի - զւոյ - զեաց (graec.). carmen modulatum - modulatio - concentio - melos.

Մեղկ - կի - կեց. mollis - lenis - delicatus - effeminatus - languidus - enervis.

Մեղկազոյն - զունի - զունից. lenior - delicatior - effeminatior - languidior.

Մեղկանամ - կացայ } mollior -
Մեղկիմ - կեցայ } emollior - lenior - in deliciis vivo - effeminor - languesco - langueo - enervor.

Մեղկութիւն - թեան. mollities - lenitudo - deliciae - languor - luxuria.

Մեղմ - մոյ. placidus - pacatus - mitis - lenitus - quietus - tenuis - blandus.

» *մեղմով* (*adv.*). submisse - paulatim - sensim - placide - leniter - mite:

Մեղմազոյն - գունի - գունից. placidior - pacatior - quietior - lenior - mitior.

» *մեղմազոյնս* (*adv.*). placide - pacate - quiete - leniter - mansuete - tranquille.

Մեղմական - նի - նաց. placatus - placabilis - sedatus - lenitus - pacatus - quietus.

Մեղմանամ - մացայ. placor - mitesco - imminuor - flector - requiesco - sedor - lenior.

Մեղմացուցանեմ - ցուցի. placco - mitigo - lenio - sedo.

Մեղմեխ - խի - խից (- խաց). nequam - malus - improbus - perversus - versipellis - subdolus - dolosus - fraudulentus - hypocrita - vafer - saevus - durus.

Մեղմխանք - նաց vel)

Մեղմխութիւն - թեան) nequities - improbitas - perversitas - dolus - fraudulentia - vafritia - hypoerisis - adulatio - stellionatus.

Մեղմխեմ - խեցի)

Մեղմղեմ - ղեցի) versipellis sum - simulo - dissimulo - fingo - adulator - assentor.

Մեղմիկ (*adv.*). paulatim - sensim - pedetentim.

Մեղմութիւն - թեան. placatio - placiditas - lenitas - quies - tranquillitas.

Մեղու - ղուի - ղուաց. apis - apicula.

Մեղուանոց - ցի - ցաց)

Մեղունոց - ցի - ցաց) apiarium - alvearium - alveare.

Մեղուցանեմ - ցի. in peccatum induco - delinquere facio - impello ad peccandum.

Մեղաստէր - սիրի - սիրաց. peccatorum amans - vitiosus - depravatus - corruptus.

Մեղաստիրութիւն - թեան. amor peccati - vitiositas - depravatio - corruptio.

Մեղբ - ղեբ (- ղու) - ղեբբ. mel.

Մեղբապոպ - պի (- պոյ). cucumis - melopepones - melo - pepo.

Մեղբ - ղաց Vid. in Մեղ:

Մենակեաց - կեցի - կեցաց. solitarius - monachus - coenobita - eremita - anachoreta.

Մենակեցութիւն - թեան. solitudo - eremus - solitarius locus - secessus - vita solitaria vel monastica.

Մենամարտ - տի - տից vel)

Մենամարտութիւն - թեան) luctatio - lucta - gladiatura - pugna - palaestra - singulare certamen.

Մենամարտիկ - տկի - տկաց. luctator - gladiator - pugnator - certator - palaestrita.

Մենանամ - հնացայ. recedo - secedo - desolatus vel solitarius sum - solus remaneo - desolor.

Մենասան - նի - նայ }
 Մենաբան - նի - նայ } mona-
 sterium - coenobium - con-
 ventus monachorum.

Մենադ - րի - րայ. solitarius
 - anachoreta - eremi cultor
 - coenobita - monachus.

Մենադու թիւն - թեան }
 Մենա թիւն - թեան } soli-

tudo - eremus - secessus -
 recessio - vita monastica.

Մենքեայ - յի - յից. machi-
 na - machinamentum - dolus.

Մենքեայործ. sculptus - ex-
 sculptus - insculptus - cac-
 latus.

Մեանիմ - ապ. morior - e-
 morior - mortuus *vel* defun-
 ctus sum - e vita cedo *vel* de-
 cedo - expiro - diem supre-
 mum obeo.

Մեհալ - սեղայ - սեղայ. mor-
 tuus - vitâ defunctus - ex-
 tinctus - corpus exanime -
 cadaver.

Մեհեղոսի - տայ - տայ
 (-տայ). suffocatus - mortuus
 - cadaver - idolum - simula-
 crum - mortalis - mortifer.

Մեհեղմ թիւն - թեան. mors
 - continentia - poenitentia.

Մեհն - նի - նայ (*græc.*). sa-
 crum Chrisma - oleum odo-
 ratum - unguentum.

Մեհուցանիմ - զի. mortem in-
 fero - interim - exanime -
 neco - comprimo - reprimo.

Մեհուցանիմ - զի. sensuum

compressio - continentia -
 interfectio - occisio.

Մեհա *vel* Մեհայ - յի (*hebr.*).
 Messias - Christus.

Մեհայ *vel* }
 Մեհայ - զայ } (*græc.*). me-
 tallum - fodina - exilium -
 deportatio - eiectio.

Մեհասան - նի - նից. undecim
 - undeni.

Մեհասանեբորդ - զի - զայ.
 undecimus.

Մեհասանեթեան - նեցունց. un-
 decim simul.

Մեհասանեթեայ - ըի - ըից.
 undecim dierum.

Մեհաքս - սի - սից *vel* - սայ
 (*græc.*). sericum.

Մեհաքսեայ - սեի - սեից. se-
 ricus.

Մեհապոլիս - ոլաի - ոլայ
 (*græc.*). Metropoli - Ar-
 chiepiscopus.

Մեհապոլիս թիւն - թեան.
 Metropolitæ dignitas - ar-
 chiepiscopalis sedes *vel* ditio.

Մեի - րայ - րայ *vel* }
 Մեի - րայի - յի - յից } noster
 - nostras.

Մեի - րայի - նի - նից
 (-նայց). nostras - contra-
 rius - popularis.

Մեիթ (*adv.*). aliquando -
 quandoque - nonnunquam -
 nunc - modo - alias.

Մեիթեան - նի - նայ. respuens
 - renuens - recusans - re-
 pudiosus - eiciens - expellens.

Մերժեմք - ժեղի *vel etiam* } re-
 Մերժեցուցանեմք - ցուցի } re-

spuo - renuo - recuso - re-
 iicio - eicio - pello - expello
 - repello - amoveo - removeo
 - amitto - aufero - devito.

Մերժումն - ժմանն. eiectio -
 reiectio - amissio - expulsio
 - amotio - remotio - absces-
 sus - repudiatio - recusatio.

Մերկ - կոյ - կոց (- կի - կաց).
 nudus - nudatus - apertus
 - patens - reiectus - purus
 - merus.

» 'ի մերկուց (*adv.*). nudo cor-
 pore - nude - super nuda
 carne - detractis vestibus.

Մերկաբար (*adv.*). nude - a-
 perte - palam.

Մերկագոյն - գունի - գունից.
 nudior - apertior - detectior.

Մերկանամք - կացայ. nudor -
 denudor - exspolior - dehisco
 - exuor - revelo - retego -
 detego.

» 'ի բաց մերկանամք. depono -
 sepono - pono.

» մերկանալ առաւոտու. illu-
 cesco - lucescit - albesco.

Մերկանդամք. nudus - nudatus
 - seminudus - inermis.

Մերկապարանոց կամ, կացի.
 manifestus *vel* patefactus fio
 - nudus et apertus sum -
 patesco - patet - patefio.

Մերկացուցանեմք - ցուցի } de-
 Մերկեմք - կեցի (- կացի) } de-
 nudo - nudo - exuo - de-

spolio - exspolio - revelo -
 retego - detego.

Մերկութիւն - թեան } nuditas
 Մերկումն - կման }
 - nudatio - detectio.

Մերձ (*praep. et adv.*). prope
 - iuxta - propinque - pro-
 xime - vicinitus.

» մերձ ընդ մերձ (*adv.*). velo-
 citer - propere - properanter
 - proxime - brevi.

Մերձակայ - յի - յից } prae-
 Մերձաւոր - ըի - ըաց } prae-

sens - adstans - propinquus
 - proximus - vicinus - fami-
 liaris - socius - sodalis -
 consanguineus - cognatus.

Մերձաւորագոյն - գունի - գու-
 նից. propius - propinquior -
 vicinior - familiarior.

Մերձաւորեցուցանեմք - ցուցի.
 admoveo - adduco - obtineo
 - occupo - dominor.

Մերձաւորիմք - բեցայ. appro-
 pinquo - accedo - consan-
 guineus fio - convenio -
 coëo.

Մերձաւորիչ - ըչի - ըաց. pro-
 pinquus - cognatus - addu-
 cens - admovens.

Մերձաւորութիւն - թեան.
 praesentia - conspectus -
 propinquitas - proximitas -
 vicinitas - appropinquatio -
 - accessio - conversatio -
 familiaritas - consanguinitas
 - cognatio - affinitas - coitus
 - connubium - matrimonium.

Մերձենամ - ձեցայ } prope sum
Մերձիմ - ձեցայ }

- advento - proximo - ap-
propinquo - accedo - tan-
go - attingo - contingo -
praevenio - coniungor - ad-
haeresco - haereo - coëo.

Մերձեցուցանեմ - ցուցի. pro-
pinquum reddo - attraho -
affero - adduco - admoveo.

Մերձեցումն - ցման vel } appro-
Մերձումն - ձման }

pinquatio - accessio - ac-
cessus - admotio.

Մեց vel Մէց. teredo - tineo
- blatta - vermis - corruptio
- tabes - putredo.

Մեքենայ - յի - յից (graec.).
machina - machinamentum
- insidiae - dolus.

Մեքենայեմ - յեցի. machinor
- molior - insidior - exco-
gito - struo - agito.

Մեքենայութիւն - թեան vel }
Մեքենաւորութիւն - թեան }

machinatio - molitio - insi-
diae - stratagema - fraus -
dolus.

Մզանք - նայ (-նց). membra-
nulum - tunica.

Մզեմ - եցի. premo - exprimo
- colo - percolo - eliquo.

Մզկիթ - կթի - կթաց. Sara-
cenorum templum.

Մէգ, միգի, միգաց. caligo -
nebula.

Մէգ, միգի (- զոյ). urina -
mictio - lotium.

Մէն, մենի, մենիւ. unus - u-
nicus - solus.

» մէն մի. unusquisque - quis-
que - singuli.

Մէջ, միջոյ vel } medium
Մէջք, միջաց (- ջոյ) }

- medietas - lumbus - renes
- venter - uterus - ilia.

» ընդ մէջ (praep.). inter - in
- per medium.

» 'ի մէջ vel 'ի միջի. in medio
- inter - in.

» 'ի միջոյ (adv.). e medio -
de medio.

Մէջօր, միջաւոր vel } meri-
Մէջօրեայ - րէի - րէից }

dies - meridianum tempus
- medium diei - dies medius.

» զմիջաւորք (adv.). meridie -
meridiano tempore - media
die.

Մէտ, միտի. momentum - lanx
- punctum - libramen - in-
clinatus - propensus - pro-
clivis.

Մթագին vel etiam } te-
Մթագոյն - ունի - ունից }

nebrosus - tenebricosus -
obscurus - caliginosus - o-
pacus.

Մթազնիմ - նեցայ } obnubilor
Մթանամ - թացայ }

- nubilor - infuscor - caligo
- obscuror - tenebror.

Մթացուցանեմ - ցուցի. obscu-
ro - obumbro - opaco.

Մթեր - րի - րից (- րաց). a-
bundantia - copia - divitiae

- opes - lucrum - congeries
- coacervatio - foeditas -
spurcitias - sordes.

Մթերանոց - ցի - ցաց. hor-
reum - horreolum - grana-
rium.

Մթերեմ - բեցի. cumulo - ac-
cumulo - coacervo - acervo
- congero - aggero - ad-
glomerio.

Մթին. subobscurus - obscu-
rus - tenebrosus - opacus
- difficile intellectu.

Մթնանամ - նացայ } infuscor -
Մթնիմ - նեցայ }
nubilior - obnubilior - obscu-
rior - caligo.

Մթութիւն - թեան. obscuri-
tas - tenebrae - caligo - o-
pacitas.

Մծեղ - զի - զաց vel } tin-
Մծղուկ - զկան - զկանց }
nulus culex - culex pipiens -
parva musca.

Մի' (adv.). ne - non - nec
- noli.

» մի' արդեօք (coni.). nonne ?
- an non ? - ne forte.

» մի' ոք. nemo - nullus.

» մի' երբեք (adv.). nunquam
- minime gentium.

Մի - իոյ (- իոջ). unus - uni-
cus - solus - singularis -
quidam - aliquis.

» մի մի, միոյ միոյ. unusquis-
que - singuli.

» մի ըսա միոջէ (adv.). unus
post unum - alius post alium

- omnes simul - singillatim
- seorsum - minute.

Միաբան - նի - նից (- նաց).
consentiens - concors - una-
nimis - monachus - coeno-
bita - sodalis - socius.

» միաբան լինիմ, եղէ. idem
sapio vel credo - sequor -
sector - concordo - convenio.

Միաբանեմ - եցի } coniungor
Միաբանիմ - նեցայ }
- consocior - consentio -
convenio - concordo - adu-
nor - cooperor - coëo - as-
socior - socior.

Միաբանութիւն - թեան. con-
sensus - concordia - unani-
mitas - conventio - unitas -
concentio - congregatio - so-
dalitium - coenobium - so-
cietas.

» միաբանութեամբ (adv.). in
concordia - concorditer - ex
consensu - unanimiter.

Միաբարբառ (adv.). una voce
- uno ore - consone - con-
sonanter.

Միագունդ (adv.). una simul
- coacervatim - gregatim.

Միադիմի. uniformis - immu-
tabilis - incommutabilis.

Միաժողով (adv.). eadervatim
- una simul - cumulatim -
coniunctim.

Միախոհ - հի - հից vel }
Միախորհուրդ - հրդոյ - դոյ }
idipsum sentiens - unani-
mus - consentiens - eius-

dem mentis - concors - consonus - assentiens.

Միածին - ծնի - ծնիւ (- ծնաւ).
unigenitus (Dei Filius) - unigena - singularis - unicus.

Միակ - կի - կաց } solus - unicus - singularis - incommutatus.

Միականի - նւոյ - նեաց. unum habens oculum - unoculus - luminis orbus - luscinus.

Միակողմանի - նիք. laesus corpore - membris captus - mutilus - distortus - claudus - curvus.

Միակրօն - նի - նից. simul vivens *vel* conversans - contubernalis - uniformis.

Միահամուռ (*adv.*). unanimiter - una simul - coniunctim.

Միահեծան. imperialis - imperatorius - regalis - regius.

Միաձայն. consonus - concors - consentiens - assentiens.

Միաձայնիմ - նեցայ. consono - concordo - consensio - assentior.

Միաձայնութիւն - թեան. consonantia - concordia - consensio - conspiratio - consensus - assensus.

Միաձեռանի } unimanus - manu
Միաձեռն }
mancus - mutilus - debilis - consonus.

Միաձեւ. uniformis - aequalis.

Միամայր *Vid.* Միամոր :

Միամիտ - մտի - մտաց } sim-
Միամտական - նի - նաց } plex - sincerus - ingenuus
- purus - integer - fidelis - fidus - stolidus.

Միամաքաբ (*adv.*). simpliciter - sincere - ingenue - pure - integre - fideliter.

Միամտութիւն - թեան. simplicitas - sinceritas - ingenuitas - puritas - fidelitas - integritas - benevolentia - concordia - stoliditas.

Միամոր - բու (- բի *vel* - բոյ) - բուց. unicus matris filius - unigena - unigenitus.

Միամորութիւն - թեան. conditio *vel* status unigeniti - solitudo - vita solitaria.

Միայն - յնոյ - յնից (- յնց). solus - unus - unicus.

» միայն (*adv.*). solum - solummodo - tantum - dumtaxat - vel.

» միայն զի *vel* թէ (*coni.*). dum - dummodo - tantum ut.

Միայնակեաց - կեցի - կեցաց *Vid.* Մենակեաց :

Միայնակեցութիւն - թեան *Vid.* Մենակեցութիւն :

Միայնանամ - յնացայ *Vid.* Մենանամ :

Միայնանոց - ցի - ցաց *Vid.* Մենաստան :

Միայնութիւն - թեան. solitudo - recessus - eremus - solitarius locus - secessus - vita solitaria.

Միանամ - իացայ. coniungor
- iungor - adunor - colligor
- haereo.

Միանգամ *Vid. in Անգամ:*

Միանգամայն (*adv.*). pariter
- simul - semel - penitus -
prorsus - simpliciter.

Միանձն - ձին - ձուէք - ձանց.
anachoreta - eremita - ere-
mi cultor - monachus - u-
nicus - solus - sui iuris -
summus.

Միանձնական - նի - նաց. soli-
tarius - solus - monasticus -
singularis.

Միանձնանամ - ձնացայ. rece-
do - secedo - religiosam ago
vitam.

Միանձնանոց - ցի - ցաց. soli-
tudo - solitarius locus - coe-
nobium.

Միանձնութիւն - թեան. ere-
mus - solitudo - vita religio-
sa - secessus - recessus - sin-
gularitas.

Միաշաբաթ - թու (- թի) } pri-
- թուց *vel etiam* } mus

Միաշաբաթի - թայ } dies
hebdomadae - dies Dominicus.

Միաչափ. aequabilis - par -
eiusdem mensurae.

Միապետ - տի - տաց. rex -
imperator - dominator.

Միապետական - նի - նաց. re-
galis - regius - imperialis.

Միապետեմ - տեցի. solus im-
pero - rego - dominor - re-
rum potior - regno.

Միապետութիւն - թեան. mo-
narchia - imperium - re-
gnum - dominatus.

Միապէս (*adv.*). aequae - ae-
qualiter - pariter - unifor-
miter.

Միասիրտ. unanimis - con-
cors - consonus - consen-
tiens - assentiens.

Միասնական - նի - նաց. con-
substantialis - eiusdem es-
sentiae - unitus - socialis.

Միասնականութիւն - թեան.
consubstantialitas - unitas -
unio - socialitas.

Միացուցանեմ - ցուցի. coniun-
go - iungo - copulo - adu-
no - cogo.

Միաւոր - րի - րաց *vel* } sin-
Միաւորական - նի - նաց } gularis

- iunctus - unitus - solus
- consubstantialis - peculia-
ris - unigenitus - unigena.

Միաւորականութիւն - թեան.
singularitas - coniunctio -
iunctio - unio.

Միաւորեմ - րեցի *vel etiam* }
Միաւորեցուցանեմ - ցուցի }
iungo - coniungo - copulo
- aduno.

Միաւորութիւն - թեան. iun-
ctio - coniunctio - consensio
- concordia - unitas - unio.

Միեղջեքու - րուի (- ջեք) -
րուաց. unicornis (animal) -
rhinoceros - monoceros - bi-
son.

Միգլմ - եցի. mingo - meio.

Միթէ (adv.). an? - num? -
numquid? - ne forte? - si?
- forsitan?

Միմեանց, զմիմեանս. invicem
- se invicem - alteruter -
mutuus.

Միմոս - սի - սայ (graec.). mi-
mus - sannio - scurro -
histrio.

Մին. unus - aliquis - qui-
dam.

Մինչ (praep.). usque ad -
usque in.

Մինչ (adv. et coni.). ita ut -
donec - usque dum - quando
- quum - ubi.

Մինչ զեւ (adv.). adhuc -
donec - dum - quum enim.

Մինչեւ (praep. et adv.). us-
que ad - usque dum - donec
- ita ut.

Մինչեւ (adv.). antequam -
priusquam - nondum.

Միշա (adv.). semper - per-
petuo - iugiter - indesinen-
ter - assidue.

Միութիւն - թեան. unitas -
unio - coniunctio - iunctio.

Միջագետք - սայ. Mesopota-
mia (regio inter Euphratem
et Tigrim).

Միջակ - կի - կայ. mediocris -
medius - modicus - modera-
tus - medium.

Միջակէտ - կիտի. punctum
medium (·).

Միջակութիւն - թեան. me-

diocritas - medietas - mo-
dus.

Միջամուխ լինիմ, եղէ. me
immisceo - ingero me - ado-
rior - aggredior.

Միջառ - աի - սայ. insectum
- bestiola.

Միջերկրական vel
Միջերկրեայ - յբ - յց } mediter-
raneus - Anatolia - Asia mi-
nor.

Միջին - ջնոյ - ջնոց. medius -
mediocris - modicus.

Միջնայարկ - կի - կայ. tabu-
latum medium domuum.

Միջնողն - զան (- զին) - զունք
- զանց. dorsum - tergum.

Միջնորդ - զի - զայ. interven-
tor - intercessor - conciliator
- sequester.

Միջնորդեմ - եցի } intervenio
Միջնորդեմ - զեցայ }

- intercedo - intersum - in-
terpono me - procuro.

Միջնորդութիւն - թեան. in-
terventio - intercessio - in-
tercessus - interpositio - ops
- auxilium.

Միջնորմ - մոյ. paries interge-
rinus - murus medianus.

Միջոց - ցի - ցայ. medium -
medietas - intervallum - spa-
tium - interstitium - differen-
tia - discrimen - discrepantia.

Միջօր - ջառուր Vid. Մէջօր :

Միջօրեայ - բէի - բէից } me-
Միջօրեական - նի - նայ } ridialis - meridianus.

Միւ, մայ - սոյ (մի - սոյ).
caro.

Միւ, միւի vel } mens - intel-
Միւր, մոայ } lectus - sensus - cogitatio
- ingenium - consilium -
conscientia.

» զմիսս հաճեմ - ճեցի. placeo
- satisfacio - suadeo - in
meo sensu abundo.

» զմտաւ ածեմ - ծի. cogito -
recogito - in mente agito -
considero - existimo - sentio
- perpendo.

» ընդ միսս (adv.). intra se -
secum - in semetipso - sibi.

» ըստ միսս (adv.). ex senten-
tia - iuxta conscientiam.

» 'ի միս առնում, առի. intel-
ligo - comprehendo - cogito
- considero - animadverto -
cognosco.

» 'ի միսս գամ, եկի vel լինիմ,
եղէ. ad me revertor vel re-
deo - considero.

» 'ի միսս դնեմ, եղի. in prae-
cordiis pono - propono - sta-
tuo - constituo - decerno -
iudico - arbitror.

» 'ի միսս ունիմ, կալայ. in
mente vel apud me contineo
- mente teneo.

» միսս դնեմ, եղի. considero -
animadverto - animum atten-
do vel intendo - specto -
contemplor.

Միսեմ - տեցի } propendeo -
Միսիմ - տեցայ }

inclinor - vergo - declinor
- proclivis vel pronus sum -
assentior - consentio.

Միտուիթիւն - թեան } propen-
Միտումի - տման } sio - inclinatio - libramen-
tum - pronitas - proclivitas
- assensus - consensus.

Միրդ, մրդոյ - գոյ vel մրդի -
գից (- գայ). fructus - po-
mum.

Միւռն - նի - նայ Vid. Մե-
ռն :

Միւս - սոյ - սոյ. alter - alius
- sequens - unus.

» միւս եւս vel եւ միւս (adv.).
secundo - iterum - denuo -
rursus.

Միւսանգամ (adv.). altera vice
- rursum - iterum - secundo
- denuo.

» միւսանգամ դալուս. reditus
- reversio - reditio.

Միւսիոն - նի - նից vel - նայ
(lat.). musivum - vermicu-
latum emblema - lapillus.

Միօրեայ - րէի - րէից. unius
diei - diurnus.

Միօրինակ (adv.). pari modo
- pariter - uniusmodi - ae-
qualiter - similiter.

Միսեմ - եցի. iniicio - immitto
- intingo - tingo - mergo
- acuo.

Միսիթար - րի - րայ. consolati-
o - solatium - admonitio.

» միսիթար լինիմ, եղէ vel տամ,
եառ. consolor - solor - recreo.

Մխիթարական - նի - նաց. consolatorius - exhortativus.

Մխիթարակից լինիմ, եղէ. simul consolor.

Մխիթարեմ - բեցի. consolor - recreo - exhortor - adhortor - hortor - suadeo - intercedo - advoco - deprecor - obsecro - verbis mulceo - sedo.

Մխիթարիչ - բչի - բչաց. consolator - consolans - solator - hortator - intercessor - admonitor - advocatus - Paracletus.

Մխիթարու թիւն - թեան. consolatio - solatium - exhortatio.

Մծղնեայ - նէի - նէից. immundus - impurus - sordidus - turpis - probrosus.

Մծղնեու թիւն - թեան. immunditia - impuritas - sordes - turpitude - probrium.

Մկան - նի. lumbus - coxa - coxendix.

Մկանունք - կանանց }
Մկանք - կանաց } tergum
- dorsum - terga aquae.

Մկնաքիս - քսի - քսաց. mustela - mus araneus.

Մկնդաւոր - ըի - բաց. hastatus.

Մկունդ - կնդի - կնդաց. hasta - lancea - sarissa.

Մկրատ - տի - տաց. forfex - forficula.

Մկրտատուն - տան }
Մկրտարան - նի - նաց } baptiste-

rium - lavacrum baptismatis.

Մկրտեմ - տեցի. baptizo - abluo - lavo - immergo - mergo - tingo - illumino.

» 'ի մկրտութիւն vel մկրտութիւն մկրտիմ. baptismo baptizor.

Մկրտիչ - տչի. baptizator - baptizans - Baptista (S. Ioannes).

Մկրտութիւն - թեան. lavatio - baptisma - baptismus - martyrism.

Մղեղ - զի - զեց (- զաց). lanugo - pulvis - cinis - favilla - scintilla.

Մղեղեմ - զեցի. in cinerem verito vel redigo - evaporo.

Մղեմ - զեցի. pello - impello - repello - expello - propello - amoveo - admoveo - retroduco - eiicio - iniicio.

Մղն - նի - նից vel - նաց (graec.). mille passus - miliarium.

Մնամ - ացի. maneo - remaneo - permaneo - linquor - relinquor - derelinquor - residuo - exspecto - praestolor - sustineo.

» կամ մնամ Vid. in Վամ, կացի:

Մնաս - սի - սից vel - սու - սուց (graec.). mina - mna.

Մնացական - նի - նաց. remanens - permanens - manens - residuus - stabilis - constans.

Մնացորդ - զի - զայ *vel* }
 Մնացորդութիւն - թեան } *reli-*
 Մնացուած - ծոյ - ծոց }
 Մնացութիւն - թեան }

quiae - residuum - pars -
 portio - Paralipomenon.

Մնչեմ - չեցի. murmuro - su-
 surro - vocem edo - clamo.

Մնչիւն. murmur - susurrus -
 vociferatio - clamor.

Մնջիկ *vel* Մնջուկ (*adv.*). ta-
 cito - secreto.

Մշակ - կի - կաց. agricola -
 agricultor - vinitor - colonus
 - rusticus - operarius.

Մշակական - նի - նաց. geor-
 gicus - agrarius.

Մշակեմ - կեցի. terram *vel* a-
 grum colo - agriculturam
 exerceo.

Մշակութիւն - թեան }
 Մշակումն - կման }

agricul-
 tura - agrorum cultus - a-
 gricolatio - agricultio.

Մշտակայ - յի - յից } *semper*
 Մշտակաց }

stans -
 sempiternus - aeternus - im-
 mobilis - immotus - stabilis.

Մշտակայութիւն - թեան }
 Մշտակացութիւն - թեան }

sem-
 piternitas - aeternitas - im-
 mobilitas - stabilitas.

Մշտիկ - տկի - տկաց. hysso-
 pum - spongia.

Մշտնջեական - նի - նաց *vel* }
 Մշտնջեաւոր - ըի - ըաց }

Մշտնջեաւորական - նի - նաց }
 sempiternus - aeternus - per-

petuus - permanens in ae-
 ternum - perennis - stabilis
 - continuus.

Մշտնջեականից - կցի - կցաց }
 Մշտնջեաւորականից - կցի - ցաց }
 coaeternus.

Մշտնջեանամ - ջեանացայ *vel* }

Մշտնջեաւորանամ - ըացայ }

Մշտնջեաւորիմ - ըեցայ }

consto - persto - persisto -
 constanter permaneo - sub-
 sideo - persevero - perpetuo -
 commoror.

Մշտնջեապէս *vel* } (*adv.*).

Մշտնջեաւորաբար }

aeternum

Մշտնջեաւորապէս } - semper

- sempiternus - perpetuo -

iugiter.

Մոդ - զու - զուց (- զի - զաց).
 magus - sagus - prae-
 stigiator - incantator - venefi-
 cius - strigo.

Մոգական - նի - նաց. magicus
 - praestigiosus - maleficus.

Մոգեան. magi - sagi - prae-
 stigiatores - incantatores -
 venefici.

Մոգեմ - զեցի. incanto - ex-
 canto - fascino - artem ma-
 gicam exerceo.

Մոգութիւն - թեան. magia -
 magica ars - magice - prae-
 stigiae - incantamentum -
 veneficium - fascinatio.

Մոգպետ - տի - տաց. praefectus
 magorum - caput incantato-
 rum.

Մոգի - զւոյ. vitellus - vitulus.

ՄՈԼաթզենի - նւոյ } sycaminus
 ՄՈԼաթուզ - թզոյ }
 - sycomorus.

ՄՈԼախինդ - խնդի. cicuta -
 aconitum.

ՄՈԼախոտիմ - տեցի } herbâ
 ՄՈԼախոտիմ - տեցայ }
 inutili herbasco - herbosus
 fio.

ՄՈԼաձիթենի - նւոյ. oleaster.

ՄՈԼար - րի - րից (- բաց). pla-
 nus - impostor - seductor
 - errabundus - erraticus -
 erro.

» աստղ մոլար. sidus errans -
 planeta.

ՄՈԼարանուն. falsi nominis -
 fallax - dolosus.

ՄՈԼեզին - զնի - զնաց (- զնեաց) }
 ՄՈԼեզնական - նի - նաց }
 insanus - furiosus - furibun-
 dus - furens - demens -
 daemoniacus.

ՄՈԼեզնաբար (adv.). insane -
 furiose - furenter - dementer.

ՄՈԼեզնիմ - նեցայ. insanio -
 furo - desaevio - in furorem
 versor - dementia - obstu-
 pefio.

ՄՈԼեզնոս - տի - տաց. insa-
 nus - furiosus - furens -
 demens.

ՄՈԼեզնոտու թիւն - թեան } insa-
 ՄՈԼեզնու թիւն - թեան }
 ՄՈԼեզնուցք }
 nia - furor - dementia.

ՄՈԼեխինդ - խնդի Vid. ՄՈԼա-
 խինդ :

ՄՈԼեմ - լեցի vel } furio
 ՄՈԼեցուցանեմ - ցուցի }
 - in furorem ago - concito.

ՄՈԼեկան - նի - նաց } insanus -
 ՄՈԼի - լոյ - լեաց }
 furiosus - furens - demens.

ՄՈԼեմ - լեցայ. insano - furo
 - demens sum - amore in-
 cendor - divino.

ՄՈԼոշ - շի - շեց. malva.

ՄՈԼոր - րի - րից. errabundus
 - erraticus - errans - erro-
 neus - erro.

ՄՈԼորակ - կի - կաց. sidus er-
 rans - planeta.

ՄՈԼորական - նի - նաց. aber-
 rans - errans - erroneus.

» աստղ մոլորական. sidus er-
 rans - planeta.

ՄՈԼորանք - նաց. erratio - er-
 ratus - vagatio.

ՄՈԼորեմ - րեցի } aberro - ex-
 ՄՈԼորեմ - րեցայ }
 erro - erro - vagor - eva-
 gor - furo - mente capior -
 seductor - digredior.

ՄՈԼորեցուցանեմ - ցուցի. in
 errorem mitto vel induco -
 aberrare facio - seduco - a
 recta via abduco.

ՄՈԼորեցուցիչ - ցուցչի - չաց.
 seductor - planus - deceptor
 - corruptor.

ՄՈԼորու թիւն - թեան } insania
 ՄՈԼորումն - բման }
 - erratio - error - erratum
 - vagatio - dementia - se-
 ductio - morum depravatio.

Մոլութիւն - թեան. insania - furor - concupiscentia - cupiditas.

Մոխիր - բոյ - բոց. cinis - pulvis - favilla - fuligo.

Մոխրագոյն - գունի - գունից. cineraceus - cinereus - fuliginous - fuliginosus.

Մոխրեմ - բեցի } in cinerem
Մոխրիմ - բեցայ }
vergo - in pulverem verto.

Մողէզ - ղեզի - ղեզաց } lacerta
Մողիզ - ղի - զաց }
- lacertus.

Մոմ - մոյ - մոց. cera - cereus.

Մոմակալ - լի - լաց. candela-brum.

Մոմեայ vel etiam }
Մոմեղէն - ղինի - ղինաց } ce-
reus - cereolus - cera.

Մոմեմ - նեցի. incero - cero - cerâ illinio vel obduco.

Մոյթ, մութի - թից. susten-taculum - fulcimentum - fulcrum - firmamen.

Մոյկ, մուկի - կաց. calceus - calceamentum - calceamen.

Մոյն - յնք. forma - decor - pulchritudo - species.

Մոռանամ - ոացայ. obliviscor - in oblivione sum - dedisco - latet me.

Մոռացկոտ - տի - տաց. obli-viosus - oblitus - immemor - incuriosus - negligens.

Մոռացկոտութիւն vel }
Մոռացութիւն - թեան } oblivio
Մոռացումն - ցման }

- oblivium - incuria - negli-gentia - indiligentia.

» 'ի մոռացումն անկանիմ - կայ vel գամ, եկի. in oblivionem incido - oblivioni trador.

Մոռացուցանեմ - ցուցի. obli-vionem affero - dediscere fa-cio - oblivioni do.

Մոռացոնք. oblivio - oblivium.

» 'ի մոռացոնս զարձուցանեմ-ցի. oblivioni trado - obli-vione deleo.

Մովսիսական }
Մովսիսեան } Mosaicus.

Մորենի - նւոյ. morus - rubus - sentis.

Մորթ - թոյ - թոց. pellis - corium - cutis.

Մորթեղէն - ղինի - ղինաց. pelliceus.

Մորթեմ - եցի. pellem detraho - iugulo - interficio - neco - occido - macto.

Մորի - բւոյ - բեաց. caula - lustrum - latibulum - late-bra.

Մորմոքահք - նաց }
Մորմոքումն - քման } dolor -
angor - moeror - aegritudo.

Մորմոքիմ - քեցայ. doleo - dolore afficio - moereo - angor - crucior.

Մորոս - սի - սաց (graec.). stultus - fatuus - bardus.

Մորոսական - նի - նաց. stolidus - ineptus - spernens - con-temnens.

Մորոսանամ - սացայ. stulte ago

- infatuor - ineptio - stultesco.

Մ^{որոտու}թիւն - թեան. stultitia - fatuitas - ineptiae - ineptitudo - insipientia - stoliditas.

Մ^{ուզ}, մզոյ (մզի). pressio - pressus - succus.

Մ^{ու}թ, մթոյ - թոց } tenebrae
Մ^{ու}թն, մթան }
- caligo - obscuritas.

Մ^{ու}խ, մխոյ Vid. Օ^{ու}խ:

Մ^{ու}խ - խք. ignitus - igneus - candens.

Մ^{ու}ծանեմ - ծի. induco - introducto - infero - deduco - impello - transpono - impono.

» ածեմ մուծանեմ. duco - conduco - perduco.

» ի ներքս մուծանեմ. introducto - infero.

Մ^{ու}կն, մկան - կուկք - կանց. mus - musculus - sorex.

Մ^{ու}ճակ - կի - կաց. calceolus.

Մ^{ու}ն - նի (մնոյ). musca - culex - vermiculus.

Մ^{ու}նջ, մնջոյ (- ջի). mutus - tacitus - silens.

Մ^{ու}շկ, մշկոյ. muscus.

Մ^{ու}շտակ. pellicea vestis - villosa pellis.

Մ^{ու}տ, մտի (մտոյ) vel } intro-
Մ^{ու}տք, մտից }
itus - ingressus - introductio - adventus - proventus - reditus.

» մուտք արեւու. occasus solis - occidens.

» մուտ-ի էլ. introitus et exitus - ingressus et egressus.

Մ^{ու}ր, մրոյ. fumus crassior - fuligo - atramentum.

Մ^{ու}րամ - բացի vel } mendico
Մ^{ու}րանամ - բացայ }
assem - mendice quaero - emendico - stipem rogo vel corrogo.

Մ^{ու}րացիկ - ցկի - ցկաց } mendicans - mendicus.
Մ^{ու}րիկ - ըկի - ըկաց }

Մ^{ու}րկ, մրկի - կաց. arista - far - spica.

Մ^{ու}րհակ - կի - կաց. syngraphus - conscriptio - libellus - charta.

Մ^{ու}րճ, մրճոյ - ճոց. malleus - malleolus - ascia - securis - bipennis.

Մ^{ու}րող - ղի - ղաց. mendicus - mendicans - emendicans.

Մ^{ու}րողութիւն - թեան. mendicatio - mendicitas.

Մ^{ու}րուք - ըրուաց Vid. Մ^{ու}րուք:

Մ^{ու}րտ, մրտի - տաց. myrtus.

Մ^{ու}րտաստան - նի. myrteta - myrtetum.

Մ^{ու}այլ - լի - լից. obscuratio - obscuritas - caligo - tenebrae.

Մ^{ու}մում - աջի } murmuro -
Մ^{ու}մում - էջի }
rugio - fremo.

Մ^{ու}մումն - ոման. murmur - rugitus - fremitus.

Մ^{ու}նչամ - չացի } mugio - ru-
Մ^{ու}նչեմ - չեցի }

gio - fremo - eructo - cre-
po - increpo - exspiro.

Մռնչիւն *vel* }
Մռնչումն - չման } mugitus -
rugitus + fremitus - eructa-
tio - crepitus.

Մսան - նի - նաց }
Մսանուկ - նանց } ilia - lum-
bus - coxa - coxendix.

Մսալաճառ - ուի - ոաց. lanius
- lanio.

Մսալաճառանոց - ցի - ցաց.
laniena - macellaria taberna.

Մսեղէն - զինի - զինաց }
Մսեղի - զւոյ - զեաց } car-
neus - carnarius - carnulen-
tus - carnosus - caro - mor-
tales.

Մսիմ - սեցայ. frigeo - frigo-
re contremisco - frigesco.

Մսուր - սրոյ (- սրի) - րոց. prae-
sepe - praeseptum - stabu-
lum.

Մտաբերեմ - րեցի. cupio - aveo
- concupisco - aggredior -
impono - cogito - in animo
habeo - meditor - inclino -
propendeo - proclivis sum.

Մտաբերութիւն - թեան. cu-
piditas - desiderium - con-
cupiscentia - sollicitudo.

Մտաղիւր *vel* }
Մտաղիւրադոյն } (adv.). li-
benter - bene - suaviter -
ex animo - toto pectore -
ingenue.

Մտաղիւրութիւն - թեան. cu-
stoditio - attentio - bona

voluntas - diligentia - sol-
licitudo.

» մտաղիւրութեամբ (adv.). li-
bentissime - diligenter - pro-
lixius - sollicite.

Մտադրեմ - րեցի. attendo -
aures praebeo.

Մտադրութիւն - թեան. atten-
tio - diligentia - cura - sol-
licitudo.

Մտախաբ - րի - բաց. impostor
- seductor - planus - nebulo
- circumscriptor.

Մտախաբութիւն - թեան. im-
postura - seductio - fraus -
dolus - deceptio.

Մտախոհ - լինիմ, եղէ. cogito -
in animo habeo - mecum repu-
to - meditor - considero - ex-
pendo - perpendo - intelligo.

Մտախոհութիւն - թեան }
Մտախոհութիւն - թեան } co-
gitatio - meditatio - consi-
deratio - consilium mentis -
animadversio.

Մտածեմ - եցի. cogito - exco-
gito - meditor - considero -
mente revolveo - contemplor
- perpendo.

Մտածութիւն - թեան }
Մտածումն - ծման } cogita-
tio - cogitatum - meditatio
- consideratio - contempla-
tio - consilium - prudentia -
cautio - sensus - intellectus.

Մտահաճ *vel* Մտահաճոյ.
obsequens - praeiudicans -
persuasibilis.

Մաահաճութիւն - թեան. obsequium — praeiudicium — praeiudicata opinio.

Մաանեմ, մտի. intro — introëo ingredior — introducor — inducor — penetro — ascendo (navim).

» **ընդ արեւուն մաանել vel 'ի մաանել արեգական.** in occasu vel sub occasum solis — sub vesperum — die facta.

» **'ի ներքս մաանեմ.** intro ingredior — introëo.

» **յանհարս մաանեմ** Vid. in **Ընհարս:**

Մաափարժ - ժի - ժից. ingeniosus — perspicax — bona indole praeditus — studiosus.

Մաափարժութիւն - թեան. ingenium — perspicacitas — studium.

Մաաջածին. ementitus — fictitius — fictus — simulatus.

Մաաջի - ցոյ - ցեաց } **Մաաւոր - ըի - բաց** } intelli-

gens — intelligibilis — mentis compos — sapiens — prudens — acutus — solers.

Մաաւորաբար } **Մաաւորապէս** } (adv.). intel-

liger — perspicue — dilucide — spiritualiter — pie — arcane — mystice.

Մաաւորական - նի - նաց. intellectualis — mentalis — ad mentem pertinens.

Մաաւորութիւն - թեան. intelligentia — intellectus — mens.

Մտերիմ - բմի - բմաց. genuinus — germanus — sincerus — familiaris — benevolus.

Մտերմաբար (adv.). genuine — sincere — familiariter — benevole.

Մտերմութիւն - թեան. genuinitas — germanitas — sinceritas — familiaritas — benevolentia — bonum ingenium.

Մարակ - կի - կաց (- արկի - արկաց). flagellum — flagrum — stimulus — calcar — aculeus.

Մարակեմ - կեցի. flagello — flagris caedo — stimulo — calcar addo — pungo — verbero.

Մարուկ - արկի - արկաց. pul-lus — asellus.

Մրգաբեր - բի - բաց. fructifer — fructuosus — fructificans — frugifer.

Մրգապահ - հի - հաց. custos autumnalium fructuum.

Մրեմ - եցի. infusco — fusco — nigro — nigrefacio.

Մրմնջեմ - ջեցի. mussito — musso — susurro — murmuro — cano — recanto — ingemo — suspiro.

Մրմունջ - մնջոյ - մնջոց. mus-sitatio — susurratio — murmur — suspirium — gemitus.

Մրուր, մրրոյ - բոց. faex — re-trimentum — sedimentum — amurca.

» **մրուր տամ, ետու.** ululatus

edo - dolore afficio - sperno
- despicio - contemno.

Մրջիմն - ջման - ջմունք -
ջմանց vel etiam

Մրջիւն - ջեան - ջեանց }
formica - formicula.

Մրջիւնառիւծ - ծոյ - ծոց }

Մրջմառիւծ - ծի - ծից }
mirmeleon - leo formicarius
(species magnae formicae).

Մրջիւնոց - ցի - ցաց }

Մրջմոց - ցի - ցաց } formica-
rum nidus - fornicatio.

Մրսիմ - սեցայ Vid. Մսիմ:

Մրբիկ - բրկի - բրկաց. procel-
la - turbo - nimbus - tem-
pestas - perturbatio - va-
por:

Մրբիմ - բրեցայ. sedimen de-
pono - turbor.

Մրբկաբեր }

Մրբկալից } procellosus - tur-

Մրբկայոյզ }

batus - nimbosus - nimbifer
- commotus - agitatus.

Մրբկեմ - եցի. perturbo - con-
turbo - turbo - procello -
commoveo - agito.

Մրցական - նի - նաց. certator
- puginator - luctator - pu-
gil - athleta.

Մրցամարտք - տից. certamen
- pugna - lucta - pugilatio
- athletica.

Մրցանակ - կի - կաց. certami-
nis praemium - athlon - re-
muneratio.

Մրցիմ - ցեցայ. pugilatu certo

- pugno - pugillo - luctor
- dimicor - certamen in eo.

Մրցանք - նաց vel
Մրցողութիւն - թեան } certa-

Մրցութիւն - թեան }
Մրցումն - ցման }

men - pugna - luctatio -
pugilatus - pugilatio - pu-
gnus - athletica - dimicatio.

Մօմ (praep. et adv.). prope
- iuxta - contiguus - con-
iunctus - praesens.

» 'ի մօտոյ vel ընդ մօտոյ (adv.).
proxime - prope - protinus
- cito.

» մօտ լինիմ, եղէ. appropinquo
- adsum - accedo.

Մօտազոյն - գունի - գունից.
propinquior - propior - pro-
ximus.

Մօտալուս. imminens - in-
stans.

Մօտակայ - յի - յից }

Մօտական - նի - նից } praesens

Մօտակաց - ցի - ցաց }

- adstans - assistens - in-
stans - imminens - familia-
ris.

Մօտակտուր լինիմ, եղէ. ab-
scindor - obtruncor - muti-
lor.

Մօտաւոր - ըի - ըաց. proxi-
mus - praesens - adstans -
familiaris.

Մօտաւորիմ - բեցայ. propius
accedo - appropinquo - pro-
ximo.

Մօտաւորութիւն - թեան. pro-

pinquitas - proximitas - vicinitas.

Մօտաքաղաք - քի - քաց. suburbium - suburbana.

Մօտիմ - տեցայ. appropinquo - propinquo - accedo - adsum - praesens sum.

Մօր - րի - րից (- րաց). lutum - coenum - palus - uligo.

Մօրաքոյր - քեռ. matertera.

Մօրեղբայր - բօր. avunculus.

Մօրեղբորորդի - դւոյ - դւոց. filius avunculi.

Մօրու - լի - լից (-ւոյ -ւոց). noverca.

Մօրուանի - նւոյ - նեաց. barbatus - lanuginosus.

Մօրուք - բուաց. barba - lanugo.

3

Յադ

Յաբեթածին }
Յաբեթական } Iapheticus.

Յաբեթեան }

Յադ - գոյ. satietas - saturitas - expletio.

» ջյադ (adv.). satiate - ad satietatem - in saturitatem.

Յազենամ - գեցայ } satior - sa-

Յազիմ - գեցայ } tursor - impleor vel expleor cibo.

Յազեցութիւն - թեան } satie-

Յազեցումն - ցման } tas - saturitas - expletio - fastidium.

Յազեցուցանեմ - ցուցի. satio - saturo - expleo - impleo - repleo - pasco.

Յազութիւն - թեան } saturitas

Յազումն - զման }

Յազուրդ }

Յախ

- satietas - expletio - fastidium.

Յազիմ - գեցի. macto - iugulo - immolo - sacrifico - sacrificium facio.

Յազումն - զման. mactatus - iugulatio - immolatio - sacrificium.

Յախճապակ - կի - կաց } porcel-

Յախճապակի - կւոյ } lana - myrrha - veneriae testa - vermiculatum emblema - calculus - scrupulus - lapillus.

Յախճապակապառ } myrrhinus

Յախճապակեայ } - emblemate vermiculato pictus - lapillis compactus.

Յախուռն (adv.). permixte - confuse - audenter - audacter - temere - inconsulto.

Յաճեմ - ծեցի *vel etiam* } deambulare facio - commoveo - circumago.

Յաճիմ - ծեցայ. circumeo - conversor - otheo - aberro - vagor.

Յաճուծիւն - թեան } circuitio
 Յաճումն - ծման } circuitus - aberratio - deambulatio - inconstantia - evagatio.

Յականեմ - նեցի. intueor - visito - procuro.

Յակինթ - կնթի - կնթաւ }
 Յակինթոս - սի - սիւ }
 (graec.). hyacinthus.

Յակնթակալ } hyacinthinus.
 Յակնթեայ }

Յակովբեան - նք. filius Iacobi - ad Iacobum pertinens - Iacobus Apostolus eiusque discipuli.

Յաղաքս (praep.). de - pro - propter - ob.

Յաղեմ - ղեցի. salio - sale aspergo *vel* condio.

Յաղթ - թի (- թոյ). multus - magnus - grandis - ingens - potens - validus - firmus - robustus.

Յաղթական - նի - նաց. victor - superator - triumphator - triumphans - debellator.

» յաղթական լինիմ, եղէ. vinco - supero - triumpho - debello.

Յաղթահասակ - կի - կաց. pro-

cerum habens corpus - gigas - praelongus - praegrandis.

Յաղթահարեմ - րեցի. praevalleo - invalesco - invaleo - opprimo - confundo - convinco - supero.

Յաղթահարութիւն - թեան. invalentia - oppressio - confusio - detrimentum - iactura - damnum.

Յաղթանակ - կի - կաց. brabeum - brabium - remuneratio - praemium - triumphus - palma.

Յաղթանակեմ - կեցի. brabeum obtineo - victoriam assequor - triumphum ago.

Յաղթանդամ. procerum habens corpus - gigas - colossus - praealtus - praegrandis.

Յաղթանդամութիւն - թեան. proceritas corporis - immanitas staturae.

Յաղթեմ - թեցի *vel* } vinco
 Յաղթողանամ - ողացայ }
 - supero - debello - triumpho - valeo - obtineo.

Յաղթող - ղի - ղաց. vincens - victor - superans - debellator - triumphans - triumphator.

Յաղթութիւն - թեան } victoria - triumphus - magnitudo
 Յաղթումն - թման }
 - proceritas - amplitudo.

Յաճախ - խի - խաց. frequens - creber - abundans - continuus - assiduus.

Յաճախաբար } (adv.). frequen-
 Յաճախապէս }
 ter - crebro - abunde - saepe - persaepe - saepenumero
 - diu - plerumque - continuo - iugiter - multum -
 valde.

Յաճախիմ - խեցի }
 Յաճախիմ - խեցայ } frequento
 - permaneo - celebro - abundare facio - multiplico - amplifico - dilato - continuo.

Յաճախու թիւն - թեան }
 Յաճախումն - խման } fre-
 quentia - frequentatio - amplificatio - abundantia - copia - multitudo - assiduitas - continuatio - incrementum.

Յամայր. longus - prorogatus - productus - prolixus.

Յամառ - ուի - ոաց. pertinax - obstinatus - pervicax - tenax - contentiosus.

Յամառանամ - ոացայ }
 Յամառեմ - ոեցի vel } animum
 Յամառիմ - ոեցայ }
 obfirmo - obstino - pertinax fio - duresco - obduresco - insto - insisto.

Յամառու թիւն - թեան }
 Յամառումն - ոման } perti-
 nacia - obstinatio - pervicacia - animi durities - tenacitas - contentio.

Յամեմ - եցի vel }
 Յամեմամ - եցայ } moram facio
 - tardo - cunctor - moror - permaneo - insto - per-

sisto - remaneo - conversor - divertor.

Յամեցուցանեմ - ցուցի. tardo - retardo - retineo.

Յամուր - մուրի - մուրաց. ibex - rupicapra.

Յամր. tardus - lentus - piger - segnis - deses - desidiosus.

Յամրանամ - րացայ. tardo - lentescio - pigresco - pigror - segnis fio - desideo.

Յամրու թիւն - թեան. tarditas - lentitudo - pigritia - segnities - desidia - cunctatio.

Յայնժամ (adv.). tunc - in illo tempore - tum.

» յայնժամու. quod tunc fuit - praeteritus.

Յայնկոյս (praep.). trans - ultra.

Յայնմ հետէ Vid. in Հետէ:

Յայսկոյս (praep.). cis - citra.

» յայսկոյս յայնկոյս. huc et illuc - quocumque.

Յայսմաուրք - րաց (- րց). Menologium - Martyrologium (Ecclesiae Armenae).

Յայսմ հետէ Vid. in Հետէ:

Յայս - տի - տից. manifestus - notus - clarus - apertus - perspicuus - patens.

» 'ի յայս զամ, եկի. manifestor - innotesco - patefio - pateo.

» յայս ածեմ, ածի vel առնեմ, արարի. manifesto - in lucem pono - patefacio - declaro

- ostendo - annuntio - significo.

» *յայտ լինիմ, եղէ.* manifestor - patefio - notus fio - appareo - innotesco.

» *յայտ է vel յայտ իսկ է.* manifestum vel notum est - patet - liquet.

Յայտարար - ըի - բաց } declaratus - explanatus - illustratus - indicans - indicatus - patens - patefactus.

Յայտարարութիւն - թեան. declaratio - explanatio - enodatio - monitum - admonitio.

Յայտ յանդիման (adv.). palam - aperte - clare - manifeste - evidenter.

Յայտնաբան - նի - նից. perspicuus - clarus - manifestus - aptus - patens.

Յայտնաբանեմ - նեցի. illustro - declaro - explano - explicio - interpretor - enarro - expono - exprimo.

Յայտնաբանութիւն - թեան. declaratio - explanatio - explicatio - interpretatio - indicium - manifestatio - expressio - demonstratio.

Յայտնաբար } (adv.). manifestus
Յայտնապէս }
- dilucide - propalam - perspicue - aperte - diserte - evidenter - plane.

Յայտնեմ - նեցի. manifesto -

manifestum reddo vel facio - revelo - patefacio - declaro - ostendo - illustro - retego.

Յայտնի - նույ - նեաց. manifestus - patens - evidens - notus - perspicuus - clarus - aptus.

» *յայտնի առնեմ, արարի.* manifesto - notum facio - ostendo - patefacio.

» *յայտնի լինիմ, եղէ.* manifestor - notus fio - innotesco - palam appareo - patefio.

Յայտնութիւն - թեան. manifestatio - declaratio - indicium - revelatio - illustratio - adventus - Apocalypsis - Epiphania - oraculum - apparitio - perspicuitas.

» *յայտնութեամբ (adv.).* manifeste - palam - evidenter - aperte.

Յայրատ - տի - տաց. impudens - impudicus - inverecundus - petulans - protervus - audax.

Յանդ - գի - գից. conveniens - decens - aptus - cessatio - finis - terminus - terminatio - quies - exitus.

» *յանդ ելանեմ, ելի.* finem habeo - desino - cesso - adimpleor - terminor - perficior.

» *յանդ հանեմ, հանի.* finio - termino - conficio - perficio - absolvo - dirimo.

Յանգաւոր - ըի - բաց. postremus - extremus - congruens - aptatus - accommodatus.

Յանդեմ - դեցի vel
Յանդեցուցանեմ - ցուցի } *con-*
ficio - perficio - finio - ab-
solve - termino - concludo
- desinere facio.

Յանդեմ - դեցի } *desino - ces-*
Յանդեմ - դեցայ }
so - finem habeo - convenit
- decet.

Յանդութիւն - թեան }
Յանդումն - զման } *termi-*
natio - cessatio - quies -
conclusio - consummatio -
finis - convenientia - con-
gruentia - decentia - harmo-
nia - affinitas.

Յանդուցանեմ - ցի. *rem mihi*
vindico vel sumo - proprium
facio - concilio - accommo-
- apto.

Յանդգնաբար } *(adv.). auda-*
Յանդնադոյն }
citer - audacter - audenter
- audacius - audentius - te-
mere - ambitiose - fidenter
- proterve - superbe - ar-
- roganter.

Յանդգնիմ - գնեցայ. *audeo -*
tento - ambitiosus sum - su-
perbio - intumescio - prae-
sumo - aggredior.

Յանդգնութիւն - թեան. *auda-*
cia - audentia - temeritas -
ambitio - fidentia - proter-
vitas - arrogantia - prae-
sumptio - superbia.

Յանդիման (*praep. et adv.*).
in faciem vel conspectu - ex

adverso - contra - coram -
palam - ante - in praesen-
tia.

» յանդիման առնեմ, արարի vel
կացուցանեմ - ցուցի. *sisto -*
adduco - praebeo me - exhi-
beo - proba - commendo -
constituo - reprehendo.

» յանդիման լինիմ, եղէ vel
կամ, կացի. *adsto - sisto me*
- assisto - manifestor - ap-
- pareo.

Յանդիմանակայութիւն -
թեան. *argumentum - pro-*
batio - demonstratio - expro-
bratio - reprehensio.

Յանդիմանական - նի - նաց. *re-*
prehensione dignus - vitupe-
rabilis - clarus - apertus.

Յանդիմանեմ - նեցի. *arguo -*
redarguo - reprehendo - in-
crepo - obiurgo - corripio -
convincio - revincio - accuso -
traduco aliquem - scrutor -
ostendo - constituo - exhi-
beo - expono - commendo
- diiudico.

Յանդիմանիչ - նչի - նչաց. *re-*
prehensor - obiurgator - cor-
reptor - arguens - redar-
guens.

Յանդիմանութիւն - թեան. *re-*
prehensio - increpitus - ob-
iurgatio - correptio - accu-
satio - traductio - agnitio
- cognitio - argumentum -
demonstratio - diiudicatio -
manifestatio - declaratio.

Յանդուզն - դզուք. audens -
audax - temerarius - am-
bitiosus - fidens - protervus
- arrogans - superbus - prae-
sumens - praeceps.

Յանիրաւի *Vid. in Անիրաւ:*

Յանկ - կի - կից *Vid. Յանկ:*

Յանկարծ, Յանկարծակի *vel*

Յանկարծուստ, յանկարծօրէն

(adv.). repente - repentino

- subito - improviso - inspe-

rato - statim - casu - pro-

tinus - illico.

Յանկարծական - նի - նաց. re-

pentinus - subitaneus - su-

bitus - improvisus.

Յանկաւոր - րի - րաց *Vid.*

Յանգաւոր:

Յանկութիւն - թեան *Vid.*

Յանդութիւն:

Յանկչիւմ - կուցեալ. quiesco -

requiesco - assuefio.

Յանձանձեմ - եցի. procuro -

curo - suscipio - consolor -

recreo.

Յանձն առնեմ, արարի *vel առ-*

նում, առի *Vid. in Անձն:*

Յանձնապատան - նի - նից

(- նաց), confidens - audax

- arrogans - temerarius.

Յանձնառութիւն - թեան. ac-

ceptio - consensio - consen-

sus - concessio - assensus.

Յանձնարարական թուղթ. lit-

terae commendatitiae.

Յանձնարարութիւն - թեան.

commendatio - mandatum -

iussum.

Յանձնեմ - նեցի. commendo -
committo - credo - depono.

Յանուար - րի *Vid. Յունուար:*

Յանպարսաւից *Vid. in Ան-*

պարսաւս:

Յանց - ցի - ցից. peccatum -

delictum - culpa - noxa -

erratum.

Յանցական - նի - նաց. noxius

- reus - peccans - delinquens

- sons - nocens.

Յանցանեմ - ցեայ - ցուցեալ

Յանցեմ - ցեցի

pecco - delinquo - transgre-

dior - offendo - noceo - prae-

varicor - decido - erro - la-

bor.

Յանցաւոր - րի - րաց. peccator

- transgressor - praevaricator

- scelestus - delinquens.

Յանցանք - նաց *vel*

Յանցաւորութիւն - թեան

Յանցուած - ծոյ - ծոց

Յանցութիւն - թեան

Յանցումն - ցման

catum - delictum - transgres-

sio - praevaricatio - culpa

- noxa - offensio - lapsus

- causa.

Յանցուցանեմ - ցուցի. in pec-

catum induco - delinquere

facio.

Յաշա - տի - տից. sacrificium

- oblatio - munus - donum.

Յաշաղանք - նաց. invidia - li-

vor - aemulatio - fascinato.

Յաշաղեմ - ղեցի

Յաշաղեմ - ղեցայ

invideo -

liveo - aemulor - fascino - obtreto.

Յաչաղիւոս - տի - տաց. invisor - invidens - invidiosus - lividus - obtrektor - maleficus - aemulus.

Յաչաղութիւն - թեան }
Յաչաղումն - ղման } invidia
- livor - fascinamentum - obtrektatio - aemulatio.

Յապաղանք - նաց vel }
Յապաղութիւն - թեան } dilatio
Յապաղումն - ղման }
- prorogatio - prolatio - cunctatio - mora - procrastinatio.

Յապաղեմ - ղեցի vel }
Յապաղեցուցանեմ - ցուցի } dif-
fero - prorogo - protraho - procrastino - despicio.

Յապաղեմ - ղեցայ. differor - cunctor - moror - maneo - tardo.

Յապաղիւոս - տի - տաց. tardus - segnis - piger - iners.

Յապաւանք - նաց. amputatio - caesura - incisio - sectio - frondatio.

Յաղաւեմ - լեցի. amputo - caedo - praecido - seco - ramos decurto - colluco - trunco - decacumino - succido - incido - frondes decerpo - mutilo.

Յաջող. aptus - prosper - secundus - felix.

Յաջողակ - կի - կաց. dexter - agilis - expeditus - prosper - opportunus.

Յաջողակութիւն - թեան. dexteritas - agilitas - prosperitas - opportunitas.

Յաջողեմ - ղեցի. prosperum facio - prospero - secundo - honesto - duco - perduco - dirigo - operor - efficio - facio - ago.

Յաջողութիւն - թեան }
Յաջողումն - ղման } pro-
sper successus - prosperitas - secundae res - felicitas - operatio - efficacitas - energia.

Յաջորդ - ղի - ղաց. successor - heres - posterior - sequens - proximus.

Յաջորդեմ - ղեցի. succedo - supervenio - hereditatem consequor - constituo - ordino - colloco - creo - repeto.

Յաջորդութիւն - թեան. successio - posteritas - proles.
Յառաջ, Յառաջն vel Յառաջս (adv.). antea - ante - prius - iam - olim.

» յառաջ գնամ - ացի vel երթամ, չողայ vel մատչեմ - տեայ. progredior - procedo.

» յառաջ ժամանակաւ. longe vel multo ante - antiquitas.

» յառաջ քան (praep.). ante - antequam - priusquam.

» յառաջ քան զիորք մի. paulo ante - nuper.

Յառաջաբան - նի - նից vel }
Յառաջաբանութիւն - թեան } praefatio - praeoquium -

prooemium - exordium - prae-
dictio - prologus.

Յառաջարկեմ - նեցի. praefa-
ri - praeloquor - exordior
- praedico.

Յառաջագահ - հք. primas -
optimas - praeses - praesul
- primus recubitus - prima-
rius locus.

Յառաջադէտ vel }
Յառաջադիտակ } praesciens -
praevidens - praesentiens -
providens - praescius.

Յառաջադիտութիւն - թեան
Vid. Յառաջգիտութիւն:

Յառաջադոյն - գունի - գունից.
prior - praecedens - ante-
cedens - anterior.

» յառաջադոյն (adv.). prius -
antea - primum - antiqui-
tus - iam - olim.

» յառաջադոյն քան (praep.).
ante - antequam - priusquam
- dum.

Յառաջադէմ - դէմք. proficiens
- progrediens - procedens -
melior.

» յառաջադէմ լինիմ, եղէ. pro-
ficio - progressum facio -
primatum gero.

» յառաջադէմ սլանամ, սլա-
ցայ. transvolo - transvolito
- praetervolo.

Յառաջադիմանամ - մացայ }

Յառաջադիմեմ - մեցի }
progredior - procedo - pro-
ficio - incrementum capio -
progressum facio.

Յառաջադիմութիւն - թեան.
profectus - progressus - pro-
gressio - incrementum.

Յառաջադիր - դրի. proponens
- praepositus - propositus -
expositus.

Յառաջադրեմ - դրեցի. propo-
no - refero - expono - prae-
pono.

Յառաջադրութիւն - թեան.
propositum - intentio - prae-
destinatio - praefinitio.

Յառաջածանօթ. antea cogni-
tus - praecognitus - iam no-
tus.

Յառաջամիտ լինիմ, եղէ. prom-
ptus sum animo.

Յառաջանամ - ջացայ. prae-
cedo - progredior - prima-
tum teneo - praevenio -
praeoccupo - proficio.

Յառաջապահ - հի - հաց. ex-
cubitor - velites - prima
acies - primum agmen.

Յառաջգիտական. praesciens -
praevidens - praesentiens -
providens.

Յառաջգիտողութիւն - թեան }

Յառաջգիտութիւն - թեան }

praescientia - praeventia -
praesensio - praenotio - prae-
sagatio - providentia - prae-
dictio - prophetia.

Յառաջեմ - ջեցի } praecedo -

Յառաջիմ - ջեցայ } praecurro - praevenio - an-
tevenio - praeverto - pro-
ducor - proficio.

Յառաջընթաց *vel* } praecursor
 Յառաջընթացող }
 — praecurrens — antecessor.

Յառաջընթացութիւն - թեան.
 praecursio — antecessio.

Յառեմ - եցի. produco — pro-
 tendo — admoveo — extendo
 — mitto — porrigo.

» յառեմ զաչս. fixis oculis in-
 tueor — inspicio — contem-
 plor.

Յառեմ - ուեցայ. perspicio —
 inspicio — contemplor — ob-
 servo — specto — intueor.

Յառնեմ, յարեայ, արի, յա-
 րուցեալ. surgo — resurgo —
 ad vitam revertor — expege-
 fio — excitor — erigor — tol-
 lor — exsto — revivisco.

» 'ի վերայ յառնեմ. consurgo
 — exsurgo — irruo — impetum
 facio.

Յասմիկ } iasminum (flos).
 Յասմին }

Յասպի - պոյ } iaspis — gemma.
 Յասպիս }

Յասակ - կի - կաց. terra — so-
 lum — tabulatum — contigna-
 tio — humus.

Յասակեմ - կեցի. ad terram
vel humi prosterno — evertō
 — diruo — delicio — solo ae-
 quo — desolo — devasto.

Յասանեմ - տի } caedo — am-
 Յասեմ - տեցի } puto — seco — colluco — ra-
 mos decurto — frondes de-
 cerpo — incido.

Յասկարար } (adv.). proprie
 Յասկապէս }

— praecipue — praesertim —
 speciatim — peculiariter.

Յասկական - նի - նաց. specia-
 lis — peculiaris — praecipuus
 — proprius — singularis — pri-
 vatus — vulgaris.

Յասկութիւն - թեան. proprie-
 tas — dos — natura — vis —
 specialitas.

Յասուկ - տկի - տկաց. proprius
 — peculiaris — specialis —
 praecipuus — distinctus — se-
 paratus — privatus.

Յար (adv.). assidue — confi-
 nenter — iugiter — semper —
 perpetuo.

Յարաբերական. relativus — a-
 nalogicus.

Յարաբերութիւն - թեան. re-
 latio — relatus — analogia —
 affinitas.

Յարադեմ - գեցի. soli expono
 — ad solem exsicco.

Յարակից - կցի - կցաց. conne-
 xus — coniunctus — colligatus
 — copulatus — cohaerens.

Յարակցեմ - ցեցի. connecto
 — coniungo — colligo — co-
 pulo.

Յարակցութիւն - թեան. con-
 nexio — coniunctio — colliga-
 tio — colligatum — copulatio
 — cohaerentia.

Յարաւե. constans — perse-
 verans — stabilis — durabilis
 — permanens.

Յարատեւանամ-ւացայ }
 Յարատեւեմ-ւեցի vel } consto
 Յարատեւիմ-ւեցայ }

- persto - persevero - per-
 sisto - duro - pergo - per-
 maneo.

Յարատեւողութիւն - թեան }
 Յարատեւութիւն - թեան }

constantia - perseverantia -
 stabilitas - permanentia -
 assiduitas.

Յարգ - զի - զից. pretium -
 valor - aestimatio - substan-
 tia - substantia.

Յարգանք - նաց. honor - lau-
 datio - laus - veneratio -
 dignitas - reverentia - ae-
 stimatio.

Յարգեմ-զեցի. honoro - lau-
 do - observo - colo - vene-
 ror - revereor - negotior -
 decoro - aestimo - magni-
 fico - eveho - apto - com-
 pono - moderor.

Յարզի vel }
 Յարզոյ - յի - յից } honorandus
 - honorabilis - venerabilis -
 aestimatus - eximius.

Յարզութիւն - թեան. pretium
 - aestimatio - valor - honor
 - veneratio.

Յարդ - զի - զից. palea - sti-
 pula.

Յարդարանք - նաց. ornamen-
 tum - ornatura - ornatus -
 concinnatio.

Յարդարեմ - բեցի. orno - a-
 dorno - exorno - praeparo

- apparo - paro - constituo
 - restituo - fabrico - ordi-
 no - dispono - apto - corri-
 go - facio - concinno.

Յարդարիչ - բչի - բչաւ. can-
 delaria forfex - forficula.

Յարդարութիւն - թեան }
 Յարդարումն - բման }

natio - praeparatio - appa-
 ratus - comparatio - ordina-
 tio - dispositio - concinna-
 tio.

Յարդգող - զի - զիւ. circulus
 lacteus (in coelo) - galaxias.

Յարեմ-եցի vel etiam }
 Յարեցուցանեմ-ցուցի }

adiun-
 go - coniungo - iungo - con-
 necto - copulo - confirmo -
 fulcio - appono - addo -
 agglutino.

Յարիմ - բեցայ. iungo me -
 consocior - haereo - adhae-
 reo - accedo.

Յարկ - կի - կաց. habitatio -
 tectum - tabernaculum - do-
 micilium - tegmen - tegu-
 mentum - operimentum -
 tentorium - laquear.

Յարկակից - կցի - կցաց. con-
 tubernalis - cohabitans.

Յարկանեմ - կի. tego - camero
 - sterno - operio.

Յարձակիմ - կեցայ. impetum
 facio - irruo - insilio - ado-
 rior - aggredior - superve-
 nio - incurro - oppugno -
 appeto.

Յարձակումն - կման. impetus

— irruptio — aggressio — op-
pugnatio — incursio.

Յարմար *vel etiam* }
Յարմարական — նի — նաց } con-
veniens — decens — congruus
— concinnus — idoneus — aptus
— consonans — moderatus —
ordinatus — consequens.

Յարմարիմ — լեցի *vel etiam* }
Յարմարեցուցանեմ — ցուցի }
accommodo — apto — adapto
— concinno — necto — con-
necto.

Յարմարանք — նաց }
Յարմարուած — ծոյ *vel* }
Յարմարութիւն — թեան } con-
Յարմարումն — լման }
venientia — decencia — con-
gruentia — concinnatio — ac-
commodatio — harmonia — rhy-
thmus — consequentia.

Յարութիւն — թեան. resurre-
ctio — ad vitam reditus — a-
nastasis — erectio.

Յարումն — լման. adhaesio —
consociatio — iunctio — ac-
cessio.

Յարուցանեմ — յի. resuscito —
suscito — expegefacio — erigo
— a mortuis excito — educo
— levo — elevo — allevo — ad
vitam revoco.

Յարուցիչ — ցի — ցաց. resu-
scitans — suscitans — vivificus
— animans.

Յաւակնիմ — նեցայ. audeo —
audax fio — mihi arrego.

Յաւակնոտ — տի — տաց. audens

— audax — impavidus — fi-
dens — temerarius.

Յաւակնութիւն — թեան. au-
dencia — audacia — fidentia —
temeritas.

Յաւանակ — կի — կաց. pullus —
asellus.

Յաւելեմ — լեցի *Vid.* Յաւե-
լում:

Յաւելուած — ծոյ — ծոց *vel* }
Յաւելուածութիւն — թեան }
Յաւելութիւն — թեան }
Յաւելումն — լման — լցումն }

adiectio — additamentum —
additio — appositio — aug-
mentum — incrementum — a-
bundantia — accessio.

Յաւելում — լի. adicio — addo
— appono — adaugeo — abun-
do — iungo.

Յաւէժ — էեծի — էեծաւ. aeter-
nus — sempiternus — perpe-
tuus.

Յաւէժաբար (*adv.*). aeternum
— sempiternum — semper —
perpetuo.

Յաւէժութիւն — թեան. aeter-
nitas — sempiternitas — per-
petuitas.

Յաւէտ (*adv.*). semper — perpe-
tuo — potius — magis — amplius.

Յաւերթական հարսն *vel* }
Յաւերթահարսունք — սանց }
nympha — naiades — dria-
des — oreades.

Յաւիտեան — տնի — տնից
(— տնանց). aevum — seculum
— aeternitas.

» *յաւիտեանս*, 'ի *յաւիտեանս*
vel *յաւիտեանս յաւիտենից*
(*adv.*): in perpetuum, aeter-
num, sempiternum *vel* secu-
lum - in secula seculorum -
in omni aeternitate.

» *յաւիտենից* (*adv.*). ab aeter-
no - a seculo.

Յաւիտենական - նի - նաց. ae-
ternus - sempiternus - per-
petuus.

Յափշտակեմ - կեցի. rapio -
abripio - diripio.

Յափշտակիչ vel etiam } *rapax*
Յափշտակող - զի - զաց }
- rapiens - abripiens - ra-
ptor - direptor.

Յափշտակութիւն - թեան } *ra-*
Յափշտակումն - կման }
pina - rapacitas - direptio.

Յափսիթերս երթամ, չողայ
vel խաղամ - զացի. collabor
- devolvor - circumvolo -
circumferor.

Յափրանամ - բացայ. fastidio
- molestiâ afficior - taedet
- nauseo - stomachor - re-
cedo.

Յափրանք - նաց vel } *fasti-*
Յափրութիւն - թեան }
dium - molestia - taedium -
nausea - stomachus.

Յելուզակ - կի - կաց. praedo
- praedator - latro - gras-
sator.

Յելուզակաբար (*adv.*). more
praedonio - tanquam latro.

Յելուզակութիւն - թեան.

praedatio - latrocinatio -
grassatio.

Յեղակարծում (*adv.*). inopi-
nato - improvise - subito -
repente - repentino.

Յեղանակ - կի - կաց. modus
- ratio (vivendi) - tempestas
- solstitium - aequinoctium.

Յեղանակեմ - կեցի. muto -
immuto - converto - itero
- repeto - modulator - cano
- canto.

Յեղանակութիւն - թեան } *mu-*
Յեղանակումն - կման }
tatio - permutatio - varie-
tas.

Յեղաշջեմ - ջեցի vel } *immuto*
Յեղափոխեմ - խեցի }
- permuto - commuto - con-
verto - inverto - transmuto
- transfero.

Յեղաշջումն - ջման vel } *im-*
Յեղափոխութիւն - թեան }
mutatio - permutatio - com-
mutatio - mutatio.

Յեղեղեմ - ղեցի } *repeto - ite-*
Յեղեղում - ղի }
ro - inverto - verso - com-
muto - traduco - diduco.

Յեղեղութիւն - թեան } *repe-*
Յեղեղումն - ղման }
titio - iteratio - conversio -
mutatio - versatio - varia-
tio.

Յեղուզակ - կի - կաց *Vid.*

Յեղուզակ:

Յեղում - ղի. muto - converto
- verto - traduco - inter-

pretor - transfero - verso - redigo.

Յեղումն - զման. mutatio - conversio - deflexus - digressio.

Յեռում; յեցայ. requiesco - innitor - nitor - fulcior - adiaceo.

Յեռում - ուի. in ordinem colloco - coniungo - copulo - connecto - circumpono - apto - suspendo - appendo.

Յեռումն - ուման. ordo - coniunctio - copulatio.

Յեան - նի - նաց. cos.

Յեանասուր. acutus - exacutus.

Յեա (praep.). post - consequenter.

» յեա այնորիկ vel այսորիկ (adv.). postea - posthac - posthinc - deinde.

Յեաին - տնոյ - տնոց. extremus - postremus - ultimus - novissimus - minimus - infimus - parvus.

» յեաին կողմն նաւին. puppis.

Յեանածեր - բոյ. senectute vel aetate confectus - persenex - decrepitus.

Յեանանամ - տնացայ } desum -
Յեանիմ - նեցայ }
privor - orbor - moror - cuncto - tardo - deficio - indigeo - careo - expersum.

Յեանորդ. postremus - novissimus - humilis.

Յեանութիւն - թեան. extremitas - humilitas.

Յեոյ (adv.). postea - novissime - deinde - retro - a tergo.

Յեոյք. pars posterior - dorsum - tergum.

Յեոսւմ (adv.). a parte posteriori - tandem - denique - demum - postea.

Յեսս (adv.). retro - pone - post.

» յեսս յեսս. retrorsum - retrorsus.

Յերազանամ - զացայ }
Յերազիմ - զեցայ } somnio
- in somnis video.

Յերիւրեմ - բեցի. apto - accommodo - concinno - comparo - formo.

Յերիւրումն - բման. accommodatio - concinnatio - comparatio - formatura.

Յերկար (adv.). diu - prolixo - fuse.

Յերկարաձգեմ - գեցի vel }
Յերկարացուցանեմ - ցուցի }
Յերկարեմ - բեցի }
prolixo - protendo - produco - extendo - porrigo - pro-rogo.

Յերկարաձգութիւն - թեան }
Յերկարութիւն - թեան }
productio - extensio - prolatio - porrectio - diuturnitas - mora - cunctatio.

Յերկբայս լինիմ, եղէ. Vid. in Ներկբայ :

Յերկնուսա *Vid. in Երկնուսա* :

Յերկուական. dubius - incertus - anceps - ambiguus.

Յերկուանամ - ւացայ. dubito - haereo - haesito - anceps sum - ambigo.

Յերկուանք - նաց. dubium - dubitatio - haesitatio - ambiguitas.

Յեցուցանեմ - ցուցի. fulcio - suffulcio - admoveo.

Յիմար - ըի - բաց. fatuus - stultus - demens - amens - insanus - insipiens.

Յիմարաբանութիւն - թեան. stultiloquium - stultiloquentia - ineptiae - tricae.

Յիմարաբար (*adv.*). fatue - stulte - dementer - insane - insipienter.

Յիմարանամ - բացայ }
Յիմարիմ - բեցայ } paveo -

stupeo - stultesco - insanio - desipio - stupefio - obstu-
pefio.

Յիմարեմ - բեցի *vel etiam* } in-

Յիմարեցուցանեմ - ցուցի } fatuo - stultum reddo *vel*
facio - ad insaniam adigo -
obstupefacio.

Յիմարութիւն - թեան }
Յիմարումն - բման } stulti-

tia - amentia - dementia -
vesania - insania - insipientia.

» Խօսք յիմարութեան. stulti-
loquentia - stultiloquium -
ineptiae - tricae.

Յինուկք - ինանց. tempus quin-

quaginta dierum, inter festum
Paschae et Pentecostes.

Յիշատակ - կի - կաց. memoria
- commemoratio - commoni-
tio - mentio - recordatio -
monumentum.

Յիշատակազրեմ - բեցի. com-
memoro - recenseo - inscribo.

Յիշատականց - ցի - ցաց *vel*

Յիշատակարան - նի - նաց }
monumentum - sepulcrum -
tumulus - commemoramen-
tum - commentarium - in-
scriptio - tabularium - me-
moria.

Յիշատակեմ - կեցի }
Յիշեմ - շեցի *vel* } com-

Յիշեցուցանեմ - ցուցի }
memoro - memoro - memini

- recordor - reminiscor -

memor sum - memoriam fa-

cio - in memoriam reduco

vel revoco - suggero - com-

moneo - commonefacio - ad-

moneo.

Յիշեցուցիչ - ցուցչի - ցուցչաց.

commemorans - memorans

- suggerens - monitor - re-

lator - in memoriam revo-

cans.

Յիշողականութիւն - թեան }
Յիշողութիւն - թեան }

Յիշութիւն - թեան *vel* }

Յիշումն - շման }

memoria - commemoratio -

mentio - suggestus - recorda-

tio - in memoriam revocatio.

Յիսնակ - կի - կաց. Ieiunium

quingenta dierum ante festum Nativitatis D. N. I. Christi, iuxta ritum Ecclesiae Armenae - Adventus.

Յինսկամուս - մտի. initium huius ieiunii quinquagenarii.

Յինսմեան - մենի - մենից. quinquaginta annorum - quinquaginta annos natus.

Յինսպատիկ (adv.). quinquagies.

Յինսպետ - տի - տաց. praefectus quinquaginta militum - quinquagenarius princeps - qui quinquaginta militibus praest.

Յինսպետութիւն - թեան. praefectura quinquaginta militum.

Յինեակ - եկի - եկաց. quinquageni - quinquaginta.

Յինեքեակ - բեկի - բեկաց }
 Յինեքորդ - դի - դաց }
 quinquagesimus - Pentecoste - iubilaeum - annus sacer.

Յինօրեայ. quinquaginta dierum.

Յիսուս - սնի - սնից. quinquaginta - quinquageni.

ԵՍՈՒՍ - ուսի - ուսիւ (hebr.). Iesus - Salvator vel Servator mundi.

Երաւի Vid. in Երաւ :

Յղանամ - զացայ }
 Յղեանամ - զեցայ } concipio -
 in utero habeo - gravis fio - partum gero - ventrem fero.

Յղարկեմ - կեցի } mitto - di-
 Յղեմ - եցի } mitto - remitto - lego.

Յղի - զույ - զեաց. praegnans - in utero habens - gravidans - utero gravis.

Յղկեմ - եցի. apto - accommo - concinno - polio - expolio - purgo.

Յղութիւն - թեան. conceptio - praegnatio - graviditas.

Յղփանամ - փացայ. satior - repleor - expleor - pinguesco.

Յղփացուցանեմ - ցուցի. pin - guefacio - expleo - satio.

Յղփութիւն - թեան. satietas - repletio - ubertas.

Յո (adv.). quo ?

Յոբէլեան - լինի - լինից (hebr.). iubilaeum - annus sacer - remissio.

Յոգն - զունք - զունց. multus - complures - plures.

Յոգնական - նի - նաց. numerosus - frequens - multus - plurimus.

Յոգնակի. pluralis - plurimus.

Յոգնիմ - նեցայ. defatigor - lassor - lassescio - animo deficio.

Յոլով - վի - վեց (-վեաց). complures - multus - plerique - numerosus - amplus.

» յոլով անգամ (adv.). compluries - multoties - persaepe - valde - plurimum.

Յոլովակի (adv.). multoties - compluries - saepe.

Յողովանամ- վացայ } augesco
 Յողովեմ- վեցայ }
 - cresco - multiplicor - a-
 bundo - apponer - amplior.

Յողովացուցանեմ- ցուցի } au-
 Յողովեմ- վեցի }
 geo - multiplico - amplio.

Յողովութիւն - թեան } multitu-
 Յողովումն - վման }
 do - frequentia - copia -
 abundantia - augmentum -
 incrementum - amplificatio.

Յոխորա. audax - audens -
 magniloquus - iactator - ia-
 ctabundus - ostentator.

Յոխորաբար (adv.). audacter
 - audenter - iactanter.

Յոխորաամ- տացայ } glorior
 Յոխորաանամ- տացայ }
 - gloriose de me loquor -
 iacto me - ostentor.

Յոխորաանք- նաց vel } auda-
 Յոխորաութիւն - թեան }
 cia - audentia - magnilo-
 quentia - iactatio - iactan-
 tia - ostentatio.

Յողդողդ- դի - դաց. instabilis
 - inconstans - mobilis - in-
 firmus - debilis - fragilis.

Յողդողդեմ- դեցի vel etiam }
 Յողդողդեցուցանեմ - ցուցի }
 commoveo - demoveo - mo-
 veo - exagito - iacto - qua-
 tio - quasso.

Յողդողդութիւն - թեան } insta-
 Յողդողդումն - դման }
 bilitas - inconstantia - mo-
 bilitas - agitatio.

Յողդողդուն. inconstans - in-
 stabilis - mobilis - debilis.

Յոյզ, յուզի vel } inquisitio -
 Յոյզք, յուզեց }
 indagatio - perquisitio - in-
 vestigatio - confusio - per-
 turbatio - tumultus - tem-
 pestas - agitatio - aestus.

Յոյժ (adv.). nimis - valde -
 multum - plus aequo - ve-
 hementer - admodum.

» յոյժ յոյժ. valde nimis - ma-
 gnopere.

Յոյլ - ուլի - ուլեց. tardus -
 lentus - piger - iners - segnis
 - deses - desidiosus.

Յոյն - ունի - ունաց. Graecus
 - gentilis - lingua graeca.

Յոյս - ուսոյ. spes - expecta-
 tio - confidentia - fiducia -
 refugium.

Յոյր - ուրի - ուրից (-ուրաց).
 crassus - pinguis - adipatus
 - obesus - tumidus - den-
 sus.

Յոպոպ - պոյ. upupa (avis).

Յոռազոյն - գունի - գունից.
 peior - deterior.

Յոռանամ - ոռացայ. depravor
 - vitior - corrumpor - vili-
 pendor - contemnor - despi-
 cior.

Յոռացուցանեմ- ցուցի. depravo
 - vitio - corrumpo - de-
 spicio - contemno - vilipendo.

Յոռի - ուոյ - ուեաց. pravus -
 improbus - deterior - malus
 - nequam - malignus - tur-

pis - absurdus - vilis - putris.

Յոռութիւն - թեան. pravitas - improbitas - malitia - nequities - turpitude - vilitas - absurditas.

Յով (adv.). quo?

Յովանակ - կի - կաց Vid. Յաւանակ:

Յովազ - զի - զեց (- զաց). panthera - lynx.

Յովա - տի (hebr.). iota.

Յորանջեմ - ջեցի Vid. Յորանջեմ:

Յորդ. abundans - copiosus - affluens - refertus - plenus - multus.

Յորդագոյն - գունի - գունից. abundantior - copiosior - affluentior - refertior - plenior.

Յորդեմ - եցի vel } affluo - abundo - perambulo - redundo
Յորդիմ - դեցայ }
- feror - trahor - volvor - procurro.

Յորդորակ - կի - կաց. hortatio - hortamen - exhortatio.

Յորդորական - նի - նաց. hortativus - suavior - consolatorius - exhortativus.

Յորդորեմ - բեցի vel etiam }
Յորդորեցուցանեմ - ցուցի }
hortor - adhortor - exhortor - excito - provo - propello - impello - incito - concito - irrito - incutio - induco.

Յորդորութիւն - թեան }
Յորդորումն - բման } hor-

tamentum - adhortamentum - exhortatio - provocatio - diligentia - sedulitas - sollicitudo.

Յորդութիւն - թեան }
Յորդումն - դման } abundantia - copia - affluentia - plenitudo - fluxus - eluvies - redundatio.

Յորժամ (adv.). quando-quum.

Յորձան - նի vel }
Յորձանք - նաց } aqua profluens

- aestuarium - fluxus - profluvium - inundatio - effusio - irruptio - torrens - fervor - aestus.

Յորձանուտ - տի - տից. syrtis - brevia - gurges - vortex.

Յորմէ հեակ (adv.). ex quo - postquam - posteaquam - quum autem.

Յորջորջ - ջի - ջեց }
Յորջորջանք - նաց } appellatio
Յորջորջումն - ջման }

- nuncupatio - cognominatio - nominatio - vocatio - agnomen - agnomentum.

Յորջորջեմ - ջեցի. appello - nuncupo - cognomino - nomino - voco.

Յուդայութիւն - թեան. Iudaismus - iudaica religio.

Յուզարկու - կուի - կուաց. indagator - investigator - perquisitor - scrutator.

Յուզեմ - զեցի. indago - investigo - perquiro - exquiro

— incito — excito — impello —
— moveo — turbo — conturbo
— suscito.

Յուզիմ - զեցայ. commoveor —
perturbor — conturbor — a-
gitor.

Յուզութիւն - թեան } indaga-
Յուզումն - զման }
tio — investigatio — perquisi-
tio — exquisitio — commotio
— iactatio — conturbatio —
perturbatio — animi motus —
agitatio.

Յուշաբար (adv.). tarde — lente
— pigre — segniter — remisse
— oscitanter.

Յուշանամ - լացայ. pigresco
— negligo — lentesco — desi-
diae me do — despicio — la-
xor — mollior — languesco —
languo — oscito.

Յուշիս - սի (lat.). quintilis —
iulius (mensis).

Յուշութիւն - թեան. tarditas
— lentitudo — pigritia — in-
ertia — segnitie — desidia —
ignavia — negligentia — mol-
lities — oscitatio.

Յուշարկաւոր - ըի - բաց. re-
ductor — deductor — comes
— funereus — funebris.

Յուշարկաւորութիւն - թեան.
funus — exequiae — iusta.

Յուշարկեմ - կեցի. praemitto
— dimitto — deduco — iusta
facio, solvo vel reddo — exe-
quias duco — comito — pro-
sequor.

Յուշարկութիւն - թեան } exc-
Յուշարկումն - կման }
quiae — funus — iusta.

Յունական. graecanicus — gen-
tilis — ethnicus.

Յունապ - պի - պից. zizyphum
(fructus).

Յունապի - պւոյ. zizyphus (ar-
bor).

Յունարէն (adv.). graece —
graecanice.

Յունիս - սի (lat.). iunius
(mensis).

Յունուար - ըի vel } (lat.). ia-
Յունւար - բեայ }
nuarius (mensis).

Յուշ Vid. in Ուշ:

Յուշարար - ըի - բաց. memo-
rator — commemorans — ad-
monitor — monitor.

Յուշարարութիւն - թեան.
commemoratio — admonitio
— monitio — monitum.

Յուշիկ vel } (adv.). paulatim
Յուշկիկ }
— sensim — lento gradu.

Յուշապարիկ - ըկի - բեայ.
centaurus — siren.

Յուշթեմ - թեցի. incanto —
excanto — fascino — fasciis
alligo.

Յուշթի - թւոյ - թեայ. aquo-
sus — adauctus — abundans
— fertilis — irriguus.

Յուշութիւն - թեան }
Յուշութի - ըթի vel etiam }
Յուշութի - ըթից (- ըթոց) }
cantio — fascinato — fasci-

num - veneficium - incantamentum.

Յուսալի - լոյ - լեաց } sperabilis - sperandus.

Յուսահա - տի - տից (-տաց). desperatus - spe deiectus *vel* destitutus - insperabilis.

Յուսահատիմ - տեցայ. despero - spe deicior *vel* destitutor - spem abiicio - diffido.

Յուսահատութիւն - թեան. desperatio.

Յուսամ - սացայ. spero - in spe sum - confido - fido - exspecto.

Յուբաստ լինիմ *Vid. in Ուրբաստ* :

Յոբն, Յոբնակի *Vid. Յոյն, Յոյնակի* :

Յտակ - կի - կաց. mundus - purus - limpidus - lucidus - clarus - nitidus - sincerus - distinctus.

Յտակազոյն - զունի - զունից. mundior - purior - limpidior - lucidior - clarior - nitidior - sincerior.

Յտականամ - կացայ. purificor - mundor - purgor - nitesco.

Յտակապէս (*adv.*). munde - pure - lucide - clare - nitide - sincere.

Յտակեմ - կեցի *vel etiam* }

Յտակեցուցանեմ - ցուցի } mundo - purgo - clarifico - lustro - declaro - nitido.

Յտակութիւն - թեան. mun-

ditia - puritas - limpitudo - claritas - sinceritas - nitor - simplicitas - candor - distinctio.

Յօդ - դի - դից. vinculum - nexus - compages - compago - articulatio - articulus - colligatio - coniunctio - connexio - ligamen - commissura - harmonia.

Յօդաւոր - ըի - ըաց. compactus - compactilis - articulis compositus - articularis - adaptatus - consónus - appositus - congruus.

Յօդեմ - դեցի. connecto -necto - iungo - concinno - accommodo - compingo - adapto - compono - articulo - formo - figuro.

Յօդուծ - ծոյ - ծոց (-ծից). connexio - nexus - compositio - articulus - iunctura - commissura - compages.

Յօժար - ըի - ըաց. promptus - spontaneus - alacer - paratus - expeditus.

Յօժարազոյն *vel* } (*adv.*). sua
Յօժարազոյնս } voluntate - libenti animo - perlibenter - ultro - prompte - sponte - voluntario.

Յօժարամիտ. ultroneus - spontaneus - alacer - voluntarius - promptus animo.

Յօժարամտութիւն - թեան. voluntas - alacritas - praelectio - delectus.

Յօժարանամ - բացայ }
 Յօժարեմ - բեցի vel } volo -
 Յօժարիմ - բեցայ }

propono - assentior - puto -
 consentio - prompto sum a-
 nimo - persuadeor.

Յօժարու թիւն - թեան. volun-
 tas - promptus animus - ala-
 critas - propositum - avidi-
 tas - assensus.

» յօժարու թեամբ (adv.). bono
 animo - voluntarie - sponte
 - libenter - prompte - ex-
 pedite.

Յօն - նի vel }
 Յօնք - նից } supercilium - ci-
 lium.

Յօշ յօշ (adv.). frustatim -
 membratim.

Յօշտեմ - եցի }
 Յօշեմ - շեցի } in frusta vel

membratim concido - in frag-
 mentum dissecō - conscindo
 - dilacero - lacero - discerpo
 - divido - decido - concido.

Յօշուած - ծոյ - ծոց. segmen-
 tum - portio - pars - fragmen-
 - fragmentum.

Յօշումն - շման. laceratio -
 dilaceratio - concisura.

Յօրայ - յի - յից. vitricus - a-
 dulterinus pater.

Յօրանամ - բացայ. in deliciis
 sum - epulor - glorior - ia-
 cto me - luxuriose vivo -
 turgesco - laxor.

Յօրանչեմ - չեցի } oscito.

Յօրանջեմ - ջեցի }
 Յօրանջ vel etiam } oscitatio.

Յօրանչումն - չման }
 Յօրանջումն - ջման }

Յօրինեմ - նեցի. compono -
 dispono - concinno - confi-
 cio - ordino - operor - con-
 scribo - elaboro - dispenso
 - describo - colloco.

Յօրինիչ - ընչի - ընչաց. com-
 positor - dispositor - concin-
 nator - confector - ordinator.

Յօրինուած - ծոյ - ծոց (- ծի -
 ծաց). factura - opus - fa-
 brica - aedificium - ornatus
 - dispositio - regula - ordi-
 natio - magnificentia.

Յօրինուածումն թիւն - թեան }
 Յօրինումն - նման }

compositio - dispositio - con-
 cinnatio - confectio - ordi-
 natio - fabricatio - aedifica-
 tio - exstructio.

Ն

Ն. pronomen suffixum et abbreviatum tertiae personae, tanquam նա, այն :

Նա, նորա, նոքա, նոցա (pron.). ille - ipse - hic - is.

» նա աւանդիկ (coni.). etiam - sane - vero - quinimo - autem - profecto - quidem.

» նա եւ vel նա զի (coni.). immo - atque etiam - adeo - autem - nec non.

Նազանք - նաց. iactantia - iactatio - gloriatio - maiestas - magnificentia.

Նազելի - լոյ - լեաց. venerabilis - venerandus - honorificus - gloriosus - gratus - magnificus - honestus - pudicus - gravis - amabilis.

Նազիմ - զեցայ. glorior - iacto me - efferor.

Նազովլացի - ցւոյ. Nazaraeus - Nazarenus.

Նաժիշտ - ժշտի - ժշտաց. ancilla - famula - serva.

Նախ (adv.). primo - prius - antea.

» նախ առաջին. primo loco - primum.

Նախաբանեմ - նեցի. praefari - praeloquor - praedico.

Նախաբանութիւն - թեան. praefatio - praeloquium - praedictio - prooemium.

Նախագահ - հի - հից. praesidens - praeses - primas - optimas - princeps - praefectus - praesul - antistes.

Նախագահեմ - հեցի. praesideo - praesum - principatum habeo - praecello.

Նախագահութիւն - թեան. praesidatus - primatus - principatus - praefectura.

Նախագիտութիւն - թեան. praescientia - praenotio.

Նախադոյն - գունի - գունից. anterior - prior - priscus - antiquus - pristinus.

Նախադրեմ - րեցի. praescribo - praenuntio - praeloquor - praedico.

Նախադաս. primarius - antepositus - honoratior - praepositus.

Նախադասեմ - սեցի. primas do vel defero - antepono - praefero - honoro - praepono.

Նախադասութիւն - թեան. primus locus - praelatio - honorificentia - propositio - praepositio - argumentum.

Նախադուռն - դրան - դրուռք - դրանց. vestibulum - limen.

Նախադրութիւն - թեան. praepositio - propositum.

Նախաթոռ - ույ - ուց (- ուի - ուց). primus recubitus -

principalis *vel* prima cathedra — antistes — praesul.

Նախախնամական. providus — providens — consultus.

Նախախնամեմ — մեցի. provideo — prospicio — consulo — curo — procuro — administro — rego — gubernano.

Նախախնամողութիւն — թեան }
 Նախախնամութիւն — թեան }
 providentia — consilium — cura — cautio — circumspectio — prudentia — mens.

Նախածին — ծնի — ծնից *vel* — ծնաց. primogenitus — nati maior — primitivus — primigenus.

Նախածնող — զի — զաց. primi parentes — maiores — patres — progenitor.

Նախակարգ. praestitutus — antecedens — praecedens — praedispositus — iam ordinatus — praemissus.

Նախակարգեմ — գեցի. praestituo — praenuntio — praedico — dispono — praeparo — praefinio — praepono — constituo.

Նախակարգութիւն — թեան. dispositio — praeparatio — ordinatio — ordo.

Նախահայր — հօր — հարք — հարց. primus noster parens (Adamus) — patriarcha — avus — auctor — proauctor — progenitor.

Նախահաւ — ւու — ւուց. proavus — abavus.

Նախաճաշակ. ientaculum — degustatio — sapor.

Նախամայր — մօր — մարք — մարց. prima nostra genitrix (Eva) — avia — abavia.

Նախամարդարէ — րէի — րէից. primus Propheta — princeps Prophetarum — Moyses.

Նախամեծար առնեմ, արարի *vel* ընտրեմ — րեցի. praepono — antepono — primas do *vel* defero — praefero — antefero.

Նախանձ — ձու. invidia — aemulatio — zelus — livor.

» նախանձ առնեմ, արարի. fascino — incanto — excanto.

» նախանձ արկանեմ, արկի. invideo — aemulor — ad invidiam provoco.

Նախանձախնդիր — դրի *vel*)

Նախանձայոյց — յուզի — յուզից)

Նախանձաւոր — րի — րաց)

aemulator — aemulus — zelotypus — studiosus — sectator — invidens — invidiosus — invidus.

» նախանձաւոր լինիմ, եղէ. aemulator fio — aemulor — zelo prosequor — imitor — sector.

Նախանձաւորութիւն — թեան. invidentia — aemulatus — aemulatio — zelotypia.

Նախանձեղի — լոյ — լեաց. invidendus — invidiosus — optabilis — desiderabilis — expetendus.

Նախանձեցուցանեմ — ցուցի. ad

aemulationem provooco *vel* ad-
duco - aemulor.

Նախանձընդդէմ. aemulus - ze-
lotypus - lividus.

Նախանձիմ - ձեցայ. invideo -
aemulor - zelor - liveo - li-
vesco.

Նախանձոռ - տի - տաց } invi-
dens - invidus - invisor -
aemulator - zelotypus - li-
vidus - vindex.

*Նախապաշարումն - բման.
praeoccupatio - praeiudicata
opinio.

Նախապատիւ - տուի - տուաց.
anteponendus - praelatus -
potior - honoratior - maior
- superior - egregius.

Նախապատուեմ - ուեցի. ante-
pono - antefero - primas de-
fero - praefero - magis ho-
noro.

Նախապատուութիւն - թեան.
praelatio - praestantia - prin-
cipatus - primatus.

Նախապարիսպ - բսպի - բսպաց.
propugnaculum - vallum -
agger.

Նախասահմանեմ - նեցի. prae-
destino - praenarro - prae-
scribo - praefinio - praesti-
tuo.

Նախասահմանութիւն - թեան.
praedestinatio - praescriptio
- praefinitio - ordinatio -
dispositio.

Նախասարկաւագ - դի - դաց.

primus diaconus - princeps
diaconorum (S. Stephanus)
- archidiaconus.

Նախասկիզբն - կզբան. primum
principium - causa prima
- proauctor - princeps -
dux.

Նախաստեղծ - ծի - ծից } pri-
mum formatus, factus *vel*
creatus - primigenus (Ada-
mus et Eva).

Նախավկայ - յի - յից. primus
testis *vel* martyr - protomar-
tyr (S. Stephanus).

Նախառ - աք. contumelia -
despectio - contemptio - con-
vicium - iniuria - maledictio
- opprobrium.

» Նախառ լինիմ, եղէ. contu-
meliâ *vel* iniuriâ afficio -
despicio - contemnoro.

Նախատական - նի - նաց. con-
tumeliosus - probrosus - i-
gnominiosus - maledicax -
iniuriosus.

Նախատանք - նաց Vid. Նա-
խատանք :

Նախատեմ - տեցի. contumeliâ
vel probro afficio - iniuriam
facio - exprobro - convicio
- maledico - aspernor - sper-
no - despicio - contemno -
vitupero - opprobro.

Նախատես - սի - սաց. praevi-
dens - praesentiens - vati-
cinator - praescius.

Նախատեսեմ - տեցի. praevideo

- praesentio - praenuntio -
vaticinor - praedico.

Նախատեսութիւն - թեան.
praevidentia - praesensio -
vaticinatio - praescientia -
praedictio - providentia.

Նախատինք - տանայ. contu-
melia - ignominia - contem-
ptus - probrum - aspernatio
- exprobratio - opprobrium -
maledicentia - maledictum -
despectatio - convicium -
vituperatio.

» Նախատինս դնեմ, եղի. con-
tumeliâ afficio - iniurior -
aspernor - exprobro - con-
temno - maledico - despicio
- convicior - vitupero.

Նախատիչ - տչի - տչաց. con-
temptor - spretor - convicia-
tor - exprobrator - vitupe-
rator.

Նախատօն - նի vel
Նախատօնակ - կի - կաց } per-
vigilium - vigilia festorum -
profesta dies.

Նախարար - ըի - ըաց. praefe-
ctus - satrapes - princeps
- decurio - primigenus.

Նախարարապետ - տի - տաց.
caput satrapum vel principum
- imperator - dux.

Նախարարեան. praefecti - sa-
trapes - principes - decu-
riones.

Նախարարութիւն - թեան.
praefectura - satrapia - prin-
cipatus - decurionatus.

Նախդիր - դրի - դրաց. prae-
fixa littera - praepositio.

Նախընթանամ - թացայ. prae-
curro - antecedo - praecedo
- praegredior.

Նախընթաց - ցի - ցից. prae-
cedens - antecedens - prae-
cursor - praevius.

Նախընթացութիւն - թեան.
praeursio - praegressio -
antecessio - prooemium -
praefatio.

Նախինաց - ցի - ցից } praesen-
Նախինացական } tiens -
praesciens - provi-
dens - prospiciens.

Նախինացութիւն - թեան.
praescientia - praesensio -
praesagitio - providentia -
prospicientia.

Նախիր - խրի - խրաց. animal
- bestia - bellua - grex -
armentum boum.

Նախծին Vid. Նախածին :

Նախկին - կնի. prior - priscus
- antiquus - anterior - pri-
mus - primarius - primiti-
vus - potior.

Նախճիրք. caedes - strages -
damnum - detrimentum.

Նախնադոյն - դունի - դունից }
Նախնական - նի - նաց }
antiquior - vetustior - prior
- avitus - pristinus - priscus
- primarius - primigenius.

Նախնի - նւոյ - նեաց. antiquus
- priscus - veteres - maiores
- patres.

» 'ի նախնմէ vel 'ի նախնումն
(adv.). ab initio - antiqui-
tus.

Մահողջոյնք. salutatio - sa-
lus.

Մահանդ - գի - գաց. provincia
- dioecesis.

Մահանջ - ջի - ջեց. recessio -
recedens - bissextilis - in-
tercalaris.

Մահանջեմ - ջեցի. cohibeo -
retineo - retraho - freno -
retrudo - intrudo - propello
- impello.

Մահապետ - տի - տաց. pa-
triarcha - princeps patriae.

Մահապետական. patriarchalis
- ad patriarcham pertinens.

Մահապետութիւն - թեան.
patriarchalis dignitas - pater-
nitas - principatus - ducatus.

Մահատակ - կի - կաց. athleta
- pugil - certator - bellator
- martyr.

Մահատակական - նի - նաց.
athleticus - pugilatorius -
bellatorius.

Մահատակակից - կցի - կցաց.
simul praeliator - oppugna-
tor - compugnans - socius
certaminis - adiutor.

Մահատակիմ - կեցայ. collu-
ctor - compugno - laboro -
martyrio afficio - certo -
mala tolero.

Մահատակութիւն - թեան }

Մահատակումն - կման }

certamen - colluctatio - pugi-

latio - oppugnatio - virtus
- martyrium - labor - exer-
citatio.

Մամակ - կի - կաց. epistola -
litterae - chirographum -
scriptum.

Մամակադիր լինիմ, եղէ. defe-
ro - prodo - accuso - cri-
minor - culpo - insimulo.

Մամականի - նւոյ. epistolae -
litterae - chirographa.

Մամիրա - տի - տուէք Vid.
Մամիրա :

Մայ - յի - յից. humidus - ma-
didus - fluens - fluidus -
lenis - mollis - tener - li-
quidus.

Մայեաց - քք. visus - aspectus
- intuitus - obtutus.

Մայեւիք - լեաց. oculi - lumina.

Մայիմ - յեցայ. aspicio - con-
spicio - inspicio - intueor -
specto - considero - attendo
- cerno - caveo.

Մանիր - նրոյ - նրոց (- նրի -
նրաց). inanis - vanus - va-
cuus - inutilis.

» 'ի նանիր (adv.). inaniter -
inutiliter - frustra - incas-
sum - iniuste.

Մանրանամ - բացայ } evanesco
Մանրիմ - բեցայ }
- vanesco - inanior - vacuor
- frustra operam consumo.

Մանրապէս (adv.). inutiliter
- nequicquam - inaniter -
frustra - incassum.

Մանրութիւն - թեան. inanitas

- inutilitas - vanitas - vacuitas.

Մաշիհ - շհյ. simila - simi-
lago - furfur.

Մապաստակ - կի - կաց. lepus
- lepusculus.

Մարգէս - գիւի. narcissus (flos).

Մարդ - դի }
Մարդոս - սի } nardus - unguen-
tum nardinum - nardum.

Մարդեան. nardinus.

Մարինջ - րնջի - րնջաց. malum
aureum *vel* assyrium - po-
mum auratum.

Մարնջագոյն. citrinus - ci-
treus.

Մարօտ - տի - տաց (- տու -
տուց). multicolor *vel* versi-
color textura - pictura - co-
lor - tinctura.

Մալ - լի - ւաց (- ւու - ւուց).
navis - navigium - navicula
- triremis - ratis - scapha
- cymba.

» առաջին կողմն նաւին. prora
- rostrum - extremitas navis.

» 'ի նաւ ելանեմ, ելի. navigo
- navigationi me committo
- in navem conscendo.

» խելք նաւի. *Vid. in* խելք :

Մաւաբեկ լինիմ, եղէ }
Մաւաբեկիմ - կեցայ } nau-
fra-
go - naufragium patior *vel*
facio - naufragio pereo.

Մաւաբեկութիւն - թեան }
Մաւաբեկումն - կման } nau-
fragium.

Մաւադնաց լինիմ, եղէ. navi-

go - naviculator - navem con-
scendo.

Մաւադնացու թիւն - թեան.
navigatio - ars nautica - na-
valis res - navicularia.

Մաւազ - զի - զաց. nauta -
navita - nauclerus.

Մաւակ - կի - կաց. navicula -
scapha - cymba - linter.

Մաւակայք - յից. statio navium
- portus - navalia.

Մաւական. nauticus - navalis
- nauclerius.

Մաւակաաիք - տեաց. festum
Dedicationis Ecclesiae - con-
secrati templi anniversarius
dies - lactantia - lacticinia.

Մաւակիկ. navicula - navigio-
lum - linter.

Մաւակոծ լինիմ, եղէ }
Մաւակոծիմ - ծեցայ } nau-
fra-
gium facio - naufragio pereo
- naufrago.

Մաւակոծու թիւն - թեան. nau-
fragium.

Մաւահանդիստ - դստի - դստից
(- զստեան - զստաց). navale
- portus.

Մաւաղօղակ - կի - կաց. navi-
gans - nauta.

Մաւամակոյկ - կուկի. scapha
- linter - cymba.

Մաւամարտ - տի - տից *vel* }
Մաւամարտու թիւն - թեան }
pugna navalis - naumachia.

Մաւամարտիկ - տկի - տկաց.
praeliator in pugna navali -
naumachiarum.

Նաւամուտ - մտի - մտից *vel*
- մտաց. viator marinus - na-
vem conscendens - epibata
- remigans - remex.

Նաւապետ - տի - տաց. praefe-
ctus navis - navarchus -
gubernator - navicularius -
naviculator - naulerus.

Նաւապետական - նի - նաց.
quod proprium est navarchis
- navicularius.

Նաւապետեմ - տեցի. gubernare
- rego navem.

Նաւապետութիւն - թեան.
ars nautica - navalis res -
navicularia - remigium.

Նաւասարդ - դի - դաց. pri-
mus mensis, iuxta vetus ca-
lendarium Armeniorum - anni
initium *vel* principium.

Նաւաստ - տի *vel* }
Նաւաստիք - տեաց } nauta -
navita - nautici - navarchus
- gubernator.

Նաւաւար - ըի - ըաց. naviga-
tor - naulerus - nauta -
navita - gubernator.

Նաւաւարեմ - ըեցի. navigo -
naviculator - gubernare.

Նաւաւարութիւն - թեան. na-
vigatio - ars nautica *vel* na-
valis - navicularia - ratio
navigii.

Նաւատորմ - մի - մից *vel* }
Նաւատորմիչ - միչ - միչաւ }
classis navium.

*Նաւարան - նի - նաց. navalia
- navale.

Նաւարար - ըի - ըաց. structor
vel fabricator navium.

Նաւարարութիւն - թեան. ex-
structio *vel* fabricatio navium.

Նաւարկեմ - կեցի. naviculator -
navigo - provehor in altum.

Նաւարկութիւն - թեան. na-
vigatio - ars nautica - na-
valis res - navicularia.

Նաւացուկ. rostrum - extre-
mitas navis - prora.

Նաւափայտ - տի. navigium -
navis - navicula.

Նաւեմ - եցի. navigo - navicu-
lor - transnavigo - adnavigo.

Նաւթ - թի (- թոյ) - թից.
naphtas - bitumen - pix.

Նաւկետար - նեւոյ. naviculae
- scaphae - cymbae - navi-
gia.

Նաւորդ - դի - դաց. navigator
- navigans - nauta - na-
vita.

Նաւորդութիւն - թեան. na-
vigatio - ars nautica - res
navalis.

Նաւուղիչ - ուղիչ - ուղղաց.
praefectus navis - navarcha
- gubernator.

Նաւուղչութիւն - թեան. nau-
tica ars - res navalis - na-
vicularia.

Նափորտ - տի (- տան) - տուեք.
clamys - trabea - pallium
- toga - lacerna.

Նափորտակ *vel* }
Նափորտիկ } palliolum - par-
va clamys - togula.

Նաքարակիւ - կտի. quadrans - quarta pars assis.

Նգեմ - եցի. frango - confringo - evertō - diruo - demolior - vecte submoveo.

Նեարդ - երդի - երդից. nervus - nervulus - fibra - tendo - arterium - cartilago.

Նեւ - խոյ (- խի). corruptio - putredo - putor - pus - tabes - foetor - marcor.

Նեխական - նի - նաց. corruptus - putrefactus - putridus - putidus - foetidus - marcidus - tabefactus.

Նեխեմ - խեցի. corrumpo - putrefacio.

Նեխիմ - խեցայ. putrefio - putresco - putreo - foeteo - male oleo - marceo - tabesco.

Նեխութիւն - թեան } corruptio
Նեխումն - խման }
- putredo - putor - foetor
- tabes - marcor.

Նեղ - զոյ (- զի). angustus - arctus - pressus.

» ի նեղ անկանիմ - կայ. ad incitas redigor - coarctor - constringor - vexor - affligor.

» ի նեղ արկանեմ - կի. coangusto - angusto - coarcto - constringo - vexo - affligo.

Նեղագոյն - գունի - գունից. angustior - arctior - pressior.

Նեղանամ - զացայ. inquietor

- vexor - coarctor - tribulationem patior - affligor.

Նեղասիրա - սրտի - սրտից (- սրտաց). anxius corde - oppressus - pusillanimus - exacerbatus.

Նեղասրտեմ - տեցի } angor -
Նեղասրտիմ - տեցայ }
- opprimor - torqueor - exacerbor.

Նեղասրտու թիւն - թեան Vid.
Նեղսրտու թիւն:

Նեղեմ - ղեցի. angusto - coangusto - coarcto - comprimo - opprimo - premo - perturbo - vexo - inquieto - fraudo - discrucio - affligo - constringo.

Նեղիչ - ղչի - ղչաց. oppressor - vexator - calumniars.

Նեղութիւն - թեան. angustia - afflictatio - tribulatio - pressura - passio - coarctatio.

Նեղուց - ղցի. arctus transitus - fretum - isthmus - angustus meatus - angustiae fretorum..

Նեղսրտու թիւն - թեան. angustia cordis - angor - oppressio - pusillanimitas - exacerbatio.

Նենդ - զի - զիւ (- գաւ). dolus - fraus - fallacia - stragemma.

» նենդաւ (adv.). dolose - subdole - fraudulenter - fallaciter.

Նենգազործ - ծի - ծաց } dolosus - subdolosus - fraudulentus - fallax - insidiator - insidiosus.

Նենգաւոր - ըի - ըաց } dolosus - subdolosus - fraudulentus - fallax - insidiator - insidiosus.

Նենգազործու թիւն - թեան } dolus - fraudulentia - fallacia - insidiae.

Նենգան - նի - նաց } dolus - fraudulentia - fallacia - insidiae.

» նենգանաւ vel նենգանօք (adv.). dolose - fraudulenter - fallaciter - insidiose - subdole.

Նենգաւորեմ - ըեցի } dolose ago - fraudem facio - defraudo - fraudo - fallo - decipio - adultero - insidior - depravo.

Նենգեմ - գեցի } dolose ago - fraudem facio - defraudo - fraudo - fallo - decipio - adultero - insidior - depravo.

Նենգաւորութիւն - թեան } dolus - fraudatio - fallacia - insidiae - fictio - ars.

Նենգութեամբ (adv.). dolose - fraudulenter - fallaciter - subdole.

Նենգիչ - գչի - գչաց. dolosus - fraudator - fallax - insidiosus - subdolosus.

Նեպակ - կի - կաց } blatta - oniscus.

Նեպուկ } blatta - oniscus.

Նեռն - ռին - ռինք. antichristus.

Նեսար - ըի - ըաւ (hebr.). daemone actus - daemoniacus - larvatus.

Նեմ - տի - տից. sagitta - telum - iaculum.

» նետք փայլատականց. emis-

siones fulgurum - fulguratio.

Նեռակալ - լի - լաց. machina belli - aries - ballista.

Նեռաձգութիւն - թեան. sagittae ictus - coniectio teli - iaculatio.

Նեռաձիգ առնեմ, արարի vel լինիմ, եղէ. sagitto - sagittis impeto vel configo - telis peto - iaculor.

Ներ - ըի (- ըոյ). fratria - glos.

Ներածեմ - ծի. introduco - infero - colligo - concludo - exerceo - instituo.

Ներածութիւն - թեան. introductio - praefatio - exercitatio - institutio - isagoge.

Ներքան - նք. planta pedis - solea.

Ներքող vel etiam } panegyricus - panegyrica oratio - laudatio - laudes - praeconium.

Ներքողեան - ղեցի - նից } panegyricus - panegyrica oratio - laudatio - laudes - praeconium.

Ներքողեմ - ղեցի. laudo - collaudo - laudibus orno, effero vel celebro.

Ներգործական - նի - նաց. actualis - activus - actuosus - operosus - efficax.

Ներգործեմ - ծեցի. ago - operor - facio - efficio - conficio - perago - imprimo - constituo.

Ներգործութիւն - թեան } actus - actio - opus - operatio - efficientia - efficacia.

Ներգործութիւն - ծման } actus - actio - opus - operatio - efficientia - efficacia.

Ներդաշնակապէս (*adv.*). harmonice - numerose - concinniter - concinne.

Ներդաշնակաւոր - ըի - ըաց. harmonicus-numerosus - canorus - concinnus.

Ներդաշնակութիւն - թեան. harmonia - concentus - concinnitas - apta modulatio.

Ներեւել - լայ - լեաց. venialis - veniâ dignus - ignoscendus - excusabilis.

Ներելութիւն - թեան. venia - indulgentia - concessum - sustentatio - patientia - excusatio - longanimitas.

Ներեմ - բեցի. veniam do - indulgeo - concedo - remitto - excuso - ignosco - parco - sustento - patior - sustineo - suffero - expecto - praestolor.

Ներկ - կոյ - կոց. tinctura - color.

Ներկազործ - ծի - ծից. tinctor - infector.

Ներկայ - յի - յից. praesens - adstans - instans.

Ներկայութիւն - թեան. praesentia - conspectus.

Ներկանեմ - կի }
Ներկեմ - կեցի } colore indu-

co - coloro - tingo - inficio.

Ներկուած - ծոյ - ծոց. tinctura - color - macula.

Ներհակ - կի - կաց

Ներհակական vel

Ներհական - նի - նաց

} contra-

rius - oppositus - adversus - adversans - repugnans - secum pugnans.

Ներհականութիւն - թեան }
Ներհակութիւն - թեան } repugnantia - contradictio - contradictum - discrepantia - oppositio - adversitas.

Ներհուն - նի - նաց. doctus - eruditus - cultus - peritus - gnarus.

Ներհունութիւն - թեան. eruditio - institutio - disciplina - peritia - gnaritas.

Ներմարդանամ - դացեալ. carnem sumo - carne induor - humanum corpus vel humanitatem assumo.

Ներմարդկութիւն - թեան }
Ներմարդութիւն - թեան }
Ներմարմնութիւն - թեան } carnis assumptio - incarnatio D. N. I. Christi.

Ներող - զի - զաց } indulgens -
Ներողամիտ } benignus - facilis - humanus - excusans.

Ներողութիւն - թեան }
Ներութիւն - թեան } venia -
Ներումն - բման }

indulgentia - remissio poenae - benignitas - excusatio - facilitas - humanitas - concessio - permissio - consensus - dilatio.

Ներքին - քնոյ - քնոց. interior - internus - intimus - inferior - infimus.

Ներքինանամ - ինացայ. eunu-
chus fio vel efficior - castror.

Ներքինապետ - տի - տաց.
princeps eunuchorum - prae-
fectus palatii.

Ներքինացուցանեմ - ցուցի.
eunuchum facio - eviro -
castro.

Ներքինի - նւոյ - նեաց. eunu-
chus - spado - minister pa-
latii.

Ներքնաբերդ - դի. inferior arx
- propugnaculum subterra-
neum.

Ներքնակ - կի - կաց. tunica -
subucula - indusium.

Ներքնատուն - տան - տանց.
inferior pars domus - sub-
terraneum tabulatum - repo-
sitorium interius - intimus
aedium recessus.

Ներքոյ - քոյք. inferior - in-
terior - posterior.

» ի ներքոյ (*adv. et praep.*).
intrinsicus - infra - sub -
subter - intus.

Ներքուստ vel ի ներքուստ
(*adv.*). interius - intus - in-
trinsicus - deorsum.

Ներքս. interanea - exta.

» ի ներքս (*adv.*). intus - in-
tro - intrinsicus.

Ներքսազոյն - զունի - զունից.
intimus - interior.

Նեցուկ - ցկի. fulcrum - fulci-
men - fulcimentum - susten-
taculum - basis - fundamen-
tum.

Նզով - վե vel
Նզովք - վեց } anathema -
Նզովանք - նաց }

excommunicatio - maledictum
- exsecratio - devotio - se-
paratio - segregatio.

Նզովեմ - վեցի. anathemate
plecto - anathematizo - ex-
communico - sacris interdico
- maledico - exsecror - de-
voveo - imprecor - separo
- detestor.

Նժար - ըի - ըից. lanx state-
rae - langula.

Նժդեհ - հի - հից. advena -
extraneus - peregrinus - a-
lienus - alienigena - hospes.

Նժդեհակից. convena - comes
peregrinationis - accola.

Նժդեհանամ - հացայ } peregri-
նոր - hospitor - demigro -
accolo.

Նժդեհութիւն - թեան. pere-
grinatio - demigratio - con-
ditio alienigenae.

Նժոյդ - ուզի - ուզից. equus
conductitius - iumentum.

Նիազ, Նիազութիւն *Vid.*
Նուազ, Նուազութիւն:

Նիգ, նզի - զաց. serra - clau-
strum - vectis - repagulum.

Նիզակ - կի - կաց. lancea -
hasta.

Նիզակակից - կցի - կցաց. as-
secla - satellites - foederatus
- commilito - socius belli -
adiutor.

Նիզակակցիմ - ցեցայ. foedero
- foedus in eo *vel* facio. - pa-
ciscor.

Նիզակաւոր - ըի - բաց. hasta-
tus.

Նիկիական. Nicaenus.

Նիկողայեցի - ցւոյ - ցեաց.
Nicolaita.

Նիհար - ըի - բաց. macer -
macilentus - macellus - e-
maciatus - extenuatus - de-
bilis - languidus.

Նիհարանամ - բացայ. macre-
sco - macesco - emacior -
debilitor - languesco.

Նիհարութիւն - թեան. macies
- macritas - macritudo -
debilitas - languor.

Նինուէացի - ցւոյ - ցւոց. Ni-
nivita.

Նինջ. somnus - sopor - ve-
ternus - dormitio.

Նիշ - շք. signum - indicium
- nota - punctum - inter-
punctio.

Նիստ, նստի (- աոյ). sedimen-
tum - sedes - sedile - ses-
sio - cathedra - situs - sta-
tus - basis - locus - pos-
sessio.

Նիսամ - տացի (- տացայ). neo
- molior - inflammor - in-
cendor - exardesco.

Նիրհ. somnus - quies - dor-
mitio - sopor - veternus.

Նիրհամ - հացի

Նիրհեմ - հեցի } edormio -

Նիրհիմ - հեցայ

dormio - dormito - somno
mergor - quiesco.

Նիրհումն - հման. dormitio -
somnia - quies - sopor
- veternus.

Նիւթ - թոյ - թոց (- թի -
թից *vel* - թաց). materia -
materies - atomus - corpus
- confectio.

Նիւթական - նի - նաց }

Նիւթաւոր - ըի - բաց *vel* } ma-

Նիւթեղէն - ղէնի - ղէնաց }

terialis - corporeus - sensi-
bilis - terrestres - terrenus
- mundanus - crassus.

Նիւթականութիւն - թեան }

Նիւթեղէնութիւն - թեան }

corporea natura - densitas
- soliditas - crassities.

Նիւթեմ - թեցի. neo - necto
- intexo - contexto - texo
- machinor - molior - nitor
- implico - praeparo - fa-
brico - conscisco - commi-
niscor - construo - struo.

Նիւթութիւն - թեան. materia
- substantia - existentia -
subsistentia - hypostasis.

Նկան - նի - նաց *vel* }

Նկանակ - կի - կաց } panis -

placenta - collyra - offa -
artocreas.

Նկատեմ - տեցի. contemplor -
intueor - considero - perpen-
do - aestimo - definio - specto
- aspicio - cerno - video -
conicio - animadverto - di-
ligenter exploro - distinguo.

Նկատութիւն - թեան }
 Նկատումն - աման } con-

templatio - intuitus - con-
 sideratio - perpensatio - a-
 nimadversio - intentio - ex-
 ploratio.

Նկար - բու - բուց (-բաց).
 picta tabella - pictura - i-
 mago.

Նկարադիր - գրի - գրաց. ima-
 go - effigies - similitudo -
 figura - forma - character
 - descriptio.

Նկարադրեմ - բեցի. effingo -
 delineo - adumbro - fingo
 - figuro - formo - describo
 - pingo - enarro.

Նկարադրու թիւն - թեան. de-
 signatio - adumbratio - fi-
 guratio - formatura - descri-
 ptio - pictura - expositio.

Նկարակերպ - պի - պից. va-
 riegatus - multicolor - pi-
 ctura - picta tabella.

Նկարակերպու թիւն - թեան.
 variegatum et phrygium opus
 - multicolor pictura *vel* tex-
 tura.

Նկարեմ - բեցի. effingo -
 fingo - delineo - depingo -
 pingo - formo - figuro -
 describo - sculpo - concinno
 - assimilo - imaginor - com-
 miniscor.

Նկարէն }
 Նկարուն } multicolor - versi-
 color - versicolorius - varie-
 gatus.

Նկարիչ - բչի - բչաց } pictor -
 Նկարող - զի - զաց } metator - graphidis peritus.

Նկարչութիւն - թեան. graphis
 - metatio - pictura.

Նկուղ - զի - զից. caverna -
 fovea - fossa - profundum.

Նկուն. humilis - depressus -
 demissus - vilis.

» նկուն առնեմ, արարի. de-
 primo - submitto - supero
 - vinco - vilipendo.

» նկուն լինիմ, եղէ. deprimor
 - demitto me - submittor -
 superor - vincor.

Նկրտիմ - տեցայ. contendo -
 conor - nitor - extendor -
 certo - sollicitus sum.

Նկրտումն - աման. contentio -
 conatus - conatio - studium
 - diligentia - sedulitas.

Նհանգ - զի - զաց. monstrum
 marinum - draco aquatilis
 - hippopotamus - crocodilus.

Նման - նի - նից *vel etiam* }
 Նմանազոյն - զունի - զունից }
 Նմանական - նի - նաց }
 Նմանի - նւոյ - նեաց }
 similis - persimilis - par -
 conveniens - decens - hu-
 iusmodi - imitans.

Նմանախօս - սի - սից (-սաց).
 mimus - comoedus - histrio.

Նմանակից - կցի - կցաց. con-
 similis - compar - imitator.

Նմանապէս (*adv.*). similiter -
 pariter - aequè - iure - me-
 rito - sic.

Նմանասեր - բի - բից. congener - consanguineus - compar.

Նմանավիշտ. eiusdem angoris - anxifer - anxius - sollicitus.

Նմանեմ - նեցի } similis sum
Նմանիմ - նեցայ }
vel fio - assimilor - comparor - imitor - sequor - conformor - aliquem refero - speciem alicuius exhibeo.

Նմանեցուցանեմ - ցուցի. similem aestimo vel dico - assimilo - comparo - conformo - coaequo.

Նմանող - զի - զաց. similis - imitator - aemulus.

» Նմանող լինիմ, եղէ. similis fio - imitor - aemulor - sequor.

Նմանութիւն - թեան. similitudo - imitatio - exemplum - parabola - consensus - assimilatio.

» Նմանութիւն բերեմ - բի. similis sum - speciem alicuius exhibeo - imitor.

Նմին իրի Vid. in իր:

Ննջեամ vel } cubo - dormio
Ննջեմ - ջեցի }
- obdormio - morior - quiesco - obeo.

Ննջեցեալ - ցելոյ - ցելոց. dormiens - mortuus - vitâ defunctus.

Ննջիւն vel } dormitio -
Ննջումն - ջման }
}

quies - mors - lethum - obitus.

Նշան - նի - նաց. signum - indicium - nota - scopus - miraculum - prodigium - portentum - monstrum - vexillum - insigne - tropaeum - sponsalia - apostema - argumentum - symbolum - centrum.

Նշանագիր - գրոյ - գրոց (-գրի - գրաց) vel etiam

Նշանագրոյմ - մի - մից } literae elementariae - alphabetum - hieroglyphicae notae - character - epistola - subscriptio - sigillum - signum.

Նշանագործ - ծի - ծաց. prodigiorum actor - thaumaturgus - mirificus - admirabilis - portentosus - prodigosus.

Նշանագործեմ - ծեցի. prodigia ago vel operor - mira facio.

Նշանագործութիւն - թեան. prodigiorum actio vel operatio - miraculum - prodigium - portentum.

Նշանագրեմ - գրեցի } signo -
Նշանագրեմ - գրեցի } noto - scribo - compono.

Նշանադէտ - դիտի - դիտաց. hariolus - haruspex.

Նշանակեց - ցի - ցից. apices literarum - minutae vel minusculae literae - ramentum.

Նշանակ - կի - կաց. signum - scopus - finis - similitudo

- parabola - exemplum -
miraculum - prodigium - por-
tentum - significatio - ob-
servatio - symbolum - tro-
paeum - sceptrum.

» *նշանակի վասն.* in signum
vel argumentum.

‘*նշանակեմ - կեցի.* significo -
designo - obsigno - noto -
denuntio - manifesto - pate-
facio - declaro - explano -
refero - enarro - explico.

‘*նշանակիր - կրի - կրաց.* signi-
fer - vexillarius.

‘*նշանակու[թիւն - թեան.* si-
gnificatio - significatus - sen-
tentia - intentio.

‘*նշանացեմ - ցեցի.* innuo - an-
nuo - signo - significo - in-
dico.

‘*նշանացի (adv.).* innuendo -
annuendo - per nutum.

‘*նշանաւոր - ըի - րաց.* insignis
- illustris - eximius - prae-
clarus - eminens - arcanus.

‘*նշանաւորեմ - րեցի.* noto -
signo - scribo - conscribo.

‘*նշանաւորու[թիւն - թեան.* no-
ta - typus - signum - signi-
ficatio.

‘*նշանեմ - նեցի.* signo - designo
- noto - imprimo - sponso -
despondeo - innuo - annuo.

‘*նշաւակ - կի - կաց.* scopus -
ignominia - ignobilitas - de-
decus - vituperium - signum
- meta - prodigium - abo-
minatio - exemplar.

» *առակ նշաւակի.* Vid. in
Առակ:

‘*նշաւակեմ - կեցի.* ignominiâ
noto vel afficio - vitupero -
improbo - dedecoro - turpo
- triumpho - foedo - in-
famo.

‘*նշաւակու[թիւն - թեան.* igno-
minia - vituperatio - pro-
brum - dedecus - infamia
- facinus.

‘*նշարեւի - նւոյ vel }* ulmus

‘*նշարի - ււոյ - րեաց }* (arbor).

‘*նշդեհ et նշդեհակից.* Vid.
‘*նշդեհ, նշդեհակից :*

‘*նշեւի - նւոյ }* amygdala - a-
mygdalus.

‘*նշխար - ըի - րաց.* reliquiae -
reliquum - reliqua - minu-
tiae - frustum - fragmentum
- hostia.

» *նշխարք սրբոց.* sacrae reli-
quiae.

‘*նշխարեմ - րեցի.* fragmenta
relinquo - in frusta concido.

‘*նշմար - ըի - րք }*

‘*նշմարան - նի vel }* nutus - si-

‘*նշմարանք - նաց }*
gnum - indicium - argumen-
tum - exemplar - vestigium
- species - perspectus.

‘*նշմարեմ - րեցի.* discerno -
dispicio - perspicio - aspicio
- secerno - cerno - considero
- nosco - cognosco.

‘*նշող - ղի - ղեց vel etiam }*
‘*նշոյլ - ուլի - ուլից (- ւաց)* } ra-

dus - splendor - fulgor -
nitor - lux - lumen.

{ Նռդեմ - ղեցի } radio - splen-
{ Նռուլեմ - լեցի } deo - resplendo - fulgeo -
nitesco - niteo.

{ Նռուլադեղ }
{ Նռուլազարդ } radiosus - splen-
{ Նռուլափայլ } didus - fulgidus - nitidus
- nitens.

Նրխազ - զի - զաց. hircus - ca-
per - haedus.

Նրխազեան. hirci - capres -
hircinus - haedinus.

{ Նրդկամ - կացայ }
{ Նրդկամ - կոացի } fastidio -
taedet - molestor - nauseo
- stomachor - displiceo.

Նրդկացուցանեմ - ցուցի. of-
fendo - taedium vel fasti-
dium affero - molestiâ afficio
- molesto.

{ Նրդկութիւն - թեան }
{ Նրդկաութիւն - թեան } displi-
centia - fastidium - taedium
- molestia - nausea - sto-
machus.

{ Նրճ - ճի - ճից } cupressus.

Նրճի - ճւոյ }
Նրճեայ. cupressinus.

Նոյն, նորին, նոքին, նոցին
(pron.). ille - ipsemet - idem
- hic.

» ի նոյն (adv.). simul - una
cum.

» նմին իբի Vid. in Իր :

» նոյն ընդ նոյն (adv.). sta-

tim - illico - subito - con-
festim - continuo.

Նոյնակի (adv.). similiter -
pariter - aequaliter - itidem.

Նոյնանշան. consimilis - syno-
nymon.

Նոյնգունակ (adv.). aequae -
pariter - similiter - ita - sic.

{ Նոյնժամայն }
{ Նոյնհետայն } (adv.). subito -

illico - statim - repente -
continuo - mox - confestim.

Նոյնութիւն - թեան. identitas
- parilitas - aequalitas.

Նոյնչափ (adv.). tantum -
tantundem - tam - adeo -
ita.

Նոյնպէս (adv.). eodem vel si-
mili modo - similiter - iti-
dem - pariter - sic - aequae.

Նոյնպիսի - սւոյ - սեաց. talis
- huiusmodi - eiusmodi - si-
milis.

Նոյնքան (adv.). tantum - tam.

Նոյնքանի - նւոյ - նեաց. tan-
tus.

Նոյնօրին (adv.). eodem die.

Նոյնօրինակ - կի - կաց. huius-
modi - istiusmodi - talis -
similis.

» զնոյն օրինակ (adv.). simili-
ter - pariter - aequae - iti-
dem - ita.

Նոտար - րի - րաց (lat.). no-
tarius - tabellio - scriba -
libellio.

Նոտարութիւն - թեան. scri-
batus - munus scribae.

Նոտոս - սի - սաց (*graec.*): notus - euronotus - austus.

Նոր - բոյ - բոց. novus - recens - inauditus - insuetus.

» 'ի նորոյ (*adv.*). nuper - modo - recenter - nove.

Նորագոյն - զուկի - զուկից. recentior - novus.

Նորագործ. novi generis - recenter factus *vel* creatus - redintegratus - mirabilis - mirificus.

Նորագործեմ - ծեցի. restauro - instauro - reficio - redintegro - renovo - innovo - reparo.

Նորագործութիւն - թեան. restauratio - instauratio - redintegratio - innovatio - reffectio.

Նորածին - ծնի - ծնից (-ծնաց). nuper natus - modo genitus - novellus.

Նորածնութիւն - թեան. renovatio - baptisma.

Նորակերտ - աի - սաց. recens structus - instauratus - mirificus - admirabilis.

Նորակերտեմ - տեցի. instauro - reficio - redintegro - restauro - reaedifico.

Նորակրօն. sectator - factiosus - novator.

Նորակրօնութիւն - թեան. secta - supervacua ambitio.

Նորահաս - սի - սից. praematurus - praecox - juvenis.

Նորահրաշ - շի - շից. admiran-

dus - mirificus - mirus - excellens - egregius.

Նորաձայն. profanus - insuetus - insolitus.

Նորաձայնութիւն - թեան. error - erratio - nova doctrina.

Նորաձեւ. insolitus - insuetus - novus - inusitatus.

Նորաձեւեմ - լեցի. reformo - commuto - innovo.

Նորաձեւութիւն - թեան. reformatio - commutatio - novitas - innovatio.

Նորանամ - բացայ. restauror - instauror - renovor - innovor.

Նորանշան. mirus - admirabilis - novus - extraordinarius - inexpectatus - inopinatus - monstruosus.

Նորանոր. recens - novus.

Նորապէս (*adv.*). de novo - nove - recenter.

Նորապսակ. recens consecratus *vel* dicatus.

Նորաստեղծ - ծի - ծից. recenter creatus *vel* factus - nuper excogitatus.

Նորաստեղծեմ - ծեցի } recenter
Նորաստեղծում - ծի }
ter creco *vel* facio - restauro - reficio.

Նորասքանչ - չի - չից. admirabilis - mirandus - mirificus - stupendus.

Նորալարժ - ժի - ժից. nuper educatus - modo institutus - novitius.

Նորատունկ - տնկոյ - տնկոց.
talea - taleola - virgultum
- neophytus - nova planta.

Նորացուցանեմ - ցուցի. renovo
- innovo - instauro - restauro
- reficio.

Նորափետուր. recens alatus
vel plumatus - novis orna-
mentis decoratus - tener.

Նորափթիթ. modo fruticiscens
- nove germinans.

Նորեկ - կի - կաց. novitius -
advena - convena.

Նորեմ - րեցի. redintegro - re-
novo - reficio.

Նորընծայ - յի - յից. novitius -
sacris initiandus vel initiatus
- tiro.

Նորընծայութիւն - թեան. sa-
cris initiatio - tirocinium.

Նորի - րոյ - րեաց. primitiae.

Նորոգ. recens - renovatus -
novus - accuratus - diligens
- clarior.

Նորոգանամ - գացայ. renovor
- redintegro - novus fio.

Նորոգապէս (adv.). recenter
- nove - nuper - novo modo
- accurate - diligenter.

Նորոգեմ - գեցի. renovo - in-
novo - reformo - transformo
- immuto - initio - dedico
- redintegro - instauro -
transfiguro.

Նորոգիչ - գչի - գչաց } novator
Նորոգող - ղի - ղաց }
- renovator - restaurator -
redintegrans.

Նորոգութիւն - թեան } novitas
Նորոգումն - գման }

- renovatio - innovatio -
instauratio - restauratio -
redintegratio - mutatio - ac-
curatio - diligentia.

Նու - ւոյ - ւոց (- ւանք - ւանց).
nurus - fratris filii uxor -
patruelis sponsa.

Նուազ - զի - գաց. cantus -
modulatio - melos - carmen
- psalmus - cyathus - cym-
bium - calix - poculum -
potus - potatio - convivium.

Նուազ - զի. tempus - vicis -
circuitus.

» զառջին նուազն (adv.). se-
mel - primum - imprimis.

Նուազածու - ծուի - ծուաց.
musicus - symphoniacus -
psaltes - pulsator.

Նուազածութիւն - թեան. ars
musica - musices - symphonia
- pulsatio.

Նուազարան - նի - նաց. in-
strumentum musicum - or-
ganum - psalterium.

Նուազաւոր - րի - րաց. modu-
latus - harmonicus - melo-
dus - canorus - concinnus
- metratus - moderatus.

Նուազեմ - գեցի vel } modulator
Նուազերգեմ - գեցի }
- cano - canto - psallo -
pulso - sono - sonitum edo
- inflo.

Նուազերգութիւն - թեան } mo-
Նուազութիւն - թեան }

dulatio - melos - concentus
- cantatio.

Նուազ - զի - զուէք - զեց }
Նուազական - նի - նաց }

minor - paucus - perpaucus
- parvus - tenuis - exiguus
- modicus - brevis.

Նուազաբար (*adv.*). parum -
nonnihil - parvulum - te-
nuiter - exiguo - modicum
- brevi.

Նուազագոյն - գունի - գունից.
(- գունաց). minor - inferior
- tenuior - exiguior - per-
paucus - brevior.

Նուազանամ - զացայ }
Նուազիմ - զեցայ } immi-
nuor - diminuo - minuo
- deficio - destituo - indi-
geo - egeo - desum - an-
gustior - demitto me - de-
sino.

Նուազեմ - զեցի vel etiam } mi-
Նուազեցուցանեմ - ցուցի }
nuo - immينو - diminuo
- ad pauca reduco - desero.

Նուազու թիւն - թեան }
Նուազումն - զման } immi-
nutio - diminutio - defectus
(solis vel lunae) - indigentia
- egestas - inopia - penuria
- parvitas - remissio.

Նուազ - զի - զեց. languidus -
obscurus - exilis - tenuis -
mediocris - parvus.

Նուազանամ - զացայ }
Նուազեմ - զեցի vel } langue-
Նուազիմ - զեցայ }

seco - effluo - obscuror - de-
cresco - imminuo - hebctor
- animo deficio.

Նուազեմ - զեցի vel etiam } ob-
Նուազեցուցանեմ - ցուցի }
seuro - debilito - hebeto.

Նուազու թիւն - թեան. lan-
guor - exilitas - paucitas -
raritas - inopia - tenuitas.

Նուաձեմ - ձեցի. circumago -
circumfero - subigo - sub-
iicio - subiugo - invaleo -
praevaleo - domo - dominor
- supero - devinco.

Նուաձու թիւն - թեան }
Նուաձումն - ձման } subie-
ctio - oppressio - ditio -
domitus - dominatus - supe-
ratio.

Նուամ - ւացի. eiulo.

Նուաստ - տի - տից vel } hu-
Նուաստական - նի - նաց }
milis - abiectus - ignobilis
- vilis - infimus - tenuis.

Նուաստաբար (*adv.*). humili-
ter - abiecte - demisse.

Նուաստագոյն - գունի - գու-
նից. humilior - abiectior -
inferior - ignobilior - vilior.

Նուաստանամ - տացայ. humi-
lis fio - deprimio vel demitto
me - submitto.

Նուաստացուցանեմ - ցուցի.
deprimo - demitto - sub-
mitto.

Նուաստու թիւն - թեան. hu-
militas - animi demissio -
submitto - tenuitas.

Մուարտան - նի - նաց. velamen - velamentum - velum - operimentum - tegumentum.

Մուէր - լիբի - լիբաց. sacrificium - propositio - oblatio - munus - donum - libamen - primitiae - mysterium - xenium.

Մուիրաբեր - բի - բից. offerens - dona *vel* munera afferens.

Մուիրադործեմ - ծեցի. offero - consecro - dedico - sacrifico - initio.

Մուիրադործու թիւն - թեան. consecratio - dedicatio.

Մուիրակ - կի - կաց. lictor - satellites - nuncius *vel* legatus ecclesiasticus.

Մուիրական - նի - նաց. sacer - sacrosanctus - sacratus - dicatus - divus.

Մուիրանոց - ցի - ցաց. vas libationis *vel* oblationis - calix - poculum - sacra aedes - templum.

Մուիրատու - տուի - տուաց }

Մուիրատուր - տրի - տրից } oblator - offerens - munera *vel* dona afferens.

Մուիրատու թիւն - թեան } pri-
մուիրումն - բման } mitiarum oblatio - munus - muneratio - donum.

Մուիրեմ - բեցի. sanctifico - consecro - dico - dedico - devoveo - sacro - separo - libo - muneror - offero.

Մուշ, նշե (- շոյ). amygdalum - amygdala - nux amara.

Մուռն, նռան - ռուրք - ռանց. malum punicum - granatum.

Մուս - սոյ - սոց. dorsum - tergum.

Մուրբ, նրբի - բից (- բոյ - բոց). subtilis - tenuis - exilis - minutus.

Մպաստ - տի - տից. commissio - auxilium - subsidium - adiutorium - utilitas - solatium.

» նպաստ լինիմ, եղէ *vel* գործեմ - ծեցի. confero - opem fero - opitulator - adiuvo - auxilio *vel* subsidio venio - auxilior - subvenio.

Մպաստաւոր - բի - բաց. adiuvars - auxiliator - propitius.

» նպաստաւոր լինիմ, եղէ. confero - auxilio sum - opitulator - adiuvo.

Մպաստաւորեմ - բեցի } auxilior
Մպաստեմ - տեցի }

- opitulator - confero - opem fero - succorro - subvenio.

Մպաստաւորու թիւն - թեան }

Մպաստու թիւն - թեան }

auxilium - subsidium - solatium - adiutorium - opitulatio.

Մպատակ - կի - կաց. scopus - meta - terminus - finis - brabium.

Մպար - բի - բաց *vel* }

Մպարակ - կի - կաց } annona - commeatus - victus - viaticum.

Նռենի - նոյ - նոց. malus
punica - mala granata.

Նսեմ - մի - մից (-մաց) } obscu-
Նսեմական - նի - նաց } rus - subobscurus - tene-
brosus - caliginosus - opa-
cus - umbrosus.

Նսեմանամ - մացայ. obnubilor
- infuscor - obscuror - opa-
cus fio.

Նսեմացուցանեմ - ցուցի. ob-
scuro - opaco - obumbro.

Նսեմութիւն - թեան. obscuri-
tas - tenebrae - caligo - o-
pacitas.

Նստարան - նի - նաց } subse-
Նստելի - լոյ } lium - sedile - sedes - ca-
thedra - sarracum - plau-
trum - currus.

Նստիմ, նստայ, նիստ. sedeo -
- assideo - insideo - consido
- habito - requiesco - ascen-
do - conscendo.

Նստուցանեմ - ցի. constituo -
colloco - considerare *vel* con-
scendere facio - submitto -
coareto.

Նրան - նի - նաց. ensis - en-
sculus - gladius - gladiolus.

Նրբաբար (*adv.*) subtiliter -
tenuiter - exiliter.

Նրբազոյն - զունի - զունից.
subtilior - tenuior - exilior.

Նրբաձայն - նի - նից. gracili
vel acuta voce praeditus.

Նրբացուցանեմ - ցուցի } atte-
Նրբեմ - բեցի } nuo - emacio.

Նրբութիւն - թեան. subtilitas
- tenuitas - exilitas.

Նբթեմ - թեցի } deficio - dis-
Նբթիմ - թեցայ } solvor - fame enecor - esurio.

Նբոյր - ուրի. cribrum - van-
nus - incerniculum.

Նոթ - թի - թից. minium -
rubrica - sinopis.

Նոթի - թոյ - թեաց. ieiunio-
sus - ieiunus - famelicus -
esuriens.

Նոթութիւն - թեան. ieiunitas
- inedia - fames - esuries.

Նօս - սունք. tenuis - exiguus
- exilis - subtilis - debilis.

Նօտար, Նօտարութիւն *Vid.*

Նօտար, Նօտարութիւն :

Նօտոս *Vid.* Նօտոս :

Նօտր. currens scriptura - ita-
licae litterae.

Հաբաթ - թու - թույ (hebr.).
sabbatum - hebdomas - hebdomada.

Հաբաթական. hebdomadarius
- hebdomadis.

Հաբաթամուտ - մտի - մտից.
muneri praepositus per hebdomadas - vesper feriae sextae.

Հաբաթանամ - թացայ. quiesco - conquiesco - requiesco
- opus cesso - sabbatizo.

Հաբաթապահութիւն - թեան.
observatio ieiunii hebdomadarii.

Հաբաթապահչք - հոց. ieiunium hebdomadarium.

Հաբաթացուցանեմ - ցուցի.
quiescere facio.

Հաբաթեան. hebdomades - hebdomadae.

Հաբաթութիւն - թման. sabbatismus - observatio sabbati
- quies - requies.

Հազանակ - կի - կաց. castanea.

Հազար Vid. Հաքար:

Հալակ - կի - կաց. tergum - dorsum - humerus.

Հալակեմ - կեցի. humeris gesto vel impono - subiicio
cervices oneri.

Հականջեմ - ջեցի. aures admoveo, praebeo vel surrigo
- ausculto.

Հահ - հի - հից (- հու - հույ).
lucrum - quaestus - profectus - fructus - utilitas - acquisitio.

» Հահ է, եղեւ. prodest - expedit.

Հահաբեր - բի - բից }
Հահական - նի - նաց } lucrificus - lucrosus - quaestuosus
- utilis - fructuosus.

Հահապ - պի - պաց vel }
Հահապեա - տի - տաց } praeffectus - praeses - arcarius
- princeps - dominus - procurator - dispensator.

Հահասէր - սիրի - սիրաց. amator lucri vel quaestus - lucrosus - avidus - avarus
- cupidus.

Հահասիրութիւն - թեան. amor quaestus vel lucri - aviditas - avaritia - cupiditas.

Հահասպրամ - մի. ocimum - ozymum.

Հահաստան - նի - նաց. urbs regni caput - civitas regia.

Հահալաճառ - ուի - ոաց vel }
Հահալաճառութիւն - թեան } commercium - negotiatio - nundinatio - mercatura - quaestus - mercimonium - lucrum.

Հահասակ - կի - կաց Vid. Հահասակ:

Շահաւետութիւն - թեան }
 Շահաւորութիւն - թեան }
 Շահեկանութիւն - թեան }
 Շահեստ - տի - տից

profectus - fructus - quae-
 stus - lucrum - utilitas -
 fertilitas - feracitas - uber-
 tas - emolumentum - nego-
 tiatio.

Շահաւետ - ւետի - ւետաց }
 Շահաւոր - րի - րաց vel }
 Շահեկան - նի - նաց }

utilis - lucrosus - quaestuo-
 sus - opportunus - fructuo-
 sus - fertilis - ferax - con-
 veniens.

Շահեցուցանեմ - ցուցի. lucrati-
 uum facio - fructum edo
 vel reddo.

Շահիմ - հեցայ. lucror - ne-
 gotior - acquiror - mercor -
 lucrum vel quaestum facio -
 lucrifacio - comparo.

Շահոքրամ. caryophyllus hor-
 tensis - caryophyllon.

Շաղ - զի - զից. ros - gutta.
 Շաղախ - խոյ. lutum - coe-
 num.

Շաղախանամ - խացայ }
 Շաղախիմ - խեցայ } inquit-
 nor - coinquinor - foedor -
 contaminor - maculor - pol-
 luor - inficio.

Շաղախեմ - խեցի. tuto oblinio
 - foedo - contamino - in-
 quino - maculo - polluo -
 inficio.

Շաղախումն - խման. foeditas

- contaminatio - inquina-
 mentum.

Շաղաղրատ - տի - տից (- տաց).
 loquax - garrulus - vanilo-
 quus - blatero - nugax -
 scurra - stultiloquus.

Շաղաղրատեմ - տեցի. garrio
 - effutio - blatero - plura
 et prolixo loquor - nugar -
 scurror.

Շաղաղրատութիւն - թեան }
 Շաղաղրատումն - մման }

garrulitas - loquacitas - va-
 niloquentia - nugae - scur-
 rilitas - stultiloquium - tri-
 cae - blateratus.

Շաղամաթ - թի. filum - sta-
 men - nema - funiculus.
 Շաղաւաշուրթն - շրթունք -
 շրթանց. stultiloquus - va-
 niloquus - hypocrita - as-
 sentator - adulator.

Շաղամ - մի. raphanus - ar-
 moracea.

Շաղեմ - եցի. implico - invol-
 vo - obvolvo - convolvo -
 subigo - condepo - voluto
 - connecto - circumdo - cin-
 go - stringo - misceo - ma-
 cero.

Շաղիղ - աղղի (- զզոյ) - զզաց.
 cadaver - caro morticina vel
 cruda.

Շաղկապ - պի - պաց. coniu-
 ctio - copulatio - ligamen-
 tum - vinculum - nexus -
 finis - epilogus - peroratio.

Շաղկապեմ - պեցի. coniungo

- iungo - copulo - connecto
- vincio.

Հաղղակեր - ըի - ըաց. vorator
cadaverum - carnivorus.

Հաղղակերութիւն - թեան.
cadaverum devoratio - vora-
citas - carniū esus.

Հաղուսն - զման. subactio -
tractio - mixtio.

Հաղփաղփ - փի - փից vel

Հաղփաղփական - նի - նաց }
loquax - vaniloquus - gar-
rulus - blatero - nugator -
ineptus - vanus - futilis.

Հաղփաղփանք - նաց vel

Հաղփաղփութիւն - թեան }

Հաղփաղփութիւն - փման }

inepta loquacitas - vanilo-
quentia - deliramentum -
nugae - garrulitas - blatera-
tus - tricae.

Հաղփաղփեմ - փեցի } garrio
Հաղփաղփեմ - փեցայ }

- blatero - effutio - plura
et prolixē loquor - nugar -
ineptio - trico.

Համանդաղ - ղե - ղեց (- ղաց) }

Համանդաղութիւն - թեան }

nebula - caligo - tenebrae.

Համբ - բի - բից. arundo -
canna - calamus - arundi-
netum - cannetum.

Համբշիմ - շեցայ. insanio -
desipio - dementio - furo -
stultesco - ineptio.

Համբշանք - նաց vel

Համբշութիւն - թեան }

nia - desipientia - dementia

- furor - stultitia - oestrus -
ineptia.

Համբուշ - բշի (- բշոյ). insa-
nus - desipiens - demens -
furens - stultus - stupidus
- hebes.

Համբուտ. arundineus - can-
neus.

Համփուր - փրոյ. obelus - ve-
ru - veruculum.

Համփրակ - կի - կաց. corona
- diadema.

Համփրեմ - րեցի. veru trans-
figo vel infigo.

Հայեկան - կանութիւն Vid.

Հահեկան et Հահեկանութիւն :

Հանաճանճ - ճի - ճից (- ճոց).
ricinus - musca canina.

Հանդ vel Հանթ - թի - թից }

Հանթի - թուոյ - թեաց }

fulmen - fulgur - ferrum
incandescens - scintilla - fo-
cus - craticulum - gleba.

Հանթահար - ըի - ըաց. ful-
mine ictus vel percussus.

Հանթեմ - թեցի. fulmino -
fulgurat - fulmina iacio -
incandesco.

Հանթընկէց բարկութիւն. ful-
men - fulminatio - fulgur.

Հաչեմ - չեցի. strepito - stre-
po - perstrepo - fremo -
crepito - sibilo.

Հաչիւն vel

Հաչումն - չման }

strepitus -
sonitus - fragor - fremitus
- crepitus - sibilus.

Հայկէք - պկաց. tunica - subucula - indusium.

Հառագոյն - գունի - գունից. rutilans - rutilus - subruber - subrufus - rufus - rubicundus - flavus.

Հառագունանամ - նացայ }
Հառագունեմ - նեցի vel } ru-
Հառագունիմ - նեցայ } tilo - rutilesco - rubesco -
erubesco - rubeo - flavesco
- verecundor - pudet - sup-
pudet.

Հառագունանք - նաց vel }
Հառագունութիւն - թեան }
rubor - pudor - verecundia.

Հառաչեմ - չեցի. perstrepo - strepo - strepito - resono - tinnio - sibilo.

Հառաչիւն }
Հառաչուկ vel } fragor -
Հառաչումն - չման }
strepitus - sonitus - echo -
tinnitus - sibilum - imber
- pluvia.

Հառաւեղ vel }
Հառաւիղ - ղի - ղաց } ramus -
ramulus - ramusculus - ta-
lea - plantatio - progenies
- propago - germen - sur-
culus - stolo - virga - ra-
dius - scintilla.

Հառաւիղեմ - ղեցի. ramos produco - germino - pullulo - fruticor.

Հառան - ւունք. camelus.

Համ - տի - տից. satis - sufficiens - contentus - multus

- abundans - copiosus - plurimus.

» Համ (adv.). diu - multum - plurimum - valde - idonee - abunde - satis superque - nimis - pluries - saepe.

» Համ է, իցէ. satis vel sufficiens est - sufficit.

» Գորբ 'ի Համէ. plus minus - ex parte - partim.

Համախօս - սի - սաց. multiloquax - multiloquus - loquax - garrulus - nugator - nugax - blatero.

Համախօսութիւն - թեան Vid.

Համախօսութիւն :

Համակեր - րի - րաց. gulosus - gulo - ingluviosus - edax - comedo - helluo - lurco - vorax - ganeo.

Համանամ - տացայ }
Համիմ - տեալ vel } contentus
Համնում - տեայ }
sum - sufficit mihi - satis est - acquiesco.

Համխօս - սի - սաց Vid. Համախօս :

Համխօսեմ - սեցի. plura et prolixè loquor - garrio - blatero - effutio - nugar.

Համխօսութիւն - թեան. multiloquium - loquacitas - garulitas - nugae - tricae - ineptiae.

Համկերութիւն - թեան. gula - ingluvies - edacitas - heluatio - voracitas.

Շատութիւն - թեան. abund-
dantia - copia - ubertas -
multitudo.

Շատրուան - նի - նաց. vela-
rium - tentorium - fons sca-
turiens *vel* exsiliens.

Շար - բի - բից (- բուց). ordo
- dispositio - lineamentum
- continuatio - series - ca-
tenatio - nexus.

Շարագրած - ծի - ծաց *vel*

Շարագրածութիւն - թեան

Շարագրութիւն - թեան

Շարագրումն - գրման

compositio - confectio - opus
- scriptum - historia - con-
scriptio - scriptura - liber
- commentarius.

Շարագրեմ - բեցի. compono -
conficio - scribo - conscribo
- literis mando - exaro.

Շարադասեմ - սեցի

Շարակարգեմ - դեցի

ordino
- dispono - colloco - com-
pono - constituo - construo
- annumero - ascribo.

Շարադասութիւն - թեան *vel*

Շարակարգութիւն - թեան

ordinatio - dispositio - ordo
- compositio - constructio -
syntaxis - scriptum - annu-
meratio - adscriptio.

Շարահան - նի - նաց. hymnus

- carmen sacrum - canticum
- melos.

Շարայարեմ - բեցի. coniungo

- iungo - connecto - anne-
cto - intexo.

Շարայարութիւն - թեան

Շարայարումն - բման

coniunctio - connexio - ne-
xus - annexus - annexio.

Շարաւ - ւոյ - ւոց *vel*

Շարաւահոտութիւն - թեան

putredo - putor - pus - cor-
ruptio - tabes - foetor -
sanies - cruor.

Շարաւալի

Շարաւալից

Շարաւահոտ

putrefactus -
putridus - putris - putidus
- corruptus - foetidus - sa-
niosus.

Շարեմ - բեցի. ordino - dispo-
no - compono - coniungo -
necto - intexo.

Շարժ - ժի - ժից. commotio
- agitatio - iactatio - ter-
raemotus - tremor - concus-
sio.

Շարժագոյն *vel*

Շարժնագոյն

mobilior -
agitator - agilius.

Շարժեմ - ժեցի. commoveo -

demoveo - moveo - agito -
iacto - concutio.

Շարժւեմ - լեցի. conturbo -

perturbo - concutio - dissi-
po - lacero - discerpo.

Շարժիւն *vel etiam*

Շարժուած - ծոյ

Շարժութիւն - թեան

Շարժումն - ժման

motio
- motus - commotio - coa-
gitatio - agitatio - iacta-
tio - terraemotus - tremor

- fluctuatio - turbatio - concussio.

Շարժուն - ժնոյ - ժնոյ. mobilis - agitatus - iactatus.

Շարիւս - տի - տիւ. abundantia - supplementum - additamentum - adiectio - accessio.

Շարու մն - բման. ordinatio - dispositio - compositio - series - intextus.

Շարունակ - կի - կաց. continuus - assiduus - incessabilis - perennis - iugis - complectens.

Շարունակաբար } (adv.). continenter - continue - perenne - iugiter - indesinenter - assidue.

Շարունակեմ - կեցի. continuo - persevero - coniungo - copulo - colligo.

Շարունակութիւն - թեան. continuatio - assiduitas - perennitas - coniunctio - copulatio - complexio.

Շաւիղ - լղի - լղաց. via - iter - gressus - callis - trames - semita - vestigium - cursus - transitus.

Շափիղայ - յի - յից }
Շափիւղայ - յի - յից } sapphirus (gemma).

Շափիւղեայ. sapphirinus.

Շաքար - բի - բաց (graec.). saccharum.

Շաքարաբուլի եղէգն. arundo

saccharum ferens vel produ-cens.

Շեր - զոյ (- զի). descensus - clivus - declivis - praecipex - devexus.

Շերեմ - զեցի. flecto - incurvo - seduco - obliquo - propendo.

Շերեմ - զեցայ. de via declino - deflecto - aberro - devio - nuto - vergo.

Շերութիւն - թեան. diverticulum - aberratio - declinatio - deflexus - divergentia.

Շերջ - ջի (- ջու) - ջեց. cumulus - acervus - congeries - tumulus - agger.

Շերջաբար (adv.). cumulatim - acervatim - aggeratim.

Շերջակոյտ - կուտի - կուտից (- տայ). accumulatio - coaccervatio - aggestio - aggeratio.

Շերջակուտեմ - տեցի }
Շերջեմ - ջեցի } cumulo
- acervo - coacervo - congero - aggero - onero - colligo.

Շերջաշերջ (adv.). coaccervatim - cumulate - congeste.

Շշա - տի - տից. accentus - apex - acutus.

Շշաեմ - տեցի. aculeatum facio - acuo - apicem appono.

Շերսս vel } bombyx.
Շերսս }

Շերս - տի - տից. frustum -

frustulum - fragmentum -
assula - schidiaae.

ՀԵՓՈՐ - ՐԱՅ *vel* } tuba -
ՀԵՓՈՐԱՅ - յԻ - յԻԳ }
buccina.

ՀԷԿ, ՀԷԿԻ - ԿԱԳ. flavus - cro-
ceus - luteolus - rufulus -
subrufus - rubens - ruber.

ՀԷՆ, ՀԷՆԻ (-ՆՈՅ) - ՆԻԳ (-ՆԱԳ).
castellum - oppidum - vicus
- pagus - regio - constructio
- aedificatio - structura.

ՀԻԳԳ, ՀԳԷԳ - ԵԳԷ. fibula -
globulus.

ՀԻԹ, ՀԹԻ - ԹԻԳ. gutta -
guttula - stilla - saliva -
humor.

ՀԻԼ, ՀԼԻ - ԼԱԳ. strabo - stra-
bus - luscinus - lusciosus
- luscus - lumine laesus -
lippus.

ՀԻԿԱԳՅՆ - ԳՈՆԻ - ԳՈՆԻԳ.
crocinus - flavescens - ru-
bellus - rubens - rufus.

ՀԻԿԱԹԱՆ - ՆԻ - ՆԻԳ. pulmen-
tum lenticulare.

ՀԻԿԱԿԱՐԺԻՐ - ԺՐՈՅ. rubefa-
ctus - rubiâ tinctus - rubeus.

ՀԻԿՆԵՄ - ՆԵԳԻ } erubescō -
ՀԻԿՆԻՄ - ՆԵԳԱՅ }
rubeo - rubesco.

ՀԻԳ, ՀԳԻ (- ԴՈՅ) - ԳԻԳ. festuca
- palea - germen - pullulus
- ramusculus.

ՀԻՆԱԾ - ԾՈՅ (- ԾԻ). aedifica-
tio - aedificium - fabrica -
structura - bonum virtutis
exemplum.

ՀԻՆԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱԳ. rusticus
- ruricola - agricola - vil-
licus - inurbanus - agrestis
- vulgaris.

ՀԻՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. ru-
sticitas - ruditas - agricolae
- villicones.

ՀԻՆԱՐԱՐ - ՐԻ - ՐԱԳ. fabrica-
tor - structor - aedificator.

ՀԻՆԱԼԱՆ - ՆԻ - ՆԱԳ. rerum
universitas - orbis terrarum
- mundus - habitaculum -
habitatio.

ՀԻՆԵՄ - ՆԵԳԻ. aedifico - re-
aedifico - construo - exstruo
- struo - fabrico - condo
- architector - facio - bonum
virtutis exemplum praebeo.

ՀԻՆԻՋ - ՆՋԻ - ՆՋԱԳ } aedificans
ՀԻՆՈՂ - ՂԵ - ՂԱԳ }
- aedificator - fabricator -
structor.

ՀԻՆՈՂՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. archi-
tectura - architectonice - ars
aedificandi domus.

ՀԻՆՈՒԼԱԾ - ԾՈՅ - ԾՈՅ. aedifi-
cium - fabrica - structura
- constructio.

ՀԻՆՈՒԼԱԾՈՅ - յԻ - յԻԳ. aedifi-
catus - fabricatus - structus
- constructus.

ՀԻՆՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ } aedifica-
ՀԻՆՈՒՄԻ - ՆՄԱՆ }
tio - fabricatio - structio -
exstructio - constructio - di-
sciplina - securitas - pax -
bonum virtutis exemplum -
abundantia - ubertas.

ՇԽ, շԽ - Խց. alabastrum -
ampulla - amphora - lagena.

ՇԽանիմ - ջայ. exstinguor -
praestinguor.

ՇԽութիւն - Թեան } exstin-
ՇԽումն - ջման } ctio.

ՇԽուցանեմ - ցի. praestin-
guo - exstinguo.

ՇԽուցիչ - ցչի - ցչաց. extin-
guens - praestinguens - ex-
stinctor.

Շիբիմ - բմի - բմաց. sepul-
crum - monumentum - tumu-
lus - sepulcretum - cippus.

Շիւղ, շղի - Խց Vid. Շիղ:

Շիփորայ Vid. Շիփորայ:

Շլադոյն. subobscurus - opa-
cus - caliginosus.

Շլանամ - լացայ } excaecor -
Շլիմ - լեցայ }

obcaecor - lumina amitto -
obnubilor - infuscor - ob-
fuscior - obscurior - caecutio
- hebetor.

Շլացութիւն - Թեան }
Շլացումն - ջման vel } excae-
Շլութիւն - Թեան }

catio - obcaecatio - caecitas
- plaga.

Շլացուցանեմ - ցուցի. excae-
co - obcaeco - oculos per-
stringo - obscuro - infusco
- obtundo.

Շլոռու (graec.). pallidus -
- pallens - squallens - fla-
vus - luteolus - croceus -
viridis.

Շկահեմ - եցի. sibilo - sibi-
lum edo - strepo - perstre-
po - strepito.

Շկահիւն. sibilus - sibilum
- strepitus - sonitus - fra-
gor.

Շկթակ առնեմ, արարի. in
exilium ago *vel* pello - relego
- proscribo - deporto - ex-
trudo.

Շղաշ - շի - շից }
Շղաշատեա *vel* } velamen -
Շղարշ - շի - շից } velamentum - velum tenue
- byssus.

Շղթայ - յի - յից. catena -
catenatio - series - linea.

Շղթայադործ - ծի - ծից
(- ծաց). catenatus - catena
laxata - catenatio.

Շղթայեմ - եցի. catenâ con-
stringo - catenam iniicio -
catenis do *vel* onero - cateno.

Շճեմ - եցի. diffundor - profun-
dor - emollesco - distendor.

Շմբոց - ցի - ցաց. saccus -
mantica - pera - bisaccium
- crumena.

Շնական - նի - նաց. caninus
- cynicus.

Շնամ - ացայ (- ացի). adulte-
ror - adulterium committo -
moechor.

Շնացիալ - ցիւղ - ցիւղ } adul-
Շնացու - զի - զաց } ter - moechus.

Շնիկ - նկան - նիւնք. catulus
- catellus - canicula (sidus).

Հորհ - հի - հիւ vel } gratia
Հորհք - հաց

- beneficium - benevolentia
- donum - donatio - munus
- promeritum - favor - dig-
nitas - venustas - lepor
- iucunditas.

» Հորհ առնեմ, արարի. gratiam praesto vel do - veniâ
dono - veniam do - poenam
remitto.

» Հորհ ունեմ, կալայ. gratias
habeo - grates ago.

» Հորհս գառնեմ - տի. placeo
- amabilis fio.

» Ի Հորհս vel առ Հորհս.
pro benevolentia - ex vere-
cundia - gratiae causâ.

Հորհաբաշի - խի - խից. lar-
gitor gratiae vel muneris -
munificus - donator.

Հորհաբաշխութիւն - թեան.
gratiarum largitio - muni-
ficentia - indulgentia - do-
natio - suppeditatio.

Հորհազարդ - զի - զից. gra-
tiâ praeditus - virtute orna-
tus - venustus.

Հորհազարդութիւն - թեան.
gratiae ornatio - gloria spiri-
talis - splendor - venustas.

Հորհալի vel } gratiosus - ve-
Հորհալից }
- nustus - lepidus - honestus
- suavis - virtute praeditus
- facetus - laude dignus -
praedicandus - probus - san-
ctus.

Հորհակալ - լի - լաց vel } gra-
Հորհակալու - լի - լաց }
tias agens - gratus - bene-
ficii memor.

Հորհակալ լինեմ, եղէ }
Հորհակալեմ - լեցի vel } gra-
Հորհակալեմ - լեցայ }
tias habeo - grates ago -
grato animo suscipio.

Հորհակալիք - լեաց vel }
Հորհակալութիւն - թեան }
gratiae - gratiarum actio vel
relatio - gratus animus -
donarium.

Հորհահասոյց լինեմ, եղէ.
gratiam persolvo - remune-
ror.

Հորհապարտ - տի - տից. gra-
tus - memor beneficii vel
gratiarum.

Հորհատու - ուի }
Հորհատուող - զի } largitor
Հորհատուի }
gratiae - dator vel donator
muneris - munificus.

Հորհաւոր - րի - րաց. gratio-
sus - venustus - lepidus -
virtute ornatus.

Հորհաւորեմ - եցի. largior
- impertior - dono - gratulor - bona precor.

Հորհեմ - հեցի. veniam do -
condono - indulgeo - dono
- do - praesto - gratificor -
concedo - muneror - largior.
Հորհութիւն - թեան. gratia-
rum actio - gratus animus
- gratificatio - largitio.

* Հնորհումն - հման. concessio
- concessum - voluntas.

Հնութիւն - թեան. moechimo-
nium - moechia - adulte-
rium - idolorum servitus *vel*
cultus - idololatria.

Հնչական - նի - նաց }
Հնչակեաց, Հնչակիր } animal
Հնչաւոր - րի - րաց }
- animans - vivens - ani-
matus - animalis - spiritualis
- vivificus - vitalis + sensi-
bilis - carnalis.

Հնչանամ - չացայ }
Հնչաւորիմ - բեցայ } vivificor
- animor - animum sumo.

Հնչացուցանեմ - ցուցի }
Հնչաւորեմ - բեցի } animo
- vivifico - vitam induco.

Հնչաւորութիւն - թեան. ani-
matio - vivificatio - vita -
irrationabilitas.

Հնչափող - ղի - ղեց (- ղոյ -
ղոց). larynx - arteria - pul-
mo.

Հնչեմ - չեցի. inspiro - aspiro
- spiro - respiro - sufflo -
flo - spiritum duco *vel* reci-
pio - sibilo.

Հնչերակ - կի - կաց. arteria -
vena - pulsus.

Հնչիւն *vel* }
Հնչութիւն - թեան } afflatus -
Հնչումն - չման }
flatus - flamen - flatura -
spiritus - halitus - respira-
tio - spiramentum - sibilum
- sibilus.

Հնջրի - իք. castor - canis a-
quaticus - asellus.

Հնջեմ - ջեցի. murmuro -
susurro - mussito - musso
- loquor - sermocinor.

Հնջիւն *vel* }
Հնջումն - ջման } murmuratio
Հնուկ, Հնուջ }
- susurratio - susurrus -
vox - mussitatio - sonus -
sermocinatio - rumor - con-
fusio.

Հոգանամ - գացայ. evaporo -
vaporo - exhalo - evanesco
- in vaporem solvor.

* Հոգեկառք - ուաց. vehiculum
vapore motum - plaustrum
quod vapor trahit per vias
ferreis axibus constratas (*che-
min de fer, locomotive*).

* Հոգեկառ - լի - լաց. cymba
vaporis vi acta - navigium
aquâ vaporata actum (*bateau
à vapeur*).

Հոգի - գոյ - գեաց. vapor -
aqua vaporata - halitus -
exhalatio.

Հոգմոյ - գի - գաց. susurrans
- mussitans - murmurator
- detrectator - criminator -
accusator - adulator - assen-
tator - querulus.

Հոգմոյեմ - գեցի. susurro -
mussito - musso - murmuro
- detrecto - criminor - ac-
cuso - oblatro - adolor -
assentor.

Հոգմոյութիւն - թեան. susur-

ratio - susurrum - mussitatio
- murmur - detrectatio - ob-
trectatio - criminatio - accu-
satio - adulatio - assentatio.

Շողիկ - լոյ - լեաց. vapor -
aqua vaporata - gemitus -
suspirium.

Շող - զոյ - զոց (- զի - զեց).
radius - splendor - fulgor -
nitor.

Շողակաթ - թի. fulgoris de-
fluvium seu radiatio lucis
splendidae, in qua vidit S. Gre-
gorius Illuminator noster e
coelis in terram descenden-
tem Unigenitum Dei Filium:
ac in huius memoriam Festum
Ecclesiae instituit.

Շողամ-ացի. splendo - splen-
desco - resplendo - fulgeo
- reluceo - luceo - niteo -
appareo - glorior.

Շողանամ - զացայ. candeo -
incandesco - ardeo.

Շողապէս (adv.). fulgenter -
splendide - nitide - lucide
- clare.

Շողացուցանեմ - ցուցի. can-
dentem reddo - candefacio -
rubefacio - calefacio - inflam-
mo - vibro - iaculor.

Շողաւոր - բի - բաց. fulgidus
- splendidus - nitidus - lu-
cidus - clarus.

Շողամ - մի Vid. Շողամ:
Շողեն, vel
Շողումն - զմանն } nitor - can-
dencia - fulgor - splendor.

Շողողեմ - զեցի } splendo -
Շողողեմ - զեցայ } splendo -
splendesco - resplendo -
fulgeo - nitesco - reluceo -
luceo.

Շողողենի. fulgidus - splen-
dens - nitescens.

Շողամ - մք. adulator - assen-
tator - blandiloquens - pal-
pator - hypocrita.

Շողամեմ - եցի. adulator - as-
sentor - blandior - palpor
- mulceo.

Շողամեմ թիւն - թեան. adula-
tio - assentatio - blandimen-
tum - blandities - blanditiae
- hypocrisis.

Շողաբորթ - թի - թից (- թաց).
blandiloquus - hypocrita -
blandus - lenis.

Շողաբորթանք - նաց vel
Շողաբորթում թիւն - թեան }
blandiloquentia - blanditiae
- hypocrisis - assentatio -
adulatio.

Շողաբորթեմ - թեցի. blandior
- assentor - adulator - mulceo
- lenocinor.

Շոճ - ճի (- ճոյ) }
Շոճի - ճւոյ } pinus - pi-
nea - pinaster - abies.

Շոյա - ուտի - ուտից. celer -
velox - studiosus - sagax -
tempestivus - festinus.

Շուայա, Շուայաբարոյ }
Շուայտառ - տի - տից (- տաց) }
luxuriosus - lascivus - libi-
dinosus - crapulosus - helluo

- ganeo - ventri deditus - commissator.

Հոսյաանամ - տացայ } luxu-
Հոսյտիմ - տեցայ }

rrior - libidinor - commissor
- congraeco - expleor - ven-
tri indulgeo - lascivio.

Հոսյաանք - նաց vel
Հոսյտեցու թիւն - թեան }
Հոսյտու թիւն - թեան }
luxuria - libido - commissa-
tio - crapula - expletio -
deliciae.

Հոսար - բի vel
Հոսարումն - բման } haesitatio
- dubitatio - territio - an-
gor - cura.

Հոսարիմ - բեցայ, haesito -
haereo - dubito - terreor -
angor animo.

Հոկայ - յի - յից. nundinae -
forum - mercatus - emporium
- via - iter.

Հոն, շան - տեց. canis - ca-
tellus - adulter - moechus.

Հոն, շնչոյ - չոց (- չից). af-
flatus - flatus - spiritus -
halitus - inspiratio - animus
- vita - anima - phantasma
- spectrum.

» շունչ կենդանի. anima vivens
vel rationalis.

Հոշան - նի - նաց. lilium -
Susanna (matrona).

Հոշպայ vel
Հոշփայ - յի } linteolus - pu-
rificatorium - corporale.

Հոտու թիւն - թեան. celeri-

tas - velocitas - agilitas -
dexteritas - festinatio.

Հոբթն, շթան - թուք -
թանց. labium - labrum -
lingua - idioma - os.

Հոբջ (praep. et adv.). cir-
cum - circa - circiter -
undique - quocumque.

» շոբջ արկանեմ - բկի vel
պատեմ - եցի. circumdo - cir-
cumvenio - circumeo - cir-
cumduco - complector.

» շոբջ գամ, եկի. deambulo -
ambulo - circumversor.

Հոբջանակալ }
Հոբջանակի } (adv.). in cir-
cuitu - in orbem vel gyrum
- circulatim - circum - un-
dique.

Հոբջառ - ոի - ոաց. clamys -
pallium - trabea - sacerdoti-
lis palla - casula.

Հոբ, շբոյ (-բի). umbra -
velamen capitis - praesidium
- gloria - honor.

» շոբ դնեմ, եդի. clarifico -
gloriâ afficio - honoro - colo
- veneror.

Հջեմ - եցի. sibilo - sibilum
edo - fistulâ cano.

Հջիւն vel
Հջումն - չման } sibilum - si-
bilus.

Հպար - բի - բաց } fucus - pig-
Հպարանք - նաց } mentum - stibium.

Հպարիմ - բեցայ. os fuco -
faciem linio.

Հ պեա - տի - տաց. custos o-
vium - pastor - opilio.

Հ ապլ-լի-լից } prodigus - pro-
Հ ապլամիա } fusus - licentiosus - effrenis
+ libidinosus - intemperans
- incontinenens - immoderatus
- lascivus - impudicus.

Հ ապլիմ-լիցայ. voluptatibus
me immergo - licentiosus fio
- effrenate feror - lascivio -
libidinor.

Հ ապլութիւն - թեան. prodigi-
gentia - licentia - immode-
rata libertas - effrenatio -
intemperantia - libido - in-
continentia - immoderatio -
lascivia - impudicitia.

Հ ռինդ vel } strepitus - soni-
Հ ռինդն } tus - clamor - vociferatio -
bombus - rumor - loquela.

Հ տապ - պի (- պոյ) - պիւ
(- պաւ). properatio - festina-
tio - celeritudo - acceleratio
- urgens - necessitas - an-
gor - sollicitudo.

» Հ տապաւ (adv.). propere -
festinanter - celeriter.

Հ տապիմ-պեցի vel } ac-
Հ տապեցուցանիմ-ցուցի } celerō - maturo - propero -
festino - constringo - adigo
- urgeo - cogo.

Հ տապիմ-պեցայ. propero -
festino - celeriter ago.

Հ տապութիւն - թեան } prope-
Հ տապումի - պման }

ratio - festinaio - accelera-
tio - celeritas.

Հ տեմարան - նի - նաց. hor-
reum - granarium - cellarium
- penuaria cella - promptua-
rium - penetrale - reposito-
rium - cubiculum.

Հ տեմարանապահ - հի - հաց }
Հ տեմարանապետ - տի - տաց }
oeconomus - cellarius - pro-
muscondus - conduspromus
- dispensator - quaestor -
arbitrator.

Հ տեմարանապետու թիւն -
թեան. dispensatio - quae-
stura.

Հ տեմարանեմ-նեցի. coacervo
- congero - aggero - accu-
mulo - conservo - repono -
depono - recondo.

Հ քաբանու թիւն - թեան. cir-
cuitio - circumlocutio.

Հ քաբերական - նի - նաց. lit-
terae encyclicae - pontificale
diploma - pontificia bulla.

Հ քաբերականու թիւն-թեան }
Հ քաբերու թիւն - թեան }
circuitus - orbis - deambu-
latio - circumvectio - con-
versio.

Հ քաբերիմ - բեցայ. circum-
vago - circumveho - cir-
cumeo - circumago - cir-
cumferor - oboeo - deambulo.

Հ քաբեակ - կի - կաց vel } fi-
Հ քաբեակիւն - կչի - կչաց } nitimus - conterminatus -
vicinus - propinquus - accola.

Երջադայ - յի - յից (-յց) }
Երջադայական - նի - նաց }

circumiens - circumvagus -
deambulans - ambulator -
errans - periodicus - circu-
laris - orbicularis.

Երջադայանամ - յացայ }
Երջադայիմ - յեցայ }

circumeo - oboeo - circumvago-
- deambulo - ambulo - cir-
cumferor - pervagor.

Երջադայուն }
Երջադնաց }

circumiens - ob-
iens - deambulans - ambu-
lator.

Երջադայութիւն - թեան }
Երջադնացութիւն - թեան }

circuitio - circuitus - gy-
rus - deambulatio - periodus -
conversio.

Երջակայ - յի - յից. circum-
stans - finitimus - praesens
- circumiacens.

Երջակայեմ - եցի. circumsto -
circumdo - circumcingo.

Երջակայութիւն - թեան. cir-
cumstantia - circuitio.

Երջահայեաց լինիմ, եղէ. cir-
cumspicio - considero - ca-
veo.

Երջահայեցութիւն - թեան.
circumspectio - consideratio
- cautio.

Երջան - նի - նաց. gy-
rus - circuitus - orbis -
vicissitudo - flexura -
diverticulum -
periodus - conversio.

» Երջան առնում, առի. circum-

eo - oboeo - oberro - de-
ambulo.

Երջանակ - կի - կաց. circulus
- orbis - cingulum - zona -
fornix - camera - conversio
- rotatio - inflexio - perio-
dus - ambulacrum.

» Երջանակաւ (adv.). in gy-
rum vel orbem - rotatim.

Երջապատ - տի - տից (-տաց) }
Երջափակ - կի - կաց }

circumdans - circumiens -
circumveniens - obsidens -
circumcingens.

Երջապատեմ - տեցի }
Երջափակեմ - կեցի }

circum-
do - circumvenio - circum-
cludo - obsideo - obsidione
cingo vel claudio - in obsi-
dione habeo vel teneo - mu-
nio - contineo - circumcin-
go - circumvallo.

Երջապատութիւն - թեան }
Երջապատումն - տման vel }

Երջափակութիւն - թեան }
Երջափակումն - կման }

circuitus - circuitio - circum-
ferentia - obsidio.

Երջեմ - ջեցի vel etiam }
Երջեցուցանեմ - ցուցի }

muta-
- permuto - commuto - con-
verto - avertio - verto - cir-
cumduco - perduco - con-
duco - verso - volvo.

Երջեմ - ջեցայ. circumferor -
circumeo - ambulo - deam-
bulo - perambulo - iter fa-
cio - circumerro - circumva-

gor - conversor - moror -
demoror - transeo - pertrans-
eo - praetereo - peragro -
visito - sequor - consequor.

» րնդ ալիս շրջեմ. mare trans-
eo - iter maritimum facio -
navigo.

Շրջող - ղի - ղաց. circumva-
gus - circumiens - errans -
deambulans.

Շրջաւծ - ծոյ } permutatio -
Շրջումն - ջման } mutatio - vicissitudo - va-
rietas - deambulatio - obam-
bulatio - motus - periodus
- circuitus - conversio - ver-
satio - versura.

Շրանում - տեայ - տուցեալ.
efferror - ferocio - terrificor
- terreor - commoveor - fu-
gio - obstupesco - stupefio
- obcaecor - excaecor.

Շրազումն - տման. feritas - fe-
rocitas - terror - stupor.

Շրաւցանեմ-ցի. effero - com-
moveo - terrifico - terreo -
stupefacio - obcaeco.

Շփեմ - եցի vel } confrico - de-
Շփշփեմ - եցի } frico - perfrico - frico - com-
minuo - tero - tingo.

Շփոթ - թի - ից (- թոյ - ոյ) }

Շփոթանք - նաց vel etiam }

Շփոթութիւն - թեան }

Շփոթումն - թման }

perturbatio - turbatio - con-
fusio - commotio - seditio
- permixtio.

Շփոթական - նի - նաց. per-
turbatus - turbatus - com-
motus - permixtus - confu-
sus.

Շփոթեմ - թեցի. perturbo -
turbo - commoveo - permi-
sceo - confundo - convertio.

Շփումն - փման. fricatio - fri-
catus - frictio - tritura -
macula - labes.

Շքամ - աջի (- աջայ). glorior
- iacto me - extollor - glo-
riose de me loquor.

Շքեղ - ղի - ղեց (- ղաց). ma-
gnificus - splendidus - lau-
tus - fulgidus - inclytus -
venerandus - honestus - e-
gregius - praeclarus - illu-
stris.

Շքեղադոյն - դունի - դունից.
magnificentior - splendidior
- lautior - fulgentior - ve-
nerabilior - honestior - prae-
clarior - illustrior.

Շքեղանամ - դացայ. splende-
sco - decoror - exornor.

Շքեղաշուք. magnificentissi-
mus - splendescens - praeful-
gens - decoratus - exorna-
tus.

Շքեղացուցանեմ - ցուցի. ex-
alto - honore decoro - glo-
riâ afficio.

Շքեղութիւն - թեան. magni-
ficientia - splendor - lautitia
- ornamentum - exornatio.

Շօթ - թի - թից. placenta -
laganum - panis.

Հօշափական - նի - նաց. con-
trectans - palpan - tracta-
bilis - tangens.

Հօշափելի - լոյ - լեաց. tra-
ctabilis - sensibilis - sensi-
lis - corporeus - materia-
lis.

Հօշափելիք - լեաց. palpandi
vis vel sensus - instrumen-

tum vel organum palpationis - manus - tactus.

Հօշափեմ - փեցի. contrecto -
tracto - palpo - tango - ex-
ploro.

Հօշափութիւն - թեան } con-
Հօշափութեան - փման } tractatio - tractatio - tracta-
bilitas - palpatio - tactus.

Ո

Ողի

Ո (inter.). oh! - heus vel
heu! - proh!

Ո, ոյր, ոյք, ոյց (pron.). qui
- quis - quisnam.

» ո՛ ոյք, ոյր ուրուք. quisquis
- quicumque.

Ողեկեց. fervidus - fervens.

Ողեկան - նի - նաց. spiritalis -
incorporeus - incorporealis.

Ողեմ - եցի. dico - narro - e-
narro - loquor - cano - can-
to - profero - enuntio -
aio.

Ողեշունչ. inspiratus - divino
Spiritu afflatus.

Ողեւոր - լի - լաց. incorporeus
- spiritalis - intelligibilis -
animatus - fortis - validus.

Ողեւորութիւն - թեան. incor-
poralitas - spiritalitas - ani-
matio - ratio.

Ողի - գւոյ - գւոց (- գեաց). spi-
ritus - anima - cor - hali-

Ու

tus - flatus - daemonium -
diabolus.

» արձակեմ, աւանդեմ vel հա-
նեմ զոգի. emitto vel trado
spiritum - exspiro - animam
afflo - morior.

» թափեմ զոգի Vid. in թափեմ:

» ոգւովք չափ. usque ad mor-
tem.

» յոգւոց ելանեմ vel հանեմ.
ingemo - gemo - ingemisco
- suspiro.

Ոգորեմ - ըցայ. cornu ferio -
cornibus peto - colluctor -
certo - conflictor - pugno -
dimico.

Ողնի - նոյ - նեաց. erinaceus
- cincinnus - cincinnulus.

Ողն - եռան - ունք - ունց }

Ողուն - ուն - ունք - ունց }
faba - phaseolus - cicera -
pisum - lupinus - gutta -
stillia - globus - sphaera.

» *ղլռն ղլռն*. guttatim - stil-
latim.

Ուոր - բի (- բոյ) - բից
Ուորու մի - բման } *textus*

orae - fimbria - margo -
plicatura - extensio - tenuis.

Ուորեմ - բեցի. oram assuo -
margino - plico - torqueo -
volvo - tendo.

Ուորա vel
Ուորաք - աից } *circulus - cir-*
cumferentia - circuitus - gy-
rus - orbis - mundus uni-
versus - finis - terminus -
impetus - volutatio.

» *ընդ ղորսս մտանեմ, մտի*.
circumvolo - circumvolito -
circumvolutor.

Ուորաբար } (*adv.*) *circulativ*
Ուորապէս }
- in gyrum - orbiculatim -
volutatim.

Ուորանամ - սացայ. capior -
contineor - comprehendor -
circumscribor - finior - ter-
minor.

Ուրբ - բի - քայ (- քոյ - քոց).
crus - crusculum - tibia -
pes - ilium.

Ու - խի (- խոյ) vel
Ուք - խից } *odium -*
simultas - ultio - vindicta
- ira - inimicitia.

Ուսկալ - լի - լաց. osor - ul-
tor - memor iniuriarum.

» *ոսկալ լինիմ, եղէ*. odi -
rancorem habeo.

Ուսկալեմ - լեցի. rancorem

habeo - odi - odio prose-
quor.

Ուսկալու թին - թեան. odium
- simultas - rancor - ultio
- vindictio - malevolen-
tia.

Ուամ - ացայ vel
Ուանամ - խացայ } *odi - ran-*
corem habeo - malevolus fio
- insidior - irascor - indignor
- succenseo.

Ուացուցանեմ - ցուցի. furore
impello - alieno voluntatem
alicuius ab aliquo - odium
concito.

Ուերիմ vel
Ուերիմաց } *implacabilis - ine-*
placabilis
Ուորիմ }
xorabilis - malevolus - osor
- odiosus - infestus - adver-
sarius.

Ուութին - թեան. odium -
simultas - malevolentia - ul-
tio - ira - indignatio.

Ո՛հ (inter.). oh! - heus! -
vah!

Ողբ - բոյ vel
Ողբ - բոց } *planctus - la-*
mentatio - fletus - luctus -
comploratio - ululatus - ei-
ulatio - questus - querimo-
nia - tragoedia - ploratus.

Ողբալին, Ողբալի } *lamenta-*
bilis - flebilis - luctuosus -
querulus - miserabilis - lu-
gendus.

Ողբակից - կցի - կցաց. complo-

rans - deflens - plorator -
- socius luctus.

Ողբակցաբար (*adv.*). flebiliter
- lacrimose - miserabiliter.

Ողբակցիմ - ցեցայ. comploro -
defleo - conqueror - collugeo
- socius sum luctus.

Ողբաձայն. flebili voce - plo-
ratus - ululatus.

Ողբաձայնեմ - եցի. flebili cano
voce - defleo.

Ողբաձայնութիւն - թեան. can-
tus flebilis - lamentatio -
ploratus - ululatus.

Ողբամ - ացի (- *ացայ*). lamen-
tor - defleo - fleo - plango
- deploro - ploro - eiulo -
ululo.

Ողբերգակ - կի - կաց. tragoe-
dus - tragicus actor *vel* poëta.

Ողբերգական - նի - նաց. tragi-
cus - lamentabilis - flebilis
- lugubris.

Ողբերգական - կեցի }
Ողբերգեմ - գեցի } tragoedias

ago - flebili canto voce -
defleo - deploro - lugeo.

Ողբերգակութիւն - թեան } tra-
Ողբերգութիւն - թեան }

goedia - defletus - lamenta-
tio - ploratus - planctus -
cantus lugubris.

Ողբումն - բման. lamentatio -
fletus - ululatus - luctus -
ploratus - planctus.

**Ողկոյզ - ուզե - ուզեց *vel* -
ուզաց** (- *ուզոյ - ուզոց*). bo-
trus - botryon - racemus.

Ողկուզազարդ }
Ողկուզալեց } botruosus - ra-
cemosus.

Ողն - զեն - զունք - զանց. dor-
sum - tergum - vertex -
cacumen - fastigium - sum-
mum.

Ողնափայտ - տի - տից. carina
- navis - navigium - cymba.

Ողող *vel etiam* }
Ողողանք - նաց } inundatio -
Ողողումն - զման }
eluvies - eluvio - proluvies.

Ողողանեմ *vel* }
Ողողեմ - զեցի } inundo - ex-
undo - irrumpo - influo -
concurro - abluo - lavo -
demergo.

Ողումպիադ - դայ - դաց
(*graec.*). olympias - olym-
pia.

Ողումպիական - նի - նաց. olym-
picus - olympius - olympi-
acus.

Ողորկ - կի - կեց (- *կաց*). laevis
- politus - comtus - glaber
- planus - mollis - facilis.

Ողորկանք - նաց *vel* }
Ողորկութիւն - թեան } laeviga-
tio - expolitio - comtus.

Ողորկեմ - կեցի *vel etiam* }
Ողորկեցուցանեմ - ցուցի } lae-
vigo - expolio - polio - co-
mo - glabro - lenio - de-
mulceo - adulo - blandior.

Ողորմ - մոյ }
Ողորմազեն } flebilis - miser -
miserabilis - miserandus.

Ողորմած - ծի - ծաց. miseri-
cors - miserator.

Ողորմածութիւն - թեան } mise-
Ողորմանք - նաց } ricordia - miseratio - ele-
mosyna - beneficium.

Ողորմելի - լայ - լեաց. mise-
rabilis - miserandus - mi-
ser - infelix.

Ողորմիմ - մեցայ. misereor -
miseror - miseret - miseri-
cordiam consequor.

Ողորմութիւն - թեան. miseri-
cordia - miseratio - eleemo-
syna - iustitia.

Ողբ - քոյ. supplicatio - pre-
ces - precatio - rogatio -
adulatio - blanditiae.

» յողբ անկանիմ - կայ. sup-
plico - deprecor - exoro -
obtestor.

Ողբական - նի - նաց. supplex
- hortativus - dulcis - sua-
vis - consolatorius - adula-
torius.

Ողբանք - նաց }
Ողբումն - բման } supplicatio -
obtestatio - deprecatio - ex-
hortatio - hortamentum -
adulatio - blandimentum -
medela.

Ողբաւոր - ըի - ըաց. suppli-
cans - exorans - adulatorius.

Ողբեմ - քեցի. supplico - pre-
cor - deprecor - obtestor -
obseruo - adulator - blandior
- demulceo - placo - sano -
mansuefacio.

Ողբել - քէի - քչաց. suppli-
cans - exorans - observans
- blandicus.

Ողջ - ջոյ - ջոց (- ջի - ջաց).
sanus - benevalens - integer -
perfectus - incolumis - sospes
- salvus - potens.

» ողջամբ (adv.). bona valetu-
dine affectus - bene valens
- salubriter.

» ողջ եր vel լեր, ողջ էք vel
լերուք. ave - avete - vale
- valete.

Ողջագուրանք - նաց vel }
Ողջագուրութիւն - թեան } am-
plexus - complexus - com-
plexio.

Ողջագուրեմ - բեցի. amplexor
- amplector - complector -
blandior.

Ողջախոհ - հի - հից (- հաց).
prudens - integer - pudicus
- purus - honestus - rectus
- illibatus - resipiscens -
probus - sincerus - innocens
- sobrius - castus - tempe-
ratus - continens.

Ողջախոհանամ - հացայ }
Ողջախոհիմ - հեցայ } pru-
denter ago - honestus fio -
resipisco - sobrius sum.

Ողջախոհութիւն - թեան. pru-
dentia - integritas - honestas
- pudicitia - sobrietas - sa-
pientia - temperantia - ca-
stitas.

Ողջակէզ - կիզի - կիզաց. ho-
locaustum - hostia - victima.

Ողջակիզեմ-զեցի. holocaustum
facio *vel* offero - sacrifico -
immolo.

Ողջակիզութիւն - թեան
Ողջակիզումն - զման } sacri-
ficatio - sacrificatus - immo-
latio.

Ողջամբ *Vid. in Ողջ:*

Ողջամիտ - մտի - մտաց. sanae
mentis - recta mente prae-
ditus - integer - incorru-
ptus - prudens - fidelis -
sincerus.

Ողջամտութիւն - թեան *Vid.*
Ողջմտութիւն:

Ողջանամ - ջացայ. sanus fio -
sanor - restitutor - convalesco
- valeo.

Ողջանդամ - մբ. integer - sa-
nus - incolumis - bene va-
lens - illaesus.

Ողջանդամութիւն - թեան. in-
tegritas - sanitas - incolu-
mitas - valetudo.

Ողջացուցանեմ - ցուցի. sanum
facio - sano - sanitati re-
stituo - integro - ordino -
curo - medeor.

Ողջիկ (*adv.*). integre - salu-
briter.

Ողջմտութիւն - թեան. rectum
- aequitas - iustitia - fide-
litas.

» **ողջմտութիւն բանից *vel* բան**
ողջմտութեան. sanus sermo
- verbum sanum.

Ողջոյն. totus - cunctus - u-
niversus - integer - perfectus.

Ողջոյն - ջունի - ջունից. salu-
tatio - salus - pax - oscu-
lum - basium - suavium.

» **ողջոյն ընդ ձեզ.** pax vobis
- avete - valete.

» **ողջոյն տամ, ետու.** saluto -
salutem dico *vel* impertio -
valedico - ave dico - osculor
- suavior - suavium pango.

Ողջութիւն - թեան. sanitas -
valetudo - incolumitas - in-
tegritas - plenitudo.

» **ողջութեամբ** (*adv.*). salubri-
ter - recte valens - in salute.

Ողջունեմ - նեցի. saluto - va-
ledico - deosculor - suavior
- basio - diligo.

Ոճ - ճոյ. germen - surculus
- stylus - methodus - dicendi
ratio - religio - doctrina -
lex - vita - calamus - cul-
mus - seges - messis.

Ոճիր - բբ. pravitas - impro-
bitas - malum - damnum
- detrimentum - facinus -
scelus.

Ոճրադործ - ծի - ծաց. maleficus
- noxius - facinorosus - sce-
lestus.

Ոճրադործութիւն - թեան.
maleficientia - noxia - scelus
- facinus.

Ոմն, ուրումն, ոմանք - մանց.
quidam - aliquis - quispiam
- ullus - nonnullus.

Ոմփորոն - նի *Vid. Եմփորոն:*
Ոյ (*inter.*). ah! - oh! - proh!
- heu!

Ոյժ, ուժի (-ժոյ) - ժից. robur
- vis - vigor - potentia -
fortitudo.

ՈյԺ. frigidus - frigidulus -
algidus.

Ոչ (*adv.*). non - minime -
nequaquam - haud.

» ո՞չ ապաքէն (*adv.*). nonne?
- annon?

» ո՞չ բնաւ *vel* ո՞չ երբեք (*adv.*).
nunquam - nec unquam -
minime gentium.

» ոչ եւս (*adv.*). nondum -
non adhuc - nec amplius -
iam non.

» ոչ ուրեք (*adv.*). nusquam -
nusquam gentium.

» ոչ ոք. nemo unus - nullus
- nemo.

Ոչէ - էի - էից. non existens -
quod non est - nihil - nul-
lum.

Ոչէանամ - էացայ. ad nihilum
redigor - prorsus destruo.

Ոչէուծիւն - թեան. nihilum -
destructio.

Ոչինչ - չնչի - չնչից *Vid.* Ոչէ:

Ոչիար - րի - րաց. ovis - pe-
cus - agnus.

Ոչիարակ - կի - կաց *vel* Ոչ-
խարիկ. ovicula - agna.

Ոչիարենի - նւոյ - նեաց. pellis
ovilla *vel* ovina.

Ոչնչանամ - էացայ. ad nihilum
recido - destruo omnino.

Ոչնչացուցանեմ - ցուցի. ad ni-
hilum redigo - destruo prorsus.

Ոչնչուծիւն - թեան. nihilum
- destructio.

Ոսկեխաչ. eburnum - eburnus.

Ոջիւ - ջւոյ - ջւոց (- ջւի - ջւաց).
pediculus - pedis - curculio
(frumenti) - convolvulus (vi-
tis).

Ոսնամ - նացի. gannio - eiulo
- ululo - rugio - gemitum
edo.

Ոռոգանեմ - եցի } irrigo - rigo
Ոռոգեմ - գեցի }
- fundo - ad aquo.

Ոռոգումն - դման. irrigatio -
rigatio.

Ոսկեակն - եկան. chrysolithus
(gemma).

Ոսկեբերան - նի. aureum ha-
bens os - Chrysostomus (pe-
culiaris titulus S. Ioannis Pa-
triarchae).

Ոսկեգործ - ծի - ծաց. aurifex
- aurarius - auro factus -
aureus.

Ոսկեզօծ. deauratus - inaura-
tus - auratus - auro obdu-
ctus.

Ոսկեթիւ - լի. sericus - auro
intextus.

Ոսկեհան տեղի }
Ոսկեհանք - նաց } fodina auri
Ոսկեհատ - տի }
- aurifodina.

Ոսկեհուռ. circumdatus *vel* in-
textus auro - deauratus -
aureus.

Ոսկեղէն - ղինի - ղինաց. au-
reus.

Ասկեճաճանչ. fulgidus - nitidus
- splendidus - splendens -
aureus.

Ասկեման vel Ասկեմանեալ. con-
textus vel intextus auro.

Ասկերիչ - բչի - բչաց. aurarius
- aurifex.

Ասկերչու թիւն - թեան. ars au-
rarii vel aurificis - argenta-
ria.

Ասկեքար - բի. chrysolithus
(gemma).

Ասկեզօծ Vid. Ասկեզօծ :

Ասկի - կւոյ - կեաց. aurum -
aureus.

Ասկիարան - նի. Chrysologus
(S. Petrus).

Ասկիապատ - տի - տաց. auro
obductus - deauratus - inau-
ratus.

Ասկը - կեր - կերք - կերց (-բաց).
os - ossiculum.

Ասկրօտի. ossium congeries -
ossa.

Ասկրուտ. osseus - ossibus prae-
ditus.

Աստի - խի - խաց. adversarius
- adversator - inimicus -
aemulus - litigans.

**Աստխմ - խեցի }
Աստխմ - խեցայ }** adversor -
aversor - resisto - obsisto -
repugno - reluctor.

Աստխու թիւն - թեան. adversi-
tas - aversatio - inimicitia
- simultas.

Ասպն - պան. lenticula - len-
tigo.

Ասպնաթան - նի. pulmentum
lenticulare

Աստ - տոյ - տոց. ramus - frons
- clivus - collis.

Աստախիտ. ramosus - ramulo-
sus - densus - spissus.

Աստայն - նի - նից. textura -
textus - tela.

» **աստայն սարգի.** aranea - a-
raneum.

Աստայնանկ - կի - կաց. textor.

Աստայնանկեմ - կեցի. texo -
ordior.

Աստայնանկու թիւն - թեան.
ars textoria - textrina - pe-
cten.

Աստան - նի. metropolis - urbs
regni caput - regia - aula
- palatium.

Աստանամ - տացայ. ramos pro-
duco vel diffundo - in ramos
dividor.

Աստանիկ - նկի - նկաց. regius
- regalis - aulicus - basili-
cus - praenobilis.

Աստիկան - նի - նաց. praefectus
- praeses - princeps - scru-
tator - inspector - procura-
tor - curator - tutor.

Աստիկանու թիւն - թեան. prae-
fectura - principatus - in-
spectio - visitatio - procura-
tio - protectio - custodia -
tutela.

**Աստնում - տեայ - տուցեալ }
Աստոստեմ - եցի vel etiam }
Աստչիմ - տեայ - տուցեալ }**
insilio - prosilio - subsilio

- salio - saltito - salto -
volo - evolo - renuo - ab-
nuo - recuso.

Ոստոսառումն - տմանն } saltatio -
Ոստումն - տմանն }

saltus - volatura - volatus.

Ոստուցանեմ - ցի. salire do -
saltare facio.

Ոստրէս }
Ոստրիք } (graec.). ostrea -
concha.

Ո՛վ (inter.). oh! - heu! -
proh!

Ո՛վ, ո՛յր, ո՛ք, ո՛ց. (pron.).
quis? - quisnam?

Ովկիական ծով }
Ովկիանոս - սի } oceanus.

Ովսանայ - յի - յից (hebr.).
hosanna.

Ոտանաւոր - ըի - ըաց. pede-
stris - carmen - versus -
versificatio - rhythmus.

Ոտն - տին - տամբ - տք - տից.
pes - radices.

» առ ոտն կոխեմ vel հարկանեմ
Vid. in Կոխեմ et Հարկա-
նեմ:

» առ ոտս. ante vel ad pedes
- apud.

» յոտին vel յոտն կամ, կացի.
sto - surgo - exsurgo.

» զոտս ագուցանեմ vel յոտս
արկանեմ. calceo me - cal-
ceum induo - calceos mihi
induco.

» ոտն յոտանէ փոխեմ - եցի.
ambulo - incedo - ambula-
tionem conficio.

Ոտնալուայ - յի. caeremoniae
lotionis pedum, vespere feriae
quintae hebdomadae maio-
ris, iuxta ritum Ecclesiae Ar-
menae.

Ոտնակապ - պի - պից (-պաց))
Ոտնակապանք - պանաց }

compes - compedes - pedica.
Ոտնակապեմ - պեցի. compedio

- compedibus obsero.
Ոտնահար, Ոտնահարութիւն
Vid. Ոտնահար, Ոտնահարու-
թիւն:

Ոտնահետ - տի - տից. vesti-
gium.

Ոտնաձայն - նի - նից. strepitus
pedum.

Ոտնաչափ - փք. gradus - pas-
sus - pes geometricus.

Ոտնացաւութիւն - թեան. po-
dagra - articularis morbus
pedis.

Ոտնութի (adv.). pedetentim -
sensim - paullatim - lente
- tacite.

Ոտնհար - ըի - ըաց. oppressor
- contemptor - ludicator -
irrisor.

» ոտնհար լինեմ, եղէ. oppri-
mo - conculco - ludibrio ha-
beo - ludifico - insulto -
delector malis alterius.

Ոտնահարութիւն - թեան. op-
pressio - conculcatio - lu-
dibrium - ludificatio - insult-
tatio.

Որ - ըոյ - ըոց (pron.). qui -
ille qui - quis.

» որ միանգամ *vel* որ ոք. *quicumque* - *quisquis*.

Որայ - յոյ - յոց. *manipulus* - *fasciculus tritici*.

Որբ - բոյ - բոց. *orbis* - *orphanus* - *viduus* - *pupillus*.

Որբանամ - բացայ. *orbis fio* - *desolatus sum* - *orphanus reddor*.

Որբանոց - ցի - ցաց. *orphano-trophium*.

Որբութիւն - թեան. *orbitas* - *viduitas*.

Որդոստա. *taberna* - *forum nundinarium*.

Որդունակ (*adv.*). *uti* - *velut* - *sicut* - *quemadmodum*.

Որդան - նի - նաց. *coccum*.

Որդեակ - եկի - եկաց. *filiolus* - *filius* - *natus*.

Որդեգիր - գրի - գրաց. *filius adoptivus vel arrogatus*.

Որդեգրեմ - գրեցի. *adopto* - *arrogo*.

Որդեգրութիւն - թեան. *adoptio* - *arrogatio*.

Որդեծին. *filios generans* - *procreans liberos*.

Որդեծնութիւն - թեան. *generatio prolis vel filiorum* - *procreatio liberorum* - *conceptio*.

Որդեկոսոր. *filiorum necator* - *occisor liberorum* - *caedes natorum*.

» որդեկոսոր նուէր. *sacrificium liberorum* - *immolatio filiorum*.

Որդեսէր - սիրի - սիրաց. *filios diligens* - *amator liberorum*.

Որդեսիրութիւն - թեան. *benefolentia erga liberos* - *amor filiorum*.

Որդեսպան - նի - նաց. *filiorum intersector* - *occisor liberorum* - *mactator puerorum*.

Որդեսպանութիւն - թեան. *interfectio filiorum* - *caedes vel immolatio liberorum* - *puerorum mactatio*.

Որդի - զւոյ - զւոց (- զեաց). *filius* - *natus* - *puer* - *filio-lus*.

» Մատուծոյ Որդի *vel* Որդի Մատուծոյ. *Filius Dei* - *Verbum*.

Որդիական - նի - նաց. *filialis*.

Որդիութիւն - թեան. *soboles* - *proles* - *prosapia*.

Որդն - զան - զունք - զանց. *vermis* - *vermiculus*.

Որդնալից } *vermiculosus* - *ver-*
Որդնեռաց } *minosus* - *consumptus a ver-*
mibus.

Որդնիմ - նեցայ. *vermino* - *a ver-mibus consumor*.

Որդոստա *Vid.* Որդոստա :

Որեար - երոյ. *homines* - *multitudo* - *frequentia* - *turba*.

Որ Էն. *Qui Est* - *Ens perfectum* - *Deus*.

Որթ - թոյ - թոց *vel etiam* }
Որթատունի - անկոյ - անկոց }
vitis - *cophinus* - *corbis* - *qualus*.

ՈՐԹ - ԹՈՒ - ԹՈՒԳ. vitulus - vitellus - iuvenus.

ՈՐԹԻ *vel* ՈՐԹԻՒ (*graec.*). recti *vel* erecti estote - sur-gite.

ՈՐԹԻՔ - ԹԵԱԳ. vitelli - vituli.

ՈՐԹՈՒԿ. vitellus - vitulus.

ՈՐԻ - ԲՆՅ - ԲԵԱԳ. corvus - cor-nix.

ՈՐԻԳ *vel* ՈՐԻԳՆ (*lat.*). oryza.

ՈՐԻԶ. distinctus - seiunctus - separatus - proprius - di-versus.

ՈՐԾ - ՏՈՅ. ructus - vomitus - vomitio - eructatio - nau-sea.

ՈՐԾԱՄ - ԱԳԻ (- ԱԳԱՅ). ructo - eructo - vomo - evomo - vomito - nauseo.

ՈՐ ԿԱՆԱ. adstantia *vel* instan-tia obiecta - res in mundo praesentes.

ՈՐԿՈՐ - ԲՈՅ - ԲՈՅ (- ԲԻԳ). gula - guttur - iugulum - ingluvies - edacitas - satietas.

ՈՐԿՈՐԱԺԷԱ - ԺԵՈԻ - ԺԵԱԱԳ }
 ՈՐԿՈՐԱՄՈՒՆ - ԼԻ - ԼԱԳ *vel* }
 ՈՐԿՈՐԵԱՅ - ԲԷԻ - ԲԷԻԳ }
 ՈՐԿՈՐՈՒՍԱ - ԲՍՈԻ - ԲՍԱԱԳ }

gulosus - ingluviosus - hel-luo - lurco - ganeo - come-do - edo - edax - vorax -

liguritor - catillo - avidus -

ventri indulgens.

ՈՐԿՈՐԱԺԷԱՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ }
 ՈՐԿՈՐԱՄՈՒՆԹԻՆ - ԹԵԱՆ }
 ՈՐԿՈՐԱՍՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ }

ingluvies - gula - venter -

edacitas - aviditas - voraci-tas.

ՈՐԿՐԱՄՈՒՆ, ՈՐԿՐԱՄՈՒՆԹԻՆ
Vid. ՈՐԿՈՐԱՄՈՒՆ, ՈՐԿՈՐԱ-
 ՄՈՒՆԹԻՆ :

ՈՐԿՐԱՄՈՒՆԻՄ - ԼԵԳԱՅ. gulosus
 fio - opipare edo - ligurio.

ՈՐՃ - ՃԻ - ՃԻԳ. mas - mascu-lus.

ՈՐՃԱՔԱՐ - ԲԻ - ԲԱԳ. dura pe-tra - asperum saxum.

ՈՐՄ - ՄՈՅ - ՄՈՅ }
 ՈՐՄԻ - ՄՈՒՆՔ } murus - pa-ries.

ՈՐՄԱԾՈՒԹԻՆ - ԹԵԱՆ. ars muralis *vel* structoris - stru-ctura - structio - aedifi-catio.

ՈՐՄԱՂԷՆ - ՂԵՆԻ - ՂԵՆԱԳ. cae-mentarius - structor.

ՈՐՄԷՄ - ՄԵԳԻ. pariete sepio - muris cingo.

ՈՐՈՂԱՅԹ - ԹԻ - ԹԻԳ. laqueus - insidiae - muscipula - mu-scipulum - decipula - ten-dicula - plaga - pedica.

» ՈՐՈՂԱՅԹ ԳՆԷՄ, ԵՂԻ. insidias tendo, paro, struo - insidior.

ՈՐՈՂԱՅԹԷՄ - ԹԵԳԻ. insidias facio - insidiis capio - illa-queo.

ՈՐՐՃԱՄ - ՃԱԳԻ }
 ՈՐՐՃԷՄ - ՃԵԳԻ } ruminor -
 ՈՐՐՃԻՄ - ՃԵԳԱՅ }

dentibus conficio - remando - meditor - mente revolve.

ՈՐՐՃՈՂ - ՂԷ - ՂԱԳ. ruminans - ruminalis.

Արոճողութիւն - թեան } rumi-
 Արոճումն - ճման } natio - meditatio.

Արոմն - ման - մունք - մանց.
 lolium - zizania.

Արոմնացան - նի - նից. lolium
 seminans - discordias serens
 - daemon.

Արոնեմ - եցի. quaero - inquirō
 - exquirō - scrutor - inscru-
 tor - investigo - perpendo.

Արոշ. separatus - segregatus
 - seiunctus - distinctus.

Արոշաբար } (adv.). separatim
 Արոշակի } - seiunctim - distincte - se-
 - orsum - definite.

Արոշեմ - եցի. separo - segre-
 go - amoveo - removeo -
 propono - statuo - decerno
 - termino - distermio - de-
 finio - diiudico - divido -
 secerno - dirimo.

Արոշողութիւն - թեան }
 Արոշութիւն - թեան } sepa-
 Արոշումն - շման } ratio - segregatio - divisio
 - differentia - discrimen -
 discretio - discrepantia - de-
 lectus - electio - distinctio -
 seiunctio - partitio - consi-
 deratio - canon - regula.

Արոշ - ջի - ջից (-ջաց). agnus
 - agna.

Արոշակ } agnellus - parva agna.
 Արոշիկ }

Արովայն - նի - նից. venter -
 ventriculus - uterus - lumbus.

Արովայնամուլ - լի - լից (-լաց) }
 Արովայնապարար - բի - բից } gulosus - comedo - edax -

vorax - ventri deditus - hel-
 luo - liguritor.

Արովայնաթէտուլութիւն - թեան }
 Արովայնամուլութիւն vel }
 Արովայնապարարութիւն } gula - ingluvies - edacitas

- voracitas.

Արովհեաեւ (coni.). quoniam
 - quia - quandoquidem -
 quum - postquam.

Արոտ - աք. tonitruum - tonitus
 - fragor - strepitus.

Արոտամ - ացի. tono - intono
 - tonitrua edo - perstrepo.

Արոտընդոտ (adv.). tonante
 caelo - magno strepitu - fra-
 gose.

Արոտիւն vel } tonitrus -
 Արոտումն - տման } tonitruum - tonatio - vox -
 strepitus - fragor.

» որդիք որոտման. filii toni-
 trui (Iacobus et Ioannes Apo-
 stoli).

Արորան - նի - նաց }
 Արորոց vel etiam } incunabula
 Արոց - ցի - ցաց } - cunabula - cunae.

Արորեմ - եցի. infantem in cu-
 nis verso - pueri cunas agito.

Արջափ (adv.). quantum -
 quam - ut - sicut - quasi.

» որջափ եւս vel որջափ եւս
 առաւել. quanto magis - ut
 maxime - quo.

Որչափութիւն - թեան. quantitas - mensio - mensura.

Որպէս (*adv. coni. praep.*). ut - sicut - tanquam - quemadmodum - quomodo - consequenter - quippe - quatenus.

» որպէ՛ս զի (*inter.*). quantum! - quam! - quomodo!

» որպէս թէ (*coni.*). tamquam - ac si - ita ut - sicut - quasi.

Որպիսի - սեոյ - սեաց. qualis - qualiscumque - quis.

Որպիսութիւն - թեան. qualitas - conditio - ratio.

Որջ - ջոյ - ջոց (-ջի - ջեց). ferarum cubile - lustrum - latibulum - latebra - fovea.

Որջամուտ լինիմ, եղէ }

Որջանամ - ջացայ vel }

Որջիմ - ջեցայ }

stro lateo - latito - delitescio - me abdo vel occulto.

Որս - սոյ - սոց. captura - captio - venatio - ferina caro - piscatio.

Որսական - նի - նաց. venatorius - piscarius - piscator.

» շուն որսական. canis venaticus vel leporinus.

Որսակից - կից - կցաց. socius capturae - comes venatoris vel piscatoris.

Որսամ - ացի (-ացայ). venor - venatum eo - capio - captivum teneo - capto - aucupor - piscor.

» ձուկն որսամ. piscor + pisces capto.

Որսող - զի - զաց vel } venator -
Որսորդ - զի - դաց } piscator - praedator - auceps.

Որսորդութիւն - թեան. ars venatoria - venatio - piscatio - aucupium - aucupatio.

Որքան - նոյ - նիք - նեաց. quantus - quotquot.

Որքանութիւն - թեան. quantitas - mensura - mensio.

Ութ - թի - թից. octo.

Ութամեայ vel } octo anno-
Ութամեան - ենի } rum.

Ութամեայ. octo mensium.

Ութանկիւնի - նւոյ - նեաց. octangulus - octogonus - octogonon.

Ութերորդ - զի - դաց. octavus.

Ութեւտանն vel etiam }

Ութուտանն - սիւն - սանք - նց } decem et octo - duodeviginti - duodeviceni.

Ութեւտաննամեայ } duodevi-
Ութուտաննամեայ } ginti annorum.

Ութիցս (*adv.*). octies.

Ութուտաննեւտորդ - զի - դաց. decimus octavus - octavus - decimus.

Ութնամեայ } octoginta an-
Ութսունամեայ } norum - octogenarius.

Ութնեւտորդ - զի - դաց. octogesimus.

Ութսուն - սնի - սնից. octoginta.

Ութօրեայ - րէի - րէք - րէից.
octo dierum - octavus dies.

Ուժաւոր - րի - րաց. validus -
robustus - firmus - potens.

Ուժգին. strenuus - validus -
fortis - magnus - gravis -
robustus - vehemens - ni-
mius - multus - creber -
frequens.

Ուժգինս *vel* }
Ուժգնաբար } (adv.). magno-
Ուժգնակի }

pere - multum - strenue -
vehementer - fortiter - in-
tense - frequenter - valde
- nimis - argute.

Ուժգնագոյն - գունի - գունից.
validior - fortior - robustior
- vehementior.

Ուժգնանամ - զնացայ } corro-
Ուժեղանամ - զացայ } boror -
confirmor - valesco
- praevaleo - dominor - ob-
tineo.

Ուժգնութիւն - թեան. robur
- vigor - vis - firmitas -
fortitudo - vehementia - po-
tentia - efficacia.

Ուժեղ - ղի - ղաց. validus -
potens - robustus - firmus.

Ուժեղութիւն - թեան. stre-
nuitas - virtus - vis - ro-
bur - vigor - fortitudo.

Ուժեմ - եցի. valeo - quaeo -
possum - fero - tolero.

Ուլ - լու - լուց (- լոյ - լոց).
haedus - haedulus - parva
capra.

Ուլենի - նւոյ - նեաց. pellis
haedina *vel* capelliana.

Ուլիկ. haedillus - capella.

Ուլն - լան - լունք - լանց. col-
lum - cervix - verticillus.

Ուլն - լան - լունք - լանց.
baccula vitrea - unio - mar-
garita - tessera lusoria.

Ուխտ - տի - տից. pactum -
votum - foedus - testamen-
tum - promissum - promis-
sio - propositum - intentio
- desiderium - oratio - pre-
ces.

» ուխտ զնեմ, եղի. conspiro -
coniuro - paciscor - compono
- constituo.

» ուխտ եկեղեցւոյ. clerus -
clericorum ordo.

Ուխտադիր - զրի - զրաց. vo-
tum habens - vovens - orans
- foederatus.

Ուխտադրեմ - եցի. voveo - pa-
ciscor - foedus ico *vel* inio
- foedero.

Ուխտադրութիւն - թեան. vo-
tum - pactio - foedus.

Ուխտադրութ *vel etiam* }
Ուխտազանց - ցի - ցից (- ցաց) }
Ուխտանենդ - զի - զաց }

absque foedere - foedifragus
- violator *vel* ruptor pactio-
nis - praevaricator - descis-
cens - rebellis.

Ուխտազանցեմ - ցեցի. foe-
dus violo - pactum frango -
praevaricor - descisco - de-
ficio.

Աւստազանցութիւն - թեան }
 Աւստանենդութիւն - թեան }

violatio foederis - ruptio pactionis - praevaricatio.

Աւստական - նի - նաց. votivus - votifer - clericus.

Աւստակից - կցի - կցաց. foederatus - socius pactionis - concors.

Աւստակցութիւն - թեան. foedus - societas - concordia.

Աւստապահ - հի - հաց. votum explens *vel* persolvens - fidelis - fidus.

Աւստապահութիւն - թեան. solutio voti *vel* foederis - fidelitas - fides.

Աւստատեղի - զւոյ - զեաց. locus peregrinationis.

Աւստաւոր - րի - րաց. peregrinus - vovens - Deo dicatus - clerus - sodalis religiosus - devotus.

Աւստաւորիմ - րեցայ. Deo voveo *vel* consecror - religiosam vitam amplector.

Աւստաւորութիւն - թեան. consecratio Deo facta - sanctitas - vita religiosa.

Աւստեմ - եցի. testificor - testor - polliceor - spondeo - dispono - affirmo - assero - constituo - decerno - discerno - pango - voveo - oro - consono - consentio.

Աւսք - խից Vid. Աւղիք :

Աւծանամ - ծացայ. refrigescio - areo - exaresco - induresco.

Աւղեգնաց - ցի - ցից (- ցաց). viator - peregrinator.

Աւղեգնացութիւն - թեան. iter - via - peregrinatio.

Աւղեկից - կցի - կցաց. socius itineris - comes - comitator.

» Աւղեկից լինիմ, եղէ. comitor - comitem me praebeo - una simul eo.

Աւղեկցեմ - ցեցի } una simul
 Աւղեկցիմ - ցեցայ }

iter facio *vel* suscipio - comitor - societatem in eo - itineris socius sum - concurro - comitem me praebeo.

Աւղեկցութիւն - թեան. comitatus - concursio.

Աւղեղ - զոյ - զոց. medulla - cerebrum - mens - ratio.

Աւղերձ - ձի. donum - munus - oblatio.

Աւղերձեմ - ձեցի. dono - donum do - largior - offero - orationem profero - deprecor.

Աւղեւոր - րի - րաց. viator - ductor - dux.

Աւղեւորեմ - րեցի. conduco - perduco - duco - mitto - dimitto.

Աւղեւորիմ - րեցայ. iter facio, habeo, conficio, suscipio *vel* ingredior - in viam me do - discedo - peregrinor.

Աւղեւորութիւն - թեան } iter -
 Աւղեւորումն - ւման }

via - peregrinatio.
 Աւղէշ - ղեշի - ղեշեց (- շաց). ramus - talea - germen.

Ռ-դի-դ-դ. iter - via - transitus - meatus.

» յուղի անկանիմ - կայ. iter ingredior *vel* suscipio - in viam me do.

Ռդիդ - դդդ *Vid.* Ռ-դիդ:

Ռ-դիդ - դդդ - դդդ. directus - rectus - iustus - æquus.

» ուղիդ առնեմ, արարի. dirigo - rectum facio - purgo - purifico - complano - ordino.

Ռ-դի - խի *vel* }
Ռ-դիք - խից } torrens - amnis - sulcus - canalis.

Ռ-դդբարդ - յի - յից. bene *vel* probe moratus - morigerus.

Ռ-դդագրութիւն - թեան. orthographia - historia.

Ռ-դդդաւան - նի - նից. orthodoxus - rectae fidei.

Ռ-դդախոհ - հի - հաց. rectus mente - prudens - sapiens.

Ռ-դդական - նի - նաց. rectus - nominativus (casus).

Ռ-դդակի (*adv.*). directe - recte - recta.

Ռ-դդահաւամ - օի - օից. orthodoxus - rectae fidei.

Ռ-դդահաւաւութիւն - թեան. fides orthodoxa *vel* recta.

Ռ-դդանկիւն - կեան - կեանց }
Ռ-դդանկիւնի - նույ - նեաց } rectangulum.

Ռ-դդապէս (*adv.*). recte - directe.

Ռ-դդափառ - ոի - ոաց }
Ռ-դդափառահաւամ } rectae

fidei - orthodoxus - sanus.

Ռ-դդափառութիւն - թեան. recta *vel* orthodoxa fides.

Ռ-դդեակ - եկի - եկաց. gubernaculum - temo.

Ռ-դդեմ - եցի. dirigo - erigo - corrigo - emendo - castigo - corripio - accommodo - moderor - constituo.

Ռ-դդեչ - ղչի - ղչաց. dirigens - corrector - emendator - ductor - dux - gubernator - moderator - rector.

Ռ-դդորդ - դի - դաց. rectus - directus - erectus.

Ռ-դդորդութիւն - թեան }
Ռ-դդութիւն - թեան } directio - rectitudo - emendatio - correctio - correptio - virtus - aequitas - aequum - iustitia - veritas - verum.

» ուղղութեամբ (*adv.*). recte - iuste - iure - merito.

Ռ-դա - աու (ըլաու) - աուց. camelus - dromas.

Ռ-դապան - նի - նաց. camelarius.

Ռ-դանի - նույ - նեաց. pellis camelina.

Ռ-դանբամակ - կի - կաց. grex camelorum.

Ռ-նահական - նի - նաց }
Ռ-նական - նի - նաց } habitualis - consuetus - solitus.

Ռ-նահութիւն - թեան. habitudo - habitus - affectus - status - assuetudo.

Ունայն - նի (- նոյ) - նից. vacuus - carens - inanis - vanus - inutilis.

Ունայնաբան - նի - նից. inani-loquus - vaniloquus.

Ունայնաբանեմ - եցի. ineptio - blatero - loquitor - inania loquor - tricolor.

Ունայնաբանութիւն - թեան. vaniloquium - vaniloquentia - stultiloquium - vana conversatio - ineptiae - gerrae - nugae - tricae.

Ունայնաբար } (adv.). frustra
Ունայնապէս }
- incassum - nequicquam - inutiliter - inaniter.

Ունայնահաւատ - տի - տից. homo modicae fidei - incredulus.

Ունայնաձեռն (adv.). manu vacua - frustra.

Ունայնանամ - յնացայ. vacuor - exaurior - exinanior - inanio - me deprimō vel demitto - evanesco.

Ունայնացուցանեմ - ցուցի. exinanio - inanio - deprimō - exaurio - evacuo.

Ունայնութիւն - թեան }
Ունայնութիւն - յնաման } vacui-
tas - inanitas - vanitas - vana conversatio - vaniloquium.

Ունդ, ընդոյ - դոց. lanugo - pulvis.

Ունդ, ընդոյ - դոց. legumen - siliqua - semen.

Ունեղի - լոյ - լեաց. habens - tenens - apprehendens - comprehendens.

Ունեղիք. instrumentum apprehensionis - forceps.

Ունեմ, կալայ, կալ (կա). habeo - possideo - dominor - contineo - comprehendo - apprehendo - prehendo - capio - suscipio - aestimo - arbitror - opinor - possum - valeo - cohibeo - inhibeo - fero - tollo.

» զձեռանէ ունիմ Vid. Չեռն:

» ունեղ ունիմ. habeo quidem, vere - possideo reapse.

» պահակ ունիմ Vid. in Պահակ:

Ունկն - կան (Vid. pl. Ականջք). auris - auricula - auditus.

» ունկն դնեմ, եղի. aurem praebeo - audio - intendo - attendo - ausculto - obedio - pareo - obtempero.

Ունկնդիր - դրի - դրաց. auditor - auscultator - obediens - dicto audiens - obsequens.

» ունկնդիր լինիմ, եղէ. auribus percipio - attendo - audio - obtempero - pareo - obedio - confido.

Ունկնդրեմ - եցի. aures do - ausculto - pareo - obtempero - obedio.

Ունկնդրութիւն - թեան. auditio - attentio - obtemperantia - obedientia - auscultatio.

Ունկուք. ansa - ansula.

Ունողութիւն - թեան. possessio - potentia - habitus.

Ունջ *vel* Ունչք, ընչաց (- չոց). naris - nasus - mystax - grani.

» զընչովք առնեմ, արարի. mystacem compono *vel* colo.

» յընչաց քերեմ - ըեցի. ludos facio - irrideo - derideo - sperno - despicio - contemnno - iocor.

Ուշ - շոյ (- շի). memoria - recordatio - mens - animus - attentio.

» յուշ առնեմ, արարի. commoneo - admoneo - commemoro - in memoriam revoco.

» յուշ լինիմ, եղէ. memor sum - recordor - memini - in cogitationem cado *vel* incido.

» ուշ եդեալ հայիմ - յեցայ. respicio - inspicio - fixis oculis intueor - contemplor.

» ուշ առնեմ, արարի *vel* առնում, առի *vel* դնեմ, եդի *vel* ունիմ, կալայ. persequor - quaero - conor - nitor - caveo - attendo - speculor - observo - studeo - curo - congregior.

» ուշ է ուրուշ. intellectus - mens - animus - attentio.

» ուշի ուշով (*adv.*). attento animo - attente - studiose.

Ուշաբերեմ - ըեցի } recordor -
Ուշաբերեմ - ըեցայ } commemoro - memini - re-

miniscor - ad me redeo - resipisco.

Ուշադրեմ - ըեցի. aures praebeo - attendo.

Ուշադրութիւն - թեան. attentio - cautio.

Ուշաթափ - փի - փից (- փաց). insanus - fatuus - delirans - delirus - desipiens.

» ուշաթափ լինիմ, եղէ. insano - fatuus fio - deliro - desipio.

Ուշաթափեմ - փեցայ. desipio - deliro - insano - infatuor.

Ուշեղ - շի - շաց } ingeniosus
Ուշեմ - շի - շաց }
- perspicax - sagax - memoriosus - bonâ memoriâ prae-

ditus.
Ուշեղութիւն - թեան } ingenium - perspicacitas - sagacitas.
Ուշեմութիւն - թեան }

Ուշմադոյն - գունի - գունից. - ingeniosior - perspicacior - sagacior.

Ուշ - ույ - ուց. palmes - ramusculus vitis - sarmentum - malleolus - propago.

Ուշենի - նույ - նեաց } salix.
Ուշի - ույ - ոեաց }

Ուշեան - նի - նաց. rete - cassis - verriculum - sagena.

Ուշեանեմ - եցի. irretio - vericulo capio - venor - sagenâ piscor.

Ուշանամ - ճացայ. abundo - affluo - flores emitto - flo-

resco - germino - pullulo - fruticor - impleor - expleor.

Ուռն - ուն - ուռնք - ունք. malleus - clavus.

Ուռնում - ունայ - ուռցեալ. tumeo - intumescor - compleor - turgesco - effero me - superbio.

Ուռուցանեմ - ցի. tumefacio - inflo.

Ուռուցիկ. tumidus - tumefactus - turgidus - inflatus - procellosus - tener - mollis.

» Հոդմ ուռուցիկ. typhon - aquilo - boreas.

Ուռուցումն - ցման. inflatio - inflatus - tumor - arrogantia - superbia - fastus.

Ու - սոյ vel }
Ուսք - սոց } humerus - dorsum - tergum - scapulae - armus.

» յուս ունիմ, կալայ. humeris gesto vel effero.

Ուսանիմ - սայ - սիր. studeo - disco - edisco - perdisco - scio - doceor - edoceor.

Ուսանոց - ցի - ցաց. humerale.

Ուսողութիւն - թեան vel }
Ուսումն - սման - մանք - մանց }
studium - doctrina - documentum - disciplina - doctum verbum - praeceptio - scientia - regula - religio.

Ուսումնական - նի - նաց. scholasticus - mathematicus - edoctus - doctus - peritus.

Ուսումնականութիւն - թեան. mathematica - doctrina.

Ուսումնակից - կցի - կցաց. condiscipulus - auditor - studens - alumnus - collega.

Ուսումնասէր - սիրի - սիրաց. amans studiorum vel doctrinae - literatus - studiosus - doctus.

Ուսումնասիրութիւն - թեան. amor doctrinae vel studiorum - scientia - studium - eruditio.

Ուսուցանեմ - ցի. doceo - edoceo - erudio.

Ուսուցիչ - ցչի - ցչաց }
Ուսուցող - զի - զաց } doctor
- praeceptor - magister - professor - antecessor.

Ուսուցումն - ցման vel }
Ուսուցչութիւն - թեան } documentum - doctrina - praeceptio - eruditio - institutio.

Ուստեմն vel Ուստեք (adv.). alio - aliunde - unde.

» ամենայն ուստեք (adv.). undiqueversum - quoquoversus.

» ոչ ուստեք (adv.). non aliunde - a nullo loco - nulla ex parte.

Ուստի (adv. et coni.). unde - quo - deinde - consequenter - ideo - propterea.

» ուստի և իցէ. undecumque. Ուստր - տեր - տերք - տերց (- տերաց). filius - natus.

Ուտելի - լւոյ - լեաց. edulis -
esculentus - vescus - edens
- comedens - manducans.

Ուտեմ, **կերայ**, **կեր**. edo - co-
medo - manduco - cibum
sumo *vel* capio - consumo
- devoro - rodo - vescor.

» **Ճաշ ուտեմ** *Vid. in* **Ճաշ**:

Ուտեստ - տի - տից. esus - ci-
bus - comestura - victus.

Ուտիճ - տճի - տճաց. tineas -
porrigo - blatta - aerugo -
erosio.

Ուտիչ - տչի - տչաց. mandu-
cans - manduco - comedens
- comedo.

Ուտիք - տեաց. dies, in qui-
bus carnem edere licet - car-
nis esus.

Ուր (*adv.*). ubi? - ubinam?
- quo?

» **ուր եւ**. ubicumque - ubivis
- quocumque - quacumque.

» **ուր ուրեմն**. tandem - deni-
que - demum - vix - ae-
gre - difficulter.

Ուրադ - դի - դաց. dolabra -
dolabella - runcina - ascia -
securis - malleolus.

Ուրախ. laetus - hilaris - hila-
rulus - gaudens - exsultans.

» **ուրախ առնեմ**, **արարի**. hi-
laro - exhilaro - laetifico -
laetitiâ afficio - oblecto.

» **ուրախ լինիմ**, **եղէ**. hilaresco
- laetor - gaudeo - exsulto
- gestio - congratulor - e-
pulis - convivor.

Ուրախալիք }
Ուրախալից } laetabundus -
Ուրախական }

laetificus - iucundus - hi-
laris - exsultabundus.

Ուրախակից - կցի - կցաց. gra-
tulatur - congratulator - ob-
lectator.

» **ուրախակից լինիմ**, **եղէ**. gra-
tulor - congratulor - convi-
vor - oblector.

Ուրախամիտ. laetans - laeta-
bundus.

Ուրախանամ - խացայ. laetor
- gaudeo - hilaresco - ex-
sulto - gestio.

Ուրախարար }
Ուրախաւէտ } laetificans - lae-
tabundus - exsultans - de-
lectans - oblectans.

Ուրախացուցանեմ - ցուցի. lae-
tifico - laetitiâ afficio - hi-
laro - exhilaro - oblecto -
delecto.

Ուրախութիւն - թեան. laeti-
tia - gaudium - iucunditas
- hilaritas - exsultatio - ob-
lectatio - convivium - epulae.

» **ուրախութեամբ** (*adv.*). laete
- iucunde - hilariter - ex-
sultanter.

Ուրանամ - բացայ. nego - ab-
nego - negito - reiicio - re-
pudio - repulso - eiuro -
deficio a fide *vel* a religione
- blasphemio - abdicatio - amo-
veo - execror - recuso - in-
ficias eo - detrecto - abnuo.

Ուրանոր (*adv.*). ubicumque —
ubivis — ubi — quo.

Ուրաստ. negatio — recusatio
— repudiatio — repulsa — eiuratio — apostasia.

» յուրաստ լինիմ, եղէ *vel* կամ,
կացի. nego — abnego — denego — recuso — repudio — renuo — respuo — repulso — eiuro — deficio a fide — ab dico — inficias eo.

Ուրար — րի — րաւ (*graec.*). stolla — vestitus — orarium — fascis.

Ուրացեալ — ելոյ — ելոց } negans
Ուրացող — ղի — ղաց }
— negabundus — desciscens
— rebellis — apostata — praevaricator — inficiator.

Ուրացու թիւն — թեան } nega-
Ուրացումն — ցման }
tatio — recusatio — repulsa — repudiatio — inficiatio — eiuratio — defectio — apostasia — praevaricatio — error — transgressio.

Ուրբաթ — թու — թուց. dies
Veneris — feria sexta — Parasceve.

Ուրեմն (*adv. et coni.*). ergo — idcirco — aliquando — quasi — fere — circiter — circa — igitur — itaque — alicubi — iam — quidem.

Ուրեք (*adv.*). alicubi — usquam — sicubi.

» ամենայն ուրեք. ubique terrarum — quacumque.

» ոչ ուրեք. nusquam — nusquam gentium.

Ուրկանամ — կացայ. elephantsi laboro — lepris afficior.

Ուրկութիւն — թեան. elephantsis — elephantia — leprae.

Ուրոյն (*adv. et praep.*). separatim — seorsum — seiunctim — singillatim — praeter — absque — sine.

» ուրոյն ուրոյն. singulatim — singillatim — distincte.

Ուրու — ուի — ուաց. somnium — phantasma — spectrum — visio — visum.

Ուրուական — նի — նաց. imaginatio — commentum — fictio — umbra — simulatio — simulacrum — idolum — spectrum — species.

» ուրուականք. manes — dii inferi *vel* inferni.

Ուրուկ — րկի — կաց. elephantsi laborans — lepris affectus — pauper.

Ուրուշ. mens — animus — intellectus — attentio.

» ուշ և ուրուշ. *Vid. in* Ուշ:

Ուփ — փոյ — փոց. foramen — fovea — fossa — cavum.

Ուփի — փւոյ — փեաց. carpinus — fagus — opulus.

Ուք, ուրուք. aliquis — ullus — quidam — quis.

» մի՛ ոք *vel* ոչ ոք. nemo — nullus.

Ուքող — զի. carduus — spina — sentis — dumus.

Չ

Չ (*forma contracta adverbii Ոչ, quae nomini coniungitur*). non - nec - neque - vix.

Չազգ - **զի** - **գաց**. prava *vel* vilis natio - improba gens.

Չախորժական - **նի** - **նաց** } dis-
Չախորժելի - **լոյ** - **լեաց** } plicens - molestus - fastidiosus - incommodus.

Չակերտ. incisum - punctum - interpunctio.

Չահազին } non
Չահաւոր } terribilis - nec terrificus - nunquam tremendus *vel* formidabilis.

Չաման - **նոյ**. cuminum - cuminum.

Չամիչ - **մչոյ** (-**մչի**). uva passa *vel* insolata.

Չանձնաւոր - **րի** - **րաց**. vitâ *vel* animâ carens - impersonalis.

Չանցաւոր - **րի** - **րաց**. quod non transit - perpetuus - aeternus - sempiternus.

Չաստուած - **ծոյ** - **ծոց**. dii gentium - idolum - simulacrum.

Չաստուածուհի - **հւոյ** - **հեաց**. dea - diva.

Չար - **րի** (-**րոյ**) - **րաց**. malus - iniquus - nequam - improbus - pravus - malignus - putridus - perversus.

» **չարաւ** (*adv.*). male - prave - flagitiose - perverse - perperam - nequiter - improbe - maligne.

Չարաբաստ - **աի** - **աից**. infelix - miser - calamitosus - malus - malignus.

Չարաբար - **րի** - **րաց** } male
Չարաբարոյ - **յի** - **յից** } moratus - malignus - malitiosus - malus - improbus - pravus - nequam - nequissimus - stolidus.

Չարաբարութիւն - **թեան**. morum licentia - malignitas - malitia - improbitas - pravitatis - nequitia - calliditas.

Չարազանեմ - **նեցի**. immaniter verbero - fustibus caedo - mulco.

Չարազոյն - **զուհի** - **զուհից**. peior - nequior - deterior - pessimus - nequissimus.

Չարազործ - **ծի** - **ծաց**. maleficus - maleficiens - mala faciens *vel* operans - facinorosus - fraudator - insidiosus - nequam - vafer.

Չարազործութիւն - **թեան**. malefactum - maleficientia - nequitia - astutia - versutia - calliditas.

Չարաթոյն - **թուհի** - **թուհից**. venenosus - venenatus - no-

xius - nocivus - perniciosus
- exitialis.

Չարածողով - վոյ. conciliabulum - coetus nequam.

Չարախօս - սի - սից (- սաց).
accusator - calumniator -
criminator - obtrectator -
detrectator - oblocutor - de-
lator - insimulator - dia-
bolus - daemon.

» **չարախօս լինիմէ եղէ.** accuso
- calumnior - criminor - ob-
trecto - detraho - obloquor
- defero - insimulo.

Չարախօսեմ - սեցի. calumnior
- accuso - obtrecto - cri-
minor - detrecto - detraho
- maledico - insimulo - ob-
loquor - defero.

Չարախօսանք - նաց vel
Չարախօսութիւն - թեան } ac-
Չարախօսք - սից }
cusatio - calumnia - calu-
umniatio - criminatio - ob-
locutio - obtrectatio - de-
tractio - insimulatio - ma-
ledictio - delatio.

Չարակամ - մի - մաց. malevo-
lus - malignus - improbus
- coinquinatus - malus -
perfidus.

Չարակամութիւն - թեան. ma-
levolentia - malignitas - im-
probitas - perfidia.

Չարակեղ - ղի (- ղոյ). pestis -
lues.

Չարակն - կան - կունք - կանց.
fascinans - invidus - invi-

diosus - lividus - aemula-
tor - aemulus.

Չարակնեմ - նեցի. fascino -
invideo - aemulor - liveo.

Չարակնութիւն - թեան. ocu-
lus malus - fascinatio - fa-
scinamentum - invidia - li-
vor - aemulatio.

Չարահոտ. putidus - foetidus.

Չարահոտութիւն - թեան. pu-
tor - foetor - nidor.

Չարաղանդ - դի - դից. sectae
addictus - sectator - factio-
sus - haereticus.

Չարաղանդութիւն - թեան.
secta - haeresis - factio -
error.

Չարաճճի - ճճւոյ - ճճեաց.
mala bestia - belluinus homo.

Չարամիտ - մոի - մոաց. ma-
lignus - versutus - fraudu-
lentus - callidus - improbus
- impius - pravus.

Չարամտութիւն - թեան. ma-
lignitas - malitia - fraudati-
tio - calliditas - improbitas
- pravitas.

Չարանամ - բացայ. male affi-
cior - aegre fero - invideo -
liveo - indignor - depravor
- nequiter ago - pervertor
- peior fio.

Չարանիւթ - թի - թից. ma-
chinator *vel* molitor malorum
- insidiator.

Չարաչար. pessimus - detesta-
bilis - dirus - saevus - as-
per - difficilis.

Չարաչար } (*adv.*). male - per-
Չարապէս } verse - perperam - dire -
dure - saevissime - vehe-
menter - graviter - acriter
- impense.

Չարասէր - սիրի - սիրաց. ama-
tor mali - malevolus - im-
probus - pravus - nequam.

Չարատեաց - տեցի - տեցաց.
osor malitiae - probus - ho-
nestus - benignus.

Չարարար - րի - րաց. malefi-
cus - facinorosus - scelestus
- malignus - perniciosus.

Չարարարութիւն - թեան. ma-
leficientia - maleficium - ma-
lignitas - facinus - scelus.

Չարարուեստ - տի - տից. ma-
litiosus - malignus - male-
volus - fraudulentus - calli-
dus - astutus - vafer.

Չարարուեստաբար (*adv.*). ma-
lefice - fraudulenter - cal-
lide - astute.

Չարարուեստութիւն - թեան.
malefactum - fraudulentia -
calliditas - astutia - vafritia.

Չարացուցանեմ - ցուցի. male-
facio - concito - incito - im-
pello - furio - torqueo -
crucio - depravo - conturbo
- ad iracundiam provoco.

Չարափառ - ուի - ոաց. haere-
ticus - addictus sectae - se-
ctator - heterodoxus.

Չարափառութիւն - թեան.
haeresis - secta - factio.

Չարի - բռոյ vel }
Չարիք - բեաց } malum -
Չարութիւն - թեան }
malitia - malignitas - nequi-
tias - iniquitas - pravitas -
improbilas - facinus - vitium
- molestia - vexatio.

Չարչարակից - կցի - կցաց. si-
mul patiens - misericors -
condolescens.

» **չարչարակից լինիմ, եղէ.** si-
mul patior - commisereor -
commiseresco - condoleo.

Չարչարակցիմ - ցեցայ. una
simul patior - concrucior -
commiseror - commiseret me
- condolesco.

Չարչարակցութիւն - թեան.
simul cruciatus - commise-
ratio - conquestus.

Չարչարանք - նաց. malum -
stigmata - cruciatus - tor-
mentum - afflictio - labor -
moeror - dolor - affectus.

Չարչարեմ - եցի. crucio - ex-
crucio - torqueo - persequor
- affligo - mulco - malis *vel*
dolore afficio - male tracto
- noceo.

Չարչարութիւն - թեան }
Չարչարումն - բման } cru-
ciatus - tormentum - quae-
stio - afflictatio - angor.

Չաւատալի - լոյ - լեաց. in-
credibilis - inopinatus.

Չաւատամ - տացի. incredulus
sum - non credo - fidem non
adiungo *vel* tribuo.

Չափ - փոյ - փոց (- փու - փուց).
mensura - dimensio - mo-
dus - ratio - metrum - rhyth-
mus - finis - terminus.

» **զչափ առնում, առի.** experior
- tento - sentio - scio - iu-
dico - probo - exploro.

» **բստ չափ ելանեմ, ելի.** adul-
tus fio - adoleasco.

» **'ի չափ հասանեմ - սի.** aeta-
tem habeo *vel* ago - mensu-
ram aetatis attingo - ad vi-
rilem aetatem pervenio - vi-
geo - vireo.

» **չափով** (*adv.*). ad mensuram
- moderate - temperanter -
mediocriter.

» **արեամբ չափ, մահու չափ,
ողւովք չափ** *Vid. in Արիւն,
Մահ, Ողի* :

Չափաբանութիւն - թեան. ver-
sificatio - poësis - rhythmus.

* **Չափազանցութիւն - թեան.**
hyperbole - exaggeratio -
superlatio.

Չափահասակ - կի - կաց. adul-
tus - ad virilem aetatem per-
ventus.

Չափաւոր - ըի - բաց. modera-
tus - modestus - aequus -
honestus - rectus - humilis
- demissus animo - mediocris.

Չափաւորեմ - բեցի. moderor
- tempero - modeste ago.

Չափաւորութիւն - թեան. mo-
deratio - modus - mode-
stia - humilitas - demissio
animi.

Չափեմ - եցի. metior - dime-
tior - remetior - pondero -
- disquiro - versus facio -
versifico - carmina condo.

Չափումն - փման. mensuratio
- mensura - demensio - re-
tributio - compensatio.

Չգոյ - յի - յից. quod non est
- deest - deficit - nihil.

» **առ 'ի չգոյէ *vel* առ չգոյի.**
ex defectu - pro inopia.

» **'ի չգոյէ 'ի գոյ ածեմ, ածի.**
ex nihilo aliquid condo *vel*
efficio - creo.

Չգոյութիւն - թեան. indigen-
tia - egestas - paupertas -
inopia - defectus.

Չեչաքար - ըի. pumex.

Չեպիսկոպոս - սի - սաց. pseu-
doepiscopus - indignus an-
tistes.

Չերէց - ըիցու. pseudosacerdos
- indignus presbyter.

Չե *vel* Չե եւս (*adv.*). non-
dum - necdum - antequam
- priusquam - adhuc non.

Չէ. non est - abest.

Չէ - էի - էից (- էոյ - էոց).
quod non est *vel* existit -
nihil - nihilum.

Չէզոք - քի - քաց. neuter.

Չեութիւն - թեան. nihilum -
nihil.

Չոողովուրդ - վրդեան. pseu-
dopopulus - indigna gens.

Չուժալի - լոյ - լեաց. into-
lerabilis - intolerandus.

Չիղջ, չղջի - ջեց. vespertilio.

Չիռ, չաի. passerculus.

Չիք. non est *vel* existit — abest.

Չիք, չքի. nihil — nihilum.

Չլուեւոյն առնեմ, արարի. surditatem simulo — aures obstruo.

Չհամազգի - զւոյ - զեաց. differens *vel* dispar genere — dissimilis.

Չհանգուրժեմ - ժեցի. patientiam rumpo — ad impatientiam dilabor — stomachor.

Չհաւանական - նի - նաց. improabilis.

Չհաւատալի Vid. Հաւատալի:

Չղջիկան - նի - նաց Vid.

Չիղջ:

Չմիաբանութիւն - թեան. dissonantia — dissidentia — dissensio — discordia.

Չյուսալի. infidus — perfidus — infidelis.

Չնաշխարհիկ. incomparabilis — eximius — praecellens — singularis.

Չնչիկ - Կք *vel etiam*
Չնչին - չենոյ - չենոց } contemptibilis — contemnendus — inanis — inutilis — exiguus — tenuis — vilis — frivolus — minimus — nihil.

Չոգամ - գայ Vid. Արթամ:

Չոր - ըոյ - ըոց (- ըից) } aridus

Չորային - յիւոյ - յիւոց }

— arens — arefactus — siccus

— exsiccatus — torridus.

Չորանամ - բացայ. areo — siccor — exsiccresco.

Չորացուցանեմ - ցուցի. arefacio — sicco — exsicco.

Չորեքամեայ. quatuor annorum — quadrimus — quadrimulus — quadriennis.

Չորեքամսեայ. quatuor mensium.

Չորեքանկիւն - կեան - կեանց }

Չորեքանկիւնի - նի - նեոյ - նեաց }

quadrangulus — quadrarius

— quadratum — quadrum.

Չորեքարիւր - ըոյ - ըոց Vid.

Չորեքհարիւր:

Չորեքեան *vel etiam* Չորեքին
- ըեցունց. quatuor simul.

Չորեքթեւեան. quatuor alis praeditus.

Չորեքլարդեան. quatuor ordinibus concinnatus, dispositus *vel* constans.

Չորեքկին - կնի - կնաց. quadruplus — quadruplex.

Չորեքկնեմ - նեցի. quadruplo — quadruplico.

Չորեքիւսի. quadratus — quadrarius — quadrangulus.

Չորեքհարիւր - ըոյ - ըոց. quadrigenti — quadringeni — quadringenteni.

Չորեքհարիւրորդ - զի. quadringentesimus.

Չորեքշաբաթ - թու (- թի) - ուց }

Չորեքշաբաթի - թւոյ - թւոջ }

Mercurii dies — feria quarta.

Չորեքպատիկ (adv.) quadruplicato.

Չորեքսասան - նի - նից. quatuordecim.

Չորեքտասաներորդ - զի - դաց }
 Չորեքտասաներորդեան }
 quartusdecimus - decimus
 quartus.

Չորեքտասանեքին - նեցունց.
 quatuordecim simul.

Չորեքօրեայ - բէի - բէից. qua-
 tuor dierum - quatrimum.

Չորիւ. quartus.

Չորիցս vel Չորիցս անգամ
 (adv.). quater - quartum.

Չորութիւն - թեան. ariditas
 - siccitas.

Չորս Vid. Չորք:

Չորրեակ - եկի - եկաց. quater-
 ni - quatuor.

Չորրորդ - զի - դաց. quartus
 - quaterni.

» չորրորդ անգամ (adv.). quar-
 ta vice - quater - quarto.

» չորից չորրորդաց զինուորք.
 excubiae - vigiliae.

Չորրորդապետ - տի - տաց. te-
 trarcha - tetrarches.

Չորրորդպետութիւն - թեան.
 tetrarchia.

Չորք - ըից. quatuor - qua-
 terni.

Չորքձիք - ձիոց. quadrigae -
 quadrigulae.

Չորքոտանի - նւոյ - նեաց. qua-
 drupes - quadrupedans.

Չու - ոյ - ոց. iter - via -
 profectio - discessio - disces-
 sus - decessio - castrorum
 motio - apparatus.

» չու առնեմ, արարի vel 'ի չու
 անկանիմ - կայ. iter facio vel

conficio - proficiscor - dis-
 cedo - in viam me do.

Չուան - նի - նաց. funis - fu-
 nculus - rudens - restis -
 resticula.

Չուանեայ } fune confectus -
 Չուանեղէն }
 cannabinus.

Չուառ - ուի - ոաց vel } miser
 Չուառական - նի - նաց }
 - miserabilis - miserandus -
 infelix - aerumnosus - cala-
 mitosus.

Չուառանամ - ոացայ. miser
 fio - aerumnâ vel calamitate
 afficio - infelix sum.

Չուառութիւն - թեան. mise-
 ria - aerumna - calamitas
 - infortunium - adversa for-
 tuna - infelicitas.

Չուեմ - եցի. iter ingredior -
 proficiscor - excedo - abeo
 - discedo - castra moveo -
 recedo.

Չուզգափառ. non orthodoxus
 - haereticus - schismaticus
 - dissidens.

Չքահանայ - յի - յից. pseudo-
 sacerdos - indignus presby-
 ter.

Չքահանայապետ - տի - տաց.
 pseudopontifex - antipapa.

Չքանամ - քացայ. ad nihilum
 redigor - abolesco - desum
 - pereo - evanesco - defe-
 ctus solis vel lunae.

Չքաւոր - ըի - ըաց. egenus -
 egens - indigens - inops.

Չբաւորիմ - բեցայ. egeo - indigeo - inops *vel* impotens sum - inopiam patior - deficio.

Չբաւորութիւն - թեան. egestas - indigentia - inopia - penuria - defectus - paupertas.

Չբնաղ - զե - զեց } pulcher -
 Չբնաղագեղ }
 formosus - venustus - incomparabilis decore - eximius - admirabilis - mirificus - mirus - rarus.

Չբնաղագեմ }
 Չբնաղակերպ } venustus facie
 Չբնաղատես }

- formosus visu - pulcher aspectu - decorus.

Չբոտի - տւոյ - տեաց. inanis - vanus - inutilis - vilis.

Չբոտիմ - տեցայ. evanesco - aufugo - evolo - evado.

Չբութիւն - թեան. decessio - destructio - indigentia - inopia - anxietas.

Պ

Պախ

Պագանեմ - զի. deosculor - osculor - suavior - basio.

» երկիր պագանեմ *Vid. in* Երկիր :

Պալատան - նի - նաց *Vid. Բալատան :*

Պալատ - տի *vel etiam* } (lat.).

Պալատն - տան - տանց }
 palatium - domus regia - aula.

Պալար - բի - բաց. tumor - inflatus - cicatrix - signum - adustio - ulcus.

Պալարանամ - բացայ. tumeo - intumesco - turgeo - turgesco.

Պալիուն (lat.). Pallium Pontificale.

Պախ - խի - խից. elixata caro - elixa.

Պախ

Պախարականք - նաց *vel* }
 Պախարակութիւն - թեան } con-

temptio - contemptus - aspernatio - despectatio - vituperatio - obiurgatio - reprehensio - correptio - incusatio.

Պախարակեմ - կեցի. contemno - aspernor - sperno - despicio - vitupero - obiurgo - reprehendo - corripio - incuso.

Պախեցուցանեմ - ցուցի. terreo - metum iniicio - percello - deturbo.

Պախիմ - խեցայ. timeo - metuo - exterreor - debisco - incitor.

Պախուց - խցի (-խցոյ). frenum - habena - lorum - capistrum.

Պակաս - սի - սից. imperfectus
- infectus - exiguus - bre-
vis - curtus - diminutus -
minor - paucus.

Պակասագոյն - գունի - գունից.
imperfectior - exiguior - bre-
vior - minutior - perpaucus.

Պակասամիտ - մտի - մտաց. in-
sapiens - bardus - stultus -
fatuus.

Պակասամտութիւն - թեան.
insipientia - stultitia - fa-
tuitas.

Պակասաւոր - ըի - ըաց. imper-
fectus - infectus - exiguus
- curtus - brevis - paucus.

Պակասեմ - եցի vel }
Պակասիմ - սեցայ } desino -
deficio - desum - privor -
destituor - morior - exspiro
- diminuor - imminuor -
minuor.

Պակասեցունեմ - ցուցի. di-
minuo - imminuo - minuo
- privo - destituo - aufero.

Պակասութիւն - թեան }
Պակասումն - սման } defe-
ctus - defectio - inopia -
penuria - diminutio - priva-
tio - indigentia.

Պակնում - կեայ - կուցեալ } ob-
Պակչիմ - կեայ - կուցեալ }
stupesco - stupefio - exagi-
tor - exterreor - contremisco
- percellor - tremo - pavesco
- patior - conturbor.

Պակչոտ - տի - տից (- աաց). a-
more captus vel incensus -

inverecundus - impudens -
lascivus - luxuriosus - pro-
tervus.

Պակչոտիմ - տեցայ. amore ca-
pior vel incendor - depereo
- lascivio - luxurior - inhio
- hio.

Պակչոտութիւն - թեան. impu-
dencia - protervia - luxuria
- lascivia.

Պակումն - կման. timor - me-
tus - pavor - tremor - pi-
gritia - ignavia.

Պակուցանեմ - ցի. stupefacio -
tremefacio - exterreor - ter-
reo.

Պահ - հու - հուց (- հի - հից).
custodia - vigilia - carcer -
vincula - tempus - hora -
excubiae.

Պահակ - կի - կաց. custos -
curator - procurator - ad-
ministrato - praepositus -
praefectus.

» պահակ ունիմ, կալայ vel
վարեմ - եցի. angario - adi-
go - impello - cogo.

Պահակապան - նի - նաց. cu-
stodia - statio - praesidium
- custos - praefectus.

Պահանդ - դի - դաց. compages
- compago - iunctura - com-
missura.

Պահանորդ - դի - դաց. custos
- mulio - excubitor.

Պահանջանք - ջանաց }
Պահանջութիւն - թեան } ratio
Պահանջումն - ջման }

sumptuaria - exactio - postulatio - rei conditio.

Պահանջեմ - ջեցի. exigo - peto - repeto - postulo - interrogo - quaero - requiro - exquiro - vendico - ulciscor - capio.

Պահապան - նի - նաց. custos - protector - rector - praeses - moderator - excubitor - custodia - praesidium.

Պահապանապետ - տի - տաց. praepositus custodum - princeps praesidarius.

Պահապանութիւն - թեան *Vid.*
Պահպանութիւն :

Պահեմ - եցի. custodio - servo - conservo - observo - reserveo - cibo me abstineo - ieiuno - teco - operio - contineo.

» զանձն պահեմ. caveo - abstineo.

Պահեա - տի - տից. custodia - conservatio - cautio.

Պահող - ղե - ղաց. ieiunus - ieiunans - cibo se abstinens.

Պահպան - նի - նաց *Vid.* Պահապան :

Պահպանեմ - նեցի *vel* }
Պահպանեցուցանեմ - ուցի } ^{con-}
servo - servo - tueor - protego - patrocinor - custodio.

Պահպանիչ - նչի - նչաց }
Պահպանող - ղե - ղաց } ^{serva-}

tor - soter - salvator - liberator - protector - praeses - praefectus.

Պահպանոց - ցի - ցաց. carcer - vincula - custodia.

Պահպանութիւն - թեան. custodia - observatio - vigilia.

Պահք - հոց. ieiunium - ieiunitas - inedia - abstinencia.

» 'ի պահս լինիմ, եղէ. ieiuno - cibo me abstineo.

Պաղ - ղե - ղեց. glacies - gelu - albor.

Պաղանամ - ղացայ. glaciore - gelasco - congelo - gelo - algeo - frigesco.

Պաղատ }
Պաղատան *vel* } supplicatio
Պաղատանք - նաց }

- deprecatio - precatio - postulatio - oratio - preces - petitio - rogatio.

Պաղատաւոր. supplex - deprecator - postulator - intercessor.

Պաղատիմ - տեցայ. supplico - deprecor - precor - postulo - exoro - oro - obtestor.

Պաղատիւ - տտի - տտաց *vel* }
Պաղատտիկ - տտկի - տտկաց }
carica - massa ficuum.

Պաղեմ - ղեցայ. gelasco - congelo - gelo - glaciore - algeo - frigesco.

Պաղլեղ - եղի. alumen.

Պաղուփ - ղման. gelatio - congelatio - infrigidatio.

Պաղպաղակ - կի - կաց. crystallus - crystallum - beryllus - lapis specularis - specular.

Պաղպաջ - ջոյ. splendens -

prae fulgens - candidus - micans - pellucidus.

Պաղպաջեմ - ջեցի. luceo - reluceo - splendo - splendesco - fulgeo - mico.

Պաղպաջուն. lucidus - splendens - fulgens - fulgidus - micans - splendidus - candidus.

Պաղպաջունք. lectica - rheda regia - sarracum regale.

Պաճար - բի - բաց. pecus - iumentum - armentum.

Պաճարանք - նաց. victus - nutrimentum - alimentum - industria - solertia - quaestus - emolumentum.

Պաճուճաբար (adv.). ornate - eleganter - concinne - decore.

Պաճուճադեղ }
 Պաճուճազարդ } exornatus -
 Պաճուճալի }
 ornatus - concinnus - elegans - decorosus - decorus - venustus.

Պաճուճան vel }
 Պաճուճանք - նաց } ornamentum - ornatus - elegantia - concinnitas - decoramen - apparatus - superfluitas - redundatio - artificium - compositio - lenocinium - imaginatio.

Պաճուճապատանք - նաց. pupa - fictus pusio - maniae - simulacrum.

Պաճուճեմ - եցի. orno - exorno

- concinno - decoro - fingo - ostento.

Պայազատ - տի - տաց. successor - heres - vicem gerens - stirps - posteri.

Պայազատեմ - եցի. succedo - vicem gero - regno - dominor.

Պայազատութիւն - թեան. successio - progenies - stirps - proles - liberi - posteri.

Պայթեմ - եցի vel etiam }
 Պայթեցուցանեմ - ցուցի } dis-
 Պայթուցանեմ - ցի }

rumpo - dirumpo - perrumpo - rumpo - crepo - effringo - confringo - diffringo - infringo - perfringo.

Պայթեմ - եցի vel }
 Պայթիմ - թեցայ } disrumpor
 - displodo - strepo - perstrepo - intumesco - turgesco - crepo.

Պայթիւն vel }
 Պայթումն - թման } fragor -
 strepitus - crepitus - explosio - conquassatio.

Պայծառ - ուի - ոաց }
 Պայծառազեղ vel } limpidus
 Պայծառազարդ }

- candidus - praeclarus - illustris - perlucidus - perspicuus - splendidus - nitidus - fulgens - luculentus.

Պայծառազոյն - զունի - ունից. limpidior - candidior - praeclarior - illustrior - lucidior - splendidior - nitidior - fulgentior.

Պայծառազարդեմ - եցի. illu-
stro - exorno - decoro.

Պայծառազարդու թիւն -
թեան. splendidus ornatus -
illustratio - exornatio - deco-
ramen.

Պայծառակերպու թիւն -
թեան. limpitudo - claritas -
festum Transfigurationis D.N.
I. Christi.

Պայծառանամ - ոացայ. fulgeo
- niteo - resplendo - splen-
desco - clareo - exornor -
reluceo - floresco - gloriâ
afficio.

Պայծառապէս (*adv.*). praecla-
re - lucide - splendide -
fulgenter - nitide - gloriose.

Պայծառալայելու } formosus -

Պայծառատեսիլ } splendens

Պայծառափայլ } - fulgens
- micans - lucidus - clarus.

Պայծառացուցանեմ - ցուցի.
illustro - collustro - illumino
- gloriâ afficio - clarifico -
exorno.

Պայծառութիւն - թեան } illu-

Պայծառութիւն - ռման } stratio - gloria - splendor
- fulgor - nitor - candor -
- claritas - magnificentia -
pompa.

Պայման - նի - նաց. pactum -
pactio - conditio - conven-
tio - compositio - regula -
ordo - ordinatio - modus -
ratio - mensura - praestitu-
tum tempus - statuta hora.

Պայմանաւոր - ըի - բաց } pacti-
Պայմանաւորական } tius - conditionalis - conven-
tionalis - praestitutus - sta-
tutus.

Պայուսակ - կի - կաց. crumena
- marsupium - saccus - sac-
culus.

Պայքար - ըի - բաց. contentio
- altercatio - disceptatio -
pugna - certamen - luctatio
- disputatio - dissertatio.

Պայքարեմ - բեցի } contendo -
Պայքարիմ - բեցայ } altercor - discepto - pugno
- certo - luctor - disputo -
dissero.

Պան - նի - նից. paniculus -
favus.

Պանդանդ - դի - դաց *Vid.*
Պատանդ :

Պանդխտաբար (*adv.*). tanquam
advena - hospitaliter - per-
egre.

Պանդխտակից. socius pereгри-
ni - advena - convena.

Պանդխտանամ - տացայ } solum

Պանդխտիմ - տեցայ } muto - demigro - migro -
peregrinor - demoror - di-
versor - divertor - incolo -
accolo.

Պանդխտեցուցանեմ - ցուցի.
transfero in alienum solum -
habitare facio in regione ex-
tranea - deporto.

Պանդխտութիւն - թեան. emi-
gratio - demigratio - migra-

tio - peregrinatio - incolatus
- commoratio extra patriam.

Պանդոկ - կի vel } (graec.). di-

Պանդոկի - կւոյ } versoria taberna - diversor-

ium - caupona - hospitium.
Պանդոկապետ - տի - տաց. cau-

po - praepositus diversorii -
custos hospitii - hospes.

Պանդոյր } stolidus - vecors -

Պանդոյրի } stupidus - insanus - stul-

tus.
Պանդորրու [թիւն - [թեան } stul-

Պանդուրու [թիւն - [թեան } titia - vecordia - stupiditas

- insania - stoliditas.
Պանդուխտ - դխտի - դխտաց.

accola - incola - advena -

peregrinus - hospes.
Պանիր - նրոյ. (-նրի). caseus -

caseum.

Պանծալի - լւոյ - լեաց. glorio-

sus - illustris - laude dignus

- laudabilis - commendabilis
- venerabilis - magnificus.

Պանծամ - ծացի vel } glorior -

Պանծանամ - ծացայ } me iacto - mihi arrogo vel

tribuo - praesumo - confido

in me.

Պանծանք - նաց vel } gloria-

Պանծու [թիւն - [թեան } tio - ostentatio - iactantia

- laus - laudatio - commen-

datio - praesumptio.

Պանծացուցանեմ - ցուցի. lau-

do - commendo - gloriâ af-

ficio - amplifico - magnifico
- extollo - exalto - ostento.

Պաշար - ըի - ըաց (-ըոյ - ըոց).
stipendium - cibaria - viati-

cum.

Պաշարեմ - ըեցի vel etiam } ob-

Պաշարեցուցանեմ - ցուցի } sideo - obsidione cingo - cir-

cumdo - circumsedeo - cir-

cumsido - circumcingo - cir-

cumsepio - circumvallo - ob-

struo - ocludo.

Պաշարիչ. obsessor - circum-

dans.

Պաշարումն - ըման. obsidio -

obsessio - circuitus - circui-

tio.

Պաշտատական - նի - նաց. dos.

Պաշտելու [թիւն - [թեան } servi-

Պաշտումն - տման } tudo - ministerium - mini-

stratio - munus - officium

- cultus - famulatus - opus.

Պաշտեմ - եցի. servio - deser-

vio - inservio - ministro -

famulor - colo - veneror -

revereor - adoro - oro -

precor - curo.

Պաշտպան - նի - նաց. defensor

- propugnator - protector -

patronus - tutelarius - ad-

vocatus - minister.

Պաշտպանեմ - եցի. defendo -

propugno - protego - patro-

cinor - tutor - praesidio sum

- tueor - suscipio - faveo -

adsum - suppedito - praebeo

- auxiliior - opitulator - adsto.

Պաշտպանութիւն - թեան } de-

Պաշտպանութիւն - նման }
fensio - praesidium - tutela
- adiutorium - servitium -
patrocinium - opitulatio -
officium - ministerium.

Պաշտօն - տաման - տամուկ
- տամանց. servitus - officium
- ministerium - ministratio
- famulatus - cultus - cul-
tura - munus - numen - ob-
sequium - superstitio - ve-
neratio - adoratio - religio
- simulacrum - idolum - a-
dulatio - diaconatus.

» պաշտօն առնում, առի. mi-
nistror - adoror - color.

Պաշտօնական - նի - նաց. ad-
ministrativus - muneri prae-
positus - administrator - mi-
nister.

Պաշտօնակից - կցի - կցաց. so-
cius ministerii - conservus
- adiutor.

Պաշտօնասէր - սիրի - սիրաց.
religiosus - pius - supersti-
tiosus.

Պաշտօնասիրութիւն - թեան.
religio - religiositas - pietas
- superstitio.

Պաշտօնատար - րի - րաց. mi-
nistrator - servus - inserviens
- famulus.

Պաշտօնատարութիւն - թեան }

Պաշտօնատարութիւն - րման }
servitus - servitudo - famu-
latus - famulitium - mini-
sterium - ministratio.

Պաշտօնարան - նի - նաց. ora-
torium - sacellum - aedi-
cula.

Պաշտօնեայ - նէի - նէից. mi-
nistrans - minister - diaco-
nus - colens - cultor - re-
ligiosus - obsequens - pius.

Պաշտօներգութիւն - թեան.
preces - horae canonicae -
sacrum - sacrificium.

Պապ - պի (- պու) - պաց. avus
- Pontifex Maximus - Papa.

Պապակ - կի. sitis - aviditas
aquae.

Պապակիմ - կեցայ. sitio - cru-
cior - ardeo - ignesco - per-
uro.

Պապանձեմ - ձեցի vel etiam }
Պապանձեցուցանեմ - ցուցի }
silentium impero vel impono
- obmutescere facio - elin-
guo - os obturo.

Պապանձիմ - ձեցայ. obmutesco
- elinguor - silesco - elin-
guis vel mutus fio.

Պապանձութիւն - ձման. tacitu-
ritas - silentium.

Պապկայ - յի - յից. psittacus
(avis).

Պառակ - կի - կաց. ovile - grex
- mandra.

Պառակամայր - մօր. vacca -
horda - lactaria bos.

Պառական - նի - նաց. canis
venaticus.

Պառակիմ - կեցայ. iaceo - cubo
- sterno me - disperdor -
dissipor - dispertior.

Պառակտեմ - տեցի *vel etiam*
առակտեցուցանեմ - ցուցի }

dissocio - divido - disiungo
- segrego - secerno - separo
- scindo - discindo - dirimo.

Պառակտութիւն - թեան } dis-
Պառակտումն - տման }

sociatio - divisio - disiunctio
- secretio - separatio - scis-
sura - schisma - dissensio
- discessio.

Պառաւ - ւոյ - ւունք - ւանց.
anus - anicula - vetula.

Պառաւական - նի - նաց. anilis
- senilis.

Պառաւիմ - ւեցայ. anilem vi-
tam ago - decrepita sum ae-
tate - senesco - seneo - ve-
terasco.

Պառաւութիւն - թեան. anili-
tas - aetas decrepita - se-
nectus - senium.

Պատք - քի *vel* }
Պատքատուն - նի } Pascha -
Պատքա - քայի }

Christi resurgentis dies.

Պատկուճ. gryphus - gryps.

Պատուք - սքոյ (- սքու). sitis
vehemens - ardor.

Պատառ - ուի - ոունք - ոանց
(- ոաց). tegumentum - ta-
petum - tapes - aulaeum -
stratum - stragulum - lectus
- scruta.

Պատառակ - կի - կաց. parvum
tapete - panniculus.

Պատառակաւ - լի - լաց. sin-
don - linteum.

Պատքեցուցանեմ - ցուցի. sitim
incito *vel* provocho.

Պատքիմ - քեցայ. sitio - ardeo
- peruro.

Պատքութիւն - թեան } sitis -
Պատքումն - քման }

ardor.

Պատ - տի - տից. murus - pa-
ries - circuitus - gyrus.

Պատահ - հի - հից *vel etiam* }

Պատահար - բի - բից (- բաց) }
occursus - eventum - casus
- fortuna - plaga - infortu-
nium - accidens - calamitas
- affectus.

Պատահեմ - հեցի } occurro -
Պատահիմ - հեցայ }
obviam eo - adsum - acci-
dit - evenit - contingit -
- evado.

Պատահութիւն - թեան } occur-
Պատահումն - հման }
sio - eventus - fortuna -
casus - exitus - incursio -
incursus - conversatio - af-
fectio.

Պատաղիճ. hedera - clavicula
- capreolus.

Պատաղիմ - ղեցայ. implicor -
involver - vaco - me exer-
ceo - operam navo, impendo
vel pono.

Պատաղումն - ղման. occupatio
- exercitium - studium.

Պատան - նի - նաց. involucrum
pro defunctis - linteum mor-
tuarium - sepultura - vestis
sepulcralis.

Պատանդ - դի - զից (- զաց) }
 Պատանդու թիւն - թեան }
 obses - pignus - legatus -
 pigneratio - legatio.

Պատանդեմ - եցի. pignoro -
 oppignoro - obsidem posco
vel accipio - ligo - alligo -
 vincio.

Պատանեակ - նեկի - նեկաց.
 puer - adolescens - iuvenis
 - pubes.

Պատանեկանամ - կացայ. puc-
 rasco - adolesco - iuvenesco
 - pubesco - repubesco.

Պատանեկիկ. puerulus - puel-
 lus - adolescentulus - iu-
 venculus.

Պատանեկու թիւն - թեան }
 Պատանու թիւն - թեան } pue-
 ritia - adolescentia - iuven-
 tus - iuventa - integra ae-
 tas - pubertas.

Պատանի - նւոյ - նեաց. puer
 - adolescens - iuvenus -
 - iuvenulus - iuvenis.

Պատառ - ուի (- ուոյ) - ուաց.
 buccella - buccia - bolus -
 mica - frustum *vel* fragmen-
 tum panis.

Պատառատուն. fissus. - lace-
 ratus - pannuceus - panno-
 sus - dilaniatus.

Պատառաքաղ - զի - զից (- զաց).
 furcula - fasciula - fuscina.

Պատառեմ - եցի. scindo - con-
 scindo - lacero - dilacero -
 in frusta concido - caedo -
 discerpo - frango - confringo

- findo - rumpo - dirumpo
 - truceido - occido - neco -
 decido - seco - rimor - sulco
 - dilanio - lanio.

Պատառիկ. frustulum - micula.

Պատառուած - ծոյ - ծոց }
 Պատառումն - ուման } scis-

sura - laceratio - dilacera-
 tio - laniatio - rima - fis-
 sura - fissio - ruptio - di-
 ruptio - fractura.

Պատասխանատու - տուի -
 տուաց. responsor - rationem
 referens - resolvens.

Պատասխանատու թիւն }
 Պատասխանատու թիւն } re-
 sponsio - responsum - ratio
 - defensio - solutio.

Պատասխանեմ - նեցի. respon-
 deo - causam ago - culpâ
 libero *vel* eximo - defendo.

Պատասխանի - նւոյ - նեաց }
 Պատասխանու թիւն - թեան }
 responsum - responsio - de-
 fensio - ratio - apologia.

» պատասխանի առնեմ, արա-
 ըի *vel* տամ, ետու. respon-
 sum do - respondeo - de-
 fendo - causam ago.

Պատառ - տի - տաց. involu-
 crum - sarcina - onus - im-
 pedimenta - clitellae - stra-
 tum.

Պատառեմ - եցի. involvo - ob-
 volvo - implico.

Պատատուկ - տիի - տիաց. he-
 dera.

Պատաքաղ - զի - զաց. munus

- donum - oblatio - hostia
- sacrificium - sacrum - consecratio - xenium.

Պատարագաբեր - բի - բաց. munus afferens - donum offerens.

Պատարագադործութիւն - թեան. sacrificatio - sacrificatus - consecratio - sacrificium.

Պատարագամատոյց - տուցի - տուցաց. sacrificans - consecrans - sacrificium - consecratio - sacrorum liber - Missale - sacrificus.

Պատարագեմ - եցի. sacrifico - sacrificium offero - rem divinam facio - munus praebeo.

Պատարագիք - զեաց. oblatio - donum *vel* munus pro sacrificio.

Պատարուն. plenus - copiosus - refertus - repletus.

Պատգամ - մի - մաց. verbum - dictum - sermo - oraculum - lex - decretum - eloquium - sententia - ordo - nuntium - responsum.

Պատգամաբեր - բի - բաց

Պատգամատար - բի - բաց } lega-

Պատգամաւոր - բի - բաց } tus - nuncius - nuntiator - nuntium afferens - orator - praedicator.

Պատգամաւորեմ - եցի } lega-

Պատգամաւորեմ - բեցայ } tione fungor - officium nun-

cii gero - per legatos loquor.

Պատգամաւորութիւն - թեան. legatio - missio - annuntiatio - nuntiatio.

Պատարակ - կի - կաց. lectulus - lectica.

Պատեան - ենի - ենից. vagina - cortex - cutis - lorica - vas - theca - testa - thorax.

» արկանեմ զսուր 'ի պատեանս. gladium in vaginam recondo.

Պատեհ - հի - հից. conveniens - decens - propitius - favens - congruus - aptus - idoneus - opportunus.

Պատեհաբար }

Պատեհապէս } (*adv.*). convenienter - decenter - congruenter - apte - commode - rite - opportune - tempestive - idonee.

Պատեհազոյն - զունի - զունից. valde conveniens - decentior - congruentior - aptior - opportunior - accommodatior.

Պատեհութիւն - թեան. convenientia - decentia - congruentia - occasio - tempus - aptitudo - opportunitas.

Պատեմ - եցի. circumdo - circumcingo - circumtego - complector - cooperio - implico - circumiicio - circumeo - involvo - ligo - alligo - colligo - vincio.

Պատեանազէն - զենի - զենաց. loricated - loricâ tectus.

Պատերազմ - մի - մունք - մաց.
bellum - praelium - certamen - pugna - colluctatio - acies - dimicatio.

» **պատերազմ առնեմ**, արարի *vel* մղեմ - ղեցի *vel* տամ, եռու. bellum gero - certamen in eo *vel* facio - praelium *vel* pugnam committo - cum hoste confliquo - dimico - certo - pugno.

Պատերազմական - նի - նաց.
pugnatorius - bellicus - praeliaris - praeliator.

Պատերազմակից - կցի - կցաց.
compugnans - colluctator - praeliator - bellator - auxiliator - adiutor - hostis - inimicus - commilito.

» **պատերազմակից լինիմ**, եղէ.
compugno - colluctor - dimico - certo - praelior - commilito - adiuvo - auxiliior - opitulor - succorro.

Պատերազմակցութիւն - թեան.
colluctatio - res bellica - dimicatio - opitulatio.

Պատերազմիմ - զմեցայ. pugno - certo - praelior - dimico - belligero - bello - contendo - colluctor - resisto - obsto.

Պատերազմող - ղի - ղաց. bellicosus - belliger - bellifer - bellator - praeliator - miles - pugnator - pugnax - inimicus - hostis.

Պատժապարտ - տի - ից (-տաց).
noxius - reus - sons - nocens.

Պատժապարտեմ - եցի. damno - condemno - punio - poenâ muleto *vel* afficio.

Պատժապարտութիւն - թեան.
damnatio - condemnatio - culpa - noxa - poena - multa.

Պատժեմ - եցի. punio - castigo - culpo - laedo - crucio - torqueo - damno - condemno - ulciscor - reprehendo - arguo - corripio - increpo.

Պատժողութիւն - թեան *vel* }

Պատիժ - տոյց (- տժի) - տոյց }
punitio - poena - castigatio - cruciatus - tormentum - damnatio - supplicium - noxa - culpa - correptio - vexatio - ultio - muleta.

Պատիճ - տճոյ - տճոյ. proboscis - promuscis - cortex.

Պատինճան. solanum melongena *vel* esculentum.

Պատիր - բք. fallax - dolosus - fraudulentus - blandus.

» **պատիրք**. fallacia - dolus - deceptio - fraus - seductio.

Պատիւ - տուոյ (- տուի) - ուոյ. honor - dignitas - gloria - veneratio - praemium - munus - donum.

» **ի պատիւ զմիմեամբք ելանեմ**, ելի. honore invicem praevenio - mutuam praesto ob-servantiam.

Պատկան - նի - նից *vel* }

Պատկանաւ որ - ըի - ըաց } con-
veniens - congruens - ido-

neus - aptus - opportunus
- accommodatus - concin-
nus.

Պատկանաւորեմ - բեցի } accom-
Պատկանեմ - նեցի } modo - apto - compono -
iungo - coniungo - conne-
cto - apparo - concinno.

Պատկանաւորութիւն - թեան }
Պատկանութիւն - թեան vel }
Պատկանումն - նման }
convenientia - accommodatio
- compositio - coniunctio -
connexio - harmonia - con-
gruentia - concinnitas - com-
missura.

Պատկառ vel etiam } verecundia
Պատկառանք - նայ }
- pudor - pudicitia - rubor
- reverentia.

» պատկառ կամ, կացի. caveo
- studeo - incumbo - ope-
ram do - conor - nitor -
curam gero - attendo.

Պատկառելի - լէոյ - լեաց. ve-
nerabilis - venerandus - ve-
rendus - honorandus - ve-
recundus - pudibundus.

Պատկառեմ - եցի vel etiam }
Պատկառեցուցանեմ - ցուցի }
vitupero - improbo - culpo
- reprehendo - corripio - con-
fundo - pudore afficio.

Պատկառեմ - եցի vel } vereor -
Պատկառիմ - ռեցայ }
revereor - cunfundo - pu-
det - supputet - erubesco.
Պատկառոտ - տի - տաց. vere-

cundus - pudibundus - pu-
dicus.

Պատկառութիւն - թեան } ru-
Պատկառումն - ռման } bor - pudor - verecundia -
pudicitia.

Պատկեր - ըի - բաց. imago -
effigies - similitudo - species
- forma - figura - simula-
crum - statua.

Պատկերագործ - ծի - ծաց. sta-
tuarum artifex - statuarius -
plastes - fictor - pictor.

Պատկերագործութիւն - թեան }
Պատկերագրութիւն - թեան }
statuaria - ars fictoris vel
pictoris - pictura - effigies
- descriptio - similitudo.

Պատկերագրեմ - գրեցի. pingo -
depingo - ad vivum reddo vel
exprimo - statuam fingo -
delineo - significo.

Պատկերակից - կցի - կցաց. con-
formis - consimilis - persi-
milis - similis.

Պատկերակցութիւն - թեան.
conformatio - similitudo -
similitas.

Պատկերահան - նի - նաց. pi-
ctor.

Պատկերամարտ - տի - տից
(- տաց). iconomachus - ico-
noclasta.

Պատկերամարտութիւն - թեան.
haeresis iconoclastarum.

Պատկերանամ - բացայ. similis
fio - speciem alicuius exhi-
beo - imitor - formor.

Պատկերացուցանեմ - ցուցի } si-

Պատկերեմ - բեցի }
mitem facio - assimilo - com-
paro - figuro - formo - fin-
go - infigo - imprimo.

Պատճառ - ուի (- ոոյ) vel } causa

Պատճառք - ոաց }
- ratio - occasio - tempus
- praetextus - excogitatio -
inventio - culpa - noxa -
excusatio - species - fictio.

» 'ի պատճառս. ob - propter
- causâ - gratiâ.

Պատճառական - նի - նաց. ef-
ficiens - creatus.

Պատճառան - նի vel } causa -

Պատճառանք - նաց }
obtentus - praetextus - oc-
casio - species - fictio.

» պատճառանք (adv.). occa-
sione data - superficie tenus
- per speciem - specie.

Պատճառաւոր - ըի - բաց. crea-
tus - factus - noxius - reus
- sons.

Պատճառեմ - եցի vel } praetexo

Պատճառիմ - ոեցայ }
- simulo - fingo - affecto -
adiungo.

Պատճեան vel Պատճէն - ճենի
- ճենից. exemplar - apogra-
phum - authographum - re-
scriptum - rescriptio - forma.

Պատմաբան - նի - նից vel } nar-

Պատմաբանիչ - նչի - նչաց }
rator - historicus - annalium
scriptor.

Պատմաբանեմ - եցի. narro -
enarro - expono - recito -
refero - concionor - dissero
- celebro.

Պատմաբանութիւն - թեան.
narratio - expositio - disser-
tatio - sermo - oratio - an-
nales.

Պատմագիր - գրի - գրաց } an-

Պատմագրող - ղի - ղաց }
narium scriptor - narrator -
historicus.

Պատմագրական. historicus -
narrans - chronicus.

Պատմագրեմ - բեցի. historiam
vel annales scribo - narro -
expono - refero - recito -
litteris mando.

Պատմագրութիւն - թեան. hi-
storia - narratio - enarratio
- chronica - chronici libri.

Պատմական - նի - նաց. histo-
ricus - narrans - chronicus.

Պատմեմ - եցի. narro - enarro
- refero - recito - expono -
nuntio - annuntio - denuncio
- manifesto - recenseo.

Պատմիչ - մչի - մչաց } histo-

Պատմող - ղի - ղաց }
ricus - narrator - annuntia-
tor - nuntiator - delator.

Պատմութիւն - թեան. narra-
tio - historia - expositio -
explanatio - explicatio - de-
claratio - interpretatio - dis-
sertatio - sermo - oratio.

Պատմութեան - կի - կաց. custos
vel praefectus vestiarii.

Պատմութեան - նի - նաց. vestis
- vestimentum - stola - tunica - indumentum - palla - laena.

Պատնէշ - նիշի - նիշաց. val-
lum - septum - agger - propugnaculum - munimentum
- sepes - fossatum - sudes
- munitio.

Պատշաճ - ճի - ճից. opportu-
nus - idoneus - tempestivus
- aptus - conveniens - ac-
commodatus - congruus -
decens - debitus.

» ըստ պատշաճի. iuxta oppor-
tunitatem - secundum con-
venientiam - decenter - con-
gruenter - apte - opportune.

Պատշաճաբար } (adv.). oppor-
տաշաճապէս }
tune - idonee - tempestive
- apte - convenienter - con-
gruenter - decenter.

Պատշաճագոյն - գունի - գու-
նից. opportunior - tempesti-
vior - aptior - convenientior
- congruentior - decentior.

Պատշաճական - նի - նաց }
Պատշաճաւոր - բի - բաց } op-
portunus - aptatus - accom-
modatus - idoneus - decens
- consentaneus - congruus
- conveniens - debitus.

Պատշաճեմ - ճեցի vel etiam }
Պատշաճեցուցանեմ - ցուցի }
accommodo - apto - paro
- praeparo - concinno.

Պատշաճիմ - ճեցայ. inservio

- convenit - decet - con-
gruit.

Պատշաճութիւն - թեան }
Պատշաճութիւն - թեան vel }
Պատշաճութիւն - ճման }

convenientia - congruentia
- tempestivitas - decencia -
opportunitas - decorum - spe-
cies - commoditas.

Պատշգամ vel Պատշգամբ - բի
- բաց. fenestra - atrium -
conopoeum - cavaedium -
vestibulum - porticus.

Պատուական - նի - նաց. hono-
rabilis - honoratus - hono-
rificus - venerabilis - pretio-
sus - magni pretii - carus
- praeclarus.

» առ պատուականս ունիմ, կա-
լայ. cum honore excipio -
honoro - veneror - colo -
aestimo - magni vel plurimi
facio - reveoreor.

Պատուականագոյն - գունի -
գունից. honorabilior - ve-
nerabilior - pretiosior - praec-
clarior - praestantior.

Պատուականանամ - կանացայ.
honorabilis fio - pretiosus
sum - magni aestimor.

Պատուականութիւն - թեան.
excellencia - praestantia -
valor - praetium - aestima-
tio - dignitas - nobilitas -
honor.

Պատուակից - կցի - կցաց. co-
aequalis honore - par in glo-
ria.

Պատուակցութիւն - թեան. co-aequalitas honoris - parilitas gloriae.

Պատուանդան - նի - նաց. scabellum - scamnum - suppedaneum.

Պատուասէր - սիրի - սիրաց. amans honoris *vel* dignitatis - honoripeta - honestus - integer - ambitiosus - modestus - virtuosus - generosus - liberalis - magnificus - humanus.

Պատուասիրաբար } (adv.). ho-
 Պատուասիրապէս } norifice - honorate - honeste - genere - liberaliter - ambitiose - comiter - humaniter - alacriter - magnificenter.

Պատուասիրեմ - րեցի. honores appeto - honoro - veneror - revereor - observo - colo.

Պատուասիրութիւն - թեան. honor - dignitas - veneratio - reverentia - observantia - ambitio - iactatio - iactantia - gloriatio.

Պատուաստ - տի - տից. surculus - insiticia talcola - insitum - vinculum - ligamen - auxilium - subsidium - supplementum - adoptio.

Պատուաստեմ - եցի. inero - inoculo - iungo - coniungo - copulo - configo.

Պատուաստութիւն *vel* }
 Պատուաստումն - սաման } insi-

tio - inoculatio - coniunctio - copulatio - cognatio.

Պատուար - րի - րաց. murus - paries - moenia - circummunio - propugnaculum - trabs - munimen - tignum.

Պատուարաւոր - րի - րաց. trahibus contextus - contignatus.

Պատուաւոր - րի - րաց. honoratus - honorabilis - honorandus - honestus - nobilis - patricius - imperatorius.

Պատուաւորութիւն - թեան. dignitas - honor - veneratio - reverentia.

Պատուեմ - ւեցի } honoro -
 Պատուեմ - ւեցի } veneror - aestimo - colo - observo.

Պատուէր - ւերբ. praeceptum - mandatum - iussum - imperium.

» պատուէր տամ, ետու *vel* զնեմ, եղի. praecipio - mandatum *vel* iussum do - mando - iubeo - impero - ordino - doceo - denuntio.

Պատուիրազանցութիւն-թեան. Vid. Պատուիրանազանցութիւն:

Պատուիրակ - կի - կաց. delegatus - legatus - nuncius - explorator.

Պատուիրակութիւն - թեան. delegatio - legatio - officium nuncii - munus legati.

Պատուիրան - նի - նաց. prae-

ceptum - iussum - mandatum - imperium - praescriptio - decretum - edictum - denuntiatio.

» զպատուիրանաւ անցանեմ - ջի. *mandatum praetereo vel transgredior* - imperium detrecto - praeceptum evertō - non pareo - praevaricor.

Պատուիրանազանց - ջի - ջից. *violator vel ruptor praecepti* - imparens - inobsequens - praevaricator.

Պատուիրանազանցութիւն }
 Պատուիրանահաստութիւն } *violatio mandati* - imparentia - inobsequentia - praevaricatio.

Պատուիրանապահ - հի - հաց. *observator praecepti* - executor mandati.

Պատուիրանապահութիւն - թեան. *observatio vel executio praecepti* - obtemperatio - obedientia.

Պատուիրեմ - բեցի. *praecipio* - iubeo - mando - mandatum *vel* iussum do - impero - decerno - annuntio - denuntio - ordino - dispono - constituo.

Պատուհան - նի - նից (-նաց). *fenestra* - sensus.

Պատուհաս - սի - սից. *punitio* - poena - supplicium - damnatio - obiurgatio - increpatio - mulcta - ultio - comminatio - mina - calamitas

- infortunium - malum - crimen.

» պատիժ պատուհասի. *retributio culpaе* - ultio - vindicta.

Պատուհասական - նի - նաց. *vituperabilis* - reprehensione dignus - minax - terribilis - terrificus.

Պատուհասակոծ առնեմ, արարի. *comminor* - minor - arguo - reprehendo - obiurgo - increpo.

Պատուհասեմ - սեցի. *punio* - poenâ mulcto *vel* afficio - castigo - corripio - increpo - ulciscor - obiurgo - arguo - coarguo.

Պատուհասիչ - սչի - սչաց. *punitor* - correptor - vindex - iudex - cognitor - censor.

Պատուպարան - նի - նաց. *confugium* - refugium - adiutor - auxiliator - liberator - servator - assertor.

» պատուպարան լինիմ, եղէ. *protego* - tueor - patrocinator - suscipio - sustineo.

Պատուպարանեմ - եցի

Պատուպարեմ - եցի *vel etiam*

Պատուպարեցունեմ - ցուցի

protego - defendo - patrocinator - tueor - a labore recreo - solor - propugno - tutor - suscipio - circumdo - cogo - apprehendo - restituo - redintegro.

Պատուպարիմ - բեցայ. *confugio* - perfugio - vires resumo.

Պատսպարութիւն - թեան. patrocium - defensio - praesidium - clientela - tutela.

Պատրական - նի - նաց. dolosus - fallax - fraudulentus - decipiens - deceptor.

Պատրանք - նաց. deceptio - dolus - fallacia - fraus - seductio - circumventio - insidiae.

Պատրաստ - տի - տից. promptus - expeditus - paratus - praeparatus - accinctus - cautus.

» 'ի պատրաստի ունիմ, կալայ. in promptu habeo - accingor - praeparor.

» պատրաստ առնեմ, արարի. paro - praeparo - apparo - comparo.

» պատրաստ լինիմ, եղէ. paro me - paratus sum - accingor - caveo.

Պատրաստաբար } (adv.). prom-
պատրաստապէս }
pte - parate - expedite - libenter - caute - facile.

Պատրաստագոյն - գունի - գունից. promptior - paratior - expeditior.

Պատրաստական - նի - նաց. promptus - paratus - praeparatus - expeditus - accinctus - opportunus.

Պատրաստեմ - տեցի vel etiam }
պատրաստեցունեմ - ցունցի }

paro - praeparo - apparo - comparo - dispono - ordino - instruo - exhibeo.

Պատրաստութիւն - թեան. praeparatio - paratio - apparatus - comparatio - subsistentia - supellex - vasa - cautio - cautela.

Պատրեմ - եցի. decipio - fallo - seduco - adduco - illicio - depravo - corrumpo - fraudo - defraudo.

Պատրիարք - քի - քունք - քաց (graec.). Patriarcha - Pontifex maximus.

Պատրիարքանոց - ցի - ցաց }
Պատրիարքարան - նի - նաց }
aedes, sedes vel domus patriarchalis.

Պատրիարքութիւն - թեան. Patriarchatus - Pontificatus.

Պատրիկ - ըկի - ըկունք - ըկաց (lat.). patricius - nobilis - principes - primores.

Պատրիչ - տրչի - տրչաց }
Պատրող - զի - զաց vel } dece-
պատրողական - նի - նաց }
ptor - fraudator - veterator - fallax - dolosus - seductor - assentator - fraudulentus.

Պատրիութիւն - թեան. patriciatus - nobilitas - principatus - primatus.

Պատրողութիւն - թեան }
պատրումն - տրման }
fraus - fraudatio - dolus - fallacia - seductio.

Պատրոյգ vel Պատրոյկ - բուկի - բուկաց. ellychnium - funale - linum.

Պատրուակ - կի - կաց. praetex-

tus - causa - color - species
- simulatio - velamen - ve-
lum - velarium - persona -
larva - operimentum - teg-
men - sepes.

Պատրուակեմ - եջի. praetexo -
fingo - simulo - tego - ob-
tego - velo - operio.

Պատրուճակ - կի - կաց. victi-
ma - hostia.

Պար - բու (- բի) - բուց. chorea
- saltatio - multitudo - turba
- frequentia - recognitio -
tripudium - chorus - ordo
- dispositio.

» պար առնում, առի. choreas
agito - salto - tripudio - ca-
pio - contineo - comprehendo
- circumdo - complector.

Պարագայ - յի - յից (- յց). cir-
cumstans - finitimus - prae-
sens - circulus - gyros -
circumferentia - circumstan-
tia - periodus.

» պարագայց ամբք. per multos
annos.

Պարագլուխ - լիոյ (- լիի).
praepositus vel magister chori
- choragus - caput - dux.

Պարզբեմ - եջի. contineo -
comprehendo - capio - cir-
cumdo - describo - enarro
- circumscribo - expono -
orno - delineo.

Պարագրութիւն - թեան. com-
plexio - complementum -
descriptio - enarratio - ex-
positio - circumscriptio.

Պարադիտեմ - եջի } circum-
Պարահայիմ - յեցայ }

spicio - oculis perlustro vel
collustro - intueor - animad-
verto - observo - exploro.

Պարածակեմ - եջի. circum-
operio - circumtego - circum-
do - circumsepio - obsideo
- operio - obtego - circum-
cingo.

Պարակից - կջի - կցաց. socius
saltatoris - collusor - soda-
lis - coniunctus - unitus -
conspirans.

» պարակից լինիմ, եղէ. simul
choreas agito - coniungor -
conspiro.

Պարակցութիւն - թեան. soda-
litium - coniunctio - con-
spiratio.

Պարայածիմ - ծեցայ. circum-
ambulo - deambulo - obo
- circumeo.

Պարայածումն - ծման. deam-
bulatio - ambulatio - itio.

Պարան - նի - նաց. funis - ru-
dens - funiculus.

Պարանիմ - նեցայ. revocor -
revertor - redeo - retroëo.

Պարանոց - ցի - ցաց. collum -
cervix - isthmus.

Պարանցիկք. chorea - saltatio
- tripudium.

» պարանցիկս առնեմ, արարի.
choreas agito - salto - tri-
pudio.

Պարապ - պոյ - պք. opportu-
nitas - occasio - tempus -

intervallum - interstitium - spatium - otium - vacatio.

» *պարսպով* (*adv.*). opportune - tempestive.

» *օր պարսպոյ*. dies opportunus - occasio - tempus.

Պարսպեմ - եցի vel
Պարսպեմ - պեցայ } vaco - o-

tior - torpeo - otiosus *vel*
vacuus sum - exerceo me - occupor - incumbo.

Պարսպեցուցանեմ - ցուցի. exerceo - munus assigno - occupo - vacuo - exhaurio - amoveo - removeo.

Պարսպորդ - դի - դաց. otiosus - vacuus - desidiosus - vacans - otio deditus.

Պարսպութիւն - թեան
Պարսպումն - պման } vacui-

tas - otium - quies - occupatio - exercitatio - studium - tranquillitas - mora - oportunitas - occasio - tempus - assiduitas - scholion - adnotatio.

Պարարակ - կի - կաց. altilis - pinguis - adipatus - obesus - saginatus - nutritus.

Պարարեմ - եցի. pinguefacio - sagino - opimo - crasso - nutrio - alo.

Պարարումն - բման. pinguedo - saginatio - crassitas - obesitas.

Պարարա - աի - աից (- աունք - աաց). pinguis - saginatus - altilis - adipatus - obesus -

crassus - fertilis - ferax - fecundus - opimus - pinguedo - adeps.

Պարարտադոյն - դունի - դունից. pinguior - crassior - fertilior - opimior.

Պարարտանամ - աացայ. pinguesco - crassesco - opimor - obesus. fio - obeso.

Պարարտացուցանեմ - ցուցի. pinguefacio - opimo - crasso - sagino.

Պարարութիւն - թեան. pinguedo - sagina - saginatio - crassitudo - obesitas - adeps - arvina.

Պարաւանդ - դի - դից (- դաց)

Պարաւանդանք - դանաց }
ligamen - vinculum - funis - catena.

Պարաւանդեմ - եցի. ligo - vincio - devincio - impedio - praepedio - prohibeo.

Պարաւոր - ըի - ըաց vel
Պարաւորակ - կի - կաց } sal-

tator - choreas agitans.
Պարաւորութիւն - թեան. saltatio - chorea - solemnitas - celebritas - coetus - tripudium.

Պարբերութիւն - թեան. circulus - gyrus - periodus.

Պարգեւ - լի vel
Պարգեւք - լաց } donum - mu-

nus - gratia - favor - compensatio - retributio - remuneratio - suppeditatio - praemium - pretium - lar-

gitio - munificentia - erogatio - stipendium.

Պարգեւաբաշխ - խի - խից

Պարգեւասէր - սիրի - սիրաց

Պարգեւատու - ուի - ուաց

remunerator - largitor - donator - munificus - generosus - liberalis.

Պարգեւաբաշխութիւն - թեան

Պարգեւասիրութիւն - թեան

Պարգեւատուութիւն - թեան

Պարգեւատրութիւն - թեան

remuneratio - largitio - largitas - donatio - retributio - munificentia - praemiorum distributio - generositas - liberalitas.

Պարգեւեմ - ւեցի. dono - munus praebeo - impertior - locupletio - dito - impleo - repleo - largior.

Պարեգօմ - տի - տից. tunica talaris - subucula.

Պարեգօտիկ - տիւնէք. tunica.

Պարեգօտիմ - տեցայ. tunicam induo - tunicatus sum.

Պարեկապան - նի - նաց. excubiae - excubitor - custos.

Պարեմ - եցի. choreas agito - salto - gestio - exsulto - tripudio.

Պարերգակ - կի - կաց

Պարերգող - զի - զաց } canticum agens - saltator - cantator - cantor.

Պարերգութիւն - թեան. chorea - saltatio et cantatio - tripudium.

Պարզ - զոյ (- զի). serenum - serenitas - sudum - aër sudus - glacies - gelu - pruina - frigus.

Պարզ - զի - զից vel } serenus

Պարզական - նի - նաց } - sudus - simplex - purus - merus - mundus - nitidus - sincerus - candidus - ingenuus - apertus - clarus - limpidus - liber - solus - unus - defaecatus.

Պարզաբար } (adv.). simpliciter

Պարզապէս } - sincere - ingenuè - candidè - aperte - clare - pure - mere - dilucide - libere - solum - tantummodo - paucis verbis - tandem - demum - denique.

Պարզախօս - սի - սաց. disertus - clare et distincte verba proferens.

Պարզամիտ - մտի - մաց. sincerus - ingenuus - candidus - apertus - simplex - rudis - indoctus - ineruditus.

Պարզամտութիւն - թեան } sinceritas - ingenuitas - candor

Պարզամտութիւն - թեան } - veritas - simplicitas.

Պարզեմ - եցի. mundo - purgo - misceo - permisceo - commisceo - distendo - extendo - pando - expando - percolo - defaeco - explico - produco - explano - enucleo - expono - interpretor - laxo,

Պարզութիւն - թեան. serenitas - sudum - limpitudo - claritas - sinceritas - candor - simplicitas.

Պարզունակ - կի - կաց. serra - claustrum - tectum - vectis - repagulum.

Պարէն - բենի - բենից. victus - nutrimentum - cibus - edulia.

Պարէտ - բեաի - բեաաց. inspector - praefectus - praeses - ephorus.

Պարթեւ - լի - լաց. Parthi.

Պարթեւք - լաց. Parthia.

Պարիսպ - ըսպի - ըսպաց. murus - paries - moenia.

Պարծանք - նաց }
Պարծումն - ծման } gloriatio - gloria - iactatio - iactantia - ostentatio - gratulatio - exsultatio.

Պարծիմ - ծեցայ. glorior - iacto me - ostento.

Պարկ - կի - կաց. pera - mantica - bisacium - saccus - sacculus - loculus.

Պարկեշտ - աի - աից (- աաց) }
Պարկեշտական - նի - նաց }

honestus - pudicus - modestus - castus - sobrius - temperatus - moderatus - rectus - integer - purus - mundus - sanctus - venerabilis - venerandus - gravis.

Պարկեշտաբար (adv.). honeste - pudice - modeste - caste - sobrie - pure - sancte - integre.

Պարկեշտագոյն - գունի - գունից. honestior - modestior - pudicior - castior - purior - sanctior.

Պարկեշտանամ - տացայ. cohibeo me - tempero mihi - honestus *vel* modestus fio.

Պարկեշտութիւն - թեան. honestas - pudicitia - modestia - sobrietas - integritas - temperantia - castitas - pudor - verecundia - moderatio - prudentia - gravitas - maiestas - sanctimonia - reverentia - munditia - ornatus.

» պարկեշտութեամբ (adv.). honeste - pudice - integre - sobrie - modeste.

Պարհք - հոց. Vid. Պահք :

Պարմայեմ - եցի. probó - experior - periclitó - rei periculum facio.

Պարման - նի *vel etiam* }
Պարմանի - նւոյ - նեաց } iuvenis - adolescens - adultus.

Պարշաբեմ - եցի Vid. Պաշաբեմ :

*Պարոն - նի - նայք - նաց. dynastes - regulus - satrapes - princeps - baro.

*Պարոնութիւն - թեան. dynastae dominatus *vel* dominatio - satrapia - principatus - baronis dignitas *vel* iurisdictio.

Պարունակ - կի - կաց. fornix - camera - arcus - complexus

- circulus - gyrys - turba -
frequentia - multitudo.

Պարունակաբար } (adv.). una
Պարունակապէս } simul - coniunctim - uni-
verse - generatim - summa-
tim - strictim.

Պարունակական-նի-նաց } con-
Պարունական - նի - նաց } tinens - complectens - cin-
gens - circumdans - com-
prehendens.

Պարունակեմ-եցի. capio - con-
tineo - comprehendo - com-
plector - amplector - ample-
xor - cingo - circumdo -
ligo - devincio - amoveo -
removeo.

Պարունակութիւն - թեան.
complexio - complexus - am-
plexus - summa - ambitus.

Պարուրեմ - եցի. contineo -
complector - operio - tego
- contego - cogo - colligo
- congero - lacero - dilacero
- distraho - discerpo.

Պարուրումն - ուրման. comple-
xio - summa - congeries -
acervus - sarcina.

Պարպատեմ - եցի vel etiam }

Պարպատեցուցանեմ - ցուցի } impleo - repleo - compleo
- disrumpe - lacero - dila-
cero - dilanio - discerpo.

Պարպատիմ - տեցայ. impleor -
repleor - compleor - disrum-
por - rimor - dilaceror - dehi-
sco - dilanior - discerpor.

Պարպատիւն vel Պարպատումն
- տման. expletio - disruptio
- laceratio - scissura - rima.

Պարս - սի - սից vel
Պարսայակ - կի - կաց } fun-
Պարստակ - կի - կաց }
Պարստիկ - տկի - տկաց }
da - scutale.

Պարսաւ - էի - էից } ignobilitas
Պարսաւանք - նաց }
- ignominia - vituperium -
infamia - contemptio - con-
temptus - dedecus - contu-
melia - aspernatio - iniuria
- probum - culpacio - re-
prehensio - convicium.

Պարսաւելի - լէոյ - լեաց. igno-
bilis - vituperabilis - con-
temptibilis - contemnendus
- contumeliosus - ignomi-
niosus - probrosus - iniu-
riosus - reprehensione di-
gnus.

Պարսաւեմ - էցի. ignominiâ
noto vel afficio - vitupero -
contemno - dedecoro - as-
pernor - sperno - despicio -
improbo - iniuriam facio vel
infero - culpo - reprehendo
- incuso - criminor.

Պարսաքար - լի - լից (- լաց).
saxum vel lapis fundae.

Պարսաքարեմ - եցի } fundâ fe-
Պարսեմ - տեցի }
rio vel iacto - lapidibus obruo
vel appeto - lapido - resilio.

Պարսիկ - սկի - սկաց. Persa -
habitor Persiae - Persicus.

Պարսկական - նի - նաց }
 Պարսկային - յնոյ - յնոց } Per-
 sicus.

Պարսկապան - նի - նաց Vid.

Պարեկապան :

Պարսկանամ - կացայ. Persarum
 sectam amplector - Persice
 loquor.

Պարսկաստան - նի. Persia -
 Persis - Persica regio.

Պարսկերէն (adv.). Persarum
 linguâ - Persico idiomate.

Պարսպաւոր - ըի - ըաց. moeni-
 tus - muris cinctus *vel* septus
 - munitus.

Պարսպաւորեմ - եցի }

Պարսպեմ - պեցի } murum
 aedifico *vel* struo - muris cir-
 cumdo - moenibus cingo *vel*
 sepio - munio - conservo
 - custodio.

Պարսք - սից. Persae - habita-
 tores Persidis - Persia - Persis.

Պարա. conveniens - decens -
 congruus - congruens - ae-
 quus - iustus - par - debitus.

» պարա է *vel* պարա և պառ-
 շաճ է. opus *vel* necesse est
 - oportet - debet - conve-
 nit - decet - licet.

» ոչ է պարա *vel* չէ՛ պարա. non
 oportet - non debet - non
 licet - non est congruens.

Պարա - աոյ - աուց Vid. Պար-
 աիք :

Պարտական - նի - նաց }

Պարտապան - նի - նաց } debi-

Պարտաւոր - ըի - ըաց }

tor - reus - sons - noxius
 - criminosus.

» պարտաւոր առնեմ, արարի.
 damno - condemnno.

» պարտաւոր լինիմ, եղէ. de-
 beo alicui - debitor fio - in
 noxa sum - damnor - con-
 demnor.

Պարտականութիւն - թեան }

Պարտապանութիւն - թեան }

Պարտաւորութիւն - թեան }
 obligatio - officium - debitum
 - culpa - noxa - crimen.

Պարտասեմ - սեցի *vel etiam* }

Պարտասեցուցանեմ - ցուցի }
 defatigo - fatigo - lasso -
 pusillanimum reddo.

Պարտասիմ - սեցայ. defatigor
 - lassor - lassesco - debili-
 tor - languesco - langueo -
 deficio - pusillanimis sum.

Պարտաւորեմ - եցի *vel etiam* }

Պարտաւորեցուցանեմ - ցուցի }
 inculpo - insimulo - crimini
 do - reprehendo - condemnno
 - damno - obligo.

Պարտեմ - եցի. vinco - subiicio
 - subigo - supero - debello
 - profligo - domo - impingo
 - offendo - in fugam do *vel*
 verto.

Պարտէզ - տիգի - տիգաց. hor-
 tus - viridarium - pomarium
 - paradus - viretum.

Պարտիգիկ - զկան. hortulus -
 parvum viridarium.

Պարտիգարար - ըի - ըաց }

Պարտիգպան - նի - նաց } hor-

tulanus - viridarius - olitor.

Պարտիմ - տէի - տիցիմ. debeo - oportet - opus *vel* necesse est.

» պարտի. oportet - necessum est - debet.

Պարտիմ - տեցայ. vincor - superor - debellor - subigor - profligor.

Պարտիք - տեաց. debitum - aes alienum - officium - mutatio - mutuum.

Պարտու թիւն - թեան } clades
Պարտումն - տման }

» 'ի պարտու թիւն ընկզմեմ - եցի, մասնեմ - նեցի *vel* դարձուցանեմ - ցի. cladem infero - profligo - vinco - in fugam conicio - fugo - supero - debello.

Պարփակեմ - եցի. circumcingo - circumdo - circumeo - obsideo - complector - congrego - cogo - eripio - libero - stringo.

Պարփակու թիւն - թեան }
Պարփակումն - կման } circuitus - circuitio - implicatio - obsidio - obsessio.

Պաւղոսեան - նց. ad S. Paulum pertinens - Paulus Apostolus eiusque discipuli.

Պեղեմ - զեցի. effodio - fodio - fossam facio *vel* duco - pastino - haurio - exhaurio - patior - fero - perfero.

Պեղումն - զման. effossio - fossio - fossura.

Պենտակոստէ - էի - էից *vel* }
Պենտեկոստէ - էի - էից }
(*graec.*). Pentecoste - adventus Spiritus Sancti.

Պեա - տի - տաց. ductor - dux - caput - princeps - praepositus - praesul - dominator - potens.

Պետաբար (*adv.*). tanquam dux - regio more - regaliter - potenter - principaliter - imperative.

Պետական - նի - նաց. regius - regalis - principalis - imperatorius - omnipotens - divinus.

Պետանամ - տացայ. dominor - impero - imperium teneo - magistratum gero - potior - dominatum *vel* principatum habeo.

Պետականու թիւն - թեան }
Պետաւորու թիւն - թեան } prin-
Պետու թիւն - թեան }

cipatus - primatus - magistratus - potentia - dominatio - principalis potestas - regnum - imperium - ditio - ducatus - tyrannis.

» պետու թիւնք - թեանց. Potestates (ordo Angelorum).

Պեպրեան - նք *vel* }
Պեպրոսեան - նց } ad S. Petrum pertinens - Petrus Apostolus eiusque socii *vel* discipuli.

Պերիպատետիկեան - նց } Peri-
պատետիկեան - նց } patetici philosophi, sequaces
Aristotelis.

Պերճ - ճի - ճից. gloriosus -
praeclarus - illustris - incly-
tus - exornatus - lautus -
magnificus - superbus - spe-
ctabilis - egregius - elegans
- splendidus.

Պերճաբան - նի - նից. magni-
loquus - grandiloquus - fa-
cundus - disertus - eloquens.

Պերճաբանեմ - նեցի. facunde
loquor - eloquenter sermo-
cinor - eleganter verba facio.

Պերճաբանութիւն - թեան.
magniloquentia - facundia -
ars elocutoria *vel* elocutrix
- eloquentia.

Պերճագոյն - գունի - գունից.
gloriosior - praeclarior - il-
lustrior - ornatio - lautior -
magnificentior - splendidior.

Պերճանամ - ճացայ. glorior -
iacto me - ostentor - placeo
mibi.

Պերճանք - նաց *vel* }
Պերճութիւն - թեան } gloria -
gloriatio - iactatio - iactan-
tia - magniloquentia - exsul-
tatio - muliebris mundus -
ornatio - cultus.

Պերճացուցանեմ - ցուցի. glo-
riâ afficio - commendo - lau-
do - amplifico.

Պէս (*praep. et coni.*). similis
- par - quasi - velut.

» պէս զայս օրինակ (*adv.*). ita
- sic - similiter - pariter.

Պէսպէս. varius - diversus -
alius - dissimilis - multiformis -
multicolor - versicolor
- differens - superbus - sum-
ptuosus - pretiosus - opipa-
rus - magnificus.

Պէտք, պիտոյից, պիտօք. ne-
cessitas - indigentia - opus
- inopia - negotium - res -
causa - usus - ministerium
- desiderium - vacatio - se-
cessus.

» յի՞նչ պէտս. quam ob caus-
sam? - quare? - quorsum?

» պէտք է, էր. indigeo - egeo
- oportet - opus *vel* necesse
est.

Պիծակ - կի - կաց. vespa - cra-
bro.

Պիղծ, պղծոյ - զծոց. immu-
nus - impurus - profanus -
sordidus - abominandus -
exsecrandus - coinquinatus
- contaminatus - promiscuus
- ineptus - communis - foe-
dus - detestabilis.

» պիղծ առնեմ, արարի. abo-
minor - exsecror - detestor.

Պինդ, պնդոյ - դոց (-դի - դաց).
probatum - solidum - firmum -
stabilis - validus - constans
- durus - fortis - vehemens.

» պինդ կամ, կացի. sto - sisto
- consisto - firmus sum.

» պինդ ունիմ, կալայ. teneo
- constanter attineo - firmi-

ter retineo - contineo - ob-
tineo - stringo - adhaereo.

Աիսիդոն - նի (*graec.*). Neptu-
nus - mare - pelagus.

Աիստակ (*graec.*). pistacium -
pistaceum.

Աիտամ - աջայ (- աջի)

Աիտանամ - տաջայ vel } indi-

Աիտանանամ - տանաջայ }

geo - egeo - opus habeo -
utor - adhibeo.

Աիտանագոյն - գունի - գունից }

Աիտանական - նի - նայ vel }

Աիտանացու - ցուի - ցուաց }

Աիտանաւոր - րի - րաց }

Աիտանի - նայ - նեաց }

Աիաւաւոր - րի - րաց }

necessarius - pernecessarius
- utilis - perutilis - aptus -
accommodatus - commodus
- idoneus.

Աիտանութիւն - թեան } com-

Աիաւորութիւն - թեան }

modum - commoditas - usus
- utilitas - necessitas - opus
- indigentia - egestas - inopia.

Աիաի - տէր - տեցաւ - տիցի.

opus est - oportet - neces-
sum est - decet - opus ha-
beo - egeo - utor.

Աիաոյ. necessarius - utilis -
conueniens - decens - debi-
tus - opportunus - aptus -
idoneus.

» ոչինչ է պիտոյ, ոչ է պիտոյ
vel չէ ինչ պիտոյ. non est
opus vel necesse - non oportet - non egeo vel indigeo.

» պիտոյ է. oportet - necessum
vel opus est - debet - decet
- conuenit - indigeo - egeo
- necessitatem habeo.

Աիտոյանամ - յաջայ. opus ha-
beo - oportet - indigeo -
egeo.

Աիտոյութիւն - թեան } neces-

Աիտոյք - յից }

situdo - opus - indigentia
- egestas - inopia.

Աղերդ - զի - զից (- զաց). pi-
ger - iners - segnis - desi-
diosus - deses - lentus -
tardus - socors - ignavus.

Աղերդաբար (*adv.*). pigre -
segniter - desidiose - lente -
tarde - socorditer - ignave.

Աղերդանամ - զաջայ }

Աղերդիմ - զեցայ }

pigresco
- desidiae me do - desideo
- segnis fio - lentesco - pi-
get - deses sum - negligo -
supersedeo - procrastino.

Աղերդանք - նայ vel }

Աղերդութիւն - թեան }

Աղերդումն - զման }

tia - inertia - segnitie -
desidia - lentitudo - tarditas
- socordia - ignauitas - igna-
uia - negligentia - procrastina-
tio.

Աղինձ - զնձոյ - ձոյ. aes - ae-
ramentum - cuprum - pecu-
nia - nummus - moneta -
nummulus.

» պղինձ ծխեալ Vid. in Օսկեմ:

Աղծաբան - նի - նից. turpis -

obscenus - blasphemus -
immundus - impurus - sor-
didus - spurcidicus.

Պղծաբանութիւն - թեան. tur-
pia verba - blasphemia -
exsecratio.

Պղծադործ - ծի - ծաց. violator
- sacrilegus - scelestus -
sceleratus - facinorosus -
immundus - perversus - im-
pudens.

Պղծադործութիւն - թեան. vio-
latio - sacrilegium - profanatio
- scelus - facinus - perversi-
tas - impudentia - pollutio.

Պղծալից vel } immundus - sor-
Պղծախառն } didus - turpis - inquinatus
- foedatus - contaminatus -
pollutus.

Պղծանք - նաց vel } pollutio
Պղծութիւն - թեան }
- profanatio - immunditia -
inquinamentum - sordes -
spurcities - abominatio - im-
pudicitia - stuprum.

Պղծեմ - եցի. polluo - profano
- contamino - abominor -
coinquino - inquino - violo
- maculo - foedo - stupro.

Պղծիչ - ծչի - ծչաց. foedans -
foedator - contaminator -
violator - stuprator.

Պղնձադոյն. chalcedonius (lapis
pretiosus).

Պղնձադործ - ծի - ծաց } faber
Պղնձաստեղծ - ծի - ծաց }
lobetum - aerarius.

Պղնձադործութիւն - թեան.
aeraria - officina aeraria.

Պղնձեան }
Պղնձեղէն vel } aerarius
Պղնձի - ձւոյ - ձեաց }
- aeratus - aereus - cupreus
- cuprinus - aeneus - ahe-
neus.

Պղնձիք - ձեաց. aeramenta -
ahena - aenula.

Պղպեղ - եղի. piper.

Պղպշակեմ - եցի }
Պղպշամ vel etiam } ebullio -
Պղպշանամ - ջացայ }
bullio - ferveo - aestuo.

Պղպշումն - ջման. bullitus -
fervor - aestus.

Պղտոր - բոյ vel etiam } turbu-
Պղտորական - նի - նաց } dus - turbatus - turbulentus
- conturbatus - perturbatus
- confusus - commotus.

Պղտորեմ - եցի. turbo - tur-
bulentum facio - conturbo -
perturbo - obturbo - confundo
- commoveo.

Պղտորիչ - բչի - բչաց. turbans
- turbator - conturbator -
- perturbator.

Պղտորութիւն - թեան } turba-
Պղտորումն - բման } tio - turbamentum - contur-
batio - perturbatio - confu-
sio - commotio - obfuscatio
- turbidus animi motus.

Պճեղն - ճղան - ճղունք - ճղանց.
talus - calx - pes - sura
- tibia - crus.

Պճղնաւոր - բի - բաց. vestis
talaris - tunica - palla.

Պճնազարդեմ - եցի
Պճնազգեսեմ - տեցի
Պճնաւորեմ - բեցի vel
Պճնեմ - եցի

adorno - exorno - decoro -
condecoro.

Պճնող - զի - զաց. venustus -
elegans - fastosus - glorio-
sus - decorus.

Պճնանք - ճնանաց }
Պճնութիւն - թեան } ornamen-
տum - ornatus - ornatura -
exornatio - apparatus - deco-
ramen - cultus.

Պնակ - կի - կաց (graec.). ca-
tinum - catinus - patina -
orbis - patera - crater -
pelvis - catillus.

Պնդաբար }
Պնդապէս } (adv.). constanter
- firme - fortiter - viriliter -
strenue - studiose - sedulo.

Պնդագոյն - գունի - գունից.
constantior - firmior - sta-
bilior - durior - sollicitus -
intensior - vehementior -
studiosior - diligentior - se-
dulior.

» պնդագոյնս (adv.). constan-
ter - firmiter - stabiliter -
vehementer - viriliter - stre-
nue - genereose - studiose -
forti animo - sedulo.

Պնդակազմ. fortis - firmus -
constans - strenuus - virilis

- robustus - validus - soli-
dus - stabilis.

Պնդակազմութիւն - թեան. for-
titude - firmitas - constantia
- strenuitas - virilitas - ro-
bur - vigor - soliditas.

Պնդանամ - դացայ. consolidor
- solidor - firmor - duro -
duresco - invalesco - in-
valeo - roboror.

Պնդեմ - եցի. comprimo - so-
lido - consolido - induro -
firmo - confirmo - stringo
- adstringo - ligo - vincio
- devincio - erigo - animum
addo - animos adicio - cor-
roboro - munio - fortifico -
coniungo.

» պնդեմ զանճն. me contineo
- compesco me.

» պնդեմ զմէջս. praecingo vel
succingo lumbos.

Պնդիմ - դեցայ. animum re ob-
firmo - asseveror - curro.

Պնդութիւն - թեան. firmitas
- constantia - solidatio -
stabilitas - duramentum -
vis - robur - virtus - ani-
mus - consilium - proposi-
tum - diligentia - sedulitas
- vigor - studium - contra-
ctio - avaritia - parsimonia.

Պշեմ - նեցի vel etiam }
Պշում - շեայ - շուցեալ } intu-
eor - miror - admiror - ad-
verto - considero - obstu-
pesco - stupefio.

Պշումն - շման. intuitus - mi-

ratio - admiratio - consideratio - stupor.

Պշուցանեմ - ցի. stupefacio - obstupefacio.

Պողոպատ - տի - տից vel }
Պողովատ - տի (- տոյ) - տից }
chalybs.

Պողովատիկ. chalybeus - ex chalybi confectus.

Պողոտայ - յի - յից (- յց). via - iter - area - platea - forum - via regia, publica, militaris vel praetoria.

Պոյտ - ուտոյ vel etiam }
Պոյտն - ուտան - տունք - տանց }
cacabus - lebes - olla figuraris.

Պոնտացի - ցւոյ - ցւոց. Pontius - Ponticus.

Պոչ - չոյ. cauda - penis - membrum - membrana.

Պոչիւն. mugitus - eiulatus - gannitus.

Պոռնիկ - նկի - նկաց. meretrix - meretricula - lupa - prostibula - prostibulum - fornicator - fornicarius - stuprator - scortator - scortum - ganeo - adultera.

Պոռնկական - նի - նաց. lupanaris - meretricus - stuprosus.

Պոռնկանամ - կացայ }
Պոռնկիմ - կեցայ } meretrix - lupor - fornicor - pudicitiam vel me prostituo - scortor - carnem maculo - corpore quaestum facio - lustror - idola colo.

Պոռնկեմ - կեցի vel etiam }
Պոռնկեցուցանեմ - ցուցի } pro-

stituo - stupro - devirgino - dedecoro - mollio - emollio - idola colere cogo.

Պոռնկապէս (adv.). meretricie - prostitutorum more.

Պոռնկանոց - ցի - ցաց }
Պոռնկարան - նի - նաց } lupa-
Պոռնկոց - ցի - ցաց }
nar - lupanarium - lustrum - fornix - ganea - ganeum.

Պոռնկորդի - դւոյ - դւոց vel - դեաց. spurius - nothus.

Պոռնկութիւն - թեան. meretricium - fornicatio - publica pudicia - scortatus - stuprum - idolorum cultus - idololatria.

Պոռոչիւն. mugitus - gannitus - eiulatus.

Պոսիդոն - նի Vid. Պիսիդոն:

Պոր. cyenus - cygnus.

Պորտ - տոյ - տոց (- տի - տից). umbilicus - venter - ventriculus - uterus.

Պուեաէս - տի - տեայք - տէից }
Պուեաիկոս - սի - սաց }
(graec.). poëta - vates - versificator.

Պուեաիկոսաբար (adv.). poëtica.

Պուեաիկոսական }
Պուեաիկոսեան } poëticus.

Պուեաիկոսութիւն - թեան. poësis - poëtica - poëma - carmen - versificatio - numeris astricta oratio.

Պուէա *Vid.* Պուեաէս :

Պուտնարդ. ahenum - cacabus
- lebes - pelluvium - olla
- malluvia - labrum.

Պուտուկ - տկի-տկաց (-տկուէք
- տկանց). parva olla - ol-
lula - auxilla - vasculum.

Պուրակ - կի - կաց *Vid.* Պրակ :

Պռոսխումէ (*graec.*). aures prae-
beamus! - animum attenda-
mus!

Պսակ - կի - կաց. corona - co-
ronamen - diadema - sertum
- benedictio matrimonii -
infula.

» պսակ 'ի փշոց. corona spinea.

Պսակադիր - դրի - դրաց } coro-

Պսակակապ - պի - պաց } coro-
nae impositor - qui serto re-
dimit - sacramenti matrimo-
nii administer - coronatus.

Պսակազարդ }
Պսակապաճոյճ *vel* } corona-
Պսակաւոր - ըի - ըաց }
tus - diadematus - coronâ
vel serto redimitus.

Պսակաւորիմ - ըեցայ } coronor
Պսակիմ - կեցայ }
- diademate *vel* serto redi-
mior.

Պսակաւորութիւն - թեան } co-
Պսակուին - կման }
ronamentum - coronae im-
positio - redimitus.

Պսակիմ - եցի. corono - coronâ
vel serto redimio - remunero
- orno - exorno - decoro -
circundo - circumcingo - per-

ficio - exsequor - sacramen-
tum matrimonii benedico.

Պսակիչ. coronans - remune-
rator - perficiens.

Պտկեմ - եցի *vel* }
Պտկիմ - կեցայ } germino - pul-
lulo - fruticor.

Պաղաբեր - ըի - ըից (- ըաց).
fructus ferens - fructifer -
fructuosus - ferax - foecun-
dus - fertilis - uber - mu-
nus afferens templo.

» պաղաբեր լինիմ, եղէ. fructus
gigno, creo *vel* reddo - fru-
ctuosus sum.

Պաղաբերիմ - ըեցի } fructum
Պաղաբերիմ - ըեցայ }
fero, do *vel* edo - produco -
foecundo - ubero - fructus
colligo *vel* carpo - prosum
- donum do Deo.

Պաղաբերութիւն - թեան. fe-
racitas - fertilitas - uber-
tas - foecunditas - abundan-
tia - copia - fructuum obla-
tio - muneratio - donum.

Պաղալի, Պաղալից *vel* } frugi-
Պաղաւէտ, Պաղաւոր }
fer - frugiferens - fructuarius
- uber - foecundus - ferti-
lis - fructifer.

Պաղալորոյս. frugiperda - in-
fructuosus - infoecundus -
sterilis - autumnalis - bru-
malis.

Պաղալորուտութիւն - թեան.
perditio *vel* amissio fructuum
- infoecunditas - sterilitas.

Պողատու - ուի - ուայ. fructum dans - fructifer - ferax - benefaciens - beneficus.

Պողատուի թիւն - թեան }
 Պողաւէտու թիւն - թեան } fe-

racitas - foecunditas - fertilitas - ubertas - abundantia.

Պողաքալ առնեմ, արարի. vindemio - racemor.

Պոյա - ուաի vel }
 Պոյաք - ուաից } euripus - aestuarium - gurges - vorago - vortex - procella.

Պուղ - աղոյ - աղոց. fructus - fruges - primitiae - pomum - munus - donum - oblatio - donarium.

Պրակ - կի - կունք - կաց. silva - nemus - saltus - arbustum - opus - scriptum - tractatus - dissertatio - caput - articulus.

Պրաս - սի - սից (graec.). porrum - porrus - verruca.

Պրծանիմ - ծայ (- ծեայ) }
 Պրծիմ - ծեցայ } elab-

bor - evado - aufugio - efugio - liberor - decerpor - fugio - evito - redimor.

Պրծիմ - ծեցի. eripio - libero - redimo.

Պրկանք - նաց }
 Պրկումն - կման } strictura -

tensio - ligamen - ligatio - ligatura - colligatio - vinculum - extensio.

Պրկեմ - եցի. adstringo - constringo - stringo - intendo - tendo - colligo - ligo - vincio - devincio - extendo - divarico - suspendo.

Պրտու - ուոյ (- ուի) - ուոց. iuncus - scirpus - scirpiculus - papyrus.

Պրտուեայ - լէի - լէից vel }
 Պրտուեղէն - ղէնի - ղէնաց } iunceus - iuncinus - scirpeus

- papyraceus - papyrinus.

Ջ

Ջախ

Ջալոս - աի - աից. baculus - fustis - virga - verber.

Ջախեմ - եցի }
 Ջալեմ - եցի } contundo -

tundo - percutio - confringo - infringo - frango - rumpo - abrumbo - pinso - contero - obtero - tero.

Ջախ

Ջախումն - խման. contusio - percussio - infractio - fractura - abruptio - ruptio - pin-satio - contritio - obtritus - tritura.

Ջախջախ vel Ջալջախ. contusus - percussus - confractus - infractus - fractus - ruptus

- contritus - tritus - dissolutus - lascivus - luxuriosus.

Ջ, ախջախանք - նայ }
 Ջ, ախջախիւն vel } fractu-
 Ջ, ախջախումն - խման }

ra - ruptio - diruptio - scissio - abscissio - rima - quasatio - conquassatio - concussio - caedes - strages - occisio - interfectio - contritio - amputatio - lascivia - luxuria.

Ջ, ախջախեմ - եցի }
 Ջ, աղջախեմ - եցի } confrango

- frango - concutio - excutio - conquasso - quasso - quatio - dirumpo - scindo - findo - contero - contundo - defringo - confringo.

Ջ, ահ - հի - հունք - հից. fax
 - facula - taeda - lampas - laterna - candela - pyra - rogos.

Ջ, ահազգեաց - եցի - եցից }
 Ջ, ահազգեստ - աի - աից } lu-
 Ջ, ահազգեստեալ vel }
 Ջ, ահաւոր - բի - բաց }

minosus - lucidus - fulgidus - fulgens - splendidus - splendescens - nitidus - nitens - micans - coruscans - coruscus - taedifer - facem tenens.

Ջ, ահալուսութիւն }
 Ջ, ահալառութիւն } lumen
 Ջ, ահաւորութիւն vel }
 Ջ, ահափայլութիւն }
 - splendor - illuminatio -

illustratio - fulgor - coruscatio - nitor.

Ջ, ահալառեմ - եցի vel }
 Ջ, ահացուցանեմ - ցուցի } illu-
 Ջ, ահաւորեմ - եցի }

mino - lumino - illustro - collustro - dilucido.

Ջ, ահընկալ - լի - լաց. facem tenens - taedifer - illuminans - acolytus - lampadem gestans.

Ջ, ահընկալութիւն - թեան. illuminatio - officium vel munus acolyti.

Ջ, աղաց - ցի vel }
 Ջ, աղացք - ցից } pistrinum -
 aquaria mola - moletrina iumentaria, frumentaria, trusatilis vel vento versatilis.

Ջ, աղբ - բի - բից. imber maximus - nimbus.

Ջ, ամբ. edulia - obsonium - cibus - esca - alimentum - alimonia - nutrimentum.

Ջ, ամբեմ - եցի vel etiam }
 Ջ, ամբեցուցանեմ - ցուցի } nu-
 trio - alo - potum praebeo - saturo - porrigo - pascio.

Ջ, ալլ - լի - լից vel }
 Ջ, ալլանք - նայ } turba -
 Ջ, ալլի - լոյ - լեաց } frequentia
 coetus - multitudo - comploratio - comploratus.

Ջ, ալլակոծիմ - ծեցայ }
 Ջ, ալլեմ - լեցայ } complo-
 ro - congemo - gemo - gemisco - lugeo - lacrymor - fleo - defleo.

Ջայլամն - ման - մանց vel }
 Ջայլեամն - եման - եմանց }
 struthiocamelus.

Ջան - նի (-նոյ) - նից vel - նու
 - նուց. labor - elaboratio -
 fatigatio - contentio - nisus
 - conatus - studium - exer-
 citatio - experimentum - ve-
 xatio - molestia.

» Զան դնեմ, եղի. conor - ni-
 tor - studeo - defatigor.

Ջանահնար լինիմ, եղէ }
 Ջանամ - նացայ (-նացի) } elab-
 boro - laboro - contendo o-
 mnes nervos - conor - nitor
 - fatigor - experior - tento
 - certo.

Ջանասէր - սիրի - սիրաց. di-
 ligens - sedulus - solers -
 studiosus - industrius.

Ջանասիրու թիւն - թեան. di-
 ligentia - sedulitas - solertia
 - studium - industria.

Ջատագով - վի - վից (- վաց).
 advocatus - patronus - de-
 fensor - propugnator - vin-
 dex - accusator - criminator.

» Զատագով լինիմ, եղէ. defen-
 do - protego - causam ago -
 patrocinator - tueor.

Ջատագովեմ - եցի. causam
 ago - patrocinator - protego
 - defendo - tueor - conservo.

Ջատագովու թիւն - թեան. de-
 fensio - praesidium - tutela
 - patrocinium.

Ջատուկ - տկի - տկաց. frau-
 dulentus - strigo - veneficus

- magus - praestigiator - in-
 cantator - saga - strix.

Ջարդեմ - եցի. frango - con-
 fringo - occido - neco - in-
 terficio - exscindo - excutio.

Ջարդումն - դման. fractura -
 caedes - strages.

Ջեռանիմ - ոայ }
 Ջեռնում - ոայ } calefio - ca-
 Ջերանիմ - բայ }

leo - calesco - exaestuo -
 aestuo - ignesco - uror -
 incalesco - fervesco - ferveo
 - in morbum incido - ae-
 gresco - aegroto - liquefio
 - liquesco - consumo.

Ջեռումն - ոման. ardor - fer-
 vor - fomes - calor.

Ջեռացուցանեմ - ցուցի }
 Ջեռուցանեմ - ցի vel } cale-
 Ջերացուցանեմ - ցուցի }

facio - calefacto - fervefacio
 - inflammo - succendo.

Ջեր - բոյ. tempus sudum -
 serenum coelum - temporis
 clementia - serenitas.

Ջեր - բոյ - բոց (- բի - բից).
 calor - aestus.

Ջերին. calidus - serenus -
 tranquillus.

Ջերմ - մոյ - մոց (- մի - մից) }
 Ջերմական - նի - նաց }
 calidus - fervens - fervidus
 - ardens.

Ջերմագոյն - գունի - գունից.
 calidior - fervidior - ferven-
 tior - ardentior.

Ջերմանամ - մացայ. febreSCO

- febricito - febris laboro -
calesco - caleo - calefio -
ardeo - aestuo - ferverco -
ferveo.

Ջ, երմանդամ. ardens - fervens
- fervidus - aestuans.

Ջ, երմապէս (adv.). ardenter
- ferventer - vehementer -
ex animo - toto pectore.

Ջ, երմաջերմ. ardens - aestuo-
sus - fervidus - fervens -
calidus - igneus - ignitus.

Ջ, երմաջուր - ջուրք. calida-
rium - sudatorium - bal-
neae - balnearia - thermae
- aquae.

Ջ, երմացուցանեմ - ցուցի. ca-
lefacio - calefacto - fervefacio.

Ջ, երմեռանդ vel } ardens - fer-
Ջ, երմեռանդն } vidus - pius - devotus - re-
ligiosus.

Ջ, երմեռանդութիւն - թեան.
ardor - fervor - pietas - de-
votio - religio - cultus.

Ջ, երմին. aestuans - aestua-
bundus - calidus - fervens.

Ջ, երմն - ման. febris - calor
- aestus - ardor.

Ջ, երմնակալ - լի - ւաց }
Ջ, երմնոտ - տի - տաց } febrici-
Ջ, երմոտ - տի - տաց }
tans - febrilis - calidus -
- aestuans.

Ջ, երմնութիւն - թեան }
Ջ, երմութիւն - թեան } aestus
- calor - febris - ardor -
fervor - studium.

Ջ, երմուկք - մկաց. thermae -
balneae - balnearia - calda-
ria cella - caldarium - a-
quae.

Ջ, իլ, ջլի - ւաց }
Ջ, իղ, ջղի - զաց } nervus - ner-
vulus - robur - vis.

Ջ, ին, ջնի - նաց. virga - fustis
- verber.

Ջ, ինջ. serenus - sincerus -
sudus - nitidus - splendidus
- fulgidus - purus - merus.

Ջ, լեայ, Ջ, լուտ } nervosus -
Ջ, ղեայ, Ջ, ղուտ } robustus - validus.

Ջ, ղջիկան - նի - նաց Vid.
Չղջիկան :

Ջ, նեմ - եցի. virgis caedo -
fustigo - verbero.

Ջ, նջան - նի - նաց } linteolus -
Ջ, նջոց - ցի - ցաց } panniculus - pannulus - pe-
niculum - penicellum - pur-
gamen - scobs.

Ջ, նջեմ - եցի. tergo - tergeo
- extergo - abstergo - de-
leo - evertio - destruo - au-
fero - tollo - adimo - di-
moveo - expio.

Ջ, նջումն - ջման. deletio - e-
versio - destructio - adem-
ptio - expiatio.

Ջ, ոլեր - լի - լուաց vel }
Ջ, ոկ - կոյ - կոց (- կի - կաց) }
Ջ, ոկատ - տի - տից (- տաց) }
caterva - agmen - turba -
frequentia - multitudo - grex
- chorus - manipulus - co-

hors - turma - phalanx -
coetus - copia - curia - con-
ventus - contubernium - gens
- familia.

Ջրեակ - եկի - եկաց. locusta
- bruchus.

Ջորի - բույ - բեաց. mulus.

Ջուր, ջրոյ, ջրոց *vel* ջուրց.
aqua - liquidum - fons.

» ջուր հանեմ - նի. aquam
haurio.

» ջուր տամ, ետու. ad aquo -
potum do *vel* praebeo - rigo
- irriigo - aquam irrodo *vel*
perfundo.

Ջրաբեր - բի - բաց *vel* } aqua-
Ջրակիր - կրի - կրաց } rius -
aqua-
tor - aqualis.

Ջրակից. aquatus - aquosus.

Ջրական - նի - նաց } aquati-
Ջրային - յնոյ - յնոց } lis -
aquaticus - aqualis -

- in aquis degens - piscis -
nimbifer - imbrifer.

Ջրակոյտ - կուտի - տից (-աց) }

Ջրանոց - ցի - ցաց *vel etiam* }

Ջրաշեղջ - ջի - ջեց (-ջաց) } aqua-
rium - aquatio - con-
fluvium - stagnum - palus
- limus - lacus - flumen -
amnis - rivulus - mare - pe-
lagus.

Ջրաղաց - ցի - ցաց (-ցեաց).
pistrinum - aquaria mola.

Ջրամբար - բք. cisterna - sta-
gnum.

Ջրասոյգ. mersus - immersus
- submersus - demersus.

» ջրասոյգ առնեմ, արարի.
mergo - immergo - submergo
- demergo - merso.

» ջրասոյգ լինիմ, եղէ. mergo
me - immergor - submergor
- urinor - subnato.

Ջրասուզակ. immergens - u-
rinator - subnatans.

Ջրարբ - բի - բեց (-բաց). a-
quarium - hydreum - hy-
dreuma.

Ջրարբի - բույ - բեաց. aquam
imbibens - aquosus - irri-
guus.

Ջրբեր - բի - բաց *Vid.* Ջրա-
բեր :

Ջրբուղի - բղի - բղեաց. fons
- piscina - aqua scaturiens.

Ջրգող - ղի - ղեց (-ղաց) }

Ջրգողեալ - ելոյ - ելոց } hydro-
picus - intercute aqua
laborans.

Ջրգողիմ - ղեցայ. intercute
aqua laboro - hydropticus
sum *vel* fio.

Ջրգողութիւն - թեան. hy-
drops - hydropisis - aqua
intercus - aquosus languor
- ascites.

Ջրեղէն - ղենի - ղենաց. aqua-
ticus - aquatilis - aquatus
- aquosus - aqueus.

Ջրեմ - եցի *vel etiam* } confu-
Ջրեցուցանեմ - ցուցի } to -
refuto - refello - respuo

- reiicio - abluo - dissolvo.

Ջրկիր - կրի - կրաց *Vid.*
Ջրակիր :

Ջրհեղեղ - ղե - ղաց. diluvium
- aquarum eluvio - alluvies
- alluvio - inundatio.

Ջրհոս - սի. Aquarius (signum
in Zodiaco).

Ջրհոր - ըոյ - ըոց. puteus -
fossula - fovea.

Ջրհեղջ - ջե - ջեց (- ջաց) Vid.

Ջրաշեղջ:

Ջրվեժ. aqua cadens vel de-
siliens ex alto - praeceps
aquae lapsus - cataractes.

Ջրօրհնէք - նեաց. benedictio
aquae lustralis.

Ռ

Ռահ

Ռաբբի - եք vel } (hebr.). ma-
Ռաբբունի - նույ }
gister - praeceptor - domi-
nus - doctor.

Ռաբունայ. arrha - arrhabo -
pignus.

Ռազմ - մի - մից (- մունք -
մանց). bellum - praelium -
certamen - pugna - dimi-
catio.

Ռազմիկ. bellator - praeliator
- certator - puginator - di-
micans.

Ռազմիմ - զմեցայ. bello - bel-
ligero - praelior - certo -
pugno - dimico.

Ռահայ - յի - յից (hebr.) insa-
nus - stultus - demens - fa-
tuus - bardus - insulsus.

Ռահ - հի - հից. via - iter.

» աահ գործեմ - եցի. iter facio
vel ingredior - in viam me do.

Ռահան - նի - նաւ (- նով). o-
cimum - ocymum - ozy-
mum.

Ռնդ

Ռամ - մի - մից vel }
Ռամիկ - միկի - միաց } vulgus -

plebes - plebs - plebecula
- popellus - popularis homo.

Ռամկան - նի - նաց. plebeius
- vulgaris - communis - po-
pularis - rudis.

Ռեաին - անի - անիւ } (graec.).

Ռեան - տին - տամբ } resina -
balsamum - opobalsamum -
arrha - pignus.

Ռիշա, աշտի - տից (- տաց).
avarus - parcus - tenax -
sordidus.

* Ռմբակոծեմ - եցի. tormentis
sive ballistis incendiariis pe-
to vel oppugno.

* Ռմբակոծութիւն - թեան.
glandium ignitarum iactus.

Ռմբաքար - ըի - ըաց. lapis per
ballistam iactus - catapulta.

Ռնդեղջիւր - ջեւր - ջեւք -
ջեւաց. rhinoceros.

Ռնդունք - զանց vel - զաց.
nares - nasus.

Ռշտանամ - *տացայ*. avarus fio
- parce utor - tenax sum.

Ռշտութիւն - *թեան*. avaritia
- avarities - tenacitas - cu-
piditas.

Ռոճիկ - *ճիկ* - *ճկաց*. alimen-
tum - nutrimentum - cibus
- cibaria - obsonium - vi-

ctus - stipendium - suppe-
ditatio.

Ռումբ, ոմբի - *բաց*. pila incen-
diaria - glans ignita.

Ռունդն, ռնդան (*Vid. plur.*
Ռնդունք). naris - nasus.

Ռուշինա *vel* **Ռոշնա**. pyrites
- silex.

Ս

Սադ

Ս. pronomen suffixum et ab-
breviatum primae personae,
tanquam *ես, սա, այս, սոյն*:

Սա, սորա, սմա, սոքա, սոցա
(*pron.*). hic, haec, hoc.

» *սա՛ աւասիկ* (*adv. et coni.*).
iam vero - in presentiarum.

Սադ - գի - գաց. anser - anser-
culus.

Սադայէլ (*hebr.*). adversarius
Dei - caput *vel* princeps dae-
moniorum.

Սադուկեցի - *ցւոյ - ցւոց*. Sad-
duceus.

Սադրանք - *հաց*. instigatio -
incitatio - incitamentum -
impulsus - fallacia - dolus.

Սադրեմ - *եցի*. instigo - incito
- impello - exhortor - hor-
tor - auxilior - opitulator -
conor - nitor - commendo
- suadeo - persuadeo - sug-
gero - moneo.

Սակ

Սաթ - թի - թաց. electrum -
succinum - corallium - coral-
lum.

Սալ - լի - լեց. incus - petra
durissima - planities.

Սալանամ - *լացայ*. duresco -
induresco - obduror - soli-
desco - compingor.

Սալարիմ - *րեցայ*. me abdo -
occulto me - confugio.

Սալաքար - *րի*. levis petra -
rupes - scopulum - saxum.

Սալոր - *րոյ* (- *րի*). prunum
(fructus.)

Սալորենի - *հւոյ* } prunus (ar-
Սալորի - *ւոյ* } bor).

Սակ - կի - կեց (- *կաց*). condi-
tio - pactio - pactum - ordo
- mensura - numerus - mo-
dus - ratio - lex - mos -
aestimatio - pars - portio -
salarium - reditus - proven-

tus - vectigal - tributum - pensitatio.

- » սակ արկանեմ - կի. paciscor - pretium statuo, constituo vel edico - convenio - consentio - consono.

Սակայն (con.). attamen - tamen - verum - autem - nihilominus.

Սակառ - ուի - ոաց vel Սակառի - ուոյ - ոեաց } cophinus - corbis - qualus.

Սակաւ - ւու - ւուց. paucus - exiguus - modicus - brevis - minimus - minor.

- » յառաջ քան զսակաւ մի. paullo ante.

- » յեռ սակաւ միոյ. paullo post - mox.

- » սակաւ ինչ vel սակաւ մի. parum - paullum - pauxillum - nonnihil - tantulum - modicum - parumper - tantillum - pusillum - ex parte.

- » սակաւուք vel առ սակաւ սակաւ (adv.). paullatim - sensim - breviter - brevi - paucis - perpauca - compendiose.

Սակաւակեաց - եցի - եցաց. brevis vitae vel temporis - transitorius.

Սակաւահաւատ - արք. modicae vel pusillae fidei - diffidens - incredulus.

Սակաւահաւատութիւն - թեան. diffidentia - incredulitas.

Սակաւաձեռն. paucus - exiguus - modicus - parvus.

Սակաւանամ - ւացայ. imminuo - minuo - decreesco.

Սակաւաժախճան. brevi vitam agens - exiguae vitae.

Սակաւացուցանեմ - ցուցի. imminuo - diminuo - minuo - ad pauca reduco.

Սակաւաւոր - րի - րաց. perpauca - pauculi - aliqui - aliquot - nonnulli.

Սակաւաւորութիւն - թեան. paucitas - exiguitas - parvus numerus - parvitas.

Սակաւժամանակեայ } Սակաւժամանակեան } exigui vel brevis temporis - transitorius.

Սակաւիկ vel Սակաւիկ ինչ } (adv.). paul- Սակաւիկ մի } lum - paullulum - modicum

- paullisper - pauxillum - aliquantum - nonnihil.

Սակաւութիւն - թեան. parvus numerus - paucitas - exiguitas - parvitas.

Սակաւօրեայ. aliquot dierum - modicus - brevis - exiguus.

Սակուր - կրի - կրաց vel etiam Սակր - կեր - երբ - րաց (- կրաց) } securis - securicula - secespita - ascia.

Սակս (praep.). per - ob - propter - de.

- » յայն սակս. ob id - ideo - propterea - adeo.

Սահրաւոր - ըի - բաց. securifer
- securiger.

Սահանկան - նի - նաց. fluens
- fluidus - rapidus.

Սահնք - նաց. profluvium -
profluentia - fluentum - a-
mnis - torrens - canalis -
cataracta - impetus - effusio
- moles - agger - prolapsio.

Սահեմ - եցի vel } fluo - defluo
Սահիմ - հեցայ }
- effluo - profluo - praeter-
fluo - pertranseo - percurro
- serpo - dimoveor - prola-
bor - labor.

Սահեմ - հեցի vel etiam } de-
Սահեցուցանեմ - ցուցի }
duco - commoveo - demoveo
- agito - iacto - labefacio.

Սահման - նի - նաց. terminus
- limes - finis - confinium
- regio - meta - scopus -
regula - modus - determi-
natio - decretum - discrimen
- differentia - ratio - defi-
nitio - decisio.

Սահմանագլուխ - լիոյ - լիոց.
limes - confinium - fines -
extrema regionis ora.

Սահմանադրեմ - եցի. constituo
- statuo - decerno - dirigo -
rego - moderor - determino.

Սահմանադրութիւն - թեան.
terminus - limes - regula -
constitutio - decretum - de-
terminatio - dispositio - prae-
ceptum - mandatum - ius-
sum.

Սահմանական - նի - նաց. sta-
tuens - difinitivus - consti-
tuens - moderatus - indica-
tivus - finem habens.

Սահմանակից - կցի - կցաց. fi-
nitimus - confinitimus - con-
terminus.

Սահմանապահ - հի - հաց. in-
spector vel praeses confinii -
custos finium.

Սահմանեմ - եցի. definio - de-
cerno - constituo - statuo -
termino - destino - decido
- metior.

» **յառաջագոյն սահմանեմ** - եցի.
prius constituo - praedestino
- praestituo.

Սահմանիչ - նչի - նչաց. con-
stituens - statuens - horizon.

Սահմանութիւն - թեան. defi-
nitio - limitatio - decisio.

Սահուն. instabilis - inconstans
- mutabilis - praelabens.

Սաղալարտ - տի - տից Vid.
Սաղաւարտ :

Սաղարդ - դու - դուց vel }
Սաղարթ - թի - թից (- թաց) }
ramus frondosus - frons vi-
rens - folium - coma - cae-
saries.

Սաղարթաբեր }
Սաղարթադեղ } frondosus -
Սաղարթալի vel }
Սաղարթախիւ }
frondeus - foliatus - fruti-
cosus.

Սաղարթանամ - թացայ } fron-
Սաղարթիմ - թեցայ }

desco - frondeo - viresco -
vireo - floresco - floreo - pul-
lesco - pullulo - pullulasco
- fruticor - germino.

Սաղարթումն - թման. germi-
natio - fruticatio.

Սաղաւարտ - տի - տից. galea
- cassida - cassis - infula.

Սաղաւարտաւոր - ըի - ըաց.
galeatus - infulatus.

Սաղաւարտիմ - տեցայ. galeo
me - capiti galeam impono
- infulâ cingor.

Սաղմ - մի - մից } foetus - par-
Սաղմն - մին } tus - infans - puerulus.

Սաղմնանամ - մնացայ } pario -
Սաղմնառեմ - եցի } parturio - enitor - gigno -
concupio.

Սաղմնառութիւն - թեան } pu-
Սաղմնարկութիւն - թեան } erperium - conceptio.

Սաղմոս - սի - սից vel - սաց
(graec.). psalmus - psalter-
rium.

» սաղմոս ասեմ - սացի. psal-
mos canto - psallo - fidibus
cano.

Սաղմոսանուազ - զի - զաց }
Սաղմոսերգ - զի - զաց }
psaltes - psalmicen - psal-
trius - psalmista.

Սաղմոսարան - նի - նաց. psal-
terium - cithara - fides.

Սաղմոսեմ - եցի vel } psallo -
Սաղմոսերգեմ - գեցի } canto psalmos.

Սաղմոսերգող - զի - զաց vel }
Սաղմոսերգու - ուի - ուաց }
psalmista - psalmographus -
psalmicen - psaltes.

Սաղմոսերգութիւն - թեան }
Սաղմոսողութիւն - թեան }
psalmorum cantus - psalmo-
dia - psalmus.

Սամարացի - ցոյ - ցոց. Sa-
maritanus.

Սամարուհի - հւոյ - հեաց. Sa-
maritana mulier.

Սամետայք - տայց }
Սամետէք - տէից } lorum -
Սամետիք - տեաց } corrigia.

Սամիթ - մթի (- մթոյ). ane-
thum (herba) - foeniculum
- marathrum.

Սամիք - մեաց. iugum - gu-
bernaculum - clavus.

Սամոյր - մուրի - մուրաց. mu-
stela - martes - ponticus mus.

Սամուրենի - նույ - նեաց. vil-
losa pellis mustelae - pelli-
cea vestis mustelata.

Սայթաքեմ - քեցի vel etiam }
Սայթաքեցուցանեմ - ցուցի }
vestigio fallo - in errorem
induco - labefacio - labe-
facto.

Սայթաքեմ - եցի vel } labor -
Սայթաքեմ - քեցայ } delabor - prolabor - vestigio
fallor - fluenti vestigio de-
curro - lapso - aberro - erro
- titubo - vacillo.

Սայթաքութիւն - թեան } lapsus
Սայթաքումն - քման }

- prolapsio - lubrica decursio - lubricum - aberratio.

Սայլ - լի (-լոյ) - լից } currus
Սայլակառք - ապց }

- carpentum - plaustrum - helice - bootes - cardo mundi - polus boreus - septentrio maior - septentriones - Arcturus - axis.

Սայլակ - կի - կաց. curriculum - cisium.

Սայլորդ - դի - դաց. auriga - rhedarius - essedarius - carri vel plaustris ductor.

Սայր - ըի - ըից. acies - mucro - apex - vertex - cuspis - os.

Սայրասուր. acutus - acuminiatus - exacutus - mucronatus.

Սան - նի - նից. lebes - cacaibus - ahenum - olla - auxilla.

Սան - նու - նուց vel } alumnus
Սանական - նի - նաց }
- discipulus - infans e sacro fonte susceptus.

Սանահայր - հօր. compater - lustricus pater.

Սանամայր - մօր. commater - matrina - lustrica mater.

Սանդ - դի - դից. mortarium - lignea pila.

Սանդալ - լի (-լոյ). sandalium - crepida - solea.

Սանդարմեա - տի - տից (-տաց). inferi - tartara - orcus - princeps daemoniorum.

Սանդարմետական - նի - նաց }
Սանդարմետային - յնոյ - յնոց }
infernus - tartareus - subterraneus - orcinianus.

Սանդարմետապետ - տի - տաց }
Սանդարպետ - տի - տաց }
Ceres - orcus - manes - dii inferni - caput daemonum.

Սանդիտոռն - ուին - ոանց. pistillum - pistillus.

Սանդգամասն - տունք - տանց. gradus scalaris - gradatio.

Սանդուխք - դիւոց } scalae -
Սանդուղք - դղոց }
scalaria - cochlea - gradus.

Սանդր, Սանդրեմ Vid. Սանար, Սանարեմ:

Սանձ - ձի - ձաց (-ձուց). frenum - habena - camus - lorum.

Սանձակոծեմ - եցի }
Սանձահարեմ - եցի } freno -
Սանձեմ - ձեցի }

infreno - refreno - frena addo - domo - coërceo - cohibeo - aurigo - moderor - rego.

Սանձահարութիւն vel }
Սանձումի - ձման } refrenatio - freni immissio - domitura - domitus.

Սանար - ըոյ (-ըի) - ըոց. pecten.

Սանարեմ - եցի. pectino - pecto - carmino.

Սապատ - տի - տաց (-տուց) }
Սապատակ - կի - կաց }
canistrum - cista - cistula

- cophinus - qualus - quassillum - theca - arca - arcula.

Սապատողն - զին - զունք - զանց.
gibber - gibberosus - gibbus
- gibbosus - curvus.

Սառն - սին - սանց. glacies - gelum - frigus - albor - crystallus.

Սառնակերպ } glacialis - cry-
Սառնաձեւ } stallinus.

Սառնամանի - մանւոյ vel } frigus
Սառնամանիք - մանեաց }
- albor - gelu - glacies.

Սառնանամ - սնացայ. glaciator - gelasco - congelo - algeo - frigeo.

Սառնատես vel } crystallum -
Սառնատեսակ } crystallinus.

Սառնում - սեայ - սուցեալ }
Սառչիմ - սեայ - սուցեալ }
congelasco - glaciator - gelo - frigesco - frigeo.

Սառոյց - ուցի. glacies - gelus - albor.

Սառուցանեմ - ցի. gelo - congelo - glacio.

Սասանական } Sassanida - Sas-
Սասանեան } sanidicus (Persico stipite).

Սասանեմ - եցի vel etiam } tre-
մեֆacio - terrifico - commo-
veo - moveo - concutio -
excutio - conquasso - qua-
tefacio - quatio.

Սասանիմ - նեցայ. contremisco - contremo - tremo - commoveor - concutio.

Սասանու թիւն - թեան } tremor
Սասանու մն - նման }
- commotio - terraemotus - fluctuatio - concussio - concussus - quassatio.

Սաստ - տի - տից. increpatio - increpitus - comminatio - indignatio - obiurgatio - correptio - acrimonia - reprehensio - imperium - praeceptum - prohibitio - interdictio - mandatum.

Սաստարար - բի - բաց. increpans - obiurgans - reprehendens - minax - praeceptivus.

Սաստեմ - եցի. increpo - increpito - obiurgo - reprehendo - corripio - indignor - comminor - praecipio - impero - prohibeo - interdico.

Սաստիկ - տկի - տկիւ - տկաց. fortis - validus - robustus - magnus - copiosus - violentus - gravis - acer - vehementer - durus - audax - horrendus.

» սաստիկս (adv.). valde - fortiter - magnopere - summo-pere - vehementer - dure - violenter - horrendum.

Սաստկազոյն - գունի - գունից. validior - durior - fortior - violentior - vehementior - horribilior.

Սաստկանամ - կացայ. cresco -

augesco - excandesco - invalesco - invaleo - praevaleo - intendor.

Աստեղապէս (*adv.*). duriter - aspere - severe - fortiter - graviter - vehementer.

Աստեղացունեմ - ցուցի. cor-roboro - roboro - augeo - fortifico - firmo.

Աստեղութիւն - թեան. vehementia - violentia - durities - severitudo - incrementum - fortitudo - robur - augmentum.

» սաստեղութեամբ (*adv.*). durius - severe - vehementer - violenter.

Աստաղեմ - եցի. subverto - e-vertio - vasto - aufero - consumo - noceo - extermino - perdo - trucido - interficio - occido - corrumpo - dissolvo - tollo.

Աստաղիմ - կեցայ. pereō - consumo - exspiro - morior.

Աստաղիչ - կչի - կչաց. subversor - eversor - vastator - exterminator - interfector - occisor - perditor.

Աստաղումն - կման. eversio - vastatio - perditio - exterminium - trucidatio - interfectio - interitus - interitio - occisio - strages - caedes.

Աստան - նի vel } adversarius -
Աստանայ - յի }
diabolus - satanas - daem-
nium - cacodaemon - prin-

ceps vel caput daemonum - calumniator.

Աստանայական - նի - նաց }
Աստանայաւոր }
diabolicus - tartareus.

Աստանայութիւն - թեան. dae-monis artes - perversitas - scelus.

Աստար - ըի - ըաց. operarius - lanificus - agricola - rusticus - cooperator - adiutor - auxiliator - opitulator.

Աստարեմ - եցի. auxiliior - opitulator - succorro - subvenio - subsidio venio - adiuvo.

Աստարութիւն - թեան. auxilium - opitulatio - subsidium - adiutorium - cooperatio - opus.

Աստեր - ըի - ըաց } (*graec.*).
Աստր - տեր - տերց } nummus
quatuor drachmis aequalis - stater.

Ասր - ըոյ - ըոց vel - ըի - ըից
vel - ըու - ըուց. apex - vertex
- culmen - cacumen - fastigium - summum - promontorium - instrumentum - vasa - supellex - ornamentum - apparatus - arma.

Ասրակ - կի - կաց. monticellus - monticulus - collis - clivus - clivulus.

Ասրաս - սի (- սոյ) - սից. modus - ratio - forma - habitus.

Ասրաւանդ - դի - դաց } pro-
Ասրաւանդակ - կի - կաց }

montorium - locus editus -
collis - cervix.

Սարդ - դի - դից. aranea - a-
raneus - merula.

» սարդի ոտայն *Vid. in Ու-*
տայն :

Սարդ - դի - դից *vel* } laurus -
Սարդի - դույ - դեաց }
cupressus - pinus.

Սարդենի. laureus - laurinus.

Սարդեացի - ցույ - ցուց. Sar-
dianus.

Սարդին - նի - նիւ - նաց
(*graec.*). sardonix - onyx.

Սարեակ - եկի - եկաց } sturnus
Սարեկ *vel* Սարիկ }
- merula - seleucides.

Սարիք - բեաց. funis - restis
- catena - ligamen - vincu-
lum - series.

Սարկարան - նի - նաց. poculum
- calix - crater - cyathus.

Սարկաւադ - դի - դունք - դաց.
diaconus - sacer minister -
famulus.

Սարկաւազապետ - աի - տաց.
archidiaconus.

Սարկաւազեմ - եցի. ministro
- famulor - servio - inservio.

Սարկաւազուծիւն - թեան.
diaconatus - diaconium -
ministratio - ministerium.

Սարկաւազուհի - հույ - հեաց.
diaconissa - abbatissa - an-
tistita - famula.

Սարոյ - յի - յից (-յց). cupres-
sus - pinus - sapinus - abies
- ilex - quercus.

Սարսափելի - լույ - լեաց. tre-
mendus - terribilis - terrifi-
cus - horribilis - horrendus
- admirabilis.

Սարսափեմ - եցի *vel* } tremo -
Սարսափիմ - փեցայ }
contremo - contremisco - tre-
misco - trepido - pavesco -
horresco - horreo - formido
- metuo.

Սարսափեցուցանեմ - ցուցի.
tremefacio - terrifico - terreo
- exterreo - perterreo - me-
tum *vel* timorem facio - hor-
rifico.

Սարսափիւն *vel* } tremor
Սարսափումն - փման }
- terror - trepidatio - pavor
- formido - metus - horror.

Սարսեմ - եցի } timeo - per-
Սարսիմ - սեցայ }
timesco - contremo - con-
tremisco - metuo - formido
- paveo - horreo - horresco
- trepido - revereor - quiesco
- sileo.

Սարսեցուցանեմ - ցուցի. per-
terreo - exterreo - terreo -
tremefacio - metum iniicio -
horrifico - consterno.

Սարսուռ - սույ. trepidatio -
pavor - metus - timor -
horror - frigus vehemens -
consternatio - rigor.

Սարսուռակին }
Սարսուռի } terribilis - terri-
Սարսուռից }
ficus - tremendus - horridus

- horrendus - horrificus -
formidabilis.

Սարսռամ - ապցայ }
Սարսռեմ - ռեցի } tremo -
Սարսռիմ - ռեցայ }

- tremisco - contremo - ti-
meo - pertimesco - trepido
- omnibus articulis contremisco - horreo - horresco -
rigeo gelu - turbor - com-
moveor - consternor.

Սարսռացունեմ - ցուցի. tremefacio - perterreo - exterreo - terreo - terrifico - horifico - consterno - turbo - commoveo.

Սարսնում - տեայ - տուցեալ }
Սարսչիմ - տեայ - տուցեալ }
efferor - pavesco - aufugio
- fugio - fugam capio - abeo - resilio - conturbor.

Սարտուցանեմ - ցի. effero - metum iniicio - terreo.

Սաւան - նի - նաց. linteum lecti - linteamen - linteolum.

Սաւառնաթեւ - լի - լից }
Սաւառնաթեւալ } quas-
sis alis - volando - volitans.

Սաւառնանամ - ռնացայ }
Սաւառնիմ - ռնեցայ } quatio, concutio, plaudo vel verbero alas - volo - volito - alis strepo.

Սաւառնումն - նման. volatus - volatura.

Սափոր - րոյ - րոց. lagena - amphora - hydria - urna - sextarius.

Սափրական արհեւ. ars tonsoria.

Սափրեմ - եցի. barbam tondeo, attondeo vel rado.

Սափրիչ - րչե - րչաց. tonsor.

Սաքրեմ - եցի vel }
Սաքրիմ - րեցայ } me abdo -
occulto me - lateo - secedo
- recedo - succumbo.

Սզակից լինիմ, եղէ }
Սզակցիմ - ցեցայ } pullatus
sum - pullam vestem vel
lugubria mihi induo - funebri luctui me do - simul lugeo - congeo - condoleo - conqueror.

Սզամ - աջի (- աջայ) }
Սզաւորիմ - րեցայ } lugubri
veste me induo - luctum habeo - lugeo - gemo - ingemo - ingemisco - moereo.

Սզաւոր - րի - րաց. lugens - lugubria induens - pullatus.

Սզաւորութիւն - թեան }
Սզումն - գման } luctus
- moestitia - moeror.

Սեամք - եմոց. limen - postis - vestibulum.

Սեաւ - եւոյ - եւոց vel - եւի - եւից. niger - ater - atramentum.

Սեթեւթ - թի (- թոյ) - թից }
Սեթեւթանք - նաց }
luxuriosus cultus - superfluous ornatus - exornatio.

Սեթեւթեմ - թեցի. orno - adorno - exorno - amplifico - exaggero.

Սեխ - խի (-խոյ). melo - mel-
litus pepo - melopepones.

Սեխաստան - նի - նաց } horti
Սեխաստանիք - նեաց }
melopeponum.

Սեխենի - նոյ - նեաց. planta
melonis - hortus peponum.

Սեղան - նոյ - նոց. mensa - ta-
berna - cibus - esca - num-
mularii trapezophorum - ara
- altare - tabernaculum -
caenaculum - triclinium.

» զսեղանս կողոպտեմ *Vid. in*
Աղոյպտեմ:

Սեղանազերծ - ծի - ծից *vel* }

Սեղանակապուռ - պտի - տից }

Սեղանակողոպուռ }

rei sacrae violator *vel* profa-
nator - sacrilegus.

Սեղանակից - կցի - կցաց } con-

Սեղանորդ - դի - դաց }

victor - conviva - particeps
mensae.

Սեղանակողոպուռ թիւն
- թեան. sacrilegium - sacri-
legum furtum *vel* facinus - rei
sacrae profanatio *vel* violatio.

Սեղանակցութիւն - թեան. con-
victus - convivium - parti-
cipatio mensae.

Սեղանավաճառ *vel* }

Սեղանաւոր - րի - րաց }

num-
mularius - argentarius - tra-
pezita - mensarius.

Սեղի - խի *Vid. Սեխ*:

Սեղմ - մի - մից. praedurus -
durus - asper - solidus -
compactus.

Սեղմանամ - մացայ. duresco -
obduresco - perduresco.

Սեղմեմ - եցի. praeduro - per-
duro - obduro - solido -
firmo - obstruo.

Սեղմութիւն - թեան. duritia
- durities - asperitas.

Սենեակ - նեկի - նեկաց. cubi-
culum - conclave - thalamus
- cella - cellarium - prom-
ptuarium - aerarium.

Սենեկապան - նի - նաց }

Սենեկապետ - տի - տաց }

cubi-
cularius - a cubiculis - cos-
meta - satellites.

Սենեկապետութիւն - թեան.
officium *vel* munus cubicu-
larii.

Սենեկիկ. zotheca - zothecula
- cellula - habitaculum.

Սեպ - պոյ - պոց (-պի - պից).
promontorium - praerupta
loca - praecipitium - rupes.

Սեպհական - նի - նաց. proprius
- suus - acceptus - acqui-
situs - peculiaris - praeci-
puus - eximius - selectus -
liber - ingenuus - patrius -
natalis.

Սեպհականաբար }

Սեպհականապէս }

(adv.). pro-
prie - praecipue - peculia-
riter - ex amussim.

Սեպհականացուցանեմ - ցուցի }

Սեպհականեմ - եցի *vel etiam* }

Սեպհականեցուցանեմ - ցուցի }

rem mihi attribuo, vindico,
asserō, sumo *vel* usurpo -

potior - occupo - obtineo - possideo.

Սեպհականութիւն - թեան. proprietas - possessio - dominium - mancipium - haereditas - haeredium - opes - libertas.

Սեպուհ - պահ - պահաց. eques - vir nobilis - patricius - princeps.

Սեպտեմբեր - րի (lat.). septem-ber (mensis).

Սեռ - սի - սից. genus - progenies - prosapia - stirps - species.

Սեռական - նի - նաց. generalis - universalis.

» **սեռական հոլով**. genitivus vel patrius casus.

Սեռն. simplex - sincerus - purus - nitidus - mundus - genuinus - merus.

Սեռնութիւն - թեան. simplicitas - sinceritas - puritas - nitor - mundities.

Սեր - րի - րից. genus - stirps - progenies - soboles - lactis spuma.

Սերանամ - բացայ } generor -
Սերիմ - բեցայ }
orior - exorior - originem accipio vel duco - propagor - nascor - gignor.

Սերկեան. hodiernus - praesens.

Սերկեւիլ - լի. cydonium malum - cotoneum - struthea mala.

Սերկեւիլ - լոյ - լեաց. cydonia mala.

Սերմ Vid. Սերմն:

Սերմանահան - նի - նաց }
Սերմանարկու vel etiam }
Սերմանացան - նի - նից (-նաց) }
seminans - seminator - sator.

Սերմանանամ - մանացայ. sementifer sum - granum facio.

Սերմանաքաղ - զի - զաց. seminum coactor - frugilegus - qui grana capit vel sumit - nugator - blatero - garrulus - ardelio.

Սերմանելի - լոյ - լեաց. seminalis - quod seminari potest - sativus.

Սերմանեմ - նեցի. semino - sero - consero - semen spargo.

Սերմանիչ - նչի - նչաց } semi-
Սերմանող - զի - զաց }
nans - seminator - sator.

Սերմանիք - նեաց vel etiam }
Սերմն - ման - անք (-ուհք) - անց }
semen - seminium - satio - granum - soboles - natus - filius - genitura.

Սերմական - նի - նաց. sementinus - seminalis.

Սերմահան, **Սերմացան**, **Սերմաքաղ** Vid. **Սերմանահան**, **Սերմանացան**, **Սերմանաքաղ**:
Սերմարկեմ - կեցի. semino - sero - consero.

Սերովլէ - էի - էից Vid. Սրովլէ :

Սերունդ - բնդոյ (-բնդեան) - բնդոց. generatio - genitura

- genus - progenies - soboles - propago - prosapia - genitor - parens - pater.

Աերա - աի - աից. *densus* - condensus - concretus - spissus - genuinus - germanus - verus - abundans - repletus - copiosus - firmus - stabilis - constans - carus - sincerus - dilectus - electus - eximius - egregius.

» **սերաիւ** (*adv.*). *attentius* - firmiter - constanter - spisse - toto pectore - ex animo.

Աերանամ - աացայ } *condensor* - densor - spissescor - **Աերաիւ** - աեցայ } *condensor* - densor - spissescor - *duresco* - *obduresco* - *obfirmo* - *collocor* - *sedeo* - *persto* - *solidesco*.

Աերան - աեցի. *denso* - *condenso* - *spisso* - *obduro* - *duro* - *solido* - *firmiter* - *colloco*.

Աերանութիւն - թեան. *firmitas* - *stabilitas* - *constantia* - *fortitudo* - *soliditas*.

Աեադիր - զրոյ } *atramentum*.
Աեադեղ - զոյ *vel* }
Աեակ - կի - կալ }

Աեազոյն, **Աեաթոյր** } *niger*
Աեաթորի, **Աեային** }
- *nigricolor* - *ater* - *atricolor* - *fuscus* - *obscurus* - *opacus*.

Աեանամ - ւացայ } *nigresco* -
Աեիւ - ւեցայ }
nigricor - *fuscus* - *infuscus*.

Աեազուցանեմ - ցուցի. *nigro* - *nigrefacio* - *infusco* - *fusco*.

Աեաութիւն - թեան. *nigror* - *nigritia* - *nigrities* - *nigritudo* - *nigredo* - *atror*.

Աեազան - նեմ - նութիւն *Vid.*

Աեազան - նեմ - նութիւն:

Աեզ, **սիգի** - զաց. *superbus* - *elatus* - *imperiosus* - *tumidus* - *gloriosus* - *ostentator* - *iactator* - *iactabundus* - *magnificus*.

Աեզ, **սիզոյ**. *viror* - *pratense* - *pabulatio* - *gramen*.

Աեք, **սիրոյ**. *amor* - *dilectio* - *charitas* - *amicitia* - *benevolentia* - *summa necessitudo* - *benignitas* - *pulchritudo* - *decor* - *osculum* - *suavium* - *basium*.

» **սիրով** (*adv.*). *amanter* - *amatissime* - *amabiliter* - *benigne* - *benignus* - *amiciter*.

Աեափանք - նաց *vel* }
Աեափութիւն - թեան } *vigilantia* - *diligentia* - *alacritas* - *ardor* - *hilaritas* - *resipiscencia* - *recreatio* - *animi remissio* *vel* *relaxatio*.

Աեափեմ - եցի *vel* *etiam* } *ex-*
Աեափեցուցանեմ - ցուցի }
cito - *expergefacio* - *hilaro* - *exhilaro* - *recreo* - *reficio* - *allevor* - *refocillo*.

Աեափիւ - փեցայ. *evigilo* -

expergesio - expergiscor -
resipisco - hilaresco - recreor
- refocillor - animum relaxo
vel relevo.

Արգամ - արայ (- արի). glorior
- gloriose de me loquor - in-
solesco - iacto me - ostentor
- magnanimus sum - emol-
lior - enervor - luxurior.

իզանք - նայ vel

Արգու թիւն - թեան } laus - glo-
ria - gloriatio - iactantia -
iactatio - ostentatio - inso-
lentia - mollities - luxuria.

Արդովնացի - ցւոյ - ցւոց. Si-
donius - habitator Sidonis.

Աիկ, սկոյ (սկի). lutum - coe-
num - faex - limus - quis-
quiliae - colluvies - colluvio.

Աիկարեան - նք (lat.) sicarius
- grassator - latro - praedo -
praedator - populator.

Աիկզ, սկեզ - զաց (hebr.). si-
clus - mensura apud anti-
quos - pondus - statera.

Աիկզոբայ - յի - յից (graec.).
syllaba.

Արմովնեան. filius Simonis -
ad Simonem pertinens.

Աին. sorbum (fructus).

Աին, սնոյ. inanis - vacuus -
inutilis - vanus - frivolus -
futilis.

Աինլբեալ - ելոյ - ելոց } plebeius
Աինլբոր - ըի - բաց }

- vilis - vulgaris - tritus -
gregalis - derelictus - resi-
duus - reliquus.

Աինկզեառս - սի - սաց (graec.).
senatus - senator - patres
conscripti - consultor.

Աինկզեառսու թիւն - թեան.
dignitas senatoria - munus
consultoris.

Աինձ, սնձոյ. gluten - taurinum
glutinum - salgama.

Աիսեռն - սռան (- սեռան). ci-
cera - cicercula.

Աիրալի vel Աիրալիք. amabi-
lis - benignus - humanus.

Աիրամարզ - զի - զաց. pavo -
pavus.

Աիրային - յնոյ vel } charus -
Աիրելի - լւոյ - լեաց }

charissimus - dilectus - di-
lectissimus - diligens - amans
- amabilis - amore dignus
- amicus - amatus.

Աիրելու թիւն - թեան } amabi-
Աիրողու թիւն - թեան }

Աիրումն - բման }
litas - amor - charitas -
benevolentia - amicitia - di-
lectio - comitas - familiari-
tas - studium.

Աիրեմ - եցի. amo - diligo -
depereo.

Աիրեցեալ - ելոյ - ելոց. dilectus
- charus - amabilis - amore
dignus.

Աիրեջ vel etiam } amans - a-
Աիրող - զի - զաց } mator - diligens.

Աիրուն. dilectus - lenis - co-
mis - amans - amabilis -
amicus.

Աիրա, սրտի - տից. cor - praecordia - animus - mens - cogitatio - anima.

» միամտութեամբ սրտի. in simplicitate cordis - simpliciter - sincere - ingenue - ex animo - aperte.

» բոլորով սրտի, յամենայն սրտի vel սրտի մտք. ex toto corde - cum bona voluntate - benevole - toto pectore - vehementer.

Աւն, սեան - անց. columna - statua - titulus.

Աւնակ - կի - կաց. columnella.

Անհոգոս - սի - սից vel - սաց (graec.). synodus - concilium - conventus episcopalis.

Անհոգոսական - նի - նաց. synodalis.

Աւք vel etiam } zephyrus - lenis aura - ventulus
Աւք, սքոյ (սքի) - քոյ }
- aër - aether.

Աւնամ - ւացայ. volo - volito - percurro - peragro - curro - impetum facio.

Աւացութիւն - թեան }
Աւացումն - ցման vel } volatus
Աւացք - ցից }
- volatura - iactus - iactura - cursus - percursio - impetus - vibratio.

Աւացուցանեմ - ցուցի. iacio - iaculor - vibro.

Աւք - քի - քաց. acies - acumen - cuspis - mucro - iaculum - telum - sagitta.

Ասալ vel } erratum -
Ասալանք - նաց }
error - mendum - lapsus - defectus - vitium - deceptio.

Ասալական - նի - նաց } falsus -
Ասալաւոր - րի - րաց }
mendosus - vitiosus - imperfectus - mancus - errorneus - fragilis - caducus - lubricus - deficiens.

Ասալեմ - եցի vel } erro - aberro
Ասալեմ - ւեցայ }
- pererro - vagor - labor - allucinor - fallor - decipior - cado - incido - offendo - pecco - praetereo.

Ասալեցուցանեմ - ցուցի. decipio - fallo.

Ասալութիւն - թեան } error -
Ասալութն - ւման }
erratus - aberratio - allucinatio - deceptio - prolapsio.

Աւրանամ - ւացայ. obstupescio - stupefio - stuperesco - stupeo - miror - admiror.

Աւրասարաս } mirificus - admirandus - admirabilis - stupendus - prodigiosus.

Աւրացուցանեմ - ցուցի. stupefacio - obstupefacio.

Աւրումն - ւման. stupor - miratio - admiratio - res mira - prodigium.

ԱԿահ - հի - հից (- հաց) } calix
ԱԿահաձեւ - լի - լից }
- poculum - cyathus - crater - cratera.

Ասյ - յի - յից. gigas - heros
- fortissimus - strenuus -
animosus - colossus.

Ասյաբար (adv.). heroice -
giganteo more - fortissime -
strenue - valenter.

Ասյաձե } heroicus - gigan-
Ասյանման } teus - colossicus - colosseus.

Ասյամարութիւն - թեան.
gigantomachia.

Ասյութիւն - թեան. gigantea
vis - tyrannis - strenuitas
- virtus.

Անամ - կացայ. coeno asper-
gor *vel* demergor - inquino
me - madesco - humesco -
lutesco - foedor.

Աւառակ - կի - կաց. paropsis
- catinus - pelvis - phiala
- patina - orbis - patella.

Ակեմ - եցի. vigilo - pervigilo
- animum adhibeo *vel* ad-
verto - attendo - aures prae-
beo - incumbo - operam
navo *vel* do.

Ակեուր - սրի - սրաց. socrus
- socra.

Ակերայր - սրան (-սրայրի)
Ակերեայ - բէի - բէից }
socer.

Ազենական - նի - նաց. oriun-
dus - primigenius - prima-
rius - primitivus - primus
- principalis - praecipuus -
primordialis - initialis - crea-
tus.

Ազենահայր - հօր. primigenus

(Adamus) - auctor - inven-
tor.

Ազենամայր - մօր. primigena
(Eva).

Ազենամարդ - զոյ. primus ho-
mo - Adamus.

Ազենաչար - րի. auctor malo-
rum - daemon, - diabolus -
malignus - scelestus - im-
probus.

Ազենապատճառ - ուի. prima
causa - auctor.

Աի - կւոյ (-կոյ) - կեաց. poculum
- cyathus - calix - crater.

Աիկեն - կզան - բունք - բանց.
initium - principium - exor-
dium - caput (sermonis) -
prooemium - origo - institu-
tio - constitutio - causa - ratio
- occasio.

» **'ի սկզբանէ (adv.).** in prin-
cipio - ab initio *vel* origine
- prius - antea - antiquitus.

» **սկիզբն առնում, առի *vel***
ռնիմ, կալայ. initium acci-
pio, duco *vel* habeo - inci-
pio - coepi - inchoo - exor-
dior - ordior.

Աիհ Vid. Աի :

Աիւթացի - ցւոյ - ցւոց. Scytha.

Անդիկ *vel* etiam } vidua -
Անդուկ - դկի - դկաց }
mulier coniuge orba.

Առնդ - կնդի - կնդաց. canis
- catulus - catellus.

Առւտիկ - զի (- կտիկ) - զաց }
Ատիկ - ելի - ելք - ելաց }
discus - orbis - patena -

patina - sphaera - globus
- rota - scutella.

Սկսանիմ - կսայ }
Սկսանում - կսայ } incipio - coe-
Սկսում - կսայ }

pi - inchoo - exordior - or-
dior - initium duco.

Սկսում - ծոյ (- ծի) - ծոյ }
Սկսում - կսման }

principium - initium - exor-
dium - origo.

Սղաձայն - նի - նից. tenui vel
subtili voce - semivocalis.

Սղաձայնութիւն - թեան. te-
nuitas vel subtilitas vocis.

Սղոխ - խի - խից. lenis aura
- ventulus - zephyrus.

Սղոց - ցի - ցաց. serra - ser-
rula.

Սղոցաձեւ. serratus - serrae
formam habens.

Սղոցաձուկն - ձկան. squalus
(piscis).

Սղոցիմ - եցի. serrâ deseco -
disseco - scindo.

Սղոցի - ցւոյ - ցեաց. quercus
- robur.

Սղոցում - ցման. sectio - se-
ctura - desectio - scissio.

Սմբակ - կի - կաց. ungula -
unguis quadrupedum - planta
pedis.

Սմբակաւոր - ըի - ըաց. corni-
pes - unguatus.

Սմին իրի Vid. in Իր :

Սնակուշտ - կշտի - կշտից. lum-
bus - renes - latus - ilia.

Սնանամ, սնացայ. vacuor - e-

vacuor - exhaurior - evane-
sco - consumor.

Սնանիմ, սնայ. nutrior - enu-
trior - alor - educor.

Սնապարծ - ծի - ծից. inanis
gloriae cupidus - ostentator
- iactator - vanus - super-
bus - elatus - fastosus - ar-
rogans - inflatus - tumidus.

Սնապարծիմ - ծեցայ. inanem
cupio gloriam - glorior - me
iacto - efferor - superbio -
inflor - tumesco - tumeo.

Սնապարծութիւն - թեան. ina-
nis gloria - iactatio - iactan-
tia - ostentatio - superbilo-
quentia - vaniloquentia - ar-
rogantia - fastus - inflatio
- tumor.

Սնար - ըի vel }
Սնարք - ըից } caput - vertex

- cervical - pulvinus - pul-
vinar - pulvinarium.

» 'ի սնարից (adv.). ad caput
- a parte capitis.

Սնափառ - ոի - ոից (- ոաց).
gloriosus - iactator - osten-
tator - fastosus - superbus
- elatus - imperiosus - tu-
midus.

Սնափառիմ - եցի vel }
Սնափառիմ - ոեցայ } glorior -
ostento me - insolesco - in-
tumesco - superbio.

Սնափառութիւն - թեան. glo-
riatio - iactantia - iactatio -
ostentatio - arrogantia - vani-
loquentia - fastus - superbia.

Մնգոյր - ուրի (- րոյ) - ուրաց.
 rubrica - sinopis - fucus -
 pigmentum - stibi - stibium.

Մնգուրեմ - եցի. rubricâ coloro
 - sinopide illinio - fuco.

Մնդիկ - զկի. vivum argentum
 - hydrargyrius - mercurius.

Մնդական - նի - նաց. nutribi-
 lis - nutricans - nutritus -
 nutriens - vegetabilis - vege-
 tans - altor.

Մնդակից - կցի - կցաց. alu-
 mnatus - simul educatus -
 familiaris - domesticus - na-
 turalis.

Մնդակցութիւն - թեան. ali-
 tura - familiaritas - consue-
 tudo - summa necessitudo.

Մնտի - աւոյ - աւոց (- տեաց).
 inanis - incertus - vanus -
 vacuus - inutilis - frivolus
 futilis.

» **ի մնտիս (adv.).** inaniter -
 gloriose - inutiliter - frustra
 - nequicquam - futiliter.

» **մնտի խօսք.** vaniloquium -
 stultiloquium - ineptiae -
 tricae - nugae.

» **մնտիք - տեաց.** vanitas - i-
 nanitas - inutilitas.

Մնտիմ - տեցայ. vanesco - i-
 nanior - vacuor - evacuor.

Մնտութիւն - թեան. inanitas
 - inutilitas - vanitas - va-
 cuitas.

**Մնունդ, մնդեան - եանց (- զի
 - զոց).** nutrimen - nutrimen-
 tum - nutritio - alimonia

- alitura - alimentum - ci-
 bus - educatio.

Մնուցանեմ - ցի. nutrio - nu-
 trico - enutrico - alo - foveo
 - educo - lacto - servo.

**Մնուցիչ - ցչի - ցչաց }
 Մնուցող - զի - զաց } nutribi-**
 lis - nutricans - nutriens -
 alibilis - alimentarius - a-
 lens - altor.

Մոգմացի - ցւոյ - ցւոց. Sodo-
 mus - habitator Sodomi.

Մոխ - խոյ - խոց (- խի - խից).
 caepa - caepe - caepula.

Մոխակ - կի - կաց. luscinia -
 lusciniola - philomela - ae-
 don.

Մոշ - զք. reptatus - reptatio
 - repens - reptilis.

**Մոշամ - ացի vel
 Մոշանամ - զացայ }
 Մոշեմ - զեցայ }** repo - re-

pto - serpo - volo - volito
 - nato - innato - moveor -
 erro - aberro - pererro -
 delabor - defluor - trahor
 - procido.

Մոշոս - խի - խից Vid. Մշոխ :

**Մոշմոնական }
 Մոշմոնեան } Salomonis - Sa-**
 lomonius - ad Salomonem
 pertinens.

**Մոշականք - նաց }
 Մոշակումն - կման }** lapsio -
 lapsus - lubrica decursio -
 insinuatio - defluvium.

Մոշակիմ - կեցայ. labor - de-
 labor - insinuo me - pene-

tro - defluor - labefio - lapsor - cado.

Սողուն - զնոյ - զնոց. reptile - serpens - bestiola - claudus.

Սոճի - ճւղ - ճեաց. pinus - picea.

Սոյն, սորին, սոբին, սոցին (pron.). hic - hicce - is - idem - ipse.

» սմին իրի *Vid. in Իր* :

Սոյնգուհակ } (adv.). huiusmodi

Սոյնպէս } - ita - sic - similiter - pariter - taliter.

Սոյնպիսի - սւոյ - սեաց. huiusmodi - eiusdemmodi - eiusmodi - talis.

Սոյնորին (adv.). hodie - hoc tempore.

Սոնք. pinguis - obesus - adipatus - crassus - lentus - tardus - segnis.

Սոնքսնամ - քացայ. pinguesco - obeso - crassescio - tumeo - intumescio - turgesco - turgéo - densor - exardesco - ignesco.

Սոսինձ - սնձոյ. gluten - glutinum taurinum.

Սոսկ - կոյ (-կի). solus - unus - merus - simplex - inanis - vanus - vacuus - inutilis - tenuis - purus - nudus - vulgaris - communis.

Սոսկաբար (adv.). solum - solummodo - mere - tantum - dumtaxat - communiter - vulgo - more plebeio.

Սոսկալի - լւոյ - լեաց. horrendus - horribilis - terribilis - horrificus - horrifer - pavidus - formidabilis.

Սոսկական - նի - նաց. plebeius - vulgaris - communis - idiota - horridus - terribilis.

Սոսկամ - կացայ. exterreo - terreor - pavesco - paveo - horreo - horresco - formido.

Սոսկուհն - կման. terror - pavor - horror - formido - frigus.

Սով - վոյ (-վու). fames - esuries - caritas.

Սովամահ - հի - հաց. fame pressus *vel* enectus - famelicus - esuriens - esurio.

» սովամահ առնեմ, արարի. fame excrucio, affligo, premo, debilito, neco *vel* suffoco.

» սովամահ կորնչեմ - րեայ. fame pereor *vel* conficior.

Սովանամ - վացայ } esurio -

Սովեմ - վեցայ } fame afficio *vel* laboro - famelicus sum.

Սովոր - րի - րեց. consuetus - assuetus - solitus - vulgaris - communis - suetus - familiaris.

» սովոր եմ, էր. consuesco - assuesco - soleo - mos est.

Սովորաբար } (adv.). ex consuetudine - consueo - communiter - vulgo - saepe - saepenumero - pro more -

persaepe - frequenter - ple-
rumque.

Սովորական - նի - նաց. solitus
- consuetus - assuefactus -
familiaris - communis - edo-
ctus - notus.

Սովորեցնանեմ - ցուցի. as-
suefacio - consuefacio - edo-
ceo - doceo.

Սովորեմ - եցի vel }
Սովորեմ - բեցայ } assuesco -
assuefio - consuesco - soleo
- disco - edisco.

Սովորոյթ - բու թի - բու թից }
Սովորութիւն - թեան vel }
Սովորք - բից }

assuetudo - consuetudo - ha-
bitus - habitudo - mos - usus.

Սոր - բոյ - բոց. foraman - ca-
verna - fovea - fossa.

Սուգ, սգոյ, սգոց. luctus -
moeror - moestitia - gemitus - fletus - lacrymae.

» սուգ առնում, առի vel ունիմ,
կալայ. lugeo - luctum habeo
- lugubria induo - ingemisco
- fleo - lacrymis me do -
lacrymor.

Սուզանեմ - զի }
Սուզեմ - զեցի } mergo - im-
mergo - demergo - submergo
- sepelio - humo - tumulo
- operio.

Սուին, սըւնոյ. hasta - lancea
- acies - cardo - cuspis -
mucro - iaculum.

Սուինաւոր - ըի - բաց. hasta-
tus - mucronatus.

Սուլեմ - եցի. sibilo - sibilum
edo - murmuro.

Սուլումն - լման. sibilus - si-
bilatio - murmur.

Սուղ, սղե, սղեց. brevis - cur-
tus - exiguus - tenuis -
subtilis - exilis - paucus -
paullus - pusillus - parvus
- parvulus.

» սուղ ինչ vel սուղ մի (adv.).
tantulum - tantillum - pauxil-
lum - paullum - nonnihil.

Սունկ, սնկոյ vel }
Սունկն, սնկան } fungus - bo-
letus - ampullaceus tumor
vel inflatus - sanies - cruor.

Սուսեր - ըի - բաց. ensis - gla-
dius - pugio - sica.

» 'ի սոււր սուսերի (adv.). in
ore gladii - acie ensis.

» ձգեմ զսուսեր. e vagina edu-
co ensem - nudo vel distingo
gladium.

Սուսերածիգ - դք vel }
Սուսերածերկ - կի - կաց } nudans
Սուսերաւոր - ըի - բաց }
vel distingens gladium - e
vagina educens ensem - gla-
diator.

Սուտ, ստոյ - տոց (սաի - աից).
falsus - fallax - mendax -
falsidicus - falsiloquus - men-
dacium - falsitas.

» սուտ առնեմ, արարի. men-
dacem facio - falsidicum de-
claro.

» սուտ երդնում - դուայ. per-
iuro - abiuro.

» սոււն երդումն. periurium.

Սուտակ - կի - կաց. falsidicus
- mendax.

Սուտակ - կի vel } amethystus -
Սուտակն - կանն } carbunculus - bdellium.

Սուտակասպաս - սի - ից (- սաց).
hypocrita - adulator - assen-
tator - fallax - dolosus -
astutus - versutus - fraudu-
lentus.

Սուտակասպասու թիւն - թեան.
hypocrisis - adulatio - as-
sentatio - dolus - fallacia
- fraus - blandimentum.

Սուր. acutus - exacutus - a-
cuminatus - rapidus - velox
- tenuis - subtilis - exilis -
vehemens - fortis.

Սուր, սրոյ. gladius - ensis -
sica - pugio - culter - scal-
prum - novacula - cuspis -
pestilentia - pestis - lues.

» 'ի սուր սուտերի Vid. in
Սուտեր :

» ձգեմ զսուր. e vagina gla-
dium educo - distingo vel
nudo ensem.

» սուր երկայրի. gladius an-
ceps - romphea - ensis ex
utraque parte acutus.

Սուրամ - ացայ (- ցի) }
Սուրհամ - հացի vel } curro -
Սուրհանամ - հացայ }
praecurro - pervolo - im-
petum facio - irruo.

Սուրբ, սրբոյ - բոց. sanctus -
sanctificatus - iustus - re-

ctus - sacer - divinus - pu-
rus - mundus - castus -
immaculatus - pudicus - fe-
lix - honestus - beatus -
pius - reverendus.

» սուրբ առնեմ, արարի. san-
ctifico - sacro - sanctitatem
confero.

Սուրհանդակ - կի - կաց. cursor
- tabellarius - apparitor -
praecursor.

Սոփեր - բի - բից vel - բաց
(hebr.). liber - scriptum -
scriptura - scriptio.

Սպահ - հի - հից } eques - pa-
Սպայ - յի - յից } tricius - vir nobilis - prin-
ceps - exercitus - militia.

Սպանախ - խի - խից. spinacium
(herba).

Սպանանեմ - սանի. interficio
- interimo - occido - homici-
dium facio - morte afficio -
morti vel in mortem trado -
macto - neco - percutio -
comprimo - reprimo.

Սպանդ - դի - դից. occisio -
interfectio - mactatus - sa-
crificium - caedes - victima.

Սպանդանոց - ցի - ցաց. macel-
lum - macellaria taberna.

Սպանդարամեա - աի. Liber -
Bacchus.

Սպանդարամեական - նի -
նաց. Liberalia - Bacchanalia
- Baccheus - Bacchicus.

Սպանիչ - նչի - նչաց } homici-
Սպանող - զի - զաց }

da - interfectior - interficiens
- interemptor - occisor - per-
cussor - mactator.

Ապանողութիւն - թեան }
Ապանութիւն - թեան } homi-
Ապանումն - նման }

cidium - interfectio - inte-
remptio - occisio - nex -
caedes - strages - mactatio
- victima - clades.

Ապառ. finis - consumptio -
terminatio - consummatio.

» 'ի սպառ. *Vid.* Խապառ :

Ապառազէն - զինի - զինաց
(-զինուց). armatus - armis
instructus *vel* munitus - gra-
vis armaturae miles - bel-
lator - armis pugnans - tri-
bunus.

Ապառազէնք - զինուց *vel* }
Ապառազինութիւն - թեան } lo-
rica - armatura - arma -
armamenta.

Ապառազինեմ - եցի. armo -
armis instruo *vel* communio.

Ապառազինեմ - նեցայ. armor
- in armis sum - arma in-
duo, capio *vel* sumo.

Ապառեմ - եցի. consumo - fi-
nio - termino - perficio -
conficio - absolvo - deperdo
- impendo.

Ապառիչ. consumptor - finiens
- terminans - perficiens -
conficiens - destructor - cor-
ruptor.

Ապառնալիք - լեաց. minae -
comminatio - increpatio -

correptio - reprehensio - ob-
iurgatio - exprobratio.

Ապառնական - նի - նաց. mi-
nax - minitans - minans
- increpans - obiurgatorius.

Ապառնամ - նացայ (-նացի).
minor - comminor - minitor
- minas intento - increpo -
obiurgo - corripio - repre-
hendo - exprobro.

Ապառնութիւն - թեան }
Ապառնումն - ոնման }

minae
- comminatio - increpatio -
obiurgatio - reprehensio -
correptio - exprobratio - for-
mido - terror - impetus.

Ապառուած - ծի - ծից (-ծոյ
-ծոց). consumptio - finis -
extremum - extremitas - ter-
minus - ora - apex - culmen
- fastigium - vertex.

Ապառսպուռ *vel* 'ի սպառսպուռ.
(adv.). omnino - prorsus
- plane - perfecte - in-
tegre - penitus - simpliciter
- absolute.

Ապաս - սու - սուց. supellex -
vasa - instrumenta - orna-
mentum - convivium - ap-
paratus - calix - epulae -
ministerium - servitus - of-
ficiu - munus.

» սպաս ունիմ, կալայ *vel* 'ի
սպասու կամ, կացի. munus
ineo - ministro - famulor -
servio - operam do - paro
comparo - praebeo - ancil-
lor - adsto - assisto.

Ապաստարար - բի - բաց } adstans
 Ապաստաւոր - բի - բաց }

- ministrans - minister -
 administer - ministrator -
 servus - famulus - diaconus.

» սպասաւոր լինիմ, եղէ. ser-
 vio - inservio - deservio -
 in ministerio sum - ministro
 - famulor - ancillor.

Ապասաւորեմ - եցի. servio -
 inservio - famulor - ministro
 - administro - ordino - dis-
 pono.

Ապասաւորութիւն - թեան. ser-
 vitus - servitudo - famula-
 tus - famulitium - ministra-
 tio - ministerium - officium
 - cultus - obsequium.

» սպասաւորութիւն հարկա-
 նեմ - բի. famulor - servo -
 ministro.

Ապսեակ - եկի - եկաց } servus
 Ապսիկ - սկի - սկաց }

- famulus - verna - mini-
 ster - curator - custos.

Ապսեմ - եցի. expecto - ob-
 servo - custodio - quaero -
 spero - servio - famulor -
 ministro - adverto - ma-
 neo.

Ապսուլմն - սման. expectatio
 - spes.

Ապարապետ - աի - տաց. dux
 exercitus - imperator - equi-
 tum magister - praefectus
 vel princeps militiae.

Ապարապետութիւն - թեան.
 ducatus copiarum - munus

vel dignitas imperatoris -
 praefectura exercitus.

Ապեղանեմ - նեցի. emplastro -
 illinio - sano - sanum facio
 - medeor - curo - mollio -
 lenio.

Ապեղանի - նւոյ - նեաց. em-
 plastrum - remedium - me-
 dicina - lenimentum.

Ապի - պւոյ - պեաց. cicatrix -
 - cicatricula - stigma - vul-
 nus - tuber - vibex - labes
 - macula.

Ապիանամ - իացայ. cicatricibus
 signor vel notor - cicatrix
 obducitur - stigmatibus inu-
 ror - stigmaticus sum.

Ապիտակ - կի - կաց. albus -
 candidus - nitidus - fulgidus
 - splendidus - color albidus.

Ապիտակագոյն }
 Ապիտակաթոյր } albicans -
 Ապիտակաթորմի }
 albiceratus - albidulus - al-
 bidus - albulus - dealbatus
 - subalbus.

Ապիտակահեր } dealbatis capil-
 Ապիտակամազ }
 lis - inalbata crine - canus
 - incanus.

Ապիտականամ - կացայ } albesco
 Ապիտակիմ - կեցայ }
 - albeo - albico - inalbesco
 - dealbor - candeo - can-
 desco - splendo.

Ապիտակացուցանեմ - ցուցի.
 album vel candidum facio -
 inalbo - dealbo - candifacio.

Ալիտակու թիւն - թեան. albedo - albor - albities - albitudo - dealbatio - candor - canities - canitudo.

Ապունդ - դի (- պնդի). spongia.

Ապրդեմ - եցի vel }
Ապրդեմ - դեցայ } me insinuo
- subeo - adrepo - subrepo
- penetro - clam introëo.

» սպրդեալ մուծանեմ - ծի. introduceo - induco - insinuo.

» սպրդեալ մտանեմ - տի. introduceor - inducor - me insinuo - irrepto - irrepo - subeo.

Ապրդող - դի - դաց. adreptans - se insinuans - penetrans - irrepens.

Ապրդումն - դման. insinuatio - penetratio - reptatus.

Ատաբան - նի - նից } falsidicus
Ատախոս - սի - սաց }
- falsiloquus - mendax - fallax - dolosus.

Ատաբանու թիւն - թեան }
Ատախոսու թիւն - թեան } mendacium - fallacia - falsum
- falsitas - commentum.

Ատադ - դի - դինք vel etiam }
Ատադինն - նի - նից (- նաց) } (graec.). stadium - curriculum.

Ատահակ - կի - կաց. inquietus - inordinatus - perditus - dissolutus - intemperans - libidinosus - effrenatus - seditiosus - turbulentus - tumultuosus - impudens.

» ստահակ (adv.). inquiete - inordinate - impudenter - dissolute - licenter - perditie - effrenate - libidinese - seditiose - immoderate - turbulenter - tumultuose.

Ատահակեմ - եցի. inquietus sum vel fio - libidinor - luxurior - tumultuor - deficio - de-
seisco - seditionem concito, facio vel commoveo.

Ատահակու թիւն - թեան. seditio - rebellio - tumultuatio - intemperantia - incontinentia - inordinatio - impudentia - licentia - luxuria - libido.

» ստահակու թեամք (adv.). inordinate - seditiose - tumultuose - luxuriose - licenter - perditie - effrenate.

Ատամբակ - կի - կաց. austerus - durus - asper - severus - audax - audens - temerarius - rebellis - seditiosus.

Ատամբակեմ - եցի. deficio - rebello - imperium detrecto - seditionem excito.

Ատամբակու թիւն - թեան. austeritas - duritas - durities - asperitas - severitas - audentia - audacia - temeritas - defectio - rebellio - petulantia - seditio - contumacia - arrogantia.

Ատամք - քի - քաց } (graec.).
Ատամքս - սի - սաց } stomachus - venter - ventriculus - uterus - pectus.

Ստայօղ - ղի - ղից (- ղաց).
mendax - mendaciloquus -
commentitius - fictitius - si-
mulatus - falsidicus.

Ստայօղութիւն - թեան. men-
dacium - fictio - simulatio
- hypocrisis.

Ստանամ - տացայ. habeo - pos-
sideo - acquirō - consequor
- adipiscor - lucrō - lucrif-
acio - creō - conficio - fa-
cio - ago.

» զնոց ստանամ *Vid in Գին :*

Ստանձնեմ - եցի. assumo - su-
mo - mihi attribuo, impono
vel arrogo.

Ստաշի - խի - խից *vel* } (*graec.*).
Ստաշին - խին - խանց }

stacte - stacta - styrax -
thus.

Ստապատիր. mendax - fallax
- falsus - dolosus - fraudu-
lentus.

Ստացական - նի - նաց. posses-
sivus - possidens - possesus
- creatus - conditus - factus
- adventitius.

Ստացիչ - ցչի - ցչաց }
Ստացող - ղի - ղաց } possessor
- dominus - creator - con-
ditor.

Ստացուած - ծոյ (- ծի) - ծոյ }

Ստացուածութիւն - թեան }

Ստացք - ցից }

possessio - adeptio - sub-
stantia - acquisitio - emtio
- divitiae - opes - bona -
facultates - apparatus - for-

tunae - praedium - fundus
- mancipium - dominium -
creata res - factura.

Ստգիւտ - իւտի - իւտից } repre-
Ստգտանք - նաց }

hensio - increpitus - obiur-
gatio - exprobratio - corre-
ptio.

Ստգտանեմ - գտի. reprehendo
- increpo - obiurgo - ex-
probro - corripio.

Ստեղի. hymnus gravis ac pro-
tractus.

Ստեղծաբանեմ - նեցի. carmina
facio *vel* condo - versifico.

Ստեղծաբանութիւն - թեան.
poësis - poëma - carmen -
eloquentia - facundia - nu-
meris astricta oratio.

Ստեղծագործ - ծի - ծաց. crea-
tor - conditor - efficiens -
conficiens - opifex - factor.

Ստեղծագործեմ - լծեցի }
Ստեղծանեմ - ծի *vel* } creō
Ստեղծում - ծի }

- procreo - condo - formo
- conficio - efficio - effingo
- fingo - invenio - excogito
- formo.

Ստեղծագործութիւն - թեան }

Ստեղծութիւն - թեան *vel* }

Ստեղծումն - ծման }

creatio - procreatio - con-
ditus - formatura - confectio
- opificium - fictio - inven-
tio - excogitatio.

Ստեղծիչ - ծչի - ծչաց }
Ստեղծող - ղի - ղաց } creator

- procreator - conditor - fi-
ctor - confector - formator
- plastes - factor - inventor
- excogitator - poëta - vates.

Ստեղծութիւն - ծոյ - ծոյ. res
creata - figmentum - opus
- inventum - excogitatio -
structura.

Ստեղն - զան (- զին) - զունք -
զանց. talea - ramus - ra-
mulus - ramusculus - ger-
men - surculus - stipes -
caulis - truncus - caudex.

Ստեղնիմ - նեցայ. germino -
pullulo - fruticor.

Ստեմ - եցի. mentior - menda-
cium dico, facio *vel* conflo -
fallo - decipio - fraudo -
defraudo.

Ստեպղին - զնոյ (- զնի). carota
- daucus - siser.

Ստերգմութիւն - թեան. per-
iurium.

Ստերզումն - զման - զմունք -
զմանց. periurius - periuriosus.

Ստերիւր. devius - avius - er-
rans - aberrans.

Ստերիւրեմ - բեցի. violo - rum-
po - a via abduco - seduco
- adultero.

Ստերիւրիմ - բեցայ. aberro -
erro - de via declino - va-
gor - praeterco - praetergre-
dior - transgredior.

Ստերիւրումն - բման. aberratio
- error - evagatio.

Ստերջանամ - ջացայ } infoecun-
Ստերջիմ - ջեցայ }

dus fio - sterilesco - liberis
orbor.

Ստեւ - լոյ. pilus - lana - iuba.

Ստեւեղէն - զէնի - զէնաց. pi-
losus - hirsutus - lanatus
- lanosus - cilicinus.

Ստէպ. frequens - creber -
continuus - assiduus - inces-
sabilis - perennis - perpe-
tuus - sedulus.

» **ստէպ կամ, կացի**. insto - per-
sto - persisto - persevero -
inceptum persequor - vaco.

Ստէպ (*adv.*). frequenter - cre-
bre - sollicite - diligenter -
sine intermissione - indesi-
nenter - perseveranter - per-
petue - assidue - enixe.

Ստին - տեան - տեանց. uber -
mamma - mamilla - pectus.

Ստիպեմ - եցի *vel etiam* } cogo
Ստիպեցուցանեմ - ցուցի }
- urgeo - compello - ad-
moveo - accelero - maturo
- propero - persevero - in-
sto - vim facio.

Ստիպումն - պման. festinatio
- properatio - praesens ne-
cessitas.

Ստանանմ - եցի. ulciscor - vin-
dico - vinco - supero - de-
bello - noceo - obsum - lae-
do - possum - praevalco -
valeo - exterreo.

Ստնդիպ - խայց } lactens -
Ստնդիպ - իեցայ }
lac sugens - lacte nutritus
vel altus.

Ստնդիեմ - եցի. lac exsugo -
ubera sugo *vel* duco - fello.

Ստնտու - ուի - ուաց. nutriens
- nutrix - lactans - altrix
- alumna.

Ստողդի - զիբ. recitatio psal-
morum - psalmodia.

Ստուման - նի - նաց } (*graec.*).
Ստումանիբ - նեաց }

urceum - urceus - urceolus
- hydria - lagena - amphora
fictilis - urna - sextarius -
situla.

Ստոյդ - ուզի - ուզաց. verus -
certus - germanus - desti-
natus - exploratus - securus
- manifestus.

» **ստոյդ *vel* ստուզիւ (adv.).**
vere - certe - quidem - pro-
cul dubio - profecto - dili-
genter.

Ստոյիկեան - եանց. Stoici phi-
losophi.

Ստորադրեմ - եցի. consigno -
subsigno - subscribo - ascri-
bo - describo - enarro -
designo - delineo - arbitror
- expono - explano.

Ստորադրութիւն - թեան. con-
signatio - subsignatio - sub-
scriptio - descriptio - desi-
gnatio - expositio - explana-
tio - enarratio.

Ստորադասական. subiunctivus
- coniunctivus.

Ստորակայ - յի - յից. inferior
- terrestris - terrenus - sub-
ditus - subiectus - servus -

mancipium - famulus - ob-
iecta res.

Ստորակէտ - կիտի - կիտաւ.
incisum (,) - interpunctio -
comma.

Ստորերկրեայ - եայց. infima
pars terrae - inferi - subter-
raneus - terrestris - terre-
nus.

Ստորին - ընոյ - ընոց } inferior
Ստորեկայ - եայց }
- infimus - imus - altus -
habitatores terrae - loca in-
fera *vel* subterranea.

**Ստորոտ - տի - տից (- տոյ -
տոց).** radices (montis) - ora
- fimbria - limbus - margo.

Ստուար - ըի - ըաց. crassus -
magnus - ingens - vastus -
spissus - densus - conden-
sus - asper - fortis - con-
cretus - solidus - firmus -
abundans - copiosus - pin-
guis.

Ստուարագոյն - գունի - գունից.
crassior - densior - concre-
tior - spissior - pinguior.

Ստուարանամ - ըացայ. crassus
fio - crassescio - condensor
- densor - concreresco - pin-
guesco.

Ստուարացուցանեմ - ցուցի.
crassum facio - spisso - den-
so - condenso - amplifico
- pinguefacio - adaugeo -
augeo.

Ստուարութիւն - թեան. cras-
sities - crassitudo - densatio

- densitas - condensatio -
spissamentum - spissatio -
soliditas - firmitas - fortitu-
do - firmitudo - pinguitudo.

Ասուգարան - նի - նից. veridi-
cus - verax - verus - cer-
tus - accuratus.

Ասուգարանեմ - եցի. veridicus
vel verax sum - etymon in-
dago - minutatim recenseo
- accurate loquor.

Ասուգարանի թիւն - թեան.
veriloquium - etymon - ety-
mologia - etymologice - ori-
ginatio - vis nominis.

Ասուգարար } (adv.). certe -
Ասուգարէս }
certo - profecto - quidem -
procul dubio - vere - exacte
- accurate - iuxta etymon
- ab origine vocis.

Ասուգագոյն - գունի - գունից.
certior - certissimus - explo-
rator - accuratior.

» ասուգագոյնս (adv.). certis-
sime - certe - indubitanter
- explore - exploratus -
accuratius.

Ասուգեմ - եցի. certe cognosco
- confirmo - diligenter disco
vel exploro - exquiro - in-
quiro - quaero - compertum
habeo - indago - investigo.

Ասուգութիւն - թեան. certa
cognitio - veritas - sinceri-
tas - fidelitas - fides - iu-
stitia - aequitas - Deus.

» ասուգութեամբ (adv.). certe

- certo - vere - sincere -
profecto - procul dubio -
quidem.

Ասուեր - ըի - ըից (- ըաց). um-
bra - tenebrae - caligo.

Ասուերազիր - զըի - զըաց. ad-
umbrans - informans - ad-
umbratio - informatio.

Ասուերազրեմ - զըեցի. adum-
bro - informo - delineo -
significo.

Ասուերական - նի - նաց }
Ասուերային - յնոյ - յնոց } um-
bratilis - umbraticus - adum-
bratus - umbrosus - muta-
bilis.

Ասուերանամ - ըացայ. obnubi-
lor - infuscor - umbror -
adumbror - obumbror - te-
nebror - obscuror.

Ասուերացուցանեմ - ցուցի. ob-
nubilo - obnubo - infusco
- umbro - obumbro - adum-
bro - tenebro - obscuro -
tego - operio.

Ասու թիւն - թեան. falsitas -
falsum - mendacium - men-
dacitas - fraus - fraudatio
- dolus - fallacia.

Ասունդանեմ - եցի. imperium
detrecto - praecipienti non
pareo - morem non gero -
non obtempero - non obedio
- surditatem simulo.

Ասունդանող - զի - զաց. inob-
sequens - pertinax - contu-
max - dicto non audiens -
non obediens.

Ստունգանողութիւն - թեան }
 Ստունգանութիւն - թեան }
 Ստունգանումն - նման }

inobsequentia - contumacia
 - pertinacia.

Ստրկանամ - կացայ. servitatem
 servio - ancillor - captivus
 ducor - subigor - subiicior
 - servus fio.

Ստրկանք - նաց vel } captivi-
 Ստրկութիւն - թեան } tas - servitus - servitudo -
 servitium - famulatus - fa-
 mulitium.

Ստրկացուցանեմ - ցուցի. in
 servitatem assero vel redigo
 - mancipio - subigo - subii-
 cio - subdo.

Ստրուկ - րկի - րկաց. captivus
 - servus - mancipium - sub-
 iectus - subditus - famulus
 - verna.

Ստրջանամ - ջացայ. resipisco
 - poenitet - piget - doleo -
 recedo - secedo - angor -
 torqueor - consternor - cru-
 cior - moereo - aegresco -
 aegre fero.

Ստրջանք - նաց } resipiscentia
 Ստրջումն - ջման }
 - poenitentia - dolor - con-
 tritio - angor - moeror -
 moestitia - aegritudo.

Ստրջացուցանեմ - ցուցի. con-
 tristo - dolore afficio - affli-
 go - decutio - concutio.

Սրածութիւն - թեան. pestis
 - pestilentia - lues.

Սրահ - հի - հից. atrium -
 porticus - aula - velarium
 - impluvium - vestibulum
 - ambitus - cavaedium.

Սրահակ - կի - կաց. parvum
 atrium - aulaeum - velum.

Սրանամ - րացայ. percurro -
 curro - fugio - aufugio - in
 fugam me do - fugam capio
 - evolo - pervolo - volito -
 acuor.

Սրարբեցուցանեմ - ցուցի. ebrio
 - inebrio - infatuo - ad in-
 saniam adigo.

Սրբաբան - նի - նից. trisagium
 canens - divini numinis lau-
 dator - laudes Dei celebrans.

Սրբաբանեմ - նեցի. laudes Dei
 concelebro - divinum numen
 veneror vel benedico - emen-
 do - castigo.

Սրբաբանութիւն - թեան. tri-
 sagium - laudatio Dei.

Սրբաբար (adv.). sancte - pure
 - munditer - caste - clare.

Սրբագոյն - գունի - գունից.
 sanctior - purior - mundior
 - castior - iustior.

Սրբագործեմ - եցի. consecro -
 sanctifico - sanctitatem confe-
 ro - purifico - mundo - sa-
 crifico.

Սրբագործութիւն - թեան. sa-
 crificatio - consecratio - san-
 ctificatio - munus sacerdotale
 - sacer ordo vel ritus.

Սրբազան - նի - նից. sanctissi-
 mus - divinus - spiritalis -

sacerdotalis - venerandus -
veneratione dignus - vene-
rabilis - beatissimus - sa-
cratissimus - sacrosanctus.

Արբազնաբար (*adv.*). sanctis-
sime - purissime - piissime
- castissime.

Արբազնութիւն - **թեան**. san-
ctitas - vitae integritas -
beatitudo - Pontificalis di-
gnitas - sacerdotium.

Արբական - **նի** - **նայ**. sanctus
- purus - immaculatus - in-
teger - mundus.

Արբանամ - **բացայ**. sanctesco
- consecror - iustus fio.

Արբասայ. trisagium canens -
laudes Dei concelebrans.

Արբասացութիւն - **թեան**. tri-
sagium - laudatio divini nu-
minis.

Արբաբար - **րի** - **բաց**. sanctifi-
cans - purificans - mundans
- sanctificator.

Արբեմ - **եցի**. sanctifico - con-
secro - dico - dedico - iustum
reddo *vel* facio - mundo -
emundo - purgo - purifico -
abluo - abstergo - extergeo
- lituro - deleo - sanitati
restituo - sanum facio - sano.

» **արբեմ զմօրսւս**. barbam ton-
deo *vel* pono.

Արբեչ - **բչի** - **բչաց**. purgans -
mundans - purificans - pu-
rificationum - novacula - ton-
sorius culter.

Արբութիւն - **թեան**. sanctitas

- sanctimonia - sanctificatio
- consecratio - purificatio -
puritas - emundatio - mun-
ditia - purgatio - innocentia
- integritas - castitas - ae-
quitas - iustitia - divinitas
- dedicatio - oblatio - mu-
nus - Christi corpus - Eu-
charistia.

» **Արբութիւն** **Արբութեանց**.
Sancta Sanctorum.

» **արբութեամբ** (*adv.*). sancte -
religiose - pie - caste - iuste
- sincere.

Արբուհի - **հւոյ** - **հեաց**. San-
ctissima Dei Genitrix Maria
- sancta virgo *vel* puella.

Արեմ - **եցի**. acuo - exacuo -
acutum *vel* acuminatum red-
do - incito - irritio - exacerbo
- instigo.

Արնթաց - **ցի** - **ցից**. velox -
celer - cito currens - pernix
- rapidus.

Արնթացութիւն - **թեան**. ve-
locitas - celeritas - pernici-
tas - rapiditas.

Արեկայ - **յի** - **յից**. praedator
- grassator - sicarius - latro
- balatro - plebeius.

Արնդ - **րնդի** - **րնդաց**. fistula
- tibia utricularis *vel* utriculo
infixa - organum pneumati-
cum - buccina.

Արնդահար - **րի** - **բաց**. fistula-
tor - utricularius - auletes
- aulaedus - tibicen - buc-
cinator.

Սրովբէ - էի - էից (hebr.). Seraphim.

Սրովբէական - նի - նաց. seraphicus.

Սրուակ - կի - կաց. oenophorum - laguncula - lecythus - alabastrum - amphora - ampulla.

Սրութիւն - թեան. exacutio - acumen - acies - subtilitas - exilitas - velocitas - pernicitas - rapiditas.

Սրունկն - ընկունք - ընկանց }
Սրունք - նից }
crus - tibia - sura - pes.

Սրկապան - նի - նաց. thalamus - gynaeceum - cooperimentum - velarium.

Սրկեմ - եցի. aspergo - conspergo - suffundo.

Սրկումն - կման. aspersio - suffusio.

Սրապէտ - զիտի. corda noscitans - qui novit cor - scrutator animi.

Սրապին (adv.). toto corde vel pectore - ex animo.

Սրապաթ. cupidus - avidus - appetens - desiderans.

Սրանամ - տացայ. animor - animos sumo - exhilaror - exhilaresco - hilaresco - laetor.

Սրառուչ. tristis - moestus - moerens - contristatus - afflictus.

Սրացուցանեմ-ցուցի. animum addo - animos adiicio - eri-

go - laetifico - exhalare - dolore afficio vel vulnero cor.

Սրտայ. animosus - animatus - strenuus - fidens - incitatus.

Սրամական - նի - նաց. iracundus - irascibilis - subiratus - ira - indignatio.

Սրամեմ - եցի vel }
Սրամեմ - մտեցայ } indignor - irascor - furo - bacchor - succenseo - exacerbor.

Սրամեցուցանեմ - ցուցի. furio - exacerbo - fastidio - irrito - lacesso.

Սրամութիւն - թեան. indignatio - ira - iracundia - furor - animositas - stomachus - irritatio.

Սփածանկի - լւոյ - լեաց. cingulum - cinctura - cinctorium - succingulum - tunica.

Սփածանիմ - ծայ. succingo vel cingo me - praecingor - obvolvor - induo me.

Սփածումն - ծման. cinctus - implicatio - implexus.

Սփռւք. sparsio - dilatatio - effusio - diffusio - amplificatio - amplitudo - vastitas.

Սփոփական - նի - նաց. reficiens - recreans - consolatorius - mitigatorius - refrigeratorius - exhortativus.

Սփոփանք - նաց vel }
Սփոփութիւն - թեան } conso-
Սփոփումն - փման }
latio - solatium - solamen

- refectio - recreatio - mitigatio - lenimentum - refrigeratio - placamentum - placatio - exhortatio.

Ափոփեմ - եցի. consolor - solor - reficio - recreo - mitigo - lenio - refrigero - placo - exhortor.

Ափռեմ - եցի. spargo - dispergo - divulgo - vulgo - praedico - propago - diffundo - effundo - semino - sero - extendo - distendo - expando - propono - refero.

Ափռիչ. catenatio - pessulus - commissura.

Ափռումն - ոման. sparsio - praedicatio - propagatio - diffusio - effusio - seminatio.

Աբանչանամ - չացայ. miror - admiror - stupeo - stupefio - obstupesco - attonor - percellor.

Աբանչանք - չանաց }
Աբանչացումն - ցման } miratio
Աբանչումն - չման }
 - admiratio - stupor.

Աբանչացուցանեմ - ցուցի. stupefacio - obstupefacio - attono - celebro - effero - praedico - laudo.

Աբանչեւաբար }
Աբանչեւապէս } (adv.). mirabiliter - mirifice - mire - mirum in modum - attonite - prodigiose.

Աբանչեւագործ - ծի. prodigiorum actor - thaumaturgus -

prodigiosus - mirificus - admirabilis - portentosus.

Աբանչեւագործեմ - ծեցի. prodigia ago - miracula edo *vel* patro - mira facio.

Աբանչեւագործութիւն - թեան. miraculorum patratio - res mira - prodigium - portentum.

Աբանչեւական - նի - նաց }
Աբանչելի - լոյ - լեաց } mirabilis - mirandus - mirus - mirificus - admirabilis - admirandus - prodigiosus - portentosus - inopinatus - insolitus.

Աբանչեւարար - րի. mirabilia faciens - miracula edens - admirabilis - mirificus - prodigiosus - thaumaturgus.

Աբանչելիք - լեաց. prodigium - portentum - miraculum - res mira - admiratio.

» **Աբանչելիս առնեմ**, արարի. mirifico - mira facio - miracula patro.

Աբեմ - մի - մաւ (graec.). habitus monachicus *vel* religiosus - sacerdotalis vestis - talaris tunica.

Աբեմաւոր - րի - րաց. talari tunica indutus - monachus - virgo Deo addicta - sanctimonialis.

Աբեմաւորիմ - րեցայ. induo mihi vestem talarem - vitam ago religiosam - me Deo dico.

Սքողարկեմ - եցի } contego -
Սքողեմ - եցի }

obtego - tego - velo - operio - occulto - abdo - celo.

Սքողումն - զման. tegumentum - velamentum - operimentum - occultatio.

Սօս - սի - սոյք - սից } populus
Սօսի - սւոյ - սեայ }

alba - abies - pinus - pinea - cupressus.

Սօսանուէր. pineto consecratus vel addictus.

Սօսաւիւն }
Սօսափիւն } crepitus - sonitus
Սօսիւն }

- sonus - strepitus - fremitus - fragor.

Սօսափիւմ - փեցայ. contremisco - contremo - tremo - trepido - timore concutior - paveo - horresco - fremo.

Ս

Ս, աթ

Ս, աղեմ - եցի. curro - cursito - pervolo - salio - subsilio - saltito.

Ս, աղբ - զեր - զերք - զերց (- զերայ). tigris - panthera.

Ս, ալ vel Ս, աղք - զեց. cursus - curriculum - decursus - effluxus.

» վազս առնում, առի. curro - curso - pervolo - salio - saltito - salto.

Ս, աղեմ - եցի. insilio - salio - curro - aggredior - supero - praetereo - deficio.

» 'ի վեր վաղեմ. exsilio - prosilio.

Ս, աղվաղեմ - եցի. cursito - saltito - exsilio - salio.

Ս, աթսնամեան - մենի - մենից. sexaginta annorum - sexagenarius.

Ս, ախ

Ս, աթսնաւոր - ըի - ըաց. sexagesimus - sexageni.

Ս, աթսնեակ - եկի - եկաց } se-
Ս, աթսուն - սնի - սնից } xaginta - sexageni.

Ս, աթսնեորդ - դի - դաց. sexagesimus.

Ս, ախ - խի - խից. praecipitium - praiceps locus - praerupta loca - rupes - gurges - vorago.

Ս, ախճան - նի - նաց. finis - consummatio - terminus - terminatio - extremum - scopus - exitus - eventus - perfectio - meta - intentio - propositum - consilium - mors - obitus - lethum.

» վախճան առնեմ, արարի. finem impono - terminos statuo - termino - absolvo - conficio - finio.

» 'ի վախճան առուքս *vel* ժամանակաց. novissime - nuperime - postremo.

Մ, ախճանեալ - ելոյ - ելոց. mortuus - vitâ defunctus - extinctus.

Մ, ախճանեմ - եցի *vel* etiam }

Մ, ախճանեցուցանեմ - ցուցի } finio - absolve - conficio - perficio - termino - consummo - occido - interficio - extermino.

Մ, ախճանիմ - նեցայ. vitam finio - vitâ defunctus sum - morior - diem supremum obo - e vita cedo - expiro - consummor - finem habeo - requiesco.

» մահու վախճանիմ. morte morior - meo fato defungor.

Մ, ախնակ - կի - կաց. matus - maturatus - tempestivus.

Մ, ախս - սի - սաւ. humerale - pectorale Pontificis - stola - amiculum - cinctorium.

Մ, ահհ (inter.). vah! - heheu! - hei! - heia! - oh! - vae!

Մ, ահան - նի - նաց. scutum - clypeum - clypeus - parma.

Մ, ահանակ - կի - կաց. scutulum - parmula - parvum clypeum.

Մ, ահանակիր - կրի - կրաց }

Մ, ահանաւոր - րի - րաց } scutigerulus - clypeatus - parmatus - scutatus.

Մ, աղ (adv.). antiquitus - an-

tea - prius - primum - iamdiu - iampridem - olim - cito - subito - illico.

» վաղ քաջ ընդ առաւօտն (adv.). valde diluculo - multo, bene *vel* primo mane.

Մ, աղ - զու. crastinus *vel* posterus dies.

Մ, աղադոյն (adv.). cito - citius - citiusquam - celerius - longe ante - antiquitus.

Մ, աղակաւոր - րի - րաց. parvus gladius - gladiolus - culter - ensiculus - sicala - gladio armatus - ensifer - ensiger.

Մ, աղահաս *vel* }

Մ, աղահասիկ } immaturus -

Մ, աղահասուկ } praematurus - praecox - praecoquus - acerbus.

Մ, աղամեռիկ լինեմ, եղէ. improviso morior - repentina morte obo - immatura morte rapior.

Մ, աղայարոյց լինիմ, եղէ. mane exsurgo - diluculo e cubitu *vel* lecto surgo.

Մ, աղեմի. antiquus - priscus - vetustus - vetus.

Մ, աղեւ - զուի. crastina dies - cras mane - tempus matutinum.

» 'ի վաղեւ անդր (adv.). postero mane - postridie - postera *vel* altera die - cras.

Մ, աղճան - նի - նաց Vid. Մ, ախճան :

Վ աղորդայն - նի (-նոյ). mane
- tempus matutinum.

» 'ի վաղորդայնէ մինչեւ 'ի
վաղորդայն. singulis diebus
- quotidie.

Վ աղու, Վ աղուց vel 'ի վա-
ղուց հետէ (adv.). olim -
iampridem - iamdiu - diu
- longe ante - antiquitus.

Վ աղվաղ vel Վ աղվաղակի
(adv.). cito - subito - ce-
leriter - continuo - illico -
statim - velociter - repente.

Վ աղվաղեմ - եցի. festino -
propero - celeritate utor -
accelero - praevenio.

Վ աղվաղկոտ - տի - տաց. fe-
stinans - properans - impa-
tiens - inconstans - volaticus
- arrogans.

Վ աղվաղութիւն - թեան. fe-
stinatio - properatio - cele-
ritas - velocitas.

Վ աղբ - զեր. securis - ascia
- pugio - pugiunculus - gla-
diolus - ensiculus.

Վ աղբաւոր - ըի - բաց. secu-
rifer - securifer - ensiger -
ensifer.

Վ աղբաջ (adv.). primo mane
- mature.

Վ աճառ - ոի (-ոոյ) - ոաց vel
- ոու - ոուց. negotiatio - ne-
gotium - mercatura - com-
mercium - nundinatio - ven-
ditio - emtio - licitatio -
pactio - contractus - conven-
tum - mercatus - emporium.

Վ աճառական - նի - նաց. ne-
gotiator - mercator - nun-
dinator - venditor - aliena-
tor - emtor - promus con-
dus - cellarius.

Վ աճառականութիւն - թեան.
commercium - mercimonia -
mercatura - res - negotium
- negotiatio - nundinatio.

Վ աճառանոց - ցի - ցաց vel

Վ աճառատեղի - դոյ - ղեաց

Վ աճառարան - նի - նաց vel

Վ աճառափողոց - ցի - ցաց

forum nundinarium - nun-
dinae - mercatus - emporium.

Վ աճառաշահ. mercatorius -
negotians - lucrativus - lu-
crosus - opulentus.

Վ աճառաշահութիւն - թեան.
negotiatio quaestuosa - lu-
crum - emolumentum - mer-
catura - nundinatio.

Վ աճառեմ - եցի. vendo - ve-
nundo - venum trado vel do
- mercor - nundinor - alie-
no - abalieno - mercaturam
facio - trado - reddo - muto.

Վ աճառիմ - ռեցայ. veneo -
venum eo - venundor.

Վ այ vel Վ այ վայ (inter.).
vae! - vah! - heu!

» վայ ինձ vel վայ է ինձ. vae
vel hei mihi! - me miserum!

Վ այ - յի - յեց (-յոյ - յոց).
calamitas - miseria - aeru-
mna - eiulatio - ploratus -
ululatus - gemitus - fletus
- luctus - lacrymae.

Այեղ - ւք - լեց. gaudium - laetitia - iucunditas - usus - fructus - delectatio - gustatus - deliciae - commodum - voluptas.

» Վայեղ է, էր. decet *vel* decebat - convenit - ad rem pertinet - attinet - spectat - prodest.

Այեղեմ - լեցի. fruor - perfruor - utor - potior - gusto - particeps sum - participo - percipio - oblector - delector - iucunditatem habeo.

» Վայեղէ, վայեղէր. convenit - decet - attinet - pertinet - spectat.

Այեղումն - լման. gustatus - delectamentum - usus - fructus - decor - decus.

Այեղուչ. conveniens - congruus - aptus - concinnus - idoneus - decens - decorosus - decorus - formosus - pulcher - amabilis - delectabilis - iucundus.

* Այեղաբանութիւն - թեան. elegantia - verborum concinnitas.

Այեղաբար }
 Այեղահի } (adv.). conve-
 Այեղապէս }
 nienter - congruenter - apte - concinne - idonee - decenter - decore - formose - pulchre - amabiliter - rite - iure - merito.

Այեղահան - նի - նաց. decens - congruus - conveniens - aptus - idoneus - accommodatus.

Այեղանամ - չացայ. me concinno - ornor - exornor - splendo - decoror - utor - fruor.

Այեղանք - նաց *vel* }
 Այեղութիւն - թեան } decen-
 tia - decor - decus - concinnitas - elegantia - claritas - exornatio - ornatus - ornamentum - figura - aspectus - vultus - felicitas - candor - nitor - delectatio - prosperitas - beatitudo.

Այեղմ - եցի. eiulo - ululo - ululatus edo - gemo - ingemo - ingemisco - lacrymis me do *vel* prosequor - deploro - ploro - fleo - lugeo - clamo - exclamo.

Այթեմ - եցի. fundo - effundo - perfundo - exhaurio - vacuo.

Այիւն *vel* }
 Այլումն - յման } eiulatus -
 ululatus - gemitus - ploratus - fletus - luctus - clamatatio.

Այր - ըի - ըից (- ըաց). locus - spatium - intervallum - interstitium - campus - rus - ager restibilis - regio.

» Վայր մի (adv.). modicum - paullulum - momento temporis.

» 'ի մի վայր ժողովիմ- վեցայ.
convenio - confluo - congregor - adunor.

» 'ի վայր (*adv.*). infra - deorsum.

» ընդ վայր հարկանեմ *Vid. in Բնդ վայր :*

» ցայդ վայր (*adv.*). usque huc vel adhuc - hucusque.

» ցոր վայր (*adv.*). quocumque - ubicumque - alicubi.

Այրաբար (*adv.*). humiliter - demisse - frustra - nequicquam - incassum - inaniter - inutiliter.

Այրադ - դի - դաց. silvaticus - silvester - ferus - crudelis - immanis - saevus - agrestis - rusticus - rudis - hebes - imperitus.

Այրազանամ - դացայ. furo - bacchor - ferocio - saevio - desaevio.

Այրազաւիթ - ւթի - ւթաց. subdialia - cavaedium - cavum aedium.

Այրազութիւն - թեան. feritas - crudelitas - immanitas - saevities - ruditas - rusticitas - hebetatio - imperitia.

Այրաթան - նի - նաց. localis - ruralis.

Այրապար (*adv.*). frustra - temere - gratis - incassum - sine caussa - inutiliter - simpliciter - repente - inconsulto - indiscriminatim -

inaniter - nequicquam - superficie tenuis - leviter.

Այրապար - ըի - ըաց. vanus - inanis - vacuus - inutilis - curiosus - temerarius.

Այրենաբար } (*adv.*). furiose
Այրենապէս }
- furenter - furialiter - ferociter - truculenter - immaniter - saeviter - atrociter - rustice - inurbane - barbaramente.

Այրենաբարոյ - յի - յից vel }
Այրենամիտ - մտի - մտաց }
silvaticus - ferus - furens - furiosus - furibundus - barbaricus - rusticus - agrestis - inhumanus - inurbanus.

Այրենազոյն - զունի - զունից. ferocior - atrocior - truculentior - immanior - saevior - silvestrior - agrestior - rusticior.

Այրենական - նի - նաց }
Այրենի - նայ - նեաց } ferox
- atrox - truculentus - immanis - saevus - barbarus - silvester - silvestris - agrestis - rusticus - inurbanus.

Այրենանամ - կնացայ. ferocio - furo - saevio - bacchor - insanio - in iras exandesco - rabo - irascor - indignor - efferor - exasperor - exacerbior.

Այրենացուցանեմ - ցուցի. agrestem reddo - in rabiem

ago - furio - effero - exaspero - exacerbo.

Ա՛յրենութիւն - թեան. furor - feritas - ferocitas - insania - truculentia - saevitia - atrocitas - immanitas - inhumanitas - rusticitas.

Ա՛յրիկ մի (adv.). modicum - parum - paullum - pauxillum - tantillum.

Ա՛յրկեան - ենի - ենից (-նաց)

Ա՛յրկենի - նույ - նեաց }
horae sexagesima pars - horae momentum - temporis punctum.

» 'ի վայրկեան ժամանակի. in momento vel puncto temporis - in ictu oculi - repente - illico.

Ա՛նական - նի - նաց. monachus - coenobita - sodalis - religiosus - abbas.

Ա՛նականութիւն - թեան. monachismus - disciplina vel vita monastica - abbatis dignitas.

Ա՛նապան - նի - նաց. custos domus.

Ա՛նգ - գի - գից }
Ա՛նկ - կի - կից } vox - sonus
- syllaba - tonus - modus
- modulatio.

Ա՛նգակ - կի - կաց. cavea - extimum fenestrae rete - cancellum - clathri - cassis - reticulum - verriculum - sagena - craticulum - craticula - sporta - cophinus - fiscina

- cista - tentorium - tabernaculum.

Ա՛նգակադործ vel etiam Ա՛նգակապատ-տի-ից (-աց) }
reticulatus - cancellorum in modum dispositus - reticulus - cancellum - clathrum.

Ա՛նեաք - երոյ. monasteria - coenobia.

Ա՛նեմ - եցի. pello - expello - propulso - eiicio - in fugam verto - vinco - supero - debello - frango - confringo - premo - ulciscor - periclitator - experior.

Ա՛նի vel Ա՛կն վանի. crystallum - beryllus.

Ա՛նք - նաց (-նից vel - նուց). monasterium - coenobium - diversorium - domicilium - domus - hospitium - mansio - praetorium - tabernaculum - tugurium - ovile - caula.

» վանս ունիմ, կալայ. hospitor - divortor - diversor - incolo - habito.

Ա՛աշ vel Ա՛շ վաշ (inter.). oh! - heu! - proh! - vah! - etiam atque etiam.

Ա՛աշի - խի (-խոյ) - խից vel - խու - խուց. foenus - usura - abundantia.

Ա՛աշխամիով - ոփի - ոփից }
Ա՛աշխառու - ուռի - ուռաց }
foenerans - foenerator - foenore aliquid accipiens vel sumens - usurarius.

Ա՛աշխառութիւն - թեան. foe-

neratio - ars sordida usura-
rii.

Վ, աշխեմ - եցի. foenero - foe-
neror.

Վ, աշտ - տի - տից (- առ -
առց). turma - cohors - pe-
ditatus - exercitus.

Վ, առ - ուի - ուից. velamen -
velamentum - vexillum - si-
gnum - insigne.

Վ, առարան - նի - նաց. focus
- foculus - focula - rece-
ptaculum ignis - clibanus.

Վ, առեակ vel Վ, առեկ. pullus
gallinaceus - pullastra.

Վ, առեմ - եցի. armo - armis
instruo vel praecingo - uro
- accendo.

» Հրով վառեմ. inflammo - in-
cendo - comburo - aduro.

Վ, առիմ - ռեցայ. armor - arma
induo, capio vel sumo - ac-
cendor - inflammor - ardeo
- exardesco - candesco -
ignesco - conflagro - flagro.

Վ, առուհն - ռման. inflammatio
- incensio - ardor - ustio
- conflagratio - aestus.

Վ, ան (praep.). propter - ob
- de - per - gratiâ - caussâ.

» վան զի (coni). quoniam -
quia - nam - etenim - quan-
doquidem - quod.

» վան է՞ր (adv.). quare? -
cur? - quid est cur?

» վան որոյ (coni.). propterea
- quapropter - propter hoc
- ideo - quare.

Վ, աստակ - կոյ - ոց (- կի - աւ).
labor - opus - opera - fati-
gatio - defatigatio - lassitudo - molestia - dolor -
elaboratio - nisus - conatus
- studium.

» վաստակ լինիմ, եղէ. operor
- ago - elaboro - nitor -
- conor - defatigor - lassesco
- lassor.

Վ, աստակակից. operarius - coo-
perator - adiutor - auxilia-
tor.

Վ, աստակասէր - սիրի - սիրաց.
actor - operarius - laboris
amans - studiosus.

Վ, աստակաւոր - րի - րաց. ope-
rans - operarius - agricola
- rusticus - lassatus - de-
fessus - fractus.

Վ, աստակեմ - եցի vel
Վ, աստակիմ - կեցայ } laboro -
elaboro - fatigor - operor -
ago - conor - nitor - lassor
- lassesco - defetiscor.

» վաստակս վաստակիմ. elaboro
- laboro - defatigor.

Վ, աստակու թիւն - թեան. opus
- labor - elaboratio - exer-
citatio.

Վ, ատ - տի - տից (- տաց). pi-
ger - ignavus - iners - ti-
midus - pavidus - vilis -
malus - otiosus.

Վ, ատաբախտ - տի - տից } infe-
լիք } infelix - infortunatus - calami-
tosus - miser - aerumnosus.

Աստաբախտութիւն - թեան.
infelicitas - infortunium -
res adversae - calamitas -
miseria - aerumna - sors
dura.

Աստազգի - զգույ - զգեաց.
humilis genere - obscurus -
plebeius - ignotus - inco-
gnitus - degener - ignobilis.

Աստազգութիւն - թեան. igno-
bilis - humilitas.

Աստանամ - տացայ. pigresco
- desidiae me do - timeo -
pavesco - cunctor - otior.

Աստանշան } vilis - ignavus
Աստանուն }
- contemnendus - abiectus
- inauspicati nominis.

Աստաշնորհ - հի - ից (-հաց).
ingratus - beneficii imme-
mor.

Աստառողջ. valetudinarius -
infirmus - debilis - causarius
- invalidus - vitiosus - no-
xius - nocivus.

Աստառողջութիւն - թեան.
infirmitas - debilitas - im-
becillitas - valetudo - ae-
grotatio.

Աստասիրտ - սրտի - սրտաց.
ignavus - timidus - meticu-
losus - pavidus - formidolo-
sus.

Աստասրտեմ - եցի vel }
Աստասրտիմ - տեցայ } timeo
- subtimeo - metuo - for-
mido - paveo - pavesco -
deficio - langueo.

Աստասրտութիւն - թեան. i-
gnavitas - ignavia - timidi-
tas - timor - pavor.

Աստեմ - եցի vel } hebesco -
Աստիմ - տեցայ }
hebetesco - obtundor - de-
bilitor - languesco - oculis
laboro - caecutio.

Աստթար - ըի - ըից (-բաց).
vilis - tenuis - vitiosus -
malus - depravatus - abie-
ctus - perditus - dissolutus
- intemperans - libidinosus.

Աստթարագոյն - գունի - գու-
նից. vilior - inferior - deterior
- peior - minor - abiectior.

Աստթարանամ - բացայ. dete-
rior vel ignavus fio - in pe-
ius ruo - ludificor - animo
cado vel deficio - superor -
vincor.

Աստթարեմ - եցի vel etiam }
Աստթարեցունեմ - ցուցի }
vilem reddo - in fugam verto
- vinco - supero - debilito
- infirmo - enervo - irrideo
- ludifacio - vitupero - vi-
lipendo - exprobro - asper-
nor.

Աստթարութիւն - թեան. de-
lictum - ignavia - timiditas
- debilitas - infirmitas - da-
mnum - defectus - irrisio -
animi demissio - humilitas.

Աստեմ - եցի. dissipio - di-
spergo - disperdo - prodigo
- profundo - disgrego - con-
sumo - absumo - impendo

— in nihilum redigo — iacturam facio.

Ա ատու թիւն — թեան }
 Ա ատու մն — անման } dissipatio — dispersio — disperditio — prodigientia — profusio — iactura.

Ա ատու էր — ուիրի — ուիրաց. malus — scelestus — sceleratus — improbus — impudens — protervus — inverecundus.

Ա ատու թիւն — թեան. pigritia — inertia — desidia — segnitates — socordia — imbecillitas — timiditas — timor — pavor — licentia — intemperantia — improbitas — malitia — culpa — ingratus animus — debilitas — infirmitas.

Ա ար. usus — usurpatio — adhibitio — usufructus — tractatio.

» 'ի վար առնում, առի vel արկանեմ — կի. utor — usurpo — adhibeo — excolo — fruor.

Ա արագոյր — գուրի — գուրից (- րաց). velum — velamen — velamentum — velarium — operimentum — tegumentum — siparium — aulaea.

Ա արագոյր ձիւք. thalamus — gynaeceum.

Ա արագուրեմ — եցի. velo — tego — contego — obtego — operio.

Ա արալ — զի — զաց. aper — sus silvester.

Ա արալաբար }
 Ա արալօրէն } (adv.). more

aprimo vel aprugineo — ritu ferarum.

Ա արալանամ — զացայ. saevio — desaevio — ferocio — furo.

Ա արալացուցանեմ — ցուցի. furio — in furorem ago — armo.

Ա արակիմ — կեցայ. implicor — involvor — contagione inficior — contaminor — coinquinor — misceor.

Ա արան — նի vel etiam }

Ա արանք — նից (- նաց) } haesitatio — dubitatio — angor — sollicitudo — cura — molestia — consternatio — insidiae.

Ա արանեմ — եցի vel etiam }

Ա արանեցուցանեմ — ցուցի } angō — vexo — avertō — pertraho — insidias tendo, paro vel struo.

Ա արանիմ — նեցայ. haesito — dubito — haereo — angor — vexor — torqueor — machinor — insidior.

Ա արանումն — նման. dubitatio — haesitatio — angor — molestia — cura — sollicitudo — pendens animus.

Ա արապան — նի — նաց. capistrum — habena — frenum.

Ա արապանակ — կի — կաց. clams — pallium — amictus.

Ա արատեմ — եցի vel etiam }

Ա արատեցուցանեմ — ցուցի } dispergo — dissipo — abduco — expello — propello — eiicio — disiungo — seiungo — dissocio — segrego.

Ա, արատումն - տման. dissipatio - remotio - propulsatio - eiectio - disiunctio - dissociatio - seiunctio.

Ա, արգիմ - գեցայ. curro - currito - curso - irruo - impetum facio - pergo.

Ա, արդ - դի (- դոյ) - դից vel - դուց. rosa - rosula.

Ա, արդազին }
Ա, արդազոյն } rosaceus - rosatus - roseus - purpureus.

Ա, արդաթուփ - թփոյ. rosarius rubus - rosarium - rosetum.

Ա, արդապետ - աի - տաց. doctor - magister - praeceptor - praepositus - praefectus.

» վարդապետ լինիմ, եղէ. doceo - edoceo - instituo - erudio.

Ա, արդապետական - նի - նաց. doctoris proprius - ad doctrinam pertinens - magistralis - dogmaticus.

Ա, արդապետանոց - ցի - ցաց }
Ա, արդապետարան - նի - նաց }

Ա, արդապետոց - ցի - ցաց } collegium - schola - gymnasium - seminarium.

Ա, արդապետեմ - տեցի. edoceo - doceo - erudio - instituo - sacram concionem habeo - concionor.

Ա, արդապետութիւն - թեան. doctrina - scientia - institutio - eruditio - sacra oratio - concio.

Ա, արդապետութիւն (adv.). docte - erudite - perite - scienter.

Ա, արդաջուր - ջրոյ. aqua rosacea - rosaceum.

Ա, արդալառ - ոի. rosae coruscatio - festum Transfigurationis D. N. I. Christi.

Ա, արդատեակ }
Ա, արդատիկ } rosaceus - rosatus - roseus - purpureus.

Ա, արդենի - նւոյ - նեաց. rosarium - rosetum - rosarius rubus.

Ա, արեմ - եցի. aro - sero - semino - spargo - dispergo - duco - deduco - reduco - agito - impello - rego - dirigo - moderor - gubernor - remigo - administro - dispono.

» դերի վարեմ Vid. in Պերի :

» ի խաղաղութիւն վարեմ. in pace reconcilio - concilio - placo - pacifico.

» կեանս վարեմ. vitam agito - aetatem ago vel dego - tempus aetatis traduco.

Ա, արժ - ժի - ժից. exercitium - exercitatio - educatio - institutio - disciplina - peritia - meditatio - diligentia - occupatio - vacatio - studium - conatus.

Ա, արժանոց - ցի - ցաց }

Ա, արժարան - նի - նաց }

Ա, արժոց - ցի - ցաց }

gium - schola - gymnasium - monasterium - coenobium.

Ա, արժապետ - աի - տաց. professor - magister - ludima-

gister - moderator gymnasii
- doctor.

Մ արժապետութիւն - թեան.
munus professoris - magister-
rium - doctoris gradus - do-
ctrina - disciplina.

Մ արժեւէք - լեաց. frenum -
habena - lorum.

Մ արժեմ - եցի. exerceo - in-
stituo - erudio - educo -
rego - modero - informo -
tracto - doceo - edoceo.

Մ արժենամ - եցայ } me exer-
ceo - institutor - erudior -
educor - informor - do -
edisco - perdisco.

Մ արժուութիւն - թեան } institu-
tio - disciplina - eruditio -
doctrina - exercitatio - e-
xercitium - studium.

Մ արիմ - րեցայ. utor - usur-
po - ducor - agor - exa-
gitor - conversor - persequor
- concurreo.

Մ արիւն - րէի - րաց. guberna-
tor - moderator - rector -
praefectus - praeses.

Մ արկ - կի - կից (-կաց). ae-
stimatio - iudicium - sen-
tentia - opinio - fama - laus
- bonum nomen - calculus
- supputatio - compensatio
- remuneratio.

Մ արկանիմ - կայ - կուցեալ.
existimo - arbitror - opinor
- iudico - puto - censeo -

credo - numero - dinumero
- supputo.

Մ արձ - ձու (- ձոյ) - ձուց.
merces - conductum - loca-
rium - pensio - stipendium
- salarium - minerval.

» 'ի վարձու առնում, առի vel
ռնիմ, կալայ. conduco.

» 'ի վարձու տամ, ետու. loco
- eloco - locito - aedes lo-
candas proscribo.

» Հատուցումն վարձուց. remu-
neratio - praemium.

» վարձս արկանեմ - կի vel
ղնեմ, եղի. conventionem vel
conventum facio - paciscor
- convenio.

Մ արձակ - կի - կաց. cantatrix
- saltatrix - choralistria.

Մ արձանք - նաց. donum - dos
- merces - arrhabo.

Մ արձաօրեմ - եցի. remunero
- compenso - rependo -
mercedem do - stipendium
persolvo.

Մ արձաօրութիւն - թեան. re-
muneratio - praemium - com-
pensatio.

Մ արձաւոր - րի - րաց. merce-
narius - mercede conductus.

Մ արձեմ - եցի vel } conduco -
Մ արձիմ - ձեցայ }
foeneror - lucror - lacrifacio
- doto - dotem constituo

Մ արձկան - նի - նաց. merce-
narius - inquilinus - lupa
- meretrix - mercede con-
ductus.

Ա, արձկանեմ - եցի *vel etiam* }
 Ա, արձկանեցուցանեմ - ցուցի }
 conduco.

Ա, արձկանութիւն - թեան.
 conditio mercenarii - status
 operarii mercede conducti.

Ա, արմ - մի - մից (- մաց). la-
 queus - pedica - insidiae -
 plaga - rete - decipulum.

Ա, արմարկեմ - եցի. insidias fa-
 cio, paro, struo *vel* tendo -
 insidior - illaqueo.

Ա, արնգենի - նւոյ - նեաց }
 Ա, արնկենի - նւոյ - նեաց } plan-
 ta cucumeris.

Ա, արշամակ - կի - կաց. suda-
 rium - sudariolum - semi-
 cinctium - strophium - ve-
 lamen - velum - cidaris.

Ա, արշամակապատ - տի - տաց.
 sudario cinctus *vel* tectus -
 velatus.

Ա, արունդ - բնդոյ (- բնդի) }
 Ա, արունկ - բնկոյ (- բնկի) } cu-
 cumis - citreum malum -
 obsonium.

Ա, արշութիւն - թեան. regi-
 men - imperium - modera-
 tio - cura - administratio
 - gubernatio.

Ա, արս - սի - սից. coma - cae-
 saries - capillamentum - ca-
 pillus - pilus.

Ա, արսագեղ }
 Ա, արսալեց } comatus - capil-
 laceus - capillatus.

Ա, արսակ - կի - կաց. avena -
 segetes.

Ա, արսակալ - լի - լաց. crista
 - conus - diadema.

Ա, արսալիւրայ - յի - յից (- յց) }
 Ա, արալիւրայ - յի - յից (- յց) }
 tonsor - subditiciae comae
 textor.

Ա, արսաւոր - ըի - ըաց. capil-
 latus - comatus - cometes
 - cometa - densus - umbro-
 sus - umbrifer.

Ա, արսեմ - եցի. figo - affigo -
 defigo - configo - infigo -
 - pango - impingo - sus-
 pendo - percutio - impello.

Ա, արտիք - տեաց. interiora fe-
 moralia - interius subligar
 - bracae.

Ա, արք - բուց. usus - usurpa-
 tio - adhibitio - agendi ra-
 tio - vita - vitae *vel* viven-
 di ratio - mores - conversa-
 tio - convictus - contuber-
 nium.

Ա, աւաշ - շի - շեց (- շաց) }
 Ա, աւաշոտ - տի - տաց } in-
 temperans - libidinosus -

impurus - dissolutus - lu-
 xuriosus - lascivus - impu-
 dicus - perditus - licentio-
 sus - incontinens - petulans.

Ա, աւաշանամ - շացայ }
 Ա, աւաշեմ - շեցի *vel* } libidi-
 Ա, աւաշիմ - շեցայ } nor - luxurior - lascivio.

Ա, աւաշոտութիւն - թեան }
 Ա, աւաշութիւն - թեան } in-
 temperantia - libido - impu-
 ritas - venus - luxuria -

lascivia - impudicitia - licentia - incontinentia - petulantia.

Ա ակեր - ըի - բաց vel } cre-
Ա ակերական - նի - նաց }
dibilis - acceptus - ratus -
authenticus - fidus - fidelis
- certus - exploratus - se-
curus - tutus.

Ա Կ - Հի - Հից. excellens -
excelsus - praestans - egre-
gius - eminens - eximius -
magnificus - splendidus -
supernus - caelestis.

Ա Կհազոյն - գունի - գունից.
excellenter - excelsior - e-
minentior - praestantior -
melior - potior.

Ա Կհազն - զին - զինք (- զունք)
- զանց. nobilis - nobili loco
natus - illustris - clarus.

Ա Կհանձն - ձին - ձինք (- ձունք)
- ձանց. magnanimus - gene-
rosus - primarius vir - patri-
cius - procures - optimates.

Ա Կհանձնութիւն - թեան. ma-
gnanimitas - animi magni-
tudo - generositas.

Ա Կհեր - ըի - բաց (- ըոյ - բոյ) }
Ա Կհերոս - տի - տաց }
ignavus - piger - iners -

meticulosus - timidus - pa-
vidus - formidolosus - lan-
guidus - languens.

Ա Կհերեմ - բեցի } timeo - sub-
Ա Կհերիմ - բեցայ }
timeo - pertimesco - metuo
- paveo - pavesco - formido

- trepido - contremisco -
tremo - defatigor - languo
- desidiae me do - pigresco
- deficio.

Ա Կհերութիւն - թեան } igna-
Ա Կհերումն - բման }
via - segnities - desidia -
inertia - timiditas - timor
- metus - pavor - formido.

Ա Կղար - ըի - բաց. bardocucul-
lus - cucullio - velamen -
velamentum - velum.

Ա Կտասան - նի - նից. sexdecim
- sedecim.

Ա Կտասաներորդ - դի - դաց.
sextus decimus.

Ա Կտասանօրեայ. sexdecim
dierum.

Ա Կր 'ի վայր (adv.). supra
et infra - sursum deorsum
- perturbate - praepostere.

Ա Կր 'ի վեր (adv.). super -
supra - sursum - foris - fo-
ras - forinsecus - longe.

Ա Կր 'ի վերոյ (adv.). super-
ficie tenuis - strictim - te-
nuiter - leviter - obiter.

Ա Կրաբերեմ - բեցի (- ըի). eri-
go - sublevo - effero - pro-
fero - veho - induco - mu-
nus offero - comparo - con-
fero - produco - refero -
patefacio - manifesto.

Ա Կրաբերութիւն - թեան } a-
Ա Կրաբերումն - բման }
scensio - oblatio - munus
- comparatio - relatio - a-
nalogia - cruditas.

Ա կրագոյն - գունի - գունից.
superior - supremus - sum-
mus.

» վերագոյն (*adv.*). superius -
supra - prius - antea - ante.

Ա կրադարձ - ձի - ձից. rever-
sio - reditus - translatio.

Ա կրաթեւեմ - լեցի *vel etiam* }

Ա կրաթուչեմ - աեայ - առեցեայ }
sursum volo - supervolo -
evolo - praetervolo - exaltor
- attollor.

Ա կրածեմ - ծեցի (-ծի). educo
- reduco - conduco - afferro
- attollo - elevo.

Ա կրականգնեմ - նեցի. erigo -
restituo - restauro - instauro
- reficio - renovo - resuscito
- ad vitam revoco - a mor-
tuis excito.

Ա կրականգնումն - գնման. e-
rectio - restitutio - restaura-
tio - instauratio - refectio
- renovatio.

Ա կրակացու - ցուի - ցուաց.
praepositus - praefectus -
praeses - praesul - antistes
- magister - moderator -
rector - auctor - protector
- defensor - propugnator -
inspector - administrator.

» վերակացու լինիմ, եղէ. prae-
sum - inspicio - inspecto -
assisto - praesideo - defen-
do - provideo - administro.

Ա կրակացութիւն - թեան.
praefectura - administratio
- gubernatio - moderatio -

regimen - praesidium - in-
spectio - inspectatio.

Ա կրակոչեմ - չեցի *vel* }
Ա կրածայնեմ - նեցի } revoco
- devoco - declamo - alta

voce pronuntio - acclamo -
exclamo - arcesso - appello
- nuncupo - cognomino -
celebro - praedico - laudo.

Ա կրամբառնամ - բարձի. extol-
lo - attollo - sustollo - effero
- sublevo - elevo.

Ա կրայ *vel* 'ի վերայ (*praep.
et adv.*). super - supra - in
- ob - propter.

» 'ի վերայ կամ, կացի *vel* հա-
սանեմ - սի. capio - intelligo
- percipio - intellectu con-
sequor.

Ա կրանամ - բացայ. extollor -
elevor - feror - assumor -
auferor - ascendo - discedo
- recedo.

Ա կրանորոգեմ - գեցի. renovo
- instauro - restauro.

Ա կրանստիմ - տայ. residuo -
insideo - conscendo.

Ա կրապատուեմ - ուեցի. vene-
ror - revereor - colo - ob-
servo - honoro.

Ա կրատեսուչ - սչի - սչաց. in-
spector - praefectus - prae-
ses - praesul - episcopus.

Ա կրատեսչութիւն - թեան.
inspectio - praefectura.

Ա կրարեմ - կեցի. operio -
tego - contego - obtego -
velo - amicio.

Ա, Էրարկու - ուկ - ուաց. *epitogium* - *amictus* - *clamys* - *indumentum* - *vestimentum* - *velamen* - *cucullus*.

Ա, Էրացումն - ցման. *elevatio* - *assumptio* - *ascensio*.

Ա, Էրացուցանեմ - ցուցի. *porto* - *gero* - *fero* - *elevo* - *sublevo* - *attollo* - *extollo* - *sustollo*.

Ա, Էրափոխումն - խման. *assumptio* B. *Mariae Virginis* - *translatio in coelos*.

Ա, Էրին - ընոյ - ընոց. *supernus* - *superus* - *superior* - *altus* - *excelsus* - *editus* - *externus* - *exterior*.

Ա, Էրծանեմ - նեցի (- նեայ). *scriptum recito* - *recognosco* - *lego* - *perlego* - *lectito* - *librum evolvo*.

Ա, Էրծանող - ղի - ղաց. *lector* - *recitator* - *interpres* - *explicator* - *explanator*.

Ա, Էրծանութիւն - թեան. *lectio* - *recitatio* - *recognitio* - *explicatio* - *explanatio*.

Ա, Էրհամբառնամ - բարձի *Vid.*

Ա, Էրամբառնամ:

Ա, Էրմակ - կի - կաց. *lodicula* - *stragulum* - *operatorium*.

Ա, Էրնագիր - գրոյ - գրոց (- գրի - գրաց). *inscriptio* - *titulus* - *commemoramentum*.

Ա, Էրնազուռն - զրան. *ianua superior* - *cataractes* - *canelli* - *clathri*.

Ա, Էրնական - նի - նաց } *super-*
Ա, Էրնային - յնոյ - յնոց } *nus* - *superus* - *caelestis* - *caelicolae* - *angelus*.

Ա, Էրնահողմն - ման - մանց. *pars superior*.

Ա, Էրնայարկ - կի - կաց *vel* }
Ա, Էրնատուն - տան - տանց } *coenaculum* - *superior vel* *editior* *pars domus* - *tugumentum* - *tectum* - *palatus* - *lucus* - *delubrum*.

Ա, Էրոյ *vel* 'ի վերոյ (*adv. et praep.*). *super* - *supra* - *superne*.

Ա, Էրուսա. *supernus* - *superus*.

» 'ի վերուսա (*adv.*). *superne* *desuper* - *de caelis* - *iam* - *olim* - *antea* - *ab initio*.

Ա, Էրջ - ջի - ջեց (- ջոյ - ջոց). *finis* - *extremum* - *extremitas* - *summum* - *summitas* - *vertex* - *cacumen* - *fastigium* - *cauda* - *penis* - *fimbria* - *lacinia* - *ora* - *margo* - *extremum vel novissimum agmen*.

* Ա, Էրջաբան - նի - նեց *vel* }

* Ա, Էրջաբանութիւն - թեան } *peroratio* - *orationis conclusio* - *epilogus* - *clausula*.

Ա, Էրջանամ - ջացայ. *retrocedo* - *retrogradior* - *recedo* - *secedo* - *desisto* - *desum* - *remaneo* - *impar sum* - *minor* - *obeo*.

Ա, Էրջապահ - հի - հաց. *no-*

vissimum agmen - extremi agminis ductor.

Ա, ԵՐԶԱՅՈՒԾԱՆԻՄ - ցուցի. detineo - revoco - gradu submoveo. *vel* delicio - impedio - praepedio - prohibeo.

Ա, ԵՐԶԱՆՈՐ - ըի - բաց. fimbriatus - marginatus - laciniosus - ora - fimbria - lacinia - margo.

Ա, ԵՐԶԻՆ - Զնոյ - Զնոց. ultimus - postremus - posterior - extremus - novissimus - summus - supremus.

Ա, ԵՐԶՈՒՆԻՄ - նեցայ. recedo - secedo - retrocedo - retrogredior.

Ա, ԵՐՄԱԻՆ (*adv.*). denuo - iterum - rursus.

» ԳՐԱԴԵԱԼ ՎԵՐՄԱԻՆ (*adv.*). iterato - iterum atque iterum - saepius - rursum.

Ա, ԵՐՄ. catenatus - textus - contextus.

Ա, ԵԶ - ցի - ցից. sex.

» ՂՎԵԶ ԺԱՄՈՒ. circa sextam horam.

Ա, ԵԶԱՄԿԱԵ. sexennis - sex annorum.

Ա, ԵԶԱՄՍԵԱԵ. semestris - sex mensium.

Ա, ԵԶԱՆԿԻՆՆ - կեան - կեանց }

Ա, ԵԶԱՆԿԻՆՆԻ - նւոյ - նեաց } sexangulus - hexagonus.

Ա, ԵԶԵՐՈՐԳ - զի - գաց. sextus - sexta pars.

» ՂՎԵԶԵՐՈՐԳ ԺԱՄՈՒ. sub horam sextam.

Ա, ԵԶԵՔԻԱՆ *vel* Ա, ԵԶԵՔԻՆ - ցեցունց. sex simul.

Ա, ԵԶԹԵԼԵԱՆ - նք. sex alas habentes (Seraphim).

Ա, ԵԶԻԿՍ (*adv.*). sexies - sextum.

Ա, ԵԶՀԱՉԱՐ - ըի - բաց. sex millia.

Ա, ԵԶՀԱՐԻԼՐ - բոյ - բոց. sexcenti - sexcenti - sexcenteni.

Ա, ԵԶՀԱՐԻԼՐՈՐԳ - զի - գաց. sexcentesimus.

Ա, ԵԶՕՐԵԱՅ - բէի - բէից. sex dierum - opus sex dierum creationis mundi.

Ա, ԶՈՒՐԿ } magnus - potens - princeps - optimates - proceres.

Ա, ԶԳ. talus - astragalum - alea - tessera lusoria.

Ա, ԶԳ, ՎԵՂԻ - գաց } disputatio
Ա, ԶՃ, ՎԵՃԻ - ճաց }
- disceptatio - dissertatio - contradictio - contentio - rixa - altercatio - discordia - dissensio - iurgium.

» Ի ՎԵԳ ԳԱՄ, ԵԼԻ. adversor - resisto - obsisto - repugno - refragor - iurgor - altercor - rixor - disputo - contradico - discepto - dissero.

Ա, ԶԺ, ՎԵՄԻ - մաց (- մոց). petra - lapis - rupes - saxum.

» ՎԵՄ ԵՐԿԱՆԱՔԱՐ *Vid. in* ԵՐԿԱՆԱՔԱՐ :

Ա, ԶԿ, ՎԵԱԻ - պաց. verbum - carmen heroicum - fama -

historia - narratio - narra-
tiuncula.

Վ Էս, ՎԽԻ - սաց. immitis -
immansuetus - refractarius
- inhumanus - contentiosus
- pertinax - contumax -
pervicax - arrogans.

Վ Էսու թիւն - թեան. inhum-
nitas - contentio - pertina-
cia - contumacia - pervica-
cia - arrogantia - audacia.

Վ Էր, ՎԵՐԻ - բաց. vulnus -
plaga - ulcus - ulceratio -
livor - cicatrix - cruor.

» ՎԷՐս առնեմ, արարի vel 'ի
ՎԵՐայ դնեմ, ԵՂԻ. vulnero -
ferio - ulcero - exulcero -
saucio.

Վ Իգ, ՎԳԻ - զաւ. collum - cervix.

Վ Իթխարի - բւոյ - բեաց. pro-
cerus - ingens - magnus -
- grandis - immanis - cor-
pulentus - giganteus - colos-
seus.

Վ Իթխարու թիւն - թեան. pro-
ceritas - immanitas - ma-
gnitudo - altitudo - ampli-
tudo.

Վ ԻԺած - ծի - ծաց. abortio -
abortus - abortivus partus
vel foetus.

Վ ԻԺակ - Կի - կաց. fluxus -
fluxio - profluvium - operi-
mentum - tegumentum.

Վ ԻՏ, ՎՏԻ - Տաց. profundum
- profunditas - altitudo -
abyssus - barathrum - vo-
rago - gurges - chaos - fossa

- fovea - hiatus - distantia
- intervallum - sepulcrum
- tumulus - inferi - tartara
- oreus.

Վ Իճաբանեմ - Եցի vel
Վ Իճաբանիմ - նեցայ } disputo
- discepto - dissero - alter-
cor - iurgor - controversor -
contradico - litigo.

Վ Իճաբանու թիւն - թեան. dis-
putatio - disceptatio - dis-
sertatio - altercatio - iur-
gium - contentio - contro-
versia - lis.

Վ Իճակ - Կի - կաց. sors - for-
tuna - casus - fatum - Dei
providentia - funis - funicu-
lus - pars - portio - locus
- possessio - fundus - prae-
dium - paroecia - curia -
dioecesis - clericus - cleri-
corum ordo - officium eccle-
siasticum.

» ՎԻճակս արկանեմ - Կի vel
տամ, Ետու. sortem mitto -
sortior - sorte partior.

Վ Իճակակից - Կցի - Կցաց. con-
sors - particeps - sodalis -
socius - compar.

Վ Իճակաւոր - րի - բաց. cleri-
cus - dioecesanus - consors
- compar - particeps.

Վ Իճակաւորիմ - Բեցայ } adiun-

Վ Իճակիմ - Կեցայ } adiun-
gor - in sortem vocor - sorte
accipio vel obtineo - sortior
- habeo - possideo - nan-
ciscor - haeres sum vel fio.

Վ իճեմ - եցի *vel* }
 Վ իճիմ - ճեցայ } contradico -

refragor - disputo - discepto
 - dissero - altercor - con-
 troversor - adversor - repu-
 gno - rixor - iurgor - litigo.

Վ իճու թիւն - թեան }
 Վ իճուսն - ճման } disputa-

tio - disceptatio - disserta-
 tio - altercatio - controver-
 sia - obiectio - contradictum
 - lis - iurgium.

* Վ իմագրու թիւն - թեան. li-
 thographia.

Վ իմածին. mons procreans pe-
 tram - a petra scaturiens
vel manans - petraeus.

Վ իմանամ - իմացայ. lapidesco
 - duresco.

Վ իմարդ, Վ իմարդեան }
 Վ իմեղէն - ղենի - ղենաց } lapi-

deus - petricosus - saxeus.

Վ իշապ - պի - պաց. draco -
 dira serpens *vel* anguilla -
 pergrandis piscis - daemo-
 nium - turbo - procella.

Վ իշապակ - կի - կաց. parvus
 draco - pisciculus - angui-
 culus - serpula.

Վ իշապածուկն - ձկան. draco
 marinus - balaena - cete.

Վ իշա, վշաի - տից (- տաց).
 affectus - afflictio - dolor -
 angor - labores - aegritudo
 - periculum - discrimen -
 iniuria - necessitas - crucia-
 tus - molestia - calamitas
 - aerumna - vexatio - mala

- passio - anxietas - mise-
 ria - cura.

» վշաաց տանիմ, տարայ. susti-
 neo *vel* patior tristitias - per-
 fero *vel* tolero tribulationes.

Վ իպագիր - գրի - գրաց }
 Վ իպասան - նի - նաց } histo-
 riarum scriptor - historicus
 - narrator - versificator -
 interpres - explanator - ex-
 plicator.

Վ իպագրեմ - եցի }
 Վ իպասանեմ - եցի } historias
 Վ իպեմ - պեցի }
 conscribo *vel* compono - narro
 - enarro - expono - recito
 - refero.

Վ իպագրու թիւն - թեան }
 Վ իպասանու թիւն - թեան } hi-
 storiae conscriptio - historia
 - narratio - expositio.

Վ իսանամ - սացայ. insolesco
 - superbio - intumesco - in-
 solenter me effero.

Վ իսու թիւն - թեան *Vid.*
 Վ էսու թիւն :

Վ իրադ - դի - դաց. agrestis -
 silvester - ferus - furens -
 furibundus - furiosus - vio-
 lentus - vehemens - imma-
 nis - saevus - crudelis -
 tyrannus.

Վ իրագու թիւն - թեան. feritas
 - furor - insania - vesania
 - violentia - immanitas - sae-
 vitia - crudelitas - tyrannis.

Վ իրապ - պի - պաց. fovea -
 fossa - puteus.

Ա իրաւոր - րի - րաց. confixus
- transfixus - confossus -
vulneratus - saucius - sau-
ciatus - ulceribus plenus -
ulceratus - exulceratus - ictus
- percussus - verberatus.

Ա իրաւորեմ - եցի. configo -
transfigo - confodio - vulne-
ro - saucio - ferio - ulcero
- exulcero - plagam infero
- caedo - percutio - verbe-
ro - pungo - icio.

Ա իրաւորիչ - ւորչի - ւորչաց.
pungens - mordax - mor-
dens - acerbus - asper.

Ա իրաւորութիւն - թեան.
vulneratio - ulceratio - exul-
ceratio - sauciatio - percus-
sio - verberatio.

Ա իրդ - գբ. virga - fustis -
ferula - lapis - saxum - glo-
bus lapideus.

Ա կայ - յի - յից. testis - te-
stans - confessor - martyr.

» Վկայ զինիմ, եղէ. testis fio
- testimonium perhibeo *vel*
reddo - testor - testificor -
contestor - attestor - prote-
stor.

Ա կայաբանութիւն - թեան.
testimonium - acta marty-
rum - martyrologium - mar-
tyrium.

Ա կայական - նի - նաց. testifi-
cans - pertinens ad testes -
spectans ad martyres.

Ա կայակից - կցի - կցաց. so-
cius testimonii *vel* martyris -

una simul testimonium perhi-
bens.

Ա կայանոց - յի - ջաց } tem-
Ա կայարան - նի - նաց } plum in honorem martyrum
- sacellum - aedicula.

Ա կայեմ - եցի. testis sum -
testor - attestor - testificor
- contestor - protestor - con-
sentio - promitto - polliceor
- spondeo - testimonio pro-
bo - testimonium do, dico,
reddo *vel* perhibeo - marty-
rium subeo.

Ա կայութիւն - թեան. testi-
monium - testificatio - con-
testatio - testamentum - mar-
tyrium - martyrologium.

» խորան վկայութեան *Vid. in*
խորան :

» վկայութիւն առնում, առի.
testimonium accipio - com-
mendor - laudem mihi com-
paro - laudem consequor.

» վկայութիւն դնեմ, եղի *vel*
առմ, ետու vel վկայեմ - եցի.
testor - attestor - testificor
- contestor - protestor - obii-
cio - testimonium dico, fero,
perhibeo *vel* reddo.

Ա հատեմ - եցի *vel* } fatigor -
Ա հատիմ - տեցայ } vereor - timeo - metuo -
animo cado - animum abii-
cio *vel* demitto - crucior -
angor - patior - despero.

Ա հատութիւն - թեան. timi-
ditas - timor - pavor - lan-

guor - pigritia - inertia -
desidia - angor - socordia
- desperatio.

Ա ՏԿՆԹԻՆ - ԹԽՆ. magia -
magice - magica ars - ve-
nificium - maleficium - in-
cantatio - divinatio.

Ա ՏՆԿ - ՏԿԻ - ՏԿԱՅ. magus -
strigo - veneficus - incanta-
tor - sagus - saga - maga.

Ա ՃԱՐԵԻՄ - ԵԿԻ. impleo - ex-
pleo - absolvo - perficio -
consummo - exequor - sa-
tisfacio - solvo - persolvo
- libero - servo.

» ՎՃԱՐԵԻՄ ՂԿԵԱՆՆԱ. finio - de-
cedo - ex vita migro - e
vita caedo - diem supre-
mum obeo - morior.

Ա ՃԱՐՈՒԹԻ - ՐԻՄՆ. expletio -
solutio - satisfactio - con-
summatio - executio - libe-
ratio.

Ա ՃԻՆ - ՃՆՈՅ - ՃՆՈՅ. finis -
terminus - responsum - o-
pinio - sententia - iudicium
- decisio - decretum - enun-
ciatio - praeceptum - lex.

» ՎՃԻՆ ՀԱՄԱՆԵԻՄ - ՄԻ ՎԵԼՄԱՐԻ,
ԽՈՒԼ. statuo - decerno -
sententiam dico *vel* fero.

Ա ՃԻՄ - ՃՄԻ. purus - merus
- sincerus - serenus - sudus
- nitidus - clarus - splen-
didus - fulgidus - micans.

Ա ՃՆԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱՅ. ad sen-
tentiam pertinens - decreto-
rius - definitivus.

Ա ՃՆԻՄ - ԵԿԻ. decerno - sta-
tuo - sententiam fero *vel*
dico - rem decido.

Ա ՆԱՍ - ՍՈՒ - ՍՈՒԳ (-ՍԻ - ՍԻԳ).
damnum - detrimentum -
noxa - malum - iactura -
amissio - laesio - perniciēs
- muleta - poena - iniuria
- iniustitia - lapsus - pec-
catum - culpa - delictum -
reatus - causa - accusatio
- crimen.

Ա ՆԱՍԱՐԵՐ - ՐԻ - ՐԻԳ }
Ա ՆԱՍԱԿԱՐ - ՐԻ - ՐԱԳ } nocens
Ա ՆԱՍԱՐԱՐ - ՐԻ - ՐԱԳ }
- nocuus - nocivus - noxious
- perniciosus - damnosus -
reus - periculosus - iniurius
- iniquus - exitiosus - exi-
tialis - exitiabilis.

Ա ՆԱՍԻՄ - ԵԿԻ. laedo - noceo
- obsum - officio - dam-
num *vel* detrimentum infero
- injuriam facio - inique op-
primo.

Ա ՇՄԱԳԻՆ }
Ա ՇՄԱԿԻ } calamitosus - af-
Ա ՇՄԱԿԻԳ }
flictus - aerumnosus - mo-
lestus - acerbus - gravis -
anxius - miser.

Ա ՇՄԱԿԻՐ - ԿՐԻ - ԿՐԱԳ. affli-
ctus - moestus - vexatus -
aerumnosus - calamitosus -
miser - infortunatus - infelix.

Ա ՇՄԱԿԻԳ - ԿԳԻ - ԿԳԱԳ. una
simul patiens - condolens -
particeps laborum.

» ՎՋԱՄԿԻԿ ԼԻՆԻՄ, ԷՂԷ. una simul patior *vel* laboro - con-
dolesco - conqueror - com-
misereo - miseror.

ՎՋԱՄԿՐՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. affli-
ctio - moeror - moestitia -
angor - aerumna - miseria
- calamitas - infortunium -
vexatio - mala - cura - la-
bores.

ՎՋԱՄԿԳԱՐ (adv.). miseran-
ter - miserabiliter - cum
commiseratione.

ՎՋԱՄԿԵՄ - ԷԿԻ *vel* } miseresco
ՎՋԱՄԿԵՄ - ԵԿԵԱՅ }
- miseror - commiseror -
commisereo - simul patior -
condoleo - conqueror - apud
aliquem deploro.

ՎՋԱՄԿԵՐՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. com-
miseratio - miseratio - mi-
sericordia - conquestus - con-
questio.

ՎՋԱՄՀԱՆ - ՆԻ - ՆԱԿ. male
laborans - afflictus - vexa-
tus - aerumnatus - aerum-
nosus - calamitosus - aeger
- infelix.

ՎՋԱՄԲԵՐՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. dura
exercitatio - severa di-
sciplina - quaestio - mace-
ratio - cruciatus - crucia-
mentum - tolerantia - patien-
tia - aequanimitas.

ՎՋԱՄՆԱՄ - ՍԱԳԱՅ. mala pa-
tior - perpetior - molestia
afficio - angor - tristor -
torqueor - crucior - excrucior

- moereo - doleo - laboro
- conqueror.

ՎՋԱՄԱՆԵՍ - ՍԻ - ՍԱԿ. miser -
aerumnosus - afflictus - moe-
stus - laboriosus - infelix
- calamitosus.

ՎՋԱՄԱՆԵՐՈՒԹԻՒՆ - ԹԵԱՆ. miseria - aerumna - afflictio
- calamitas - infortunium -
angor - mala - labores.

ՎՋԱՄԱԳՈՒԳԱՆԵՄ - ԳՈՒԳԻ. affli-
go - punio - excrucio - cru-
cio - torqueo - opprimo -
vexo.

ՎՋՄԱԿ - ԿԻ - ԿԱԿ. grex -
armentum.

ՎՋՄԱԿ - ՀԿԻ - ՀԿԱԿ. Vid.
ՎՋՄԱԿ :

ՎՋՄԱԿ - ԷԻ - ԷԻԿ (graec.). bo-
reas - aquilo - caurus.

ՎՋՄԱԿ - ՎՋՄԱԿ. stupa - stipula
- byssus.

ՎՋՄԱԿ - ՄԻ - ՄԻԿ (- ՄԱԿ) } subli-
ՎՋՄԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱԿ }
mis - excelsus - elatus -
altus - excellens - eminens
- eximius - praestans - splen-
didus - magnificus - augu-
stus - sacer.

ՎՋՄԱԿԱՆ - ԵՄԱԳԱՅ. in subli-
me feror - sublimor - excel-
lo - efferor - extollor - e-
mineo - praestans fio - an-
tecello - elevar - praecello.

ՎՋՄԱԿԱՆ (adv.). sublime -
sublimiter - excelse - alte
- eximie.

ՎՋՄԱԿ. confidens - fretus -

securus - tutus - intrepidus
- impavidus - animatus -
audax.

» վստահ առնեմ, արարի. fi-
dem facio - securum *vel* tu-
tum reddo - animos adicio
- erigo - confirmo - spem
affero - suadeo.

» վստահ լինիմ, եղէ. confi-
do - fido - spero - fretus
sum - suadeor - animos sumo
- pro certo habeo - audeo.

վստահաբար } (adv.). confi-
վստահապէս } denter - fidenter - familia-
riter - audacter - secure -
tute - tuto.

վստահանամ - հացայ }
վստահեմ - հեցի *vel* } fido -
վստահիմ - հեցայ }
- confido - fretus sum - spe-
ro - in spe sum - exspecto
- credo - fidem habeo *vel*
adiungo - praesumo - nitor
- innitor - non dubito -
audeo.

վստահացուցանեմ - ցուցի.
tutum *vel* securum reddo -
animum addo - suadeo -
persuadeo.

վստահութիւն - թեան. con-
fidentia - fiducia - fidentia
- spes - audacia - audentia
- animus.

վստակ - կի - կաց. fons - riyus
- rivulus - alveus - aquae-
ductus - amniculus - torrens
- stagnum.

վստակաբար } (adv.). tanquam
վստակօրէն } rivulus *vel* amniculus - tor-
renter.

վստանդ - զի - զից (- զաց) }
վստանկ - կի - կից (- կաց) } pe-
riculum - discrimen - mole-
stia - vexatio - necessitas -
coarctatio - constrictio - an-
gustia - angor - tentatio -
sollicitatio - moestitia - ae-
rumna - anxietas.

վստանգաւոր - ըի - ըաց. peri-
culosus - molestus - anceps
- afflictus - aeger.

վստանդեմ - զեցի *vel etiam* }
վստանդեցուցանեմ - ցուցի }
վստանկեմ - կեցի }
vexo - affligo - coangusto -
torqueo - crucio - discrucio
- defatigo.

վստանդիմ - զեցայ }
վստանկիմ - կեցայ } periclitor -
in periculo versor - ad in-
citas redactus sum - torqueor
- laboro - fatigor - excrucior.

վստռ - ոի - ոաց }
վստռանք - նաց } grex - ar-
mentum - ovariaria - agmen -
caterva - turma - caula -
ovile - stabulum - mandra
- fissura - rima.

վստռապահ - հի - հաց. cu-
stos ovium *vel* caulae - ar-
mentarius - opilio - pastor.

վստրական - նի - նաց. expul-
sor - propulsator - proscrip-
tor.

» Վտարական լինիմ, եղէ. in
exilium proficiscor, pellor *vel*
agor - expellor - propulsor.

Ա տարանդեմ - եցի. duco -
abduco - propulso - patriâ
expello - eiicio - in exilium
mitto.

Ա տարանդի - դւոյ - դեաց. in
exilium actus - expulsus -
eiectus - demigrans - colo-
nus - ambiguus - dubius -
- incertus - anceps.

» Վտարանդի առնեմ, արարի.
expello - eiicio - propulso
- fallo - decipio.

Ա տարանդու թիւն - թեան

Ա տարանդումն - դման }
demigratio - emigratio - mi-
gratio - peregrinatio - dis-
cessio - profectio.

Ա տարանջեմ - եցի. praevari-
cor - rebello - deficio - se-
ditionem concito *vel* commo-
veo - adversor - resisto -
obsisto.

Ա տարեմ - եցի. depello - pro-
pello - abduco - removeo -
amoveo - in exilium pello,
proiicio, amando *vel* ago -
proscribo - relego.

Ա տաւակ - կի - կաց. subucula
- indusium - tunica - epi-
togium - clamys - humerale.

Ա տաւան - նի - նաց. stadium
- sagittae iactus - area.

Ա տիւ, վտաի. tenuis - minu-
tus - imminutus - exiguus
- exilis - subtilis - gracilis

- macer - macilentus - e-
maciatus.

Ա տանամ - տացայ }
Ա տաիմ - տեցայ } diminuor

- imminuor - minuor - ma-
cresco - emacior - maceo -
macesco.

Ա րան - նի - նաց. tabernacu-
lum - tentorium - tentorio-
lum.

» Վրան ժամու. Vid. in Ճամ:

Ա րանաբնակիչ - կէի - կչաց.
sub tentoriis habitans - con-
tubernalis.

Ա րանայարի. interior pars ten-
torii.

Ա րդով - վի - վեց *vel*

Ա րդովու թիւն - թեան } tumultus

Ա րդովումն - վման }
tus - tumultuatio - pertur-
batio - turbatio - turba -
confusio - commotio - sedi-
tio - rebellio - defectio.

Ա րդովեմ - եցի *vel etiam*

Ա րդովեցունեմ - ցուցի } tur-
bo - deturbo - perturbo -
tumultum facio - tumultuor
- commoveo - seditionem con-
cito *vel* facio.

Ա րէժ - րիժու - րիժուց. ultio
- vindicatio - vindicta - poe-
na - castigatio - animadver-
sio - punitio.

» Վրէժ առնում, առի *vel* խընդ-
րեմ - եցի. vindico - vindi-
ctam sumo - ultionem facio
- ulciscor - poenas ab ali-
quo peto.

» վրէժս լուծանեմ - ծի *vel*
տամ, ետու. vindictam ex-
solvo *vel* pendo - poenas sol-
vo, do *vel* luo.

Վրէժխնդիր - դրի - դրաց.
vindex - ultor - punitor -
castigator.

» վրէժխնդիր լինիմ, եղէ. ul-
ciscor - vindico - vindictam
facio - poenas ab aliquo
peto.

Վրէժխնդրութիւն - թեան.
vindictio - vindicta - ultio
- castigatio.

Վրէպ - պք *vel etiam*

Վրիպակ - կի - կաց

Վրիպակութիւն - թեան

Վրիպանք - նաց

tatio - nutamen - error -
erratum - erratio - culpa -
noxa - allucinatio - casus -
eventus - accidens - lapsus
- menda - calamitas - infor-
tunium.

Վրիժադործ - ծի - ծաց. pra-
vus - nequam - scelestus -
noxius - maleficus - facino-
rosus.

Վրիժապարտ - տի - տաց. reus
- sons - condemnatus - da-
mnatus.

Վրիպական - նի - նաց. falsus
- mendax - erraticus - er-
rabundus - errans.

Վրիպեմ - պեցի *vel*

Վրիպեցուցանեմ - ցուցի

fallor - de-
cipior - erro - aberro - la-
bor - decido - pecco - al-
lucinor - delinquo - fraudor
- defraudor - careo.

Վրիպեմ - եցի *vel*

Վրիպեմ - պեցայ

fallor - de-
cipior - erro - aberro - la-
bor - decido - pecco - al-
lucinor - delinquo - fraudor
- defraudor - careo.

Վրիպեցուցիչ - ցուցչի - ցուց-
չաց. impostor - nebulo -
circumscripitor - deceptor -
veterator - fraudator.

Վրիպութիւն - թեան

Վրիպութիւն - պման

error -
erratio - mendum - lapsus
- vitium - hallucinatio - pri-
vatio - orbatio.

Վրնջեմ - եցի. hinnio - adhin-
nio - hinnilito.

Վրնջեմ *vel etiam*

Վրնջողութիւն - թեան

Վրնջումն - ջման

nitus - equi fremitus.

S

Տաբառ. feminalia — femoralia
— caliga — braciae.

Տաղնապ - պի - պաց. necessi-
tas — pressura — agon — an-
gor — anxietas — cura — sol-
licitudo — studium — festina-
tio — properatio — acceleratio
— coarctatio — deprehensio.

» **տաղնապաւ** (*adv.*). cito —
sollicite — magno impetu —
subito — festinanter — pro-
pere — properanter — prope-
rato — properatim.

Տաղնապեմ - եցի *vel etiam* }
Տաղնապեցուցանեմ - ցուցի }
cogo — vi adigo — compello
— urgeo — accelero — maturo
— appropero — festino — con-
turbo — stupefacio — obstu-
pefacio.

Տաղնապիմ - պեցայ. propero
— festino — studeo — teneor
— obtineor — laboro — peri-
clitor — timeo — obstupesco
— stupeflo.

Տաղնապուլթիւն - թեան }
Տաղնապուլմն - պման } an-
gor — anxietas — properatio
— acceleratio — festinatio —
conturbatio.

Տաղր - զեր - զերք - զերաց.
frater mariti — levir.

Տաժանական - նի - նաց }
Տաժանելի - լոյ - լեաց } ope-

rosus — laboriosus — arduus
— difficilis — molestus.

Տաժանիք - նեաց *vel* }
Տաժանութիւն - թեան } labor —
Տաժանուլմն - նման }
Տաժանք - նաց }
defatigatio — fatigatio — las-
situde — molestia.

Տալ - լի - լեց. soror mariti —
glos.

Տալստ - տի - տից. sedes — se-
dile — sessibulum — cathedra
— scamnum — bisellium —
solum — thronus.

Տալտակ - կի - կաց. tabula —
tabella — contignatio — pu-
gillar — titulus — literae —
asser — asserculus — assis —
libellus — liber — codicillus
— codex — rationalia.

Տալտականաժ - ծի - ծից. ta-
bulatus — contignatus — as-
seribus tectus — tabulatio —
tectum.

Տալտակեայ. tabulatus — li-
gneus — ligneolus.

Տալտապալեմ - եցի. distendo
— extendo — explico — pando.

Տաժեմ - ծի (- ծեցի). curam
gero *vel* habeo — curo — ac-
curo — procuro — foveo — alo
— nutrio.

Տաժիչ - ծչի - ծչաց. curator —
procurator — administrator —

altor - nutritor - praeses -
praepositus - praefectus.

Տածողութիւն - թեան }
Տածութիւն - թեան } cura -
Տածումն - ծման }

curatio = curatura - procu-
ratio - sollicitudo - alimonia
- nutrimen.

Տակառ - ուի - ուաց. dolium -
urceus - trulla.

Տակառապետ - տի - տաց. vi-
num administrans - pocillator
- propinator - pincerna -
princeps pincernarum.

Տակառապետութիւն - թեան.
principatus pincernarum - of-
ficiū pocillatoris - munus
propinatoris.

Տակաւ (adv.). iam - adhuc
- etiamnum - commodo -
commodum - commodule.

» տակաւ տակաւ (adv.). paul-
latim - sensim - pedetentim
- commode.

Տակաւին vel Տակաւին ևս
(adv.). etiamnunc - adhuc
- amplius - ultra - dum -
modo - iam.

Տաղ - ղե - ղեց. melos - con-
centus - carmen - versus -
metrum - hymnus.

Տաղախ - խոյ. Vid. Շաղախ :
Տաղանդ - դոյ - դոց vel - ղի -
դաց (graec.). talentum -
ingenium.

Տաղաչափեմ - եցի. versifico -
versus facio, fundo vel pango
- carmina condo vel conficio.

Տաղաչափութիւն - թեան }
Տաղասացութիւն - թեան } ver-
Տաղասութիւն - թեան vel }
Տաղերգութիւն - թեան }

sificatio - metrica ars - con-
centio - carmen - versus -
metrum - hymnus - poësis
- poëtica - poëma.

Տաղաւար - րի - րաց. taberna-
culum - tentorium - scena
- siparium - casa - casula
- tugurium - tuguriolum -
magalia - mapalia.

Տաղաւարահարութիւն vel }
Տաղաւարահարք - հարաց }
Տաղաւարաշինութիւն - թեան }
tabernaculi compactio vel con-
fectio - festum Tabernacu-
lorum.

Տաղակալի }
Տաղակալեց } molestus - fasti-
diosus - incommodus - gra-
vis - importunus.

Տաղական - կացայ vel }
Տաղականամ - կացայ } infen-
sus sum - ingemisco - mo-
lestiâ afficio - stomachor -
taedet - fastidio - vexor -
divexor - graviter, moleste
vel aegre fero - abhorreo.

Տաղականք - նաց vel }
Տաղակութիւն - թեան } mole-
stia - fastidium - taedium
- stomachus - vexatio.

Տաղակացուցանեմ - ցուցի. in-
fenso - molestiâ afficio - fa-
stidium affero vel creo - tae-
dium facio - offendo.

Տաճար - բի - բաց. templum - aedes - sacrarium - sacellum - fanum - delubrum - domus - convivium - compositio.

» **տաճար խորհրդոց**. locus vel aula consilii - curia.

Տաճարակապուտ - պաի - պաից (- պաաց). sacrilegus - rei sacrae profanator.

Տաճարակից - կցի - կցաց. compotor - convictor - conviva.

Տաճարապետ - տի - տաց. architriclinus - pontifex - summus sacerdos - aeditimus - aedituens - aedituus - sponsae dux - pronuba.

Տաճիկ - ճիկի - ճկաց. Arabs - Saracenus - orientalis - currens - velox - celer.

Տամ, ետու, տուր, տուեալ. do - trado - tribuo - attribuo - praebeo - largior - dono.

Տամալ - Լոյ vel }
Տամալի - Լոյ } superior pars
domus - tectum.

Տամկանամ - կացայ. madesco - madeo - madefio - humesco - humeo.

Տամկացուցանեմ - ցուցի. madesfacio - humido - humecto - irrigo.

Տամկութիւն - թեան. mador - humor.

Տամուկ. humefactus - humidus - madidus.

Տանիմ, տարայ. porto - duco - adduco - induco - reduco

- fero - affero - traho - veho - transveho - capio - contineo - tollo - suffero - sustineo - tolero.

» **տաեալ տանիմ**. deduco - educo - perduco - abduco.

» **ի բաց տար**. apage - apagesis - absit.

Տանիք - նեաց. tectum - superior pars domus.

Տանձ - ձի - ձից. pirum - pyrum.

Տանձի - ձոյ - ձեաց. pirus - pyrus.

Տանուաէր - տեանն - տեաքք - տեաքք (- տերանց). paterfamilias - dominus vel herus domus - satrapes.

Տանուաէրութիւն - թեան. dominatus - dominatio - dominium - auctoritas - satrapia.

Տանջանարան - նի - նաց. locus vel instrumenta supplicii - tormentum - cruciatus - quaestio.

Տանջանաւոր - բի - բաց. excruciat - tortus - crucians - tortor.

Տանջանք - նաց. supplicium - cruciatus - plaga - punitio - castigatio - flagellum - tormentum - poena - caesio - verberatio - percussio - ietus - ludibrium.

Տանջելի - Լոյ - Լեաց }
Տանջիչ - ջի - ջեաց } tortor - vexator - punitor - flagellans - verberator - inductor.

Տանջեմ - եցի. crucio - torqueo
- flagello - affligo - poenâ
multo *vel* afficio - castigo
- punio - condemno - caedo
- percutio - colaphum duco.

Տանջումն - ջման. quaestio -
tormentum - cruciatus - sup-
plicium.

Տանտիկին - կնջ - կնայք - կնայց
(- կնանց). materfamilias -
matrona - domina.

Տանտիկնութիւն - թեան. as-
siduitas domestica - matro-
natus - officium *vel* munus
matronae.

Տաշեղ - ղի - ղաց. reliquiae li-
gni - ramentum - quod re-
iectaneum est *vel* abiicitur.

Տաշեմ - եցի. dolo - caedo -
excido - incido.

Տաշի - խի - խից *Vid.* Սաաշին:

Տաշտ - տի - տից. phiala - pa-
tella - patera - patina - po-
culum - cyathus - acerra -
thuribulum - pelvis - con-
cha - sporta - cophinus.

Տաշտաւոր - բի - բաց. palmi-
tibus frondescens - sarmen-
tosus - frondosus.

Տապ - պոյ. calor - fervor -
ardor - aestus - combustio.

Տապալեմ - եցի *vel etiam* }
Տապալեցուցանեմ - ցուցի } ^{sub-}
verto - inverto - evertō -
diruo - destruo - vasto -
demolior - deiicio - effodio
- devolvo.

Տապալումն - լման. eversio -

destructio - ruina - vastatio
- demolitio - deiectio - cla-
des - perniciēs.

Տապախառն - նի - նից. urens
- comburens - ardens - fer-
vidus - calidissimus.

Տապակ - կի - կաց. sartago -
frixorium - scutulum.

Տապակեմ - եցի. in sartagine
frigo.

Տապան - նի - նաց. arca - ar-
cula - capsa - locus -
urna.

Տապանակ - կի - կաց. arcula -
capsula - Arca Testamenti -
fiscella.

Տապանամ - պացայ. calefio -
fervesco - ardeo - aestuo -
uror - comburor - incendor
- cremor - febricito - febre-
sco - febris laboro.

Տապանատուն - տան - տանց.
sepulcretum - sepulcrum -
tumulus.

Տապաստ. stratum - tapetum
- tapes - aulaeum - stragu-
lum.

» տապաստ անկանիմ - կայ.
prosternor - sternor - con-
sternor - prostratus iaceo -
caede conficior - vi extin-
guor.

» տապաստ արկանեմ - կի. pro-
sterno - consterno - humi
sterno - occido - interficio.

Տապաստիմ - տեցայ. humi ster-
nor *vel* prosternor - vi ex-
tinguor - caede conficior.

Տապար - բի - բաց. securis - bipennis.

Տապարաւոր - բի - բաց. securiger - securifer.

Տապեղ (lat.). tabella - tabula - tesserarum ludus.

Տապեղուլունք. tessera lusoria - alea - cubus.

Տապիմ - պեցայ. aestuo - fervesco - langueo - languesco - febricito - febris laboro - febresco.

Տառ - ռի - ռից. elementum - litera - scriptum - scriptura - epistola.

Տառաղան - նի - նից (-նաց). quasillum - qualus - calathus - cistula - corbicula.

**Տառապաղին vel etiam }
Տառապական - նի - նաց } moe-**
stus - tristis - dolens - molestus - afflictus - laboriosus - aerumnosus - calamitosus.

Տառապանամ - պացայ Vid.

Տառապիմ:

Տառապանք - նաց. moeror - moestitia - tristitia - dolor - molestia - afflictio - labor - cura - aerumna - calamitas - miseria - infortunium.

Տառապեղ - ելոյ - ելոց. miser - pauper - infelix - orbus - orphanus - pupillus.

**Տառապեմ - եցի vel etiam }
Տառապեցուցանեմ - ցուցի } in**
aerumnas vel misérias iniicio - affligo - deprimō - oppri-

mo - vexo - excrucio - cor-rumpo - stupro.

Տառապիմ - պեցայ. pauper, humilis, miser vel infelix sum - misérias vel aerumnas patior - in aerumnis versor - doleo - excrucior - ingemisco - gemo.

» **յանդունդս տառապիմ.** in profundo maris iactor - in mare tumido agitor.

Տառաանկ - կի - կաց. sagus - lacerna - penula - endromis - sagulum.

Տառեղն - ղան. ciconia - ardea.

Տասնորդ - ղի - ղաց. decima - decuma - pars vel portio decima.

Տասնորդեմ - ղեցի. decimo - decimas sumo vel accipio - decumas exigo.

Տասն - սին - սունք - սանց (-սնից). decem - decimus.

» **տասն անգամ (adv.).** decies - decem vicibus.

Տասնաբանեայ օրէնք. Decalogus - decem Dei mandata vel praecepta.

Տասնաղի - ղւոյ - ղեաց. decachordon - psalterium decem chordarum.

**Տասնամեայ - մէի - մէից }
Տասնամեան - ենի - ենից } decem**
annos natus - decennalis - decennis.

Տասնամսեայ - մսէի - մսէից. decem mensium - decimum mensem agens.

» տասնամենայ ժամանակաւ.
per menses decem.

Տասնապատիկ *Vid.* Տասնպատիկ:

Տասնապետ - տի - տաց. decurio - praefectus decuriae - dux cohortis - manipuli ductor.

Տասներորդ - զի - զաց. decimus - decima pars.

Տասնեքեան - սնեցուն (-ցունց). decem simul.

Տասնիցս (*adv.*). decies - decem vicibus.

Տասնկանգնեայ - զնէի - զնէից. decem cubitorum.

Տասնպատիկ. decuplus - decemplex - decemplicatus.

Տասնպատկեմ - եցի. decuplum facio - decemplico.

Տատամսիմ - սեցայ. meditabundus sum - sollicitus fio - animo angor - anxie cogito - curo - torqueor - inquietor.

Տատամսութիւն - թեան. cura - sollicitudo - angor - inquietudo.

Տատանիմ - նեցայ. circumferor - commoveor - moveor - vago - iactor - fluctuor - tremo - trepido.

Տատանումն - նման. agitatio - iactatio - fluctuatio - commotio - animi motus - tremor - trepidatio.

Տատասկ - կի - կաց. tribulus - spina - sentis - dumus.

Տատրակ - կի - կաց. turtur - turturilla.

Տար աշխարհ. tellus externum - terra extranea - emigratio - migratio - peregrinatio.

» 'ի տար աշխարհ զնամ - ացի *vel* երթամ, չողայ. peregrinor - peregre proficiscor - abeo e domo *vel* patria - solum muto - migro.

Տարաբերիմ - բերեցայ. fluctuor - agitor - commoveor - circumferor - dubito - haereo - haesito - angor animo - differo - discrepo.

Տարաբերութիւն - թեան. fluctuatio - agitatio - commotio - differentia - discrimen - discrepantia.

Տարազիր. proscrip-tus - patriā pulsus *vel* expulsus - exul - extorris - eiectus - profugus - extraneus - abalienatus - exheredatus.

» տարազիր առնեմ, արարի. proscribo - in exilium pello *vel* ago - expello - eiicio - relego - deporto - dimoveo - abalieno - exheredo - hereditate privo.

Տարազնացութիւն - թեան }
Տարազիմութիւն - թեան } *pe-*
regrinatio - profectio - discessus - proscrip-tio.

Տարազրեմ - եցի. proscribo - expello - eiicio - relego - deporto - dimoveo - abalieno - exheredo.

Տարազրութիւն - թեան. proscrip-tio - expulsio - relega-

tio - exilium - deportatio -
eiectio - remotio - abscensus
- abalienatio - exhereditio.
Տարազ - զու - զուց (- զոյ - զոց
vel զի - զից). forma - figura
- exemplar - modus - ratio
- genus.

Տարազագործ - ծի - ծաց. ar-
tifex - opifex - lanificus.

Տարազագործութիւն - թեան.
lanificium - lanifica ars.

Տարածամ - մու. extra horam
- praeter tempus - immatu-
rus - acerbus - intempesti-
vus - importunus - inopportu-
tunus.

» **տարածամու (adv.).** impor-
tune - inopportune - intem-
pestive - ante horam vel tem-
pus.

Տարածամի - մէր - մեալ. ad-
vesperascit - dies inclinata
vel declinata est.

Տարածամութիւն - թեան. ho-
ra inopportuna - importuni-
tas - intempestivitas.

Տարած - ծի - ծից. stratus -
extensus - distentus - ex-
pansus - extensus - patens
- simplex.

Տարածական - նի - նաց. exten-
sivus - extendens - expan-
dens.

Տարածանեմ vel
Տարածեմ - եցի } extendo - dis-
tendo - expando - pando
- explico - dispergo - spar-
go - sterno - substerno -

disperdo - effundo - dilato -
propago - amplifico - aperio.

Տարածանք - նաց vel
Տարածութիւն - թեան } exten-
Տարածումն - ծման }
sio - distentio - porrectio -
effusio - amplificatio - dila-
tatio - propagatio.

Տարակոյս - ուսի - ուսից
Տարակուսանք - նաց
Տարակուսութիւն vel
Տարակուսումն - սման } dubi-
tatio - dubium - incertum

- haesitatio - ambiguitas -
animi fluctuatio - suspensio
- cura - sollicitudo - indi-
gentia - miseria - argumen-
tum - obiectio - quaestio.

Տարակուսական - նի - նաց. du-
bious - incertus - ambiguus
- anceps - arduus - diffici-
lis - non pervius.

Տարակուսանամ - սացայ
Տարակուսիմ - սեցայ } dubi-
to - haesito - ambigo - hae-
reo - nescio quo me vertam
- confundor.

Տարածայնեմ - եցի vel
Տարածայնիմ - նեցայ } dissono
- dissentio - discrepo - dis-
cordo.

Տարածայնութիւն - թեան. dis-
sonantia - dissensio - discre-
pantia - discordia.

Տարամերթեմ - ժեցի. expello -
reicio - eicio - amoveo -
removeo - semoveo - dere-
linquo - desero.

Տարապարհակ վարեմ - րեցի.
angario - adigo - premo - affligo.

Տարապարտ - տք. vanus - inutilis - inanis - indebitus - immeritus - iniustus.

» **տարապարտ vel տարապարտուց (adv.).** inutiliter - inaniter - frustra - incassum - nequicquam - gratis - immerito - iniuste - temere.

Տարասահման. abnormis - abnormalis - extorris - exterminatus - exsul.

» **տարասահման առնեմ, արարի.** in exilium pello vel ago - proscribo - relego - deporto - extermino.

Տարասահմանեմ - եցի. extermino - proscribo - deporto - relego - eiicio - in exilium pello vel eiicio.

Տարասահմանութիւն - թեան. proscriptio - deportatio - relegatio - exilium - eiectio - exsulatio.

Տարափ - փոյ - փոց. pluvia - imber maximus - nimbus - nix - stilla.

Տարբեր - րի - րից (-րաց). differens - diversus - distinctus - varius - dissimilis - dispar.

**Տարբերեմ - երեցի }
Տարբերիմ - երեցայ }** differo - disto - discrepo - distinguor - discernor.

**Տարբերութիւն - թեան }
Տարբերումն - րման }** diffe-

rentia - discrepantia - discrimen - distinctio - varietas - diversitas.

Տարգալ - լի Vid. Տրգալ:

**Տարեկուլի - լիոյ vel
Տարեմուտ - մարի - մարց }** anni initium vel principium - calendae ianuariæ.

Տարեկան - նի - նաց. festum anniversarium - annus - annualis - unius anni - etesiae (venti).

**Տարեւոր - րի - րաց vel
Տարեւորական - նի - նաց }** anniculus - annuus - annualis - anniversarius.

Տարի - րոյ - րեաց. annus.
» **տարւոջէ 'ի տարի (adv.).** annuatim - quotannis - per singulos annos - singulis annis.

Տարմ - մի - մից. turma - agmen - copia - caterva - grex - sturnus.

**Տարմաբար }
Տարմատարմ }** (adv.). turmatim - agmatim - catervatim - gregatim.

Տարմահաւ - լու - լուց. avis locustis vescens - sturnus - seleucides.

Տարսնացի - ցոյ - ցոց. Tarsensis.

Տարտամ - մի - մից (-մաց). segnis - piger - ignavus - iners - desidiosus - deses - socors - tardus - lentus - hebes.

Տարտամապէս (*adv.*). segniter
- pigre - ignave - desidiose
- remisse - tarde - lente -
socorditer.

Տարտամիմ - *մեցայ.* tardus et
piger sum - desidia me do
- pigresco - lentesco - lan-
gueo - deficio - hebesco -
hebetesco.

Տարտամութիւն - *թեան.* se-
gnities - pigritia - ignavia
- inertia - desidia - socor-
dia - tarditas - lentitudo -
hebetatio.

Տարտարոս - *սի - սաց (graec.).*
Tartarus - inferi - orcus.

Տարտարոսական - *նի - նաց.*
tartareus - infernus.

Տարր - *րեր - րերք - րերց (-րաց).*
elementum - principium -
rudimentum - atomus - par-
ticula - materia - corpus.

Տարրական - *նի - նաց* }
Տարրաւոր - *րի - րաց vel* } ele-
Տարրեղէն - *ղինի - ղինաց* }
mentarius - rudis - materia-
lis - corporeus - sensibilis
- sensilis - terrestris - ter-
renus.

Տարփ - *փոյ (- փի)* }
Տարփանք - *նաց* } amor - a-
matio - benevolentia - affe-
ctio - desiderium - cupiditas
- cupido - appetitio - anhe-
litus - anhelatio.

Տարփամ - *փացայ.* amore ca-
pior *vel* incendor - depereo
- cupiditate flagro - cupide

appeto - cupio - percupio -
anhelo - affector.

Տարփաւոր - *րի - րաց* }
Տարփող - *ղի - ղաց* } amore
captus *vel* incensus - cupidus
- amasius - amans - amator.

Տարփողեմ - *եցի.* nuncio - prae-
dico - celebro - promulgo
- vulgo - pervulgo - evulgo
- divulgo.

Տարփութիւն - *թեան* }
Տարփումն - *փման* } amatio
- amor - amores - cupido
- cupiditas - appetitio -
anhelatio - desiderium - af-
fectio.

Տաւաղեմ - *եցի.* colligo - con-
grego - cogo - aduno - coa-
duno.

Տաւիղ - *ւղի - ւղաց* }
Տաւուղ - *ղի - ղաց* } tympa-
num - lyra - fides - tetra-
chordon - cithara - nablium
- psalterium - organum.

Տաւղեմ - *ղեցի.* tympanum *vel*
cytharam pulso - fidibus cano
- citharizo.

Տափակողմն - *ման.* terra cam-
pestris - planities - planum.

Տափարակ - *կի - կաց.* planus
- complanatus - aequatus -
campestris - planities - pla-
num - vallis.

Տափարակեմ - *եցի.* complano -
exaequo - aequo.

Տափարակութիւն - *թեան.* pla-
nitude - complanatio - exae-
quatio.

Տգեղ - ղե - ղեց (-ղաց). deformis - informis - indecorus - inhonestus - turpis - foedus - obscenus.

Տգեղագոյն - գունի - գունից. deformior - informior - inhonestior - turpior - foedior - obscenior.

Տգեղանամ - զացայ. deformor - turpor - foedor.

Տգեղացուցանեմ - ցուցի. de-formo - foedo - deturpo - turpo - dedecoro.

Տգեղութիւն - թեան. deformitas - informitas - foeditas - turpitude - obscenitas.

Տգեա - գիտի - գիտաց. ignorans - ignarus - indoctus - imperitus - illiteratus - idiotas - rudis - insciens - nescius - incultus - insipiens.

» **սգեա լինիմ, եղէ.** nescio - ignoro - imperitus *vel* indoctus sum.

Տգիտաբար (*adv.*). inscianter - inscite - imperite - indocte - ignorabiliter.

Տգիտագոյն - գունի - գունից. indoctior - imperitior - inscitior - ignarissimus.

Տգիտանամ - տացայ. ignoro - nescio - ignarus sum.

Տգիտանք - նաց *vel* Տգիտութիւն - թեան } ignorantia - ignoratio - inscientia - inscitia - imperitia.

Տեառնագրեմ - րեցի. S. Crucis signo me munio - benedico.

Տեառնագրութիւն - թեան. signum S. Crucis - benedictio.

Տեառնընդառաջ - ջի. occursus *seu* praesentatio Domini, *sive* adventus Filii Dei in templum adhuc quadraginta dierum - purificatae Dei parentis festus dies - solemnities B. Mariae Virginis ad templum deductae.

Տեղ - զոյ - զաց. pluvia - imber maximus - nimbus - locus - situs.

Տեղագրեմ - րեցի. delineo - describo - designo.

Տեղագրութիւն - թեան. topographia - delineatio - descriptio - designatio.

Տեղակալ - լի - լաց. gubernator - provinciae praeses - praefectus - vicarius - toparcha.

Տեղակալութիւն - թեան. gubernatio - praefectura - officium praesidis *vel* vicarii - toparchia.

Տեղական - նի - նաց. localis - peculiaris.

Տեղամ - ացի. imbrifer fio - nimbosus sum - compluere do - irriigo.

» **սեղայ - աց.** pluit - depluit - perpluit - ningit.

Տեղապահ - հի - հաց. vicem gerens - vicarius - successor - princeps - regnator - legatus - toparcha.

Տեղապահութիւն - թեան. munus vicarii *vel* vicem geren-

tis - successio - principatus
- toparchia.

Տեղաօտարափ - փոյ - փաց. im-
ber maximus - nimbus - nix
abundans - pluvia - stilla.

Տեղատու թիւն - թեան. aestus
marinus - maris aestus *vel*
recessus - refluxum mare.

Տեղափոխեմ - խեցի. transfero
- transpono - transporto -
transmuto - permuto - se-
dem muto.

Տեղափոխութիւն - թեան }
Տեղափոխումն - խման } trans-
latio - transportatio - trans-
mutatio - permutatio - mu-
tatio.

Տեղեակ - ղեկի - ղեկաց. peritus
- doctus - edoctus - erudi-
tus - expertus - gnarus -
instructus - informatus.

» **տեղեակ լինիմ, եղէ.** peritus
vel edoctus sum - certus fio
- cognosco - nosco - scio -
conscio - innotesco.

Տեղեկագոյն - գունի - գունից.
peritior - doctior - eruditior
- instructor.

Տեղեկանամ - կացայ. cognosco
- nosco - edoceor - certus
sum - instruor - intelligo -
erudior.

Տեղեկացուցանեմ - ցուցի. edo-
ceo - certiozem *vel* notum
facio - instruo - erudio -
significo - denuntio.

Տեղեկութիւն - թեան. peritia
- scientia - eruditio - co-

gnitio - gnaritas - notitia -
notio - doctrina.

Տեղէ - ղոյ - ղեաց. locus -
situs - positura - positio -
sedes - statio - spatium -
intervallum - interstitium.

» **զտեղի առնում, առի** *vel* ու-
նիմ, կալայ. sto - sisto -
consisto - subsisto - maneo
- consido - commoror.

» **'ի տեղիս տեղիս.** per diver-
sa loca - huc et illuc.

» **յամենայն** *vel* **ընդ ամենայն**
տեղիս. in omni loco - ubi-
que - per omnem locum -
ubique terrarum.

» **գոյ** *vel* **կայ տեղի.** est locus
- superest sedes.

» **տեղի տամ, ետու.** locum cedo
- indulgeo - permitto - sino
- patior - assentior - con-
sentio - concedo - obsequor
- obtempero - discedo - re-
cedo - secedo.

Տենդ - դի (- դոյ) - դեց. febris
- febricula.

Տենդոտիմ - տեցայ. febri laboro
- febricito - febreco - fe-
brio.

Տենչ - չի - չեց } desiderium -
Տենչանք - նաց }
optatum - appetitio - cu-
piditas - cupido - amor.

Տենչալի - լոյ - լեաց }
Տենչական - նի - նաց } deside-
rabilis - optabilis - optan-
dus - appetendus - amabi-
lis - blandus.

Տենչամ - չացայ }
Տենչանամ - չացայ } desidero -
Տենչիմ - չեցայ }

opto - appeto - cupio - a-
more prosequor.

Տենչութիւն - թեան } deside-
Տենչումն - չման }

rium - optatum - appetitio
- cupido - cupiditas - amor.

Տենս - նոյ *Vid. Տենդ* :

Տեռ - ուի - ուից. velum - vela-
men - velamentum - mulie-
bris tunica - palla - teg-
men - operimentum.

Տեռաւես - սի - սից (- սաց).
haemorrhoides laborans - san-
guinis fluxum patiens.

Տեռաւեսութիւն - թեան. hae-
morrhoids - profluvium *vel*
fluxus sanguinis.

Տես - սոյ. visio - visitatio -
visus - aspectus - conspectus
- facies - vultus - species
- forma - figura.

Տեսակ - կի - կաց. aspectus -
vultus - visus - similitudo
- effigies - figura - forma
rerum - idea - species - i-
mago - modus - ratio.

Տեսական - նի - նաց. idealis -
- intellectualis - theoreticus
- contemplativus - dogma-
ticus - spiritalis - incorpo-
ralis - visibilis - sensibilis
- specialis - formalis.

Տեսանելի - լոյ - լեաց. visibi-
lis - spectabilis - sensibilis -
visor - spectator.

» տեսանելիք - լեաց. oculi - lu-
mina - visus - conspectus.

Տեսանեմ - սի. video - specu-
lor - inspicio - conspicio -
oculis perspicio - cerno -
contemplor - intueor - spe-
cto - observo - viso - visito
- animadverto - examino -
exploro - disquiro - operam
do - incumbo - invenio -
disco - reperio - scio - pro-
video - curo.

Տեսանող - ղի - ղաց } visor -
Տեսող - ղի - ղաց } spectator - inspector - con-
templator - propheta - vates
- vaticinator - fatidicus.

Տեսարան - նի - նաց. spectacu-
lum - theatrum - specula -
speculatorium - visus - ocu-
lus - lumen.

Տեսաւորիմ - քեցայ. videor -
appareo - patefio - manife-
stor - revelor.

Տեսաւորութիւն - թեան. visio
- intuitus - visum - lumen
- oculus - patefactio - ma-
nifestatio - theoria - myste-
rium - arcanum.

Տեսիլ - սլեան - սլեանց. aspe-
ctus - facies - effigies - spe-
cies - somnium - somnus
- visio - visus - spectacu-
lum - praesentia - rerum
forma - idea - theoria - con-
templatio.

» տեսիլ լինիմ, եղէ. spectacu-
lum fio - appareo - patefio

» տեսիլ տեսանեմ - սի. in som-
mnis video - insomnio - so-
mnio - visionem cerno.

Տեսողական - նի - նաց. viden-
di vi praeditus - visualis -
contemplativus - intellectua-
lis - rationalis.

Տեսողականութիւն - թեան

Տեսողութիւն - թեան

videndi vis - vita contempla-
tiva - contemplatio - inspe-
ctio - prophetia - vaticina-
tio - theoria.

Տեսութիւն - թեան

Տեսումն - սման

visio -
visum - visus - patefactio
- declaratio - visitatio -
probatio - argumentum -
mentis alienatio - cogitatio
- inquisitio - indagatio - con-
templatio - observatio - in-
tentio - intellectus - vatici-
nium - prophetia.

Տեսուչ - սչի - սչաց. providens
- curator - praefectus - prae-
ses - episcopus - antistes -
inspector.

Տեսչական - նի - նաց. providens
- providus.

Տեսչութիւն - թեան. providen-
tia - consilium - procuratio
- Incarnatio vel carnis as-
sumptio Filii Dei - prae-
fectura - dispensatio.

Տեաք - բի vel

Տեաքակ - կի - կաց } (graec.). li-
bellus - libellulus - codicil-
lus - scapus.

Տերեւ -ւոյ -ւոյ. folium -
frons.

Տերեւազարդ, Տերեւալի } folia-
Տերեւալից, Տերեւախիտ } tus - foliaceus - frondeus -

frondosus - spissus - densus.

Տերեւիմ -ւեցայ. frondeo -
frondesco - novis frondibus
viresco.

Տեւական - նի - նաց vel

Տեւողական - նի - նաց } dura-

bilis - duraturus - perdurans
- mansurus - diuturnus -
perpetuus - stabilis - firmus.

Տեւեմ -ւեցի. duro - perduro -
obdure - perfero - patienter
fero - suffero - sustineo -
tolero - persisto - maneo -
permaneo - pergo - perse-
vero - continuo.

Տեւականութիւն - թեան

Տեւակութիւն - թեան

Տեւողութիւն - թեան

Տեւութիւն - թեան vel

Տեւումն -ւման

du-
rabilitas - firmitas - perse-
verantia - constantia - stabi-
litas - diuturnitas - perpe-
tuitas - continuatio - per-
mansio - tenacitas - tolera-
tio - tolerantia.

Տղզամ - ացի. bombos edo -
bombito - murmuro - susurro.

Տղբուկ - բկի - բկաց. hirudo -
sanguisuga.

Տէգ, տիգի - գաց. lancea -
hasta - sarissa - obelus -
veru - acies - cuspis - mucro.

Տէր, տեառն, տեարք, տերանց
vel տեարք. dominus - domi-
nans - dominator - herus -
Deus - Christus.

Տէրութիւն - թեան. dominatus
- dominatio - ditio - impe-
rium - regnum.

» **Տէրութիւնք - թեանց.** Do-
minationes (ordo Angelorum).

Տէրունական - նի - նաց
Տէրունեան vel etiam } domi-
Տէրունի - նույ - նեաց }
nicus - divinus - sanctus -
christianus - sacer.

Տժգոհ - հի - հաց Vid. Դժգոհ :
Տի - իոյ vel } aetas - aevum -
Տիք - իոյ }
statura.

Տիգաւոր - բի - բաց. hastatus
- sarissophorus.

Տիեզերակալ - լի - լաց }
Տիեզերապետ - տի - տաց } mun-
di imperium obtinens - im-
perator - dominator - re-
gnator - praepotens.

Տիեզերակալեմ - լիցի. impe-
rium mundi obtineo - rerum
potior - impero - regno -
dominor.

Տիեզերակալութիւն - թեան }
Տիեզերապետութիւն - թեան }
mundi imperium vel domina-
tio - regnum - ditio.

Տիեզերական - նի - նաց. oecu-
menicus - universalis - ge-
neralis - catholicus - impe-
ratorius - imperialis - regius
- regalis.

Տիեզերք - բաց. universus or-
bis - totus mundus - orbis
terrarum - universum - re-
rum universitas.

» **Ընդ ամենայն vel յամենայն**
տիեզերս. in orbem terrae -
in orbe universo.

Տիկ, տիկ - կաց. uter - lecy-
thus - oenophorum.

Տիկին - կնոջ - կնայք - կնայց
(- կնանց). domina - matrona
- hera - clarissima femina -
regnatix - regina.

Տիկնութիւն - թեան. honor do-
minae - matronatus - regi-
men vel munus reginae.

Տիղմ, տղմոյ (- զմի). lutum -
coenum - limus.

Տիպ, տպի - պաց vel - պոյ -
պոց (graec.). typus - im-
pressio - imago - forma -
species - similitudo - modus
- ratio.

Տիպար - բի - բաց. exemplar -
exemplum - forma.

Տիտան - նայ - նաց (graec.).
Titanus - Titanes - gigas.

Տիտուն - ռան. crocodilus -
lacertus maior.

Տիտղոս - տի - տաց (lat.). titu-
lus - inscriptio - dignitas -
insigne - cognomen - tabella.

Տիրաբար }
Տիրապէս } (adv.). tanquam do-
minus - principaliter - ba-
silice - imperative - poten-
ter - proprie - vere - ex amus-
sim - praecipue.

Տիրական - նի - նաց. dominicus
- herilis - regius - regalis
- proprius - praecipuus -
principalis - verus - pecu-
liaris.

Տիրամայր - մօր. Mater Domini,
Sancta Dei Genitrix Maria.

Տիրանամ - բացայ vel
Տիրապետեմ - տեցի } dominor
Տիրեմ - բեցի }

- dominatum exerceo - do-
minationem habeo - impero
- imperium teneo - potior -
occupo - obtineo - principa-
tum gero - praevaleo - su-
bigo - subiicio.

Տիրապետութիւն - թեան. do-
minatio - ditio - auctoritas
- imperium - regnum.

Տիրողութիւն - թեան } domi-
Տիրութիւն - թեան } natus - dominium - princi-
patus - ditio - potestas -
auctoritas.

Տիրուհի - հւոյ. Domina - San-
cta Virgo Maria.

Տիւ, տուրնջեան. dies - diur-
num tempus - lux.

» **զաիւ vel 'ի տուէ (adv.).** die
- in, per diem - interdiu -
din.

» **տիւ եղեւ.** diescit - luce-
scit - illucet.

Տիւրացի - ցւոյ - ցւոց. habita-
tor Tyri - Tyrius.

Տևեղծ - ծի - ծից. vitiat -
corruptus - putridus - de-
pravatus - mendosus - de-

formis - informis - infectus
- imperfectus - immaturus.

Տևեղծանամ - ծացայ. vitior -
corrumpor - putreo - putre-
sco - putrefio - depravor -
marceo.

Տևեղծութիւն - թեան. vitium
- corruptio - putredo - de-
pravatio - mendum - defe-
ctus - immaturitas.

Տմար - բի - բաց. ignarus -
illiteratus - indoctus - insci-
tus - inexpertus - imperitus
- ignorans - idiota - rudis.

Տմարաբար (adv.). indocte -
inscite - inscienter - imperi-
te - ignorabiliter.

Տմարազոյն - զունի - զունից.
inseitior - indoctior - impe-
ritior.

Տմարութիւն - թեան. inscitia
- inscientia - imperitia - i-
gnoratio - ignorantia - ru-
ditas.

Տոււր - խրոյ (- խրի) } tristis -
Տրական - նի - նաց } tristificus - melancholicus -
moerens - moestus - aeger
- afflicus - horrendus - ma-
lus - molestus - tetricus -
odiosus - insolabilis - lugu-
bris - luctuosus.

Տրաբար (adv.). moeste - in-
solabiliter - misere - aegre
- moleste - dolenter.

Տրանամ - բացայ } tristor -
Տրիմ - բեցայ } contristor - moereo - angor

- crucior - paveo - lugeo - lugubria induo - doleo - confundor.

Տկրահք - նայ *vel* } **Տկրութիւն** - **թեան** } tristitia

- melancholia - moeror - moestitia - aegritudo - afflictio - angor - luctus - tetricitas - molestia.

Տկրեցուցիչ - ուցչի - ուցչաց. contristans - affligens - acerbus.

Տկար - ըի - ըաց. debilis - infirmus - imbecillis - impotens - fragilis - languidus - aegrotus - aeger.

» **տկար յոտից**. infirmus pedibus - claudicans - claudaster - claudus.

Տկարաբար (*adv.*). debiliter - infirme - remisse - imbecilliter - impotenter - languide.

Տկարագոյն - գունի - գունից. debilior - infirmior - imbecillior - impotentior - fragilior - languidior - aegrior.

Տկարամիտ - մտի - մտաց. stolidus - stultus - stupidus - vecors - hebes.

Տկարամտութիւն - **թեան**. stoliditas - stultitia - stupiditas - vecordia - hebetatio.

Տկարանամ - ըացայ. impotens fio - infirmus sum - infirmor - enervor - languesco - debilitor - in morbum incido *vel* cado - morbo laboro - aegroto - aegresco.

» **տկարանայ**. impossibile est - fieri nequit.

Տկարացուցանեմ - **ցուցի**. infirmo - debilito - enervo - languefacio.

Տկարութիւն - **թեան**. debilitas - debilitatio - infirmitas - imbecillitas - impotentia - morbus - languor - aegror - aegrotatio.

» **տկարութեամբ զգածիմ** - **ծայ**. langueo - debilitor - infirmitate afficio *vel* circumdor - infirmitatem habeo.

Տհալ. indigestus - indigestibilis - crudus - non coctus.

Տհաճ. displicens - ingratus - iniucundus - molestus - fastidiosus - odiosus - morosus - improbus.

» **տհաճ լինիմ**, **եղէ**. displicens sum - displiceo - aegre est mihi - graviter fero - improbo.

Տհաճիմ - **ձեցայ**. displiceo - fastidio - taedet me - molestiam capio.

Տհաճութիւն - **թեան**. displicentia - molestia - fastidium - taedium - morositas.

Տհաս - **սի** - **սից**. immaturus - acerbus - imperitus - indoctus - ignarus.

Տհասութիւն - **թեան**. immaturitas - acerbitas - imperitia - inscitia - ignorantia.

Տձե - **ւի** - **ւից**. informis - deformis - deformatus - inde-

corus - inhonestus - turpis
- foedus.

ՏՃԵԼՈԼԹԻՐՆ - ԹԵԱՆ. infirmi-
tas - deformitas - turpitude
- foeditas.

ՏԶԱՅ - յոյ - յոց (- յի - յից).
infans - parvulus - puer -
pusio - iuvenis.

ՏԶԱՅԱՐԱՐ } (adv.). pueriliter
ՏԶԱՅԱՎԷՍ }
- puerorum more.

ՏԶԱՅԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱԳ. infanti-
lis - puerilis.

ՏԶԱՅԱԿՈՐՐ. occisor puerorum
- mactator infantium.

ՏԶԱՅԱՀԱՆՃԱՐ vel }
ՏԶԱՅԱՄԻԽ - մաի - մաաց } pue-
rili mente praeditus - impe-
ritus - indoctus.

ՏԶԱՅԱՆԱՄ - յացայ. infans sum
- parvulus fio - ignare vel in-
nocenter vitam duco - pue-
rasco - iuvenesco.

ՏԶԱՅԱՅՈԼԳԱՆԵՄ - ցուցի. robo-
ro - corroboro - confirmo -
renovo - instauro - restauro.

ՏԶԱՅԻԿ. puerulus - infantulus
- pusillus - puellus.

ՏԶԱՅՈԼԹԻՐՆ - ԹԵԱՆ. infantia
- teneritas - puerilitas -
pueritia - puerilis aetas.

ՏԶԱՅՕՐԷՆ (adv.). infantium
more - pueriliter.

ՏԶԵՄ - եցի. volo - cupio - con-
sentio - assentior.

ՏԶՄԱԿԱՆ - ՆԻ - ՆԱԳ }
ՏԶՄԱՅԻՆ - յնոյ - յնոց } coeno-
sus - lutosus - luteus - lu-

tulentus - spurcus - foedus
- limosus.

ՏԶՄԱՆԱՄ - ացայ. coeno de-
mergor - lutesco - lutor -
luto oppleor vel aspergor -
spurcor - foedor - oblimor
- me inquino.

ՏՄԱՐԴԻ - ԴԵՅ - ԴԵԱԳ. inhu-
manus - immanis - crude-
lis - saevus - durus - ru-
dis - ingratus - beneficii im-
memor.

ՏՄԱՐԴՈԼԹԻՐՆ - ԹԵԱՆ. inhu-
manitas - immanitas - cru-
delitas - saevitia - ruditas
- ingrati animi crimen vel
vitium.

ՏՆԱԿ - ԿԻ - ԿԱԳ. casula - do-
muncula - aedicula - habi-
taculum - tugurium - tugu-
riolum - nidulus.

ՏՆԱԿԻԳ - ԿԳԻ - ԿԳԱԳ. contu-
bernalis - familiaris - do-
mesticus - conterminus - vi-
cinus - cohabitans - coniux
- propinquus.

ՏՆԱԿԳՈԼԹԻՐՆ - ԹԵԱՆ. contu-
bernium - commoratio - fa-
miliaritas - convictus - con-
suetudo - coniugium - vici-
natus - propinquitas - pro-
ximitas.

ՏՆԱՆԿ - ԿԻ - ԿԱԳ. pauper - e-
gens - egenus - indigens -
mendicus - inops.

ՏՆԱՆԿԱՆԱՄ - ԿԱԳԱՅ }
ՏՆԱՆԿԻՄ - ԿԵԳԱՅ } egeo -
egenus vel inops fio - in e-

gestate sum — ad inopiam
dilabor — inopiâ laboro —
mendicor.

Տնանկացուցանեմ - ցուցի. pau-
pero — depaupero — ad ege-
statem affero — ad inopiam
redigo.

Տնանկու թիւն - թեան. paupe-
ries — paupertas — egestas —
inopia — indigentia — men-
dicitas.

Տնարար - րի - րաց. curam do-
mus habens — materfamilias
— matrona.

Տնարարու թիւն - թեան. offi-
cium matrisfamilias — matro-
natus — cura domus.

Տնիկ - նկան - նկունք - նկանց.
domuncula — aedícula — ca-
sula — habitaculum — nidus.

Տնկազործ - ծի - ծաց. agricola
— agricultor — colonus — hor-
tulanus — olitor — vinitor —
creator mundi — conditor re-
rum.

**Տնկազործու թիւն - թեան }
Տնկարարու թիւն - թեան }** a-
grorum cultus — agricultura
— agricolatio — cura planta-
rum.

Տնկական - նի - նաց. vegetabi-
lis — naturalis — natus.

Տնկակից - կցի - կցաց. simul
plantatus *vel* satus — insitus
— natus — naturalis — con-
genitus — innatus — inhae-
rens.

Տնկեմ - եցի. planto — sero —

construo — exstruo — efficio
— condo — constituo — colloco
— defigo — novello.

» այդի անկեմ *Vid. in Այդի :*

**Տնկուած - ծոյ - ծոց }
Տնկումն - կման }** planta —
plantatio — satio — satus.

Տնոես - սի - սից (- սաց). dis-
pensator — villicus — villico —
promus condus — oeconomus
— cellarius — administrator —
provisor — procurator domus.

Տնոեսական - նի - նաց. oeco-
nomicus — administrativus —
procuratorius.

**Տնոեսականու թիւն - թեան }
Տնոեսու թիւն - թեան }**
oeconomia — rei familiaris ad-
ministratio — procuratio —
dispensatio — villicatio — pro-
visio — divina providentia —
mysterium Incarnationis Filii
Dei.

Տնոեսեմ - սցի. administro —
procuro — curo — provideo —
consulo — paro — comparo —
praebeo — dispenso — gubernuo
— moderor — rego — molior.

Տնորէն - րինի - րինաց. rector
— moderator — gubernator —
administrator domus.

Տնորէնու թիւն - թեան. regi-
men — moderatio — guberna-
tio — dispensatio — domus
dispositio — administratio —
providentia — mysterium In-
carnationis Filii Dei.

Տնորինական - նի - նաց. pro-

curatorius — administrativus —
ad Incarnationis mysterium
pertinens.

Տնօրինեմք - եղի. rego — mode-
ror — gubernō — administro —
curo — procuro — provideo —
consulo — comparo — paro —
dispenso — dispono — instituo.

Տոկամք - ացի. tolero — perfero
— suffero — sustineo — perduro
— duro — persevero — consisto.

Տոկոս - սի - սից vel - սաց
Տոկոսիք - սեաց }
(*graec.*). foenus — foeneratio
— usura — turpe lucrum —
ultio — vindicta.

Տոկոսեմք - սեցի. foeneror — fe-
nero.

Տոկուն - նի - նից. duraturus —
mansurus — diuturnus.

Տոհմ - մի - մից (- մաց). genus
— progenies — prosapia — stirps
— gens — natio — tribus —
populus — cognatio — familia.

Տոհմաթիւք - թուոց. genealo-
gia — stemmatis descriptio.

Տոհմական - նի - նաց. genticus
— gentilitius — nationalis —
nobilis — patricius — clarus
— propinquus — cognatus.

» **տոհմականք - նաց.** uber fru-
ctus — fruges — quaestus — lu-
crum — utilitas — abundan-
tia — foenus.

Տոհմականութիւն - թեան
Տոհմաւորութիւն - թեան } *fer-*
tilitas — feracitas — ubertas
— nobilitas — nobilium ordo.

Տոհմակից - կցի - կցաց
Տոհմային - յնոյ - յնոց } con-
gener — propinquus — cognat-
us — nationalis — genticus
— gentilitius — proximus —
intestinalis — civilis.

Տոհմիկ - միկ - մկաց. nobili loco
natus — nobilis — patricius
— propinquus — congener —
nationalis — genticus.

Տող - զի - զեց. linea — linea-
mentum — series — ordo. —
numerus — dispositio — ver-
sus.

Տողեմք - եցի. lineo — ordino —
dispono — compono — colloco
— connecto — consero — texo.

Տոմար - րի - րաց (*graec.*). to-
mus — volumen — liber —
calendarium — ephemeris —
diarium — chronologia.

Տոմս - սի - սից (*graec.*). charta
— papyrus — pagina — libel-
lus — pergamena membrana.

Տոյժ - ուժի vel
Տոյժք - ուժից } mulcta — poc-
na — impendium — sumptus
— damnum — detrimentum —
iactura.

Տոյրական - նի - նաց. ardens
— urens — comburens — in-
cendiosus.

Տոյրեմք - րեցի vel etiam
Տոյրեցուցանեմք - ցուցի } uro
— aduro — comburo — exuro
— accendo — incendo — in-
flammo.

Տոյրումն - րման. adustio —

exustio - combustio - ustio
- incensio - incendium -
conflagratio - deflagratio.

Տուն - ուն (- ուն) - ունք -
- ունք. funis - restis - funi-
culus - laqueus.

Տունիմ - նեցայ. fune vincior
vel ligor - restibus constrin-
gor - illaqueor.

Տրդ - դի. aranea - araneae
textum vel fila - textura.

Տրվիլ նաւայ. classis navium
- armatura navalis.

Տուայտանք - նայ vel }
Տուայտոթիւն - [թան] } aeru-
mna - angor - aegritudo -
sollicitudo - cura - anxietas
- labores - mala - afflicta-
tio - miseria - vexatio - cru-
ciatus.

Տուայտիմ - տեցայ. angor -
vexor - afflictor - crucior.

Տուարած - ծի (- ծոյ) - ծայ }
Տուարածական - նի - նայ }
pastor - custos ovium - o-
pilio.

Տուգան - նի vel }
Տուգանք - նայ } detrimentum
- damnum - iactura - mul-
cta - poena.

Տուգանիմ - նեցայ }
Տուծիմ - ժեցայ } poenas do,
luo, solvo vel rependo - ia-
cturam vel damnum patior.

Տուծեմ - եցի. mulcto - laedo
- detrimentum facio - exigo
- punio.

Տուծուլիմ - ժման. mulcta - ia-

ctura - poena - damnum -
detrimentum.

Տուիլ - ւլի - ւլայ. dator -
donator - largitor.

Տուլա, տլաոյ. althaea - mal-
va silvestris.

Տումար - րի - րայ Vid. Տոմար:
Տուն, տան, տանք. domus -
habitaculum - domicilium -
tectum - aedes - sedes -
aedificium - cubiculum - con-
clave - familia - cognatus
- propinquus - gens - natio
- rhythmus - metrum.

» 'ի տունս տունս. per domos.

Տունկ, տնկոյ (- նկի) - նկոյ.
planta - frutex - arbustum
- arbor.

Տունջեան - ջեկի. dies - tem-
pus diurnum - lux.

Տուուլիմ, տլման vel }
Տուլուծիւն - [թան] } datio -
donatio - largitio - datum
- donum - gratia - erogatio -
retributio - munus - traditio.

Տուախ - խի - խից Vid. Տո-
ախ :

Տուան, տտան, տտանք. cauda
- penis - extremum - extre-
mitas - ora - fimbria - syr-
ma - lacinia - limbus - ala
- pinna.

Տուր, տրոյ vel }
Տուրք, տրոց } datum - do-
num - munus - gratia -
stips - largitio.

Տուրեւաւ - ուի - ուից vel }
Տուրեւաւուծիւն - [թան] } com-

mercium - negotium - negotiatio - tractatio - contractus - pactum - conversatio - contubernium - affinitas - cognatio - respiratio - spiratio.

Տ֊ֆ, փ֊ֆյ (- փ֊ֆ) - փ֊ֆ. pyxis - capsula - arcula - loculus - theca - thuribulum - acerra - laterculus.

Տ֊ֆազրեմ-եցի. imprimo - prelo vel typis excudo - formo - figuro.

Տ֊ֆազրուծիւն-թեան. impressio - typus - ars typographica vel libraria.

Տ֊ֆազինն-նի-նից vel - նաց (*graec.*). topazios - topazion (gemma).

***Տ֊ֆարան-նի-նաց.** typographia - typographeum - officina libraria.

Տ֊ֆացուցանեմ-ցուցի }
Տ֊ֆաւորեմ-եցի vel etiam }
Տ֊ֆաւորեցուցանեմ - ցուցի }
 imprimo - effingo - fingo -
 formo - figuro - delineo -
 signo - obsigno - pingo.

Տ֊ֆաւորուծիւն-թեան }
Տ֊ֆաւորումն - բման } figu-
 guratio - formatura - forma
 - impressio - typus - exemplum - exemplar - sigillum
 - signum.

Տ֊ֆիք-ռ֊ֆից vel }
Տ֊ֆանք-նաց } amor - amatio - amores - cupiditas
 - cupido - desiderium - libido.

Տ֊ֆամ-ացայ vel }
Տ֊ֆանամ-փացայ } amore in-
Տ֊ֆիմ-փեցայ }
 cendor vel capior - depereo
 - cupide appeto vel desidero
 - libidinor - percupio.

Տ֊ֆաւոր-րի-րաց }
Տ֊ֆորդ-ղի-ղաց } amore ca-
 ptus vel incensus - amator
 - amasius - deperiens - libidinosus.

Տ֊ֆուծիւն-թեան }
Տ֊ֆումն-բման } amatio -
 amores - cupido - cupiditas
 - desiderium - libido.

Տ֊ֆաւոր-րի-րաց. caudam habens - caudeus - fimbriatus - marginatus.

Տ֊ֆուն, տանոյ, տանց Vid.
Տ֊ֆուն :

Տ֊ֆան-նի-նաց. dativus (causus).

Տ֊ֆմ-մի-մից. solidus - firmus - durus - induratus.

Տ֊ֆմաբան-նի-նից. logicus - dialecticus - ratiocinator.

Տ֊ֆմաբանական-նի-նաց. ad dialecticam vel logicem pertinens - ratiocinativus - rationalis.

Տ֊ֆմաբանեմ-եցի }
Տ֊ֆմաբանիմ-նեցայ } dialectice
 dissero vel loquor - ratiocinor - discepto - disputo -
 verba facio.

Տ֊ֆմաբանուծիւն-թեան. logica - logice - dialectica - rationalis philosophia - ratio-

cinatio - ars disserendi - dialogus - alternus sermo.

Տրամագիծ - **զծի** - **զծաց**. diametrus - dementiens linea - canon - decretum - diagramma - descriptio - delineatio.

Տրամադրեմ - **եցի**. dispono - ordino - colloco - paro - apparo - praeparo - accommo - modo - constituo - apto - concinno - compono.

Տրամադրութիւն - **թեան**. dispositio - ordinatio - collocatio - praeparatio - apparatus - paratio - accommodatio - concinnitas - compositio - constitutio - conditio.

Տրգալ - **լի** - **լից** (-**լաց**). cochleare - cochlear.

Տրիսուր. retributio - compensatio - remuneratio - praemium.

Տրմուշ - **մղի**. indomitus - indomabilis.

Տրոհ - **հի** - **հից** *vel* }
Տրոհու թիւն - **թեան** } divisio -
Տրոհումն - **հման** }

separatio - disiunctio - distinctio - discretio - discrimen - discrepantia - differentia - secretio - distributio - diiudicatio - interpunctio.

Տրոհեմ - **եցի**. divido - separo - disiungo - distinguo - discerno - secerno - segrego - distribuo.

Տրորիմ - **որեցայ**. defluo - difluo - marceo - tabesco.

Տրուպ - **բալի** - **բպաց**. minimus - exiguus - parvus - humilis - miser - abiectus - pusillus - extremus - ultimus - inferior - inanis - vilis - levis.

Տրոփեմ - **եցի**. conculco - proculco - protero - pedibus strepo *vel* strepito - invado - insulto - crepo - crepito.

Տրոփիւն *vel* }
Տրոփումն - **փման** } pedum sonitus *vel* strepitus - fragor - crepitus.

Տրամագին *vel etiam* }
Տրամագեաց - **եցի** - **ցից** } tristis
Տրամալի, **Տրամալից** }
Տրամական - **նի** - **նաց** }
 - contristatus - moestus - melancholicus - moerens - afflictus - aeger - dolens - taedifer.

Տրամակից **լինիմ**, **եղէ**. contristor - condolesco - condoleo - conqueror - commisereor.

Տրամակցութիւն - **թեան**. conquestus - commiseratio - tristitia - moeror - moestitudo.

Տրամեմ - **եցի** *vel etiam* }
Տրամեցուցանեմ - **ցուցի** } contristo - affligo - ango - dolorem affero - excrucio - dolore afficio.

Տրամիմ - **մեցայ**. contristor - tristor - moereo - angor - doleo - crucior - pusillanimis sum - taedet.

Տրամութիւն - **թեան**. tristitia

- moestitia - moeror - afflictio - dolor - angor - taedium - aegritudo.

» տրամուլթեամբ (adv.). moestiter - moeste - dolenter - aegre - misere.

Տրանջամ - ջացի } obmurmuro
Տրանջեմ - ջեցի }
- murmuro - susurro - musito - obtrecto - obloquor - queror - conqueror.

Տրանջանք - նաց }
Տրանջիւն vel }
Տրանջուլթիւն - թեան } murmur
Տրանջումի - ջման }
Տրանջ - ջոյ }

- murmuratio - susurrum - susurratio - mussitatio - querimonia - querela - obtrectatio - conquestio - questus.

Տրանջող - ղի - ղաց. murmurator - susurrans - susurro - mussitans - obtrectator - oblocutor.

Տրամուլ. contristatus - tristis - moestus - moerens - melancholicus - afflicto - dolens - molestus.

Տքնեմ - եցի vel }
Տքնիմ - նեցայ } pervigilo - vigilo - evigilo.

Տքնուլթիւն - թեան. vigilia - pervigilatio - vigilantia.

Տօթ - թոյ. aestus - calor nimius vel aestivus - ardor - fervor.

Տօթադին vel Տօթային. aestuosus - aestuans - ae-

stuabundus - calidissimus - ardens - fervens - fervidus - ignitus - igneus.

Տօթանամ - թացայ. aestuo - ardore torreo - ardesco - fervesco - ignesco.

Տօթացուցանեմ - ցուցի. comburo - amburo - aduro - uro - ustulo - fervefacio.

Տօթանք - նաց vel }
Տօթուլթիւն - թեան } vehemens
calor - aestus - ardor - fervor.

Տօն - նի - նից. dies festus vel solemnus - festum - festivitas - solemnitas - solemnia - pompa - laetitia - gaudium - hilaritas.

» տօն առնեմ, արարի. diem festum agito vel colo - gaudeo - laetor - hilaresco - gestio - epulor.

Տօնախմբեմ - եցի. festum ago vel celebro - ritu solemniconcelebro - solemnia perago.

Տօնախմբուլթիւն - թեան }
Տօնախումբ - խմբի } festum - festivitas - solemnitas - solemnia - celebratio.

Տօնական - նի - նաց. festivus - solemnus - celeberrimus - hilaris - gestiens - laetificus.

Տօնալաճառ - ուի - ուաց. nundinae - forum nundinarium - mercatus - emporium.

* Տօնացոյց - ուցի - ուցից. indicator festorum Ecclesiae - index annualium solemnitarum - calendarium.

Տօնեմ - եղի. diem festum colo
vel ago - solemmniter conce-
lebro - ritu solemni celebroy
vel perago.

Տօնուտ - տի - տից. solemnis -

festivus - gestiens - hilaris
- lactabundus.

Տօսսխ - խի - խից. buxum -
buxus - buxetum.

Տօսսխի. buxeus - buxosus.

Ր

Րամ

Րաբուն - նի - նից vel } (hebr.).
Րաբունի - նույ - նեաց }

doctor - magister - praece-
ptor - professor - dominus.

Րաբունաբար } (adv.). more do-
Րաբունորէն }

ctorum - docte - perite -
erudite - sapienter - potenter.

Րաբունական - նի - նաց. do-
ctoris proprius - dogmaticus.

Րաբունապետ - տի - տաց. ca-
put vel princeps doctorum -
summus praeceptor - praesul
- antistes - pontifex.

Րաբունեմ - նեցի. doceo - edo-
ceo - erudio - instituo - in-
struo.

Րամ - մի - մից. turba - fre-
quentia - multitudo - coetus
- agmen - grex - turma.

Րոս

Րամեմ - եցի. congreco - cogo
- aduno - colligo.

Րենական - նի - նաց. divinus -
divus.

Րենատես - տի. qui Deum vidit
- patriarcha Iacob (Israël).

Րոպ - պի - պից } (graec.). se-
Րոպէ - էի - էից }

xagesima pars horae - tem-
poris punctum - horae mo-
mentum - ictus, nictus vel
nictatio oculi - nutus - li-
bramentum.

Րոտեմ - եցի. colligo - coniu-
ngo - iungo - copulo - peto
- rogo - postulo - amoveo
- removeo - expello.

Րոտին. abiectus - humilis -
exiguus - minimus - parvu-
lus - parvus - rudis.

Յ

ՅաԾ - ծի (- ծոյ) - **ծից**. mansuetus - mitis - lenis - submissus - humilis - demissus - subiectus - placidus - sobrius - modestus - prudens.

Յաժազոյն - զունի - զունից. mansuetior - mitior - lenior - submissior - humilior - modestior - prudentior.

Յաժնուժ - ծեայ - ծուցեալ (- ծեալ). me deprimo *vel* demitto - flecto - mitesco - pacificor - placor - resipisco - sapio.

ՅաժուԹիւն - Թեան }
Յաժումն - ծման } mansuetudo - lenitas - demissio animi - humilitas - subiectio - placatio - moderatio - sobrietas - modestia - temperantia - prudentia - resipiscentia - sapientia - quies - silentium.

Յաժուն - ծնոյ - ծնոց. humilis - mitis - lenis - mansuetus - pacatus - placatus - modestus - moderatus - taciturnus - honestus - prudens - ad bonam frugem reductus.

Յաժուցանեմ - ցի. paco - pacifico - placo - sedo - deprimo - subiicio - reconcilio - compono - mitigo - expio.

Յականեցուցանեմ - ցուցի. contristo - crucio - torqueo - vexo - ad inopiam redigo - depauperō.

Յականիմ - նեցայ. inops fio - ad inopiam dilabor - ad egestatem adigor - indigeo - egeo.

Յակն - կան (- կին) - **կանք - կամքք**. inopia - egestas - indigentia - miseria - calamitas - mala - aerumna.

Յամաք - քի - քաց. aridus - siccus - aridum - terra continens - littus.

» **Կլանեմ 'ի ցամաք**. in terram descendo - navi exeo - navim exscendo - e navi egredior.

» **զցամաքաւ ելԹամ, չոզայ**. per terram *vel* terrâ iter facio, ago - terrestri itinere ambulo - pedibus viam conficio.

Յամաքական - նի - նաց }
Յամաքային - յնոյ - յնոց } ad continentem pertinens - terrestris - terrenus.

Յամաքանամ - քացայ }
Յամաքեմ - քեցի *vel* } aresco
Յամաքիմ - քեցայ }
 - areo - exarefio - exaresco - siccresco - exsiccō - refrigesco - sitio.

Յամաքեմ - քեցի *vel etiam* }
 Յամաքեցուցանեմ - ցուցի }
 arefacio - sicco - exsicco.

Յամաքութիւն - թեան }
 Յամաքումն - քման } sicci-
 tas - ariditas - sitis.

Յայդ - գոյ. nox - nocturnum
 tempus.

» զցայդ և զցերեկ (*adv.*). die
 ac nocte - noctes diesque -
 diu noctuque.

Յայգապահ - հի - հաց. vigi-
 les - vigiliae - excubiae.

Յայգապաշտօն - տաման -
 մուշք - մանց. horae noctur-
 nae, in Breviario Armeniorum
 - pervigilium diei dominici.

Յայգութիւն - թեան. noctur-
 num tempus - nox - tenta-
 tiones nocturnae.

Յայդ վայր, Յայն վայր *vel*
 Յայս վայր (*adv.*). hucusque
 - usque eo - adhuc.

Յայժմ (*adv.*). usque nunc -
 ad hoc usque tempus - ha-
 ctenus - adhuc.

Յայնքան, Յայսքան (*adv.*).
 tam - tantum - ita - usque
 adeo - tamdiu.

Յայսօր (*adv.*). usque ad hanc
 diem - hactenus.

Յայտեմ - եցի. dispergo - as-
 pergo - spargo - fundo -
 effundo - diffundo.

Յայտիմ - տեցայ. scateo - sca-
 turio - mano - exsilio - ef-
 fundor - diffundor.

Յայտումն - տման. scaturigo -

scatebra - manatio - fusio
 - diffusio - effusio.

Յան - նի - նից (*-նու - նուց*).
 satio - seminatio.

» ցան և ցիր (*adv.*). disperse
 - sparsim - diffuse.

Յանդ *vel* Յանկ (*adv.*). inde-
 sinenter - perpetuo - iugiter
 - assidue - semper - conti-
 nuo.

Յանդ - գոյ - զոց }
 Յանկ - կոյ - կոց } septum -
 sepes - maceria - index -
 catalogus - elenchus - pa-
 rastichis.

Յանդեմ - եցի. circumsepio -
 sepio - muris cingo *vel* claudio
 - murum circumduco - mu-
 nio.

Յանեմ - եցի. semino - sero -
 spargo - dispergo - aspergo
 - iacto - dissemino.

Յանկալի - լոյ - լեաց. desi-
 derabilis - optabilis - expe-
 tendus - gratus - amabilis
 - placitus - acceptus - iu-
 cundus.

Յանկամ - կացայ *vel* }
 Յանկանամ - կացայ } concupi-
 sco - cupio - desidero - o-
 pto - exopto - appeto - ex-
 peto - exsulto - delector.

» ցանկանալով ցանկամ. desi-
 derio desidero - percupio -
 ardenter *vel* cupide appeto.

Յանկապատ. circumseptus -
 septus - interclusus.

Յանկապատեմ - եցի. sepio -

circumsepio - intercludo -
morum circumduco - muro
claudio *vel* cingo.

Յանկասէր - սիրի - սիրաց. vo-
luptatum amator - voluptuo-
sus - voluptuarius - libidi-
nosus - amoribus deditus.

Յանկասիրութիւն - թեան. vo-
luptas - oblectatio libidino-
sa - amatio - concupiscentia
- cupiditas - cupido.

Յանկացող - զի - զաց. concu-
piscens - voluptabilis - a-
mator - cupidus - avidus.

Յանկեմ - եցի *Vid.* Յանգեմ:

Յանկորդեմ - եցի *vel* }
Յանկորդեմ - դեցայ } persevero
- continuo - frequento.

Յանկութիւն - թեան }
Յանկումն - կման } voluptas

- concupiscentia - amatio -
amores - delectamentum -
deliciae - cupiditas - desi-
derium - appetitio - placitum.

Յանումն - նման. satio - se-
minatio.

Յանց - ցի - ցից. rete - reticu-
lum - cassis - verriculum -
sagena - plagae - laqueus.

Յանցեմ - եցի. casses tendo -
irretio - illaqueo - piscor -
aucupor.

Յանցորդ - զի - զաց. piscator
- venator - auceps.

Յասկոս - աի - աաց. iracundus
- cholericus - biliosus - ira-
tus - indignabundus - in-
fensus - stomachosus.

Յասկոսութիւն - թեան. ira -
iracundia - cholera - bilis
- indignatio - stomachus.

Յասմական - նի - նաց. ad i-
racundiam pertinens - ira-
scibilis - animosus - stoma-
chabundus.

Յանում - սեայ - սուցեալ }

Յասչեմ - սեայ - սուցեալ }

irâ commoveor, accendor *vel*
inflammor - irascor - indi-
gnor - succendo - excandescor
- furo - bacchor - molestiâ
afficio - stomachor - insa-
nio - exacerbor - obiurgo -
increpo - reprehendo.

Յասումն - սման. iracundia -
ira - cholera - bilis - sto-
machus - indignatio - ani-
mositas - furor - molestia -
obiurgatio - increpatio - re-
prehensio.

Յասուցանեմ - ուցի. stomachum
facio - iram moveo - furio
- fastidio - taedio afficio.

Յարդ *vel* Յարդ Լս (*adv.*).
hactenus - adhuc - etiamnum.

Յաւ - ւոյ *vel* }

Յաւք - ւոց } dolor - labor -

moeror - angor - cruciatus
- affectus - languor - luctus
- passio - molestia - tae-
dium - fastidium - aegrota-
tio - aegritudo - infirmitas
- morbus - valetudo.

» յաւ է ինձ. dolet - commi-
serescit - commiseret - tae-
det.

Յաւազար - ըի - ըաց }
Յաւազին vel etiam } aeger
Յաւազնոտ - տի - տաց }
 - aegrotus - valetudinarius
 - causarius - dolens - tri-
 stis - languens - moerens
 - moestus - afflictus - do-
 lore affectus.

Յաւազնեմ - եցի vel }
Յաւազնիմ - նեցայ } in mor-
Յաւազնոտեմ - եցի }
 bum cado *vel* incido - mor-
 bo laboro - aegroto - aegre-
 sco - aegreo - dolore afficio
 - doleo - angor - moereo -
 torqueor - crucior - languesco.

Յաւազնութիւն - թեան. aegror
 - angor - moeror - dolor -
 moestitudo - languor - labor
 - cruciatus - afflictatio -
 conquestio - commiseratio -
 deploratio.

Յաւած - ծի - ծաց. dolens -
 aeger - aegrotus.

Յաւակից - կցի - կցաց. deplo-
 rans - condolens.

» **յաւակից լինիմ, եղէ.** condole-
 esco - condoleo - commise-
 reor - commiseresco - con-
 queror - deploro.

Յաւակցաբար (adv.). miseri-
 corditer - miserabiliter - mi-
 seranter - dolenter.

Յաւակցեմ - եցի vel }
Յաւակցիմ - ցեցայ } condoleo
 - commiseror - miseresco -
 deploro - conqueror.

Յաւակցութիւն - թեան. com-

miseratio - misericordia -
 conquestio.

Յաւեցուցանեմ - ցուցի. dolorem
 affero - affligo - crucio -
 excrucio.

Յաւէ, ցաւեաց }
Յաւիմ - լեցայ } doleo - affli-
 gor - angor - moereo - dis-
 pliceo - crucior - torqueor
 - laboro - patior - aegroto.

Յաւոտ - տի - տաց. aegrotus
 - aeger - causarius - vale-
 tudinarius.

Յեւեմ - լեցի }
Յեւում - լի } scindo - proscin-
 do - findo - lacero - dilacero
 - discerpo - dilanio - rimor
 - aperio.

Յեւումն - լման. scissura - scis-
 sus - fissura - fissio - dila-
 ceratio - laceratio - rima.

Յեւ - խոյ (-տի). lutum - coe-
 num - limus.

Յեղ - ղի - ղեց. genus - pro-
 genies - prosapia - stirps -
 tribus - populus - familia.

Յեղակից - կցի - կցաց. conge-
 ner - cognatus - consanguini-
 -neus - contribulis.

Յեղակցութիւն - թեան. co-
 gnatio - consanguinitas.

Յեղապետ - տի - տից (-տաց).
 princeps patriae *vel* tribus -
 dux - patriarcha.

Յեղապետութիւն - թեան.
 principatus - ducatus - pa-
 triarchae dignitas.

Յեւ - տոյ Vid. Չեւ :

Յեժբ *vel մինչև յեժբ* *Vid. in*
եժբ :

Յերեակ } dies - meridianum
Յերեկ }
tempus - meridies.

» **զցայգ և զցերեկ** *Vid. Յայգ* :

» **զօրն յերեկ** (*adv.*). totum
diem - tota die.

Յերեկութիւն - թեան. meridies
- meridianum tempus.

Յեց - ցոյ - ցոց. tinea - teredo
- porrigo - aerugo - blatta
- caries.

Յեցակեր vel Յեցակերեալ. ti-
neous - teredinibus consum-
ptus - porrigine laborans -
carie infestatus - cariosus -
corrosus.

Յիւ, յիւյ *Vid. Յիւ* :

Յիւ, յիւյ. milvus - milvius.

Յիւ, յուռ (- ոյ) - ուռց. o-
nager - onagrus - asinus
silvestris *vel* agrestis.

Յիր, յրի, յիրբ. dispersus -
dissipatus - diffusus - effusus.

» **յիր և ցան vel յրիւ** (*adv.*).
dispersim - disperse - spar-
sim - diffuse - effuse.

Յիրդ, յրդի (- դոյ) } iuniperus
Յրդի - դոյ }
- caespes - spinetum - vir-
gultum.

Յից, ցոյ. palus - pedamen-
tum - vacerra - paxillus -
clavulus - cuneolus.

Յիւ, յուռ - ոյ - ոյ *Vid. Յուբ* :

Յլուկ - լիւն (- լիւյ). taurulus
- vitellus.

Յլուռ. luteus - lutosus - lu-
tulentus - coenosus - limosus.

Յլուրիմ - տեցայ. delutor -
lutor - luto oppleor - coeno
aspergor *vel* demergor - me
inquino.

Յնդիմ - դեցայ. vago - eva-
gor - dissipor - dilabor -
dispergor - profundor - ruor
- diffundor - effluo.

Յնդումն - դման. mentis e-
vagatio - dissipatio - disper-
sio - profusio - diffusio -
effusio.

Յնծալի - լոյ - լեաց. laetus
- laetabundus - iucundus -
hilaris.

Յնծամ - ծացայ (- ջի). gaudeo
- exulto - laetor - laetitiâ
afficio *vel* efferor - hilaresco
- gestio - salto - tripudio -
iucunditati me do.

Յնծացուցանիմ - ցուցի. laeti-
fico - laetitiâ afficio - hilaro
- exhilaro - oblecto.

Յնծութիւն - թեան } gaudium
Յնծումն - ծման }
- exsultatio - laetitia - iu-
cunditas - hilaritas.

Յնոր - լի vel } visio - visus -
Յնորբ - լից }
somnia - commentum -
spectrum - phantasma - phan-
tasia - apparitio - imagina-
tio - fictio - simulatio - in-
saniam - delirium - formido.

Յնորական - նի - նաց. imagi-
narius - fictus - eментitus -

commentitius - simulatus -
delirans - delirus.

Յորեմ - եցի *vel etiam* }
Յորեցուցանեմ - ցուցի } infa-

lucio - ad insaniam adigo -
furio - obstupefacio.

Յորեմ - բեցայ. insanio -
deliro - furo - desipio - ver-
tiginē laboro - stultesco -
somnia - imaginor - com-
miniscor - obstupesco.

Յորումն - բման. insania -
vertigo - desipientia - deli-
ratio - stultitia - fatuitas.

Յեցոտի - աւոյ - տեաց. vetu-
state obsoletus - antiquatus
- scruta - detritus pannicu-
lus.

Յուանամ - լացայ }
Յուեմ - լեցի } corusco -
fulgeo - mico - splendo -
resplendo - scintillo - ni-
tesco.

Յուացու [թիւն - [թեան }
Յուացումն - ցման *vel* } coru-
Յուումն - լման }
scatio - fulguratio - splen-
dor - fulgor - scintillatio -
nitor.

Յոյց - ուցի *vel* }
Յոյցք - ուցից } ostentatio -
specimen - signum - indi-
cium - nota - irrisio - lu-
dibrium - probatio - demon-
stratio - argumentum - ex-
emplum - parabola.

Յորեան - ենոյ - ենոց. frumen-
tum - triticum.

Յորեաբեր - բի - բից. frumenta
ferens *vel* produciens - triti-
ceus - granifer.

Յորեահաա - տի - տից (-աաց).
granum frumenti *vel* tritici.

Յորեալաճառ - ոի - ոաց.
frumentator - frumentarius
- mercator *vel* negotiator tri-
tici - venditor frumenti.

Յորեալաճառու [թիւն - [թեան.
frumentatio - mercimonium
tritici.

Յորժամ (*adv.*). donec - usque
dum - quamdiu.

Յորքան, Յորքան ժամանակ
Vid. in խամանակ :

Յուլ, ցուլ (-լի) - լուց. taurus
- vitulus.

Յուպ, ցպոյ. virga - fustis -
scipio - sceptrum - baculum
- bacillus - scutica - ha-
sta.

Յուբա, ցրոյ (-տի). algidus
- frigidus - algor - frigus
- glacies - gelu.

Յուց, ցցոյ *vel* }
Յուցք, ցցոյ } exsultatio -
laetitia - gaudium - iucun-
ditas - hilaritas - pompa -
magnificentia.

Յուցակ - կի - կաց. elenchus -
index - indicium - signum
- nota - exemplum - exem-
plar - parastichis.

Յուցական - նի - նոց. demon-
strativus - indicativus - in-
dicans - eximius - clarus -
egregius - specialis - for-

malis - admirabilis - mirabundus.

Յուցակութիւն - թեան. species - indicium - declaratio - manifestatio - patefactio - demonstratio - argumentum - probatio.

Յուցանեմ, ցուցի, ցոյց. ostendo - indico - manifesto - patefacio - declaro - monstro - demonstro - confirmo - denuntio - probro - significo - notum *vel* palam facio - produco - designo.

» **ձեռամբ ցուցանեմ.** manu in-nuo - gestum ago *vel* facio - gesticulor.

Յուցիչ - ցչի - ցչաց. demonstrator - declarator - manifestans - patefaciens - re-praesentans - significativus.

Յուցութիւն - թեան
Յուցումն - ցման } demon-stratio - probatio - argu-mentum - signum - indicium - nota - exemplar.

Յուք-ուոց. tectum - tegumen-tum domus.

Յոփ - փի - փից. effeminatus - mollis - dissolutus - luxu-riosus - libidinosus - lascivus - incontinens - intempe-rans - obscenus - impudicus.

Յոփաբար (adv.). effeminate - molliter - dissolute - luxu-riose - libidinose - lascive - incontinenter - intemperate - obscene - impudice.

Յոփանք - նաց *vel*
Յոփութիւն - թեան } mollities
- dissolutio animi *vel* morum
- luxuria - libido - venus - lascivia - obscenitas - impu-dicitia - praevaricatio.

Յուկ - ոկի (- ոկոյ). os - buc-ca - naris - nasus.

Յտեմ - եցի *vel*
Յտիմ - տեցայ } concido - rado
- carmino - pecto - carpo
- divello.

Յրեմ - եցի. solvo - exsolvo - dissolvo - irritum facio - de-struo - ad nihilum redigo - dissipo - dispergo - consumo.

Յրիւ Vid. in Յիր :

Յրուեմ - եցի. spargo - disper-go - disperdo - dissipo - dissolvo - effundo - diffundo - dissemino - evertio - eiicio - iacio.

Յրումն - բման *vel*
Յրուութիւն - թեան } sparsio
Յրուումն - բլման }
- dispersus - disperditio - dissipatio - effusio - diffu-sio.

Յրտազին. frigidissimus - al-gens - algidus.

Յրտամ - ացայ *vel*
Յրտանամ - տացայ } frigeo - frigesco - algeo - congelo - glaciior.

Յրտացուցանեմ - ցուցի. refri-gero - frigero - frigido.

Յրաին. frigidus - frigidulus - frigidatus - refrigeratus.

Յրսուլթիւն - թեան. frigus -
algor - refrigeratio.

Յցեմ - եցի. palo - pedo - fi-
go - defigo - infigo - con-
figo - depango.

Յցուեմ - եցի vel
Յցուիմ - ւեցայ } nascor - ger-
mino - pullulo - fruticor.

Յցութիւն - թեան } plantatio
Յցումն, ցցման }
- palatio - pullulatio - ger-
minatio - fruticatio.

Յցունք - նից. caliendrum -
capillamentum - coma - cae-
saries.

Յբի - քւոյ. aqua vinaria - vi-
num ardens - vitalis aqua
- sicera.

Յօղ - զոյ. ros - mador - hu-
mor - refrigeratio.

Յօղաբեր } rorifer - rorifluus -
Յօղազին } roridus - roratus - rorulen-
tus.

Յօղանամ - զացայ. roresco -
rore madeo - roror - irroror
- refrigeror - frigeror.

Յօղարկեմ - եցի vel
Յօղացուցանեմ - ցուցի } irroro
Յօղեմ - եցի }

- roro - aspergo - conspergo
- infundo - stillo - refrigero.

Յօղուն - զնոյ (- զուն)• ger-
men - surculus - arista -
stipula - calamus - gramen
- caulis - stilus.

Ի

Իիւ

Ի (coni.). et - atque - ac.

Իիւթ, Իիւթական, Իիւթե-
ղէն Vid. Նիւթ, Նիւթա-
կան, Նիւթեղէն :

Իիւ

Իիւծիմ, Իիւծումն Vid. Նիւ-
ծիմ, Նիւծումն :

Իիւս, Իիւսեմ, Իիւսումն Vid.
Նիւս, Նիւսեմ, Նիւսումն :

Փ

Փաթ

Փաթաթեմ - եցի } plico - im-
Փաթուլթեմ - եցի }
plico - volvo - advolvo -
involve - obvolvo.

Փախ

Փախնում - խեայ - խոցեալ }
Փախչիմ - խեայ - խոցեալ }
fugio - aufugio - confugio -
diffugio - effugio - profugio

- in fugam me confero - fugae me do.

Փախուստ - խտտի (-խտտեան).
fuga - diffugium - effugium
- refugium.

» 'ի փախուստ դառնամ, դարձայ. fugae me do - fugio - diffugio - aufugio.

Փախուցանեմ - ցի. fugo - in fugam compello *vel* cogo - persequor - depello.

Փախստական - նի - նաց. fugitivus - profugus - transfuga - fugax - fluxus - transitorius.

» փախստական գնամ - ացի *vel* լինիմ, եղէ. fugam capio - fugio - aufugio - diffugio - confugio - effugio - profugio.

» փախստական առնեմ, արարի *vel* արկանեմ, արկի *vel* առնիմ, տարայ. in fugam verto *vel* coniicio - fugo - persequor.

Փախստականութիւն - թեան }
Փախստէութիւն - թեան }
fuga - effugium - diffugium.

Փախստեայ - տէի - տէից. profugus - transfuga - fluxus - fugitivus - fugax - transitorius.

Փակ - կի (-կոյ) - կից. clausum - septum - claustrum - serra - pessulus - repagulum - clavis.

*Փակագիծ - զծի - զծից *vel* - զծաց. inclusionis linea - parenthesis - interiectio.

Փակակալ - լի - լաց. claviger - clavicularius - clavium custos.

Փակակալութիւն - թեան. munus *vel* officium clavigeri - potestas clavicularii.

Փակաղակ - կի - կաց }
Փական - նի *vel* } clavis -
Փականք - նաց }

serra - claustrum - pessulus - repagulum.

Փակեմ - եցի } claudio - occludo - concludo - obsero - obturo - obstruo - circumdo - circumtego - praecludo - peroro.

» 'ի ներքս փակեմ. includo - in unum concludo - intus obsero - complector.

Փակոց - ցի - ցաց. claustrum - serra - repagulum - pessulus - clavis.

Փակումն - կման. septum - clausum - claustrum.

Փակուցանեմ - ցի. coniungo - iungo - apto - annecto - connecto - necto.

Փաղաղեմ - եցի. voro - devoro - exedo - consumo - absumo - depascor - uro - aduro - comburo - exuro - inflammo - incendo.

Փաղաղութիւն - թեան. ustio - adustio - exustio - consumptio.

Փաղանդ - դի - դաց (*graec.*). phalanx - legio - acies -

agmen - turma - peditatus - cohorts.

Փաղանուն - ուան - ուանք - ուանց. generale *vel* communenomen - synonymon.

Փաղաբշական - նի - նաց. adulatorius - assentatorius - blandus - blandicus - blandicellus - blandiloquus - extenuatus.

Փաղաբշանք - նաց *vel* }
Փաղաբշութիւն - թեան } adulatio - assentatio - blandimentum - blanditiae - blandities - extenuatio - illecebrae.

Փաղաբշմ - եցի *vel* }
Փաղաբշմ - շեցայ } adulator - subblandior - blandior - blandis verbis compello.

Փաղմ - եցի. iungo - coniungo - copulo - connecto - colligo - vincio.

Փաղութիւն - թեան. coniunctio - iunctura - copulatio - connexio - nexus - ligamen - colligamentum - vinculum.

Փաղփ - փի - փից. emicatio - radiatio - scintillatio - splendor - fulgor - nitor.

Փաղփաղմ - ղեցայ }
Փաղփիմ - փեցայ } emico - mico - radio - scintillo - splendesco - resplendo - fulgeo - nitesco - luceo - reluceo - corusco.

Փաղփեցունեմ - ցուցի. fulgidum *vel* nitidum reddo - illumino - illustro.

Փաղփիւն *vel* }
Փաղփումն - փման } fulgor - nitor - splendor - emicatio - radiatio - scintillatio - coruscatio.

Փաղփուն - փնայ. fulgidus - fulgens - nitidus - resplendens - splendidus - micans - radians - albus - coruscus.

Փամփուշ - փշի. vesica - vesicula - receptaculum bilis.

Փայլ - լի - լից. splendor - emicatio - nitor - radiatio - fulgor - scintillatio.

Փայլածու - ուի. Mercurius.

Փայլածուն. praefulgens - micans - splendidus - nitidus.

Փայլակմ - եցի. scintillo - mico - emico - resplendo - splendo - fulgeo - nitesco - fulguro - corusco.

Փայլակն - կան. fulgur - fulgor - fulgetra - fulgetrum - fulguratio - scintilla - radius - coruscatio.

Փայլակնաբար (*adv.*). fulgenter - lucidissime - clarissime - momento temporis - illico.

Փայլակնանամ - կնացեալ. fulgurat - fulgeo - corusco - mico - splendo - radio.

Փայլակումն - կման. coruscatio - scintillatio - radiatio - fulgur - fulguratio - splendor.

Փայլատակեմ - եցի *vel etiam* }
 Փայլատակեցուցանեմ - ցուցի }
 scintillo - scintillas ago - ful-
 gura emitto - fulgeo - cir-
 cumfulgeo - fulgurat - co-
 rusco - mico - emico - splen-
 deo - luceo.
 Փայլատակն - կան - ունք - անց }
 Փայլատակութիւն - թեան *vel* }
 Փայլատակումն - կման - կմունք }
 - կմանց
 fulgor - fulgur - fulguratio
 - fulmen - fulminatio - co-
 ruscatio - coruscum - scin-
 tilla - spendor - fax - carbo.
 Փայլեմ - ւեցի *vel* }
 Փայլեցուցանեմ - ցուցի } fulgi-
 dum reddo - illumino - il-
 lustro.
 Փայլեմ - եցի *vel* }
 Փայլեմ - ւեցայ } mico - emico
 - luceo - reluceo - splende-
 sco - resplendo - claresco
 - fulgeo - refulgeo - niteo
 - enitesco - corusco - radio.
 Փայլիւն *vel* }
 Փայլումն - վման } emicatio -
 fulgor - spendor - nitor -
 refulgentia - coruscatio -
 claritas - limpitudo.
 Փայլուն - լնոյ. resplendens -
 splendidus - fulgens - re-
 fulgens - fulgidus - micans
 - nitidus - candidus - lu-
 cidus - radians - coruscus.
 Փայծաղն - ղան *vel* }
 Փայծեղն - ղան (- ծղան) } splen-
 - lien.

Փայծաղնացաւ - ւոյ *vel* }
 Փայծաղնացաւ ու թիւն - թեան }
 splenium - lenteria.
 Փայտ - տի - տից. lignum -
 arbor - arbustum - navis.
 Փայտաբեր - բի - բից. lignator
 - calo.
 Փայտակոյտ - կուտի - կուտից.
 lignorum strues - ligna -
 materia.
 Փայտակոտոր - բի - բից. ligno-
 rum caesor - lignarius - li-
 gnator.
 Փայտատ - տի (- տոյ) - տաց.
 securis - bipennis - bipalium
 - ligo - vanga - marra.
 Փայտեայ *vel etiam* }
 Փայտեղէն - ղէնի - ղէնաց } li-
 gneus - ligneolus - lignosus.
 Փայտիկ. parvum lignum.
 Փայփայանք - նաց. assentatiun-
 cula - amicitiae significatio
 - blandior indulgentia - blan-
 ditiae.
 Փայփայեմ - եցի. blandissime
 amplector - amicissime *vel*
 amanter accipio - delicatius
 blandior - tueor.
 Փանաք - քի *vel etiam* }
 Փանաքի - քւոյ - քեաց } futilis
 - frivolus - exiguus - vilis
 - pauper - inops - miser -
 pusillus - exilis - debilis -
 infirmus - inutilis - inanis.
 Փանաքու թիւն - թեան. exi-
 guitas - paupertas - inopia
 - miseria - debilitas - in-
 firmitas - inutilitas - inanitas.

Փանդին - դռի - դռաց vel } ly-

Փանդին - դռան - դռանց }
ra - testudo - fides - ci-
thara - tetrachordon - bar-
bitos - nablum.

Փանդանահար - բի - բաց. ly-
ristes - fidicen - citharoedus
- citharista.

Փանփուշտ - փշտի Vid. Փամ-
փուշտ :

Փապ - պի - պաց vel }
Փապար - բի - բաց } caverna

- antrum - specus - spe-
lunca - cavum - fissura -
foramen.

Փապարեմ - եցի vel }
Փապարիմ - բեցայ } calleo -

occalesco - callo obducor -
obduresco.

Փառաբան - նի - նից vel } lau-

Փառաբանիչ - նչի - նչաց }
des dicens vel celebrans -
laudator.

Փառաբանակից - կցի - կցաց.
collaudans - laudator - glo-
rificus - collaudatus.

Փառաբանեմ - եցի. gloriâ affi-
cio - laudes dico vel celebro
- laudibus effero - laudo -
collaudo.

Փառաբանու թիւն - թեան. laus
- laudatio - benedictio -
bona verba.

Փառազարդ - դի - դից. gloriâ
circumfluens vel ornatus -
gloriosus - glorificus - cla-
rus - illustris.

Փառազարդեմ - եցի. gloriâ af-

ficio vel orno - laudo - com-
mendo.

Փառազարդութիւն - թեան.
gloria - laus - laudatio -
splendor.

Փառակից - կցի - կցաց. glori-
ficus - gloriosus - collauda-
tus - eiusdem honoris ac glo-
riae.

Փառակցութիւն - թեան. cele-
bris laudatio - gloriosa cele-
bratio.

Փառամուլ - լի - լից (-լաց) } in-
Փառասէր - սիրի - սիրաց }
sanus gloriae amator - hono-
rum appetens - honoripeta
- iactator - ambitiosus - o-
stentator.

Փառամուլիմ - լեցայ } gloriâ

Փառասիրեմ - եցի }
cupide appeto - honoris cu-
pitudine flagro - honoripeta
vel ambitiosus fio.

Փառամուլութիւն - թեան } in-

Փառասիրութիւն - թեան }
sana gloriae cupiditas - inor-
dinata honoris appetentia -
ambitio.

Փառաաբանեմ - եցի. gloriâ afficio
- laudes dico vel celebro -
laudo - gratias ago.

Փառաարու թիւն - թեան. ce-
lebris laudatio - gloriosa ce-
lebratio - laus - bona verba
- benedictio - gratiarum ac-
tio vel relatio.

Փառաւոր - բի - բաց. gloriosus
- magnificus - splendidus -

honorificus - egregius - illustis - nobilis - praeclarus - inclytus - celebrer - elatus.

» **Փառաւոր առնեմ, արարի.** gloriâ afficio - magnifico - clarifico - honoro - celebro - praedico - laudo - commendo - exalto - extollo.

» **Փառաւոր լինիմ, եղէ.** gloriâ afficior - claresco - clarificor - magnificor - exaltor.

Փառաւորաբար } **Փառաւորապէս** } (*adv.*). gloriose - magnificenter - magnifice - splendide - honorifice - praeclare - nobiliter.

Փառաւորազոյն - գունի - գունից. gloriosior - magnificentior - splendidior - praeclarior - nobilior - honorificentior - melior - felicior.

Փառաւորակից - կցի - կցաց. collaudatus - glorificus - gloriosus.

Փառաւորեալ - ելոյ - ելոց. glorificus - gloriosus - laudatus - nobilis - clarus - elatus - honoratus - admirabilis.

Փառաւորեմ - եցի vel etiam } **Փառաւորեցուցանեմ - ցուցի** } gloriâ afficio - magnifico - clarifico - honoro - laudo - commendo - celebro - praedico - extollo - exalto.

Փառաւորիչ - բչի - բչաց. laudator - celebrator - praedicator.

Փառաւորութիւն - թեան. laus

- laudatio - gloria - splendor - magnificentia - decus - honor.

Փառք - ապ. gloria - claritas - lumen - honor - maiestas - potentia - celebritas - nominis splendor - laus.

» **Փառք (adv.).** in gloria - gloriose - praeclare - honorifice - splendide.

Փաստ - տի - տից vel etiam } **Փաստաբանութիւն - թեան** } causidicina - patrocinium - defensio - ius - argumentum - argumentatio - advocatio - ratio.

* **Փաստաբան - նի - նից.** causidicus - causarum actor - patronus - advocatus.

Փասքուս - քսի - քսաց. verbusus - obtrektor - oblocutor - detractor - susurrans - nugator - stultiloquus - garrulus - frivolus.

Փասքսեմ - եցի. obtrecto - obloquor - detraho - murmuro - susurro - nugar - garrio - blatero.

Փարախ - խի - խից (-խաց). ovile - pecuarium - caula - mandra - stabulum - septum - grex.

Փարախապետ - տի - տաց. opilio - antistes - praesul - abbas.

Փարախեմ - եցի. oves congrego - agnos in caula cogo - adduno.

Փարատեմ - եցի vel etiam) dis-

Փարատեցուցանեմ - ցուցի dis-
sipo - disperdo - amoveo -
removeo - reiicio - aufero.

Փարատումն - տման. dissipatio
- dispersio - amotio - re-
motio - reiectio.

Փարգաստ (adv.). nunquam -
nullo prorsus modo - minime
omnino - nullo pacto - mi-
nime gentium - nequaquam.

Փարեղի. scobis - purgamentum
- sordes detergae - scruta -
peniculum - quisquilliae.

Փարեղի - լւոյ - լեաց. amore
dignus - amabilis - dulcis
- lenis - comis.

Փարեմ - եցի vel)
Փարիմ - բեցայ) amplector -
amplexor - complector - di-
ligo - amo.

Փարթամ - մի - մաց. dives -
locuples - opulentus - libe-
ralis - generosus - largus -
copiosus - magnanimus.

Փարթամանամ - թամացայ. di-
tesco - locupletor - opibus
abundo vel affluo - augeo
rem meam.

Փարթամացուցանեմ - ցուցի.
dito - locupletor - opulento.

Փարթամութիւն - թեան. di-
vitiae - opes - opulentia -
abundantia - copia - libe-
ralitas - magnanimitas - lar-
gitas.

Փարթար (coni.). saltem - ut
minimum.

Փարիսեցի - ցւոյ - ցւոց. Pha-
risaeus - hypocrita.

Փարումն - լման. amplexus -
complexio.

Փափաղ vel Փափաք }
Փափազանք - նաց }
Փափազումն - զման vel } desi-
Փափաքութիւն - թեան }

derium - optatum - concu-
piscencia - cupiditas - cu-
pido - appetencia - amor.

Փափազեղի - լւոյ - լեաց }
Փափաքեղի - լւոյ - լեաց } desi-
derabilis - optabilis - appe-
tendus - amabilis.

Փափազեմ - եցի) desidero -
Փափաքեմ - եցի) cupio - concupisco - opto -
exopto - appeto - gestio -
diligio - amo.

Փափկազոյն - զունի - զունից.
delicatio - mollior - tenerior
- lenior.

Փափկակեաց - եցի - եցաց. de-
licatam agens vitam - tenuis
- fragilis - delicatus - mollis.

Փափկակերութիւն - թեան)
Փափկակեցութիւն - թեան }
delicata vita - molle aevum
- palati morosum fastidium
- vitae mollities - mollitia
- deliciae - delicium.

Փափկանամ - կացայ. deliciis
affluo - voluptati servio -
epulor - oblector - mollesco
- delector - luxurior.

Փափկանք - նաց vel }
Փափկութիւն - թեան } deliciae

- voluptas - oblectatio - mol-
lities - lenitas - teneritudo.

Փափկասէր - սիրի - սիրաց. de-
liciorum amans - voluptuosus
- voluptuarius - voluptatibus
deditus.

Փափկասիրու[թիւն - [թեան. de-
liciae - voluptatum amor -
oblectatio - oblectamentum.

Փափկասուն - սնի - սնաց. de-
licatus - mollis - tener.

Փափկացուցանեմ - ցուցի. de-
licatum facio *vel* reddo - mol-
lio - emollio.

Փափուկ - փիի - փկաց. delica-
tus - mollis - lenis - tener
- deliciis deditus.

Փերբուարիոս - սի (lat.). fe-
bruarius (mensis).

Փեղանայ - յի - յից} ruta (her-
Փեղենայ - յի - յից} ba).

Փեթակ - կի - կաց. alveare -
alvearium.

Փեղկ - կի - կից (- կաց). pan-
nus - linea tela - tapetum
- aulaeum - radices (mon-
tis) - pellis.

Փեճեկ - կի - կաց Vid. Փոճոկ:

Փեռեկեմ - կեցի. divido - dis-
iungo - separo - dilacero -
lacero - dilanio - scindo -
discerpo - hiulco.

Փեռեկումն - կման. divisio -
disiunctio - separatio - la-
ceratio - laniatio - scissura
- rima.

Փեսայ - յի - յից. sponsus -

maritus *vel* coniux sororis -
gener.

Փեսայաբար} (*adv.*). *tanquam*
Փեսայապէս} sponsus - sponsali more.

Փեսայանամ-յացայ} sponsus *vel*
Փեսայիմ - յեցայ} gener fio - desponsus sum -
nubo - affinitatem in eo.

Փեսայացուցանեմ-ցուցի. spon-
so - despondeo - matrimo-
nio sponsum coniungo - ma-
rito.

Փեսայու[թիւն - [թեան. sponsio
- status sponsi - sponsalia
- nuptiae.

Փեսայօրէն (*adv.*). sponsalitie
more - *tanquam* sponsus.

Փեսաւէր - լիւրի (-ւերի) - լիւրաց.
amicus sponsi - pronubus.

Փեսեղբայր. frater sponsi.

Փեսեմ - տեցի. depilem *vel* im-
plumem facio - pilo - pilos
avello - plumam detraho -
glabro - tondeo.

Փեսիւն *vel* Փեսումն - տման.
pilorum avulsio - plumarum
detractio.

Փեսուր - տրոյ - տրոց. pluma
- pilus - penna.

Փեսորիկ - տրկի (-տրկան). mol-
lior plumula - brevis pilus
- pennula.

***Փեսորուար - րի Vid. Փերբու-**
արիոս :

Փերթ - [թի - [թից. frustum -
fragmentum - fractura - por-
tio - portiuncula - particula.

Փերթեմ - թեցի. frango - confringo - rumpo - in frusta concido.

Փթթեմ - թթեցայ. germino - pullulasco - fruticor - floresco - floreo - flores emitto.

Փթթթ - թթի - թթից. germinatio - pullulus - fruticatio - florum emissio - floridus - florens - florulentus - florifer.

Փիլիպեցի - ցւոյ - ցւոց. Philipensis.

Փիլիսոփայ - յի - յից } (græc.).
Փիլիսոփոս - սի - սից }
philosophus - sapientiae amans - recti studiosus - honestus.

Փիլիսոփայական - նի - նաց. ad philosophiam pertinens - philosophicus.

Փիլիսոփայեմ - եցի. philosophor - ratiocinor - philosophicum in morem vivo - honeste vitam ago.

Փիլիսոփայութիւն - թեան. philosophia - amor vel studium sapientiae - scientia - vita honesta vel contemplativa - eloquentia.

Փիլոն - նի (græc.). penula - pallium - lacerna.

Փիլոնաւոր - ըի - ըաց. penulâ indutus - palliatus - amictus lacernâ.

Փիղ, փղի - զաց. elephas - elephantus - lucas bos.

Փիճի - ճւոյ. fagus - pinus.

Փիւնիկ - նիկ (-նիւն). Syro-phoenissus - phoenix.

Փիւսիկեան }
Փիւսկեան } (græc.). physicus
- physiologus.

Փլանիմ - լայ - լուզեալ. corruo - ruo - cado - excido - decido.

Փլուզանեմ - զի }
Փլուցանեմ - ցի } demolior -
diruo - evertio - subverto -
invertio - destruo - frango
- rumpo.

Փլուզումն - զման }
Փլումն - լման } demolitio -
ruina - eversio - excidium
- destructio.

Փլրեմ - եցի. torreo - torrefacio - contero - tero.

Փղապան - նի - նաց }
Փղապետ - տի - տաց } magister
elephantum - ductor elephantorum.

Փղոսկր - կեր (-կրի vel - կրոյ). ebur.

Փղոսկրեայ - կրէի - կրէից vel - ըեայց. eburneus - eburatus.

Փղորդի - դւոյ. pullus elephantis.

Փշաբեր - ըի - ըից (-ւաց) }
Փշալի vel Փշալեց } spinifer - spinosus - spineus -
dumosus - senticosus.

Փշանամ - շացայ. asperor - contremisco - tremo - fluctuo.

Փշատ - տի - տից. fructus loti.

Փշատի - տւոյ. lotos - crataegus.

Փշեայ *vel etiam* }
 Փշեղէն - զինի - զինաց } spino-

sus - spineus - spinifer -
 senticosus - dumosus.

Փշեկ - շկան. parva spina -
 veprecula.

Փշտիպան - նի - նաց *Vid.* Փռշ-
 տիպան :

Փշտանք - նաց. mica - micula
 - panis mollior portio.

Փշքեմ - եցի. confringo - fran-
 go - comminuo - imminuo
 - minutatim concido - tero
 - contero - molo.

Փշրումն - բման. fractura -
 concisio - tritura - molitura.

Փոթորիկ - բկի - բկաց. procella
 - turbo - tempestas.

Փոթորկամ - կացեալ *vel* }
 Փոթորկիմ - կեցայ - կեալ } pro-

cellor - agitor - commoveor
 - conturbor - perturbor -
 turbor.

Փոխ - խոյ - խոց (- խի - խից).
 mutuum - mutuatio - mutua
 pecunia - commodatum - foe-
 nus - debitum - versiculus
 - compensatio - retributio
 - antiphona - responsio.

» փոխ առնում, առի. mutuum
 sumo *vel* accipio - mutuor
 - foeneror.

» փոխ տամ, ետու. pecuniam
 credo - mutuum do - com-
 modo - foenero.

ոխաբերեմ - բեցի (- բի). muto
 - permuto - commuto - verto
 - convertio - retribuo - com-

penso - locum occupo - trans-
 fero.

Փոխաբերու թիւն - թեան. mu-
 tatio - permutatio - commu-
 tatio - translatio - allegoria
 - similitudo - similitas.

Փոխադարձ - ձի - ձից *vel* }
 Փոխադարձու թիւն - թեան } re-
 tributio - compensatio - re-
 ciprocatio.

Փոխադարձեմ - եցի. retribuo
 - compenso - repenso - per-
 muto - immuto - convertio
 - verto - volvo - reciproco
 - vicissim reddo.

Փոխադրեմ - եցի. transveho -
 transfero - transporto - trans-
 duco - transpono - invertio
 - muto.

Փոխադրու թիւն - թեան }
 Փոխակայու թիւն - թեան } trans-
 vectio - translatio - trans-
 portatio - traductio - simi-
 litas - allegoria - metaphora
 - restauratio - commutatio.

Փոխակերպեմ - պեցի }
 Փոխաձեւեմ - լեցի } transfi-
 guro - transformo - trasmu-
 to - convertio - restauro -
 instauro - reficio.

Փոխակերպու թիւն - թեան }
 Փոխաձեւու թիւն - թեան }
 transfiguratio - metamorpho-
 sis - tropica.

Փոխան (*praep.*). loco - pro -
 vice.

Փոխան - նի *vel* }
 Փոխանակ - կի - կաւ } vicarius

- vicem gerens - successor
- compensatio - remuneratio
- retributio - commutatio.

» *փոխանակ բղջխի* *Vid. in*
Բղեաշի :

» *փոխանակաւ* (*adv.*). mutuo
- vicissim - per vices - in-
vicem - inter se.

Փոխանակ (*praep.*). pro - vice
- loco.

» *փոխանակ զի* (*coni.*). eo quod
- propterea quod - nam
quum.

Փոխանակեմ - *եցի*. vicem gero
- succedo - locum teneo *vel*
occupo - commuto - permuto
- immuto - transmuto.

Փոխանակութիւն - *թեան*. vi-
carii munus - successio.

Փոխանորդ - *զի* - *ղաց*. vicarius
- vicem gerens - successor.

Փոխանորդեմ - *եցի*. vicem gero
- locum occupo - succedo.

Փոխանորդութիւն - *թեան*. vi-
cariatus - vicarii munus -
successio.

Փոխանունութիւն - *թեան*. de-
nominatio - nuncupatio -
appellatio - pronomen.

Փոխառու - *ռուի* - *ռուաց*. mu-
tuam pecuniam accipiens -
mutuum sumens - debitor.

Փոխառու - *առի* - *առաց*. fo-
enerator - commodator -
creditor.

Փոխատուութիւն - *թեան*. foe-
neratio - commodatum - mu-
tuatio - retributio - creditum.

Փոխառեմ - *եցի*. compenso -
retribuo - remunero - trans-
fero - transmuto - reddo -
communico - rependo.

Փոխառութիւն - *թեան*. com-
pensatio - retributio - re-
muneratio - analogia - pro-
portio - communicatio - com-
mutatio.

Փոխարէն (*praep. et adv.*). vi-
cissim - mutue - vice - pro
- loco.

Փոխարէն - *րինի* - *րինաց*. re-
tributio - remuneratio - com-
pensatio - praemium - per-
mutatio.

Փոխարինեմ - *եցի*. retribuo -
remunero - compenso - re-
pendo - permuto.

Փոխարկեմ - *եցի*. immuto -
permuto - commuto - muto
- convertio - remuneror -
compenso.

Փոխարկութիւն - *թեան* } mu-
Փոխարկումն - *կման* } tu-
tatio - immutatio - commu-
tatio - permutatio - com-
pensatio - remuneratio.

Փոխեմ - *եցի*. muto - commu-
to - immuto - permuto -
amoveo - convertio - verto
- transfiguro - transformo
- transfero - transporto -
locum teneo - interpretor.

» *ոսն յոտանէ փոխեմ* *Vid. in*
Ոտն :

Փոխիմ - *խեցայ*. mutor - com-
mutor - immutor - transeo

- transferor - transmigro -
migro - discedo.

» *փոխիմ յաշխարհէ.* e vita
cedo - decedo - diem supre-
mum oteo - morior.

Փոխինդ - խնդոյ - դոց } placen-
Փոխնդեայք - դէկց }
ta - libium - offa - collyra
- puls - polenta - pulmen-
tum.

Փոխումն - խման. mutatio -
immutatio - permutatio - ob-
itus - mors - Assumptio
B. M. Virginis.

Փոկ - կոյ - կոց (- կի - կաց).
corium - pellis - corrigia -
amentum - lorum - flagrum
- flagellum - scutica - pho-
ca - phoce.

Փոկեայ. pelliceus - amentatus
- loreus.

Փող - զի vel } gula - guttur -
Փողք - զեց }
iugulum - fauces - collum
- cervix - via - platea -
aula - oecus.

Փող - զոյ - զոց. tuba - buc-
cina - tibia - classicum -
evangelii prece - apostolus -
tubus - canalis - fistula -
arundo - canna.

» *փող արձակեմ - եցի vel հար-*
կանեմ - ըի vel հնչեմ - եցի.
baccinam inflo - tubâ cano
- classico clango - classicum
cano - tibiis canto.

Փողակ - կի - կաց. larynx -
arteria.

Փողահար - ըի - բաց } buccina-
Փողար - ըի - բաց }
tor - tibicen - tubicen - ti-
biâ canens.

Փողահարութիւն - թեան. buc-
cinae clangor - classicum -
tibicinium - tubae sonus *vel*
sonitus.

Փողանշան - նի - նաց. tuba si-
gnans - bellicum.

Փողացաւ -ւոյ (-ւի). angina.

Փողեմ - եցի vel } buccino -
Փողերգեմ - գեցի }
classicum cano - tubam *vel*
buccinam inflo.

Փողերակ - կի - կաց. gula -
iugulus - guttur - arteria -
larynx.

* *Փողերանոց - ցի - ցաց.* mone-
talis *vel* monetaria officina.

Փողըշուկ. torques - implexum
opus - fibula.

Փողոտեմ - եցի. iugulo - stran-
gulo - collum obstringo - ob-
trunco - caput amputo *vel*
abscindo - decollo - macto
- interficio - trucido - sa-
crifico - caedo - occido.

Փողոտումն - խման. iugulatio
- strangulatio - amputatio
vel obtruncatio capitis - ma-
ctatio - caedes - trucidatio
- occisio.

Փողոց - ցի - ցաց. via - iter
- bivium - platea - vicus -
forum - semita - ambitus
- angiportus.

Փողփողեմ - եցի. resplendo -

splendesco - eorusco - luceo
- reluceo.

Փոճոկ - կի - կաց. cortex - cu-
tis - putamen - echinus -
gluma - folliculus - culeo-
lum.

Փոյթ - ութոյ (-թի). cura -
accuratio - sollicitudo - stu-
dium - diligentia - solertia
- conatus - nisus - provi-
dencia - prudentia - medi-
tatio - properatio - festinatio.

» փոյթ առնեմ, արարի vel 'ի
մէջ առնում, առի vel արկա-
նեմ - կի vel գործեմ - եցի vel
etiam յանձին ունիմ, կալայ.
conor - nitor - contendo o-
mnes nervos - curam vel sol-
licitudinem adhibeo - operam
do - studeo - accuro - curo
- procuro - curam gero - sa-
tago - provideo.

» ոչ ինչ փոյթ է, չէ ինչ փոյթ,
ոչ է փոյթ, չէ փոյթ. mini-
me refert - nihil interest -
non pertinet.

» քեզ զի՞ փոյթ է. quid tua
interest vel refert? - quid ad
te?

» փութով (adv.). sollicite -
accurate - diligenter - anxie
- festinanter - properatim -
studiose - statim - cito -
celeriter.

Փոշեկեց vel } pulvereus - pul-
Փոշեխառն } verulentus - pulvere consper-
sus.

Փոշի - շոյ - շեաց. pulvis -
pulvisculus - cinis - arena
- terra - lanugo.

Փոշիանամ - իացայ } in pulve-
Փոշոսիմ - տեցայ } rem resolvor vel extenuor
- pulvere conspergor - com-
minuor - foedor.

Փոշեացուցանեմ - ցուցի. in
pulverem redigo - pulvero -
comminuo - frio - pinso.

Փոս - սոյ - սոց (-սի - սից).
fossa - fossula - fovea - ag-
ger - serobs - angiportum
- aquarius sulcus.

Փոսացուցանեմ - ցուցի } fossam
Փոսեմ - տեցի } facio vel duco - effodio -
excavo.

Փոսուռայ - յի - յից (graec.).
lampyris - cicendula - no-
ctiluca.

Փոք - քոյ (-րի). venter - ven-
tricus - uterus - costa -
latus - cyenus - cygnus - olor.

Փոքադրեմ - եցի. scalpro sculpo
- insculpo - inscribo.

Փոքած - ծի (-ծոյ). fossio -
excisio - excavatio - cavum
- fossa.

Փոքանկեալ. contextus - in-
textus - textilis.

Փոքացաւ - լի - լից vel } coli
Փոքացաւուկ [թիւն - թեան } dolor - vermina.

Փոքեմ - եցի. fodio - effodio -
excido - excavo - perforo -
foro - terebro.

Փորձ - ձոյ (- ձի) . comprobatio
- probatio - periculum - pe-
riclitatio - experimentum -
experientia - exploratio -
tentatio - sollicitatio - ar-
gumentum.

» զփորձ առնում - ուի . pericu-
lum facio - periclitor - ex-
perior - tento.

» ՚ի փորձ արկանեմ - կի . torqueo
- crucio - excrucio.

Փորձան - նի vel } probatio -
Փորձանք - նաց } periculum - tentatio - solli-
citatatio - molestia - vexatio
- experimentum - tormentum
- cruciatus - poena.

Փորձանաւոր - ըի - բաց . tenta-
tus - probatus - expertus.

Փորձարկութիւն - թեան . pe-
riclitatio - probatio - tenta-
tio - sollicitatio.

Փորձեմ - եցի . probo - compro-
bo - experior - periclitor -
tento - sollicito - exploro.

Փորձիչ - ձչի - ձչաց } tentator
Փորձող - զի - զաց } sollicitator - probator.

Փորձութիւն - թեան } pericli-
տատիոն - ձման } pericli-
tatio - periculum - tentatio
- sollicitatio - experimentum
- experientia - calamitas -
infortunium.

Փորոտամ - ացի } infremo -
Փորոտեմ - տեցի } fremo -
fremo - rugio - mugio.

Փորոտի - աւոյ - տեաց . intesti-

num - viscus - exta - prae-
cordia - medulla - nucleus.

Փորոտող - զի - զաց . fremens -
rugiens - mugiens.

Փորուած - ձոյ (- ձի) - ձոյ
Vid. Փորած :

Փութաբար }
Փութանակի } (adv.). prope-
Փութապէս }

ranter - properato - propere
- properatim - festinanter
- festinato - festinate - ac-
celeranter - studioso - di-
ligenter - confestim - sta-
tim - cito.

Փութամ - ացայ vel }
Փութանամ - թացայ } propero
- festino - celeriter vel di-
ligenter ago - coarctor - sol-
licitus sum - satago - studeo
- curam gero - curo.

Փութասիրտ - սրտի . properus
- festinabundus - diligens
- sedulus - impatiens.

Փութացողութիւն - թեան }
Փութացումն - ցման }
properatio - festinatio - ac-
celeratio - diligentia - sedu-
litas - studium.

Փութացուցանեմ - ցուցի . ap-
propero - accelero - maturo
- urgeo - adurgeo - coarcto.

Փութաւոր - ըի - բաց }
Փութող - զի - զաց } sedulus
Փութոտ - տի - տաց }
- diligens - studiosus - ac-
celrans - properus - pro-
perans - festinator.

Փութով *Vid. in* Փոյթ :

Փութութիւն - թեան. sedulitas - diligentia - studium - conatio - conamen - nisus - sollicitudo - acceleratio - properatio - festinatio.

» փութութեամբ (*adv.*). sedule - diligenter - studiose - sollicite - properato - festinanter.

Փունջ, փնջի. fasciculus - sertum - radix - fundus.

Փուշ, փշոյ - շոց. spina - verpres - dumus - sentis.

» պսակ 'ի փշոց *Vid. in* Պսակ:

Փուշապան - նի - նաց. satellites - stipator - corporis custos - praefecti castrorum adiutor.

Փուռն, փռան. furnus - fornax - fornacula - clibanus - caminus.

Փուտ, փտի (-տոյ) - տից. putredo - tabum - corruptio - sanies.

Փուք, փքոյ - քոց. ventus - spiritus - aër - inflatio - inflatus - tumor - arrogantia.

Փուքք, փքոց. follis - uter - utriculus - urceus.

Փոփոխական - նի - նաց. mutabilis - mutuus - varius - inconstans.

Փոփոխեմ - եցի. muto - immuto - permuto - vario - converto - transfero - transveho - transpono - transporto.

Փոփոխիմ - խեցայ. redeo -

revertor - resipisco - transformator - transferor - transgredior - transportor - migro.

Փոփոխիչ - խշի - խշաց. mutator - immutator - novator.

Փոփոխութիւն - թեան } muta-

Փոփոխումն - խման } mutatio - immutatio - permutatio - variatio - vicissitudo - conversio - translatio - transvectio - transportatio - metaphora.

Փոքր - քու - քունք - քունց. parvus - minor - minimus - pusillus - exiguus - modicus - paucus.

» փոքր մի ևս, փոքր մի ևս, փոքր մի ինչ, փոքր ինչ ժամանակ (*adv.*). adhuc modicum tempus - paullulum - pauxillum - parumper.

» փոքու իմն (*adv.*). in modico - plusculum - haud multum absuit.

» փոքր 'ի շատե *Vid. in* Շատ: Փոքրաբար (*adv.*). parum - paullum - nonnihil - exigue - breviter - concise.

Փոքրագին - գնոյ (-գնի). commodum pretium - exigui, vilis vel parvi pretii.

Փոքրագոյն - գունի - գունից. minor - minimus - exiguior - minusculus.

Փոքրահասակ - կի - կաց. pusillus staturâ - pumilio - nanus.

Փոքրամտեմ - եցի. pusillanimis
fio - patientiam rumpo - ad
impatientiam dilabor - mole-
ste fero - stomachor - irascor.

Փոքրամտութիւն - **թեան** }
Փոքրանձնութիւն - **թեան** } pu-
sillanimitas - impatientia -
intolerantia - stomachus -
iracundia.

Փոքրանամ, **Փոքրացուցանեմ**
Vid. **Փոքրկանամ**, **Փոքրկա-**
ցուցանեմ:

Փոքրեմ - եցի. praecido capil-
los - tondeo - rado - con-
traho.

Փոքրիկ - **րկան** - **րկունք** - **րկանց**.
minor - minimus - pusillus
- exiguus - parvulus - minu-
sculus.

Փոքրկանամ - **կացայ**. minuo
- imminuo - attenuor - te-
nuor - extenuor - parvus
reddor.

Փոքրկացուցանեմ - **ցուցի**. im-
minuo - diminuo - tenuo -
attenuo - extenuo.

Փոքրկութիւն - **թեան** }
Փոքրութիւն - **թեան** } immi-
nutio - attenuatio - parvitas
- exiguitas - paucitas - inopia.

Փոքրոգի - **զեոյ** - **զեաց**. levis
- pusillanimis - impatiens.

Փոքրոգութիւն - **թեան**. levi-
tas - pusillanimitas - impa-
tientia - intolerantia - ae-
grimonia.

Փչեմ - եցի. flo - sufflo - inflo
- spiro - inspiro.

» **Փչեմ զոգի**. animam ago *vel*
afflo - vitam *vel* extremum ha-
litum efflo - morior - exspiro.

Փչումն - **չման**. spiramen - spi-
ritus - inspiratio - afflatus
- halitus.

Փռնապան - **նի** - **նաց**. pistor -
panifex.

Փռնգամ - **ացի** }
Փռնկամ - **ացի** } sternuo - ster-
Փռնչեմ - **չեցի** }

nuto - tussio - mugio - glo-
rior - iacto me - insanio -
insolesco - efferor - fremo.

Փսիաթ - **թի** - **թաց** (*graec.*).
straminea culcitra - storea -
segestre - teges - tapes.

Փսխած - **ծի** - **ծաց**. vomitio -
vomitus.

Փսխեմ - եցի. evomo - vomo
- vomito.

Փտանամ - **տացայ** }
Փաիմ - **տեցայ** } putreo -
putresco - putrefio - marceo
- marcesco - tabefio - ta-
besco - corrumpor.

Փտեմ - եցի. putrefacio - cor-
rumpo.

Փտութիւն - **թեան**. putredo -
pus - tabes - tabum - mar-
cor - corruptio - sanies.

Փրթանիմ - **թայ** - **թուցեալ** }
Փրծանիմ - **ծայ** - **ծուցեալ** }

avellor - divellor - evado
- effugio - liberor - eripior
- exuo me - eximor.

Փրթուցանեմ - **ցի** }
Փրծուցանեմ - **ցի** } divello - a-

vello - libero - servo - eripio - eximo.

Փրկագործ - ծի - ծաց. redemptor - servator - liberator - sospitalis - salutaris - salutifer.

Փրկագործեմ - եցի. redimo - servo - libero - sospito - recupero - vivifico - salvum facio.

Փրկագործութիւն - թեան. redemptio - liberatio - salus - recuperatio.

Փրկական - նի - նաց. salutifer - salutaris - vivificus - sospitalis - saluber.

Փրկականք - նաց }
Փրկան - նի vel } redemptio -
Փրկանք - նաց }
salus - liberatio - recuperatio - commutatio - pretium redemptionis - propitiatio - aestimatio.

Փրկանակ - կի. redemptor - liberator - recuperator - servator.

Փրկանաւորեմ - եցի. redimo - libero - recupero - servo - sospito.

Փրկանաւորութիւն - թեան. redemptio - liberatio - recuperatio - salus.

Փրկաւէա - լեաի - լեաց. salutaris - salutifer - vivificus - sospitalis.

Փրկեմ - եցի. redimo - libero - libertate dono - eripio - salutem affero - salvum fa-

cio - sano - sospito - servo - educo - recupero - vindico.

Փրկիչ - կէի - կէաց } redemptor
Փրկող - ղի - ղաց }
- liberator - soter - servator - assertor - Salvator Noster Iesus Christus.

Փրկութիւն - թեան } redemptio
Փրկումն - կման }
- liberatio - salus - sanitas - sanatio - recuperatio - acquisitio.

» փրկութեան հասնեմ - սի. salutem animae consequor - inferorum poenis eripior - salutem mihi sempiternam pario.

Փրկչական - նի - նաց. salutaris - salutifer - sospitalis.

Փրփուր - փրոյ - փրոց (- փրունք - փրանց). spuma - spumatus - eiectionum maris.

Փրփրական - նի - նաց. despumatus - spumeus - spumabundus - spumousus.

Փրփրամ - փրացի (- ցայ) } spu-
Փրփրիմ - փրեցայ }
mo - despumo - spumescio.

Փրփրեմ - մի. portulaca - portulata.

Փրփրեմ - եցի vel etiam } spu-
Փրփրեցուցանեմ - ցուցի }
matum reddo - despumo - spumam ago.

Փքամ - աջի (- աջայ) }
Փքանամ - քացայ vel } tumeo
Փքում - քեայ (- քայ) }
- intumescio - turgeo - turgesco - inflor.

Փբանբ - նաց *vel*
 Փբացութիւն - թեան } tumor -
 Փբացումն - ցման
 Փբումն - քման }
 inflatio - inflatus - arrogan-
 tia - superbia - fastus.

Փբացուցանեմ - ցուցի. tume-
 facio - inflo - palpo.
 Փբին - քնի - քնաց. iaculum -
 sagitta - telum.
 Փբոցուոյց. tumidus - infla-
 tus - turgidus.

Ք

ՔաՀ

Քաժ - ծի - ծից. canis - foe-
 mininum genus animalium.
 Քաղեմ - եցի. destruo - evertō
 - diruo - demolior - solvo
 - dissolvo - resolvo - nudo
 - depono - separo - segrego
 - divido - disiungo - disso-
 cio - aufero - adimo - tollo
 - distraho.
 Քաղուած - ծոյ (- ծի). fissura
 - fissio - rima.
 Քաղումն - կման. destructio -
 eversio - demolitio - disruptio
 - dissolutio.
 Քաղտեմ - եցի. dissolvo - dis-
 sipo - destruo - concutio -
 conquasso - separo - disso-
 cio - disiungo - segrego -
 divido.
 Քաղաութիւն - թեան } quas-
 Քաղաումն - կաման } satio -
 dissolutio - demolitio
 - eversio - destructio - di-
 ruptio - consumptio.
 Քահանայ - յի - յից. sacerdos
 - presbyter - sacrificus.

Քահ

Քահանայադործեմ - եցի. rem
 sacram *vel* divinam facio -
 sacrum operor - consecro -
 sacrifico - sacris initio.
 Քահանայադործութիւն
 - թեան. munus sacerdotale -
 consecratio - sacrificium.
 Քահանայաթաղ - զի. ordo sa-
 cerdotalis funeris - ritus exe-
 quarium presbyteri.
 Քահանայական - նի - նաց.
 sacerdotalis - sacer - sacra-
 tus.
 Քահանայակից - կցի - կցաց.
 socius presbyteratus - soda-
 lis sacerdotii.
 Քահանայանամ-յացայ. sacer-
 dotio fungor - ordini sacer-
 dotali inauguror - consecror.
 Քահանայապետ - տի - տից
 (- տաց). summus sacerdos -
 princeps sacerdotum - epi-
 scopus - Patriarcha - Pon-
 tifex Maximus.
 Քահանայապետական - նի -
 նաց. pontificius - pontifica-

lis - episcopalis - patriarchalis.

Քահանայապետեմ - տեցի. pontificia dignitate fungor - pontificatum gero - pontifex constituor.

Քահանայապետութիւն - թեան. summum sacerdotium - pontificale munus - pontificatus - patriarchatus.

Քահանայապէս (adv.). sacerdotali more - ritu sacerdotum.

Քահանայացուցանեմ - ցուցի }
 Քահանայիմ - յեցի }
 ordini sacerdotali inauguro - in sacris initio - consecro.

Քահանայութիւն - թեան. sacerdotalis ordo *vel* dignitas - sacerdotium - sacerdotale munus - presbyteratus.

Քաղ - զի - զեց (- զաց). caper - caprea - hircus - haedus.

Քաղ հանեմ - նի. evello - divello - exstirpo - eradico - extraho - avello.

Քաղակ - կի - կաց. capreolus - haedulus.

Քաղաք - քի - քաց. urbs - civitas - oppidum.

» մայր քաղաքաց. metropolis - urbs regni caput.

» քաղաք սուրբ. civitas sancta - Solima - Ierusalem.

Քաղաքազեղ - զի - զեց }
 Քաղաքազեղ *vel* - գիւղ }
 urbium - vicus - pagus - oppidulum.

Քաղաքական - նի - նաց. civilis - civicus - urbanus - oppidanus - humanus - officiosus - politicus.

Քաղաքականութիւն - թեան. urbanitas - humanitas - comitas - politica - politice - civilis administratio.

Քաղաքակից - կցի - կցաց. concivis - conterraneus - popularis - municeps - oppidanus - cohabitans.

Քաղաքակցութիւն - թեան. civitas - municipium - vicinitas - contubernium.

Քաղաքամայր - մօր. urbs regni caput - metropolis - beatorum sedes - coelum.

Քաղաքամէջ - միջի - միջաց. platea - area - compitum.

Քաղաքային - յնոյ - յնոց. concivis - civilis - urbanicus - officiosus - oppidaneus.

Քաղաքապետ - տի - տաց. princeps *vel* maior civitatis - urbis minister - pagi magister - gubernator.

Քաղաքավար - ըի - ըաց *vel* }
 Քաղաքավարական - նի - նաց }
 urbanus - morigerus - honestus - graciosus - officiosus - civilis - politicus.

Քաղաքավարեմ - եցի }
 Քաղաքավարեմ - ըեցայ }
 ago - bene, integerrime *vel* honestissime vivo - honestam instituo vitam - sapienter me gero.

Քաղաքավարութիւն - թեան՝

Քաղաքաւորութիւն - թեան՝

honesta *vel* civilis vita - urbanitas - obsequium - gratia.

Քաղաքացի - ցւոյ - ցւոց (- ցեաց). civis - oppidanus - municeps.

Քաղաքիկ - քեան. civitacula - oppidulum.

Քաղաքորմ - մոյ (- մի). moenia - munimentum - munitio - muri ambitus.

Քաղդեայ - դէի - դէից } Chal-

Քաղդէացի - ցւոյ - ցւոց } daeus - magus - veneficus - astrologus - incantator - vates - hariolus.

Քաղդէութիւն - թեան. magica ars - magia - veneficium - astrologia - incantatio - divinatio - vaticinium - hariolatio.

Քաղեմ - եցի. colligo - congrego - avello - divello - evello - exstirpo - eradico - excerpo - decerpo - meto.

Քաղերդ - ղըդի - ղըդաց } 0-

Քաղերթ - ղըթի - ղըթաց } masum - exta - interanea - intestinum.

Քաղուածոյք - յից. collectio - excerpta - epitome - synopsis - eclogarii libri *vel* loci - anthologica.

Քաղումն - ղման. perceptio - avulsio - evulsio - exstirpatio - eradicatio - excerptio.

Քաղց - ցի (- ցոյ) - ցից. fames - esuries.

Քաղցանամ - ցացայ }

Քաղցենամ - ցեցայ } esurio -

Քաղցնում - ցեայ }

fame laboro - egeo - indigeo.

Քաղցեալ - եւոյ - եւոց. famelicus - esuriens - esurio.

Քաղցեցուցանեմ - ցուցի. fame excrucio, affligo, premo *vel* debilito.

Քաղցկեղ - ղի. cancer - carcinoma - impetigo - gangraena.

Քաղցու - ուոյ. mustum - vinum recens.

Քաղցուալից. mustulentus - musto plenus.

Քաղցութիւն - թեան } esuries

Քաղցումն - ցման } - fames.

Քաղցուցանեմ - ցուցի *Vid.*

Քաղցեցուցանեմ:

Քաղցր - ցու (- ցուի) - ցունք - ցունց. dulcis - suavis - iucundus - gratus - mitis - clemens - lenis - benignus - bonus - blandus - utilis - probus.

Քաղցրաբան - նի - նից. suavidicus - suaviloquus - suaviloquens - blandiloquus.

Քաղցրաբանութիւն - թեան. dulcis *vel* suavis sermo - suaviloquentia - concentio - concentus - melos - harmonia - blandiloquentia - modulatio.

Քաղցրաբար } (*adv.*). *dulciter*
 Քաղցրապէս }

- dulce - suaviter - suave
 - iucunde - benigne - amice
 - blande.

Քաղցրագոյն - գունի - գունից.
dulcior - suavior - iucundior
 - melior - benignior - mitior
 - blandior.

Քաղցրախօս *vel etiam* }
 Քաղցրաձայն - նի - նից } *sua-*
viloloquens - suaviloquus -
melodus - harmonicus - ca-
norus - modulatus.

Քաղցրաձայնութիւն - թեան.
suaviloquentia - melos - har-
monia - concentus - modu-
latio - hymnus.

Քաղցրանամ - բացայ. *dulceo*
 - dulcesco - benignus fio -
 mitesco.

Քաղցրացուցանեմ - ցուցի }
 Քաղցրեմ - բեցի }
edulco - mitigo - lenio -
placo - delecto - laetifico.

Քաղցրաւենի - նւոյ - նեաց }
 Քաղցրենի - նւոյ - նեաց }
suavis - dulcis - mellitus -
suavillum.

Քաղցրիկ. *dulciculus - iucun-*
dus - gratus - mitis - lenis.

Քաղցրկեղ - եղի *Vid.* Քաղց-
 կեղ :

Քաղցրոյթ - բութի *vel* } *dul-*
 Քաղցրութիւն - թեան } *citudo*
- dulcedo - suavitas
- iucunditas - sapor - be-
nignitas - benevolentia - bo-

nitas - bonum - blanditia
- humanitas - lenitudo.

» Քաղցրութեամբ (*adv.*). *dulce*
 - suaviter - leniter - iucun-
 de - hilariter - blande - li-
 benter - amanter - amabi-
 liter - benigne - benevole
 - amice.

Քամակ - կի - կաց. *dorsum -*
tergum.

Քամահաբար (*adv.*). *contem-*
ptim - contumaciter - incu-
riose - negligenter.

Քամահական - նի - նաց }
 Քամահելի - լւոյ - լեաց } *con-*
temnendus - contemptibilis
- spernendus - despicatus.

Քամահանք - նաց. *contemptio*
 - contemptus - despectus
 - despiciatio - spretio - a-
 spersatio - inobsequentia -
 negligentia - neglectio - in-
 curia - contumacia.

Քամահաբեմ - եցի }
 Քամահեմ - եցի } *contemno*
 - despicio - aspernor - sper-
 no - despiciatui *vel* *contem-*
ptui habeo - negligo - non
curo - pro nihilo duco vel
puto - nihili vel nauci facio
 - nego - imperium detrecto
 - vilipendo.

Քամահիչ - հիչ - հաց. *con-*
temptor - spretor - inobse-
quens.

Քամեմ - եցի. *percolo - excolo*
 - colo - eliquo - guttatim
 exprimo - exhaurio.

Քայլ - լի - լից *vel*
 Քայլափոխ - խի - խից
 Քայլափոխութիւն - թեան

passus - gradus - gressus -
 incessus - ambulatio.

Քայլափոխեմ - եցի }
 Քայլեմ - եցի } gradior -

gradu feror - incedo - am-
 bulo - deambulo - ambula-
 tionem conficio.

Քայռ - ուի - ուից *vel etiam* }

Քայռամանեակ - եկի - եկաց }
 torques - monile - collarium
 - numella.

Քայքայանք - նաց *vel* }

Քայքայութիւն - թեան } sub-

Քայքայումն - յքայման }

versio - eversio - vastatio
 - demolitio - dissolutio -
 divisio - dissipatio - separa-
 tio - seiunctio - secretio -
 disiunctio.

Քայքայեմ - եցի. subverto -

evertio - vasto - demolior -
 solvo - dissolvo - exsolvo -
 divido - discerpo - dissipo
 - separo - secerno - seiungo
 - disiungo - segrego - dis-
 socio - semoveo.

Քայքայուն. subversus - ever-
 sus - vastatus - demolitus -
 dissolutus - divisus - seiun-
 ctus - dissociabilis.

Քան (*praep. et coni.*). quam
 - magis - potius - quantum
 - quamquam - etiamsi -
 quamvis - super - supra -
 prae - minus.

Քանակ - կի - կաց *vel* } quan-
 Քանակութիւն - թեան } titas - mensura - mensio.

Քանանացի - ցւոյ - ցւոց } Ca-
 Քանանիա - նաի - նաաց } nanaeus.

Քանանուհի - հւոյ - հեաց.
 mulier Cananaea.

Քանդակ - կի - կաց. sculptura
 - sculptura - caelatura - in-
 cisura - efformatio.

Քանդակագործ - ծի - ծից }
 (- ծաց) *vel etiam* }

Քանդակագործութիւն }
 ars sculptoris - toreuma -
 anaglypticum opus - scul-
 ptura - incisio - caelatura
 - caelatus.

Քանդակեմ - եցի. scalpo -
 sculpo - insculpo - exsculpo
 - caelo - incido - figuro.

Քանդակիչ. sculptor - scul-
 ptor - caelator.

Քանդեմ - եցի. destruo - evertio
 - demolior - diruo - crucio
 - torqueo - caelo - sculpo
 - exsculpo - insculpo - ef-
 fodio - dissolvo - diripio.

Քանդուած - ծոյ - ծոց } de-
 Քանդումն - դման } structio - eversio - demolitio

- caelatura - sculptura -
 effossio - dissolutio.

Քաներորդ - զի - զաց. quo-
 tus ?

Քանզի (*coni.*). nam - enim
 - etenim - quia - quoniam
 - quandoquidem.

Քանի՞ - նոյ (-նոյ) - նեաց.
quot? - quantus? - quam
multi?

» քանի մի. aliqui - aliquot -
nonnulli - quidam.

Քանիու թիւն - թեան. quan-
titas - mensura - mensio.

Քանի՞ քանակ (adv.). quam
multipliciter.

Քանիցս vel Քանիցս անգամ
(adv.). quoties - quoties-
cumque.

Քանի՞ն առաւել vel Քանի՞ն
եւս (adv.). quanto magis?
- ut maxime - quo.

Քանքար - ըյ - ըյ (-ըի -
ըաց). talentum - mna - fa-
cultas - ingenium - sagaci-
tas.

Քանքարաւոր - ըի - ըաց. in-
genio praeditus - ingeniosus
- sagax - solers.

Քաջ (adv.). bene - probe -
recte - optime.

» լաղ քաջ (adv.). bene mane
- diluculo - mature.

Քաջ - ջի - ջաց. potens - for-
tis - validus - strenuus -
acer - impiger - animosus -
praestans - egregius - prae-
clarus - eximius - virilis -
bonus - optimus - generosus.

» քաջ արանց. Augustus - Cae-
sar - imperator.

Քաջաբար (adv.). fortiter -
valide - strenue - viriliter
- bene - recte - probe -
optime.

Քաջաբեր - ըի - ըից }
Քաջաբերուն } fertilis
Քաջաբերի vel etiam }
Քաջաբոյս - ուսի - ից }

- ferax - foecundus - uber
- abundans - refertus - co-
pius - ingeniosus.

Քաջաբերութիւն - թեան vel }
Քաջաբուսութիւն - թեան }
fertilitas - feracitas - foecun-
ditas - ubertas - terrae fe-
licitas - abundantia - copia
- bona indoles.

Քաջազանգուր. bene cincin-
natus - cincinnis exornatus.

Քաջագոյն (adv.). potentius
- fortius - validius - optime
- melius - rectissime.

Քաջազարմ - մի - մից vel }
Քաջազի - զեյ - զեաց }
Քաջազնեայ - նէի - նէից }
Քաջազուն - զնոյ (-նի) - զանց }
nobilis - nobili loco natus
- patricius - clarus - illu-
stris - generosus - strenuus
- fortis - audax.

Քաջաւեր - եբբ vel }
Քաջաւերութիւն - թեան } fi-
dencia - fiducia - confiden-
tia - animus - constantia -
hortamentum - cohortatio -
exhortatio - consolatio - so-
latium - audacia - virilitas
- fortitudo - suasio.

Քաջաւերաբար (adv.). confi-
denter - fidenter - animose,
- constanter - aequo animo
- audacter.

Քաջալերական - նի - նաց.
confidens - exhortativus -
consolatorius - suaviorius -
reficiens.

Քաջալերեմ - րեցի *vel etiam*

Քաջալերեցուցանեմ - ցուցի
confirmo - erigo - animum
addo - animos adiicio *vel do*
- solor - cohortor - exhor-
tor - persuadeo - recreo -
corroboro - reficio.

Քաջալերիմ - րեցայ. confido
- fido - animos sumo - fi-
duciam capio *vel accipio* -
recreor.

Քաջահալ - հալ - հուց. ibis
- milvius.

Քաջամարտիկ - տկի - տկաց.
strenuus - animosus - fortis
- bellicosus.

Քաջամարտութիւն - թեան.
strenuitas - virtus - fortitudo.

Քաջայաղթ - թի - թից } de-

Քաջայաղթող }
bellator - victor - superator
- triumphator.

Քաջանամ - ջացայ. valesco -
praevaleo - vires sumo *vel*
acquirō - roboror.

Քաջապէս (*adv.*). fortiter -
strenue - valide - viriliter
- potenter - bene - recte
- probe.

Քաջառողջ, Քաջառողջու-
թիւն *Vid.* Քաջողջ, Քաջ-
ողջութիւն :

Քաջասիրտ - սրտի - սրտաց.
animosus - strenuus - fidens

- confidens - fortis - con-
stans.

Քաջասրտաբար (*adv.*). ani-
mose - strenue - confiden-
ter - fidenter - forti animo
- constanter.

Քաջասրտեմ - եցի *vel* }
Քաջասրտիմ - տեցայ } animos
erigo - virtuti confido - fi-
duciam habeo.

Քաջասրտութիւն - թեան. a-
nimi fortitudo - confidentia
- fidentia - virtus - audacia
- strenuitas.

Քաջատոհմ - մի - մից }
Քաջատոհմիկ } nobili

genere ortus - nobilis - pa-
tricius - praeclarus - illustris
- virtute praeditus - probus
- honestus - generosus.

Քաջատոհմութիւն - թեան.
nobilitas - generis claritas -
patriciatus.

Քաջարի. strenuus - validus
- fortis - virilis - animosus.

Քաջարուեստ - տի - տից. ar-
tifex - opifex - industrius
- industriosus.

Քաջարութիւն - թեան. stre-
nuitas - virtus - fortitudo -
robur.

Քաջացուցանեմ - ցուցի. ro-
boro - corroboro - vires addo
- confirmo.

Քաջիկ (*adv.*). etiam atque
etiam - bene - recte - probe.

Քաջողջ - ջի - ջաց. sanus -
bene *vel recte* valens - bona

vel optima valetudine affectus
- incolumis.

Քաջողջանք - նայ vel }
Քաջողջու թիւն - թեան } opti-
ma valetudo - sanitas - in-
columitas.

Քաջութիւն - թեան. fortitudo
- virtus - praestantia - vi-
rilitas - strenuitas - robur
- bonitas - probitas - re-
ctum - pietas.

Քաջօրէն (adv.). viriliter -
fortiter - strenue - valide -
bene - recte - probe.

Քառ - ուի - ուից (- ոաց) }
Քառակ - կի - կաց } qua-
tuor - quaterni.

Քառակի (adv.). quadrifariam
- quater - quatuor modis.

Քառակողմանի - նւոյ }
Քառակուսեան vel } quadri-
Քառակուսի - սւոյ }
laterus - quadratus - qua-
drangulus.

Քառաձի - իոյ - իոց. quadri-
gae - quadrigales equi.

Քառամանեակ - եկի - եկաց
Vid. Քայլամանեակ :

Քառամեայ. quatuor annorum
- quadriennis - quadrimus
- quadrimulus.

Քառանկիւն - կեան vel }
Քառանկիւնի - նւոյ - նեայ }
quadrangulus - quadrangu-
latus - quadratus.

Քառասնամեայ - միի - մից }
Քառասնամեան - մենի - մենից }
quadraginta annorum.

Քառասնեակ - եկի - եկաց vel }
Քառասներեակ - բեկի - բեկաց }
quadraginta - quadragen-
dies - quadragesimalis.

Քառասներորդ - զի - զաց }
Քառասնորդ - զի - զաց }
quadragesimus - quadrage-
narius.

Քառասներորդք - զաց }
Քառասնորդք - զաց vel } qua-
Քառասնութիւն - թեան }
dragesima - ieiunium qua-
dragenarium.

Քառասնօրեայ - բէի - բէից.
quadraginta dierum.

Քառասուն - սնի - սնից. qua-
drageni - quadraginta - qua-
terdeni.

Քառեակ - եկի - եկաց. qua-
tuor - quaterni - quaterna-
rius.

Քառեամ. quartus annus -
quadriennium.

Քառատանի - նւոյ - նեայ.
quadrupes - quadrupedans.

Քառորդ - զի - զաց. quartus
- quarta pars - quadrans.

Քառակ - կի - կաց vel }
Քառակութիւն - թեան } simi-
litas - similitudo - assimi-
lacio - forma - imago - spe-
cies - exemplum - exemplar
- accommodatio - aptatio -
comparatio.

Քառակեմ - եցի. assimilo -
formo - figuro - fingo - ac-
commodo - apto - comparo
- confero.

Քար - բի - բինք - բանց. lapis
- petra - saxum.

» քարի հարկանեմ - բի Vid.
in Հարկանեմ:

Քարագործ - ծի - ծաց }
Քարակոփ - փի - փաց } lapi-
Քարահատ - աի - տաց }
cida - latomus - lapidarius
sector - incisus - caelatus
- politus.

Քարաթռչ - շի - շեց }
Քարաթռթռ - շի - շեց } lacerta
- lacertus - conguria - stel-
lio.

Քարաժայռ - աի - ուից. rupes
- scopulus - petra - saxum
- praeruptus.

Քարայտակ - կի - կաց. litho-
strotia - pavementum lapideis
laminis confectum - lapidi-
bus stratus.

Քարայր - բի - բեց vel }
Քարանձաւ - լի - լաց } lapida-
riae latomiae - cavum - an-
trum - specus - spelunca -
rupes - eminentia.

Քարանամ - բացայ. lapidesco
- duresco.

Քարբ - բի - բեց (-բաց). basi-
licus - regulus - aspis - co-
luber.

Քարբեկ. saxifraga - saxifra-
gum.

Քարեայ vel Քարեղէն - ղինի
- ղենաց. lapideus - lapida-
rius - saxeus - petricosus.

Քարընկեց - կեցի - կեցաց. la-
pidator - lapidis iactus -

funda - scutale - aries -
ballista.

Քարընկեցութիւն - թեան. la-
pidatio.

Քարիկ. lapillus - saxulus -
calculus.

Քարկոծ. lapidatus - lapidi-
bus petitus.

» քարկոծ առնեմ, արարի. la-
pidibus peto vel obruo - la-
pido.

» քարկոծ լինիմ, եղէ. lapidor
- lapidibus obruor.

Քարկոծանք - նաց vel }
Քարկոծութիւն - թեան } lapi-
Քարկոծումն - ծման }
datio.

Քարկոծեմ - եցի. lapididus
obruo vel appeto - lapido.

Քարկոծիչ - ծչի - ծչաց. lapi-
dans - lapidator.

Քարկոփ - փի - փաց vel }
Քարկոփիչ - փչի - փչաց } lapi-
darius sector - lapicida -
latomus.

Քարշեմ - եցի. traho - attraho
- deduco - rapto - carpo.

Քարշանք - նաց vel }
Քարշութիւն - թեան } tractus
Քարշումն - շման }
- ductio - raptus - reptatio.

Քարող - զի - զեց (-զաց).
praeco - praedicator - pro-
clamator - promulgator -
nuntiator.

» քարող կարգամ - դացի. edico
- evulgo - promulgo - pro-
clamo - renuntio - publico.

Քարոզեմ - եցի. praedico - evangelizo - proclamo - renuntio - annuncio - promulgo - praeconem ago - publico - edico - evulgo.

Քարոզիչ - զչի - զչաց. praedicator - sacer orator - concionator - praeco - promulgator - nuntiator - proclamator.

Քարոզութիւն - թեան. praedicatio - sacra oratio - concio - promulgatio - renuntiatio - annunciatio - edictio - edictum - proclamatio - publicatio - praeconium.

Քարուկ. lapillus - saxulus - calculus.

Քարուտ - տի - տից. lapidosus - petrosus - saxosus - petricosus.

Քարտ - տի - տից vel

Քարտէզ - տիպի - զից (- զաց)

Քարտէն - տենի - տենից

Քարտէս - տիսի - սից (- սաց)

(*graec.*). charta - papyrus - pergamena membrana - epistola - literae - liber membranaceus - chartula.

Քարտուղար - ըի - բաց. scriba - a secretis - ab epistolis - librarius - libellio - exscriptor.

Քարտուղարութիւն - թեան. scribatus - munus vel officium libellionis.

Քացախ - խոյ (- խի). acetum - acor - acrimonia - acredo.

Քացախեմ - եցի vel etiam }
Քացախեցուցանեմ - ցուցի }
acidum vel austerum reddo - fermento.

Քացախութիւն - թեան. acrimonia - gustus austerior - acritas - acor - acritudo.

Քացախուտ. acidus - acidulus - austerus - acer - acerbus.

Քաւ, Քաւ լիցի }
Քաւ, մի' լիցի } (*adv.*). absit - quod Deus avertat - minime gentium - nequaquam - nunquam.

Քաւդեայ, Քաւդեութիւն
Vid. Քաղդեայ, Քաղդեութիւն :

Քաւարան - նի - նաց. propitiatorium - piaculum - expiationis sanctuarium - purgatorium - piacularis defunctorum statio - ignes lustrici.

Քաւեմ - եցի. propitio - propitium reddo - placo - expio - purgo - luo - redimo - libero - solvo - deleo.

» քաւեալ եմ. insons vel innoceus sum - inculpatus maneo.

Քաւիչ - լչի - լչաց. propitians - propitiabilis - expiabilis - piacularis - placabilis.

» քաւիչ լինիմ, եղէ. propitius sum - propitio - propitium reddo - placo - expio - purgo.

Քաւութիւն - թեան. propitiation - expiatio - piaculum - propitiatorium.

Քափուր - փրի. caphura - camphora.

Քաքար - բի - բաց. placenta - offa - collyra - libum - savillum - laganum.

Քեզնի vel Քեզոյն (adv.). per te - a teipso.

Քեզի - զւոյ - զեաց. gubernaculum - clavus.

Քեմուխ - մառոյ (- մառի). pellis - corium - cutis.

Քենի - նւոյ. soror sponsae - glos.

Քեռայր - ռառն. maritus seu coniux sororis.

Քեռի - ուոյ - ուեաց. avunculus.

Քեռորդեակ vel etiam }
Քեռորդի - զւոյ - զւոյ } sororis filias - nepotulus.

Քերածոյ - յի - յից. expolitus - erasus.

Քերական - նի - նաց. grammaticus - litterator - grammaticalis - litterarius.

Քերականութիւն - թեան. grammatica - grammaticae - litteratura.

Քերեմ - բիցի. seco - defrico - amoveo - removeo - purgo - mundo - dolo - laevigo - erado - rado - contero - glubo - concinno - adorno - inseribo.

» յընչաց քերեմ Vid. in Ունչ:

» քերեմ առ տեղեալ. tango - attingo - alluo - permeo - transeo.

Քերթած - ծոյ - ծոյ }
Քերթուած - ծոյ - ծոյ } versus - poëma - epos - epicum carmen.

Քերթեմ - թեցի vel etiam }
Քերթողաբանեմ - նեցի } compono - conscribo - poëtor - versifico - versus facio - carmina condo.

Քերթող - զի - զաց. versificator - poëta - grammaticus - litterator.

Քերթողական - նի - նաց. poëticus - grammaticalis - litterarius.

Քերթողահայր - հօր. princeps poëtarum et grammaticorum (peculiaris titulus S. Patris nostri Moysis Chorenensis).

Քերթողականութիւն - թեան }
Քերթողութիւն - թեան }
Քերթութիւն - թեան vel }
Քերթումն - թման }

versificatio - poësis - poëtica - poëtice - oratio numeris astricta - poëma - litteratura - grammatica.

Քերիւն - բի - բաց. runcina - strigil - strigilis.

Քերուբ - բի - բից }
Քերովբ - բի - բից }
Քերովբէ - էի - էից } (hebr.).
Քերովբիմ - մաց vel }
Քերուբ - բի - բաց }

Cherubim - Cherub.

Քերովբէական - նի - նայ. ad cherubim pertinens.

Քեցեմ - ցեցի. separo - segrego - dissocio - disiungo - amoveo - removeo.

Քեցումն - ցման. separatio - secretio - dissociatio - dis-iunctio - remotio - abscessus.

Քէն, քինու (քինոյ vel - նի). ultio - vindicta - vindicatio - simultas - rancor - odium - invidia - ira.

Քէշ - շի - շեց. secta - schola - religio ethnica - factio.

Քթան. tela - linum - linteum - pannus.

Քթանեայ. lineus - linteus.

Քթափողք - ղաց. nares.

Քթթեւ. ictus vel coniectus oculorum - momentum - temporis punctum.

» 'ի քթթեւ ախան vel յախան քթթեւ. in ictu oculi - uno oculorum coniectu - momento vel puncto temporis.

Քիթ, քթի - թաց. nasus - naris.

Քիւ, քլի - լաւ. palmus - pugillus - dodrans.

*Քիմիայ - յի - յեց. chimica scientia - chimia.

Քիմք, քմաց. palatum - palatus - fauces - guttur.

Քինախնդիր vel etiam

Քինահան - նի - նայ } ultor
- vindex - castigator - punitor - zelotypus.

» քինախնդիր լինիմ, եղէ. ul-

ciscor - vindictam facio - vindico - poenas expeto - zelor - castigo - punio.

Քինախնդրութիւն - թեան }

Քինահանութիւն - թեան } ultio - vindicatio - vindicta - castigatio - punitio - zelotypia.

Քինամ - նացայ vel } simulta-
Քինանամ - ինացայ } tem in anima foveo - rancorem haheo - irascor.

Քինապահութիւն - թեան }

Քինաւորութիւն - թեան vel }

Քինութիւն - թեան } simultas - rancor - odium - malevolentia - vindicatio - ultio.

Քիրտն, քրտան - ըտուէք (-տինք) - տանց. sudor - labor - studium - conatus - nisus.

Քիւ, քուոյ (-ւի) - լաւ. umbella - umbraculum - prothyrum - tegumentum - tectum - spelunca.

Քծիկք vel etiam } assenta-
Քծութիւն - թեան } tio - adulatio - blandities

Քծումն - ծման } - blandimentum - complexio - amplexus - lenocinium.

Քծիմ - նեցայ. assentor - adulor - blandior - palpor - complector - amplexor - lenocinor.

Քղամիդ - միդի - իղաց vel - միդի - միղաց (graec.). clamys - lacerna.

Քղանցաւոր - ըի - բաց. fim-
briatus - laciniosus.

Քղանցք - ցից. ora - fimbria
- limbus - lacinia.

Քնած - ծի - ծից vel }

Քնածեայ - ծէի - ծէից } so-
mnolentus - somniculosus -
soporosus - soporatus - veter-
nosus - torpidus.

Քնածու - ծուի - ծուաց. so-
mnifer - somnificus - sopo-
rifer - soporus.

Քնածութիւն - թեան. somno-
lencia - sopor - veteris -
torpor - torpedio.

Քնար - ըի - ըից (-բաց). ci-
thara - lyra - tetrachordon
- nablium - testudo - fidi-
cula - barbitos - organum
pneumaticum.

» քնար հարկանեմ - ըի. citha-
ram pulso - citharizo - fi-
dibus cano.

Քնարահար - ըի - բաց } citha-

Քնարերգ - զի - զաց }
rista - citharoedus - fidicen
- psilocitharista - lyristes.

Քնարահարութիւն - թեան }

Քնարերգութիւն - թեան }
citharoedica ars.

Քնարան - նի - նաց. dormito-
rium - sepulcretum - tu-
mulus.

Քնէած - ծի - ծից (-ծաց) Vid.
Քնած :

Քնէ ու թիւն - թեան Vid.

Քնածութիւն :

Քնին. examen - indagatio -

investigatio - inquisitio - ex-
ploratio - scrutatio.

» 'ի քնին առնում - ուի vel
արկանեմ - կի. examino - in-
dago - investigo - inquirō
- disquiro - exploro - scru-
tor.

Քննարանեմ - եցի. perscrutor
- scrutator - investigo - inda-
go - perquiro - exquiro -
exploro.

Քննական - նի - նաց. explora-
torius - philosophicus - in-
dagabilis - inquisitor - scru-
tator.

Քննասէր - սիրի - սիրաց. ab-
strusarum rerum indagator -
studiose sollicitus - curiosus.

Քննասիրութիւն - թեան. cu-
riositas - sollicita investiga-
tio.

Քննեմ - եցի. quaero - inquirō
- exquiro - disquiro - con-
quiro - perquiro - examino
- perscrutor - scrutator - in-
vestigo - exploro - indago
- probo - diiudico - iudico
- discerno.

Քննիչ - նչի - նչաց. inquisitor
- conquisitor - explorator -
scrutator - investigator - in-
dagator - coniectōr.

Քննողութիւն - թեան }

Քննութիւն - թեան }

Քննումն - նման }

men - examinatio - indaga-
tio - investigatio - quaestio
- inquisitio - conquisitio -

perquisitio - exquisitio - disquisitio - perscrutatio - scrutatio - scrutinium - curiositas - sollicitudo.

Քնքշանք - շանաց. deliciae - mollities - lenitudo - tene-ritas - voluptas.

Քնքշեմ - եցի vel
Քնքշենամ - եցայ } deliciis af-
Քնքշեմ - շեցայ }

fluo - voluptati servio - de-lector - mollesco - effeminor.

Քնքուշ - քշե - քշաց. delicatus - deliciis deditus - mollis - lenis - tener - voluptuosus - effeminatus.

Քշեմ - եցի. pello - expello - eiicio - propulso - aufero - abigo - tollo.

Քշոց - ցի - ցաց } flabellum -
Քշոցանի - նւոյ } tabella.

Քշտեմ - եցի. ramos decurto - colluco - decacumino - frondes decerpo - amputo - avello - mutilo - obtrunco.

Քո, քոյ, քոց } tuus.

Քոյ - յոյ - յոց }

Քող - զե (- զոյ) - զեց. velum - velarium - velamen - tegmen.

Քողարկեմ - եցի. velo - obtego - contego - operio - velo amicio vel obtendo.

Քողարկու թիւն - թեան } vela-
Քողումն - զման } mentum - operimentum - tegimen - tegumentum.

Քոյային - այնոյ } tuus.

Քոյին - նք }

Քոյր, քեռ, քորք, քերց. soror - sororecula.

Քոռ - ուի - ուից (hebr.). modius (mensura apud antiquos).

Քոս - սոյ - սոց vel
Քոսու թիւն - թեան } prurigo
- pruritus - elephantia - elephantiasis - leprae - scabies - scabritia - psora.

Քոսոս - տի - տաց. pruriginosus - elephantiacus - lepris affectus - scabiosus - scaber.

Քոստիմ - տեցայ. prurio - lepris afficio - scabie laboro - psorâ infestor.

Քորեպիսկոպոս - սի - սաց (graec.). Chorepiscopus - vicarius - antistes - praesul.

Քորեպիսկոպոսու թիւն - թեան. chorepiscopi officium - vicarii munus - praesulis dignitas.

Քուեայ - էէի - էեայց } (graec.).

Քուէ - էի - էից } alea - tessera - suffragium - sors - fortuna.

Քուղ, քղոյ. filum - stamen - nema.

Քուն, քնոյ. somnus - sopor - dormitio.

» 'ի քուն լինիմ, եղէ vel մտանեմ, մտի vel զքնով անկանիմ - կայ. somnum edormisco vel capio - dormio - obdormio - edormio - soporor -

somno me obruo - cubo -
iaceo - sopio.

» Ընկղմիմ *vel* ծանրանամ 'ի
քնոյ. somno gravor - somno
gravi mergor.

» քնով դանդաչեմ - եցի. in
somnia video - somnio.

Քուշ - նք. tempus - caput -
frons.

Քուշեմ - եցի. dormio - dor-
mito - edormio - edormisco -
obdormio - obdormisco -
sopio - cubio - iaceo.

Քուշեցուցանեմ - ցուցի. so-
mnum induco - soporo.

Քուռակ - կի - կաց. pullus -
asellus - equulus.

Քուրայ - յի - յից. caliculus
fusor - fornax fusoria - ca-
minus.

Քուրձ, քրձի. saccus - cili-
cium - marsupium - crume-
na - capsula.

Քուրմ, քրմի - մաց *vel* - մոց
(- մունք - մանց). idolorum
sacerdos.

Քսակ - կի - կաց. sacculus -
sacculus - perula - crumena
- marsupium - segestre -
involucrum - integumentum.

Քսակահալ - լի - լաց. oecono-
mus - dispensator - promus-
condus - cellarius.

Քսան - նի - նից. viginti - vi-
ceni - vigeni.

Քսանամեայ - մէի - մէից } vi-
Քսանամեան - ենի - ենից } gi-
nti annorum.

Քսաներորդ - զի - զաց. vice-
simus - vigesimus.

Քսանեքեան *vel* Քսանեքին -
եցունց. vigeni simul.

Քսանօրեայ. viginti dierum.

Քսեմ - եցի *vel* } criminator - ob-
Քսմոսեմ - եցի } trecto - obloquo - susurro
- defero - prodo - detraho
- calumnior - musso - mus-
sito.

Քսմոս - սի - սաց } criminator
Քսու - ուի - ուաց } - obtrectator - detrectator -
susurrans - delator - oblo-
cutor - index - proditor -
calumniator.

Քսմոսութիւն - թեան } crimi-
Քսութիւն - թեան } natio - obtrectatio - susur-
ratio - delatio - indicium -
proditio - mussitatio - ca-
lumniatio.

Քսեմ - եցի *Vid.* Քսեմ:

Քսամեղի - լոյ - լեաց. hor-
ribilis - horrendus - treme-
bundus - terribilis - paven-
dus - stupendus - mirificus.

Քսամեմ - եցի } horresco -
Քսամեմիմ - նեցայ } horreo - contremisco - tre-
mo - pavesco - fluctuo -
metuo - pertimesco - exter-
reor.

Քսամեցուցանեմ - ցուցի.
horifico - tremefacio - me-
tum iniicio - terrorem facio
- terreo - terrifico - territo.

Քսամուռնի *vel* }
 Քսուռնի - ամուռնիք } horror -
 tremor - terror - timor -
 pavor - formido - metus.

Քրայ - յի - յից *Vid.* Քուրայ:
 Քրայական - նի - նաց }
 Քրէական - նի - նաց } fusilis
 - fusorius - metallicus.

Քրթմնջանք - նաց }
 Քրթմնջիւն - ջեան } susurra-
 Քրթմնջուռնի - ջման }
 tio - susurrus - murmur -
 commurmuratio - mussitatio
 - obtrectatio.

Քրթմնջեմ - եցի. murmuro -
 obmurmuro - commurmuro
 - susurro - mussito - musso
 - obloquor - obtrecto.

Քրիստոսապրաստ *Vid.* Քրիստո-
 սապրաստ :

Քրիստիանոս - սի - սաց *vel* }
 Քրիստոնեայ - նէի - նէից }
 christianus - chisticola.

Քրիստոնէաբար }
 Քրիստոնէապէս } (*adv.*). chri-
 stiane - christianorum more
vel mente - ritu christiano.

Քրիստոնէական - նի - նաց. ad
 christianam religionem per-
 tinens - christianus.

Քրիստոնէութիւն - թեան.
 christiana fides - religionis
 christianae professio - chri-
 stianismus - orbis *vel* popu-
 lus chistianus - christiani-
 tas.

Քրիստոս - ոսի (*graec.*).
 Christus - Messias.

» սուա քրիստոս. pseudochri-
 stus - antichristus.

Քրիստոսադատան - նի - նից }
 Քրիստոսապաշտ - տի - տից }
 Քրիստոսեան - եանց }
 chisticola - adorator Christi
 - christianus.

Քրիստոսական - նի - նաց. ad
 fidem christianam pertinens
 - christianus.

Քրիստոսատէր - սիրի - սիրաց.
 amans Christi - religiosus -
 pius.

Քրիստոսապրաստ }
 Քրիստոսապրոս } (*graec.*). chry-
 soprasus (gemma subviridis
 coloris).

Քրձազգած }
 Քրձազգեաց } pannis obsitus
 - pannosus.

» քրձազգած լինիմ, եղէ. cilicio
 corpus macero - operior saccis
 - cilicinam tunicam induo.

Քրձակ }
 Քրձիկ } parvum cilicium -
 ciliciolum - pannulum.

Քրձեայ - ձէի - ձէից }
 Քրձեղէն - ղէնի - ղէնաց } cili-
 cinus - pannuceus.

Քրմական - կեոջ }
 Քրմանոյշ - ուշայ } idolorum
 sacerdotula - antistita.

Քրմապետ - տի - տաց. pon-
 tifex *vel* summus sacerdos
 idolorum.

Քրմութիւն - թեան. munus
vel officium idolorum sacer-
 dotis.

Քրմուհի - հւոյ - հեաց. sacerdotula idolorum - antistita.

Քրոնիկոն - նի - նաց (graec.). chronica - libri chronici - annales.

Քրովբէ, Քրովբէական Vid.

Քերովբէ, Քերովբէական :

Քրտնազանգ, Քրտնալի } sudatorius - sudatus - laboriosus - laborifer - operosus - arduus.

Քրտնամ Vid. Քրտնեմ :

Քրտնացուցանեմ - ցուցի. sudorem excito vel provoco - fatigo - defatigo - lasso.

Քրտնեմ - եցի } sudorem e-
Քրտնիմ - նեցայ }
Քրտնում - տեայ }

mitto - sudo - desudo - exsudo - insudo - laboro - elaboro - conor - nitor - lassesco.

Քրտնութիւն - թեան. sudor - labor - fatigatio - defatigatio - lassitudo.

Քրքմատեսակ. crocatus - crocinus - croceus.

Քրքում - քքոյ (- մի). crocum - crocus.

Քող - զի - զեց Vid. Քող :

Քողեայք vel } brachiale - ar-
Քողէք - էից } milla.

Քօշ - շի - շեց. hircus - haedus - caper - aries.

» քօշք. pellibus hircinis induti vel obsiti (Sancti Suchiastae, eremi cultores).

Օ

Օգն

Օգն. auxilium - adiumentum - adiutorium - subsidium - suppetiae - opitulatio - ops.

» յօգն գամ, եկի vel հասանեմ - սի. auxilio venio - subsidium fero - suppetias affero vel advenio.

» յօգն կոչեմ - եցի. opem imploro vel peto - in auxilium vel auxilio voco.

Օգնական - նի - նաց. auxilia-

Օգն

tor - auxiliarius - adiutor - opitulator - subsidiarius.

» օգնական լինիմ, եղէ. auxilior - adiuvo - adiutor - suppetior - opitulator - subvenio - succurro.

Օգնականութիւն - թեան. auxilium - subsidium - suppetiae - opitulatio - adiutorium - adiumentum.

Օգնեմ - եցի. adiuvo - auxilior - suppetior - opitulator -

succurro - subvenio - adsum
- assideo - praesto sum.

» *ինչ ոչ օգնէ, ոչինչ օգնէ vel օգնէ ինչ ոչ.* nihil proficit - non prodest quidquam - non expedit.

» *օգնէ.* prodest - iuvat - expedit - suppetit - praestat.

Օգնութիւն - թեան. adiutorium - auxilium - subsidium - opitulation - ops - suppetiae.

Օգոստական - նի - նաց } augu-

Օգոստական. }
stus - augustalis - imperialis - imperatorius - venerandus - sacer.

Օգուտ - գտի - գտից. utile - utilitas - commodum - lucrum - quaestus - profectus - fructus - emolumentum.

» *յօգուտ է.* prodest - proficit - expedit - confert - con-

ducit.
Օգտաբար } (adv.). cum utili-

Օգտապէս }
tate - utiliter - quaestuose.
Օգտակար - ըի - բաց. utilis -

conducibilis - proficiuus - quaestuosus - lucrificus - lucrosus - fructuosus.

Օգտակարագոյն - գունի - գու-

նից. conducibilior - utilior - fructuosior - lucrosior - quaestuosior.

Օգտակարապէս Vid. Օգտա-

պէս :

Օգտակարութիւն - թեան } uti-

Օտութիւն - թեան. } uti-

litas - utile - commodum - lucrum - emolumentum - quaestus - profectus.

Օգտեմ - տեցի vel } iuvo
Օգտեցուցանեմ - ցուցի }
- prosum - melioro - me-

liorem facio vel reddo.

Օգտեմ - տեցայ. utor - proficio - lucror - lucrifacio.

Օղ - զի - զից (- գոյ - գոց). calceus - calceolus - calceamen - caliga - sandalium - cothurnus - pero - ocrea - zancha.

Օղ - գոյ - գոց (- զի - զից). aër - aether - ventulus - lenis aura - zephyrus - flatus - spiritus.

Օղագործ - ծի - ծաց. calceolarius - caligarius - sutor cerdō vel veterinarius - coriarius.

Օղաթռիչ }
Օղախաղաց vel } volitans
Օղապար - ըի - ըից }
- volatilis - volucer - velox

- celer.

Օղական - նի - նաց }
Օղային - յնոյ - յնոց } aëreus
Օղեղէն - զինի - զինաց }

- aëriiformis - aethereus - caelestis.

* Օղապարիկ - ըկի - ըկաց. globus aërostaticus - follis volaticus - folliculus.

Օղենի - նւոյ - նեաց } pellis o-

Օղիկ - զկի (- զկան } villa - pellicea vestis.

Օդի vel }
 Օդիք - դեաց } ovis - ovicula
 - agnus - agnellus.

Օթ - թի - թից. mansio - mo-
 ratio - habitatio - incolatus
 - hospitium - diversorium
 - vespera.

Օթագայանամ - յացայ }
 Օթագայեմ - եցի vel }
 Օթագայիմ - յեցայ } hospi-
 Օթազանամ - դացայ }
 Օթազանիմ - զայ }
 tor - maneo - moror - di-
 versor - divertor - habito -
 incolo - pernocto.

Օթակից - կցի - կցաց. incola
 - hospes - hospitator - habi-
 tator - contubernalis.

» օթակից լինիմ, եղէ. com-
 moror - hospitor - incolo -
 diversor.

Օթանոց - ցի - ցաց }
 Օթաբան - նի - նաց } hospitium
 - diversoria taberna - cau-
 pona - habitatio - mansio
 - commoratio.

Օթեզանամ - զացայ Vid. Օթա-
 զանամ:

Օթեմ - եցի }
 Օթիմ - թեցայ } diversor -
 hospitor - habito - incolo -
 moror - requiesco - pernocto.

Օթեվան vel Օթեւան - նի -
 նից (-նաց). diversorium -
 hospitium - habitaculum -
 caupona - habitatio - man-
 sio - commoratio - domici-
 lium - sedes.

» օթեվան առնեմ, արարի vel
 առնում, առի vel ունիմ, կա-
 լայ. diversor - hospitor -
 habito - maneo - commoror.

Օթեվանեմ - եցի }
 Օթեվանիմ - նեցայ } hospitor
 - commoror - maneo - di-
 versor - divertor - habito -
 incolo.

Օթոց - ցի - ցաց. hospitium -
 diversorium - caupona - com-
 moratio - habitatio - inco-
 latus - mansio - lodix - lo-
 dicula - stragulum - oper-
 torium - vestis.

Օթանդակ - կի - կաց. auxilia-
 rius - auxiliator - adiutor -
 cooperator - opitulator - cur-
 sor - tabellarius.

Օթանդակեմ - եցի. auxiliior -
 adiuvo - adiutor - opitulor
 - subvento - succorro - sup-
 petior.

Օթանդակու թիւն - թեան. au-
 xilium - adiutorium - co-
 operatio - ops - opitulatio -
 suppetiae.

Օթիւ - ժտի - ժտից (- ժտաց) }
 Օթու թիւն - թեան }
 dos - donum - donatio -
 munus - muneratio - dotis
 largitio.

Օթեմ - եցի. doto - donum
 vel dono do - muneror - lar-
 gior - impertior.

Օծանեմ - ծի. ungo - inungo
 - linio - illinio - oblino -
 obduco.

(Ճեալ - ելոյ - ելոց. rex - regnator - sacerdos.

» (Ճեալն vel (Ճեալ Տէր. Christus - Messias.

(Ճութիւն - թեան } unctio -
(Ճուֆի - ծման } unctura - litus - litura -
unguentum - chrisma.

(Ճ - ձի - ձից. serpens - anguis - coluber - diabolus - daemon.

* (Ճաձուկն - ձկան - ձկուկը - ձկանց. anguilla.

(Ճասանդր. scolopendra - e-ruca aquatilis - blatta.

(Ճիք - ձեաց. collare - collarium - numella.

(Ճտեմ - եցի. disperdo - dispergo - dissipio - divido - separo - seiungo - segrego - disiungo - divello - dirimo - discerpo - dissociio - scerno.

(Ճտուֆի - տման. disperditio - dispersus - dissipatio - separatio - seiunctio - disiunctio - divisio - dissociatio - secretio - diremtio.

(Ղ - ղե - ղեց vel - ղաց (- ղոյ) - ղոց)

(Ղամանեակ - եկի - եկաց }
anellus - anulus.

(Ղե - ղոյ. aqua vinaria vel ex vino distillata - vitalis aqua - vinum ardens - sicera.

(Ճան - նի - նաւ - նից. auxilium - adiutorium - opitulatio - suppetiae - remedium

- indulgentia - venia - beneficium - meritum - prospera vel secunda fortuna - favor - permissio - licentia - potestas.

(Ճառ - ուի - ոաց. sapo - smegma.

(Ն (inter.). age - agendum - eia.

» Օն անդր (adv.). absit - nunquam - minime gentium - apage.

» Օն և Օն (adv.). macte! - equidem - certo - vere - profecto.

(Ղ vel (Ղ թէ (adv.). me, te felicem! - utinam.

(Ձարակ - կի - կաց. scitamentum - mustum.

(Ղնան - անի. sapo - smegma.

(Պար - ըի - ըաց. alienus - alius - alter - diversus - varius - dissimilis - novus - insolitus - alienigena - advena - peregrinus - extraneus - hospes.

(Պարբար (adv.). aliter - varie - dissimiliter.

(Պարազի - զոյ - զեաց)

(Պարազն - նի - նից vel

(Պարաճին - ճնի - ճեաց

(Պարական - նի - նաց

advena - convena - alienigena - alienus - extraneus - extraneus - exterus - externus - peregrinus.

(Պարաձայն - նի - նից. diffrens - diversus - dispar -

discrepans - dissimilis - absonus - dissonus - discors.

Օտարաձայնութիւն - թեան.
differentia - diversitas - discrepantia - discrimen - dissimilitudo - dissonans sonus - discordia.

Օտարամերժ } inhospitalis -
Օտարատեաց } inhospitus - hospitum osor.

Օտարանամ - բացայ. alienor - abalienor - peregrinor - abscedo - discedo - recedo.

Օտարանոց - ցի - ցաց vel }
Օտարատուն - տան - տանց }
hospitium - diversorium.

Օտարասէր - սիրի - սիրաց.
hospitalis - hospitus - liberalis erga hospites.

Օտարասիրութիւն - թեան.
hospitalitas - hospitium - liberalitas in hospites.

Օտարատեսուչ. rei alienae studiose sollicitus - avidus.

Օտարատեցութիւն - թեան.
inhospitalitas.

Օտարացուցանեմ - ցուցի. alieno - abalieno - amoveo - removeo - semoveo.

Օտարացուցիչ - ցուցչի - ցուցչաց. novus - insolitus - stupendus - mirificus.

Օտարոտի - աւոյ - աւոց. alienus - alius - alienigena - novus - insolitus - nothus - spurius - adulterinus.

Օտարութիւն - թեան. remotio - abscessus - aversio - di-

versitas - differentia - discrimen - discrepantia - peregrinatio - recessus - solitudo.

Օտարուսումն - սմունք. novarum rerum cupidus - novator.

Օտարսիրութիւն - թեան Vid.

Օտարասիրութիւն :

Օր, աւուր - ուրբ - ուրց. dies - lux.

» զամենայն օր (adv.). diem totum - per omnes dies - singulis diebus.

» օր աւուր vel օր քան զօր (adv.). in diem - in singulos dies.

» օր ըստ օրէ (adv.). quotidie - quotidiano.

*Օրագիր - գրի - գրաց. ephemeris - diurnus commentarius - diurna acta - diarium.

Օրական - նի - նաց. diurnus - quotidianus.

Օրահաս - սի - սաց Vid. Օրահաս :

Օրան - նի - նաց. acervus frugum - foenum - manipulus - segetes - spica.

Օրէն - ըինի vel } lex - ius -
Օրէնք - ըինաց } religio - ritus - mos - consuetudo - usus - regio - provincia - Christi corpus - Eucharistia.

» օրէն է. licet - fas vel necesse est - decet - mos vel moris est - oportet.

» *օրինօք vel ըստ օրինի (adv.)*.
legitime - lege - iure - ritu
- regulariter - ordinatim -
disposite.

Օրէնսդէտ - գիտի - գիտաց. iu-
risperitus - iurisconsultus.

» *օրէնսդէտ առնեմ, արարի.*
ius doceo - ignorantium men-
tes illustro.

Օրէնսդիր - դրի - դրաց } *legum-*
Օրէնսդրիչ - րչի - րչաց } *lator*
- legislator - legifer.

Օրէնսդրեմ - եցի. leges fero
vel promulgo - legem statuo,
impono *vel* praescribo - sanc-
cio edicto.

Օրէնսդրութիւն - թեան. le-
gumlatio - legislatio - lex
- constitutio.

Օրէնսուսոյց. legis doctor -
iurisconsultus - iurisperitus.

Օրըստօրեայ vel Օրըստօրէ -
րէի - րէից. quotidianus -
diurnus.

Օրինագէտ, Օրինադիր, Օրի-
նադրեմ, Օրինադրութիւն
Vid. Օրէնսդէտ, Օրէնսդիր,
Օրէնսդրեմ, Օրէնսդրու-
թիւն :

Օրինազանց - ցի - ցից. viola-
tor *vel* ruptor legis - prae-
varicator - imparens.

Օրինազանցութիւն - թեան.
violatio legis - paevaricatio
- contumacia.

Օրինակ - կի - կաց. exemplum
- exemplar - forma - infor-
matio - typus - figura -

species - aenigma - prover-
bium - modus - ratio - in-
dicium.

» *առակ օրինակի Vid. in Ա-*
ռակ :

» *զայս օրինակ vel օրինակ զայս*
(adv.) in hunc modum -
ita - sic.

» *զնոյն օրինակ vel ըստ սմին՝*
դմին՝ նմին օրինակի (adv.).
simili modo - similiter - pa-
riter - aeque.

» *զոր օրինակ Vid. Ջոր օրի-*
նակ :

» *օրինակ իմն.* exempli gratia
- pone - puta - quodam-
modo.

Օրինական - նի - նաց. hebraeo-
rum doctor - iurisconsultus
- iurisperitus - legitimus -
legalis.

Օրինակեմ - եցի. bonum virtutis
exemplum praebeo - speciem
exhibeo - figuro - indico -
monstro - designo - delineo
- formo - assimilo - comparo
- confero - exscribo - tran-
scribo.

Օրինակիր - կրի - կրաց } *obser-*
Օրինապահ - հի - հաց } *vator*
- vator legis.

Օրինակութիւն - թեան. exem-
plar - collatio - comparatio
- similitudo - assimilatio.

Օրինապահութիւն - թեան }
Օրինապահումն - հման }
observatio *vel* executio legis
- obtemperatio.

Օրինապէս (*adv.*). legitime - iure - ex legibus - rite - ad regulam.

Օրինատու - ուրի - ուայ. legum-lator - legifer.

Օրինաւոր - րի - րայ. iurispe-ritus - iurisconsultus - lega-lis - legitimus - regularis - iustus - aequus - debitus - conveniens - decens.

Օրինաւորեմ - եցի. dirigo - ordino - dispono - apto - concinno - accommo - ad-ministro.

Օրինաւորութիւն - թեան. or-do - ordinatio - dispositio - regula - lex - mos - ritus - consuetudo - concinnitas - accommodatio - admini-stratio.

Օրիորդ - դի - դայ. puella - adolescentula - virgo.

Օրհաս - սի - սաւ. mors - ob-itus - lethum - fatum.

Օրհասական - նի - նայ. mor-talis - mortifer - lethalis - lethifer - fatalis - fatifer.

Օրհն - նի vel
Օրհնք - նից} laus - laudatio - benedictio - bona verba - praedicatio.

Օրհնաբան - նի - նից. laudes Dei dicens *vel* concelebrans - laudator - laudandus - laudabilis - praedicandus.

Օրհնաբանեմ - եցի. laudes Dei celebro *vel* dico - laudo - collaudo - benedico - celebro - praedico.

Օրհնաբանութիւն - թեան
Օրհնաբանումն - բանման }
laus - laudatio - collaudatio - praedicatio - benedictio - bona verba - hymnus.

Օրհնեալ - ելայ - ելայց. bene-dictus - laudatus - laudan-dus - laudabilis - praedica-bilis.

Օրհնեմ - եցի. benedico - hy-mnum benedictionis dico - magnifico - cantu celebro - laudo - cano - canto.

Օրհնեղգու - ուրի - ուայ. lau-des canens *vel* celebrans - laudator - praedicator.

Օրհնեղգութիւն - թեան. laus - laudatio - benedictio - hymnus.

Օրհնիչ - նչի - նչայց. benedi-cens - laudes concelebrans - laudator - praedicator.

Օրհնութիւն - թեան. bona verba - benedictio - laus - laudatio - collaudatio - prae-dicatio - hymnus - cantus - canticum - ode - odarium - carmen.

Օրոց - ցի - ցայ *Vid.* Որոց :

Օցտեմ, Օցտումն *Vid.* Օձ-տեմ, Օձտումն :

Փ

Litera haec, saeculo XII excogitata, nequaquam apud classicos nostros auctores in usu est; quod enim in aliis idiomatibus *ph* sonat, ad verbum exprimitur armeniace *փ*: sic philosophus *փիլիսոփոս*, phalanx *փաղանգ*, Phrygia *Փռիւզիա*. Hodie vero in lingua vernacula tantum usurpatur ad transcribenda nomina propria: exempli gratia, *Մֆխանիստան*, *Ֆրանկ*, *Ֆիրէնցէ*, *Ֆորմոզա* etc.

IMPRIMATUR

Fr. Raphaël Pierotti O. P. S. P. A. Magister.

IMPRIMATUR

Iulius Lenti Archiep. Siden. Vicesg.

GTU Library

3 2400 00688 7701

30212

GTU Library
2400 Ridge Road
Berkeley, CA 94709
For renewals call (510) 649-2500
All items are subject to recall

